THE ORIGINAL JESUS

Elmar R. Gruber & Holger Kersten

ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදු දහම

පරිවර්තනය

කේ. ඒ. එන්. පෙරේරා

ජේසුස් වහන්සේ සහ බුද්ධදහම

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2001 දෙසැම්බර්
දෙවන මුද්‍රණය - 2002 අගෝස්තු
තෙවන මුද්‍රණය - 2004 ඔක්තෝම්බර්
සිව්වන මුද්‍රණය - 2009 මැයි

© සියලුම හිමිකම් ප්‍රකාශකයින් සතුය.

ISBN - 955 - 573 - 173 - x

පරිගණක පිටු සැකසුම : සරසවි ප්‍රකාශකයෝ
පිටකවරය : සමන් ඉන්දික ලොකුකලුගේ (සරසවි ප්‍රකාශකයෝ)
මුද්‍රණය : සිකුරු පොත් ප්‍රකාශකයෝ
144, වෙනිවැල්කොළ, පොල්ගස්ඕවිට.

කතුවරයන් පිළිබඳ ......

ආචාර්ය එල්මාර් ආර්. ගෲබර්

විශ්ව විද්‍යාලයේ දී ඔහුතෙම මනෝ විද්‍යාව, දර්ශනය සහ මානව වංශ ශාස්ත්‍රය (Ethnography) යන විෂයයන් හදාරා ඇත. පොත්පත් රාශියක් ලියා ඇති ගෲබර් විසින් පළකරන ලද පර්යේෂණ වලින් අනාවරණය කර ගත් කරුණු රාශියක් විද්‍යාත්මක සඟරාවල පුවත් ලෙස පළකර තිබේ. පිටපත් විශාල සංඛ්‍යාවක් ලොව පුරා අලෙවි වූ මහත් විවාදයට තුඩුදුන් 'ද ජීසස් කොන්ස්පිරසි' (The Jesus Conspiracy) නමැති කෘතිය රචනා කිරීමේදී ඔහු හොල්ගර් කර්ස්ටන් සමග සම කර්තෘත්වය දැරීය.

හොල්ගර් කර්ස්ටන්

ජර්මනියේ ෆ්‍රයිබර්ග් විශ්ව විද්‍යාලයේදී දේවධර්ම වේදය (Theology) සහ ශික්ෂණ ශාස්ත්‍රය (Pedagogics) උගත් හොල්ගර් කර්ස්ටන් මහතා ආගමික ඉතිහාසය පිළිබඳ විශේෂඥ දැනීමක් ඇති කතුවරයෙකි. ඔහු විසින් ලියන ලද අනෙකුත් පොත් අතර එල්මාර් ආර්. ගෲබර් සමඟ ලියූ 'ද ජීසස් කොන්ස්පිරසි' (The Jesus Conspiracy) සහ 'ජීසස් ලිව්ඩ් ඉන් ඉන්ඩියා' (Jesus Lived in India) නමැති ග්‍රන්ථ ද වේ. පිටපත් විශාල සංඛ්‍යාවක් ලොව පුරා අලෙවි වූ භාෂා 30 කට වඩා වැඩි ගණනකට පරිවර්තනය කර ඇති ලෝක ප්‍රසිද්ධ ග්‍රන්ථයක් වන 'ජීසස් ලිව්ඩ් ඉන් ඉන්ඩියා' නැමැති පොත "ජේසු තුමන් දඹදිව විසූ වගයි" යනුවෙන් සිංහල භාෂාවෙන්ද ප්‍රකාශයට පත් කර තිබේ (සරසවි ප්‍රකාශනයකි).

පරිවර්තක පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක්

- ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ උපාධිධරයකු වන කේ. ඒ. එන්. පෙරේරා මහතා 1969 වර්ෂයේදී ජාත්‍යන්තර සමාගමක පරිපාලන සංවර්ධන නිලධාරියකු ලෙස සිය වෘත්තීය ජීවිතය ආරම්භ කළේය. පසුව 1980 වර්ෂයේ දී හෙතෙම විධායක නිලධාරියකු වශයෙන් එයාර් ලංකා ගුවන් සේවයට බැඳුණි.

- එයාර් ලංකා ගුවන් සමාගමේ තීරු බදු රහිත වෙළඳ සේවා අංශයේ කළමනාකරු වශයෙන් ඔහු දීර්ඝ කාලයක් සේවය කළේය. පසුව එම තනතුරට අමතරව ගුවන් සමාගමේ සත්කාර සේවා අංශයේ (Inflight Services) වැඩ බලන කළමනාකාර තනතුරද ඔහු වෙත පැවරුණි.

- 1999 වර්ෂයේ අග භාගයේදී ගුවන් සේවයෙන් විශ්‍රාම ගත් කේ. ඒ. එන්. පෙරේරා මහතා සිය විවේක කාලය සිංහල පාඨකයින්ගේ අභිවෘද්ධිය පිණිස පොත්පත් පරිවර්තනය සඳහා කැප කිරීමට තීරණය කළේය.

- පරිවර්තනය ඔහුට අලුත් දෙයක් නොවේ. මාර්ග ආයතනය විසින් 1974 වර්ෂයේදී පළකරනු ලැබූ 'ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාව හා කෘෂිකාර්මික විපර්යාසය පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්' (A Comparative Study of Population and Agricultural Changes in Sri Lanka) නමැති කෘතිය සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලද්දේ කේ. ඒ. එන්. පෙරේරා මහතා විසිනි. එය ඔහුගේ පළමු පරිවර්තන කෘතියවේ. ඊට අමතරව (ඒ අවදියේම) 'ගුනාර් මර්ඩාල්' නමැති සුප්‍රසිද්ධ ආර්ථික විද්‍යාඥයා විසින් ලියන ලද 'ඒෂියන් ඩ්‍රාමා' (Asian Drama) නමැති තුන්වල ලෝකයේ ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ විග්‍රහ කරනු ලබන සුප්‍රසිද්ධ කෘතියේ සමහර කොටස් මාර්ග ආයතනය වෙනුවෙන් ඔහු විසින් සිංහලට පරිවර්තනය කරනු ලැබීය.

- "ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදු දහම" නැමති මෙම කෘතියට අමතරව ඔහු විසින් කීර්තිමත් දාර්ශනිකයකු වූ බර්ට්රන්ඩ් රසල් නමැති ඉංග්‍රීසි ජාතික පඬිවරයා විසින් රචිත 'ඔන් එඩියුකේෂන්' (On Education) නමැති අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් පළ කරනු ලැබූ ශ්‍රේෂ්ඨ ග්‍රන්ථයද සිංහලට පරිවර්තනය කර තිබේ.

පිළිගැන්වීම

පොත් පරිවර්තනය කිරීම සඳහා මා තුළ බලාපොරොත්තුවක සේයාවක් හෝ නොතිබූ අවදියක, එනම් දැනට දසක තුනකට පමණ ඉහත දී ඒ සඳහා මා තුළ සැඟව තිබූ හැකියාව ඉවෙන් මෙන් වටහා ගෙන එම හැකියාව පුබුදුවාලීමට කටයුතු කළ, වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම සැබෑ ගුරුවරයකු ලෙස හැඳින්විය හැකි, තම ජීවිත කාලය පුරාම ගුරුවරයකු සහ පරිවර්තකයකු වශයෙන් අමිල සේවයක් ඉටු කළ, පන්නිපිටිය ධර්මපාල විද්‍යාලයේ සහ මහරගම විද්‍යාකර විද්‍යාලයේ ආචාර්යවරයකු ලෙස සේවය කළ, දැනට වසර කීපයකට පෙර අප අතරින් වියෝ වූ එස්. ගුණසේකර ගුරු පියාණන්ගේ නාමයට මේ පොත උපහාරයක් වේවා.

කතුවරයන්ගේ ස්තුතිය

මෙම පර්යේෂණය සිදුකිරීමේදී බොහෝ දෙනෙක් ඔවුන්ගේ අගනා සහයෝගය ලබා දෙමින් අපට මහත් සේ උපකාර කළහ. මෙහිදී මහාචාර්ය අහමඩ් හසන් ධානි, මහාචාර්ය ෆ්ලොරන්ටිනෝ ගාර්සියා-මාර්ටිනෙස්, මහාචාර්ය හැන්ස්-ජෝකිම් ක්ලිම්කිට්, ආචාර්ය හැන්ස් වුල්ෆ්ගැන්ග් ෂුමාන්, ආචාර්ය ගුන්තර් ෂ්වාර්ස් යන විද්වතුන්ටත් පැරීසියේ සර්ව් ආයතනයටත්, (Centre Sevres), ලීප්සිග් විශ්ව විද්‍යාලයේ පුස්තකාලයේ අත්පිටපත් අංශයටත් අපේ විශේෂ ස්තුතිය හිමිවේ. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සහ බෞද්ධාගමේ දක්නට ලැබෙන ත්‍රිත්වය පිළිබඳ අදහස්වල ඇති සමානකම්, වෛදික ආර්යයන්ගේ ඉතිහාසය පිළිබඳව මැනැවින් කරන ලද පර්යේෂණ, කොච්චින්හි ජීවත්වන යුදෙව් ජාතිකයින් සහ තෝමස් පිළිබඳව පවතින ජනප්‍රවාද ඇතුළත් නූතන ඉන්දිය සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායන් සහ ආධ්‍යාත්මික ජීවිතය පිළිබඳව තමා විසින් කරන ලද පර්යේෂණ තැනිවල අත්පිටපත් කියවා බැලීම සඳහා අපට ඉඩ සලසා දුන් ගොට්බාම් මහතාටත්, මෙහි අත්පිටපත හොඳින් සකස් කර ගැනීම සඳහා වෙහෙස නොබලා අපට අවවාද අනුශාසනා කරමින් නිර්මාණාත්මක අදහස් රාශියක් ඉදිරිපත් කළ එල්මාර් ආර්. ගෘබර් මහතාගේ ආදරණීය බිරිඳවන ඩැග්මාර් මහත්මියටත් අපේ විශේෂ ස්තුතිය හිමිවේ.

මෙම පොතේ ඇතුළත් රූප රාමු සපයා දීමෙන් උපකාරී වූ පහත දැක්වෙන පුද්ගලයින්ට සහ ආයතන වලට අපේ ස්තුතිය හිමිවේ : ඒ. එච්. ධානි 26, 27, ඊ. ආර්. ගෘබර්, 2-5, 8, 11-16, 21-25, 30, 31, 33-36, එච්. කර්ස්ටන් 17-20, 32, එච්. ඩබ්ලිව්. ෂූමාන්, 1, 6, 7, 28, ප්‍රංශයේ බෝර්ලි කවුකසය 9, 10, එෆ්. පෙට්රි 29.

ඓතිහාසික වශයෙන් ජීවත්වූ ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳවත්, උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වල ඇතුළත් බෞද්ධ බලපෑම පිළිබඳවත් කරනු ලබන පර්යේෂණ වඩා අර්ථාන්විත කිරීම සඳහා මෙන්ම, ඒ පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන පුද්ගලයින්ට එම පර්යේෂණ මගින් සොයාගත් කරුණු ලබා ගැනීම පහසුකිරීම සඳහා ද නසරීන් ඉන්ස්ටිටියුට් නමින් ආයතනයක් ෆ්‍රයිබර්ග් නගරයේ පිහිටුවා තිබේ. මේ සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුර තොරතුරු ලබාගැනීමට අවශ්‍ය පාඨකයින්ට පහත දැක්වෙන ලිපිනයෙන් ඒ පිළිබඳ විස්තර ලබාගත හැකිය.

DIE GESELLSCHAFT DER NAZARENER
C/O HOLGER KERSTEN
POSTFACH 961, 79009 FREIBURG
GERMANY

කතුවරයන්ගේ හැඳින්වීම (ප්‍රස්තාවනාව)

වර්තමානයේ බටහිර රටවල බුදු දහම කෙරෙහි පවතින උනන්දුව මිනිසුන් තුළ පවතින අතෘප්තිකර ආශාවන් පෙන්නුම් කරන ආගමික විලාසිතාවක් ලෙස සලකා කතෝලික පල්ලිය විසින් එය නොසලකා හැර තිබේ. ආධ්‍යාත්මික විමුක්තිය සලසා ගැනීම පිණිස මිනිසුන් යොමුවීමට හේතුවන කරුණු පිළිබඳ වැටහීමක් පල්ලියට නොමැත. කෙසේ වෙතත්, මිනිසුන් බුදු දහම කෙරෙහි යොමුවීමෙන් ක්‍රිස්තියානි සම්ප්‍රදාය කෙරෙහි ඔවුන් තුළ පවතින කලකිරීම සහ බුදු දහම පිළිගත හැකි යථාභූත ආගමක් ලෙස ඔවුන් විශ්වාස කරන බව මේ ආකාරයෙන් බුදු දහම කෙරෙහි වඩ වඩාත් යොමුවීමෙන් පැහැදිලි වේ.

පල්ලිය විසින් අපට ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු වලින් ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ සැබෑ ස්වරූපය පැහැදිලි නොවේ. එය ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවන චරිතය පිළිබඳ විසිර පවතින සැබෑ තොරතුරු පමණක් නොව සාවද්‍ය තොරතුරුත් උන්වහන්සේ විසින් කරන ලද ප්‍රකාශ මෙන්ම උන්වහන්සේ වෙත ආරෝපණය කරන ලද ව්‍යාජ ප්‍රකාශ ද පදනම් කරගෙන ක්‍රිස්තියානි ලේඛකයින් විසින් ගොඩනගන ලද චරිතයකි. එම තොරතුරු ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවන චරිතය පදනම් කර ලියා ඇති බව පල්ලිය විසින් ප්‍රකාශ කරන නමුත් එය කෘත්‍රිම සාහිත්‍යමය ප්‍රබන්ධයක් බව පෙනේ. ඓතිහාසික වශයෙන් ජීවත්වූ ජේසුස් වහන්සේ සහ උන්වහන්සේ තුළ පැවති චේතනාවන් අද සැඟවී ගොස් තිබේ. උන්වහන්සේගේ සැබෑ ස්වරූපය ඉතිහාසයේ අවුරුදු දෙදහසක් පමණ වූ කාලයක් තිස්සේ පල්ලිය විසින් සායම් තට්ටු ආලේප කිරීම නිසා යටපත් වී ඇති සිතුවමක් වැනිය. මුල් නිර්මාණයට හානියක් සිදු නොවන පරිදි එම සායම් තට්ටු එකින් එක ප්‍රවේශමෙන් ඉවත් කළහොත් එහි මුලින් යොදා තිබූ මූලික වර්ණ ක්‍රමානුකූලව මතුකර ගැනීමට හැකිවනු ඇත. එහෙත් එම වර්ණ ක්‍රිස්තියානි පල්ලිය විසින් අපට පෙන්වා දී තිබෙන වර්ණ වලට වඩා සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස්ය.

එක්තරා සෙන් බෞද්ධ භික්ෂුවක් ආශ්‍රමාධිපති යතීන්ද්‍රයන් ඉදිරියේ සිටගෙන බයිබලයේ සඳහන් කන්ද උඩ දේශනාව කියවූ ආකාරය ජපානයේ පිහිටි සෙන් ආගමික ආශ්‍රමයක දීර්ඝ කාලයක් වාසය කළ ජෑන්විලම් වැන් ඩි වෙටරින් (Janwillem van de Wetering) නැමති ලන්දේසි ජාතික ලේඛකයා විසින් සඳහන් කර තිබේ. එම ආශ්‍රමාධිපති යතීන්ද්‍රයන් වහන්සේ අකුරු කියවීමට හෝ ලිවීමට නොදත් අතර ක්‍රිස්තියානි ආගම පිළිබඳව කිසි දිනෙක අසා නොතිබුණි. සාවධානව

එයට ඇහුම් කන්දුන් උන්වහන්සේ මහත් සතුටට පත්වූහ. මද වේලාවක් නිශ්ශබ්දව සිට අවසානයේදී උන්වහන්සේ මෙසේ ප්‍රකාශ කළහ : "මා විසින් කියවන ලද මෙම දේශනය ලියන ලද්දේ කවරෙක් විසින්ද'යි මම නොදනිමි. එය ලියා ඇත්තේ කවරෙකු විසින් වුවත් ඒ පුද්ගලයා එක්කෝ බුදුකෙනෙකු හෝ බෝධිසත්වයකු විය යුතුය. මා විසින් මෙහි සිටින භික්ෂූන්ට ඉගැන්වීමට උත්සාහ කරන ඉගැන්වීම් වල හරය එහි ඇතුළත් වී තිබේ."

කන්දේ උඩ දේශනාවේ සංක්ෂිප්තව දක්වා ඇති ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම්, බුදු දහම පිළිබඳ වැටහීමක් ඇති පුද්ගලයින්ට එම දේශනාව සහ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් අතර පවතින ආධ්‍යාත්මික සම්බන්ධතාවය සිහිපත් කරවයි. කෙසේ වෙතත් බෞද්ධ චින්තනය සහ නව තෙස්තමේන්තුවේ දැක්වෙන සමහර කථා ප්‍රවෘත්ති ජේසුස් වහන්සේ විසින් ධර්මය දේශනා කිරීමේදී යොදා ගනු ලැබූ උපමා කථා සහ ප්‍රකාශ අතර පවතින සමානකම් නව සොයා ගැනීමක් නොවේ. එවැනි සමානකම් කෙරෙහි විද්වතුන්ගේ අවධානය යොමුවූයේ දහනව වැනි ශතවර්ෂයේ මුල් යුගයේදී තරම් ඈත කාලයේදීය. එහෙත් එම සමානකම් ඇතිවූයේ කෙසේද කියා ඔවුන්ට සිතාගත නොහැකි විය. විවිධ අංශ සම්බන්ධයෙන් පවතින සමානකම් කෙතරම් චිත්තාකර්ෂණීයද යත්, ක්‍රිස්තියානි ආගම කෙරෙහි බෞද්ධාගම සාජුවම බලපා ඇති බව බොහෝ දෙනෙකුට පැහැදිලි විය.

ඉන්දීය උපමා කථා සහ වෙනත් කථා ප්‍රවෘත්ති බටහිර රටවලට සම්ප්‍රාප්තවීම සහ වර්තමානය දක්වා එම කථා ප්‍රවෘත්ති ජීවමාන ව්‍යවහාරයේ පවතින ආකාරය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ වල නියැලුණු සුප්‍රසිද්ධ ඉන්දු ආර්ය භාෂා පිළිබඳ විශේෂඥයකු වූ ජර්මන් ජාතික මැක්ස් මුලර් පඬිවරයා විසින් පෙන්වා දී තිබේ. පරණ තෙස්තමේන්තුවේ ඉන්දීය බලපෑම් දක්නට ලැබෙන බව ඔහු ප්‍රකාශ කළේය. උදාහරණයක් වශයෙන් මෝනරා පිළිබඳ ඔහු කර ඇති විග්‍රහය ඉදිරිපත් කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත් උද්යෝගීමත් ක්‍රිස්තු භක්තිකයකු වූ මැක්ස් මුලර් ධර්මය ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා ඔහු තුළ පැවති බලවත් උනන්දුව හේතුකොට ගෙන කාලයක් යනතුරුම ක්‍රිස්තියානි ආගම කෙරෙහි ඉන්දියානු අදහස් බලපා තිබෙන බව පිළිගැනීමට සූදානම් වූයේ නැත. අවස්ථා රාශියක් එසේ සිදුවී තිබේ. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ප්‍රභවය පිළිබඳව කරුණු ලබන උත්සාහයන්වලදී පුද්ගලයින් තුළ පවතින ආගමික ප්‍රචණ්ඩත්වය බලපාන ආකාරයත් ජේසුස් වහන්සේ නැමති පුද්ගලයා ස්වර්ගයෙන් බැස මහ පොළවට පැමිණීම සහ උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් පිළිබඳව කරුණු ලබන ඕනෑම වාස්තවික පරීක්ෂණයක් අවහිර කිරීමට සහ සමහරවිට

ඒවා ආරම්භයේදීම නවතා දැමීම සඳහා කටයුතු කිරීමටත්, බටහිර රටවල ජීවත්වන අපේ ක්‍රිස්තියානි හැඩ ගැසීම කෙතරම් දුරට බලපාන්නේද යන කාරණයත් ඉන් පැහැදිලි වේ.

ජේසුස් වහන්සේ සාමාන්‍ය මනුෂ්‍යයකු ලෙස සැලකූවිට ශුභාරංචියේ ඇතුළත් බොහෝ තොරතුරු විසිතුරු අලංකාර වර්ණනා සහ මනඃකල්පිත කථා ප්‍රවෘත්ති ලෙස සැලකිය නොහැකිද? ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ඇතුළත් මූලික ඉගැන්වීම් කෙරෙහි වෙනත් ආගමික ආභාෂය ලැබී තිබෙන බව පැහැදිලි කිරීමෙන් ආගම කෙලසීමක් සිදුවේද? ක්‍රිස්තියානි ආගම කෙරෙහි ඉන්දීය බලපෑම් ඇතිවීම කෙරෙහි හේතු වූ ඓතිහාසික නාලිකා පිළිබඳව සොයා බැලීමට මැක්ස් මුලර් තම මුළු ජීවිත කාලය පුරාම නිරර්ථක උත්සාහයක යෙදුණේය. එහෙත් දැඩිලෙස සංශයවාදී අදහස්වල එල්බ ගෙන සිටි මෙම පුද්ගලයාට අවසානයේදී එවැනි බලපෑමක් ඇතිවී තිබෙන බව පිළිගැනීම හැර වෙනත් විකල්පයක් නොතිබුණි. එහෙත් ඔහු ඒ බව පිළිගත්තේ කොන්දේසි විරහිතව නොවේ.

අද ඒ පිළිබඳ පවතින සාක්ෂි බොහෝය. උදාහරණයක් වශයෙන් ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ* වැකියක් වැකියක් පාසා බෞද්ධ අදහස් දක්නට ලැබේ. බෞද්ධ අදහස් කොතරම් ප්‍රමාණයක් එහි ඇතුළත් වී තිබේද යත් දේවධර්මවේදියකුවූ (Theologian) ජේ. එඩ්ගාර් බෲන්ස් (J. Edgar Bruns) එම තේමාව මුල් කරගෙන "ශාන්ත ජොහන්ගේ ක්‍රිස්තියානි බුදුදහම" (The Christian Buddhism of St John) නමින් පොතක් පළ කිරීමට ඉදිරිපත් විය. එය ක්‍රිස්තු භක්තිකයින් මෙන්ම පල්ලිය ද මවිතයට පත්කිරීමට හේතුවිය. ඔවුන් තුළ ඇතිවූ එම මවිතය වැඩිකල් නොගොස් විස්මයක් බවට පරිවර්තනය විය. උදාහරණයක් වශයෙන් "යමෙක් ධර්මය දකීද හේ මා දකී" යනුවෙන් බුදුන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කළහ. එම ප්‍රකාශයෙන් ධ්වනිත වන අදහසම "මා දකින තැනැත්තේ මා එවා වදාළ තැනැත්තන් වහන්සේ දකී" යනුවෙන් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ ප්‍රකාශ කළ බව ජොහන් තම ශුභාරංචියේ සඳහන් කර තිබේ. (ජොහන් 12 : 45) එපමණක් නොව බුදුදහමට අනුව ධර්මය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ලෝකය පාලනය වන විශ්ව නියමය වේ. එය ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දැක්වෙන ධර්මය (Word) යනු දෙවියන් වහන්සේගේ වචනය (The Logos) යනුවෙන් ප්‍රකාශ කරන දෙවියන් වහන්සේ පිළිබඳ පවතින සංකල්පයට අනුරූප වේ. ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ පොත ආරම්භ කර තිබෙන්නේ

* ශුභාරංචිය : සුබ අස්න, යහපත් පණිවිඩය යන අර්ථය දේ. ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ පුවත උන්වහන්සේ ලොවට ප්‍රකාශ කළ විමුක්ති මාර්ගය ඉන් අදහස් කෙරේ. මතෙව්, මාක්, ලූක් සහ ජොහන් යනුවෙන් ශුභාරංචියේ පොත් හතරක් බයිබලයේ නව තෙස්තමේන්තුවේ ඇතුළත් වේ.

"ධර්මය දෙවියන් වහන්සේව සිටි සේක" (The Word was God) යනුවෙනි.

මෙහිදී නව තෙස්තමේන්තුවේ ඇතුළත් කර තිබෙන බෞද්ධ ඉගැන්වීම් පිළිබඳව ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීමට අප උත්සාහ දරන හෙයින් ජේසුස් වහන්සේගෙන් අනිවාර්යයෙන්ම තීරණාත්මක ප්‍රශ්නයක් ඇසීමට සිදුවේ. එනම් ආගම යනුවෙන් ඔබ වහන්සේ අදහස් කරන්නේ කුමක්ද? යන ප්‍රශ්නයයි. බුද්ධිමය ඉතිහාසය නැමති වංගගිරිය හරහා යන මෙම චිත්තාකර්ෂණීය ගමන මගින් නව තෙස්තමේන්තුවේ දක්නට ලැබෙන බෞද්ධ ලක්ෂණ අහම්බෙන් ඇතිවූ ඒවා නොවන බව අනාවරණය වේ. එම අදහස් මුලින්ම පතුරුවා හරින ලද්දේ ජේසුස් වහන්සේ විසිනි. එනිසා ජේසුස් වහන්සේ යනු ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයකු නොව බෞද්ධයකු බව අපට මෙහිදී සෘජුවම ප්‍රකාශ කළ හැකිය.

කෙසේ වෙතත් විශ්වාස කළ නොහැකි ලෙස පෙනීයන මෙම අදහස විශ්වාස කළ හැකිවන ලෙසත්, වටහාගත නොහැකි ලෙස පෙනීයන මෙම ප්‍රකාශය වටහා ගැනීමට හැකිවන ලෙසත් පියවරෙන් පියවර ක්‍රමානුකූලව ඒ පිළිබඳව කරුණු සොයා බලමු. ජේසුස් වහන්සේගේ ප්‍රතිරූපයට පසුකාලීනව එකතු කරන ලද පුරාණෝක්ති, දේවධර්මය පිළිබඳ කරුණු, කාව්‍යමය වර්ණනා සහ ප්‍රබන්ධ කථා එකින් එක ඉවත් කිරීමෙන් අනතුරුව උන්වහන්සේගේ පෞරුෂය සහ සැබෑ ඉගැන්වීම් මතුකර සැබෑ ජේසුස් වහන්සේ යනු කවරෙක්දැයි සොයා බලමු.

පරිවර්තකගේ පෙරවදන

ආගම් සහ දර්ශනවාද බිහිවූයේ මිනිසා බිහි වී බොහෝ කාලයකට පසුවය. මිනිස් ශිෂ්ටාචාරය ක්‍රමයෙන් වැඩි දියුණු වී මානව චින්තනයේ නිම් වළලු පුළුල් වන විට ඉතිහාසයේ විවිධ යුගවල දී පහළ වූ ශ්‍රේෂ්ඨ යුග පුරුෂයන් විසින් විවිධ ආගම් සහ දර්ශනවාද ලෝකයාට හඳුන්වා දෙන ලදී. ලෝකය සහ එහි පැවැත්ම පිළිබඳවත්, අප ජීවත් වන විශ්වය තුළ මිනිසාට හිමි තැන පිළිබඳවත් තර්කානුකූලව අවබෝධ කර ගැනීමේ අපූර්ව හැකියාවක් මෙම දාර්ශනිකයින්ට සහ ආගම් කතුවරුන්ට තිබිණි. ඔවුන් ඉදිරිපත් කළ දර්ශන සහ මතවාද ඊට පසුව එළඹුණු ශතවර්ෂවලදීත් අද දක්වාත් මානව චින්තනය හැඩගැස්වීම කෙරෙහි තීරණාත්මක ලෙස බලපෑවේය. මේ වූකලී මානව චින්තනයේ ඇති වූ බලවත් විප්ලවයක් ලෙස හැඳින්විය - , ිය.

අද ලෝකයේ ජනගහනයෙන් සියයට අනූවකට වඩා අදහන ප්‍රධාන ආගම් පහක් තිබේ. ඒවා නම්, බුද්ධාගම, ක්‍රිස්තියානි ආගම, හින්දු ආගම, ඉස්ලාම් ධර්මය සහ චීනයේ කොන්ෆියුසියස් දර්ශනය වේ. අනිත් ආගම් මෙන් නොව, බුද්ධාගම සහ ක්‍රිස්තියානි ආගම ලෝක ව්‍යාප්ත ආගම් ලෙස සැලකේ. බුද්ධාගම සහ ක්‍රිස්තියානි ආගම බොහෝ දුරට තුලනාත්මක ඇගයීම්වලට භාජන කර තිබෙන්නේ මේ හේතුව නිසා විය හැකිය.

අවුරුදු දෙදහසකට වඩා වැඩි කාලයක් පෙරදිග පිළිබිඹුවක් සහ අපරදිග රටවල පැවැති ආධ්‍යාත්මික චින්තනයේ පැහැදිලි ප්‍රකාශනයක් මෙම ආගම් දෙකේ දක්නට ලැබේ. ඉහත කී අනිකුත් ආගම් මෙන් නොව, බුදු දහම සහ ක්‍රිස්තියානි ආගම විශාල බිම් ප්‍රදේශයක් කේන්ද්‍රකොට පවතින ප්‍රාදේශීය ආගම් නොවේ. මෙම ආගම් දෙකම කාලය, දේශය, භාෂා, ජාති, කුල වැනි පටු සීමාවන් අභිභවා සමස්ත ලෝකය පුරා පැතිර තිබේ. දේශ සීමා, ජාතිය, භාෂාව වැනි කරුණු ආගමක් පිළිගැනීම කෙරෙහි බාධාවක් ලෙස ක්‍රියා නොකරන බව ඉන් පෙනී යයි.

එපමණක් නොව වර්තමානයේ, මෙම ආගම් දෙක අදහන බහුතරයක් එම ආගම් වල ශාස්තෘවරුන් අයත් වූ ජාතියට, රටට හෝ භාෂාවට අයත් නොවීමද මෙහිදී විශේෂ අවධානය යොමුවිය යුතු කරුණකි. බුදුන් වහන්සේ යනු ඉන්දියාවේ පිහිටි කුඩා ප්‍රාන්ත රාජ්‍යයක් වූ නේපාලයේ උපන් ඉන්දු ආර්ය ජාතිකයෙකි. නමුත් බුදු දහම අදහන වැඩි බහුතරයක් අද ජීවත් වන්නේ සෙසු ආසියාතික රටවලය. ජේසුස්

වහන්සේ සහ උන්වහන්සේගේ අපෝස්තලුවරුන් සියලු දෙනාම යුදෙව් ජාතිකයෝ වූහ. එහෙත් අද ක්‍රිස්තියානි ආගම අදහන බහුතරයක් අයත් වන්නේ ඉන්දු-ජර්මන් ප්‍රභවයක් ඇති භාෂා කථා කරන යුරෝපීය ජාතීන්ටය. අලුත් ආගමක් බොහෝ විට විදේශිකයින් විසින් මහත් උනන්දුවකින් සහ උද්‍යෝගයකින් යුක්තව පිළිගන්නා බව ඉන් පෙනී යයි. ඊට හේතුව එවැනි ආගම් තුළ කිසියම් අලුත් පණිවුඩයක් සහ ඔවුන්ගේ චින්තනයට නව ජීවයක් ලබා දිය හැකි විශේෂ ශක්තියක් තිබෙන හෙයිනි.

මෙවැනි පසුබිමක් තුළ බුදුන් වහන්සේ වේවා, ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ වේවා කිසියම් ආගමික ශාස්තෘවරයකු විසින් දේශනා කරනු ලැබූ ධර්මය සහ ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ දර්ශනය කිසියම් රටකට, කිසියම් ජන කොටසකට හෝ කිසියම් භාෂාවක් කථා කරන ජනතාවකට පමණක් අයත් වූවක් නොවන බව පැහැදිලි වනු ඇත. මිනිසාගේ ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය සහ සදාචාරාත්මක හැඩගැස්වීම සඳහා උපකාරී වූ එම ආගම් සහ දර්ශනවාද සමස්ත මානව වර්ගයා සතු බුද්ධිමය උරුමයකි. එම දර්ශනවාද පිළිබඳව කරුණු සොයා බලා ඒවායේ ඇතුළත් ඉගැන්වීම් තම ජීවිතයට එකතු කර ගැනීමේදීත්, ලෝකයේ පැවැත්ම පිළිබඳ අවබෝධ කර ගැනීමේදීත් ඒ පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීමේ අයිතිය සෑම කෙනෙකුටම තිබිය යුතුය.

සියලුම ආගම් ඒවායේ ඓතිහාසික පරිණාමයේදී, විශේෂයෙන්ම එම ආගමික ශාස්තෘවරුන් බිහිවූ රටෙන් බැහැරට පැතිර යෑමේදී උන්වහන්සේලාගේ මුල් ඉගැන්වීම් කිසියම් ප්‍රමාණයකට වෙනස් වී ඒවා පරිබාහිර වූ වෙනත් කරුණු එකතුවීම අනිවාර්යයෙන්ම සිදු වන්නකි. විවිධ යුගවල විවිධ රටවල පැවැති තත්ත්වයන් සහ අවශ්‍යතාවන් හේතුකොට ගෙන මුල් ඉගැන්වීම්වල යම් යම් වෙනස්වීම් සිදු විය. එම ඓතිහාසික ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මුල් ඉගැන්වීම් බොහෝ දුරට වෙනස් වී ශාස්තෘන් වහන්සේලාගේ චරිත අද්භූත ගුණාංග සහ අතිශයෝක්ති වර්ණනාවලින් විසිතුරු ලෙස සරසන ලදී. අටුවාචාරීන් සහ ධර්ම ග්‍රන්ථ රචනාකළ පුද්ගලයින්ගේ අදහස් පවා ඒ තුළට ඇතුළු විය. මේ නිසා විවිධ ආගමික නිකාය සහ විවිධ ආගමික කණ්ඩායම් බිහිවිය. උදාහරණයක් වශයෙන් විමුක්තිය සාක්ෂාත් කර ගත හැක්කේ ලෝකයේ සහ සත්වයාගේ පැවැත්ම පිළිබඳ ස්වයං අවබෝධයක් තුළින් පමණක් බව මුල් බුදු දහමින් උගන්වනු ලැබීය. නමුත් පසු කාලයේදී මහායාන බුදු දහමේ වර්ධනයත් සමඟ මනුෂ්‍යයාට තනිවම විමුක්තිය ලබා ගැනීම දුෂ්කර බවත්, එය අමිතාභ නම් වූ දෙව්ලොව වැඩ වාසය කරන බුදුවරයකුගේ පිහිටෙන් පහසුවෙන් ලබා ගත හැකිය යන විශ්වාසය

ජපානය වැනි රටවල වර්ධනය විය.

“දි ඔරිජිනල් ජීසස් - ද බුඩිස්ට් සෝසස් ඔෆ් ක්‍රිස්ටියැනිටි” (The Original Jesus - the Buddhist Sources of Christianity) නමැති මෙම කෘතියෙහි කතුවරයින් විසින් උත්සාහ කර තිබෙන්නේ ජේසුස් වහන්සේගේ මුල් ඉගැන්වීම් මතුකර දැක්වීමටය. උන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් බොහොමයක් අද ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දැක්වෙන ඉගැන්වීම්වලට වඩා වෙනස් බවත්, ඒවා වඩාත් සමීප වන්නේ බුදු දහමේ දැක්වෙන ඉගැන්වීම්වලට බවත් ඔවුන්ගේ අදහස වේ. නූතනයේ ව්‍යවහාර වන විචාර පූර්වක අධ්‍යයන ක්‍රම සහ තුලනාත්මක විමර්ශන ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් සහ බුදු දහම අතර, විශේෂයෙන්ම ඒවායේ ඇතුළත් සදාචාරාත්මක ඉගැන්වීම්වල බොහෝ සමානකම් පවතින බව විවිධ උදාහරණ මගින් පෙන්වාදී තිබේ. එවැනි සමානකම් පැවැතීම පුදුමයට හේතුවක් නොවේ. මෙහිදී සංයුක්ත නිකායේ පුප්ඵ සූත්‍රයේ දැක්වෙන පහත සඳහන් පාඨය කෙරෙහි ඔබේ අවධානය යොමු කිරීමට කැමැත්තෙමි.

“යං භික්ඛවෙ, නත්ථි සම්මතං ලොකෙ පණ්ඩිතානං අහම්පිතං නත්ථීති වදාමි. යං භික්ඛවෙ, අත්ථි සම්මතං ලොකෙ පණ්ඩිතානං අහම්පිතං අත්ථීති වදාමි.”

එහි අර්ථය මෙසේය:

“මහණෙනි, ලොව පණ්ඩිතයින් විසින් යමක් නැතැයි සම්මත නම් මම ද එය නැතැයි කියමි. මහණෙනි, ලොව යමක් පණ්ඩිතයින් විසින් යමක් ඇතැයි සම්මත නම් මම ද එය ඇතැයි කියමි.”

කවර රටක බිහි වූවත්, කුමන යුගයක බිහි වූවත් කවර ආගමක හෝ දර්ශනයක නාමයෙන් හැඳින්වූවත් ප්‍රාඥයෝ බොහෝ කරුණු සම්බන්ධයෙන් සමාන අදහස් දරති. ඔවුන්ගේ චින්තනය සහ අනුශාසනා සත්‍යයට එකඟය.

ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘවරුන්ගේ චින්තනයේ වෙනස්කම්වලට වඩා සමානකම් දක්නට ලැබෙන බව ඒ පිළිබඳව තුලනාත්මකව කරුණු හැදෑරීමේදී පැහැදිලි වේ. එපමණක් නොව, බුදු දහම පහළ වූයේ ජේසුස් වහන්සේ බිහිවීමට වසර පන්සියයකට පමණ පූර්වයෙනි. අතීතයේදී පෙරදිග සහ අපරදිග රටවල් අතර තිබූ වෙළඳ සහ සංස්කෘතික සම්බන්ධතා පැවැති බවත්, එකී සම්බන්ධතා ජේසුස් වහන්සේ බිහිවූ අවදියේදී ඉතා උසස් මට්ටමක තිබූ බවත් පෙනේ. එසේ නම් සුවිශේෂ දාර්ශනිකයකු වූ ජේසුස් වහන්සේ තමන් වහන්සේට පූර්වයෙන්

විනු වෙනත් ශාස්තෘවරුන්ගේ දර්ශන වාද පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම පුහුණුවට කරුණක් නොවේ.

මෙම පරිවර්තනය කිරීමේ භාරදූර වගකීම මා බාරගත්තේ ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් සහ බුදු දහම අතර පවතින කතුවරයා විසින් පෙන්වා දී ඇති විස්මිත සමානකම් පිළිබඳ අවබෝධයක් සාමාන්‍ය පාඨකයාටද ලබාදීමේ අභිලාෂයෙනි. මෙහි සිංහල පරිවර්තනය 'ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදු දහම' යනුවෙන් නම් කරන ලද්දේ එම සමානකම් සහ මුල් කෘතියේ උප මාතෘකා පාඨය ලෙස යොදා ඇති 'ද බුඩිස්ට් රූට්ස් ඔෆ් ක්‍රිස්ටියැනිටි' හෙවත් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දක්නට ඇති බෞද්ධ බලපෑම් යන පාඨය ද සැලකිල්ලට ගැනීමෙනි.

මිනිසුන් තුළ විවිධ ලබ්ධීන් සහ සමයාන්තර පිළිබඳව බොහෝ විට අගතියක් පවතින්නේ ඔවුන් ඒවා තුලනාත්මකව අධ්‍යයනය කර නොමැති හෙයිනි. තමා අදහන ආගම පමණක් ශ්‍රේෂ්ඨය යන පිළිගැනීම නිසා ඔවුහු කිසියම් දෘෂ්ටිමය රාමුවක් තුළ කොටුවෙති. එම රාමුවෙන් ඔබ්බට විහිදෙන කරුණු පිළිගැනීම කෙසේ වෙතත් ඒවා පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී වාස්තවික ප්‍රවේශයක් (Objective Approach) අනුගමනය කිරීමට හෝ ඔවුන් බොහෝ විට නැඹුරුවක් නොදක්වන්නේ මේ නිසාය. එහි ප්‍රතිඵලය වශයෙන් වෙනත් ශාස්තෘවරුන්ගේ ඉගැන්වීම් ලඝුකොට සැලකීම හෝ ඒ පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමට හෝ ඔව්හු උනන්දුවක් නොදක්වති. මිනිසා ජීවත් විය යුත්තේ ආගම් සඳහා නොව, ආගම් පවතින්නේ මිනිසා සඳහා බවත්, ඒවායේ ඇතුළත් ඉගැන්වීම් ප්‍රායෝගිකව යොදා ගැනීමෙන් මිනිස් ජීවිතය වඩා අර්ථවත් කර ගැනීමට හැකිවන බවත් එවිට අවබෝධ වනු ඇත. විවිධ ආගමික කණ්ඩායම් අතර අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය, ගෞරවය සහ පිළිගැනීම වර්ධනය කළ හැක්කේ ආගමික වශයෙන් හුදකලාව කටයුතු කිරීමෙන් නොව විවිධ සමයාන්තර පිළිබඳව තුලනාත්මක ඇගයීම් කිරීමෙන් පමණි. බුදු දහම සහ ක්‍රිස්තියානිය අතර විශේෂයෙන්ම ඒවායේ ඇතුළත් සදාචාරාත්මක ක්‍රම පද්ධතියේ වෙනස්කම් වලට වඩා සමානකම් පවතින බව අවබෝධ කරගත් විට බෞද්ධයන් සහ ක්‍රිස්තු භක්තිකයින් අතර පවතින ආගමික සහනශීලිත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය තවදුරටත් වර්ධනය වීමට එය පිටිවහලක් වනු ඇතැයි මම අවංකව විශ්වාස කරමි.

පරිවර්තනය යනු භාරදූර වගකීමකි. එය සමහර විට අලුතින් පොතක් ලියනවාට වඩා දුෂ්කර වූ කාර්යයකි. විශේෂයෙන්ම බුදුසමයේ සහ කිතු දහමේ ඇතුළත් ඉගැන්වීම් පිළිබඳ තුලනාත්මක විග්‍රහයක් ඇතුළත් මෙවැනි ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථයක් පරිවර්තනය කිරීම ඊටත් වඩා

දුෂ්කරය. කෙසේ වෙතත්, ආගම් සහ විවිධ දර්ශනවාද පිළිබඳව මා තුළ දීර්ඝ කාලයක් පැවති උනන්දුව සහ ඒ පිළිබඳ පොත පත කියවා තිබීම නිසා එම කාර්යය කිරීම පහසු විය. මුල් කෘතියේ ඇතුළත් විවිධ ආගමික මූලාශ්‍රවලින් උපුටා දක්වා ඇති කොටස් ඒවායේ දැනට පවතින පිළිගත් සිංහල පරිවර්තන අනුසාරයෙන් හැකිතාක් දුරට සම්මත ආගමික සම්ප්‍රදායට අනුකූලව පාඨකයාට පහසුවෙන් කියවා තේරුම් ගත හැකි සරල ශෛලියකින් පරිවර්තනය කිරීමට උත්සාහ කළෙමි. ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා ඇතුළත් 'Q' යනුවෙන් හැඳින්වෙන මූලාශ්‍රයෙන් උපුටා දක්වන ලද කොටස් ශුද්ධ බයිබලයේ මතෙව් සහ ලූක්ගේ ශුභාරංචියේ පොත්වල අන්තර්ගත වී තිබේ. එම පොත් ඉතා ප්‍රවේශමෙන් කියවා එම කොටස් වෙන්කර බයිබලයේ සිංහල පරිවර්තනයට අනුකූලව පරිවර්තනය කළ බව මෙහිදී සඳහන් කළ යුතුය. බයිබලයෙන් උපුටා දක්වා ඇති වෙනත් පාඨ පරිවර්තනය කිරීමේදී මෙම ක්‍රමයම අනුගමනය කරන ලදී. එමෙන්ම ධම්මපදය, ජාතක පොත, මජ්ඣිම නිකාය, සංයුත්ත නිකාය, සහ උදානවග්ගය වැනි බෞද්ධ මූලාශ්‍රවලින් උපුටා දක්වන ලද කොටස් සම්බන්ධයෙන්ද, ඒවායේ පිළිගත් සිංහල පරිවර්තන කීපයක් ඇසුරු කරමින් සරල බසින් ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළෙමි.

සිංහල පරිවර්තනය එළි දැක්වීමේදී නන් අයුරින් සහයෝගය දුන්, ඒ සඳහා උපකාර කළ පිරිස මෙහිදී විශේෂයෙන් සිහිපත් කළ යුතුය. මේ පරිවර්තනය කිරීමේ භාරදූර වගකීම මට පවරා එය ප්‍රකාශයට පත් කළ සරසවි සමූහ ව්‍යාපාරයේ අධිපති එච්. ඩී. ප්‍රේමසිරි මහතාටත්, 1996 වර්ෂයේදී පමණ මෙම පොත කෙරෙහි මගේ අවධානය යොමු කළ නියෝජ්‍ය දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්වරයකු වන හේමචන්ද්‍ර රණසිංහ මහතාටත්, මුල් අත් පිටපත යතුරු ලියනය කරදුන් ජේ. එල්ලාවල මහතාටත්, පරිගණක සෝදුපත් කියවා පොත මුද්‍රණය කිරීමට කටයුතු කළ සරසවි ප්‍රකාශන සමාගමේ කළමනාකාර සිරි අල්මේදා මහතාටත්, පරිගණක අකුරු සංයෝජනය කර දුන් එම ආයතනයේ සන්ධ්‍යා කුමාරි ලියනගේ මහත්මියටත්, මුද්‍රණ කටයුතු අලංකාර ලෙස කරදුන් සිකුරු මුද්‍රණ ආයතනයටත් මගේ අවංක ස්තුතිය හිමි වේ.

මෙහි දී මගේ විශේෂ කෘතඥතාව හිමි විය යුතු තවත් පුද්ගලයන් දෙදෙනකු වෙයි. සිංහල පරිවර්තනයේ අත් පිටපත කීපවරක් කියවා එය පාඨකයාට පහසුවෙන් තේරුම් ගත හැකි පරිදි සංස්කරණය කිරීමේදී තම වටිනා කාලය කැප කරමින් මහත් වෙහෙසක් දරමින් කටයුතු කළ මා හිතවත් විශ්‍රාමලත් විදුහල්පති නන්දසේන වත්තේගම ආචාර්ය මහතාටත්, පරිවර්තනය කරනු ලැබූ කොටස් නැවත නැවත කියවමින්,

මා ඒවා කියවීමේදී ඊට සාවධානව ඇහුම්කන් දෙමින් එකී කොටස් සරල සුගම ශෛලියකින් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සුදුසු යෝජනා ඉදිරිපත් කරමින් බොහෝ අවස්ථාවලදී එම කොටස් පිටපත් කර දෙමින් පරිවර්තනය කෙරෙහි මා උනන්දු කරවූ මගේ ආදරණීය බිරිඳ රමණීටත් මගේ කෘතඥතාව හිමිවේ.

තෙවැනි සංස්කරණය පිළිබඳ පරිවර්තකගෙන්

බොහෝ පරිවර්තන කෘති පිළිබඳ පාඨකයන්ගේ වැඩි අවධානයක් යොමු නොවන යුගයක ජේසුස් වහන්සේ සහ බුද්ධ දහම නම් වූ මෙම කෘතියේ දෙවැනි මුද්‍රණයෙන් අනතුරුව තෙවැනි සංස්කරණයක්ද සහිතව යළි පාඨකයන් අතට පත් කිරීමට ප්‍රකාශකයන් කටයුතු කිරීම ගැන මම බෙහෙවින් සතුටුවෙමි. මෙම සංස්කරණයේදී පරිවර්තනයේ මූලික අර්ථයට හානියක් නොවන අන්දමින් ඉතා සුළු වෙනස්කම් කිහිපයක් පමණක් කර ඇතිබව සඳහන් කළ යුතුය.

ආගමික සංස්ථාවක මූලික කාර්ය භාරය විය යුත්තේ හොඳ නරක තෝරා බේරාදී සමාජය යහමගට යොමු කර වීමය. එසේ කිරීමේදී විවිධ පුද්ගලයන්ගේ පෞද්ගලික අභිමතාර්ථ සමාජය කෙරෙහි බද්ධ කිරීමෙන් වැළකී සිටීමට ප්‍රවේශම් විය යුතුය. එසේම කිසියම් ආගමක් අධිකාරිය ලත් සුළු පිරිසකට පමණක් අයත් වූවක් නොවන බවද අප සිහි තබාගත යුතුය. ආගම් සහ දර්ශනවාද සමස්ත මානව වර්ගයා සතු බුද්ධිමය උරුමයකි. ඒවායේ ඇතුළත් ඉගැන්වීම් හොඳින් විමර්ශනය කර එම ඉගැන්වීම පිළිගැනීමේ හෝ නොපිළිගැනීමේ අයිතිය මිනිසුන්ට තිබිය යුතුවේ. එය මුදලට, බලයට හෝ නීතියට යටවූ ක්‍රියාවලියක් නොවිය යුතුය. සැබෑ ධර්මය කුමක්දැයි තේරුම් ගැනීමට තරම් බුද්ධියක් හා අවබෝධයක් වත්මන් සමාජය සතුය.

මෙහිදී අවශ්‍යවන්නේ මිනිසුන්ට සැබෑ ධර්මය වටහා දීමත් ආගම් පිළිබඳ තුලනාත්මක අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය වටාපිටාව සකස්කර දීමත් පමණි.

'ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදුදහම' නම් වූ මෙම කෘතිය එම අවබෝධය ඇතිකර ගැනීම සඳහා මහත් පිටිවහලක් වන බව මගේ අවංක විශ්වාසයයි.

කේ. ඒ. එන්. පෙරේරා
11 දොළලන්ද වත්ත
තලවතුගොඩ
දුරකථනය : 2775036

පටුන

කතුවරයන්ගේ ස්තුතිය vi
කතුවරයන්ගේ හැඳින්වීම vii
පරිවර්තකගේ පෙරවදන xi

පළමුවන කොටස
ඉන්දියාව සහ බටහිර රටවල් අතර පැවති සම්බන්ධතා
ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ අප්‍රකට තොරතුරු 3
ගෞතම බුදුන් වහන්සේ පරම සත්‍යය අවබෝධ කරගැනීම 14
බයිබලයේ දැක්වෙන ඉන්දියානු ඉගැන්වීම් 32
මහා පිබිදීම 43
දියුණු ශිෂ්ටාචාර බිහිවීම 48
මොනරු, රත්තරන් සහ වටිනා දැව සහ සොලමන් රජතුමාගේ ඉන්දියානු චාරිකා 61
පයිතගරස්ගේ ඉන්දියානු දර්ශනය 74
ඇලෙක්සැන්ඩර් ඉන්ද්‍ර නිම්නයේදී 82
අශෝක රජතුමාගේ ධර්ම ප්‍රචාරය : බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් ලොව පුරා පැතිරීම 92

දෙවන කොටස
ජේසුස් වහන්සේ නම් වූ බුද්ධ ශ්‍රාවකයා
සිදුහත් කුමාරයාගේ සහ ජේසුස් වහන්සේගේ ළමා කාලය පිළිබඳ දක්නට ලැබෙන සමානකම් 113
අසිත තවුසා සහ සිමියොන් 121
පුනර්භවය පිළිබඳ ඉගැන්වීම 127
චනාජ තවුසන් සහ දිවැසිවරුන් 134
ජේසුස් වහන්සේ විසින් ප්‍රාතිහාර්ය දැක්වීම 140
ළිඳ ළඟ සිටි ස්ත්‍රිය 146
සුභාරංචියේ නැතිවූ කොටස් නැවත සොයාගැනීම 157
ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතයේ පැතිකඩක් 165
ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ දේශනා 169
ජේසුස් වහන්සේ සහ බෞද්ධ මූලාශ්‍ර 175
ජේසුස් වහන්සේ එළිදරව්ව පිළිබඳ දිවැසිවරයකු බවට පත්කිරීම 209
බුදුදහමේ දැක්වෙන මාරයා යක්ෂයාගේ වේශයෙන් කිතු සමය තුළට ප්‍රවිෂ්ටවීම 222
ජේසුස් වහන්සේට ස්නාවක ජොහන් ජෝර්දානයේදී හමුවීම 233

තුන්වන කොටස

ජේසුස්වහන්සේ බිහිවීමට පෙර හා පසු පැවති ආගමික පරිසරය

බුදු දහම බටහිර රටවල ව්‍යාප්ත වීම 251
ඊජිප්තියානු බෞද්ධයෝ : ථෙරවාදීන් සහ තෙරපියුටාවරු 258
ජේසුස්වහන්සේ සහ බෝධිසත්ව සංකල්පය 273
එසීන්වරුන්ගේ සම්බන්ධතාව 284
කුම්රාන් ආගමික ප්‍රජාව පිළිබඳ අප්‍රකට තොරතුරු 299
කුම්රාන් සමාජය විසින් ජේසුස්වහන්සේ පිළිබඳ මිථ්‍යාකථා ගොඩනැගීම 318
ක්‍රිස්තියානියේ දැක්වෙන ඉන්දියානු ලක්ෂණ : පූජකයන්, පල්ලි සහ ගැලවුම්කරුවන් 332
දාර්ශනික ඥානය 341
බුද්ධ ජේසුස් සංකල්පය 351
සමාප්තිය 359

Notes 363
Bibliography 370
උප ග්‍රන්ථ 379
ස්ථාන නාම සූචිය 389
පුද්ගල නාම සූචිය 394
විෂයනාම සූචිය 399

පළමුවන කොටස

ඉන්දියාව සහ බටහිර රටවල් අතර පැවති සම්බන්ධතා

ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ අප්‍රකට තොරතුරු

නාසරෙත්හි විසූ ජේසුස් වහන්සේ නම් වූ පුද්ගලයා තරම් බටහිර ලෝකයේ රටවල මහත් සාහිත්‍යයක් ඇතිකළ සහ අනුවාදක පොත් ගත් සංඛ්‍යාවක් ලිවීම සඳහා විෂයවූ, එසේනම් උනන්දුව සහ උද්යෝගීමත් සාකච්ඡා සහ වාද විවාද වලට තුඩු දුන් වෙනත් චරිතයක් නොමැති තරම්ය. එසේ වුවත්, ඓතිහාසික වශයෙන් සලකා බැලීමේදී ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ ජීවිතය ... අඳුරු වලාකුළින් වැසී තිබෙන බව කිව යුතුය. අවුරුදු එක් දහස් අටසියයක් පමණ කාලයක් තිස්සේ ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ පිළිබඳ අපට ලැබී තිබෙන්නේ ක්‍රිස්තු ලබ්ධිය හඟා සිටුවීම සහ මිනිසුන් ක්‍රිස්තියානීයට හරවා ගැනීමේ පරමාර්ථය මුල් කරගෙන ක්‍රිස්තියානි පල්ලිය විසින් නිල වශයෙන් අනු දන්නා ලද ධර්මයට අනුකූලව උන්වහන්සේ පිළිබඳව ලියා ඇති විස්තර තොරතුරු පමණි. මේ පිළිබඳව විචාරශීලීකව සලකා බැලූ චින්තකයෝ මැදදි යුරෝපයේ පහළ වූහ. දහහත්වන සහ දහඅටවන සියවස් වලදී යුරෝපයේ ඇතිවූ විද්‍යා ප්‍රබෝධයත් සමග ජේසුස් වහන්සේ නමින් පුද්ගලයෙක් නාසරෙත්හි සැබැවින්ම විසුවේ ද යන කාරණය පිළිබඳව සැක පහළ කරමින් පළමුවරට පොත පත ප්‍රසිද්ධියට පත්කරන ලදී. එවැනි අදහස් මුලික වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ ප්‍රංශයේ විසූ ක්‍රිස්තියානි විරෝධී චින්තන ප්‍රවාහයට අයත් වූ වෝල්ටෙයාර් (Voltaire) සහ හොල්බච් (Holbach) නම් වූ චින්තකයින් විසිනි. ක්‍රිස්තියානි ධර්මය ඇත්ත වශයෙන්ම ස්ථාපිත කරන ලද්දේ ජේසුස් වහන්සේ විසින් ද යන කාරණය පිළිබඳව සැක පහළ කරමින් ජර්මන් ජාතික චින්තකයකු වූ ගොතේ (Goethe) පවා මෙම සාකච්ඡා වලට අවතීර්ණ විය. ක්‍රිස්තියානි ධර්මයේ දක්නට ලැබෙන ඉගැන්වීම් ජේසුස් වහන්සේගේ ගෝලයින් විසින් නිර්මාණය කරනු ලැබ, ඒවා උන් වහන්සේගේ දේශනා වශයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති බව ගොතේගේ අදහස විය.

19 වැනි ශතවර්ෂයේදී ප්‍රථම වරට නව [illegible] ශාස්ත්‍රීය වශයෙන් විමර්ශනයට භාජනය කරනු ලැබීය. එය ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ ක්‍රමානුකූල ලෙස විමර්ශනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ආරම්භය වූ අතර ජර්මන් ප්‍රොතෙස්තන්තු දේවධර්මවේදී නිකාය (German Protestant Theology) මෙම විමර්ශන ක්‍රියාවලියේ පුරෝගාමියා විය. ඔවුන්ගේ චෝදනාව වූයේ කතෝලික පල්ලිය විසින් ක්‍රිස්තු ධර්මය සාවද්‍ය ලෙස විකෘති කර ඇති බවය. තවද ජේසුස් වහන්සේ විසින් අපේක්ෂිත පරමාර්ථය කතෝලික පල්ලිය විසින් උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු වලට වඩා වෙනස් බව ප්‍රකාශ කරමින් ඔවුහු

[illegible] සඳහා කරුණු ඉදිරිපත් පළහ. නාසරෙත්හි [illegible] ලෙස [illegible] නැමැති පුද්ගලයා පිළිබඳ සැබෑ තතු පසඳ දීම මේ [illegible] යොදාගත හැකි බව කල්පනා කරන ලදී. 1835 [illegible] (David Strauss) විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් [illegible] ඇති කරනු ලැබූ "ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය" (The Life of Jesus) [illegible] ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. අමතක පිළිගත [illegible] පළමීමට සවා නොහැකිවන [illegible] කරමින් [illegible] නිර්දය විවේචනයට [illegible] ලැබගන්නේ [illegible] ලැබ ජේසුස් නැමැති පුද්ගලයා පිළිබඳ [illegible] ධාර්මික කථා ප්‍රවෘත්ති වලට [illegible] නොවන බව ස්ට්‍රවුස් ප්‍රකාශ කළේය. එවැනි [illegible] 19 වැනි ශතවර්ෂයේ මැද භාගයේදී තවදුරටත් [illegible] ප්‍රධාන විරෝධය [illegible] ජේසුස් වහන්සේ නැමැති [illegible] පර්යේෂණ කිරීම බෲනෝ බෝවර් (Bruno Bauer) විසින් අත්හැර දමන ලදී. ජේසුස් වහන්සේගේ සහ ශාන්ත පාවුලු තුමන්ගේ චරිත කල්පිත ප්‍රබන්ධ වලට වඩා වැඩි යමක් නොවන [illegible] ග්‍රීක් සහ රෝමන් ආගමික සම්ප්‍රදායන්ගේ [illegible] අත්තගාමී ආගමික කණ්ඩායමක් විසින් [illegible] ගොඩනගනු ලැබූ ආගමක් බවත් ඔහු ප්‍රකාශ කළේය.

[illegible] පිළිබඳව සුප්‍රසිද්ධ පර්යේෂකයකු මෙන්ම [illegible] වූ ඇල්බට් ෂ්වයිසර් (Albert Schweitzer) [illegible] නිසා [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ [illegible] තුළින් ක්‍රියාවට නංවන ලද [illegible] උන්වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ [illegible] අද අපට මිනුමක් [illegible] තවදුරටත් නොසලකා හැරීමට නුසුදුසුවන. ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳව පර්යේෂණ කිරීම ක්‍රිස්තියානි පල්ලියේ [illegible] සහ සත්‍යය සොයාගත් කරන්නා වූ දුෂ්කර [illegible] බව ඇල්බට් ෂ්වයිසර් කල්පනා කළේය.

[illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳව ලියැවී ඇති ලේඛන [illegible] දිගසකට වඩා වැඩිය. නමුත් උන්වහන්සේ ඓතිහාසික

චරිතයක් ලෙස හඳුන්වා දීමේදී [illegible] ලේඛන [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible]? [illegible] ආකාරයේ පුද්ගලයෙකු විද? [illegible] මරණයට පත්වූයේ කවදාද? ඔහු මිය ගියේ කවදාද? [illegible]? මෙම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සෙවීම [illegible] [illegible] ශතවර්ෂයෙන් පසුව [illegible] සහ දෙවැනි යන වර්ෂ වලදී ලියන ලද පොත් පත් වල ජේසුස් වහන්සේ නමින් මිනිසෙකු ජීවත්ව සිටි බව සනාථ කරන කිසිදු සඳහනක් දක්නට නොමැත. එම පසු කාලයේදී ලියැවී ඇති [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] සහ දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයා [illegible] පිළිගනු ලබන විශ්වාසය මත පදනම් වූ [illegible] අනුකූලව කරන ලද රචනා වේ. [illegible] ලිඛිත සාක්ෂියක් [illegible] දක්නට නොලැබේ. අද පවා [illegible] ජේසුස් වහන්සේ උපන්නේ කුමන වර්ෂයේදී ද යන්න නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීමට නොහැකිය. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ උපත ලැබූයේ හෙරොද් [illegible] (ක්‍රි. පූ. 37 - 4) [illegible] ක්‍රි. පූ. 4-7 වර්ෂවලදී බව අනුමාන කෙරේ. ජේසුස් වහන්සේ සම්බන්ධයෙන් පුද්ගලයකුගේ චරිතය [illegible] කාලපරිච්ඡේදය වූ [illegible] පිළිබඳ තොරතුරු [illegible] දක්නට නොලැබේ. ජේසුස් වහන්සේ විසින් පොදුවේ සමාජය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන ලද කෙටි කාලපරිච්ඡේදය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් [illegible] තොරතුරු [illegible] උන්වහන්සේගේ චරිතය පිළිබඳ සඳහන් කර තිබෙන තොරතුරු [illegible]. ජේසුස් වහන්සේ ජීවත් වූ කාලයේ [illegible] විසින් උන්වහන්සේ පිළිබඳ කිසිවක් නොදැන [illegible] උන්වහන්සේ පිළිබඳ සඳහන් කිරීම [illegible] ලෙස [illegible]. [illegible] සඳහන් කර ඇති උන්වහන්සේ විසින් සිදුකරන ලද විශ්මයජනක ප්‍රාතිහාර්යයන් සහ [illegible] වාර්තා කිරීම සඳහා [illegible] උනන්දුවක් දක්වා නැත්තේ ඇයි?

ජේසුස් වහන්සේගේ සමකාලීනයකු වූ ක්‍රි. පූ. 20 - ක්‍රි. ව. 50 කාලය තුළ ජීවත්වූ ෆිලෝ ජුඩස් (Philo Judaeus) විසින් රචිත [illegible] සහ [illegible] පිළිබඳ [illegible] සඳහන් [illegible] ප්‍රමාණ නොනැසී පවතී. එම ලිපි ලේඛන වල පිලාත් (Pilate) පිළිබඳව විස්තරාත්මක තොරතුරු ඇතුළත් කර තිබෙන නමුත් ජේසුස් වහන්සේ

[illegible] නොමැත. මේ නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමට පිටින් [illegible] යේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ තොරතුරු [illegible] ක්‍රි. ව. දෙවන සියවසේදී පමණි. ටැසිටස් [illegible] ඉතිහාසඥයා විසින් ක්‍රි. ව. 117 - 119 වර්ෂවලදී (Tacitus) නැමති රෝම ඉතිහාසඥයා විසින් (Annals) නමැති ග්‍රන්ථයේ ටයිබේරියස් (Tiberius) ලියන ලද ඇනල්ස් (Annals) නමැති ග්‍රන්ථයේ පොන්ටියස් (Pontius) නමැති අධිරාජයාගේ පාලන සමයේදී පොන්ටියස් (Pontius) නමැති ආණ්ඩුකාරයා විසින් ජීවිතක්ෂයට පත්කරන ලදැයි සැලකෙන ක්‍රිස්තුස් (Christ) නමින් ක්‍රිස්තියානි සාගමිකයින් විසින් හඳුන්වන කුරුසියේ ඇණ [illegible] නිකායක් පිළිබඳව සඳහන් කර තිබේ. ක්‍රි. ව. [illegible] ආගමික නිකායක් පිළිබඳව සඳහන් කර තිබේ. ක්‍රි. ව. [illegible] ප්‍රචලිතව පැවති කථා ප්‍රවෘත්ති මත පදනම් වූ [illegible] මිනිසුන් යේසුස් වහන්සේ කුරුසියේ ඇණ ගැසූ [illegible] ක්‍රි. ව. 110 දී [illegible] (Pliny the Younger) විසින් ට්‍රජන් අධිරාජයා (Trajan) වෙත යවන ලද ලිපියක බිතිනියා (Bithunia) වල සිටි ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් පිළිබඳව සඳහන් කර තිබේ. නමුත් එම ආගමික නිකායේ [illegible] පිළිබඳ කිසිම තොරතුරක් එහි දක්වා නැත. [illegible] (Hadrian) අධිරාජයාගේ [illegible] ප්‍රධානියා වූ (Head of Chancellery) [illegible] (Suetonius) (ක්‍රි. ව. 70 - 140) රාජ්‍ය ලේඛනාරක්ෂක [illegible] සහ එහි ආරක්ෂා සහිතව තබා තිබූ [illegible] කරණු ලැබූ අධිරාජයන්ගේ කාලපරිච්ඡේද වලට [illegible] පරීක්ෂා කර බැලීමට [illegible] ක්ලෝඩියස් අධිරාජයාගේ පාලන සමයේදී (ක්‍රි. ව. 41 - 54) [illegible] ක්‍රිස්තුස් ක්‍රිස්තුවරයාගේ පෙළඹවීම නිසා කලබල [illegible] අධිරාජයා විසින් යුදෙව්වන් රෝමයෙන් පළවා [illegible] විසින් වාර්තාකර තිබේ. පරන් සිටිපෙයින් ක්‍රි. ව. 30 දී පමණ ක්‍රිස්තියානි ආගම පිළිපන් භක්තිමතුන් සිටි බව එම [illegible] පෙන්වයි.

[illegible] (Flavius Josephus) යනුවෙන් නම් තබා [illegible] (Joseph Ben Mathias) [illegible] යුදෙව් ජාතික ඉතිහාසඥයෙකු ක්‍රි. පූ. 37 - ක්‍රි. ව. 100 [illegible] යුදෙව් නොවන පාඨකයින්ගේ [illegible] යුදෙව් ජාතිය පිළිබඳ කරුණු සහදිම [illegible] නීරෝ අධිරාජයාගේ පාලන සමයේ [illegible] ක්‍රි. ව. 93 දී [illegible] (Jewish Antiquities) [illegible] යුදෙව්වන්ගේ ඉතිහාසය [illegible] යේසුස් වහන්සේ ජීවත් වූ කාලයේ පැවති

දේශපාලන සහ සමාජ තත්ත්වය පිළිබඳවද ඔහු විසින් දීර්ඝ විස්තරයක් කර තිබේ. එමෙන්ම ජනාධාර යොහන් (John the Baptist) හෙරොද් (Herod) සහ මිලාත් පිළිබඳව එහි සඳහන් කර තිබේ. ජේම්ස් නම් වූ පුද්ගලයෙකු ගල් ගසා මරා දැමීම පිළිබඳ සිද්ධියක් පිළිබඳව විස්තර කිරීමේදී යේසුස් නමැති පුද්ගලයෙකු පිළිබඳව ද සඳහන් කර තිබේ. මිනිසුන් විසින් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ යයි හඳුන්වනු ලැබූ එම යේසුස් නමැති පුද්ගලයා තම සහෝදරයා බව ඔහු තවදුරටත් සඳහන් කර ඇත.

යුදෙව් ජාතිකයින්ගේ ඉතිහාසය පිළිබඳව ලියා ඇති 18 වන පොතේ මෙසේ සඳහන් වේ. "යේසුස් වහන්සේ මිනිසෙකු ලෙස හැඳින්විය හැකි නම් යේසුස් නමැති බුද්ධිමත් මිනිසෙකු මේ කාලයේදී ජීවත් විය. ඔහු අද්භූත ක්‍රියා සිදු කළේය. ඔහු සත්‍යය දැනගැනීමට කැමති මිනිසුන්ගේ ගුරුවරයෙකු විය. ඔහු බොහෝ යුදෙව් ජාතිකයින් මෙන්ම ග්‍රීක ජාතිකයින්ද තමා වෙත නැඹුරු කරගත්තේය. ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ නම් ඔහු විය." මෙසේ යේසුස් වහන්සේ ඓතිහාසික වූ සජීවික [illegible] ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇති "ෆ්ලේවියස්ගේ සාක්ෂිය" (The Testimony of Flavius) නැමති සුප්‍රසිද්ධ ග්‍රන්ථය ජොසෆස් විසින් ලියන ලද්දක් විය නොහැකිය. ඉතිහාසයේ මුල් යුගයේදී ජොසෆස්ට ඉතිහාසඥයෙකු ලෙස විශාල පිළිගැනීමක් තිබුණි. ඉතිහාසය පිළිබඳව නිවැරදි තොරතුරු වාර්තා කරනු ලැබූ ජොසෆස් වැනි ලේඛකයෙකු ලෙස යේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ වාර්තා කිරීමේ ඇති අවශ්‍යතාවය සහ වැදගත්කම දේවධර්ම ආචාර්යවරු හොඳින් අවබෝධ කරගෙන සිටියහ. ඉහත කී ලේඛනයේ අඩංගු කරුණු යුදෙව් ජාතිකයෙකු වූ ජොසෆස්ගේ අදහස් හා නොගැලපෙන නමුත් යේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ කරුණු ඉදිරිපත් කරන වාර්තාවක් ලෙස එම ලේඛනය තුන් වන සියවසේදී ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය. යේසුස් වහන්සේ ක්‍රිස්තුවරයෙකු සහ අතිමානුෂික පුද්ගලයෙකු ලෙස හඳුන්වා තිබීමෙන් එය පල්ලියට සම්බන්ධ ලේඛකයෙකුගේ ග්‍රාම්‍ය ක්‍රියාවක් බව පෙනේ. යේසුස් වහන්සේ ක්‍රිස්තුවරයෙකු බව ජොසෆස් විශ්වාස නොකළ බව තමා හොඳින් දැනසිටි බව ඔරිජන් (Origen) නමැති දේවධර්මාචාර්ය වරයා විසින් [illegible] [illegible] ඉහත කී වාර්තාව ජොසෆස් විසින් ලියන ලද්දක් ලෙස සිතිය නොහැකිය.

ඉතිහාසඥයෙකුගේ කාර්යයේ ඇති දුෂ්කරතාවය පැහැදිලි කරන උදාහරණයකට අපි මෙහිදී මුහුණ පා සිටිමු. අතීතයේදී ලියන ලද ශ්‍රේෂ්ඨ ලිපි ලේඛන වල අන්තර්ගත කරුණු වෙනස්කර ඒවා විකෘති කර ඉදිරිපත් කිරීමට ක්‍රිස්තියානි පල්ලිය වෙනුවෙන් සේවය කළ ලේඛකයින් නව සහශ්‍රකයේ මුල් සියවස්වලදී ක්‍රියා කළේය. එසේ වෙනස් කරනු ලැබූ

[illegible] වරුන් අතරට පත්විය. [illegible] ක්‍රිස්තියානි අදහසක් ජනප්‍රිය [illegible] ඒ කාලයේදී පවා [illegible] [illegible] හොඳ ගන්නා ලද ක්‍රම [illegible] ක්‍රිස්තු ලේඛිය නොපිළිගත්, නො [illegible] ලේඛකයින් ක්‍රිස්තු ලේඛිය [illegible] සාක්ෂිකරුවන් (Posthumous Witnesses) [illegible] ඓතිහාසික සිදුවීම් ඉතා නිවැරදිව [illegible] ඉතිහාසඥයින්ගේ ලේඛන [illegible] ආගමික [illegible] ඓතිහාසික [illegible] සාක්ෂිකරුවන් ලෙස ඔවුන් [illegible] දක්ෂ පිටපත් කරුවන් විසින් [illegible] (Replica) ලෙස [illegible] ප්‍රසිද්ධ කරන [illegible] කරන ලද ඉතා [illegible] ලදී. මුල් පිටපත් වලට [illegible] සමාන නොවූ එනී පිටපත් විකෘති [illegible] ලේඛනවිය. මෙකී වයාජ ලේඛන එලෙස වෙනස් [illegible] මුල් පිටපත් වලට වඩා ක්‍රිස්තියානිය විශ්වාස [illegible] ආගමික [illegible] පුද්ගලයින් [illegible] දැඩි [illegible] ඇති කිරීමට [illegible] (Text) විචාරාත්මකව සලකා බැලීමේදී [illegible] රචනා ශෛලිය. ඔවුන් ජීවත් වූ කාලය [illegible] [illegible] නොගැලපෙන කොටස් [illegible] [illegible] ලේඛන පල්ලිය විසින් [illegible] ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇති බව පැහැදිලිවේ.

[illegible] ලේඛකයෙකු [illegible] (Justus) නැමැති පුද්ගලයකු ජේසුස් වහන්සේ [illegible] (Capernaum) නැමැති ස්ථානයට [illegible] (Tiberias) වාසය කළේය. මිහු මෝසෙස් ගේ කාලයේ [illegible] වූ කාලය දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය ඇතුළත් කර [illegible] ලියුවේය. එම පොතේ කිසිම තැනක ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ක්‍රිස්තියානි විරෝධී පුද්ගලයෙකු [illegible] විසින් ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] [illegible] ප්‍රකාශ [illegible] [illegible] [illegible] කිසිම [illegible] පවතින්නේ නම් [illegible] නැත.

නව ගෙස්තමේන්තුව මතෙව්, මාක්, ලූක් සහ ජොහන් යනුවෙන් කොටස් සතරකින් සමන්විත වේ. ක්‍රිස්තු ධර්මය ස්ථාපිත වීමට පෙර පැවති විවිධ මුල් ක්‍රිස්තියානි ජන සමාජ වල භාවිතා වූ ලේඛන විශාල සංඛ්‍යාවක් අතරින් අත්තනෝමතිකව තෝරාගන්නා ලද ලිඛිත කරුණු සමූහයක් ඊවාට ඇතුළත් වේ. ක්‍රිස්තියානි ආගමික ව්‍යාපාරයේ මුල් අවධියේදී මත භේදයට තුඩුදුන් පොත් පත් කොතරම් විශාල සංඛ්‍යාවක් පැවතිණිද යත් ඒ හේතු කොටගෙන මිනිසුන්ගේ ආගමික භක්තිය විවිධ කොටස්වලට කැඩීයාම වැළැක්වීම සඳහා යොදා ගත හැකි ඒකායන මාර්ගය ලෙස ක්‍රිස්තියානි ධර්මය පිළිබඳව ලියා ඇති සියලු ලේඛන එක්තැන් කොට අසත්‍ය යැයි සැලකෙන කොටස් ඉවත් කර විනාශ කර දැමීම බව එවකට සංවිධානය වෙමින් තිබූ ක්‍රිස්තියානි පල්ලියට පෙනී ගියේය. ප්‍රේරිත පියතුමකු (Apostolic Father) වශයෙන් පිළිගැනීමට පාත්‍ර වූ හියරාපොලිස් (Hierapolis) නගරයේ ජීවත් වූ පැපියස් (Papias) නම් පූජකතුමා මෙම කාර්යය කිරීමට උත්සාහ කළ නමුත් විවිධ ක්‍රිස්තියානි සංගම්වලින් පැන නැගුණු විරෝධතා හේතුකොට ගෙන එම උත්සාහය අසාර්ථක විය. සිරියානු හෝ ග්‍රීක් භාෂාවෙන් ලියනු ලැබූ ශුභාරංචියේ පළමු වර්ග කිරීම ඩයටිසරන් (Diatesseron) නමින් හඳුන්වනු ලැබිය. ග්‍රීක් භාෂාවේ 'සිව් වැදෑරුම්' යන අර්ථය හැඟවීම සඳහා ඩයටිසරන් නමැති වචනය යොදනු ලැබේ. මෙම වර්ග කිරීම ක්‍රි. ව. 170 දී පමණ ටේෂියන් (Tatian) නමැති පුද්ගලයකු විසින් කරන ලදී. නමුත් ඒ සඳහා පොදු පිළිගැනීමක් ලබාගැනීමට නොහැකි විය. පසුව වෙනස් දෙවන ශත වර්ෂය අවසානයේදී ලියොන් නගරයේ බිෂප් ඉරේනියස් නැමැති බිෂොප්වරයා (Bishop Irenaeus) ඉතා [illegible] කරනු ලැබූ ශුභාරංචියේ පොත් සතර, මුනිවරයින්ගේ නාමාවලියට ඇතුළත් කිරීමට සමත්විය. එතැන් සිට ඒ එක් එක් ශුභාරංචිය ජේසුස් වහන්සේගේ ගෝලයින් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද බවට පවතින විශ්වාසයේ ඇති සත්‍යතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි නිර්ණායකයක් ලෙස පිළිගන්නා ලදී. ශුභාරංචියේ මෙම කොටස් සතර ලියුම්ණේ කවදාද? කොහේද? යනා නිර්ණය කිරීම ඒ කාලයේදී පමණක් නොව අදත් දුෂ්කර විම නිසා එවැනි [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] මුහුණ පෑමට සිදුවේ. ඒවායේ මුල් පිටපත් හෝ මුල් පිටපත් සම්බන්ධයෙන් කලින් කරන ලද කිසිම සඳහනක් නොමැත. ඒ පිළිබඳව ආසන්න වශයෙන් හෝ දින වකවානු නියම කිරීම පවා දුෂ්කරය. මාක්ගේ ශුභාරංචිය පිළිබඳව කරන ලද පරීක්ෂණ වලට අනුව එය ක්‍රි. ව. 70 පසුව වර්ෂ කීපයකට පසුව, එනම් මැතිව් සහ ලූක්ගේ ශුභාරංචියට වඩා අවුරුදු 20 කට පෙර, ලියා ඇති බව පෙනේ. ජොහාන්ගේ ශුභාරංචිය

[illegible] ශතවර්ෂයේ ආරම්භයේදීය. ක්‍රි. ව. [illegible] ලියා ඇති [illegible] කාලයක් [illegible]

[illegible] ලියා ඇති ශුභාරංචියේ පොත් වල ඇතුළත් [illegible] ශුභාරංචියයි. [illegible] පොත්වල [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] කර තිබේ. එම ප්‍රකාශ [illegible] හඳුන්වනු ලැබේ. ඒ පිළිබඳව [illegible] ලැබේ. ශුභාරංචියේ [illegible] කර තිබෙන්නේ [illegible] කර ගෙන බව [illegible] අනුව ජේසුස් වහන්සේ යනු [illegible] ප්‍රතිසම්පත්තිය ලෙසත් අනාගත [illegible] යුදෙව් ජාතිකයන්ගේ [illegible] ග්‍රීක් [illegible] අතර ජේසුස් [illegible] සම්පූර්ණ [illegible] නිරූපණය කර තිබේ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ ලියා ඇති විස්තරවල [illegible] කර තිබුණත් [illegible] නොහැකිය.

[illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] ඒ සඳහා ඔවුන්ට [illegible] විශ්වසනීය තොරතුරු [illegible] මුල් ක්‍රිස්තියානි [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible]

[illegible] ජේසුස් [illegible] ජීවිතය පිළිබඳ [illegible]

ලියන ලද විස්තරය වේ. ජොහාන්ගේ ශුභාරංචිය පිළිබඳව ක්‍රිස්තියානි ලියවිලි තුළ මුල්වරට සඳහන් වන්නේ දෙවන ශත වර්ෂයේ මැද භාගයේදීය. ඉංග්‍රීසි ජාතික ඉතිහාසඥයකු වූ ග්‍රෙන්ෆෙල් (Grenfell) විසින් සොයා ගනු ලැබූ පැරණි ග්‍රීක් පැපිරස් ලියවිල්ලකට අනුව එය ක්‍රි. ව. දෙවන ශතවර්ෂයේ මුල් කාලයේදී ලියා ඇති බව පෙනේ. ශුභාරංචිය පිළිබඳ මුල් පොත් තුනෙන් [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ විශ්වසනීය තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් ජොහාන්ගේ ශුභාරංචිය ලියා තිබේ. ජොහාන්ගේ ශුභාරංචියේ ජේසුස් වහන්සේ දක්වා ඇත්තේ [illegible] දර්ශනයක් ඉදිරිපත් කළ දේශකයකු වශයෙනි. එහි කතුවරයා ජේසුස් වහන්සේගේ ප්‍රියතම ගෝලයා වූ ජොහාන් බව ඉරේනියස් සඳහන් කර තිබේ. එහෙත් වෙනත් ගැලීලියේ [illegible] සාමාන්‍ය ධීවරයෙකු වූ ජොහාන්ට දර්ශනය හෝ ග්‍රීක් භාෂාව පිළිබඳ ඉහළ දැනීමක් [illegible] නිසා ජොහාන් එම ශුභාරංචියේ කතුවරයා බවට කර ඇති ප්‍රකාශය පිළිගැනීමට නොහැකිය.

පාවුලුතුමන් (Paul) විසින් ලියන ලද'යි සැලකෙන ලියවිලි ශුභාරංචියේ පොත්වලට වඩා පැරණිය. ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳව ලියා ඇති මුල් ලේඛන ඒවා අයත් වේ. පොහොසත් යුදෙව් පවුලකින් පැවත එා පාවුලුතුමා සෝල් (Saul) නම් වූ තම මුල් නම 'පාවුලු' (Paul) ලෙස වෙනස් කර තම පියාගේ උපකාරයෙන් රෝමයේ පුරවැසිභාවය ලබා ගත්තේය. පරිසිවරුන්ගේ සම්ප්‍රදායට අනුව ඇතිදැඩිවුනු ඔහුට උසස් අධ්‍යාපනයක් ලැබුණි. ඔහුට ග්‍රීක් භාෂාව පිළිබඳ උසස් දැනීමක් මෙන්ම මනා පරිචයක්ද තිබුණු අතර ග්‍රීක් සාහිත්‍යය සහ දර්ශනය යන විෂයයන්ද හොඳින් හදාරා තිබුණි. වයස අවුරුදු 20 පමණ [illegible] පළමුවන ගමාලියෙල්* (Gamaliel) ගේ ශිෂ්‍යයකු ලෙස දේවධර්මය හැදෑරීම සඳහා ඔහු ජෙරුසලමට පිටත්ව ගියේය. [illegible] විශ්වාස වල දැඩිලෙස එල්බගත්, [illegible] දැරූ, නීති ගරුක පුද්ගලයකු වූ හෙතෙම මුල් ක්‍රිස්තියානි නිකායිකයින් සමඟ නිර්දය ලෙස වාද කළේය. ජෙරුසලම් නගරයේ ප්‍රාකාරයෙන් පිටතදී [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ අනුගාමිකයින්ට විද හිංසා පැමිණවීම සඳහා ඔහු ප්‍රධාන පූජක තුමාගෙන් විශේෂ අවසරයක් ඉල්ලා සිටියා [illegible]. ඔහු විසින් [illegible] යුදෙව් [illegible] පිළිබඳ [illegible] සැලකෙන බව [illegible]. එහෙත් වෙනත්, ලේඛන වල සඳහන් කර ඇති [illegible] දෙවියන් වහන්සේ [illegible]

* [illegible]

[illegible] ශ්‍රාවකයකු බවට [illegible] ආගමික [illegible] [illegible] හැදින්වීමට [illegible] ඇත.

[illegible] හසුන් අත් විශාල [illegible] හැඳින්වීම ඇතැම් දේශන [illegible] ([illegible]) [illegible] කරන ලද [illegible] [illegible] එපීසවරුන් (Ephesians) [illegible] කොලොසිවරුන් (Colossians) වෙත යවන ලද දෙවන හසුන් ඇව [illegible] තිමෝතියස් (Timothy), තීතස් (Titus) [illegible] ලක්ව ඇති තවත් [illegible] හෙබ්‍රෙව්වරුන් (Hebrews) වෙත යවන ලද හසුන් ව්‍යාජ ඒවා බව [illegible] පාවුලු තුමාගේ හසුන් පත් වලින් ඉදිරිපත් කර ඇති [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ඇතැම් දේශනා [illegible] [illegible] වලට වඩා [illegible] [illegible] වෙනස්ය. ඒ පිළිබඳව පසුව විස්තරාත්මකව සලකා බලනු ලැබේ.

ක්‍රිස්තියානිය [illegible] ඇතුළත් කර [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ඇතැම් දේශනාවල අන්තර්ගත ඉගැන්වීම [illegible] පාවුලු තුමා විසින් ප්‍රසිද්ධ කරන ලද දේව ධර්මයකි (Theology). එය ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම ව්‍යාජ ලෙස වෙනස් කර සිතල්ලෝකී පරිකල්පයකින් බවත්. දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයා [illegible] කුරුසිය මත දිවි පිදූ බවත්, [illegible] පූජාවලිය [illegible] දේව ධර්මයකි. දෙවියන්ගේ පළමු දරුවා බිලිදීම [illegible] ඉගැන්වීම ඇතුළත් [illegible] කිරීමට [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] විශ්වාස කරනු ලැබූ [illegible] මිනිසුන් සහ මුල් [illegible] ඇදහීම සහ විශ්වාස මතය.

[illegible] (Gerhard Grimm) නමැති [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ ඒ පිළිබඳ [illegible] විල්හෙල්ම් නෙස්ලේ (Wilhelm Nestle) නැමැති [illegible] පැහැදිලි ලෙස [illegible] දැක්වෙන පරිදි වෙනත් වචන

වලින් [illegible]: 'ක්‍රිස්තියානිය යනු [illegible] විසින් [illegible] ආගමකි. එමගින් ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] ඉදිරිපත් කර ඇත."[1] [illegible] පාවුලු තුමාගේ ආගම වශයෙන් හැඳින්වීම වඩා යෝග්‍යය. එමෙන් පාවුලු තුමාගේ ආගම යනු ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ ඉගැන්වීම් වැරදි ලෙස අර්ථ නිරූපණය කිරීමක් සහ ව්‍යාජ ලෙස යොදාගැනීමකි. නූතන දේව ධර්මවේදී පර්යේෂණ මගින් ද ඒ බව පිළිගෙන තිබේ: ක්‍රිස්තියානියේ දක්නට ලැබෙන සෑම සුන්දර අංගයක්ම ජේසුස් වහන්සේගේය. අසුන්දර වූ සියලුම දේ පාවුලු තුමාගේය."[1]

ක්‍රිස්තියානි ආගමට සම්බන්ධව අනෙකුත් ප්‍රසිද්ධ චරිත පිළිබඳ තොරතුරු මුල් කාලයේ පටන් දින වකවානු සහිතව සවිස්තරව ඉදිරිපත් කර තිබුණේ ජේසුස් වහන්සේ සම්බන්ධයෙන් [illegible] නොවූ ඉතා විරල ලෙස සඳහන් කරන ලද වාක්‍ය කීපයක් පමණි. නව ගොස්පලයන්තුව පිළිබඳව ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ කළ විශේෂඥයකු වූ අර්න්ස්ට් කේස්මාන් (Ernst Kasemann) විසින් ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ කරනු ලැබූ [illegible] වලින් [illegible] කරුණු [illegible] පහත දැක්වෙන පරිදි සම්පිණ්ඩනය කර දක්වා ඇත: "කන්දේ ඵව දේශනාවේ වචන කීපයක්, ජේසුස් වහන්සේ සහ පරිසිවරුන් අතර ඇතිවන [illegible] කීපයක් සහ විසිරී පවතින වෙනත් කරුණු කීපයක් ඓතිහාසික වශයෙන් ජීවත් වූ ජේසුස් වහන්සේට අයත් බව විශ්වාස කළ හැකිය."[1] මේ සම්බන්ධයෙන් විචාරාත්මකව කරුණු පරීක්ෂා කර බැලූ රුඩොල්ෆ් බුල්ට්මාන් (Rudolf Bultmann) නමැති දේව ධර්ම වේදියාගේ නිගමනය නම් ජේසුස් වහන්සේගේ පෞරුෂය සහ ජීවිතය පිළිබඳව පැහැදිලි චිත්‍රයක් මවා ගැනීමට අපට කවදාවත් නොහැකි බවය.

[illegible] ඓතිහාසික වශයෙන් ජීවත් වූ ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ අලුතම තොරතුරු [illegible] කර ගැනීම පිළිබඳ [illegible] [illegible] නොවැන. [illegible] දශක වලදී පොත් පත් වල පෙළ පිළිබඳ කෙටින් සන්දර්භ විශයික විග්‍රහ කිරීම (Textual Analysis) සහ පුරාවිද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම් ක්ෂෙත්‍රවල [illegible] නව සොයා ගැනීම් කර තිබේ. [illegible] සොයා ගැනීම් [illegible] විසින් [illegible] "ජේසුස් වහන්සේ සම්බන්ධ [illegible] වෙනත් බොහෝ කරුණු" [illegible] කළ හැකිවේ. ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ දේශනා කීපය සහ [illegible] තුළ පැවති තියුණු බුද්ධිය, ජේසුස් වහන්සේ සම්බන්ධව මුල් යුගයේ

[illegible] ජීවා උපකිතෙකට [illegible] පරිදි කද්ට කිරීමට [illegible] නාගම් වූ ක්‍රිස්තියානි [illegible] නිත්සේ ජේසුස් [illegible] වර්ෂය පමණ කිලි [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන [illegible] සියල්ලෝම පව්කාරයින්ය. [illegible] සහ සදාකාලිකත්වයෙන් උත්පාතවීම පිළිබඳ [illegible] අසල්වැසියාට ප්‍රේම කිරීම [illegible] බොහෝ දේ දැන ගැනීමට [illegible] පැවති ආත්මලෝකය පිළිබඳ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ ඉපදීමට [illegible] නම් ගං නිම්නය ආශ්‍රිත [illegible] සමාන පණිවිඩයක් ලෝකයට ප්‍රකාශ කළ [illegible] බුදුන් වහන්සේ නම් වූ ශ්‍රේෂ්ඨ [illegible]

ගෞතම බුදුන්වහන්සේ

[illegible] චින්තනය අනේක විධ [illegible] පිළිබඳ පැවති විශ්වාස [illegible] බ්‍රාහ්මණයින්ට [illegible] නොතිබුණි. [illegible] බ්‍රාහ්මණ වංශිකයින් අයත්වූ [illegible] සඳහා හැකි විය. ජීවිතයේ [illegible] දෙවියන් [illegible] සමාජ [illegible] අද්‍යාත්මික [illegible] සිටියහ. දෙවියන් [illegible] කළ හැක්කේ බ්‍රාහ්මණයින්ට [illegible] නිසාවෙන් දෙවියන් උදෙසා [illegible] පැවැත්වීම සහ පුද පූජා පැවැත්වීම [illegible] ක්‍රියා පටිපාටිය පිළිබඳ ඔවුන් තුළ තිබූ දැනීම නිසා [illegible]

සාමාන්‍ය පිළිගැනීම විය. ඔවුන් විසින් අනුදත් පුද පූජා පැවැත්වීමෙන් මිස විමුක්තිය ලබාගත හැකි වෙනත් ක්‍රියා මාර්ගයක් නොමැති බව ඔවුහු තරයේ ප්‍රකාශ කළහ. එපමණක් නොව මිනිසුන් අතර පැවති වෘක්ෂ, කඳු, ගංගා ආදිය වන්දනා කිරීම සහ ඇතිවෙමින් නැතිවෙමින් කෙළවරක් නැතිව දිව යන සංසාර චක්‍රය තුළ පවතින පුනර්භවය පිළිබඳ විශ්වාස ඔවුහු තම පුද පූජා සහ වන්දනා කිරීමේ ක්‍රියාවලියට ඇතුළත් කළහ. ක්‍රි. පූ. 6 වන ශතවර්ෂයේදී පැරණි ගෝත්‍රික ජන සමාජ අභාවයට ගොස් ඒ වෙනුවට ප්‍රදේශ රාජ්‍ය සහ සමූහාණ්ඩු බිහිවිය. ඒ සමගම පෙර නොවූ විරූ පරිදි පොහොසතයෙන් ආඪ්‍ය ජනතාවකගෙන් සමන්විත වූ නගර බිහිවිය. මිනිස්සු ආගම සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් පැවති වෛදික මත සහ බ්‍රාහ්මණයින්ගේ අදහස් පිළිබඳව ප්‍රශ්න කිරීමට පටන් ගත්හ. ඒ වන විට බ්‍රාහ්මණ වංශිකයින් විසින් අත්කර ගෙන තිබූ බලය සහ ඔවුන් ගේ පාලනය පිළිබඳ පුළුල් ලෙස පැතිර ගිය දැඩි අප්‍රසන්නතාවයක් ජනතාව තුළ ඇතිවන්නට පටන් ගත්තේය.

මේ වෙනස්වීම හේතු කොට ගෙන බොහෝ දෙනෙක් විවිධ කරුණු පිළිබඳ [illegible] කිරීමට පටන් ගත්හ. [illegible] පිළිතුරු විශ්මය ජනක ලෙස නූතන අදහස් හා ගැලපුණි. අලුත් නාගරික සංස්කෘතියක් බිහිවීම නිසා ලැබුණු ධනය නිසා ඇත්ත වශයෙන්ම ඔවුන්ගේ ජීවිත [illegible] තත්වයකට පත්විණිද! ජීවිතයේ සතුට ලබාගත හැකි සැබෑ මාර්ගය ඇත්ත වශයෙන්ම වැටී ඇත්තේ දෙවියන් උදෙසා පවත්වන අභිචාර පූජා විධි සහ බිලිපූජා පැවැත්වීම තුළද? ප්‍රඥාව (Wisdom) සහ ප්‍රතිවේධය (Insight) ලබාගත හැක්කේ වේද ග්‍රන්ථ කියවීමේ වරප්‍රසාදය ලැබූ බ්‍රාහ්මණ වංශයේ උපන් පුද්ගලයින්ට පමණක්ද? බොහෝ දෙනෙකුට, විශේෂයෙන්ම පහත් කුල වලට අයත් යයි සැලකෙන පුද්ගලයින්ට හෝ කිසියම් කුලයකට අයත් නොවූ සාමාන්‍ය ජනතාවට මෙලොවදී තමන්ගේ සමාජ තත්වය උසස් කර ගැනීමට කිසිසේත් බලාපොරොත්තු විය නොහැකි විය. එපමණක් නොව මරණින් පසු අනාගත භවයක් පිළිබඳව පවතින පැනසිලිදායක විශ්වාසය සහ පූජකයින් විසින් පවත්වනු ලබන කෙළවරක් නැති පුද පූජා මඟින් ද ඔවුන්ට කිසියම් ආකාරයක සැබෑ බලාපොරොත්තුවක් ඇතිකර ගැනීමට අවස්ථාවක් නොලැබුණි. දෙවියන් සොයා ගිය පුද්ගලයින් ගත වර්ෂ ගණනාවක් තිස්සේ ගංගා නම් ගං ඉවුරේ රැඳී සිටියහ. මේ කාලය වන විට ඔවුන්ගේ සංඛ්‍යාව පැහැදිලි ලෙස වැඩි වන්නට පටන් ගත්තේය. වචනයෙන් විස්තර කළ නොහැකි තරමට විකම්පිත තත්වයකට පත් වූ ඔවුහු බ්‍රාහ්මණයින් සහ ඔවුන්ගේ ආගම නොසලකා හැර තනියම ආධ්‍යාත්මික විමුක්තිය සොයා යාමට පටන්

[illegible] හැකි ප්‍රයෝජනයක් නොමැති බව [illegible] නිසා ඔවුහු දුකින් පිරුණු ජීවිතය [illegible] පැවැත්ම ජයගැනීම සඳහා [illegible] මුන්ගේ ඒකායන පරමාර්ථය [illegible] ආත්මීය නැමති ජීවයේ ප්‍රභාතියට [illegible] ඉති ගොය අත්හැරිය යුතු [illegible] ආධ්‍යාත්මික පූර්ණත්වය [illegible] දුෂ්කරවූත් මේ ගමනට සිසිම [illegible] තමන් විසින් [illegible] ප්‍රාණඝාත කිරීම නිසා සිදුවන අකුසල් [illegible] නොහැකිමට හැකිවන පරිදි අකුසල් [illegible] නරයේ අධිෂ්ඨාන කර ගත්හ. මෙසේ [illegible] ස්ථානයට වී සැඟිත්ත, පිපාසය, ඇඩි [illegible] උදාසීනව පටන් [illegible] ලෙස හඳුන්වන මිනා මාගාව [illegible] සින් යොදාගත්හ.

[illegible] විමුක්ති [illegible] (Religious drop-outs) එනම් [illegible] (Fatalists), [illegible] (Materialists), දේවවාදීන් [illegible] (Fatalists)[**] [illegible] (සමාධි) [illegible] (ධ්‍යාන) සහ කිසියම් අරමුණක ඇතැත්ගනවීම (සමාධි) [illegible] ලබාගත හැකියයි [illegible] (Magical Powers) ලබා ගැනීම ඔවුන්ගේ [illegible][***] [illegible][****] [illegible] සිදුවන ශද පිළිබඳව [illegible] හෝ පුද්ගලයකුගේ [illegible] ගමන් කිරීමට [illegible] ලබා ගැනීම, විශ්ව නියමය [illegible] (Wholeness of Creation) [illegible]

[illegible]

[illegible]

ආධ්‍යාත්මික ගවේෂකයින් සහ විමුක්තිය සොයා ගිය පිරිසට ශාක්‍ය ජනපදයේ රජ පෙළපතින් පැවත ආ සිදුහත් කුමරයා ද ඇතුළත් විය. "ශාක්‍ය වංශයේ ප්‍රාඥයා" යන අර්ථය දෙන "ශාක්‍යමුනි" යන නාමින්ද එතුමා හඳුන්වනු ලැබීය. එකල ගණනාය කළ නොහැකි තරම් සංඛ්‍යාවක් වූ ශ්‍රමණයෝ දෙනෙක් විසින් කළ පරිදි සිදුහත් කුමරු ද ගිහිගෙය අතහැර මිනිසාගේ පැවැත්ම (භවය) පිළිබඳ මූලික ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සෙවීමට පටන් ගත්තේය.

වර්තමාන නේපාලය යනුවෙන් හැඳින්වෙන රටේ පිහිටි කුඩා ගෝත්‍රික රාජධානියක සිට සිදුහත් කුමරයා මගධ දේශයට (වර්තමාන ඉන්දියාවේ බිහාර් ප්‍රාන්තය) පැමිණියේය. ජනප්‍රවාදයේ එන ඉක්ෂ්වාකු රජතුමාගේ පරපුරට අයත් වූ ශුද්ධෝදන රජතුමා මෙතුමාගේ පියා විය. ශුද්ධෝදන රජතුමාගේ බිසව - මායා දේවිය - දරු ප්‍රසූතිය සඳහා කාලය සම්පූර්ණ වූ විට එකල පැවති චාරිත්‍රානුකූලව සිය මාපියන්ගේ නිවසට යාම පිණිස තම [illegible] දෝලාවක නැගී පිටත්වූවාය. අතරමගදී කපිලවස්තු නුවරට [illegible] පිහිටි [illegible] ගැවසී ගත් ලුම්බිනී සල් උයන දැකීමෙන් උද්‍යානයට තම දේවිය ප්‍රිය විවේකයක් සඳහා [illegible] මඳක් නතර වූවාය. එහිදී ඇයට විලිරුදා ඇතිවිය. සල් අත්තක් සිය අතින් අල්ලා ගෙන සිටියදී ඇය (මායා දේවිය) දරුවෙකු ප්‍රසූත කළාය. මෙය සිදුවූයේ ක්‍රි. පූ. 563 වර්ෂයේදී යැයි සඳහන් වේ.

දරු ප්‍රසූතියෙන් දින කීපයක් ඇවෑමෙන් මායා දේවිය මිය ගියාය. අනතුරුව ඇගේ සහෝදරියක වූ මහා ප්‍රජාපතී ගෝතමී ළදරු සිද්ධාර්ථ කුමරුවා රැක බලා ගත්තාය. තම පුතා එක්කෝ චක්‍රවර්ති රජෙකු හෝ එසේ නැතිනම් ගිහිගෙය අතහැර ගොස් සකල ලෝක සත්වයා දුකින් මුදවා ගැනීම පිණිස තවුසකු කරන ගැලවුම්කාරයකු වන බවට අනාවැකියක් පළකර තිබීම නිසා ශුද්ධෝදන රජතුමා තම පුතා බාහිර ලෝකයෙන් වෙන්කර සියලු සැප සම්පත් [illegible] මාලිගාව තුළම [illegible] පැවැත්වීය. කුමරුවාගේ සිත ආගමික ප්‍රශ්න කෙරෙහි යොමුවීම වැළැක්වීම සඳහා 'දුක' පිළිබඳ හැඟීමක් ඇතිවිය හැකි කිසිවක් ඔහුගේ ඇස නොගැටෙන ලෙස ප්‍රවේශමෙන් යොදන ලදී. [illegible] සරසන ලදී. දිවා රාත්‍රී දෙකේම සේවකයකු විසින් ඔහුගේ හිසට උඩින් [illegible] ලදී. තම අභිමතය පරිදි ග්‍රීෂ්ම, සීත සහ වර්ෂා [illegible] කිරීම සඳහා [illegible] ප්‍රාසාද තුනක් තිබුණි. මාලිගය තුළ රැඳී සිටි කාලය තුළදී [illegible] විසින් වාදනය කරනලද මිහිරි සංගීතයෙන් කුමරුවා පිනවීමට කටයුතු සලසන ලදී. සිදුහත් කුමරු තම නෑනා වූ යශෝධරා ගෝපා කුමරිය සමඟ ලා බාල වියේදීම විවාහ

[illegible]

සොයාගත යුතුයේ කිසියම් ප්‍රකාශනයේ තිබෙන නමුත් පරම සත්‍යය බව නොවන බව සිද්ධාර්ථ ගෞතමයන්ට පෙනී ගියේය. එම ගිනි සන්තානයේ නැවත ඉපදීම් හෙවත් භවය නැතිකළ නොහැකිය. ඒ නිසා සත්වයා දුකට ගෙනෙන නැවත ඉපදීම් සංසාරයෙන් මිදවන බව එතුමාට අවබෝධ විය. කොටින්ම කිව්වොත් නැවත සොයාගිය සසර දුක් කෙළවර කිරීමට යෝග්‍යවන පුද්ගලයාගේ නැවත නැවත ඉපදීම සහ මරණයට පත්වීම වළක්වන නිවන් මාර්ගය නිසා ඔහු එතැන් සිට තනිවම සත්‍යය සෙවීමට තීරණය කොට එතැනින් නුදුරුවම පිටත්ව ගියේය.

සත්‍යය සොයමින් සිදුහත් කුමරු බොහෝ කාලයක් ඇවිද්දේය. එසේ ගමන් කිරීමේදී උන්වහන්සේ එකල සිටි ප්‍රසිද්ධ ගුරුවරු, යෝගීන් සහ දාර්ශනිකයින් වෙත ගියේය. අවසානයේදී නම් ගිහිගෙදරින් පස් දෙනෙකු සමග අද බුද්ධගයාව නමින් හැඳින්වෙන ප්‍රදේශයට ආසන්නයේ පිහිටි උරුවෙල් දනව්වට පැමිණියේය. එතැන් සිට පුරා අවුරුදු හයක් ශරීරයට දැඩි දුක් දෙමින් දුෂ්කර ක්‍රියා කරමින් උග්‍ර තපස් රැක්කේය. දීර්ඝ කාලයක් නිරාහාරව සිටීම නිසා උන්වහන්සේගේ ශරීරය කෙට්ටු වී ඇස් ගිලී ගියේය. ඉල ඇට මතුවිය. මේ අවස්ථාවේදී තමා කුඩා කාලයේදී වප් මඟුල් උත්සව දින දඹ රුකක් සෙවණෙහි වාඩි වී ධ්‍යානයට සමවැදී ආනාපාන සතිය වඩමින් ප්‍රථම ධ්‍යානය වැඩූ අයුරු මතුව සිහිපත් විය.

සිදුහත් තවුසා ගඟ අසබඩ වාඩිවී සිටින විට අසල පිහිටි නියංගම ප්‍රධානියාගේ දියණිය වූ සුජාතා විසින් උන්වහන්සේට කිරි බත් පාත්‍රයක් පිළිගන්වනු ලැබීය. උන්වහන්සේ එය පිළිගත්තේය. සත්‍යය අවබෝධ කර ගත හැක්කේ ශරීරයට දුක් දීමෙන් හා උග්‍ර තපස් වත රැකීමෙන් නොවන බවත් සත්‍යාවබෝධය යනු ආධ්‍යාත්මය හා සම්බන්ධ කරුණක් බවත් උන්වහන්සේට අවබෝධ විය. එම අවබෝධය තුළින් සිහි තබාගෙන සිදුහත් තවුසා ගඟ තරණය කර එහා ඉවුරට ගොස් ඇසතු රුකක් වෙත ළඟාවිය. සත්‍යය අවබෝධ කර ගෙන මිස මෙතැනින් නැවත නොනැගිටිමි'යි යන දැඩි අධිෂ්ඨානය ගෙනදුටී කරගෙන එම ඇසතු රුක පාමුල හිඳ ගත්තේය.

"සත්‍යය අසන, සත්‍යය දකින, ඒ පිළිබඳව නුවණැසින් බලන්නාගේ නිර්වාණ සංඛ්‍යාත උපට විවේකය සුවයෙකි. මෙලොව ජීවීන් ප්‍රාණීනෙකුට හිංසා නොකිරීම සුවයෙකි. ලෝකයෙහි පසඳු රාග ඇති සිද කාමයන් ඉක්මවා යාම ද සුවයෙකි. මම වෙමි'යි යන මානයාගේ (යෝනිමානය) නැති කිරීම ජීවිතයෙන් පරම සුවයෙකි." යන මේ සත්‍යය මේ කාලය තුළදී සිද්ධාර්ථ ගෞතමයින්ට අවබෝධ විය.

මේ සතිය ආරම්භයේ වෙනත් දුක් බොහෝ දින සිද්ධාර්ථ

[illegible] කළහ. සියලු සංස්කාරයන්ගේ [illegible] ඉපදීමට හේතු වූ කරුණු [illegible] [illegible] අවබෝධකර ගත් තෘෂ්ණා, භව තෘෂ්ණා [illegible] හේතු වූ මූලික අකුසල් [illegible]

[illegible] අර්හත් ඵල [illegible] (රූප රාමුව 1). [illegible] විසින් [illegible] [illegible] නිසා මේ අවස්ථාවේදී මාරයා උන්වහන්සේ [illegible] කළ බව ජනප්‍රවාදයේ සඳහන් වේ. [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] නාම ස්ථූප.

[illegible] උන්වහන්සේගේ පළමු ශ්‍රාවකයින්

[illegible] පත්විය. තමන්ගේ ධර්මය ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා පළමු අවස්ථාව [illegible] (රූප රාමුව 2). බුදුන් වහන්සේ පස් වග් ශ්‍රාවකයින් හට [illegible] මෙසේ උපදෙස් දුන්හ: "මහණෙනි, ගිහිගෙය හැර [illegible] විසින් (පැවිද්දකු) නොසෙවිය යුතු අන්ත දෙකක් තිබේ. ඒ කවර නම් අන්ත දෙකක්ද? එක් අතකින් හීන වූත්, ග්‍රාම්‍ය වූත්, පුහුදුන් ගතියක් වූත්, උතුම් නොවූත්, අවැඩදායක වූත් යම් මේ කාමයන්හි ඇලී ගැලීමක් වේද (කාමසුඛල්ලිකානුයෝගය). අනෙක් අතින් දුක් වූත්, උතුම් නොවූත්, අවැඩ පිණිස පවත්නාවූත් ශරීරයට වූවමනා නැති වෙහෙස දීමක් වේද (අත්තකිලමථානුයෝගය) යන මේ අන්ත දෙකය. මහණෙනි, මේ අන්ත දෙකට නොපැමිණ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මධ්‍යම ප්‍රතිපදා මාර්ගය ප්‍රකාශ කරන ලද්දේය. මහණෙනි, එකී මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව මගින් නුවණැස ඇති කරන්නීය, ඥානය පහළ කරන්නීය, කෙලෙස් නසනු පිණිස සංසිඳීම අවබෝධය පිණිස සම්බෝධිය - නිවන - පිණිස පවත්වන්නේය."

තමන් වහන්සේ විසින් උරුවෙල් දනව්වේදී අවබෝධකර ගත් චතුරාර්ය සත්‍යය පිළිබඳ දැනුමක් තිබීම මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව පිළිපැදීම සඳහා පැවතිය යුතු පූර්ව අවශ්‍යතාවයක් බව උන්වහන්සේ ප්‍රකාශ කළහ. එනම් දුක්ඛ සත්‍යය, දුක්ඛ සමුදය සත්‍යය, දුක්ඛ නිරෝධ සත්‍යය සහ දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා යන සත්‍ය සතරය. වෙනත් වචන වලින් විස්තර කරන තොත් ඉහත කී ආර්ය සත්‍ය සතරේ අර්ථය සැකෙවින් මෙසේ දැක්විය හැකිය:

1. භවය හා සම්බන්ධවූ සියලුම දේ දුකය. සියලු සැප සම්පත් සදාකාලික පවත්නාකමකින් තොරය. අස්ථිරය.

2. දුකට මුල්වූ හේතුවක් තිබේ. ඒ අනුව ලොව සෑම දෙයක්ම හේතුඵල ධර්මතාවයකට අනුව නිරන්තරයෙන් එකක් අනිකක් ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සිදුවන චක්‍රීය ක්‍රියාවලියකට අනුව [illegible] සිදුවේ.

3. දුකට හේතුව සොයා දැනගත හැකිය.

4. ශාක්‍ය මුනීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයට අනුව පිළිපැදීමෙන් දුක නැති කළ හැකිය.

ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වල හරය වේ. බෞද්ධ ජීවන ක්‍රමය, ආචාර විද්‍යාත්මක ආකල්ප සහ ආගමික ප්‍රතිපදා සියල්ලම ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය මත පදනම් වී තිබේ. ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයට අනුව පුද්ගලයකු විසින් නිවැරදි දැකීම, නිවැරදි

කල්පනාව, නිවැරදි වචනය, නිවැරදි කර්මාන්තය, නිවැරදි දිවි පැවැත්ම, නිවැරදි උත්සාහය, යහපත් සිහිය සහ යහපත් සමාධිය [illegible]

යහපත් දැකීම යනුවෙන් අදහස් වන්නේ වස්තූන් [illegible] සත්වයකු/පුද්ගලයෙකු යනුවෙන් ප්‍රභවයක් (impersonality of [illegible]) නොමැති බව අවබෝධ කර ගැනීමය. යහපත් කල්පනාව [illegible] මූලික විශ්වාසය අදහස් කරන්නේ [illegible] වස්තූන් කෙරෙහි [illegible] ආශාව දුරු කිරීම සහ අන්‍ය ඇති සත්වයින්ට හිංසා පීඩා කිරීමෙන් වැළකී සිටීමය. යහපත් සිහිය යොහම් බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] සංකල්පයකි. [illegible] භාවනාවට [illegible] [illegible] පවතින [illegible] නිරන්තරයෙන් [illegible] සිහියෙන් (Smriti) [illegible] වේ.

බුදුන් වහන්සේ ලොව පහළවීමට පෙර ඉන්දියාව තුළ [illegible] පැතිර තිබූ විශ්වාසය බුදුන් කිසි විටෙක වෙනස් [illegible] ස්වභාවයක් දක්වන පරමාත්මය (බ්‍රහ්මන්) හා සර්ව [illegible] ආත්මයක් (ආත්මන්) ඇත් පුද්ගලයෙකු තුළම පවතින [illegible] සහ බ්‍රහ්මන් අවකාශය සහ කාලය පිළිබඳ සීමා ඉක්මවා [illegible] [illegible] විස්තර කළ නොහැකි විය. [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] කළහ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කළහ. [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] දේශනා කළහ.

[illegible] ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයෙහි ගැබ්ව තිබේ. [illegible] දැනීම සඳහා [illegible] නිතර නිතර එම මාර්ගය සිහියට [illegible] [illegible] [illegible] ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය [illegible]

ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ වයස අවුරුදු 36 ක් විය. එතැන් සිට [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ ඉන්දියාව පුරා දහම් දෙසමින් [illegible] [illegible] [illegible] (Vulture's Rock) [illegible] [illegible] දස දෙසින් [illegible] පර්වතයට [illegible].

සංඝ සංස්ථාවට [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ භික්ෂුභාවය ලබා දුන්නේ ඊට අදාළ [illegible] [illegible] අනුකූලව කටයුතු කිරීමට [illegible] මානසික හැකියාවක් [illegible] [illegible] පුද්ගලයින් [illegible] ගත කළහ. [illegible] ශ්‍රාවකයින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇතුළුව සමාජයේ සෑම [illegible] පුද්ගලයින් [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් වූහ. කෝසල රාජ්‍යයේ පාලකයා වූ ප්‍රසේනජිත් [illegible] [illegible] [illegible] උපාසකයෝ වූහ. සත්‍යය අවබෝධ කරගත් [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] සහ [illegible] [illegible]
[illegible] වැඩම කරනු ලැබූ [illegible] උන්වහන්සේ නම [illegible] සහෝදරයින් දෙදෙනෙකු වූ ආනන්ද [illegible] [illegible] [illegible] ප්‍රව්‍රජිතයට කරවා ගත්හ. පසුව ආනන්ද [illegible] [illegible] උන්වහන්සේගේ ජීවිතය [illegible] [illegible] ඇති කළේය. ආනන්ද හිමියන් [illegible] උන්වහන්සේගේ [illegible] [illegible] සාදරයෙන් සහ අවංක [illegible] [illegible] උන්වහන්සේගේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] භාරකාරයකු බවට [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] සංඝයා [illegible] [illegible] [illegible]

බුදුන් වහන්සේ තම ධර්මය [illegible] කළේ නැත. ධර්මදේශනා කිරීම සඳහා උන්වහන්සේ ප්‍රාදේශීය උප භාෂාවක් වූ මාගධී භාෂාව [illegible] [illegible] [illegible] කළ හැකිය. උන්වහන්සේගේ දේශනා [illegible] [illegible] [illegible] පාලි භාෂාවෙන් සූත්‍ර නමින්ද [illegible] උන්වහන්සේ සිය දේශනා පවත්වනු ලැබූයේ කාව්‍යමය [illegible] [illegible] [illegible], ඒකාකාරීවූ ශෛලියකිනි. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] යා හැකිය. ඒවා [illegible] [illegible] [illegible] යුක්තය. [illegible] උන්වහන්සේ ජීවත්වූ යුගයේදී කියවීමට හෝ ලිවීමට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පමණක් බව [illegible] ගැනීමෙන්. එම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] යැනීමේ ඇති [illegible] [illegible]. උන්වහන්සේ ධර්මය දේශනා කළේ [illegible] [illegible] [illegible] හැකි පරිදිය. තමා අවබෝධ කරගත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] ධර්මදූත [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පරම්පරාගත [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ

ප්‍රියතම ශිෂ්‍යයා වූ ආනන්ද ස්ථවිරයන් තම ශාස්තෘවරයා විසින් දේශනා කරන ලද සූත්‍ර [illegible] [illegible] පාඨ කට පාඩමින් තියුණුවේය. බුද්ධාගමේ හරය ලෙස සැලකිය හැකි සූත්‍ර පිටකය අද අපට ලැබී තිබෙන්නේ ආනන්ද ස්ථවිරයන් තුළ පැවති මෙම අද්විතීය මතකය හේතුකොට ගෙනය. රහතන් වහන්සේලා 500 නමක් ඉදිරිපත් වී තම ශාස්තෘවරයා විසින් දේශනා කරන ලද ධර්මය කටපාඩමින් කියමින් සජ්ඣායනා කරමින් ප්‍රථම සංගායනාවක් පැවැත්වූ [illegible] [illegible] විසින් ලියන ලද 'බුදුන් වහන්සේගේ ජීවිතය' (Life of Buddha) නමැති පොතේ විස්තර කර තිබේ. වෛභාර පර්වතයේ උතුරු දිග [illegible] ස්ථානයක [illegible] රහතන් වහන්සේලා බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ සියලුම සූත්‍ර සම්බන්ධයෙන් ආනන්ද ස්ථවිරයන් මුල සිට අග දක්වා සකසා ඇසිය යුතු බවට තීරණය කර ගත්හ. මුලදී ආනන්ද ස්ථවිරයින් මෙම ධර්ම සංගායනාවට සහභාගීකර නොගැනීමට තීරණය කර තිබුණි. එයට හේතුව උන්වහන්සේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සිරුර ආදාහනය කිරීමෙන් පසු ශේෂවූ ධාතු කොටස් මහජන ප්‍රදර්ශනය පිණිස තබා එමගින් ශ්‍රාවකයන් තුළ පැවති ආධ්‍යාත්මික ආකල්පය උද්දීපනය කිරීමට ක්‍රියා කළ හෙයිනි.' කෙසේ වෙතත් ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීමට පෙර දින මධ්‍යම රාත්‍රියේදී ආනන්ද හිමියන් මහත් වීර්යයෙන් යුක්තව භාවනානුයෝගීව සිට රහත් ඵලයට පැමිණියේය. ඉන්පසු පහළව තිබූ අසුනෙහි වාඩිවී බුදුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද සියලුම සූත්‍ර දේශනා ඒවා දේශනා කළ ස්ථානය, වේලාව සහ දේශනා කරන ලද්දේ කවරෙකු උදෙසාද යන සියලු කරුණු ඇතුළත්ව කට පාඩමින් කීවේය. අද ග්‍රන්ථාරූඪ කර ඇති මෙම සූත්‍ර දේශනා සියල්ලම ආරම්භ වන්නේ "මා විසින් මෙසේ අසන ලදී" යන ආරම්භක වාක්‍යය [illegible]. සම්පූර්ණ සූත්‍ර පිටකය ලියා ඇත්තේ මෙම ශෛලියට අනුවය.

සූත්‍ර පිටකය, විනය පිටකය සහ අභිධර්ම පිටකය බුද්ධාගමට අයත් ධර්ම ග්‍රන්ථ වේ. ඒවා ලියා තිබෙන්නේ [illegible] ඉන්දීය ප්‍රාදේශීය භාෂාවක් වූ පාලි භාෂාවෙන් [illegible] එයට පාලි ත්‍රිපිටකය [illegible] [illegible] ලැබේ. මෙම [illegible] ධර්ම සංග්‍රහය ත්‍රිපිටකය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ [illegible] [illegible] ලියා [illegible] [illegible] පිටකයට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කර තිබූ හෙයිනි. මෙම සංග්‍රහයට අයත් වූ ඉතා මෑතකදී එකතු කරන ලද කොටස් ග්‍රන්ථාරූඪ කරන ලද්දේ ක්‍රි. පූ. පළමුවන ශත වර්ෂයේදීය. සංඝයා වහන්සේලා සහ භික්ෂුණීන් විසින් පිළිපැදිය යුතු නීති රීති ඇතුළත් විනය පිටකය පැරණිතම පිටකය වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය. ලංකාවේ බෞද්ධ ලේඛන පරිශීලනය කරුණු ලැබූ හර්මන් ඕල්ඩන්බර්ග් (Hermann Oldenberg)

[illegible] බුදුන් වහන්සේ ජීවත්වූ කාලය [illegible] කරයි. ඇවැත් ප්‍රකාශ කිරීමේ [illegible] පාතිමෝක්ෂ [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] විනය කරුණු විභාග කළ [illegible] කළ හැකිය. මෙම සංග්‍රහයේ [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] විනය පිටකයෙන් පිළිබිඹු [illegible] විශේෂඥයෝ විශ්වාස කරති. [illegible] සංඝයා වහන්සේ තුළ ඇතිවක් සිඳු [illegible] වේ.

[illegible] ධර්මය [illegible] හැඳින්වේ. ධර්මය [illegible] 'ධර්ම' යන වචනයෙන් ලෝක නියාමය, අප ජීවත්වන [illegible] නියාමය යන අදහස් ගම්‍ය වේ. බුදුන් [illegible] 'ධර්මය' ඇතුළත් වේ. [illegible]

[illegible]

උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් හැකිහිටි [illegible] විය. [illegible] ඉන්දියානු ලව මහද්වීපයේ දුරස්ථ ප්‍රදේශ කිහිපයකට පමණක් සීමා විය. එහෙත් පසුව හින්දූන් විසින් බුදුන් වහන්සේ යනු විෂ්ණු දෙවියන්ගේ අවතාරයක් ලෙස සලකා උන්වහන්සේට ගෞරව කරනු ලැබීය.

ඒ කාලයේදී [illegible] හඳුන්වාදීම සඳහා ක්‍රියා කළ එකම ශාස්තෘවරයා බුදුන් වහන්සේ පමණක් නොවූහ. කෙසේ වෙතත්, බුද්ධ ධර්මයේ ඇති වර්තමාන වැදගත්කම අනුව සලකා බැලීමේදී වඩා සාර්ථක ශාස්තෘවරයා වූයේ බුදුන් වහන්සේ බව නිසැකවම ප්‍රකාශ කළ හැකිය. එකල විසූ අනෙකුත් ශාස්තෘවරුන් අතරින් වඩා වැදගත් පුද්ගලයින් දෙදෙනකු ලෙස බුදුන්වහන්සේගේ සමකාලීනයින් වූ 'ගෝසාල' සහ 'මහාවීර' හැඳින්වීමට පුළුවන. ජීවිතයේ සියලු දෙයක්ම දෛවය අනුව කලින් නියම වී ඇති බවත් විමුක්තිය [illegible] ජීවිතයට [illegible] මුහුණ දීමෙන් පමණක් බවත් ගෝසාලගේ ඉගැන්වීම විය. ඔහු විසින් හඳුන්වා දුන් ආජීවක සම්ප්‍රදාය වැදගත් ආගමික ව්‍යාපාරයක් බවට පත්වූ නමුත් මධ්‍යතන යුගයේදී එය අභාවයට ගියේය.

මහාවීර විසින් ඇති කරනු ලැබූ ජෛන සම්ප්‍රදාය එහි අනුගාමිකයින් සුළු පිරිසක්ද සමඟ අද දක්වාත් නොනැසී පවතී. මහාවීරගේ ජීවිතය සහ අදහස් බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම වලට බොහෝ දුරට සමානකමක් පෙන්නුම් කරයි. එවැනි දර්ශනයන් තේරුම් ගැනීමට හැකි පරිසරයක් එකල පැවති බව ඉන් පෙනී යයි. ගෞතමයන් මෙන්ම මහාවීරද රජ පෙළපතකින් පැවත ආ කුමාරයකු විය. ඔහු වයස අවුරුදු 30 දී සත්‍යය සොයනු පිණිස රජ මාලිගයෙන් පිටව ගිහිගෙය අත්හැර පැවිදි ජීවිතයට ඇතුල් විය (රූපරාමුව 11). අන්තිමේදී [illegible] ධ්‍යානයක් පාමුලදී සත්‍යය අවබෝධකර 'ජින' (තමා විසින් තමා ජයගැනීම) නාමයට පාත්‍රවන තුරු [illegible] වර්ෂ දොළොසක් පමණ කාලයක් උතුරු ඉන්දියානු තැනිතලාවේ ඇවිද සරමින් සත්‍යය සෙවූහ. ජෛනයින් (ජින ශ්‍රාවකයින්) [illegible] හඳුන්වා ගනු ලබන [illegible] සහ ගිහි ශ්‍රාවකයින් ගෙන් සමන්විත වූ හොඳින් සංවිධානය වූ ආගමික සම්ප්‍රදායක් පිහිටුවා අවුරුදු 30ක් ධර්ම ප්‍රචාරය කිරීමෙන් පසු මහාවීර මිය ගියේය.

මෙසේ බුදුන් වහන්සේ සහ මහාවීර යන දෙදෙනාම එකම කාලයේදී ජීවත් වෙමින් [illegible] විශාල බලපෑමක් ඇති කළහ. ඔවුන් දෙදෙනාම [illegible] ප්‍රදේශයේදී [illegible] ඉන්දියාවේ [illegible] ලෙස [illegible] ඒ කාලයේදී [illegible]

[illegible] සත්කාර කරමින් [illegible] මුල් ශත [illegible] විශ්ව විද්‍යාලවලින් [illegible] එට [illegible] කාලයක් එය දකුණු [illegible] ආචාර්යවරු [illegible] විද්‍යාව, [illegible] උගන්වනු ලැබිය. එහි සිටි [illegible] වහන්සේලා යුධ භටයින් [illegible] 1199 වර්ෂයේදී මෙම විශ්ව විද්‍යාලයේ [illegible] පුස්තකාලය මාස හයක [illegible] කියනු ලැබේ. [illegible] බ්‍රාහ්මණයින් පිරිසක් විසින් [illegible] භික්ෂූන් වහන්සේලා [illegible] ඉගැන්වීම් කටයුතු කරගෙන [illegible].

[illegible] හැරම්වීයක් සහ කාමී සතුන් [illegible] වර්තමාන ඉන්දියාවේ ගුජරාට් [illegible] දර්ශනයකි. තමන් ඇවිදින [illegible] සඳහා [illegible] (මුඛවාඩම්) [illegible]

බුදුන් වහන්සේගේ සහ මහාවීරගේ සාර්ථකත්වයට හේතුවූයේ බ්‍රාහ්මණයින් නියෝජනය කරනු ලැබූ හින්දු ආගම මෙන් නොව බුදුන් දේශනා කළ ධර්මය පූද පූජා වලින් ගහන නොවීමය. මෙම අලුත් ඉගැන්වීම් වල [illegible] ලත් පන්තියක් දෙසට යොමුවූ නැඹුරුවක් තිබෙන බව පෙනී ගියත්, ඒවා සාමාන්‍ය ජනතාව කෙසේවතිද ආකර්ශණයක් ඇති කළේය. ඉන්දියාවේ [illegible] කුලහීන පුද්ගලයින්ට දිගු [illegible] පාලනයින් [illegible] මෙන් සලකනු ලැබුවා වුන්, අනාදිමත් කාලයක සිට මිනිසුන් විවිධ කුලවලට බෙදී සියලුවුන්. එපමණක් නොව මුල් ද්‍රවිඩ පදිංචිකරුවන් කුලයකට අයත් නැති පුද්ගලයින් ලෙස නම් කරන ලද්දවුන්, එවක මෙම නව ඉගැන්වීම මගින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ මූලික අදහස සාමාජික වශයෙන් විප්ලවකාරී ස්වරූපයක් ගත්තේය. ඝන වර්ණ ගණනාවක් කිස්සේ කුලභේදය මත දැඩි ලෙස සංවිධානය වූ සමාජ ක්‍රමයක් වෙනස් කිරීමට අලුත් ඉගැන්වීම වලට හැකිවීම සමාජයේ ප්‍රමුඛ තත්වයන් ඇරූ බ්‍රාහ්මණයින්ට සහ ක්ෂත්‍රිය වංශිකයින්ට මුහුණ පෑමට සිදුවූ අභියෝගයක් ලෙස පෙනී යන්නට ඇත. බුදුන් වහන්සේ හෝ මහාවීර අනුගමනය කරනු ලැබූයේ වී නම් ක්ෂත්‍රිය වංශිකයින්ට අවි බිම තබා පුද්ගල විමුක්තිය සොයනු පිණිස තමන්ගේ සම්පූර්ණ කාලය කැප කිරීමට සිදුවනු ඇත. පාලන පන්තියට තමන් වෙත පැවරුනු සම්ප්‍රදායික කටයුතු වලින් වැලකී සිටීමට සිදුවනු ඇත. එවැනි මතයක් සමාජයේ බලවත් කොටසක් වූ කුඩා පිරිසකට පෙනී ගියේ භයානක විප්ලවකාරී අදහසක් ලෙසය. බුදුන් වහන්සේ සහ මහාවීර විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ විමුක්ති මාර්ගය සාමිනාමිවූත්, මෛත්‍රී සහගතවූත්, ක්‍රියා මාර්ගයක් අනුගමනය කිරීමෙන් සලසාගත යුතු බව ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබුවේ නම්, නිසැකවම ඉන්දු ආර්ය ප්‍රභූ පන්තියේ විරෝධතාවය ඔවුන් වෙත එල්ල වන්නට ඉඩ තිබුණි. කෙසේ වෙතත් කලින් රාජ්‍ය යටත් කරගත් ක්ෂත්‍රිය වංශයට අයත් පාලක පන්තිය ඔවුන්ගේම දුර්වලතා නිසා ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පරිහානියට පත්වුනා. ඝන වර්ණ ගණනාවක් කිස්සේ නිරන්තරයෙන් පැවති ආරවුල් සහ පවුල් අතර පැවති මතභේද හේතු කොටගෙන ඔවුන් පරිහානියට පත්වූ අතර දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ ඔවුන් සතුව පැවති බලයද ක්‍රමයෙන් හීනවී ගියේය. මගධ දේශයේ පාලනය ලබා ගැනීම සඳහා කුඩා රාජ්‍ය විශාල සංඛ්‍යාවක් අතර නිරන්තරයෙන් පැවති මර්දනය සහ සටන් නිසා දැඩි වෙහෙසට පත්ව සිටි සාමාන්‍ය ජනතාව සාමාජීය සහ ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් පුනර්ජීවයක් අපේක්ෂා කළහ. මෙසේ ආගමික මෙන්ම දේශපාලන අර්බුදයකින්ද [illegible] මෙම නව ඉගැන්වීම ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පිහිටි [illegible] ආර්ය උරුමය තුළ ඇතිවූ හිඩැස පිරවීම සඳහා ලැබුණු නව ජීවයක් වැනි විය.

[illegible]

වල තවත් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය.

මෙම වෙනස්වීම් නිසා ක්‍රි. පූ. 4 වන ශත වර්ෂය වනවිට බුද්ධාගම ගිහි ශ්‍රාවකයින්ද විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇතුළුව සැලකිය යුතු ආගමික ව්‍යාපාරයක් බවට පත් වී තිබුණි. තම ශාස්තෘවරයාගේ පරමාදර්ශය අනුගමනය කරමින් භික්ෂූන් වහන්සේලා සහ රහතන් වහන්සේලා බුදුන් වහන්සේගේ පණිවිඩය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ආගමික සංස්ථාවක් ගොඩනගමින් බොහෝ දුර වැඩිම කළහ. මෙලෙස් ආගමකට ආවේණික වූ ගුණාංග එහි විද්‍යමාන වන්නට පටන් ගත්තේය. හිසට වහලක් නොමැතිව සහ සිවුරු හැඳ පාත්‍රයක් අතින් ගත් භික්ෂූහු බුදුන් වහන්සේගේ ධර්මය දේශනා කරමින් ගම් නියම්ගම් වලට වැඩම කළහ. ඔවුහු [illegible] වහන්සේගේ දේශනා වලින් පැහැදිලි කර ඇති චතුරාර්ය සත්‍යය, ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය, ප්‍රඥාව, ශීලය සහ භාවනාව වැනි කරුණු මිනිසුන්ට පැහැදිලිකර දුන්හ. මෙසේ [illegible] දේශනා [illegible] ශ්‍රාවකයන්ගේ සංඛ්‍යාව මහට දේශයේ සීමා වලින් ඔබ්බටද විසිදී ගියේය.

බුදුන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණයෙන් අවුරුදු 400 පසු [illegible] හීනයානය සහ මහායානය බුද්ධාගමේ ඉතා වැදගත් ගුරුකුල දෙකක් ලෙස පැවතිලේය. හීනයාන බුදු දහම අභිධර්මයේ දැක්වෙන නැඹුරු [illegible] (Metaphysical Speculation) කාලය මිඩංගු නොකර ලෝකය සහ සත්වයා විඳින දුක [illegible] නොව විමුක්තිය ලබාගත හැක්කේ [illegible] ජීවත්වීමෙන් පමණක් යැයි ඉගැන්වූහ. මෙසේ හීනයානය [illegible]. ඒ අනුව නිර්වාණය අවබෝධකරගත හැක්කේ භික්ෂුවය සහ මිනිස් සම්බන්ධතා අත්හැර දැමිය හැකි සුළු පිරිසකට පමණක්ය යන්න මේ නිසා [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] ගියේය. මහායානය මගින් විමුක්තිය පිළිබඳ පැවති [illegible] ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කළේය. [illegible] මහායාන බුද්ධාගම මගින් විමුක්තිය [illegible] දී තිබේ.

[illegible] ගන්ධාර දේශයේ වර්ධනය විය. ගන්ධාර දේශය පිහිටා තිබුණේ ඉන්දු නිම්නයේ මධ්‍ය ප්‍රදේශයට අයත් පෙශවාර් (Peshawar) සහ ශ්‍රී නගර් (Sri Nagar) අතර

[illegible] (Mystics) [illegible] බුද්ධිමතුන් [illegible] පැතිර ගිය මෛත්‍රිය හා [illegible] බුදු දහම ක්‍රිස්තියානි ආගම [illegible] අධ්‍යාත්මික දියුණුවක් ඇති කිරීම සඳහා ජේසුස් වහන්සේ දේශනා [illegible]

[illegible] දැක්වෙන ඉන්දියානු ඉගැන්වීම්

[illegible]

ඇතුළත් කිරීම හේතු කොටගෙන එම කථා කියවන පාඨකයා තුළ සමහරවිට සියල්ල ඉතාමත් සෙමින් සිදුවන අලුත් ලෝකයකට පිවිස ඇතැයි යන හැඟීමක් ඇතිවේ. සාම්ප්‍රදායික පෙරදිග කථා කලාවේ ස්වභාවය පැහැදිලි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි හොඳම උදාහරණයක් ලෙස අරාබි නිශාල්ලායයේ එක් දහස් එක් රැයෙහි එන කථා දැක්වීමට පුළුවන. ඈත අතීතයේ පටන් ඉන්දියාවේ කථා කීමේ කලාව ඉතා උසස් මට්ටමක පැවතුණි. ඒ පිළිබඳව කිසියම් අවබෝධයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා කළ යුත්තේ රාමායනය හෝ මහාභාරතය වැනි සුප්‍රසිද්ධ වීර කාව්‍යයක් කියවා බැලීම පමණි. එම වීර කාව්‍ය අපූර්ව උපදේශ සහ විශ්මිත කථා වලින් පිරී තිබේ. සංස්කෘත සාහිත්‍යයේ ඇතුළත් ඉහත කී ගුණාංග පැහැදිලි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි එමෙන්ම සංස්කෘත සාහිත්‍යය කෙරෙහි ආලෝකයක් හෙළිය හැකි එවැනි වෙනත් රචනා අනාමැති තරම්ය. උපමා කථා, සුරංගනා කථා, උපාඛ්‍යාන හෙවත් කෙටි කථා ප්‍රවෘත්ති, වීරකථා, සහ ශ්‍රද්ධාව උපදවන ජනප්‍රවාද යනාදිය පහසුවෙන් මතකතබා ගත හැකිවීම නිසා ඒවා උපදේශාත්මක කථා වශයෙන් බෞද්ධයින් අතර ජනප්‍රිය විය. තැනින් තැනට ගමන් කරමින් ධර්මය දේශනා කළ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා තම තම කරුණු පහසුවෙන් තේරුම් කරදීම සඳහා එම කථා වස්තු උපයෝගී කර ගත්හ. එවැනි කථා වස්තු බොහොමයක් ජාතක කථාවල දක්නට ලැබේ. බුදුන් වහන්සේගේ පූර්ව ආත්ම භාවයන් සම්බන්ධයෙන් පවතින ජනප්‍රවාද ජාතක කථා යනුවෙන් හැඳින්වේ. සමහරවිට එම ජාතක කථාවල අතීතය ක්‍රිස්තු පූර්ව සතරවන ශත වර්ෂය තරම් ඈතට දිවයයි. පසු කාලයේදී ඉන්දියාවේ බුදු දහම පිරිහීමට පත් වූ පසු බ්‍රාහ්මණයින් විසින් බෞද්ධ කථා වස්තු තම ප්‍රයෝජනය පිණිස අනුවර්තනය කර ගත්හ. එවැනි උපමා කථා විශාල ප්‍රමාණයක් පංචතන්ත්‍රය සහ හිතෝපදේශය යනුවෙන් හැඳින්වෙන සුප්‍රසිද්ධ සංස්කෘත කථා සංග්‍රහයන් දෙකේ ඇතුළත් කර තිබේ. මෙහිදී මුලින් සඳහන් කළ පංචතන්ත්‍රය විශ්ව සාහිත්‍යයේ ඉතා වැදගත් නිර්මාණයක් ලෙස සැලකේ.'

සංචාරක කණ්ඩායම් තවලම් නැවතුම් වූ ගාල්වල හතර වටේ ගිනි මැලයක් දල්වා ඒ වටා හිඳගෙන කථා අසමින් සහ ගීත ගායනා කිරීමෙන් රාත්‍රී කාලය ප්‍රීතියෙන් ගත කළහ. බොහෝ දෙනෙක් තමන්ට අසන්නට ලැබුණු විවිධ කථා [illegible] විවිධ ශ්‍රාවකයන් ඉදිරියේ නිතර නිතර කියමින් ඒවා ඉතා ඈත පිහිටි ප්‍රදේශවලට ගෙන ගියහ. විවිධ [illegible] ප්‍රාදේශීය සංස්කෘති වල බලපෑම නිසා ඒවායින් [illegible] පරිදි වෙනස්කම් වූ එම කථා විවිධ භූමි ප්‍රදේශ සහ ජන සමාජයන් හරහා පැතිර ගියේය. විවිධ ප්‍රාදේශීය ව්‍යවහාර සහ සමකාලීන රුචිකත්වයට

[illegible] (La Fontaine's) [illegible] (Grimm Brothers) [illegible]

[illegible]

[illegible]

හැක්මක් අහම්බෙන් හෝ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බලපෑම නිසා හෝ විය හැකි බව ඔවුන්ගේ අදහස විය.

යුරෝපයේ ජීවත් වූ ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින්ට ලෝකයේ වෙනත් රටවල ජීවත්වන මිනිසුන් සතුව තිබූ ආගමික විශ්වාස සහ මත මතාන්තර සම්භාරය පිළිබඳව කිසියම් අදහසක් ඇති කර ගැනීම සඳහා අවුරුදු දෙදහසක් පමණ කාලයක් ගතවිය. ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ ප්‍රතිමත් [illegible] මගින් පමණක් විමුක්තිය ලැබෙන [illegible] මිනිසුන් ජීවත්වන රටවලින් යුරෝපය වට වී ඇතිබව ඔවුන්ගේ විශ්වාසය විය. එහෙත් [illegible] මාර්ගයෙනි. පළමු වතාවට පෙරදිග පැවති ආගම් පිළිබඳ සැලකෙන දැනීමක් ඔවුන් ලබා ගත් අතර එම ආගම්වලට අයත් ශුද්ධ ග්‍රන්ථ සියවසේ අවසානව ඔවුන්ට ලැබුණි. එම ආගම් සහ ක්‍රිස්තියානිය අතර පවතින සම්බන්ධතාවය සොයා බැලීම සඳහා නැවත වරක් ඔවුන්ගේ අවධානය යොමුවිය. ක්‍රිස්තියානි උරුමය වෙනුවෙන් පෙනී සිටි පුද්ගලයින් බුදු දහම සහ ක්‍රිස්තියානි ආගම අතර දක්නට ලැබෙන සමානකම් දෙවියන් වහන්සේ විසින් වෙනත් පුද්ගලයින් සඳහා ප්‍රාථමික යුගයේදී කරන ලද හෙළිදරව්වක නෂ්ටාවශේෂ ලෙස ඔවුහු හඳුන්වා දුන්හ. එහෙත් ලෝකයේ පවතින්නේ එකම ධර්මතාවයක් (Great Religious Law) පමණක් බව බුද්ධාගමේ අනුගාමිකයින් ස්ථිර ලෙස ප්‍රකාශ කළහ.

18 වන සිය වර්ෂයේදී යුරෝපයේ ඇති වූ පුනර්ජීවයත් සමඟ උදා වූ විද්‍යාත්මක වාතාවරණය තුළ හෙළිදරව්ව පිළිබඳ විශ්වාසයට පැවති ප්‍රත්‍යක්ෂය අහිමිවිය. ඒ පිළිබඳ නව උපන්‍යාසයන් (Hypothesis) ඉදිරිපත් කරන ලදි. ක්‍රිස්තියානි ආගම වෙනත් ආගම් වලින් කරුණු ණයට ගෙන තිබෙන බව ප්‍රකාශ කරමින් නව මත ඉදිරිපත් විය. නමුත් එය එතරම් අලුත් දෙයක් නොවීය. බුද්ධිමය අදහස්, විශේෂයෙන්ම වැදගත් සදාචාරාත්මක හෝ කලාත්මක සංකල්ප වෙනත් මූලාශ්‍ර වලින් ණයට ගැනීම පුරාණ සම්භව්‍ය යුගවලදී මෙන් සේ සාකච්ඡාවට භාජනය වූ කරුණක් විය. ක්‍රි. පූ. 170 - 150 අතර ඊජිප්තුවේ රජ කළ VI වන ටොලමි ෆිලොමීටර් රජතුමාගේ කාලයේදී [illegible] පිළිබඳ [illegible] වශයෙන් පැවති ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නගරයේ ඇරිස්ටෝබියුලස් (Aristobulus) නම් උගත් යුදෙව් ජාතිකයෙක් වාසය කළේය. ඇරිස්ටෝටල්ගේ අනුප්‍රාප්තිකයින් විසින් ඉදිරිපත් කළ දර්ශනය බයිබලයේ පැරණි ගෙස්තමෙන්තුවේ ඇතුළත් මෝසස් සහ අනෙකුත් දිව්‍යාවතාරුන්ගේ ඉගැන්වීම් මත පදනම් වී ඇති බව දැනට අනාවරණය [illegible] පැහැදිලි කිරීමට ඔහු උත්සාහ කළ බව

[illegible] (Derivation Theory) [illegible] [illegible] [illegible] ලද [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පු. 141 [illegible] [illegible] ලද [illegible] [illegible]

[illegible] වර්ෂයේදී ඉන්දියාවට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පිළිබඳව එතරම් දැනීමක් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පිළිබඳව සොයා බැලීම සඳහා න්‍යායයන් [illegible]

[illegible] ඉංග්‍රීසි ජාතිකයින් [illegible] ජේවය කළ ඉතා උසස් අවකාශයක් ලැබූ හැනෝවර් ජාතිකයෙකු වූ ෆ්‍රැන්සිස් විල්ෆර්ඩ් (Frances Wilford) ඉන්දියාව සහ බටහිර රටවල් අතර [illegible] [illegible] [illegible] සොයා බැලීම සඳහා පෙළඹවූ පුද්ගලයින්ගෙන් කෙනෙකු විය. එම සම්බන්ධතා පිළිබඳ අද අප සතු දැනීම අනුව සලකා බැලීමේදී ඔහු විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු හා නිගමන පිළිබඳ විග්‍රහයන් හැඬෑලි වස විහඟයකින් තොරව කරන ලද සඳහම් විරහිත විග්‍රහයක් බව පෙනීයයි. ඔහු පෘථු (Prithu) නෝවා (Noah) සමාන කරනු ලැබූ අතර ඩියුකැලියන් (Deucalion) සහ [illegible] සංස්කෘත භාෂාවේ එන දේව-කාල-ධර්ම නමැති පදයෙන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉන්දියානු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විශ්වාස වලින් පිරිපිය [illegible] [illegible] [illegible] කරුණු හෝ ඒ පිළිබඳව [illegible] [illegible] [illegible] එම නිසා ඒවා ලියන ලද [illegible] [illegible] [illegible] කර ඇති [illegible] [illegible] [illegible] ආකාරයකට පිළිගෙළ [illegible] [illegible] ඇති [illegible] [illegible]

ඉටු කිරීම දුෂ්කර කාර්යයක් බව කිව යුතුය. විල්ෆර්ඩ් එවැනි ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ වල යෙදුණේ නැත. මූලික වශයෙන් සිතූ විසින් කර තිබෙන්නේ පැරණි සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ විශේෂඥයින් විසින් සම්පාදනය කරනු ලැබූ 'පුරාණ' ග්‍රන්ථවලින් උපුටා ගන්නා ලද කොටස් පදනම් කරගෙන තම මතය ඉදිරිපත් කිරීම පමණි. එසේම හින්දු ආගමේ ආධ්‍යාත්මික රාමුව තුළ එම කථාවලට ලැබෙන වැදගත් ස්ථානය හෝ ඒවා ලියන ලද්දේ කවර කාලයකදීද යන කරුණු පිළිබඳව ඔහු කිසිවක් සඳහන් කර නොමැත.

මේ කාලයේදී බටහිර පඬිවරු පැරණි ඉන්දියාවේ ඉතා උසස් භාෂාවක් ලෙස පැවති සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ කරුණු ඉස්මතුව පවත් ගත්හ. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් තුලනාත්මක වාග් විද්‍යාව (Comparative Philology) පිළිබඳ උද්යෝගයක් ඇතිවූ කාලපරිච්ඡේදයක් ආරම්භ විය. භර්තෘහරි (Bhartrihari) විසින් ලියනු ලැබූ "වෛරාග්‍ය ශතකය" සහ "නීති ශතකය" නමැති පොත් දෙක ඕලන්දයේ උපත ලැබූ 1630-1647 කාලය තුළදී කැල්විනිස්ට් මිෂනාරිවරයකු ලෙස ඉන්දියාවේ සේවය කළ ඒබ්‍රහම් රොජර් (Abraham Roger) 1651 වර්ෂයේදී ලීඩන් නගරයේදී ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබීය. මෙම පොත් දෙක යුරෝපයේ පළමුවරට ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබූ සංස්කෘත භාෂාවෙන් ලියැවුණ පොත් වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය. රොජර් විසින් ප්‍රසිද්ධ කරන ලද පොත් භාෂා කීපයකින් පළකරන ලදී. එහි ජර්මන් මුද්‍රණය (Offene Tur zu dem Verborgenen Heydenthum) (සැඟවුණු මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය කෙරෙහි ගැනීමට දොර විවෘතයි) නමින් 1663 දී පළවිය. ජොහාන් ගොට්ෆ්‍රීඩ් හර්ඩර් (Johann Gottfried Herder) නමැති පඬිවරයා විසින් ලියන ලද Gedanken einiger Brahmanen (සමහර බ්‍රාහ්මණ චින්තන) නමැති ග්‍රන්ථයේ ඉහත කී සංස්කෘත පොත්වල ඇතුළත් උපදේශාත්මක කථා පුවත් පිළිබඳව සඳහන් කර තිබීමේ හේතුවෙන් ඒවායේ ඇතුළත් කරුණු බුද්ධිමය සාහිත්‍යයට ඇතුල්විය.

ක්‍රිස්තියානි ආගම සහ ඉන්දියානු ආගමික විශ්වාස අතර අපූර්ව සමාන කමක් තිබෙන බව විද්වතුන්ට පෙනී ගියේය. ඇත්ත වශයෙන්ම මෙහිදී ආරම්භයක් වශයෙන් සියලුම ආගමික සත්‍යයන් ප්‍රභවය විය හැක්කේ පැරණි තෙස්තමේන්තුවෙන් පමණක් යැයි බොහෝ බටහිර චින්තකයින් අතර අප්‍රකාශිත එකඟත්වයක් පැවතුනි. හින්දු ආගම බයිබලයේ පැරණි තෙස්තමේන්තුව මත පදනම් වී ඇති බව සමහරු ප්‍රකාශ කළහ. එපමණක් නොව පැරණි තෙස්තමේන්තුව සහ නව තෙස්තමේන්තුව ලියා තිබෙන්නේ හින්දු ආගමෙන් සහ බුද්ධාගමෙන් ලබාගත් බොහෝ කරුණු ඇතුළත් බව ප්‍රකාශ කරමින් ඊට ප්‍රතිවිරුද්ධ අදහසක් 1779 වර්ෂයේදී ලන්ඩන් නුවරදී ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබූ පොතක් මගින් පළමුවරට ඉදිරිපත්

[illegible]

[illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] තිබෙන බව [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible]

[illegible] ආතර් ශොපන්හවර් (Arthur Schopenhauer) (1788-1860) විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් කරන ලද [illegible] බුදු දහමේ [illegible] ශොපන්හවර් [illegible]

[illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] (Isaak Jakob Schmidt) [illegible] (1779-1847) [illegible]

[illegible] ඉතා [illegible] ලබාගත් බව බයිබලයේ [illegible] [illegible] කැලණියේ [illegible] [illegible] කරනු වලට විශාල වශයෙන් බාධා පැමිණියේය. කෙසේ වෙතත් පළමුවන සහශ්‍රවර්ෂයේ මුල් ආරම්භයේදී ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාව සහ සිරියාව අතර පිහිටි ප්‍රදේශවල බිහිවූ ක්‍රිස්තියානි සහ නොස්ටික් (gnostic) සංකල්පය (ලෝකෝත්තර ඥානය) බුද්ධ ධර්මයට සිටවූ සම්බන්ධයක් තිබෙන බව පැහැදිලි කරමින් ඔහු ඉතා වැදගත් ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථයක් රචනා කළේය. එය අද දක්වාත් මේ සම්බන්ධයෙන් කරන ලද හොඳ අත්හදා බැලීමක් ලෙස සලකනු ලැබේ.[12] බෞද්ධ බලපෑම් සටහන් වූ විසින් ෂොපන්හවර් පිළිබඳ ලියන ලද ලිපි ලේඛන මගින් බටහිර දර්ශනයට විශාල සේවයක් සැලසී ඇත. මෙම තේමාව මස්සේ කරනු ලැබූ සියලුම පරීක්ෂණ තුලනාත්මක වශයෙන් පරිපූර්ණ නොවූහ. විද්‍යාත්මක වශයෙන් අවංකවූද, අවසානයේ වූයේ නම් එය පසුබිමට හේතුවිය හැකිය. ඇත්ත වශයෙන්ම ඒවා ආගමික මතභේදයන් හේතුකොට ගෙන පක්ෂපාතී සහ සාධාරණ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණද, එසේ නැත්නම් හුදෙක් ප්‍රචාරාත්මක වැඩ පිළිවෙලවල්ද, යන්න පිළිබඳව පැහැදිලි අදහසක් ඇතිකර ගැනීම දුෂ්කර වී තිබේ.

කල්කටාවට තුදුරින් පිහිටි චන්ද්‍රනගර් නැමති ප්‍රංශ යටත් විජිතයේ විනිශ්චයකාරවරයෙකු වශයෙන් කලක් සේවය කළ ලුවී ජැකොලියට (Louis Jacolliot) නමැති පුද්ගලයා විසින් බයිබලයේ සමහර අංශවල දක්නට ලැබෙන ඉන්දීය මූලාශ්‍ර පිළිබඳව පොතක් ලියවිය. එය ඉතා ඉක්මනින් ප්‍රසිද්ධියට පත්විය. 1869 වර්ෂයේදී පළ කරනු ලැබූ "La Bible dans l'Inde" නැමැති එම පොතේ සඳහන් කරුණු [illegible] ප්‍රසාදයට හේතු වූ අතර සමහරෙක් [illegible] එම අදහස් දැඩි ලෙස විවේචනය කළහ. කෙසේ වෙතත් එම පොත බුදු දහම සහ ක්‍රිස්තියානිය අතර ඇති සම්බන්ධතාවය පිළිබඳ වඩා තීව්‍ර ශාස්ත්‍රීය සාකච්ඡාවක් ඇති කිරීමට හේතුවිය. සමහරෙක් එම සාකච්ඡාවට සහභාගී වූයේ ඔහුගේ අදහස් නිෂ්ප්‍රභ කිරීමේ පරමාර්ථයෙනි. මෙම සාකච්ඡාවල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් දහ නව වැනි ශත වර්ෂයේ අවසාන දශක දෙකේ සිට පළමුවන [illegible] පර්යේෂණ සිදු කරනු ලැබූ [illegible]

ක්‍රිස්තියානි [illegible]

[illegible] බ්‍රහ්මයා විසින් මුල්ම මිනිසාවූ 'ආදිම' (Adima) සහ ඔහුගේ සහායිකාව වූ 'හේව' (Heva) ඔවුන්ට ශ්‍රී ලංකා දූපත පදිංචිය සඳහා වෙන්කර දුන්බව කියවෙන බ්‍රාහ්මණ ආගමේ සඳහන් මැවීම පිළිබඳ මිථ්‍යාව ඔහු ඉදිරිපත් කළේය. සංස්කෘත භාෂාවෙන් 'ආදිම' යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ 'මුල්' හෙවත් 'පළමු' යන අර්ථයයි. ඇඩම් (Adam) යන හීබ්‍රෲ වචනයේ එවැනි අර්ථයක් නොමැත. ඇත්ත වශයෙන්ම [illegible] කරුණු ඇතුළත් පොත පත සාක්ෂි වශයෙන් ගෙනහැර දක්වමින් ඉදිරිපත් කර ඇති එම සොයාගැනීම් වලින් අදහස් [illegible] කරුණු එතරම් හොඳින් සාක්ෂියට ඒවා එක්තු ගැන්වීමෙන්, [illegible] එම සොයාගැනීම් වල ඇති නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා [illegible]. මැවීම පිළිබඳ වූ මෙම විස්තරය දක්නට ලැබෙන්නේ භවිෂ්‍යත්-පුරාණ (Bhavisya-Purana) නමැති වෛදික ග්‍රන්ථයේය. 1897 [illegible]දී මුද්‍රණය කරන ලද මෙම පුරාණ ග්‍රන්ථවල [illegible] පුරාණ [illegible] (Nyuha) යනුවෙනි. මෙහිදී [illegible] බයිබලයේ මුල් පිටුවල තිබෙන්නේ පුරාණ [illegible] සඳහා සකස් කර ගන්නා ලද බ්‍රාහ්මණ ග්‍රන්ථවල අඩංගු කරුණුද? සත්‍යය එය නොවේ. 'පුරාණ ග්‍රන්ථ' සහ පරිශිෂ්ට නමින් වූ සාහිත්‍ය නිර්මාණ වුවත් ඒවා [illegible] කරනු ලබන පිටත් බාහිර (Alien) කරුණු ඒවාට ඇතුළත් [illegible] අනාගත වාක්‍ය ඛණ්ඩ ඒවාට ඇතුළත් [illegible] ඇති බව කෙනෙකුම දන්නා [illegible] 'භවිෂ්‍යත්-පුරාණය' (Bhavisyat Purana) ක්‍රි. ව. [illegible] පටන් පැවති අතර [illegible] ඉදිරිපත්කර ඇත. [illegible] ජෙංගිස් ඛාන් (Genghis Khan) ([illegible]), ටිමූර් (Timur) ([illegible]), කබීර් (Kabir) [illegible]

[illegible]

කියවීම සඳහා කැප කළේය. එහෙත් ඔහු බ්‍රාහ්මණයින් සමඟ කරනු ලැබූ සාකච්ඡාවලින් [illegible] අදහස් [illegible] සිදුකළේය. ඔහු සමඟ [illegible] බ්‍රාහ්මණයෝ එයට කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් ජැකොලියට් මුලා කළහ. ඔහු [illegible] උපුටා දක්වා ඇති එවා සඳහන් සමහර කරුණු කිසිම [illegible] දක්නට නොලැබේ. එපමණක් නොව, තම සොයා ගැනීම් අපූර්ව ලෙස සලකා ඒවා සංස්කෘත වචන වල නිරුක්ති විග්‍රහයන් ලෙස විචිත්‍ර ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇත. තමන් ඔහු විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති සමහර වචන සංස්කෘත භාෂාවට අයත් නොවේ. සමහර වචන සංස්කෘත භාෂාවේ වචන වුවත් ඒවායේ අර්ථය ඔහු අදහස් කළ අර්ථයට වඩා සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස්ය.

මෙසේ, මෙම ප්‍රශ්නය පිළිබඳ කරුණු සෙවීම සඳහා පැවති අව්‍යාජවත් උද්යෝගය නිසා විශ්වාස කිරීමට අපහසු කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් පොත පත පළකිරීමට හේතුවිය. පැරණි ඊජිප්තු, පර්සියන්, ග්‍රීක, රෝමන්, යුදෙව් සහ ක්‍රිස්තියානි ශිෂ්ටාචාරවල දක්නට ලැබෙන වැදගත් ලක්ෂණවල ප්‍රභවය ඇතිවූයේ ඉන්දියාවේ බවත්, එපමණක් නොව මෝසෙස් පවා ඉන්දියානු ඉගැන්වීම් වල ඇතුළත් කරුණු දැනගත්තේ ඔහු ඊජිප්තුවේ වාසය කළ කාලයේදී බව සඳහන් කරමින් ටී. ජේ. ප්ලාන්ජ් විසින් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ ඉන්දියානු ජාතිකයෙක්ද? යනුවෙන් මාතෘකාවට ගැළපෙන අන්දමේ මාතෘකාවක් (Christus-Ein-Inder?) යටතේ පොතක් ප්‍රසිද්ධ කළේය.

අනෙක් අතට ජැකොලියට් විසින් මෙම ගැටලුව සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පර්යේෂණ පැවැත්වීම සඳහා හේතුවක් ඉදිරිපත් කළේය. මේ සම්බන්ධයෙන් මූලිකත්වය ගත් පුද්ගලයින් අතුරෙන් ලිප්සිග් විශ්වවිද්‍යාලයේ දර්ශන විද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්යවරයා වූ රුඩොල්ෆ් සෙයිඩල් (Rudolf Seydel) (1835-1892) වැදගත් තැනක් උසුලයි. ශොපන්හවර්ගේ කෘති ඉතා විශිෂ්ට අන්දමින් විග්‍රහ කර ඉදිරිපත් කිරීම නිසා ඔහු මහත් ප්‍රසිද්ධියට පත්විය. ඉතා උසස් ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ දෙකක් ඉදිරිපත් කරමින් ශුද්ධ ලියවිලි බෞද්ධ ග්‍රන්ථ වලින් ණයට ගත් කරුණුවලින් පිරී තිබෙන බව පෙන්නුම් කිරීමට ඔහු සමත් විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බෞද්ධ ඉගැන්වීම් අනුව සකස් කරනු ලැබූ ක්‍රිස්තියානි ග්‍රන්ථයක් පදනම් කරගෙන නව තෙස්තමේන්තුව ලියා ඇති බව සෙයිඩල් නිගමනය කළේය. ක්‍රිස්තියානි අනාගතවාක්‍ය ලිවීමට පෙර පවා සිරියාවේ සහ පලස්තීනයේ බෞද්ධ පොත පත ව්‍යවහාරයේ පැවති බවත් එකී ග්‍රන්ථ ජේසුස් වහන්සේගේ අනුගාමිකයින් විසින් තම අදහස් වලට ගැළපෙන පරිදි අනුවර්තනය කරගත් බවත් ඉන් අදහස් වේ.

[illegible] (Leopold von Schroeder) [illegible]

[illegible] (G. A. van den Bergh van Eysinga), [illegible] (Richard Garbe) [illegible] (Hilko Wiardo Schomerus) [illegible] (Albert J. Edmunds) [illegible]

මහා පිබිදීම

බෞද්ධ ඉගැන්වීම් පොදාගෙන ඇත්තේ කෙසේද කියා පරීක්ෂාකර බැලීමට ප්‍රථම අපි අතීතයට ගමන් කළ යුතු වෙමු. එම ගමන පැරණි ශිෂ්ටාචාරවලට අයත් වූ ශ්‍රේෂ්ඨ සංස්කෘතීන් සොයා [illegible], විවිධ අදහස් දැරුවාවුන්, වෙනස් ජීවන දර්ශනවලට අනුව ජීවත්වූවාවුන්, මිනිසුන් අතර පැවති අන්තර් සම්බන්ධතාවයන් සහ ඔවුනොවුන් අතර පැවති සන්නිවේදන ක්‍රම පිළිබඳ [illegible] යන්නාවූන්, දුර බැහැර රටවල වාසය කළ මිනිසුන් ඈත අතීතයේදී ජීවත්වූයේ එකිනෙකා පිළිබඳ අවබෝධයකින් යුතුවද, තමන්ට හුරුරු අදහස් ග්‍රහණය කර ගැනීමට ඔවුන්ට හැකිවිණිද, වැනි ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සොයමින් යන්නාවූන් චිත්තාකර්ෂණීය ගමනකි. දැනට යන වර්ෂ සියයකට පෙර පැවති යුගයේදී ඈත මහාද්වීප වලට පහසුවෙන් ගමන් කළ හැකි මුහුදු මාර්ග පිළිබඳව මිනිසුන් නොදැන සිටියා පමණක් නොව එවැනි දුර බැහැර ප්‍රදේශවලට ගමන් කිරීම අන්තරාදායක සහ දුෂ්කර වූ ක්‍රියාවක් ලෙස සලකනු ලැබීය. ඒ අනුව තාක්ෂණික දියුණුව ඉතා පහත් මට්ටමක පැවති යුගවලදී දුර බැහැර රටවල් සමග සම්බන්ධතා පැවැත්වීම කොතරම් දුෂ්කර කාර්යයක් වන්නට ඇත්ද යනු අපට සිතාගත හැකිවේ.

ක්‍රිස්තු පූර්ව 800 සිට 200 දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළදී මිනිසාගේ බුද්ධිමය ඉතිහාසයේ අද්විතීය දියුණුවක් ඇතිවිය. සුප්‍රසිද්ධ ජර්මන් ජාතික දාර්ශනිකයකු වූ කාල් ජැස්පර්ස් (Karl Jaspers) එම දියුණුව ඇතිවූ ආකාරය ඓතිහාසික අභිරහසක් (Historical Mystery) ලෙස හඳුන්වා තිබේ. ලෝකයේ එකිනෙකට වෙනම පිහිටි ප්‍රදේශ තුනක එක සමාන දියුණුවක්, එනම් ඉතා උසස් මට්ටමේ බුද්ධිමය ප්‍රබෝධයක් ඇතිවූ බව අපට පෙනේ. එම බුද්ධිමය ප්‍රබෝධය ඇතිවූයේ එකිනෙකට සමාන්තරව වුවත් ඒ ඇතිවූයේ එකිනෙකින් [illegible]". ජැස්පර්ස් එම යුගය ඇක්සිස් ටයිම් (Axis Time) යනුවෙන් හඳුන්වා තිබේ. බුද්ධිමය [illegible] ඉතා උසස් දියුණුවක් ඇතිවූ මෙම යුගයේදී ශ්‍රේෂ්ඨ දර්ශනවාද සහ බුදුන් වහන්සේ, කොන්ෆියුසියස්, ලාඕ ත්සේ, [illegible], සොක්‍රටීස්, [illegible] වැනි ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයින් පහළ වූහ. ඔවුන් ඉදිරිපත් කළ දර්ශන සහ මතවාද ඊට පසුව එළඹුන ශතවර්ෂ වලදීත්, අද දක්වාත් මානව චින්තනය හැඩ ගැස්වීම කෙරෙහි තීරණාත්මක ලෙස බලපෑවේය. ඔවුන් සියලු දෙනාටම [illegible] පැවැත්ම පිළිබඳ [illegible] අවබෝධයක් ගැනීමේ අදහසක් තිබුණි. ලෝකයේ පවතින සෑම දෙයක්ම [illegible] (Subject and Object), [illegible]

[illegible] සහ රූප (Mind and body) [illegible] (Spirit and Matter). [illegible] සැබෑ ආත්මය (true self) [illegible]

[illegible] විසින් දක්වයි."

[illegible] මානව වර්ගයාගේ [illegible] මතයකි. [illegible] (ක්‍රි. පූ. [illegible]) [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible]

[illegible]

[illegible] යුගයක් පැහැදිලි [illegible] ප්‍රථමයා.

ජැස්පර්ස් ගේ මෙම මතයේ කිසියම් සත්‍යයක් තිබෙන බව පැහැදිලිය. එහෙත් [illegible] චින්තනයේ මිනිස් දියුණුවත් ඇතිවූ යුගයේදී විවිධ සංස්කෘතීන් අතර ඇත්තේ [illegible] මෙම සහසම්බන්ධතාවය [illegible] ප්‍රතිඵලයක් [illegible] මිනිසාකට ඇත්ද නිසා කෙසේ නමුත් [illegible] නැතිය. අද ලෝකය පුරා ලැව් ගින්නක් සේ පැතිර යන විලාසිතා [illegible] කිසියම් [illegible] [illegible] ක්‍රියාවලියක් ලෙස [illegible] ප්‍රමාණ [illegible] ප්‍රවණතාවයන් [illegible] ඇතිවීමට අවකාශ එනතුරකම් සැලසී තිබේ. මෙම ක්‍රියාවලියේ ආරම්භය ඇතිවූයේ දැනට අවුරුදු දහස් ගණනකට පෙරය. දුරස්ථ ප්‍රදේශවල ජීවත් වූ මිනිසුන් අතර පෙර නොවූ විරූ අන්දමේ සම්බන්ධතාවයක් ඇති කරමින් අසාමාන්‍ය චලනාවයකින් (Mobility) යුක්තව කිසියම් නව යුගයක් [illegible] ඇති මෙම චින්තන යුගය බිහිවිය. මෙම චලනතාවය ඇතිවූයේ හුදෙක් බාහිර වශයෙන් පමණක් නොවේ. එයට හැඩි පෙනෙන බුද්ධිමය නම්‍යතාවයක්ද තිබුණි. ඩාවින්, මැදපෙරදිග, පර්සියාව, ඉන්දියාව, සහ චීනය වැනි [illegible] [illegible] [illegible] ප්‍රතිඵලයක් [illegible] [illegible] (Human Unrest) [illegible] [illegible] පෙන්නුම් කරන බව අප අමතක නොකළ යුතුය. මේ දෙඅංශයේම ඇතිවන වෙනස්වීම් අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් එකිනෙක කෙරෙහි බලපායි. තනිව ජීවත් වූ ගෝත්‍රික ප්‍රදේශ අතහැර දමා මිනිසුන් අලුත් පරිසරයකට සංක්‍රමණය වීම නිසා ඔවුන්ට නුහුරු නුපුරුදු ජන කොටස්, සිරිත් විරිත්, ආකල්ප, සත්ව හා ශාක ආදී අලුත් දේ පිළිබඳ දැනගැනීමට හැකිවිය. මේ නිසා ලෝකයේ විශාලත්වය පිළිබඳ අවබෝධයක් ඔවුනට ලැබිණි. [illegible] මිනිසාගේ චින්තන [illegible] විය. මිනිසුන් විවිධ ප්‍රදේශ වලට මහා පරිමාණයෙන් සංක්‍රමණය වීම කෙරෙහි ප්‍රධාන හේතු දෙකක් බලපෑවේය. ඉන් පළමුවැන්න සාම්ප්‍රදායික විශ්වාස පිළිබඳව ඔවුන් තවදුරටත් පැහීමකට පත් නොවීමය. දෙවැනි හේතුව වූයේ නව අභියෝග වලට මුහුණ දීමට සහ අලුත් දේ සොයා [illegible] මානව චින්තනයේ [illegible] විප්ලවකාරී සිද්ධිය.

[illegible]

නිසාදැයි ප්‍රකාශ කිරීමෙන් පමණක් සෑහීමට පත්විය හැකි නොහැකිවේ, මෙහිදී වඩා තීරණාත්මක සාධකයක් වන්නේ එම යුගයේදී පහළ වූ නැණි පෙනෙන පුද්ගලයින් විසින් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ දාර්ශනික සහ ආගමික මතවාදයන්ය. ඒවා එම යුගයේ පැවති ප්‍රශ්නවලට දියුණුවට කොන්දේසි කරයි. ජැස්පර්ස් විසින් ප්‍රකාශ කර ඇති පරිදි මිනිසා සහ විමුක්තිය ලබා කර ගැනීම සඳහාත් ස්වාර්ථයේ පමණක් ගැලී සිටීම නිසා අහිමිවූ ආධ්‍යාත්මික පාරිශුද්ධත්වය නැවත ලබා ගැනීම සඳහා මිනිසුන් තුළ පවතින දැඩි ආශාවන් එම දාර්ශනික සහ ආගමික චින්තන ක්‍රියාවලියෙන් පිළිබිඹුවේ.

මිනිසුන් මුහුණ දුන් පමණ භෞතික සහ ආධ්‍යාත්මික දියුණුවේ අනිවාර්ය ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මතුවූ නැබෑ ආධ්‍යාත්මික පදනමක් පටනේ මුලින් පැවති පහතශිලි ජීවන ක්‍රමය සහ මානසික තෘප්තිය යළි හොයාගත හැකිමට අපේක්ෂා කළහ. තමන්ට කුරු ප්‍රාථ ජීවිතය ඉවතලා අහිමිව ගිය කාර්යයන් සහ අතීතයේ පැවති අහිමිව ගිය ස්වර්ණමය යුග පිළිබඳ මතකය සමග බැඳුණු කල්පිත වශයෙන් බද්ධ වූහ. මිනිස් ඉතිහාසයේ එම කාලපරිච්ඡේදයේ සිට අහිමි වී ගිය සදාචාරාත්මක මූලධර්ම, සහ පූර්ණත්වය යළි ලබාගත හැකි ක්‍රමවේදයන් සහ බිහුල වශයෙන් බුද්ධිමය මූලාශ්‍ර වලින් ණයට ගත් කරුණු අන්තර් පන්නියවිදන ක්‍රම මගින් ප්‍රාදේශීය සංස්කෘතික පද්ධතීන් සමග බද්ධ කරනු ලැබීය.

මෙහිදී අප විසින් මුලින්ම පිළිතුරු සෙවිය යුත්තේ ප්‍රාක් ක්‍රිස්තියානි යුගයේදී ඉන්දියාව සහ මධ්‍යධරණී ප්‍රදේශ අතර කවර ආකාරයේ සංස්කෘතික සම්බන්ධතාවයක් පැවතියේද යන ප්‍රශ්නයටය. බුද්ධාගම සහ ක්‍රිස්තියානි ආගම් අතර දක්නට ලැබෙන සමානකම් ඇතිවූ ආකාරය පැහැදිලි කරගත හැක්කේ එවැනි සම්බන්ධතා පිළිබඳ පැහැදිලි චිත්‍රයක් නිර්මාණය කරගත හැකිනම් පමණි. ඒ කාලයේදී නැගෙනහිර සහ බටහිර රටවල් අතර පැවති සම්බන්ධතාව පිළිබඳව පළතා බැලීය යුත්තේ ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ නම් ආගමික ව්‍යාපාරය දියත් කරනු ලැබූ. එමෙන්ම ක්‍රිස්තියානි ධර්මය බිහිවූ පලස්තීනය දක්වා එම සම්බන්ධතා ව්‍යාප්තව තිබුණේ කෙසේද යන කාරණයද සැලකිල්ලට ගනිමිනි.

ඉතිහාසය දෙස මතුපිටින් බැලීමේදී අතීතයේදී මහා බිල කඳවුරු එකිනෙකින් ඉතා දුරස්ථව බොහෝ විට එකිනෙකින් වෙන්ව හුදකලාව පැවති බව පෙනේ. සාපේක්ෂ වශයෙන් රටවල් අතර පැවති මෙම හුදකලා බව වටින් වර ඇතිවූ මෙදින මිම්මා අරාබිය සහ සතුරු රාජ්‍ය තුළට කඩා වැදුණු රණකාමී ආක්‍රමණ නිසා බිඳී ගියේය. ප්‍රථල් වෙළඳ සම්බන්ධතා පැවතුනේ කිට්ටුව පිහිටි රටවල් අතර පමණි. කෙසේ වෙතත් අප

[illegible] ආරම්භ වීමට පූර්ව යුග වර්ෂවලදී පැවති අන්තර් [illegible] අනුව හැකියාව අවසාන කරමින් [illegible] මූලාශ්‍ර [illegible] නොකළ [illegible] ඒ සඳහා [illegible] නුලින් [illegible] රටවල් අතර [illegible] පැවති [illegible] හැකිවනු ඇත.

දියුණු ශිෂ්ටාචාර බිහිවීම

[illegible] ඒ කාලයේදී [illegible] ශිෂ්ටාචාර බිහිවිය. නයිල් [illegible] නිම්නය [illegible] දියුණු ශිෂ්ටාචාර [illegible] යුප්‍රටීස්, ටයිග්‍රිස් ගංගා දෙක ආශ්‍රිතව [illegible] (දෙගම්මැද්දේ රාජ්‍යය). වර්තමාන [illegible] ඉන්දු ගංගා නිම්නය [illegible] ශිෂ්ටාචාරයක් බිහිවිය.

[illegible] අම්රි (Amri) නමින් හැඳින්වුනු දියුණු [illegible] ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට [illegible] ක්‍රි. පූ. 3500 [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible] ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය [illegible] ඒ කාලයේදී ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය [illegible] රූපර් (Rupar) නමැති ස්ථානයේ සිට [illegible] දිග [illegible] (Sutkagen Dor) [illegible] නමින් හැඳින්වෙන ප්‍රදේශය දක්වා [illegible] 400 කට වඩා [illegible] ප්‍රදේශයක පැතිර තිබුණි. [illegible] අද පන්ජාබ් නමින් හැඳින්වෙන ප්‍රදේශයේ ඉහළ කොටස් [illegible] 50 [illegible] [illegible] දිග දේශ සීමාව වශයෙන් [illegible] ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය [illegible] රාජධානිය මෙන් [illegible] සුමේර් (Sumer) සහ අකාඩ් (Accad) අධිරාජ්‍යය මෙන් [illegible] විශාල විය. ක්‍රි. පූ. 4000 පමණ වූ ඈත කාලයේදී ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ [illegible] ඉන්දු නිම්න [illegible]

[illegible] උනුසුම් [illegible] පැවතුණි.

ශිල්පාත්මක අතින් ඉතා උසස් තත්ත්වයක පැවති මැටි බඳුන්, සංකීර්ණ නාගරික සැලසුම් ක්‍රම, ජලනාල පහසුකම් සහ දියුණු සනීපාරක්ෂක ක්‍රම සහ [illegible] ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ විශේෂ ලක්ෂණ විය (15 රූප සටහන). හරප්පා යුගයේදී මිනිසුන් ගේ බුද්ධිමය සහ ආගමික ජීවිතය ඉතා උසස් මට්ටමක පැවති බව මෙම මුද්‍රා භාවිතය මගින් පෙන්නුම් කෙරේ. ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ මූලික ලක්ෂණ සුමේරියානු, ඊජිප්තු සහ බැබිලෝනියානු ශිෂ්ටාචාරවල දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණවලට බොහෝ දුරට සමාන විය.

හරප්පා ශිෂ්ටාචාරය බිඳ වැටීමෙන් පසු බිහිවූ ශිෂ්ටාචාර වල පැහැදිලි පරිහානියක් දක්නට ලැබේ. හරප්පා ශිෂ්ටාචාරයට පසුව ඇතිවූ ශිෂ්ටාචාරය ජුකාර් (Jhukar) නමින් හැඳින්වේ. ජුකාර් ශිෂ්ටාචාරයට අයත් අළු පාට් දුඹුරු පැහැයෙන් යුක්ත සරල මැටි බඳුන් වලින් ඒ බව පැහැදිලි වේ. එපමණක් නොව එම යුගයට අයත් මුද්‍රා කීපයක් සොයාගෙන ඇති අතර ඒවායේ කිසිම සලකුණක් හෝ සටහනක් දක්නට නොලැබේ.

ඊජිප්තුව, මෙසපොතේමියාව සහ පන්ජාබය යන රටවල බිහිවූ උසස් සංස්කෘතීන් එකිනෙකින් බොහෝ දුරට වෙනස් විය. ඒවායේ පැවති එකිනෙකට වෙනස්වූ කලා ශෛලීන්, ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය, රාජ්‍ය ව්‍යුහය, ලේඛන සහ භාෂාව පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී ඒ බව පැහැදිලිවේ. ඉහත කී ලක්ෂණ එක් එක් සංස්කෘතියට කෙතරම් විශේෂ වූවාද යත් පළමුවරට දැකීමේදී පවා ඊජිප්තියානු හයිරොග්ලිෆිකය (Hieroglyphs) සහ ඇසිරියානු උල්හැඩ (කූඤ්ඤාකාර) අක්ෂර (Cuneiform) වෙන්කර හඳුනාගත හැකිය. කෙසේ වෙතත්, එම ශිෂ්ටාචාරවල අපූර්ව සමානකම්ද දක්නට ලැබේ. උදාහරණයක් වශයෙන් පිරමිඩ සහ පිරමිඩ වල කොටසක් වන සිගුරට් (Ziggurat) නමින් හැඳින්වෙන කොතක හැඩයකින් යුත් කොටස් සහ පුරාණෝක්ති වලින් ධ්වනිත වන ගුරු අරුත් (Mythological Motifs) වල දක්නට ලැබෙන සමානකම් පෙන්නුම් කළ හැකිය. පාකිස්ථානයේ කරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක කැණීම් වලින් සොයාගත් මිනු සහ අක්ෂර සටහන් සුප්‍රසිද්ධ සුමේරියානු ගිල්ගමේෂ් (Gilgamesh) නැමැති වීර කාව්‍යය සිහිපත් කරවයි. එක් එක් ශිෂ්ටාචාරයට අයත් වැසියන් අනෙක් ශිෂ්ටාචාර පිළිබඳව කෙතරම් දුරකට දැන සිටියේද කියා අපි නොදනිමු. ඒ සම්බන්ධයෙන් අපට කළ හැක්කේ අනුමාන කිරීම පමණි. එහෙත් මෙහිදී අපට වැදගත් වන ප්‍රශ්නය වන්නේ ඉන්දියානු සංස්කෘතිය සහ බටහිර රටවල් අතර පුළුල් සම්බන්ධතාවයක් පැවතියේ [illegible] කාරණයයි. ඉතිහාසඥයින් විසින් එම ප්‍රශ්නය නගන ලද්දේ

[illegible] ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය සහ මෙසපොතේමියානු ශිෂ්ටාචාරය [illegible] සම්බන්ධතා පැවති බව [illegible] ප්‍රසිද්ධ [illegible] ඉතිහාසඥයකු සහ සොයාගෙන ඇති හෙයින් [illegible] ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳව පහත [illegible] රාවලින්සන් ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳව [illegible] සඳහන් නිගමනයට එළඹියේය: “ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය සුමේරි (Sumer) හි පැවති (සුමේරියානු) සංස්කෘතියට සම්බන්ධව පැවතියේය. සුමේරි සංස්කෘතිය බැබිලෝනියානු සංස්කෘතිය බවට පරිවර්තනය විය. [illegible] සම්ප්‍රදායක් ඒ තුළින් පසු කාලයේදී ග්‍රීසිය විසින් උරුම කරගනු ලැබූ [illegible] තිබිණි.”[illegible]

ශිෂ්ටාචාරයේ ආදිප්‍රාථමික [illegible] වශයෙන් සැලකෙන [illegible] ඇරඹීම සහ වර්ධනය කෙරෙහි [illegible], බටහිර සංස්කෘතියේ [illegible] පිළිබඳව දැන් සලකා බලමු. [illegible] ශිෂ්ටාචාරයේ ජීවත් වූ මිනිසුන් [illegible] ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ සහ දෙගම්බැදි [illegible] මුද්‍රා එට සාක්ෂි දරයි. [illegible] කිෂ් (Kish) [illegible] වර්ෂයේ [illegible] කැනීම්වලදී එම [illegible] ස්ථානයේ සිදුකරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක [illegible] ලැබිය. [illegible] ඉන්දු නිම්න ප්‍රදේශයට අයත් [illegible] මුද්‍රාවක් බවත්, [illegible] ක්‍රි. පූ. 2000 තරම් ශිෂ්ටාචාරයට අයත් මුද්‍රාවක් බවත් [illegible] නිර්ණය කළහ.[illegible] ඉන්දුනිම්න ශිෂ්ටාචාරයට [illegible] 1200 පමණ දුරින් පිහිටි [illegible] ශිෂ්ටාචාරයට [illegible] රටේ තිබී සොයාගැනීමෙන් [illegible] ශිෂ්ටාචාර අතර සංස්කෘතික වශයෙන් [illegible] නිසා [illegible] වේ.

කෙසේ වෙතත්, මෙසේ සොයාගන්නා ලද තනි මුද්‍රාවකින් ශිෂ්ටාචාර අතර පැවති [illegible] ජීවන ක්‍රමයේ පැවති සමානකම් පිළිබඳව [illegible] නැත. වාසනාවකට මෙන් [illegible] පුරාවිද්‍යාත්මක පර්යේෂණ විවිධ පුද්ගලයින් විසින් දිගටම [illegible] කරනු ලැබිය. පුරාවිද්‍යාඥයින් විසින් දකුණු බැබිලෝනියාවේ පිහිටි ලගාෂ් (Lagash), උම්මා (Umma), ටෙල් අස්මර් (Tell Asmer), [illegible], උර් (Ur) සහ සූසා (Susa) යන ස්ථානවලින් ඉන්දු [illegible] සමාන තවත් මුද්‍රා කීපයක් සොයාගනු ලැබීය. ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට අයත් මුද්‍රාවේ ප්‍රාදේශීය අනුකරණයක් ලෙස [illegible] පූර්ව සාර්ගොනික (Pre-Sargonic) [illegible] ක්‍රි. පූ. 2500)

අයත් මුද්‍රාවක් උර් ප්‍රදේශයෙන් සොයා ගනු ලැබීය. එවැනි මුද්‍රා කීපයක ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට පමණක් විශේෂ වූ අකුරු සහ චිත්‍ර සටහන් දක්නට ලැබේ. ඒ අතර ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ බහුල වශයෙන් භාවිතවූ මිත්‍යා සංකේතය සහ ඉතා දිගුව විහිදුන හුයක් වැනි අගයක සහිත හිසෙන් රශ්මිය විහිදෙන පුරුෂයකුගේ රූපයක් දැක්වෙන මුද්‍රා කීපයක්ද තිබේ. මෙම සංකේත මොහෙන්දෙජාරෝ සහ ඉන්දු නිම්නයේ තවනත් ස්ථානවල කරන ලද කැනීම් වලින් සොයාගත් මුද්‍රාවලට ආවේණික සලකුණු වේ. එතරම් දිග්වූ අගයය සහිත අකුරු රූප බැබිලෝනියානු මුද්‍රාවල දක්නට නොලැබේ. එනිසා එය නිසැකයෙන්ම ඉන්දියානු මුද්‍රාවක් හෝ ඉන්දියානු බලපෑම් අනුව නිර්මාණය කරන ලද මුද්‍රාවක් බව පෙනේ.

ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට අයත් අකුරු සහ රූප වලට බොහෝ දුරට සමාන සංකේත සහිත ගන මැටියෙන් තැනූ කුඩා බීකරයක් (වතුර බොන භාජනයක්) සහ ගෙවාලක පොටසක් 1926 වර්ෂයේදී උර් ප්‍රදේශයේ දී කරන ලද කැනීම් වලින් හමුවිය. සමහර මුද්‍රාවල ජ්‍යොතිෂ ශාස්ත්‍රයට සම්බන්ධව සිත් ඇද ගන්නා සුළු සංකල්ප රූප දක්නට ලැබේ. එම මුද්‍රා අතර උරහිසට ඉහළින් තරු දෙකක් සහ ගෝනුස්සකුගේ රූපය සහිත වතුර ගෙන යන පුද්ගලයකුගේ රූපයක්ද දක්නට ලැබේ. ගෝනුස්සා ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට අයත් රූප සටහන් වල දක්නට ලැබෙන චිත්‍රයකි. දෙගම්බැදි ප්‍රදේශයෙන් සොයා ගනු ලැබූ ග්‍රහරාශි චක්‍රය (Zodiac) දැක්වෙන මුද්‍රා අතර ඉලිප්සියානු හැඩයේ මුද්‍රා බහුලව දක්නට ලැබේ. එපමණක් නොව, ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට ආවේණික වූ සංකේත දනයකට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක් ඇතුළත් මුද්‍රා සැදීම සඳහා භාවිතව කරනු ලැබූ සම චතුරස්‍රාකාර මුද්‍රා අච්චුවක් උම්මා (Umma) නැමති ස්ථානයෙන් සොයාගෙන තිබේ.[11]

සමහරවිට ජ්‍යොතිෂ ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ දැනීම මුල් යුගවලදී වෙනත් රටකින් ලබාගෙන තිබෙන බව මෙම සොයාගැනීම් වලින් පෙනේ. සාමාන්‍යයෙන් ජ්‍යොතිෂ ශාස්ත්‍රයේ නිජබිම වශයෙන් සලකනු ලැබුවේ මෙසපොතේමියාවය. එහෙත් ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට අයත් ජ්‍යොතිෂ ශාස්ත්‍රයට අදාළ සංකේත සහිත මුද්‍රා සොයාගැනීමෙන් පසු සුප්‍රසිද්ධ බැබිලෝනියානු ජ්‍යොතිෂ ශාස්ත්‍රයට අයත් මූලික ලක්ෂණ බොහෝ විට හරප්පා සංස්කෘතියෙන් ප්‍රභවය වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. සමහර මුද්‍රාවල ඔබ්බවා ඇති සංකල්ප රූප සහ අක්ෂර වල සමාන නමින් නොමැති වුවත් ඒවායේ හැඩය සහ නිර්මාණය කිරීම සඳහා යොදාගෙන ඇති මූල ද්‍රව්‍යවල සමාන කමක් දක්නට ලැබේ. මෙසපොතේමියානු මුද්‍රා ලා කහ පැහැති මකුළුවක් සහිත අළු පැහැයෙන් යුක්තවූ පැතිගල්

[illegible] හැඳින්වෙන [illegible] විශේෂයකින් [illegible] තිබේ. [illegible] [illegible] නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට පමණක් [illegible]

[illegible] පැරණිතම ඉන්දීය [illegible] (ක්‍රි. පූ. 2047-1939) [illegible] සැලකිය හැකි [illegible] සහ අනු කැට වැනි [illegible] සොයාගෙන ඇත.[32] [illegible] බැබිලෝනියාව අතර ක්‍රි. පූ. 2000 පෙර [illegible] පැවති බව මෙම සොයාගැනීම [illegible] ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය (ක්‍රි. පූ. පළමු [illegible] උසස් මට්ටමක පැවතුණි. එය [illegible] ([illegible]-Babylon) යුගයට පෙර පැවති [illegible]

[illegible] ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ වාසය කළ [illegible] දුර බැහැර ප්‍රදේශවලට [illegible] අතර පැවති [illegible]

[illegible] පැවති සම්බන්ධතා [illegible] පැහැදිලි කළ හැකි [illegible] පුරාවස්තු [illegible] එලම් (elamites)

සංස්කෘතියේ හිමි වැදගත්කම බොහෝ කාලයක් අඩු තක්සේරුවට ලක් කොට තිබුණි. එලම්වරු ජීවත්වූයේ අද ඉරානය නමින් හැඳින්වෙන යුප්‍රටීස් සහ ටයිග්‍රිස් යනුවෙන් හැඳින්වෙන ගංගා දෙක නිම්වන ස්ථානයට ඊසාන දෙසිනි. එලම් සංස්කෘතිය කෙරෙහි මෙසපොතේමියාව විශාල බලපෑමක් ඇති කළ බවත්, එලම්වරු ජීවත්වූ ප්‍රදේශවලට බැබිලෝනියානු ජාතිකයින් නිතර පහරදුන් බවත් සඳහන් වේ. ප්‍රාග්-එලම් (Pre-Elamite) සංස්කෘතිය බිහිවූයේ ක්‍රි. පූ. 4 වන සහස්‍රකයේදීය. වෙනත් වචන වලින් කියතොත් පැරණි ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය සහ සුමේරු ශිෂ්ටාචාරය ඇතිවීමට අවුරුදු 200-400 කට පමණ කලින්ය. එලම් සංස්කෘතිය ඉතා උසස් තත්වයක පැවති බව පුරාවිද්‍යාත්මක සොයාගැනීම් මගින් පැහැදිලි වී තිබේ. එලම් ශිෂ්ටාචාරයට අයත් වූ ප්‍රදේශය පිහිටා තිබුණේ ඉන් පසුව බිහිවූ හරප්පා ශිෂ්ටාචාරය පැවති ප්‍රදේශයට සැතපුම් 600 ක් පමණ ඈතිනි.[31] ප්‍රාග්-එලම් ශිෂ්ටාචාරයට අයත් වැදගත් පුරාවස්තු ගිනිකොන දිග ඉරානයෙන් සහ බලුකිස්ථානය යන රටවලින් සොයාගෙන තිබේ. උදාහරණයක් වශයෙන් ඛනිජ ද්‍රව්‍ය සකස්කර අපනයන කිරීම මූලික ආර්ථික කටයුත්තක් ලෙස කරනු ලැබූ, ඒ හේතුව නිසාම සමෘද්ධිමත් ප්‍රදේශයක් බවට පත්වූ දියුණු සංස්කෘතියක් ක්‍රි. පූ. 4500 - 3300 කාලයේදී පැවති බව ටෙපෙ යහ්යා (Tepe Yahya) නැමති ස්ථානයේ කරන ලද කැනීම් වලින් පැහැදිලි වේ. එලම් උස්බිම් වල මිනිරන්, තඹ, ටින්, ඊයම්, කිරි ගරුඬ, ඩයෝරයිට් (Diorite), ඔබ්සිඩියන් (Obsidian) වැනි ඛනිජ සම්පත්, දැව සහ අශ්වයින්ද බහුලව තිබුණි. සාපේක්ෂ වශයෙන් සලකා බැලීමේදී මෙසපොතේමියාව ඛනිජ ද්‍රව්‍ය සහ අනෙකුත් ස්වභාවික සම්පත් වලින් එතරම් පොහොසත් රටක් නොවීය. එනිසා මෙසපොතේමියාවේ දියුණුව රඳාපැවතියේ එලම් රාජ්‍යයෙන් ආනයනය කරනු ලැබූ භාණ්ඩ මතය. ක්‍රි. පූ. 2300 තරම් අතීතයේදී පමණ සාර්ගොන් රජ සමයේ පටන් බැබිලෝනියන්වරු එලම් රාජ්‍යය යටත් කර එය බැබිලෝනියානු අධිරාජ්‍යයේ කොටසක් බවට පත්කර ගැනීම සඳහා නිරන්තර උත්සාහයක් දරනු ලැබුවේ කවර හේතුවක් නිසාද යන්න මෙයින් පැහැදිලි වේ. කෙසේ වෙතත් බැබිලෝනියානුවන්ට කිසිවිටෙකත් එලම් රාජ්‍යය යටත් කර ගැනීමට නොහැකි විය. නමුත් එලම් රාජ්‍යයේ නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ භාණ්ඩ සඳහා පැවති විශාල ඉල්ලුම මෙසපොතේමියාවේ ඉතා දියුණු නාගරික සංස්කෘතියක් [illegible] ඇතිවීමටත් හේතුවිය.

ප්‍රාග්-එලම් සංස්කෘතිය ඉන් පසුව බිහිවූ හරප්පා ශිෂ්ටාචාරයේ [illegible]

[illegible] සහ [illegible] හැකිවූයේ [illegible] පිළිබඳ [illegible] ආකාරයෙන් [illegible] කෙසේද? යන ආකාරය [illegible] තුළ සිදුවූ අපොහොසත් [illegible] පුරාවිද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම් [illegible] ඉතා නොදියුණු සාක්ෂියක පැවති, [illegible] හරප්පාවේ ඇතිවූයේ කෙසේද? [illegible] දැන් හැකි වී තිබේ. [illegible] ශහ්-ඉ-සොක්තා (Shar-I-Sokta), ටලි- [illegible] (Rampur), [illegible] (Shahdad) වැනි ඉරානයේ පිහිටි [illegible] (Tal-i-Iblis) [illegible] වාණිජ සහ සංස්කෘතික [illegible] හරප්පා ශිෂ්ටාචාරය සමග [illegible] ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඉන්දු [illegible] කුල්ලි (Kulli), අම්රි (Amri), කොට් ඩිජි (Kot Diji), මුන්ඩිගැක් (Mundigak) සහ ශාහ්-ඉ-ටුම්ප් (Shah-i-Tump) [illegible] මේ සම්බන්ධතා හරප්පා ශිෂ්ටාචාරයේ උසස් [illegible]

[illegible] සහ ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය අතර පැවති [illegible] හෙළිදරව් කරන සාක්ෂි සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු වීමට [illegible] සොයා ගෙන තිබේ. ගොඩබිම හරහා වැටී තිබූ වෙළඳ [illegible] එලම් රාජ්‍යය හරහාය. එහි සමෘද්ධිමත් වෙළඳ [illegible] වල පාලනය තමන්ගෙන් පැහැර ගැනීමට එලම්වරු කිසි [illegible] මෙම ශිෂ්ටාචාර දෙක [illegible] ගොඩබිම් මාර්ග පස්සේ [illegible] නොවැදගත් මාර්ගයෙනි. එනිසා [illegible] ප්‍රමුඛයක් නොවේ. [illegible] කළ බව පෙනේ. එය අතිශයින්ම [illegible] අතර සෘජු සංස්කෘතික සම්බන්ධතා [illegible] මේ නිසා ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ [illegible] ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවල වාසය කළ [illegible] සෘජු වෙළඳ මාර්ගයක් ඇති [illegible] මාර්ගයක් විවෘත කිරීමට [illegible] ඔස්සේ ක්‍රි. පූ. දෙවන [illegible] වෙළඳ සබඳතා [illegible] සමඟ පැවති [illegible] වැටී තිබුණු කළු සාගරය [illegible]

හරහා සිදුවිය. එහෙත් නැගෙනහිර බටහිර සම්බන්ධතාවයේ අලුත් අදියරක් ඉතා ඉක්මනින් මුහුදු මාර්ග ඔස්සේ ආරම්භ වන්නට ඇත. ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ ජීවත් වූ මිනිසුන් සමුද්‍ර තරණය සඳහා සුමේරියන්වරු යොදාගත් නැව් වලට සමාන නැව් ප්‍රයෝජනයට ගත් බව අපි දනිමු.[21] බොම්බායට උතුරින් කැම්බේ බොක්කේ පිහිටා ඇති ලෝතල් (Lothal) නැමති ස්ථානයෙන් අවුරුදු හාර දහසකට වඩා පැරණි නාවික තටාකයක් සහිත [illegible] ආශ්‍රිත විශාල නගරයක් පුරාවිද්‍යාත්මක කැනීම් මගින් මතු කර ගෙන තිබේ. එමෙන්ම, ගුජරාට් වෙරළට ඔබ්බෙන් පිහිටි ප්‍රදේශයක තිබී ඒ කාලයේදී භාවිතා කරනු ලැබූ සිරියන් සහ සයිප්‍රසට (Cypriot) නැංගුරම් වලට බොහෝ දුරට සමාන නැංගුරම් සොයාගෙන තිබේ. මෙවැනි චරායන් මගින් හරප්පා සංස්කෘතියට අයත් මිනිසුන් මධ්‍යධරණී මුහුද දක්වා පැතිර ගිය ඈත ප්‍රදේශ සමග වෙළඳ සම්බන්ධතා පවත්වන ලද බව පෙනේ.

බැබිලෝනියන්වරු එලම් රාජ්‍යයට එල්ල කරන ලද ප්‍රහාර සමහර විට බැක්ට්‍රියාව (නූතන ඇෆ්ගනිස්ථානයේ උතුරු ප්‍රදේශය) ඉන්දු නිම්නය දක්වා විහිදෙන්නට ඇත. බිර්ස් නිම්රුඩ් (Birs Nimrud) නමැති ස්ථානයට ආසන්නයේ පිහිටි ඇසිරියානු ගොඩනැගිල්ලක් තුළ තිබී හමුවූවක්, අලියෙක් සහ රයිනොසිරොසයකු සමඟ සිටින හිරකරුවන් පිරිසක් පිළිබිඹු කරන කැටයමක් හමුවී තිබේ. මෙය පුරාණෝක්තියක දැක්වෙන කථා ප්‍රවෘත්තියක් පිළිබිඹු කරන චිත්‍රයක් විය හැකිය. ජනප්‍රවාදයේ දැක්වෙන පරිදි නිනෙව් (Nineveh) නගරයේ නිර්මාතෘවරයා වශයෙන් සැලකෙන නිනෝ (Nino) බැක්ට්‍රියාවට සහ ඇසිරියානු දෙව් දුවක් වූ සෙමිරාමිස් (Semiramis) ඉන්දියාවට ගිය ගමනක් පිළිබඳව ක්ටේසියාස් (Ktesias) විසින් එට ශතවර්ෂ කීපයකට පසුව ලියා ඇති කථා ප්‍රවෘත්ති වල සඳහන් කර තිබේ. කොප්ඵෙන් (Kophene) හෙවත් ආර්කෝසියා (Archosia) නගරය ඉදිකරනු ලැබුවේ සෙමිරාමිස් විසින් බව කියවේ. සෙමිරාමිස් යනු ඇසිරියානු පාලිකාවකගේ නමක් විය හැකිය. කොප්ඵෙන් නගරයේ නටබුන් කන්දහාරයෙන් (ඇෆ්ගනිස්ථානය) සොයාගෙන තිබේ.

නූතන ඉරානය සහ පාකිස්ථානය අතර පිහිටි රටවල පැවති පැරණි සංස්කෘතිවල ආරම්භය පිළිබඳව මෙතෙක් නොදැන සිටි අප්‍රකට කරුණු දැන් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් හෙළිදරව් කර ගැනීමට හැකිවී තිබේ. දැනට අවුරුදු 5,000 කට ඉහත එහි ජීවත්වූ මිනිසුන් වෙනත් සංස්කෘතිවලට අයත්වූ මිනිසුන් සමඟ විවිධ සම්බන්ධතා ඇති කරගැනීම සඳහා දුර බැහැර රටවලට යෑමට මැලිනොවූ බව පෙනේ.

ඉන්දියාව සහ බටහිර රටවල පැවති දියුණු ශිෂ්ටාචාර අතර පැවති

[illegible] ... බටහිර දිශාවෙන් කඩාවැදී ... අවස්ථා කීපයකදී ... [illegible] ... ඉන්දු ... [illegible]

[illegible] ... හිටයිට්ස් (Hittites) ... [illegible] ... ආක්‍රමණය කළහ. ... ආසියාව සහ ... ඉරාන කඳුකරයෙන් සංක්‍රමණය ... රාජ වංශය විනාශකර දැමූහ. ... ක්‍රි. පූ. 1630 ... [illegible] ... අමුරයිට් (Amurru) ගෝත්‍රිකයින්ද ක්‍රි. පූ. ... [illegible] ... (Moabites) සහ එදොමයිට්ස් (Edomites) ... ගෝත්‍රිකයින් මෙන් ... ආක්‍රමණය වූහ. ... ඒ කාලයේදී ... [illegible]

ගොනුවීම විසින් යටත් කර ගෙන අල්ලා ගැනීම පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තියේ දැක්වෙන්නේ මෙසේ ක්‍රි. පූ. දහහතර වන ශත වර්ෂයේ සිට ක්‍රි. පූ. දොළොස්වන ශතවර්ෂය දක්වා කාලය තුළදී දිගින් දිගටම සිදුවූ මෙම සංක්‍රමණ ක්‍රියාවලිය විය හැකිය.

මෙමෙස් දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ සිදුවූ සංක්‍රමණ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඌර් හි පැවති තුන්වන රාජ වංශයේ පරිහානියේ සිට (ක්‍රි. පූ. 1939) ක්‍රිස්තු වර්ෂ පළමුවන සහස්‍රකයේ ආරම්භය දක්වාවූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ යුරෝපය සහ බටහිර රටවල් අතර පැවති සම්බන්ධතා පිළිබඳ කිසිම තොරතුරක් ලැබී නැත. මිනිසුන් විශාල වශයෙන් සංක්‍රමණය වීම නිසා මේ කාලපරිච්ඡේදය විශාල පිබිදීමක් ඇතිවූ යුගයක් විය. එකල පැවති සංස්කෘතික සම්බන්ධතා පැහැදිලි කරන සාක්ෂි හිඟ වුවත් එවැනි සම්බන්ධතා නොපැවතුන බවත් ඉන් අදහස් නොවේ. මේ කාලයේදී දියුණු ශිෂ්ටාචාර අතර පැවති සම්බන්ධතාවලට බාධා පැමිණුනත් මුලික වශයෙන් ඉන්දු ජර්මන් ගෝත්‍රික [illegible] හේතුවෙන් ස්වාධීන සංස්කෘතීන් සහ ආගමික අදහස් දුරස්ථ ප්‍රදේශවලට පැතිර ගියේය. ක්‍රි. පූ. තුන්වන සහස්‍රකය අග භාගයේදී අශ්ව කරත්ත භාවිත වලින් පැමිණි ගෝත්‍රිකයින්ගේ ආක්‍රමණ සහ ඊට පසුව ක්‍රි. පූ. 1200 දී සිදුවූ අශ්වාරෝහක ගෝත්‍රිකයින්ගේ ආක්‍රමණ හේතු කොටගෙන යුරෝපියානු බලය ඉරානය සහ ඉන්දියාව දක්වා විහිදී ගියේය.

මෙම විශාල බිම් ප්‍රදේශය තුළ පැවති ඒකාකාරීත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින් සමාජ විද්‍යාඥයකු වූ ඇල්ෆ්‍රඩ් වේබර් (Alfred Weber) මතයක් ඉදිරිපත් කර තිබේ. [illegible] මිනිසුන්ගේ [illegible] සඳහා යොදාගත හැකි වීම නිසා මිනිසුන්ට ලෝකයේ විශාලත්වය පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇතිකර ගැනීමටත් පුරාණයේ පැවති දියුණු ශිෂ්ටාචාර රැවත් කර ගැනීමටත් හැකිවිය. මෙම ඒකාබද්ධ ප්‍රදේශය තුළ පැවති අන්තර් සම්බන්ධතා හේතු කොට ගෙන විවිධ කරුණු පිළිබඳව නිර්භීත ලෙස සලකා බැලීමට ඔවුනු පෙළඹුනහ. ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට අයත් මුද්‍රාවල දක්නට ඇති [illegible] සහ කෙල්ටික් (Celtic) [illegible] වස්තුවලින් පිළිබිඹුවන කරුණු අතර පවතින අපූර්ව සමානකම් පූර්ව ඉන්දු ජර්මන් සංස්කෘතියට පෙර පැවති සංස්කෘතිය ගෝල් (Gaul) සිට ඉන්දියාව දක්වා පැතිර තිබුණේ යයි උපකල්පනය කිරීමට හේතුවිය. ක්‍රි. පූ. පළමුවන සහ දෙවන ශතවර්ෂය අතර තුර කාලයට අයත් යැයි සැලකෙන ගුන්ඩෙස්ට්‍රප් කෝල්ඩ්‍රන් (Gundestrup Cauldron) හි [illegible] කර ඇති [illegible] ඉරියව්වෙන් වාඩි වී සිටින සර්නූනොස් (Cernunnos) නමින් හැඳින්වෙන අං දෙකක් සහිත කෙල්ටික් දෙවියා සහ ක්‍රි. පූ. 2000 කාලයට අයත් යැයි සැලකෙන ඉන්දු නිම්නයෙන් සොයාගත් හරප්පා

[illegible] දෙවියන් [illegible] හැඳින්වෙන [illegible] පූර්ව [illegible] සංකල්පනාය [illegible] පිළිරූ දෙක [illegible] සහිතව ඉටි [illegible] ඉරියව්වෙන් වාඩිවූ [illegible] ගාත්‍රවල දක්වේ. [illegible] 12 සහ 14 [illegible] දක්නට ලැබෙන සෙල්ට [illegible] සඳහන් වන [illegible] රූපය බව සෙල්ටික් [illegible] (Celtologist) වන [illegible] පිළිබඳ විශේෂඥයකු [illegible] සිටී.[?]

[illegible] බොහෝ ලක්ෂණ සෙල්ටික් සහ [illegible] ලැබේ. පුනර්භවය පිළිබඳ [illegible] සහ ස්වස්තික [illegible] අද [illegible] (Basque) [illegible] වේ. [illegible] දොර කණුවල පවා දක්නට [illegible] අයත් යැයි [illegible] ලද පිළිම ලෙස [illegible] කරන ලද වාඩිවී සිටින පුද්ගලයින් [illegible] මාර්සේ (Marseille) නගරයේ [illegible] (Musee Borely) [illegible] පිළිරූ දෙක [illegible] (Roquepertuse) [illegible] ඇති [illegible] ලද කුඩා ගලනක් අසල [illegible] ගොස් ඇත. [illegible] පිළිරූ යැයි විද්වතුන් විශ්වාස [illegible] සමාන [illegible] පිළිරූ [illegible] සලකුණක් වශයෙන් [illegible] පිළිරූ වල උරහිසට ඉහළින් [illegible] වැලක්ද [illegible] වැළමිටට [illegible] (රූපසටහන් 9-10). එම පිළිමවල [illegible] පිළිම වල දක්නට ලැබෙන හස්ත මුද්‍රා [illegible] සහතික කරමින් එක් අතක් [illegible] ඇත (භූමි ස්පර්ශ මුද්‍රාව). අනික් අත [illegible] (අභය මුද්‍රාව) [illegible] සෙල්ටික්-අයිබීරියන් ප්‍රතිමාවක ශීර්ෂයක් දකුණු [illegible] සිටී.[?]

අම්රි සංස්කෘතියේ මුල් අවස්ථාවලදී (ක්‍රි. පූ. 4000) පුරෝගාමීන්වරු පවා අයත්ව සිටි එක්තරා උසස් ජන සමාජයක් පුරු ආසියාවේ විශාල ප්‍රදේශයක පැතිරී වාසය කළ බව අනුමාන කරනු ලැබේ. ආර්යයින් ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය කිසි දිනෙක ආක්‍රමණය නොකළ බවත් ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ වාසය කළේ ආර්යයින් බවත් ඒ පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වූ ඉන්දියානු විද්වතුන් විශ්වාස කරයි. හරප්පා ශිෂ්ටාචාරය පැවති යුගයේදී අද තාර් කාන්තාරය වශයෙන් හැඳින්වෙන ප්‍රදේශයට ජලය සපයමින් ඉන්දු ගඟට නැගෙනහිරින් පර්සියන් බොක්කට ගලාගිය සරස්වතී නදිය ආර්යයන් විසින් ලියන ලද වේද ග්‍රන්ථවල ඔවුන්ගේ සුද්ධවූ (Most Holy) ගංගාව වශයෙන් මහත් ගෞරවයෙන් යුක්තව සඳහන් කර තිබේ. තමුන් ආර්යයන් යැයි හඳුන්වා ඇති ගෝත්‍ර ඒ ආක්‍රමණිකයින් ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට පැමිණීමට බොහෝ කාලයකට පෙර සරස්වතී ගඟ වියළී ගොස් තිබුණි.

1930 ගණන් වලදී ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ භූගෝලීය ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව විද්වතුන් ඉතා පැහැදිලි උපකල්පන ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ ජීවත්වූ වැසියන් විසින් භාවිතා කරන ලද මෙතෙක් කියවා තේරුම් ගැනීමට අපහසු ලිඛිත අකුරු ඈත පිහිටි ඊස්ටර් (Easter) දූපත්වල භාවිතා කරනු ලැබූ ලිඛිත අකුරු වලට බොහෝ දුරට සමාන බව පෙන්වා දීමට එමඟින් උත්සාහ කරනු ලැබිය.[21]

ඉන්දු නිම්න සංස්කෘතිය පරිහානියට පත්වූ පසු ඉන්දියාවට සංක්‍රමණය වූ ආර්ය ගෝත්‍රික ජනකොටස් ආරම්භයේදී අර්ධ එඬේර ජීවිත ගත කළහ. ඔවුන් ස්ථිර වාසස්ථාන පිහිටුවා ගත්තේ හෙමින් කල් ගතවූ පසුවය. ආර්යයින්ගේ පැමිණීමත් සමඟ මෙලොව සහ පරලොව ජීවිතය කෙරෙහි යොමු වූ විශ්වාස ඇතුළත් වෛදික ආගම ඉන්දියාවට පැමිණියේය. ජීවිතය සතුටින් ගත කරන සැටි සහ ඒ සඳහා අනුගමනය කළයුතු පූජා විධි සහ අභිචාරකර්ම ඊට ඇතුළත් විය. ඉන්ද්‍ර වෛදික ආගමේ මහත් ගෞරවාදරයට පත්වූ දෙවියා විය. ආර්යයින් පැමිණියේ රුසියාවේ ස්ටෙප්ස් තණබිම් ප්‍රදේශයෙන් යැයි විශ්වාස කෙරේ. තමුන් එම ගෝත්‍රිකයින් මුලින් ජීවත්වූයේ ඇනටෝලියාවේ හෙවත් උතුරු ඉරානයේ බව පර්යේෂකයින් කිපදෙනෙක් විසින් මෑතදී නිගමනය කර තිබේ. [illegible] දෙදහසක් පමණ වූ කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ වෛදිකයින්ගේ [illegible] සහ ඔවුන්ගේ [illegible] නැගෙනහිර දෙසට [illegible] ගිය බව ඔවුන් විසින් රචිත කථාකම් නමින් හැඳින්වෙන වේදග්‍රන්ථයක මෙසේ දක්වා තිබේ: "ඉඩම් [illegible] මිනිස්සු [illegible] සිට නැගෙනහිරට සංක්‍රමණය වූහ." (කථාකම් 26:2 Kathakum 26:2)

[illegible] (Boghazkoi) [illegible]

[illegible] (Mittani) [illegible] ක්‍රි. පූ. 1400 [illegible] (Mi-it-ra), [illegible] (U-r-w-na), [illegible] (Na-sa-at-ti-ia) [illegible] මිත්‍ර, වරුණ, ඉන්ද්‍ර [illegible] (Avesta) [illegible] හෝම (Haoma) [illegible] සරස්වතී ගඟ (Haraquati) පිළිබඳවද එහි සඳහන් වේ.

[illegible] 'ඍග්වේදය' [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible] 'සාම-වේදය' [illegible]

[illegible] (Nevali Cori) [illegible] 'ගෝ-බෙලි' [illegible]

මොනරු, රත්තරන් සහ වටිනා දැව: සොලමන් රජතුමාගේ ඉන්දියානු පාරිතා

යුදෙව් ජාතිකයින් පිළිබඳව ඉතිහාසයේ [illegible] ක්‍රි. පූ. 1400 දී [illegible] ඊජිප්තුවේ [illegible] යුදෙව් ජාතිකයින් 'බොහෝ' විට වහල් මෙහෙය සඳහා යොදාගත් බව පෙනේ. නමුත් විශිෂ්ට [illegible] (Deuteronomy) [illegible] (Hammurabic Law) [illegible] සොලමන් (Solomon) [illegible] (J. H. Breasted) [illegible]

ඉතිහාසයේ මුල් [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible]

පරිභෝජනය සඳහා අවශ්‍යව පැවතුණි. ඒවා නයිල් ගඟ ආශ්‍රිත [illegible] පැරණි ෆිනීෂියානු [illegible] පුරාවිද්‍යාඥයින් විසින් ක්‍රි. පූ. [illegible] වංශය පැවති යුගයට [illegible] 18 වන රාජ වංශය [illegible] 1476 වර්ෂයෙන් වෙනත් වූ [illegible] මැටියෙන් සාදනා ලද [illegible] [illegible] මල [illegible] (Mummies) එතීම සඳහා [illegible] (ලිනන් කපු පිළි වර්ගයකි) පාවිච්චි [illegible] සාදන ලද [illegible] කළහ.[34]

[illegible] අතර පැවති සම්බන්ධතා සලකා [illegible] ක්‍රි. පූ. 1000 දී පමණ [illegible] (Isaiah) [illegible] බයිබලයේ දැක්වෙන [illegible] [illegible] ක්‍රි. පූ. 700-600 [illegible] [illegible] පැමිණෙන වෙළඳ [illegible] (Ophir) නමින් හැඳින්වූ ස්ථානයක් [illegible] ඔෆීර් පිළිබඳ ජනප්‍රවාදයේ දැක්වෙන [illegible] (Eldorado) [illegible] ඔෆීර් අද්භූත [illegible] ඔෆීර් හි පිහිටි තාර්ෂිෂ් (Tarshish) ප්‍රදේශයේ [illegible] ලැබීය. [illegible] රන්තරන්, සඳුන් ලී, වටිනා ගල් වර්ග, ඇත් දළ, [illegible] සහ මොනරු හිරාම් සහ සොලමන් රජතුමාට අයත් නැව් වලින් රැගෙන එන ලදී.[35] ජනප්‍රවාදයේ සඳහන් වන ඔෆීර් යනුවෙන් [illegible] පිහිටි ස්ථානය සොයා ගැනීම සඳහා [illegible] පුද්ගලයින්ද ගත වර්ෂ [illegible] අප්‍රිකාව, [illegible] සහ මීරු යන රටවලින් එකක බව ප්‍රකාශ කරමින් [illegible] කාලයක් තිස්සේ විවිධ අදහස් දැක්වූහ. සොලමන් [illegible] වටිනා භාණ්ඩ රැගෙන ආ එම නැව් පැමිණි [illegible] නමින් හැඳින්වූ ස්ථානය ඇත්ත වශයෙන්ම පිහිටා තිබුණේ [illegible]

මේ පිළිබඳව තවමත් දුරට විස්තරාත්මකව සලකා බලමු. අතීතයේදී [illegible] රජතුමා සහ ෆිනීෂියන් [illegible] සම්බන්ධතා [illegible] ෆිනීෂියන් වරුන්ගේ [illegible] [illegible] සහ [illegible] දැක්වා [illegible] ෆිනීෂියන් වරු බව [illegible] වෙළඳුන් වූහ. අතීතයේදී

ෆිනීෂියන්වරු තරම් නිර්භීතව මුහුදු ගමන් වල නිරත වූ වෙනත් ජාතියක් නොවීය. එපමණක් නොව, වෙනත් කිසිම ජාතියකට ෆිනීෂියන් වරුන් තරම් දක්ෂ නාවිකයින් නොසිටියේය. මුහුදු යාත්‍රාවල අධිකාරී වීමට සිටියේ සහ නිර්භීත වූහ. නාවික සන්නද්ධ බලයක් සහ එතැන ලිහිල් දැනුමක් සහිත ප්‍රදේශවල පැතිර තිබූ නැව් කොටවල් හැර ෆිනීෂියන් වරුන්ට ජීවත්වීම සඳහා ස්වාභාවික ගැලවුම් වෙනත් රටක් නොතිබුණි. ටයර් (Tyre) නැමැති ෆිනීෂියානු නගරයේ සිට ඔෆීර් දක්වා පිටත්ව ගිය මුහුදු ගමන් වලදී සොලමන් රජතුමාගේ නියෝජිතයා වශයෙන් ක්‍රියා කළේ 'හිරාම්' නැමැති පුද්ගලයෙකි. රතු මුහුද ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ ජීවත්වූ ගෝත්‍රික ජනයා මෙන් නොව හිරාම් ප්‍රවීණ නැවියෙකු විය.

ඔෆීර් දක්වා ගමන් කර ආපසු පැමිණීමට වසර තුනකට නොඅඩු කාලයක් ගත වීම නිසා ඔෆීර් පිහිටා තිබුණේ සිනා ගැනීමට පවා අපහසු වූ ඈත ප්‍රදේශයක බව පෙනේ.[36] ඔවුන් ඔෆීර් දක්වා පිටත් වූයේ එදොම් මුහුදු වෙරළේ එලාත් නමැති නගරයට ආසන්නයේ පිහිටි එජියන් - ගෙබර් (Egeon-gober, Ezjon-geber) නමැති වරායෙනි. රතු මුහුද දක්වා විහිද ගිය ගොඩබිම් තවලම් මාර්ගය වැටී තිබුණේ 'එදොම්' රට හරහා බැවින් ඩේවිඩ් රජතුමා 'එදොම්' රට යටත් කර ගත්තේය. එකල රියුසලමයේ අධිපතිභාවය හිමිව තිබුණේ සොලමන් රජතුමාටය.[37] එතැන් සිට රතු මුහුද හරහා ගිනිකොන දිග ප්‍රදේශවලට ඔවුහු ගමන් කළහ. ඔවුන්ගේ [illegible] උත්සාහයක් දරමින් ඔෆීර් දක්වා ගමන්කළ නැවියන් විසින් රැගෙන එනු ලැබූ රන්තරන් පමණක් නොව අතිශයින් වටිනා අනෙකුත් භාණ්ඩ පිළිබඳවද සලකා බැලීමේදී 'ඔෆීර්' සහ 'තාර්ෂිෂ්' යන ස්ථාන භූගෝලීය වශයෙන් පිහිටා තිබූ තැන් පිළිබඳ කිසියම් ඉඟියක් ලැබේ. රන්සඳුන් ගස්, මොනරු සහ වානරයින් මෙමෙස් ගෙන්වන ලද භාණ්ඩ අතර විය. මේ සියලුම වෙළඳ භාණ්ඩ ඉන්දියාවට ආවේණික වූ ඒවා විය. වානරයින් වෙනත් ප්‍රදේශ වලින් පවා ලබාගත හැකි වුවත් සොලමන් රජතුමාට අවශ්‍යවූ උසස් වර්ගයේ රන් සඳුන් ගස් වෙනත් ප්‍රදේශයකින් ලබාගත හැකිද යන්න අවිනිශ්චිතය. එපමණක් නොව මොනරු ලබාගත හැක්කේ ඉන්දියාවෙන් පමණි. කෙසේවෙතත් මෙම වෙළඳ භාණ්ඩ තුනම ඉන්දියාවෙන් ගෙන ආ බව එම භාණ්ඩ හැඳින්වීම සඳහා බයිබලයේ යොදා ඇති හීබ්‍රෑ වචන සාක්ෂි දරයි. ඒවා ඉන්දියානු වචන වලින් සෘජුව බිඳී විත් තිබේ. ඇල්මග් (Almug) යනුවෙන් හඳුන්වා ඇති ගස් වනාහි සුවඳ ඇති ඉන්දියානු රන් සඳුන්ය. (සංස්කෘත භාෂාවෙන් වල්ගු - Valgu). හීබෲ භාෂාවෙන් මොනරු හැඳින්වෙන්නේ (Thukkiyim) 'තුක්කියිම්' යනුවෙනි. එය දෙමළෙන් තෝකෙයි හෝ තෝගායි (Togai)

[illegible] 'සිකිම්' (Sikkim) යනුවෙන්ද හැඳින්වේ. [illegible] 'කොෆ්' (Koph) යනුවෙනි. [illegible] 'කපු' (Kapu) යනුවෙන් හැඳින්වේ. හීබෲ [illegible] 'ශෙන් හබිම්' (Shen Habbim) [illegible] දී ඇති නාමය [illegible] 'ආබ්' (ab) යනුවෙනි.* [illegible] (Chronicles and Kings) [illegible] තිබේ. [illegible] 'අහලිම්' (Ahalim) යනුවෙනි. [illegible] 'අලිම්' යන හීබෲ වචනය [illegible] 1 : 17*, [illegible] 4 : 14**) [illegible] සංස්කෘත වචනයෙනි. [illegible] (Agaru) [illegible]

[illegible] සම්භාර වෙළඳ භාණ්ඩ හැඳින්වීම සඳහා [illegible] ඔෆීර් [illegible] (Christian Lassen) සහ [illegible] (Sir Alexander Cunningham) නැමැති පඬිවරුන් විසින් ඔෆීර් යනු පැරණි ඇබේරියාව (Aberia) බව හඳුනාගෙන තිබේ. එය සංස්කෘත භාෂාවෙන් අභීර (Abhira) නමින් හඳුන්වනු ලැබේ. [illegible] 'ඕෆීර්' [illegible]

* [illegible]

** [illegible] 14)

[illegible] එම නිසා [illegible] පිළිබඳ [illegible] ඔවුනු හොඳින් දැන සිටියහ.

[illegible] ගමන් වලදී තමන් හොඳින් දැන සිටි [illegible] (Cape Guardafui) [illegible] (Hormuz) [illegible] දිල්මුන් (Dilmun) [illegible] ටයිලොස් (Tylos) [illegible] (Tilmun)] සහ අරාඩස් (Arades) [illegible] ක්‍රි. පූ. 3 [illegible] (Tilmun) [illegible] (Alik Tilmun) [illegible] (Accadian) [illegible] (Makkan) [illegible]

මෙලූහා (Meluhha) වැනි දුර බැහැර පිහිටි ප්‍රදේශ වලින් ගෙනෙන ලදී [illegible] (Ur) හි [illegible] කාලයේදී (ක්‍රි. පූ. 1963 - 1939) ඉබි-සින්ගේ (Ibbi-Sin) රාජ්‍ය [illegible] හැකිවිය. ගොන් පත් සහ බෙලෙඳ [illegible] [illegible] බව පැහැදිලිවේ. [illegible] (Tylos) සහ [illegible] (Arados) [illegible] [illegible]

නිරාමීගේ නැව් ගමන් කළ ඔපීර නමැති ස්ථානය ඇත්ත [illegible] ස්ථානයම විය. [illegible] මැක්කන්/මෙලූහා යනුවෙන් හැඳින්වූ [illegible] [illegible] ප්‍රක්ත මෙලූහාහි ජීවත්වන ජනාර්ය [illegible] [illegible] [illegible] කාර්යය විය.

ඈත අතීතයේදී ඉතා දුර බැහැර ප්‍රදේශවලට පැතිර ගිය නිසියම් [illegible] සහ ඔපීර රටවල් අතර මුහුදින් [illegible] වෙළඳාම පිළිබඳ පැහැදිලි අදහසක් ඔපීර දක්වා ගිය [illegible] 'සාම-වේදය' වැනි පැරණි වෛදික ග්‍රන්ථ වල [illegible] [illegible] මුහුදු ගමන් පිළිබඳ විස්තර සඳහන් වී [illegible] ඔපීර දක්වා පිටත්ව ගිය මුහුදු ගමන් වලට ඉන්දියානුවන්ද [illegible] (ක්‍රි. පූ. 12 [illegible]), සෙනකෙරිබ් (Sennacherib) නමැති ඇසිරියානු රජතුමා තම මාලිගාවේ කුළුණු සහ [illegible] සඳහා පාවිච්චි කරන ලද සින්ධ් හෝ සින්දූ යනුවෙන් හඳුන්වනු [illegible] (Sind Sindu) සහ මිසු (Misu) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබූ [illegible] [illegible] මක්කන් (Makkan) වලිනි. සින්දු (Sindu) යන වචනය පැරණි බැබිලෝනියානු සහ සුමේරියානු ග්‍රන්ථවල දක්නට [illegible] සින්දු යනු ඉන්දු ගඟ සහ එය ගලා බසින භූමි ප්‍රදේශය [illegible] ඉන්දු ආර්ය වචනයයි. ඉරානයේදී සින්ධ් (Sind) යන වචනය හින්ඩ් (Hind) යනුවෙන් වෙනස් විය. එය ග්‍රීසියටද [illegible] සින්ධ් (Sind) යන වචනය මුලින්ම ඇතිවූ රටේ මිනිසුන් හින්දූන් (Hindus) නමින් හඳුන්වනු ලැබීය. ඔවුන්ගේ ආගමික විශ්වාස හැඳින්වීම සඳහා එම නම අදත් පාවිච්චි කරනු ලැබේ. ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ [illegible] පසු කාලයේදී ලියන ලද වාර්තාවල සඳහන් [illegible] ඉන්දු [illegible] නිම්නයේ ඉතා පොහොසත් වන සම්පතක් පැවති

බැවින් එම සම්පත් වෙළඳාම සඳහා [illegible] පැහැදිලි වේ. [illegible] ලෙඩ සුවකිරීමේ [illegible] විශ්වාස කරනු ලැබූ [illegible] (Ferula galbaniflua) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] එම ප්‍රදේශ වලින් පමණි.

රටේ දකුණු ප්‍රදේශයේ ඇතිවූ නැරලි බ[illegible] ඇසිරියන්වරු [illegible] ක්‍රි. පූ. 689 දී සෙනකෙරිබ් (Sennacherib) විසින් බැබිලෝනියාව කොල්ලකනු ලැබීය. [illegible] මීඩ්ස් (Medes) වරු විසින් ඇසිරියන්වරු [illegible] පසු (ක්‍රි. පූ. 625) චැල්ඩියන් (Chaldeans) හෝ සෙමිටික් (Semitic) [illegible] ගෝත්‍රිකයින් මෙසපොතේමියාවේ ආධිපත්‍යය ලබා ගැනීම සඳහා [illegible] නෙබුකද්නෙසර් (Nebuchadnezzar) (ක්‍රි. පූ. 604-562) ගේ නායකත්වය යටතේ ඔවුන්ගේ රාජධානිය ඊර්ෂ්‍යාව දක්වා ව්‍යාප්ත කරන ලදී. අනතුරුව චැල්ඩියන් වරු ඉන්දියාව සමග කරන ලද මුහුදු වෙළඳාමද [illegible] ඇති විය. ක්‍රි. පූ. 7 වන [illegible] පටන් [illegible] මුහුදු [illegible] බවට සාක්ෂි තිබේ.[43] ආර්යයන් මුහුදින් කෙරෙන වෙළඳාමේ යෙදීමට [illegible] මේ කාලයේදී පැහැදිලිවම මුහුදු ආධිපත්‍යය දරණ ලද්දේ ද්‍රවිඩ [illegible] විසිනි. ක්‍රි. පූ. 300 දී [illegible] බෞද්ධායන (Baudhayana) සහ ගෞතම විසින් දේශනා කරන ලද ධර්ම සූත්‍රවල දීර්ඝ මුහුදු ගමන් වල යෙදීම පූජකයින්ට තහනම් කර තිබුණු අතර එම [illegible] සඳහා නියම කරන ලද [illegible] [illegible]. ආර්ය බ්‍රාහ්මණ පූජකයින් දීර්ඝ මුහුදු ගමන් යැමෙන් වැළකී සිටියේයැ'යි මෙයින් නිගමනය කළයුතු නැත. උතුරේ විසූ ආර්යයන් මෙම නියෝග වලට එතරම් සැලකිල්ලක් නොදැක්වූ බව බෞද්ධායනගේ ධර්ම සූත්‍රයේ සඳහන්වේ.

ඉන්දු ගං මෝය ප්‍රදේශයේ සිට ඉන්දියානු ජාතිකයින් [illegible] [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible] නිඩෝස් (Knidos) හි [illegible] (Agatharchides) සඳහන් කර තිබේ. [illegible] ඉන්දියානුවන් හැඳින්වූයේ [illegible] 'ප්‍රනාපු' නැමති වචනයේ අර්ථය ඉතා සතුටුයි (Very happy) [illegible] [illegible] ෆීලික්ස් අරාබියා (Felix Arabia) [illegible] හඳුන්වනු ලැබූ මුළු දකුණු අරාබිය හැඳින්වීම සඳහා [illegible]

ගිලිස්ස් ඇලෙප්සියා සහ අදයේ ප්‍රධාන [illegible] අරාබිය [illegible] ජෙරිකෝ ප්‍රදේශයේ ඉන්දියානු ජාතිකයින් පදිංචිව සිටි වෙළඳ ජනපද තිබූ බව එහි 'නගර' යන සංස්කෘත වචනයෙන් හැඳින්වෙන ස්ථානයක් තිබීම නිසා පැහැදිලි වේ. ඒ කාලයේදී ඉන්දියානුවන් නැගෙනහිර අප්‍රිකානු [illegible] ප්‍රදේශවලින් චීනයේ මහා තීරයෙන් සිටියහ. බැබිලෝනියාව [illegible] [illegible] [illegible] (Deutero-[illegible]) [illegible] [illegible] ජාතිකයින් ඉන්දියානුවන් [illegible] (Sana) [illegible] [illegible] චීනය සහ බැබිලෝනියාව අතර [illegible] සම්බන්ධතා වලදී [illegible] [illegible] ඉන්දියානු [illegible] [illegible] [illegible] (Erythrean Sea) වෙළඳාම් කළ වෙළඳුන් මගින් [illegible] [illegible] ඉදිරිපත් කර තිබේ. දෙගංමැදි රාජ්‍යයේ (Land of Two rivers) [illegible] [illegible] පිහිටි ඉන්දියාවේ තිබූ වර්තා [illegible] [illegible] [illegible] බවත් මුවුන්ගේ මාලිගා පිළිසකර [illegible] [illegible] [illegible] බවත් බර්ස් නිම්රුඩ් (Birs Nimrud) හි පිහිටි නම් මාලිගයේ බාල්කන සඳහා නෙබුකද්නේසර් රජතුමා විසින් ඉන්දියානු දේවදාර ලී යොදාගෙන තිබීමෙන් පැහැදිලි වේ. ඌර් හි (Ur) පිහිටි සඳ දෙවියන් සඳහා ඉදිකරන ලද දේවස්ථානයේ (Neo-Babylonian Temple of the moon) වහලය ඉදිකිරීම සඳහා ඉන්දියානු තේක්ක ලී යොදාගෙන තිබේ.

බැබිලෝනියාව සමඟ පසුකාලයේදී ඇතිවූ වෙළඳාම පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී අපට නැවත වරක් සොලමන් රජතුමා විසින් ගෙන්වා ගත් මොනරු පිළිබඳව අසන්නට ලැබේ. ඉන්දියානුවන් විසින් බාවේරු රටට (බැබිලෝනියාව) මොනරු නිර්යාත කළ බව බාවේරු ජාතකයේ සඳහන් වේ. පූර්ව ආත්ම භාවයකදී බුදුන් වහන්සේ මොනරකු ලෙස උපත ලැබූ බව බාවේරු ජාතකයේ සඳහන් වේ. බාවේරු ජාතකයට සම්බන්ධ සුප්‍රසිද්ධ කථා පුවත්තිය ඉතා පැරණි කථාවක් විය යුතුය. හයවන ශත වර්ෂයට පෙර පවා ඈත අතීතයේදී බැබිලෝනියාවට [illegible] [illegible] කළ බව මේ දනිමු. ක්‍රි. පූ. 745-727 කාල පරිච්ඡේදයේදී ඇසීරියාව පාලනය කළ තුන්වන ටිග්ලත් පිල්සර් නමැති රජතුමාට [illegible] [illegible] [illegible] සහ නිල් පැහැති පිහාටු වලින් යුත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] රාජකීය වාර්තාවල සඳහන් වේ. එම කුරුල්ලන් මොනරුන් විය යුතුය.

ඇසීරියානු සහ චැල්ඩියන් (Chaldean) යුගවලදී පර්සියන් බොක්ක [illegible] මෙසපොතේමියාව සහ ඉන්දියාව අතර පැවති සම්බන්ධතාවයේ [illegible] සහ සංස්කෘතික වශයෙන් තිබූ [illegible] [illegible] [illegible] තවත් සාධකයක් නම් ඉන්දියානුවන් විසින් ලිඛිත අක්ෂර [illegible] [illegible]. උතුරු සෙමිටික් ග්‍රන්ථවල (Semitic Script) දක්නට ලැබෙන පැරණිතම අක්ෂර ස්වරූපය බ්‍රාහ්මී අක්ෂර වලද දක්නට ලැබේ. ඒවා හඳුන්වා දෙන ලද්දේ ක්‍රි. පූ. 890-750 අතර කාලපරිච්ඡේදයේදී මෙසපොතේමියාවේ සිට පැමිණි ඉන්දීය වෙළඳුන් විසිනි.[11] මෙම ලේඛන ක්‍රමය මුලදී යොදාගන්නා ලද්දේ පරිපාලන සහ වෙළඳ කටයුතු සඳහා පමණි. ක්‍රි. පූ. 250 දී පමණ බ්‍රාහ්මී අක්ෂර යම් යම් වෙනස්කම් සහිතව ඇය සම්පූර්ණ හෝඩියක් ලෙස වර්ධනය වී මුළු ඉන්දියාව පුරා පැතිර ගියේය. ක්‍රි. පූ. 705-675 කාලයේදී ආකෙමෙනීස්ගේ (Achaimenes) ආධිපත්‍යය ඉරානයේ පැතිරීමත් සමඟ එහි රාජ්‍ය භාෂාව වශයෙන් මුළු රට පුරාම යොදා ගන්නා ලදී. ටයන් පිරිසෙයින් තුන්වන සහස්‍රකයේදී ප්‍රාග් ඇරමයික් හෝඩිය ඉන්දු නිම්න ප්‍රදේශයේ භාවිත කරනු ලැබිය. එහිදී එය වැඩිදුරටත් වර්ධනය වීමෙන් කරොෂ්ඨි හෝඩිය බිහිවිය. ඇරමයික් මෙන්ම කරොෂ්ඨි අක්ෂරද ලියැවෙන්නේ වමේ සිට දකුණටය. පසුව මෙවැනි කරොෂ්ඨි ප්‍රාදේශීය හෝඩියක් වශයෙන් පැවති අතර බ්‍රාහ්මී හෝඩිය දේවනාගරී අක්ෂර වලට ප්‍රමුඛත්වය දෙමින් නූතන ඉන්දීය හෝඩිය සකස්වීම සඳහා අඩිතාලම සපයා ඇත. උතුරු සෙමිටික් අක්ෂර නම් ඒවා හඳුන්වා දුන් ඉන්දීය වෙළඳුන් විසින් සෙමිටික් අක්ෂර ඉන්දියාවට හඳුන්වා දෙනලදී. ඉන් සමහර කරා ක්‍රි. පූ. 7-8 යන වර්ෂවලට අයත් බ්‍රාහ්මණ (Brahmanas) පොතේ හැඳින්වෙන පැරණිතම ග්‍රන්ථවල දක්නට ලැබේ. බැබිලෝනියාවේ ඇතිවූ මහා ජලගැලීම පිළිබඳ කරා පුවත්තිය 'ස්තපථ බ්‍රාහ්මණ' නැමති පොතේ (Stapatha-Brahmana) සඳහන් වේ. සමහර විට එම කථා පුවත්තිය ඉන්දියාවට ලැබෙන්නට ඇත්තේ බැබිලෝනියාව සමඟ පැවති මුහුදු සම්බන්ධතා හේතුවෙන් බව පෙනේ.

මෙසපොතේමියාව සමඟ යන වර්ෂ ගණනාවක් මුහුදු වෙළඳාමේ යෙදීමෙන් පසු ක්‍රි. පූ. 6 වන ශත වර්ෂයේදී ඉන්දියානුවන් බැබිලෝනියාවේ ස්ථිර වාසස්ථාන පිහිටුවා ගත්හ. බැබිලෝනියාවේ [illegible] [illegible] විදේශිකයන් සිටි බව [illegible] (Baal) හි [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ක්‍රි. පූ. (Berosus) නැමති චැල්ඩියන් (Chaldean) [illegible] විසින් [illegible] [illegible] ලියන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] එය අනුමියෙන් සිදුවූ දෙයක් නොවේ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සම්බන්ධයෙන් ප්‍රසිද්ධියක් ලබා තිබූ මෙම [illegible] [illegible] [illegible] ලෝකයේ තිබූ විශාලතම වෙළඳ මධ්‍යස්ථානයක් [illegible] [illegible].

නෙබුචද්නෙස්සර් රජතුමා විසින් එය නැවත නොබිඳිය හැකි අලංකාර ලෙස විසිතුරු කර ආශ්චර්යමත් නගරයක් බවට පත් කලේය.

මීට පළමු සහ පසු වර්ෂවලදී දෙගම්මැදි රටේ වැසියන් සහ යුදෙව්වන් අතර පැවතියේ ආර්ථික සම්බන්ධතා වලට වඩා දේශපාලන සම්බන්ධතාවයන්ය. ක්‍රි. පූ. නව වන ශතවර්ෂයේ මැද භාගයේදී නව ජීවනයක් ලැබූ ඇසිරියන් අධිරාජ්‍යයා පලස්තීනයට සහ සිරියාවට පහර [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible] [illegible] නෙබුචද්නෙස්සර් ඊශ්‍රායලයට සහ ජුදා දේශයට [illegible] කලේය. [illegible] ක්‍රි. පූ. 18 වන ශතවර්ෂයේදී [illegible] විවිධ [illegible] අතර [illegible] සඳහා අරගල පැවතුනත් මේ රටවල් දෙකම [illegible] ඇසිරියන්වරු ඊශ්‍රායලය සහ ජුදා දේශය යටත් කර එහි වැසියන් ඇසිරියාවේ වහලුන් ලෙස සේවයේ යොදාගත්ත.

බැබිලෝනියන් වරු දෙගම්මැදි රට පාලනය කළ සමයේදී බයිබලයේ දේවධාර්මිකත්වය සම්බන්ධයෙන් පමණක් නොව යුදෙව් ආගමික අදහස් වල පරිවර්තනයක් ඇතිවීම කෙරෙහි තීරණාත්මක ලෙස බලපෑ සිදුවීමක් විය. ක්‍රි. පූ. 587 දී නෙබුචද්නෙස්සර් රජතුමා ජෙරුසලම යටත් කරගෙන එහි සිටි යුදෙව් ජාතිකයින් බොහෝ දෙනෙක් වහලුන් වශයෙන් අවුරුදු 50 කට බැබිලෝනියාවට පිටුවහල් කරනු ලැබිය (ක්‍රි. පූ. 586-536). එකල පැවති පුද්ගලයකුගේ ආයුෂ අපේක්ෂාව අනුව අවුරුදු 50 ක් යනු පරම්පරා දෙකක් පමණ වූ කාලපරිච්ඡේදයකි. පිටුවහල් කරනු ලැබීමෙන් අවුරුදු 50 පසු නැවත පලස්තීනයට පෙරළා පැමිණි යුදෙව්වන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් එම කාලය තුලදී බැබිලෝනියාවේ උපන් අයවුහ. බැබිලෝනියානු ජීවන ක්‍රමයට හුරුවී සිටි ඔවුන් හැදී වැඩුණේ විවිධ ජන කොටස්වලට අයත් මිනිසුන් ජීවත්වූ ලෝකයට විවෘත වූ සමෘද්ධිමත් නාගරික පරිසරයක් තුළය. බැබිලෝනියාවේ උපත ලැබූ මෙම ඊශ්‍රායල් දරුවන් විදේශ බලපෑමට යටත් නොවී ජීවත්වීමට කොතරම් උත්සාහ කළත් ඔවුන්ට තමන් යටත් කරනු ලැබූ පාලකයාගේ අණ පිළිපැදීමට සිදුවිය.

බැබිලෝනියාවේ [illegible] කාලයේදී ඔවුනු නිරන්තරයෙන්ම [illegible] සංස්කෘතිවල බලපෑමට ලක්වූහ. එහිදී ඔවුන් ඉන්දියානු [illegible] සහ [illegible] සමග සම්බන්ධතා පැවැත්වූයේ නම් [illegible] [illegible] විය යුතුය. එකල බැබිලෝනියාවේ ප්‍රචලිතව තිබූ [illegible] [illegible] ආගමික [illegible] අයත් ප්‍රවාද, කථා ප්‍රවෘත්ති සහ අනාගත ඔවුන් උකහා ගනාගත්තේ නම් එය එවින් වඩා පුදුමයට

[illegible] කරුණක් [illegible] [illegible] ඉරානයේ [illegible] [illegible] සරතුස්ත්‍රගේ ඉගැන්වීම් වලට ඔවුන් මහත් සිත්ගැනීමකින් ඇහුම්කන්දුන්නාට ඇත. ඔවුන් සරතුස්ත්‍රගේ ඉගැන්වීම් වලට ඇහුම්කන්දුන්නේ බැබිලෝනියන් ජාතිකයින්ගේ විරෝධය [illegible] [illegible] සහ බැබිලෝනියානු [illegible] [illegible] සඳහා ඉරාන ජාතිකයින්ගේ සහයෝගය ලබා ගැනීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් විය හැකිය. මෙසේ සරතුස්ත්‍රගේ ඉගැන්වීම් ඊශ්‍රායල් ජාතිකයන්ගේ ජනප්‍රවාද වල කොටසක් [illegible].

මේ අවධියේ පටන් ඉන්දියානු, පර්සියානු සහ බැබිලෝනියානු ආභාසය බහුල වශයෙන් යුදෙව් ලියවිලි වල දක්නට ලැබෙන අතර එම ලක්ෂණ ඔවුන්ගේ සංස්කෘතික සහ ආගමික ජීවිතයටද ඇතුළත් වී තිබේ. ඩියුටෙරෝ-යෙසායා (Deutro-Isaiah) විසින් ලියන ලදැයි සැලකෙන බයිබලයේ ඇතුළත් යෙසායාගේ කෘතියේ 40-55 පරිච්ඡේද සලකා බැලීමේදී ඒවා ලියා තිබෙන්නේ යුදෙව් ජාතිකයින් බැබිලෝනියාවට පිටුවහල් කර සිටි කාලයේදීය. 'යෙසායා' නමින් හැඳින්වෙන මෙම කතුවරයා මෙසපොටේමියාවෙන් පැමිණි අයෙකු වන අතර ඔහුගේ රචනාවල සරතුස්ත්‍ර ආගමේ බලපෑමක් තිබෙන බව දැකිය හැකිය. යෙසායාගේ ග්‍රන්ථයේ ට්‍රිටෝ-යෙසායා (Trito-Isaiah) නමින් හැඳින්වෙන කොටසේ (යෙසායා 6:17) පර්සියානු උත්සවයක් පිළිබඳව කර ඇති විස්තරයක් පවා ඇතුළත් වේ.[11] ගැලවුම් කාරයකුගේ පැමිණීම පිළිබඳ විශ්වාසය යුදෙව් ආගමික විශ්වාසයට ප්‍රධාන අංගයක් බවට පත්වූයේ ඔවුන් මෙසේ පිටුවහල් කරනු ලැබූ ජාතියක් ලෙස ජීවත්වූ කාලයේදීය.[12] සරතුස්ත්‍ර විසින් අනාවැකි පළකරන ලද පරිදි එම ගැලවුම්කරුවා පාලනය තදුරු බලවේගවලට විරුද්ධව විශාල සටනක් මෙහෙයවා ජයග්‍රහණය කරනු ලැබේ.

නිදහස ලැබීමෙන් පසු යුදෙව් ජාතිකයෝ සියලු දෙනාම නැවත පලස්තීනයට නොපැමිණියහ. ඔවුන්ගෙන් සමහරෙක් දෙගම්මැදි රාජ්‍යයේම නතර වූහ. තවත් සමහරෙක් පෙරදිගට ගමන් කර පර්සියානු දේශ සීමාවට සහ දකුණු ඉන්දියාවට [illegible] [illegible]. එම රටවල සිටි ඔවුහු තම මව්රටට සමග වෙළඳාම් කටයුතු කළහ. පෙරදිග රටවල් සමග පැවති නිරන්තර සම්බන්ධතා නිසා කැනාන් ([illegible]) සමග අඛණ්ඩව අදහස් හුවමාරු කරගැනීමට ඔවුනට හැකිවිය. උදාහරණයක් වශයෙන් [illegible] පිළිබඳ පවතින ඉරාන විශ්වාස සුළු පුළු වෙනස්කම් සහිතව බයිබලයේ එන දානියෙල්ගේ ග්‍රන්ථයේ දක්වා තිබෙන බව [illegible] දිය හැකිය.[13] පසු කාලයේදී ලියනු ලැබූ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සඳහන් කර තිබේ. [illegible] දිනයේදී පවුල්වල [illegible] [illegible]

ලද ඉන්දියා [illegible] නිදහස් වූහ. [illegible] ජාතීන් බැබිලෝනියානු [illegible] සහ සයිරස් නැගනි ක්‍රි. පූ. 550-530 කාලය තුළදී [illegible] ප්‍රජාවන්ගේ පැදිහත්වීම නිසාය. [illegible] බැබිලෝනියාව ආක්‍රමණය කර මිඩීස් [illegible] අවසානයේදී [illegible] ලිඩියා (Lydia) [illegible] (Medes) සහ [illegible] පර්සියානු අධිරාජ්‍යයේ කොටසක් බවට [illegible] ක්‍රි. පූ. 519-486 කාලයේදී පාලනය කළ ඩේරියස් [illegible] ඉන්දු නිම්නය දක්වා [illegible] බැබිලෝනියන් සහ පර්සියන් ජාතීන් [illegible] ඩේරියස් [illegible] සහමුලින් නැතිකර දැමීම සඳහා කළහැකි සෑම දෙයක්ම කළේය. ක්‍රි. පූ. 5 වන ශත වර්ෂය අවසානයේදී යුප්‍රටීස් සහ ටයිග්‍රිස් ගංවෙල්ලට ප්‍රවේශවීම අවහිර කිරීම සඳහා ඩේරියස් රජු ඒ [illegible] බඳින ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මුහුදින් කරන ලද [illegible] ඇහිරී ගියේය. ඒ නිසා වෙළෙඳාමේදී වැදගත් වූ [illegible] චැල්ඩියන් වෙළෙඳුන්ට තම ව්‍යාපාර කටයුතු දිගටම කරගෙන යාම සඳහා [illegible] ගල්ෆ් (Gulf) ප්‍රදේශයට පහළින් ගෙර්හා [illegible] ජනපදයක් පිහිටවූ ඔවුහු එතැන් සිට (Gerrha) නමැති ස්ථානයේ [illegible] ඉන්දියාව සමඟ පෙරටත් වඩා හොඳින් වෙළෙඳාම් කටයුතු කරගෙන ගියහ.[13] ගෙර්හා (Gerrha) යි ෆිනීෂියන් වරු සිටි ප්‍රදේශය අසල [illegible] සෙමිටික් (Semitic) නබටියන්ස් (Nebataeans) ජාතිකයින්ට අයත් [illegible] ජනපදයකි [illegible] විය යුතුය. ග්‍රීකයින් මෙම වෙළඳ ජනපදයෙහි [illegible] බැබිලෝනියාවේ සිටි ඉන්දියානු වෙළෙඳුන්ද මෙම ක්‍රමයම අනුගමනය [illegible] හේතුවක් නොමැත. ගෙර්හා (Gerrha) [illegible] ජනපදය පිහිටුවන ලද්දේ පර්සියන්වරු බැබිලෝනියාව යටත් කරගැනීමෙන් පසුව බව පැහැදිලිය. සියලුම විදේශිකයින් [illegible] මෙසපොටේමියානු ගංගා නිම්නය අතහැර නොගියෝය. බොහෝ දෙනෙක් බැබිලෝනියාවේ පැවති සහනශීලී වාතාවරණය [illegible] කළහ. මෙසේ බැබිලෝනියාව ඉතා පුරාණ කාලයේ සිට පැවති [illegible] සමාජයක් ලෙස එකක් විය. එහි [illegible] ඉන්දියාව සහ චීනය [illegible] තිබේය. ඩේරියස් රජතුමා විසින් (ක්‍රි. පූ. 423-404) බැබිලෝනියාවට පිටුවහල් කර සිටි [illegible] ජාතිකයින් නිදහස් කර [illegible] අවුරුදු සියයකට වඩා වැඩි කාලයක් ගතවූ පසු [illegible] මෙසපොටේමියාවේ පහළ ප්‍රදේශවලට ඒකරාශී වූහ.

ආර්මේනියාව, ඉන්දියාව, ඇෆ්ගනිස්ථානය, සුළු ආසියාව සහ අරාබිය වැනි රටවලින් පැමිණි විදේශිකයින් එහි [illegible] පදිංචිකරුවන් බවට පත්වූහ.[14] [illegible] බැබිලෝනියාවේ [illegible] ස්ට්‍රැබෝගේ (Strabo) (ක්‍රි. පූ. 64 - ක්‍රි. ව. 24) කාලය වන විට උදාර ඉතිහාසයක් පැවති බැබිලෝනියාව [illegible] පත්ව තිබුණි.

පර්සියානු ආක්‍රමණිකයෝ බැබිලෝනියාව විනාශ කිරීමෙන් පමණක් නතර නොවූහ. ඔවුහු ඊජිප්තුවද ආක්‍රමණය කළහ. එකල දේශපාලන සහ ආර්ථික වශයෙන් පැවති අර්බුද තත්වයෙන් ප්‍රයෝජනයක් [illegible] වෙළෙඳුන් ඊජිප්තුවට [illegible] වෙළෙඳුන් [illegible]. ඉන්දියාව සහ ඊජිප්තුව ආශ්‍රිතව පිහිටි අප්‍රිකානු රටවල් සමඟ කළ වෙළෙඳාමෙන් වැඩි කොටසක් අයත්වූයේ මවුසා (Mouza), ඒඩන් (Aden) සහ කේන් (Kane) යි [illegible] ව්‍යාපාරිකයින්ටය. එකල [illegible] කටයුතු පාලනය කරනු ලැබුවේ දැනට අභාවයට ගොස් ඇති ජන කොට්ඨාසයක් විසිනි. එම ජන කොට්ඨාසය පිළිබඳ පුරාවිද්‍යාත්මක සාක්ෂි තියඩෝර් බෙන්ට් (Theodore Bent) විසින් [illegible] සහ [illegible] ප්‍රදේශ වලින් සොයා ගෙන තිබේ. පසු කාලයේදී ඔවුහු [illegible] වෙළෙඳුන් ඇසේනියාවේ (Azania) (නූතන සෝමාලියාවේ) වෙළෙඳ බලය [illegible] ගත්හ. [illegible] ඉන්දියාවේ ජනාවාස පිහිටුවූහ. ග්‍රීක් ජාතිකයින් ඉන්දියාවට පැමිණීම [illegible] ඉන්දියාවේ බටහිර වෙරළේ [illegible] සහ [illegible] දැක ගැනීමට හැකිවිය.

පස්වන සහ [illegible] වර්ෂය වනවිට ඉන්දියාව සමඟ පැවති වෙළෙඳාම [illegible] ගත්තේය. ඒ කාලයේදී ඉන්දියාවෙන් ග්‍රීසියට [illegible] ඉන්දියානු නාම වලින්ම ග්‍රීසියේදීද හඳුන්වනු ලැබූ බව අපට පෙනේ. ඉන්දියාවේ ප්‍රධාන නිර්යාත [illegible] සොෆොක්ලීස් (Sophocles) ගේ කාලයේදී [illegible] සඳහා බහුල වශයෙන් භාවිතා කරන ලද ආහාරය විය. [illegible] අරිසි (Arisi) යන දෙමළ වචනයට සමානය. [illegible] (Aristophanes) [illegible] ගැන සඳහන් කර තිබේ. [illegible] ක්‍රි. පූ. 431 දී [illegible] දෙමළ නාමවලින් [illegible] විස්තර [illegible] ග්‍රන්ථවල සඳහන් කර තිබේ. [illegible] වීම නිසා ඒ පිළිබඳව වැඩි විස්තර සඳහන් කිරීම [illegible]

[illegible] ඇත. එම නාම ග්‍රීසියේ [illegible] ඉන්ද්‍රියන් [illegible] ලෙස [illegible] ඇත. [illegible] ඉන්ද්‍රිය [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] ඉන්ද්‍රියන් [illegible] නුවර [illegible]

පයිතගරස්ගේ ඉන්ද්‍රියානු දර්ශනය

ක්‍රිස්තු පූර්ව [illegible] ඉන්දියාව [illegible] පිළිබඳව [illegible] සම්බන්ධතා [illegible] ඉන්දියානු [illegible] සම්බන්ධතා [illegible] මිනිසුන්ගේ [illegible] දර්ශන [illegible] ඉන්දියාව [illegible] සම්බන්ධතා [illegible] පිළිබඳ සම්බන්ධතා නිසා [illegible] බලපෑමට වඩා වැදගත් බව පෙනේ.

ග්‍රීසියේ විසූ ස්වභාවධර්මවාදී දාර්ශනිකයින් (Nature Philsophers) අතිශයින්ම ඉන්ද්‍රියානු අදහස් ලෙස පෙනී යන දාර්ශනික මත දැරූහ. [illegible] තේල්ස් (Thales), එම්පිඩොක්ලීස් (Empedocles), ඇනැක්සගෝරස් (Anaxagoras), ඩිමොක්‍රිටස් (Democritus), පයිතගරස් (Pythagoras) වැනි බොහෝ දාර්ශනිකයින් දර්ශනය හැදෑරීම සඳහා [illegible] පෙරදිගට පැමිණි බව විශ්වාස කෙරේ. පසු කාලයේදී ප්ලේටෝගේ (Plato) ඉගැන්වීම් වල (ක්‍රි. පූ. 427-347) සහ උපනිෂද් ග්‍රන්ථ වල දැක්වෙන කරුණු අතර කිසියම් සමාන කමක් තිබෙන බව පෙනේ. ආත්මය සංසරණය වන බව ප්‍රකාශ කරන අදහස ප්ලේටෝ විසින් දරන ලදී.

ලෝකයේ [illegible] සියල්ල [illegible] (Miletus) හි [illegible] තේල්ස් (ක්‍රි. පූ. [illegible]) [illegible] දාර්ශනිකයා [illegible] ලෝකයේ [illegible] ප්‍රාථමික ජලයෙන් [illegible] ඉන්දියාවේ [illegible] තිබුණි. මිලීටස් හි [illegible] ඇනැක්සිමැන්ඩර් (Anaximander) (ක්‍රි. පූ. [illegible]) [illegible] පදනම වූයේ ඇතිව නැතිව නැවත මුලින් ඇරඹී තත්වයටම පත්වන සදාකාලික [illegible] මූල ද්‍රව්‍යයකිනි. සාංඛ්‍ය දර්ශනය (Samkhya Doctrine) [illegible] ඉන්ද්‍රිය දර්ශනයේ [illegible] ප්‍රකෘතිය (Prakriti) යන [illegible] වේ. [illegible] ප්‍රාථමික [illegible] සාංඛ්‍ය දර්ශනය [illegible] ඉන්දියාවේ [illegible] වෛදික අදහස්වල [illegible] දර්ශනයේ [illegible] ශ්වේතාශ්වතර (Shvetashvatara), සහ මෛත්‍රායනී උපනිශද් (Maitrayani Upanishads) ග්‍රන්ථ වල දක්නට ලැබේ.

ක්‍රි. පූ. (550 - 480) කාලපරිච්ඡේදය තුළ ජීවත් වූ හෙරැක්ලිටස් අසට පෙනෙන ලෝකයේ නිරන්තරයෙන් සිදුවන වෙනස්වීම සහ පරිවර්තනය සැඟවුනු අරුත් සහිත සුප්‍රසිද්ධ ආප්ත පදයකින් ප්‍රකාශ කර තිබේ. එනම් 'සියල්ල අනිත්‍යය' [illegible] සාංඛ්‍ය ඉගැන්වීම් වල දැක්වෙන නිරන්තරයෙන් සිදුවන [illegible] වෙනස්වීම සහ [illegible] පිළිබඳ අදහස මීට වඩා හොඳින් දැක්විය නොහැකිය.

ඊලියාතු දර්ශනය (Eleatic) නමින් හැඳින්වෙන ගුරුකුලයේ [illegible] (Xenophanes) [illegible] ආගම් [illegible] පදනම් විය. [illegible] සමකාලීනව ඉන්දියාවේ විසූ [illegible] බුදුන් වහන්සේද [illegible] [illegible] දාර්ශනිකයන් [illegible] [illegible] [illegible]

පහළවන මතින් මිනිසා විශ්වාසය විය. මෙම අවබෝධය බුදුන් වහන්සේ සම්බන්ධයෙන් වෙනස් ස්වරූපයක් ගන්නේය. තමා සියලු දෙවි මිනිසුන්ටම වඩා ශ්‍රේෂ්ඨතම පුද්ගලයා බවත් අවබෝධ කළයුතු සියල්ල අවබෝධකර උත්තරීතර තත්වයට පත්වූ බවත් සියල්ල දකිනා නුවණ (සමන්ත චක්ෂු) තමා සතු බවත් උන්වහන්සේ ප්‍රකාශ කළහ.[14]

ඇත්ත වශයෙන්ම [illegible] දර්ශනයේ [illegible] ඉගැන්වීම් [illegible] ප්‍රාග් බෞද්ධ යුගයට පෙර උපනිෂද් ග්‍රන්ථවල සඳහන්වන ඉගැන්වීම් වලට සමානය. එකම සත්‍යයක් පැහැදිලි කිරීම සඳහා ඉදිරියේ [illegible] ඇති [illegible] රිචඩ් ගාබේ (Richard Garbe) ඉන්දු ආර්ය භාෂා පිළිබඳ විශේෂඥයකු වන [illegible] විසින් පෙන්වා දී තිබේ.[?] [illegible] (Parmenides) ක්‍රි. පූ. 515 - 435) [illegible] දර්ශනයේ ඉන්ද්‍රිය ඉගැන්වීම් වල [illegible] දර්ශනයේ [illegible] ඉගැන්වීම් [illegible] අනන්තවූත්, නොබිඳිය හැකිවූත්, සර්ව සාපේක්ෂවූත් [illegible] ඉතිරිව තිබෙන තත්වයකි. [illegible] ඇතුළත් [illegible] දර්ශනය සහ උපනිෂද් [illegible] ඉන්ද්‍රිය අදහස් ඇතුළත් [illegible] "[illegible] නොහැකිය." යන [illegible] ඇතිවේ. [illegible] විනාශ කළ නොහැකිය [illegible] ග්‍රීක දාර්ශනිකයා ගේ [illegible] දර්ශනයේ වචනයක් සාකා දක්නට හැකිය.

පුද්ගලයෙකු තමා පිළිබඳව ස්වයං විමර්ශනයක යෙදිය යුතුය යන අදහස උපනිෂද් ග්‍රන්ථවලත් සමහර ග්‍රීක දාර්ශනිකයින් අතරත් [illegible] ඇතිකර ගැනීමේ පරමාර්ථයෙන් ක්‍රමානුකූලව තමා පිළිබඳ අවබෝධය (Self Investigation) ඇතිකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව ලබාදීම පිණිස යෝග ක්‍රම හඳුන්වා දෙනු ලැබීය. තමා පිළිබඳ විමසා ගැනීම බටහිර රටවල පාදමාරාත්මක විනිවිදක් ලෙස සලකනු ලැබීය. "ඔබ ඔබම තේරුම් ගන්න" (Know Thyself) යනුවෙන් තේල්ස් සහ සොක්‍රටීස් (ක්‍රි. පූ. 470 - 399) යන දාර්ශනිකයින් දෙදෙනාම ප්‍රකාශ කළහ. 'මම [illegible] ස්වභාව පරිසරය පිළිබඳ විමර්ශනයක යෙදුණු ග්‍රීක දාර්ශනිකයින්ට පිළිතුරු දුන්නේය.

විවිධ දාර්ශනික අදහස් අතර පවතින මෙම සමානකම් ඇතිවී තිබෙන්නේ ඇත්තිය යුගයේ ඇතිවූ ගුරු බලපෑම නිසා යැයි අපට පිළිගත නොහැකිය. පයිතගරස්ගේ (ක්‍රි. පූ. 570-480) ඉගැන්වීම් සහ බුදුන්ගේ [illegible] පිළිබඳව සලකා බලන විට ඉන්දියානු අදහස් පිළිබඳ දැනීමකින්

[illegible] අදහස් ඉතිහාසයේ ඇත්තේ [illegible] හා පැවති [illegible] සම්බන්ධතාවයක් තිබුණායි පිළිගැනීම දුෂ්කරය.

ඉන්දියාව සමග පයිතගරස් පැවැත්වූ සබඳතාවය [illegible] පිළිබඳව ලියෝපෝල්ඩ් වොන් ශ්‍රෝඩර් (Leopold von Schroeder) නමැති ඉන්දු-ආර්ය භාෂා පිළිබඳ විශේෂඥයා විසින් කරන ලද විස්තරාත්මක අධ්‍යයනය මගින් පෙන්වා දී තිබේ.[?] පුනර්භවය පිළිබඳ අදහස බුදුන්ගේ ඉගැන්වීම් වල ඇතුළත් කැපී පෙනෙන අදහසකි. පයිතගරස්ට පෙර යුගයේදී පුනර්භවය පිළිබඳ අදහස ග්‍රීසියට සම්පූර්ණයෙන්ම නුහුරු වූ අදහසක් විය. හෙරොඩෝටස්ට පසුව සිටි [illegible] ලේඛකයින් පුනර්භවය පිළිබඳ අදහසේ ප්‍රභවය ඇතිවූයේ ඊජිප්තුවේ යැයි විශ්වාස කළහ. පයිතගරස් ඊජිප්තුවෙන් 'ශුද්ධ ග්‍රන්ථයක්' (hieros logos) ගෙනෙන ලද බව අබ්ඩෙරා හි හෙකටියස් (Hekateus of Abdera) විශ්වාස කළේය. පයිතගරස්ට සත වර්ෂ දෙකකට පසු එනම් ඇලෙක්සැන්ඩර් ඉන්දියාවේ ඉන්දු ගංගා නිම්නයට ළඟා වූ අවස්ථාවේදී ඔහු සිතුවේ තමා ඇතුළු පිරිස ඊජිප්තුවේ නයිල් ගඟ අසබඩ ප්‍රදේශයට [illegible]. ඉහත සඳහන් කරන ලද හෙකටියස් ගේ විශ්වාසයද භූගෝල විද්‍යාත්මක කරුණු පිළිබඳව එකල එතරම් දැනීමක් නොතිබීම නිසා ඇති වූවක් විය හැකිය. පුනර්භවය පිළිබඳ අදහස ඊජිප්තුවේ නොතිබූ නිසා පුනර්භවය පිළිබඳ අදහස් පයිතගරස් ලබාගත්තේ ඊජිප්තුවෙන් නොවන බව නිසැකය. [illegible] ඊජිප්තුව [illegible] පුද්ගලයින්ගෙන් පුන්නවූ රටක් ලෙස අතීතයේදී සලකනු ලැබීය. තමන්ට තේරුම්ගත නොහැකි සියලුම අදහස් වල ප්‍රභවය ඇතිවූයේ ඊජිප්තුවේ යැයි කල්පනා කිරීමට මිනිසුන් නැඹුරු විය. ඊජිප්තු ජීවිතය හා සම්බන්ධ ආගමික විශ්වාස අතර ඉතා වැදගත් තැනක් ගත් ආත්මය, [illegible] සහ වෙනත් ස්වරූප වලින් නැවත ඇතිවන බව ප්‍රකාශ කරන පුනර්භවය පිළිබඳ සංකල්පය පැවතුණේ ඉන්දියාවේ පමණි. මෙම අදහස පයිතගරස්ට ලබාගත හැකිව තිබුණේ ඉන්දියානුවන්ගෙන් පමණක් යැයි ලියෝපෝල්ඩ් වොන් ශ්‍රෝඩර් ගේ නිගමනය වේ.[11]

පයිතගරස් පෙරදිග රටවල සංචාරය කර ඇති බව පුරාණයේ ප්‍රචලිතව පැවති අදහස් වලින් පැහැදිලි වේ. පයිතගරස් ඉන්දියානු බ්‍රාහ්මණයින් සමග සාකච්ඡා පැවැත්වූ බවත් එසේ කිරීමෙන් මිනිස් සිත සහ ශරීරයේ පැවැත්ම පිළිබඳව ගැඹුරු දැනීමක් ලබාගත් බවත් ක්‍රි. පූ. පළමු වන ශතවර්ෂයේදී විසූ ඇලෙක්සැන්ඩර් පොලිහිස්ටර් (Alexander Polyhistor) විසින් වාර්තා කර තිබේ. පයිතගරස් ඉන්දියාවට ගොස් එහිදී උගත් බ්‍රාහ්මණයින් හමුවී ඔවුන්ගෙන් බොහෝ උපදෙස් [illegible] විද්‍යාව [illegible]

ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ ක්ලෙමන්ට් නමැති පඬිවරයා (ක්‍රි. ව. 150-214) සඳහන් කර තිබේ.[3]

පයිතගරස් ජීවත් වූ කාලයේදීම [illegible] නම් වූ ඉන්දියානු දර්ශනවාදය සහ බුද්ධාගම [illegible] පිළිබඳව අවධාරණය කරයි. [illegible] විශ්වාස කෙරේ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] වශයෙන් එක ශරීරය තුළ වැදී ඇති බවත් පයිතගරස් විශ්වාස කළේය. එම්පිඩොක්ලීස් (ක්‍රි. පූ. 500 - [illegible] 430) ගේ "[illegible]" (Admonitions concerning Embodiment of the soul. [illegible]" (Admonitions concerning Embodiment of the soul Banished to the Earth) නමැති පොතෙහි [illegible] [illegible] [illegible] පයිතගරස්ගේ දර්ශන වලිනි. [illegible] එම්පිඩොක්ලීස්ට අනුව ශරීරයට [illegible] [illegible] කිරීම නිසා. කෙනෙක් වෙනත් මරණින් පසු [illegible] විශ්වාස [illegible] [illegible] සත්ව ස්වරූපයෙන් නැවත පහළවීම හෝ සිදුවේ. ආත්මීය සංසරණය [illegible] එම්පිඩොක්ලීස් විසින් [illegible] (Theory of Development) [illegible] ඉදිරිපත් කළේය. ඒ අනුව [illegible] [illegible] මැරීම පිළිබඳව පැවති අනිර්විත වූහ. අනන්තවූන් පරාර්ථය පිළිබඳ අදහසට (සත්කාර්ය වාදය Sat-Karya-Vada) බොහෝ දුරට සමානය.

පුද්ගලයකුගේ නැවත ඉපදීම පූර්ව කර්මානුරූපව සිදුවන බව [illegible] විශ්වාසය [illegible] විශ්වාස [illegible] අනුව [illegible] ජීවත් වූ ආත්මයකට දෙවිලොව හෝ සදාතන ඉසිද වාසනාවන්ත ජීවිතයක් [illegible] පිළිබඳව දැන සිටියේය. [illegible] වූ පුද්ගලයින් [illegible] [illegible] විශ්වාසය විය.

බුදුන් වහන්සේට මෙන්ම පයිතගරස්ටද පූර්ව ආත්මභාවයන් පිළිබඳ [illegible] තිබුණි. [illegible] යුෆෝබස් (Euphorbus) ලෙසත්, [illegible] පිරැන්ඩර් (Pyrander) ලෙසත්, නැවත [illegible]

හර්මීස (Hermes) ගේ පුත්‍රයා ලෙසත් [illegible] පයිතගරස් ප්‍රකාශ කර තිබේ. පූර්ව ජන්මයන් පිළිබඳ මතකය [illegible] හර්මීස් විසින් ලබාදුන් සඳහන් වේ.

පයිතගරස් විසින් දරන ලද ඉන්දිය [illegible] පුනර්භවය පිළිබඳව පැවති විශ්වාසය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇතුළත් වූ බව පෙනීයයි. තම අනුගාමිකයින් නිර්මාංශාහාර [illegible] අනුගමනය කළ යුතු යැයි ඔහු නියම කළේය. [illegible] [illegible] ඇට වර්ග අනුභව කිරීමද ප්‍රතික්ෂේප කළේය. ඇට වර්ග ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සඳහා [illegible] හේතුවක් දැක්විය නොහැකිය. එසේ නම් ඇට වර්ග අනුභව කිරීම ඔහු තහනම් කළේ ඇයි? ඉන්දියාවේ [illegible] තහනම් නොවීය. නමුත් බ්‍රාහ්මණ [illegible] නිර්මාංශාහාර [illegible] පිළිපැදීමක් තිබුණි. යජුර්වේදයට අයත් පැරණිම ග්‍රන්ථයක් වන 'මෛත්‍රායනී සංහිතාවේ' (Maitrayani-Samhita) ක්‍රි. පූ. 10 [illegible] පූජා පවත්වන මිනිසුන් විසින් අනුගමනය කළයුතු [illegible] සඳහන් [illegible] දක්නට ලැබේ: "ඔහු කිසිම ඇට වර්ගයක් අනුභව නොකළ යුතුය. මන්ද ඇට වර්ග [illegible] තරම් පිරිසිදු නොමැති හෙයිනි." (I, 4 - 10) කාඨකම් (Kathakam) නමින් හැඳින්වෙන වේද ග්‍රන්ථයේ ඇට වර්ග අනුභව කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම් කර තිබේ. ඇට වර්ග අපිරිසිදු බැවින් එනිසා [illegible] පූජා සඳහා [illegible] තෛත්තිරීය-සංහිතාවේ (Taittiriya-Samhita) සඳහන් වේ. මෙම සමානකම් [illegible] අසාමාන්‍යද, අමුතුද යන් ඒවා ක්‍ෂුද්‍ර අදහස්වල සම්පාතයක් (Coincidence) නිසා පමණක් ඇතිවිය නොහැකිබව මධ්‍යස්ථ පර්යේෂකයකු වූ ලියෝපෝල්ඩ් වොන් ශ්‍රොඩර් විශ්වාස කරයි.[5]

පයිතගරස්ගේ [illegible] විසින් [illegible] පිළිබඳ [illegible] ව්‍යාප්ත කරනු ලැබිය. එය ප්‍රධාන [illegible] (five regular bodies) සම්බන්ධව පැවති [illegible] ඊතරය (Ether) පිළිගැනීම විය. පයිතගරස්ගේ අනුගාමිකයින්ට අනුව ඊතරය (Ether) [illegible] ඒවා පත්වන මූලාශ්‍රයක විය. 'ඊතරය' අනෙක් අංග හතර ආවරණය කරයි, [illegible] පිළිබඳ [illegible] ඉන්දියාවේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉදිරිපත් කළ [illegible] පිළිබඳ [illegible] ඉදිරිපත් කර තිබේ. [illegible]

අදහස තම දර්ශනයට ඇතුළත් කර විකාශනය එහි [illegible] ධ්‍යානයෙන් ඇතුළත් කළ බව පැවසේ.

පයිතගරස්ගේ දර්ශනයේ අපට දක්නට ලැබෙන්නේ [illegible] නොවේ. [illegible] සමාන [illegible] පිළිබඳ [illegible] ඉන්දියානු අදහස් සහ පයිතගරස්ගේ ඉගැන්වීම් අතර [illegible] සමානකම්ද දක්නට ලැබේ.

[illegible] වෙනසක් නැවතීම.

1. [illegible]
2. දිව්‍ය ලෝකයේ දෙවියන්ද, මහ පොළොවේ මනුෂ්‍යයින්ද, අවකාශයේ භූතයින්ද ජීවත්වන බව
3. [illegible] ඉන්ද්‍රියන් සහ ශරීරය සමඟ දිව්‍යාත්මක [illegible] ඉන්ද්‍රියන් පැවතීම
4. [illegible] ශරීරය සහ [illegible] දිව්‍යත්වය ශරීරය අතර වෙනසක් පැවතීම.
5. සාංඛ්‍ය දර්ශනයේ මෙන් දෙවියන් පිළිබඳ සංකල්පයක් නොතිබීම එය ලෝකය පිළිබඳව පවතින අදේවවාදී දෘෂ්ටියකි.

පයිතගරස් ග්‍රීක [illegible] අදහස් [illegible] ප්‍රසිද්ධ [illegible] ගණිත විද්‍යාවේ [illegible] ඉගැන්වීම් වල වැදගත් තැනක් ගන්නේය. [illegible] ගණිත විෂයය [illegible] ආරෝපණය කරන ලදී. [illegible] දැන් කෙනෙකුටම පයිතගරස්ගේ නම මතක තිබෙන්නේ [illegible] ගණිතයේ දක්වෙන [illegible] ප්‍රමේයයක් පයිතගරස්ගේ ප්‍රමේයය (Pythagoras's Theorem) නමුවෙන් හඳුන්වා ඇති නිසාය. මෙම ගැටලුව [illegible] ගණිතමය නියමයන් [illegible] පයිතගරස් විසින්ද? [illegible] එය නොවේ. පයිතගරස්ගේ ප්‍රමේයය සහ ගණිතයේ [illegible] දක්නට ලැබෙන [illegible] (Irrational Magnitudes) පිළිබඳ [illegible] ඉන්දියාවේ බව සුප්‍රසිද්ධ ගණිතඥයෙකු [illegible] පැහැදිලිකර දී තිබේ. පයිතගරස් මෙම ගණිතමය කරුණු ලබාගත්තේ ඉන්දියාවෙන් බව කැන්ටර් නිසි විටෙක සෘජුව ප්‍රකාශ කර නොමැත. එහෙත් පූජකයින්ට පූජාසන සකස් කිරීමේදී ඊට අවශ්‍ය ජ්‍යාමිතික ගණිතය කිරීම පහසු වීම සඳහා වේද ග්‍රන්ථ වල සවිස්තර ජ්‍යාමිතික සටහන් ඇතුළත් කර තිබෙන

බව ඔහු පැහැදිලිව පෙන්වා දී තිබේ. පූජාසන ඉදිකිරීමේදී [illegible] වේද ග්‍රන්ථ වල [illegible] පයිතගරස්ගේ නියමය පිළිබඳව [illegible] පයිතගරස් [illegible] පූජකයින් පයිතගරස්ගේ ප්‍රමේයය [illegible] ගණිත නියමයන් පිළිබඳව දැන සිටි [illegible] නියමයන් [illegible] (The Shulvasutras) පැහැදිලිවේ. මෙම නියමයන් [illegible] (Incidental Achievement) [illegible] ජ්‍යාමිතියේ [illegible] වැදගත් [illegible] ගණිතමය නියමයන් විය.

අවසාන වශයෙන් දක්නට ලැබෙන තවත් අපූර්ව සමානත්වයක් [illegible] අවධානය යොමු කිරීමට කැමැත්තෙමි. 'සාංඛ්‍ය' යන වචනය එය බිඳ ආ 'සංඛ්‍යා' යන වචනයෙන් වෙනස් වන්නේ ස්වර [illegible] එහි අර්ථය 'සංඛ්‍යා' යනුය. මෙසේ [illegible] අදහස් වන්නේ පයිතගරස් මෙන් අංක පිළිබඳවූ දාර්ශනිකයකු යන්නය.

පයිතගරස් [illegible] ඉන්දියානු අදහස් වලට සමාන [illegible] ඉගැන්වීම් වලට සමාන අංග ලක්ෂණ රැසක් දක්නට ලැබෙන හෙයින් පයිතගරස් ඉන්දියාව සමඟ සම්බන්ධකම් පැවැත්වූ බව නිගමනය කිරීමට පුළුවන. ඔහු තම දැනුම ලබාගත්තේ ග්‍රීසියට පැමිණි සංචාරක [illegible] ඔහු ඉන්දියාවට [illegible] කළේද යන කාරණය නිර්ණය කිරීමට නුපුළුවන. කෙසේ වෙතත් ඔහු ඉන්දියාවට යන්නට ඇතැයි විශ්වාස කළ හැකිය. එමෙන්ම එය නිරන්තරයෙන් සත්‍යය සොයා යමින් අලුත් දේ පිළිබඳ විමර්ශනය කරමින් කටයුතු කළ පුද්ගලයෙකු වූ ඔහුගේ නොඉවසිලිමත් [illegible] දැනුම ලබාගැනීම සඳහා [illegible] ඉවුකර කර ගැනීමට නොහැකිවූ නිසා නුහුරු මිනිසුන් අතරට ගොස් අලුත් දැනුම සෙවීම සඳහා පයිතගරස් දුර රටවලට පිටත්ව යන්නට ඇති බව ලියොන්පෝල්ඩ් වොන් ශ්‍රෝඩර් උපකල්පනය කරයි. [illegible] පිළිබඳ [illegible] දැනීමක් [illegible] "ඉගෙනීමේ [illegible] ප්‍රතිපෝෂණය [illegible] පිහිටුවිය. [illegible] පයිතගරස් [illegible] පිළිබඳ සම්පූර්ණයෙන් [illegible] ලැබීමේ ශතවර්ෂ කීපයක් ගතවූ පසුවය."

අලෙක්සැන්ඩර් ඉන්දු නිම්නයේදී

ඉතිහාසයේ රටවල් යටත් කළ මහා ආක්‍රමණිකයින් [illegible] [illegible] කළ මිනිසුන් සතු වූ දැනීම සෙවීම සඳහාද [illegible] [illegible] [illegible] දැනීම සහ [illegible] යටත් [illegible] [illegible] ගොඩනැඟීම. [illegible] විද්‍යාත්මක [illegible] [illegible] තිබුණි. [illegible] යටත් කර [illegible] [illegible] හිස්ටැස්පස් නැමති [illegible] කර ඇති පළමුවැනි ඩේරියස් [illegible] ප්‍රදේශ සහ [illegible] [illegible] ඉන්දු [illegible] [illegible]. ඔහු විසින් යටත් [illegible] [illegible] පිළිබඳ [illegible] විස්තර තොරතුරු [illegible] [illegible] පිළිබඳ [illegible] සඳහා [illegible] [illegible] නැමැති පුද්ගලයා ඔහු ක්‍රි. පූ. 520 දී [illegible] [illegible] ප්‍රදේශය ගවේෂණය සිදුවී [illegible] [illegible] ලදී. ස්කයිලැක්ස් එම [illegible] [illegible] කර [illegible] [illegible] ඉන්දු [illegible] [illegible] ගවේෂණය සඳහා [illegible] [illegible] [illegible] මාස 30 ක් [illegible], ඒ සඳහා [illegible] දීර්ඝ කාලයක් ගතවූයේ [illegible] [illegible] යොදාගන්නා ලද නැව් ගවේෂණය කරන අතරවාරයේදී [illegible] ස්කයිලැක්ස් විසින් මෙම [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] විස්තරය [illegible] වැදගත් ලේඛන ගවේෂණය පිළිබඳව ලියන ලද [illegible] අද දක්නට නොලැබේ. මෙම ගමනේදී ඔහු ලැබූ අත්දැකීම් පිළිබඳ තොරතුරු අපට දැනගත හැක්කේ ක්‍රි. පූ. 490 - 425 කාලයේදී හැලිකානසස් (Halicarnassus) [illegible] කළ ඉතිහාසයේ පියා වශයෙන් [illegible] හෙරොඩෝටස් [illegible] [illegible]. [illegible] ඉන්දියාව ගැන [illegible] ස්කයිලැක්ස් [illegible] ඇරිස්ටෝටල් විසින් රචිත "රජුන් පිළිබඳ තොරතුරු" (on the status of kings), ඇතෙනේයස් (Athenaios) විසින් රචිත "පස සහ වෘක්ෂලතා" (Soils & Flora) සහ ෆිලොස්ට්‍රේටස් (Philostratos) විසින් ලියන ලද "අද්භූත මිනිස්සු" (Mythical Peoples) වැනි පොත්වලද සඳහන් වේ.

ස්කයිලැක්ස්ගේ සමකාලිකයකු වූ මිලිටස් (Miletus) හි වාසය කළ හෙකාටියස් (Hekataeus) විසින් ලියන ලද මහ පොළව පිළිබඳ විස්තරය (Description of the earth) භූගෝල විද්‍යාත්මක සහ ජාතීන් පිළිබඳ (Geographic & ethnographic knowledge) තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා [illegible] වර්ෂ සියයක් තිස්සේ ප්‍රයෝජනයට ගත් වැදගත්

ග්‍රන්ථයක් ලෙස පැවතුණි. බොහෝ රටවල සංචාරය කර ඇති [illegible] [illegible] ඉතිහාසඥයෙකු වූ [illegible] විසින් රටවල් පාලනය කළ පාලකයින්ගේ පවුල් පිළිබඳ වංශාවලියක් සහ [illegible] ග්‍රන්ථයක් රචනා කළේය. [illegible] දේශයේ පදිංචි කරුවන් පිළිබඳවද ඔහු විස්තර ලියා තිබේ. II ආර්ටැක්සර්සීස් මනමන් (Artaxerxes II Mnemon) (ක්‍රි. පූ. 404-358) රජතුමාගේ රාජ්‍ය සභාවේ පෞද්ගලික වෛද්‍යවරයා වශයෙන් අවුරුදු 17 සේවය කළ කේරියාවේ (Caria) නිඩෝස් (Knidos) හි වාසය කළ පුද්ගලයකු වූ ටෙසියස් (Ktesias) ගෙන් ඉන්දියාව පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු [illegible] ග්‍රීසියට ලැබුණි. පෙරදිග [illegible] පැමිණීමෙන් පසු ඔහු විසින් 'ඉන්ඩිකා' (Indica) සහ 'පර්සිකා' (Persica) නමින් පොත් දෙකක් ලියන ලදී. එම පොත්වල [illegible] වංශ පිළිබඳ [illegible] තොරතුරු, එම ප්‍රදේශයට ආවේණික ඉතිහාසය, එවකට දන්න සිටි ලෝකයේ කෙළවර ජීවත්වූ ජාතිකයන් පිළිබඳ විස්තර සහ ඊට අමතරව ඉන්දු නිම්නයේ මිනිසුන්ගේ ශරීර ස්වභාවයන්, ඇඳුම්, සතුන් සහ වෘක්ෂලතාදිය පිළිබඳ ඔහු විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලද විස්මයජනක [illegible] කරුණු ඇතුළත් කර තිබේ.[33] ආර්ටැක්සර්සීස් (Artaxerxes) ගේ කාලයේදී ඉන්දියාව සහ පර්සියාව අතර ඉතා කිට්ටු සම්බන්ධතාවක් පැවතුණි. පැරණි [illegible] මාර්ග එකල හොඳින් තිබුණු [illegible] පර්සියානු ජාතික ඇකිමෙනිඩ්ස් (Achaemenids) පරම්පරාව [illegible] වූ ප්‍රදේශය පාලනය කළේය. පළමුවන ඩේරියස් හිස්ටැස්පස් රජුගේ (Darius Hystaspes) මුල් ශිලා ලේඛනවල ගන්ධාර දේශය පිළිබඳව සඳහන් කර තිබේ. ඒ කාලයේදී ජීවිතයේ විවිධ අංග කෙරෙහි පැවති බටහිර බලපෑම් ඉන් පැහැදිලි වේ. ඉන්දු නිම්නයේ සකල කොටස පර්සියාවේ ප්‍රාන්ත රජුන් යටතේ පැවතිණි. ඉන්දියාව යටත් කරගත් ඩේරියස් රජතුමාට ඉන්දියාව විසින් ගෙවිය යුතුවූ අධික කප්පම් පිළිබඳව හෙරොඩෝටස් විසින් වාර්තා කර තිබේ.

ඇකිමෙනිඩස් රාජවංශයේ ආධිපත්‍යය පැවති අවසාන ශතවර්ෂ දෙක ඇතුළත් කාල පරිච්ඡේදය තුළදී විවිධ සංස්කෘතීන් අතර නිරන්තර සම්බන්ධතාවයන් පැවතුණි. එම අධිරාජ්‍යයේ බලපෑම විශාල පෙදෙසක් පුරා පැතිර තිබුණි. ඉන්දියාව, ඊජිප්තුව, සිරියාව සුළු ආසියාව සහ මෙසපොටේමියාව යන රටවල් ඉරාන අධිරාජ්‍යය යටතේ එක්සත්ව පැවතුණි. එකිනෙකට වෙනස්වූ බොහෝ ගෝත්‍රික කණ්ඩායම් අතර පැවති සම්බන්ධතා සංස්කෘතික වශයෙන් වැදගත් වූ බොහෝ [illegible] වලට මග පෑදුවේය. ක්‍රි. පූ. 486 - ක්‍රි. ව. 465 කාලයේදී සර්සීස් (Xerxes) [illegible] යටතේ ඉන්දියානු [illegible] [illegible] ග්‍රීසියට පහර දෙන ලදී. එහිදී [illegible]

[illegible]. ක්‍රි. පූ. 336-331 දී තුන්වන ඩේරියස් රජතුමා ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ [illegible] ඉන්දියානු [illegible] ලදී.

ක්‍රි. පූ. 327-324 කාලයේදී මහා ඇලෙක්සැන්ඩර් විසින් සිදුකළ [illegible] ඉන්දියාව පිළිබඳ පැවති [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible] සහ ක්‍රි. ව. [illegible] ක්‍රි. ව. 175 කාලයේදී ජීවත්වූ [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර් විසින් [illegible] ඉන්දියානු [illegible] ලෝක [illegible] ඩේරියස් [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර් විසින් [illegible] ලෝකයේ [illegible] ඉදිරියට [illegible] (Okeanos) [illegible] ලෝකයේ [illegible] ඔහුගේ එකම අභිප්‍රාය විය. [illegible] විද්‍යාඥයින් විසින් හඳුන්වනු ලැබූ මධ්‍යම ඉන්දු ගංගා නිම්නයට ඔහු පැමිණියේය.

ක්‍රි. පූ. 327 වන අවුරුද්දේදී දඹවැලක පුරුක් මෙන් ඉදිකරනු ලැබූ බලකොටු සහිත නගර රැසක් මගින් ඇලෙක්සැන්ඩර් බටහිර [illegible] ඔහු බැක්ට්‍රියාවේ සිට ඉන්දියානු දේශ සීමාවට සේන්දු විය. ඔහු සතුව තිබූ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික කුශලතා නිසා සටන් කිරීමකින් තොරව රටවල් යටත් කර ගනිමින් වේගයෙන් ඉදිරියට යාමට ඔහුට හැකිවිය. ක්‍රි. පූ. 327 වර්ෂයේදී 120,000 වූ පාබල සේනාවක් සහ 15,000 වූ අශ්වාරෝහක හමුදාවක් සමඟ හින්දු කුශ් කඳුවැටිය තරණය කර ක්‍රි. පූ. 326 වසර ආරම්භයේදී ඔහු ඉන්දු නිම්න ප්‍රදේශයට සම්ප්‍රාප්ත විය.

අසල් වැසි රාජ්‍ය ස්වභාවික සතුරන් ලෙසත්, දුරින් පිහිටි රාජ්‍ය ස්වභාවික මිතුරන් ලෙසත් සැලකීම පුරාණ ඉන්දියාවේ පැවති [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ ආධිපත්‍යය පිළිගැනීමෙන් අසල් [illegible] ලැබෙතැයි [illegible] තක්ෂිලාවේ පාලකයාවූ අම්භි (Ambhi) බලාපොරොත්තු විය. ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ පාලනය පිළිගැනීමට තමා කැමති බව දන්වමින්

[illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර් [illegible] හැකිවිය. මේ නිසා [illegible] ප්‍රදේශයෙන් විනාශවීම වැළකිණි.

ජයග්‍රාහී ලීලාවෙන් තක්ෂිලාවට ඇතුළුවීමට පෙර ඇලෙක්සැන්ඩර්ට ස්වාට් (Swat) නිම්නය තරණය කිරීමට සිදුවිය. එම ප්‍රදේශය පාලනය කරන ලද්දේ ජයග්‍රාහකයා හෝ මරණය එකම විකල්පය වශයෙන් තෝරා ගත් අස්වකාස් (Asvakas) නමැති [illegible] විසිනි. [illegible] (Persistence) [illegible] ක්‍රියා කළ [illegible] නැතිනම් [illegible] මේ ප්‍රදේශයේදී ඇලෙක්සැන්ඩර්ට මුහුණ දීමට සිදුවූ අභියෝගය පිළිබඳ කිසියම් අදහසක් ඇතිකර ගැනීමට හැකිවනු ඇත. ඒ කාලයේදී ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ [illegible] නැවීමක් දක්නට ලැබුණි. එම බාධකය ජයගැනීමට ඔහුට හැකිවිය. ඉන්දු ගඟ තරණය කළ විගස ඔහු තක්ෂිලාවේ රජතුමාට අයත් හමුදා භටයින් 5,000 ක සහයෝගය ඇතිව පෞරව (Poros) රාජ්‍යයට විරුද්ධව සටන් කරමින් තවදුරටත් නැගෙනහිර දෙසට ගමන් කළේය. ඇලෙක්සැන්ඩර් ඉතා දුෂ්කර ලෙස උපක්‍රමශීලීව [illegible] පෞරවයින්ට අයත් විශාල හමුදාව පරාජයට පත් කිරීමට සමත්විය. තව දුරටත් ඉදිරියට ඇදුන ග්‍රීක් හමුදාව චේනාබ් (Chenab) සහ රවි (Ravi) (ග්‍රීක් Hydraotes) යන ගංගා තරණය කර බිස් Beas (ග්‍රීක් Hyphasis) දක්වාත් එතැනින් අද උතුරු ඉන්දියානු නගර වන අම්රිත්සාර් (Amritsar) සහ ජුලුන්දූර් (Jullundur) නගර අතර පිහිටි ප්‍රදේශයට ගියහ. ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ එකම අභිප්‍රාය වූයේ එවකට ජනාවාස වූ ලෝකයේ කෙළවරට ළඟාවීමය. පර්සියානු අධිරාජ්‍යයට අයත් මෙම දුරස්ථ ප්‍රාන්ත යටත් කර ගැනීමෙන් පසු තම පරමාර්ථය ඉටුවී ඇතිබව ඔහු කල්පනා කළේය. එපමණක් නොව නයිල් නිම්නය දක්වා තරම් ඈතට තමා පැමිණ ඇති බව ඔහු විශ්වාස කළේය. ඉන්දු ගංගාවේ සහ හයිඩැස්පස් (Hydaspes) යන ගංගාවල ග්‍රීකයෝ කිඹුලන් දුටහ. තවත් ගංගාවක් වූ ඇකිසිනීස් (Akesines) නෙළුම් මල් දුටහ. ඔවුන් දැන සිටියේ කිඹුලන් වාසය කරන්නේත් නෙළුම් මල් වැඩෙන්නේත් නයිල් ගඟේ පමණක් බවය. ලෝක භූගෝලය සහ තමා පැමිණ සිටින ස්ථානය පිළිබඳ වටහාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කරම [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර් ජීවත්වූ කාලයේදී නොතිබූ බව මෙයින් පෙනෙයි.

එම ප්‍රදේශයේ ජීවත් වූ වැසියන් විසින් ඉන් [illegible] දෙසට සීමා නිර්ණය නොහැකි තරම් විශාල වූ බිම් ප්‍රදේශයක [illegible] විස්තර කරන ලදුව, [illegible] අලි [illegible] සිටින බවත්, එපමණක්

නොව එම දිශාවටම ගලායන ගඟක් තිබෙන බවත් [illegible] සහ [illegible] [illegible] ලබා ගැනීමට හැකි [illegible] [illegible] [illegible] මූලාශ්‍ර [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] හැදින්වූ සමය දක්වා සිටි ලෝකයේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] එවිටය.[8] ඇලෙක්සැන්ඩර් තමාගේ සේනාව [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. කවුරුන් ද [illegible] විය. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අවස්ථාව එනවිට අවුරුදු කිහිපයක් යුද [illegible] [illegible] [illegible] නමුදුව මහත් වෙහෙසට පත්ව සිටියේය. නමුදුව ඔහුගේ අණය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ආපසු හැරී එන ලෙස ඔහුට බල කළේය. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉන්දියානු ප්‍රදේශය අතහැර ක්‍රි. පූ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] මාස 20 කට පසු පර්සියාව වෙත [illegible] [illegible] [illegible] බැබිලෝනියාවේදී මිය ගියේය.

[illegible] නියර්කොස් (Nearchus) නමැති [illegible] [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. නියර්කොස් [illegible] [illegible] [illegible] ඉන්දු ගඟ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දකුණු දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නිසා [illegible] දෙසට නැව [illegible] [illegible] [illegible] ප්ලියඩීස් (Pleiades) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Seleucus) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර් [illegible] ඉන්දු [illegible] [illegible] දකුණු ප්‍රදේශයේ පිහිටි [illegible] (Xylenopolis 'wood town') [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉන්දු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ක්‍රොකාලා (Krokala) නමින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] (ක්‍රි. ව. [illegible]) විසින් ලියන ලද සුප්‍රසිද්ධ "[illegible] [illegible]" (Naturalis Historia) නමැති ග්‍රන්ථයෙහි නියර්කොස්ගේ [illegible] [illegible] ඉන්දියාව දක්වා වැටී තිබූ මුහුදු මාර්ග පිළිබඳ සිත් ගන්නා සුලු විස්තරයක් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දක්වා අරාබියේ පිහිටි [illegible]

[illegible] (Cape Syagrum) සිට [illegible] (Favonius) [illegible] [illegible] (Hippalis) නමින් හැඳින්වූ නිරිතදිග මෝසම් [illegible] [illegible] [illegible] ඉන්දු ගඟේ [illegible] ප්‍රදේශයට [illegible] [illegible] [illegible] ප්ලිනි (Pliny) සඳහන් කර තිබේ.

ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ ඉන්දියානු ආක්‍රමණය පිළිබඳ තොරතුරු [illegible] ඉන්දියානු මූලාශ්‍ර කිසිවක සඳහන් කර නොතිබීම එතරම් පුදුම විය යුතු කරුණක් නොවේ. පෝරස්ගේ (Porus) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ප්‍රදේශ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ප්‍රදේශ [illegible] ලෙස ඉන්දියානු පාලකයින් විසින්ම පාලනය කරනු ලැබීම නිසා [illegible] [illegible] මිනිසුන්ට කිසි වෙනසක් නොදැනුණි. පර්සියානු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ග්‍රීක් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible], ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ ඉන්දියානු ආක්‍රමණයට [illegible] [illegible] [illegible] ග්‍රීක ජාතිකයින් සහ ග්‍රීසිය හැඳින්වීම සඳහා 'යවන' හෝ 'යෝන' වැනි නාම ඉන්දියානු [illegible] [illegible] [illegible]. එම [illegible] [illegible] [illegible] ග්‍රීක් ප්‍රදේශවල [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ග්‍රීසිය පිළිබඳ [illegible] ඉන්දියානුවන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[9]

ඇලෙක්සැන්ඩර්ගෙන් පසු ඉන්දු නිම්න ප්‍රදේශය විශාල [illegible] [illegible] [illegible] විය. ඔහු විසින් [illegible] විශාල [illegible] [illegible] ලැබිය. [illegible] විශාල [illegible] [illegible] වී තිබුණි. ඔහු විසින් පත් කරනු ලැබූ පීතොන් (Peithon) නැමැති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉන්දු ප්‍රදේශයත්, ෆිලිප්පොස් (Philippos) නැමැති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පාලනය කරනු ලැබිය. ග්‍රීකයින් සහ ඉන්දියානුවන් අතර [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ [illegible] විශාල ප්‍රදේශයක් [illegible] සෙලියුසිඩ් (Seleucids) [illegible] [illegible] ප්‍රදේශය ඊජියන් (Aegean) ප්‍රදේශයේ සිට ඇරකෝෂියා (Arachosia) සහ ඉන්දු නිම්නය දක්වා [illegible] [illegible]. එම ප්‍රදේශවල [illegible] [illegible] ග්‍රීක ප්‍රාදේශීය රාජ්‍ය [illegible]. එම ප්‍රාදේශීය රාජ්‍ය [illegible] [illegible] [illegible] අතර [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කරන ලද කාසි වලින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පිළිබඳ අදහසක් ඇතිකර ගත හැකිය. එම කාසි [illegible] [illegible] දක්වා ඇත්තේ සමාන්තරයෙන් භාෂා දෙකකින්, එනම් ග්‍රීක් සහ [illegible]

[illegible] කරගැනීම් [illegible] (Karoshthi) යන භාෂා වලිනි. [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ අභිප්‍රාය නොවීය. [illegible] දුරස්ථ රටවල සඳහාය [illegible] [illegible] [illegible] විය.

ක්‍රි. පූ. 317 පමණ [illegible] ආචාර්ය [illegible] චන්ද්‍රගුප්ත [illegible] රාජ වංශයේ නිර්මාතෘවරයා වූ චන්ද්‍රගුප්ත [illegible] අධිරාජ්‍යයට [illegible] [illegible] (Madra) [illegible] ක්‍රි. පූ. 358-281 කාලයේ [illegible] (Seleucus I Nicator) චන්ද්‍රගුප්ත [illegible] සෙලියුකස් [illegible] චන්ද්‍රගුප්ත [illegible] (Seleucus) [illegible] සම්බන්ධතාවේ නව අදියරක් [illegible] ආරම්භ විය. මේ නිසා ඉන්දියාව හා ග්‍රීසිය අතර අඛණ්ඩ දේශපාලන සම්බන්ධතා ඇතිවූ අතර සෙලියුකස්ගේ රාජ දූතයෙකුවූ මෙගැස්තිනීස් (Megasthenes) ක්‍රි. පූ. 300 වර්ෂයේදී පමණ පාටලීපුත්‍ර [illegible] [illegible] චන්ද්‍රගුප්තගේ පසු [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible] ග්‍රීසියේ ඇන්ටිඕකස් [illegible] (Antiochus) ක්‍රි. පූ. [illegible] [illegible] [illegible] බිංදුසාර ඉල්ලා සිටියේය. ග්‍රීක [illegible] ඉන්දියානු [illegible] විය. [illegible] ඇන්ටිඕකස් විසින් [illegible] (Deimachos) නමැති ග්‍රීක රාජ දූතයෙකු බිංදුසාර රජතුමා වෙත යවන ලදී. මෞර්ය රජවරු [illegible] උසස් දාර්ශනික [illegible] මේ නිසා මෞර්ය යුගයේ සිට ඉන්දියානු රාජ සභාවේ සේවය කළ තාපසවරු හුදු දේශපාලනඥයින් [illegible] සහ සිතුම් පැතුම් වලට අනුකූලවූ කටයුතු කළ පුද්ගලයෝ වූහ.

ඇලෙක්සැන්ඩර් [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] 160 [illegible] [illegible] බුද්ධ ශාසනය [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණයෙන් [illegible] දිනයකින් ක්‍රි. පූ. 480 දී සිදුවූ අතර [illegible] ක්‍රි. පූ. 160 දී [illegible] මේ කාලය වනවිට බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] [illegible] (Videha) [illegible] [illegible] ශ්‍රී ලංකාව [illegible] පැතිර ගොස් තිබුණි. බුදුන් වහන්සේ විසින් [illegible] [illegible] [illegible] ප්‍රදේශවලටත් ව්‍යාප්ත කළහ.

තක්ෂිලා සහ [illegible] ප්‍රදේශයේදී ඇලෙක්සැන්ඩර්ට [illegible] ශ්‍රමණයින් හමුවිය. [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර්ට [illegible] ශ්‍රමණයින් 'සාර්මනයි' හෝ 'සමනෛයි' (Sarmanai or Samanaioi) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබූ බවත්, ඔවුන් ශුද්ධ වෘක්ෂයක් සේ සලකන ඇසතු ගස් මුල වාඩිවී සිටින බවත් ඒ පිළිබඳව තොරතුරු රැගෙන ආ පුද්ගලයින් ඇලෙක්සැන්ඩර්ට දැන්වූහ.[4] එම තාපසයින් ශ්‍රමණයින් (shramanas) විය යුතුය. 'ශ්‍රමණ' යනු පිඩුසිඟා යමින් ජීවත්වන බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා හැඳින්වීමට යොදන පදයකි. එපමණක් නොවේ. ඇසතු වෘක්ෂය පූජනීයත්වයෙන් සලකනු ලබන්නේ බෞද්ධයින් විසින් පමණි. ඊට හේතුව බුදුන් වහන්සේ බුද්ධත්වය ලබාගත්තේ එවැනි ගසක් පාමුලදී වීමය. එවැනි තාපසයකු කලනොස් (Kalanos) යනුවෙන් හැඳින්වීමට ග්‍රීකයින් පුරුදුව සිටියහ. [illegible] විසින් කල්‍යානම් (Kalyanam) යන වචනයෙන් ඔවුන්ට නිතර ආමන්ත්‍රණය කිරීමට පුරුදුව සිටීම නිසාය. කලනොස් ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ හමුදාව බලා සිටියදීම සෙමෙන් [illegible] තම ශරීරයට ගිනි තබා ගත් බව සඳහන් වේ.

එකල පැවති ඉන්දීය ජන ජීවිතය පිළිබඳ [illegible] [illegible] ලැබී ඇත්තේ සෙලියුසිඩ් රජතුමාගේ (Seleucid) [illegible] චන්ද්‍රගුප්තගේ රාජ සභාවේ සේවය කළ මෙගැස්තිනීස් විසින් ලියන ලද තොරතුරු මගිනි. [illegible] විසින් [illegible] තොරතුරු [illegible]

අතර බ්‍රාහ්මණයින් විසින් පවත්වන ලද [illegible] පිළිබඳ [illegible] [illegible] [illegible] (samanas) පිළිබඳ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. නිරන්තරයෙන් [illegible] [illegible] [illegible] ඉන් මුලින් ප්‍රකාශ කෙළෙමු. ක්‍රි. පූ. 320 දී පමණ [illegible] චන්ද්‍රගුප්ත නම් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අද ඇෆ්ගනිස්ථානය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] රටවල්ද ඇතුළත් කළ ප්‍රදේශ [illegible] නිර්දය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇති කළේය. එම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 'අර්ථශාස්ත්‍රය' (Arthashastra) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 'අර්ථශාස්ත්‍රය' [illegible] 'කුමාරයා' (Il Principe) නැමැති [illegible] [illegible] සැසඳීමට සුදුසුය.

රටක් පාලනය කිරීම යනු දණ්ඩ නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම බව අර්ථශාස්ත්‍රයේ පැහැදිලිවම නිර්වචනය කර තිබේ. දණ්ඩ නීතිය යනු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ක්‍රියාත්මක [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විය. චන්ද්‍රගුප්තගේ පුත්‍ර වූ බින්දුසාරට අමිත්‍රඝාතක හෙවත් 'සතුරන් නසන්නා' නම් වූ අන්වර්ථ නාමයක් පවා පටබැඳ තිබුණි.

මගධ දේශය දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ආගම් වලට කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස පැවතුණි. උග්‍ර තපස් වෘත පිළිපැදීම සහ පණ ඇති සියලු දෙයට [illegible] පිළිබඳ තම අභිවිශිෂ්ට දේශනා කරමින් මහාවීර එට අවුරුදු [illegible] කලින් එහි වාසය කළේය. මහත් ගෞරවයට පාත්‍ර වූත්, [illegible] [illegible] [illegible] ලැබූවාවූත්, බුදුන් වහන්සේ වැඩසිටි ස්ථාන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නගරයේ පිහිටා තිබේ. ඒවා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Bodh Gaya). පසුබිමෙන්

[illegible] දෙසූ ස්ථානය වූ ඉසිපතනය [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] (නූතන [illegible]-kasia). [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 'විශාලා', සහ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (නූතන බසාර්-Basarh) යන ස්ථානයෝයි.

පළමු මෞර්ය රජු ඇසූ පැවති ආගම් විශ්වාසය පැහැදිලි කරන ලක්ෂණයක් නම් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විශේෂ [illegible]. තම රාජ්‍යත්වයේ දීර්ඝ කාලයක් පැවති සාගතයක් හේතුවෙන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] චන්ද්‍රගුප්ත මෞර්ය [illegible] [illegible] තම ජීවිතයේ අවසාන අවුරුදු 12 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] වේ. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සහ ආගමික [illegible] මෞර්ය රාජවංශය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විශේෂ ලක්ෂණය විය.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉතිහාසයේ දිගුකලක් [illegible] [illegible] ලැබුණි. තමා ප්‍රියදර්ශන (දැකීමට ප්‍රිය) හෝ දේවානම්ප්‍රිය (දෙවියන්ට ප්‍රියවූ) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබීමට අශෝක රජතුමා ප්‍රිය කළේය. ක්‍රි. පූ. 272-232 දක්වා කාලය තුළ අශෝක තම පාලනය පුළුවන් පමණ [illegible] [illegible] කළේය. අශෝක [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තම පියා වූ චන්ද්‍රගුප්ත [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දීර්ඝ කාලයක් රාජ්‍ය පාලනය කර අවසානයේදී ඇතිවූ [illegible] [illegible] නිසා නොවේ. [illegible] [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය ඔහු කල්තියාම තේරුම් ගත්තේය. බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් පතුරුවා හැරීමට ඔහු තම සම්පූර්ණ ශක්තිය කැප කළේය. බුදු දහම තම රටවැසියන් අතර පමණක් නොව, අසල් වැසි රටවලත්, එමෙන්ම ලෝකය පුරාමත් දැන සිටි සියලුම රටවල ජීවත්වන ජනයා අතරත් පැතිරවීමට ඔහු ක්‍රියා කළේය. ඔවුන් කොතරම් දුර බැහැර ප්‍රදේශවල ජීවත්වූවත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විසින් තම ශ්‍රාවකයන්ට නියම කළ පරිදි ප්‍රචාරය කිරීම ඔහුගේ එකම අභිලාෂය විය.

කෙසේ වෙතත් අශෝකගේ ජීවිතය ආරම්භයෙන් කොටවූවක් නොවේ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] බුදු දහම වැළඳගත්තේය.

අශෝක රජතුමාගේ දූත සේවය : බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් ලොව පුරා පැතිරීම

අශෝක රජු විසින් බුදු දහම වැළඳ ගැනීම පිළිබඳ විවිධ ජනප්‍රවාද තිබේ. රාජ්‍ය බලය අත්පත් කර ගැනීමේදී ඔහු විසින් මරණයට පත් [illegible]

[illegible] ඒ ගැන පැහැදී බුදු දහම වැළඳගත් බව කියවේ.

කෙසේ වෙතත් මෙතුමා බුදු දහම වැළඳ ගැනීමට සැබෑ හේතුව [illegible] කාලිංග රාජ්‍යයට එරෙහිව ඔහු විසින් දියත් කරන ලද දරුණු සංග්‍රාමය හේතු වූ බව අපට සිතිය හැක. [illegible] 13 වන සෙල්ලිපියේ [illegible] කාලිංග රාජ්‍යය අල්ලා ගත් පසු "දෙවියන්ට ප්‍රිය වූ අශෝක ධර්මය [illegible]" [illegible] සඳහන් කර තිබේ.

මෙම ශිලා ලේඛනය [illegible]

[illegible] හැකිය. [illegible] පාලකයකු ලෙස විසින් [illegible] [illegible] ක්‍රියා පිළිබඳ පසුතැවිලි වෙමින් සදහටම සම්පූර්ණ නිවැරදි ක්‍රියා [illegible] මග [illegible] සිදුවිණි. [illegible] [illegible] ඉතිහාසයේ පෙර නොවූ විරූ [illegible] [illegible] වෙනත් අශෝක රජුගේ පාලනය බෞද්ධ සදාචාරය [illegible] [illegible] [illegible] ගරු කරන ලෙස [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කළ හැකිය. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කාලිංග [illegible] [illegible] [illegible] ක්‍රියාකළ බවත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විසින් පැහැදිලි ලෙස [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලැබූ නියෝග [illegible] බව පෙනියයි. ඔහු විසින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] උසස් ලෙස පෙනී ගියත් ඔහු තුළ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අශෝක රජතුමා [illegible] 13 වන සෙල්ලිපිය [illegible] විශාල අධිරාජ්‍යයක ආධිපත්‍යය දැරූ රාජ්‍ය පාලකයෙකුට පැවරී ඇති [illegible] සම්භාරය අති විශාලය.

දැනට අපට ලැබී ඇති බෞද්ධ පොත පත ක්‍රිස්තු පූර්ව සහ ක්‍රිස්තු වර්ෂ පළමුවන ශතවර්ෂ වලට අයත් ඒවා බව පෙනී ගියද ඊට වඩා පැරණි ධර්ම ග්‍රන්ථ පැවති බව අශෝක රජතුමාගේ 13 වන සෙල්ලිපියේ දැක්වෙන [illegible] පෙළ කීපයෙන් පැහැදිලි වේ. [illegible] වඩා පැරණි පිටපත් තිබූ බව හෝ වඩා නිවැරදි මුඛ පරම්පරාගත සම්ප්‍රදායන් [illegible] [illegible] [illegible] පිළිබඳව [illegible] ඇති [illegible] [illegible] අපට [illegible] [illegible] [illegible] අශෝක රජතුමා පැහැදිලිවම ධම්මපදයේ පහත දැක්වෙන [illegible] [illegible] [illegible] ක්‍රියාකර ඇතිබව පෙනියයි: '[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] (තමා [illegible]

පාලනය කරගෙන [illegible] හැකිය) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජයග්‍රහණය සැබෑ ජයග්‍රහණයක් [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]." (ධම්මපදය 8 : 4-5)

කාලිංග රාජ්‍යයේ තම නිලධාරීන් විසින් පිළිපැදිය යුතු නියෝග ඔහු විසින් නිකුත් කරන ලදී. එහි පළමු නියෝගය ආරම්භ වන්නේ "සියලුම මිනිසුන් මාගේ දරුවන්ය." යන ප්‍රකාශයෙනි. බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තුළ දැකිය හැකිය: "මගේ දරුවන්ට මෙලොවදීත් පරලොවදීත් යහපත සැලසේවා! යනු මගේ ප්‍රාර්ථනයයි. සියලුම මිනිසුන්ට එසේ වේවා යනු මගේ පැතුමයි." ධර්මය පිළිබඳ තමා අනුගමනය කරන ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රකාශයට පත් කරමින් ඔහු මුළු රට පුරාම සෙල්ලිපි පිහිටුවීය. තම [illegible] [illegible] පිළිබඳව ඔහු ඉතා උසස් ලෙස කතා කළේය. සියලු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] මිනිසුන්ගේ [illegible] සහ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] සම්පන්න, [illegible] සහ [illegible] [illegible] ලෙස [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] විසින් අශෝක රජතුමාගේ නියෝග [illegible] සිලා ලේඛන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලැබේ. [illegible] අශෝකගේ [illegible] පැහැදිලි [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ඇති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බෞද්ධ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] ලද [illegible] සෙල්ලිපියේ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලේඛන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] නිකුත් කළේය. "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]... [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]... [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]... [illegible] විසින් කරන ලද [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]... [illegible] විසින් කර ඇති වැරදි සිහිකරමින් ඒවා නිවැරදිකර ගැනීමට ක්‍රියා කරන්න."[4]

[illegible] [illegible] අශෝක රජතුමාගේ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ලද [illegible] විසින් [illegible] වෙනත් රටක අවනත් පුදයක විසූ බුද්ධිමත් [illegible] ඇතුළත්වීම [illegible] කල්පනා [illegible] ද්‍රව්‍ය ඇති තිබේ.

[illegible] සහ [illegible] බෞද්ධ [illegible] දීඝ සඳහා [illegible] [illegible] පැලසා [illegible] ... [illegible] කළේය. [illegible] ... [illegible] අසල කිසි [illegible] කළේය. [illegible] [illegible] [illegible] මර්ගෝපදේශකත්වය යටතේ [illegible] අසු සහ දහසක් සහ [illegible] කළ [illegible] [illegible] [illegible] විශාල සංඛ්‍යාවක් ඉදිකරන ලද [illegible] [illegible] [illegible] එපමණක් [illegible] [illegible] [illegible] පිරිසකට [illegible] ... [illegible] සඳහා [illegible] [illegible] කර [illegible] [illegible] සඳහා [illegible] බ්‍රිටිෂ් (Bhavishya) [illegible] නමින් හැඳින්වෙන [illegible] [illegible] කර [illegible] [illegible] ... ඊ. එම්. ෆෝස්ටර් (E M Forster) විසින් ලියන ලද 'ඉ පැසේජ් ටු ඉන්ඩියා' (A passage to India) නමැති සුප්‍රසිද්ධ ඉංග්‍රීසි නවකතාව සඳහාම [illegible] [illegible] නමින් [illegible] ප්‍රසිද්ධියට පත් විය. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ධර්ම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ලෝක ඉතිහාසයට අනුව කල්පනා [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ඇති වූ [illegible] වැදගත් ප්‍රතිඵලය නම් අප්‍රල [illegible] ආගම් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විසින් කරන ලද ඉල්ලීම් ක්‍රියාවට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

අශෝක රජතුමා යනු පෙරදිග සිහිවී එතරම් ප්‍රසිද්ධියක් නොතිබූ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නොවිය. අන්තර් ජාතික [illegible] [illegible] [illegible] සම්බන්ධතා [illegible] [illegible] [illegible] සිදුවිය [illegible] [illegible] [illegible] චෝලීය [illegible] වැදගත් නැතක් දුරු විශාල අධිරාජ්‍යයක් පාලනය කළේය. II ෆිලඩෙල්ෆස් ටොලමි නමැති ඊජිප්තුවේ ග්‍රීක පාලකයාගේ නියෝජිතයා ලෙස ඩයනීසියස් බින්දුසාර රජතුමාගේත් අශෝක රජතුමාගේත්, රාජ සභාවේ සේවය කළේය. එවැනි ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා පැවති කාලයක කටයුතු කළ අශෝක රජතුමා නම් දේශ සීමාවෙන් පිටත ලෝකය පුරා සිටි නිතවත් පාලකයින් වෙත බෞද්ධ ධර්මදූතයින් පිටත්කර යවා ඔවුන් ලවා ධර්ම ප්‍රචාරය කිරීමට කටයුතු යොදුවේය.

තමා විසින් ධර්මදූතයින් පිටත් කර යවනු ලැබූ රජවරුන්ගේ නම්: 13 වන ශිලාලේඛනයේ මෙසේ සඳහන් වේ. අම්තියෝක - දෙවන සිරිය් ඇන්ටියෝකස් නැමති සිරියාවේ රජතුමා (ක්‍රි. පූ. 261-246) (Amtiyoka- Antiochus II Theos); තුරමය - ඊජිප්තුවේ දෙවන ටොලමි ෆිලඩෙල්ෆස්

(Turamaya - Ptolemy II Philadelphus) ක්‍රි. පූ. 285-247); අම්තෙකිනා හෝ අන්තිකිනි - මැසිඩෝනියාවේ ඇන්ටිගෝනස් ගොනාටස් (ක්‍රි. පූ. 276-239) (Amtekina or Antikini - Antigonus Gonatas); සිරීන්හි මග හෙවත් මගස් (ක්‍රි. පූ. 300-250) Maga - Magas of Cyrene; සහ අලිකසුන්දර යන රජවරුය. 'අලිකසුන්දර' යනු ක්‍රි. පූ. 272-255 කාලයේ විසූ එපිරස් හි ඇලෙක්සැන්ඩර් (Alexander of Epirus) හෝ ක්‍රි. පූ. 252-244 කාලයේ කොරින්ත් හි විසූ ඇලෙක්සැන්ඩර් (Alexander of Corinth) විය යුතුය. දෙවන ශිලා ලේඛනයේ සඳහන් කර තිබෙන්නේ ඇන්ටියෝකස් රජතුමාගේ නම පමණි. අනෙක් රජවරු සාමන්ත රජවරු හෝ අසල්වැසි රාජ්‍ය පාලකයන් වශයෙන් හඳුන්වාදී තිබේ. මේ නිසා අශෝක රජතුමා ග්‍රීක පාලකයින්ගේ රාජ සභාවලට බෞද්ධ ධර්මදූතයින් යැවූ බවට සැකයක් නැත.[11] 256 කට [illegible] [illegible] ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා දූතයින් පිටත් කර යැවූ බව [illegible] ලිපියක සඳහන් කර තිබේ. ඔහු විසින් [illegible] [illegible] කාර්යභාරය [illegible] [illegible] [illegible] ලෙස දක්වා තිබේ. ඔවුන් වෙනත් ආගම් අදහන පුද්ගලයින් පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතු අතර ඔවුන්ගේ කාර්යය වන්නේ බෞද්ධයින්ගේ [illegible] සහ ප්‍රයෝජනය සඳහා [illegible] [illegible] [illegible] ඇතිවන පරිදි එය [illegible] කිරීමය. ඔවුන් යවනයින් (ග්‍රීක්වරු), කාම්බෝජ වැසියන්, ගාන්ධාර වැසියන් සහ දේශ සීමා ප්‍රදේශ වල ජීවත්වන මිනිසුන්, [illegible], බ්‍රාහ්මණයින්, අනාථයන් මෙන්ම දුප්පත් මිනිසුන් යන සියලු දෙනා පිළිබඳවම සැලකිලිමත් විය යුතුය.

අශෝකයේ ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ ඉන්දියාව සහ බටහිර රටවල ජීවත්වූ මිනිසුන් අතර දේශපාලන සහ ආර්ථික සම්බන්ධතා හොඳින් තහවුරු වී තිබූ කාලයකදීය. දෙගම්මැද්ද ප්‍රදේශයේ සහ (මෙසපොතේමියාව); [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තිබූ සීමා ප්‍රදේශවල ජීවිත ඉන්දියානු [illegible] [illegible] තිබූ බවත් දියුණුවන වෙළඳ වරායන් පිළිබඳ තොරතුරු වැඩියෙන් ලැබෙන්නට පටන් ගත් බවත් එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කොරමැන්ඩල් සිට මලබාර් වෙරළ දක්වාත්, එතැනින් ඉන්දු ගඟේ මෝය කට ප්‍රදේශය දක්වාත්, බටහිරට නැව් ගමන් කළ බවත් සඳහන් කර තිබේ. අශෝක රජතුමා ජීවත්වූයේ වෙළඳාම ව්‍යාප්ත වීම සහ රටවල් යටත් කිරීම නිසා ඉතා [illegible], [illegible] බුද්ධිමය සංවාදයක් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පැරණි සම්ප්‍රදාය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පටන් ගන්නේය. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ මිශ්‍ර ආගම් බිහිවීමය. හෙලනිස්ටික

(Hellenism) නමින් හඳුන්වනු ලැබූ එවැනි ආගම් මැද පෙරදිග රටවලින් ඉරානයෙන් බිහිවිය.

මහා ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ පටන් ටොලමිගේ රාජ්‍ය සමයේ අවසානය දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය (ක්‍රි. පූ. 323-30) එනම් ග්‍රීක [illegible] සහ ග්‍රීස්තියානි ආගම් බිහිවූ කාලය [illegible] සඳහා ජේ. ජී. ඩ්‍රොයිසන් (J. G. Droysen) [illegible] 'හෙලනිස වාදය' (Hellenism) නමැති [illegible] හෙලනිසියානු සංස්කෘතිය [illegible] කාර්තේජ් (Carthage) සහ රෝමය දක්වාත් [illegible] පාර්තියාව (Parthia) සහ ඉන්දියාව දක්වාත් ව්‍යාප්තව තිබුණි. ඇලෙක්සැන්ඩර්ට පසුව [illegible] ටොලමි, [illegible] ඇන්ටිගොනිඩ් [illegible] රාජ්‍ය බිහිවිය. ක්‍රි. පූ. 280 පසු ඇටලිඩ්ස් වරු (Attalids) පාලනය කළහ. ක්‍රි. පූ. 3 වන ශතවර්ෂය අවසානයේදී බැක්ට්‍රියාව සහ ඉන්දියාවේ කොටස් [illegible] අයත්විය. හෙලනිසියානු පාලනය කළ ග්‍රීක [illegible] ග්‍රීක ජීවන රටාව පැතිර ගියේය. මහා [illegible] සෙලියුකස් (Seleucus I) විසින් ඉදි කරනු [illegible] පොලිස් (Polis) [illegible] ලැබුණි. [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ ඉන්දියානු ආක්‍රමණයෙන් පසුව ග්‍රීක දර්ශනය [illegible] පරිවර්තනය විය. [illegible] ලක්ෂණයක් විය. ඒ [illegible] සම්බන්ධතා ඉහළ මට්ටමක පැවති [illegible] පෙරදිග දර්ශනය [illegible] බුද්ධිමතුන් [illegible] දැක්වූහ. මෙම යුගය හෙලනිසියානු අධ්‍යාපනයේ බලපෑම යටතේ පෙරදිග සහ බටහිර සම්ප්‍රදායන් ඒකාබද්ධ වූ කාල පරිච්ඡේදයක් ලෙස ඩ්‍රොයිසන් හඳුන්වයි.[19] මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළදී ශිෂ්ටයැයි සම්මත රටවල ග්‍රීක අදහස් සීඝ්‍රයෙන් පැතිර ගියේය. එනිසා එම යුගය හෙලනික යුගය ලෙසින් හැඳින්වේ. [illegible] ඇතිවිය. එනම් විවිධ ආගම් සහ එම ආගම්වල ඇතුළත් විවිධ අංග අතර සම්මිශ්‍රණයක් ඇතිවීම [illegible] පැවතීම, මෙම යුගයේ දක්නට ලැබුණු [illegible] ලක්ෂණයක් විය. [illegible] දක්නට ලැබුණ [illegible] නොවිය. [illegible]

පෙරදිග දර්ශනවාද දෙස විචාරාත්මකව බැලීම මෙම හෙලනිසියානු සංකල්පනා වාදයේ විශේෂ ලක්ෂණයක් විය. මෙසේ ග්‍රීක [illegible] පෙරදිග අදහස් [illegible] යුදෙව් [illegible] (Jewish Diaspora), [illegible] (Redemptive Religions) [illegible] බිහිවිය. [illegible] සඳහා [illegible] නොවිය. [illegible] සංකල්ප නිර්මාණය කිරීම සඳහා [illegible] පෙරදිග අදහස් වලින් [illegible] හෙලනිසියානු සංස්කෘතිය [illegible]

[illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නගරය [illegible] ජාත්‍යන්තර වශයෙන් මහත් ප්‍රසිද්ධියක් ඉසිලූ නගරයක් විය. ඒ කාලයේදීම නයිල් [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නගරය හෙලනිසියානු සංස්කෘතියේ [illegible] ක්‍රි. පූ. 331 වර්ෂයේදී ඇලෙක්සැන්ඩර් විසින් ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නගරය පිහිටුවීමෙන් පසුව [illegible] ග්‍රීක [illegible] අරාබි, ඉරාන සහ ඉන්දියානු ජාතිකයින්ගෙන් සැදුම් ලත් විවිධ ජනකොටස් ජීවත්වූ නගරයක් බවට පත්විය. [illegible] ටොලමිවරුන්ගේ [illegible] නගරය [illegible] සංස්කෘතික වශයෙන් [illegible] නගරයක් බවට පත්විය. [illegible] දර්ශනවාදය පිළිබඳ [illegible] මියුසියම් (Museion) නමැති [illegible] ඉදි කරන ලදී. විද්‍යා [illegible] සඳහා [illegible] බුද්ධිමතුන් සඳහා වූ මෙම [illegible] සම්බන්ධතාව පවත්වන ලදී. [illegible] විද්වතුන් මියුසියමයන්හි [illegible] දර්ශනය, ගණිත විද්‍යාව, සාහිත්‍යය සහ [illegible] පිළිබඳව නිදහසේ අධ්‍යයන කටයුතු කිරීමට හැකිවිය. [illegible] විචේචනය කිරීම, සංස්කරණය, [illegible] පිළිබඳ [illegible] අධ්‍යයනයන් කරනු ලැබීය. [illegible] සම්බන්ධ විය. [illegible]

[illegible] ක්‍රි. පූ. 47 වර්ෂයේදී [illegible] කාලයේදී මිසරයෙහි සිදුවිය. [illegible] පුස්තකාලයේ ති ඇතිවූ ගින්නක් නිසා [illegible] ටොලමි ෆිලඩෙල්ෆස් [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාව නැවත [illegible] (Ptolemy II Philadelphus) [illegible] (Serapeum) නමැති ස්ථානයෙහි [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible] ලදී.

[illegible] එරටෝස්තනීස් (Eratosthenes) [illegible] ක්‍රි. පූ. 270 දී II වන [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා [illegible] ඉන්දියානු [illegible] (ක්‍රි. පූ. 221-203) ඉන්දියානු ආකර්ෂ [illegible] ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමේ සහ සංචාරක ව්‍යාපාරයේ [illegible] ඉන්දියාවේ [illegible] ගමන් මාර්ග [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ [illegible] යොදාගත්හ.[12]

ඉන්දියාව සමග කරන වෙළඳ කටයුතු කෙරෙහි ටොලමි වරු විශේෂ උනන්දුවක් දැක්වූහ. පෙරදිග කෙරෙහි ඔවුන් කොතරම් උනන්දුවක් [illegible] නයිල් ගඟේ සිට රතු මුහුද දක්වා ඇලක් තැනීම සඳහා [illegible] ටොලමි ෆිලඩෙල්ෆස් [illegible] රතු මුහුදේ බෙරනයික් (Berenike) නමින් වැදගත් වරායක් [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible] වර්ෂයේදී එහි පදිංචි වූ ග්‍රීක ජාතික [illegible] විසින් ලියන ලද 'Periplus Maris Erythraei' නම් [illegible] වෙළඳ මාර්ග [illegible] කරනු ලැබූ [illegible]

සමුද්‍ර ගමන් සඳහා ගතවූ කාලය, ඒ සඳහා යොදාගත් නැව් සංඛ්‍යාව සහ වෙනත් බොහෝ කරුණු පිළිබඳව නිවැරදි තොරතුරු දක්වා තිබේ.[13] [illegible] විද්‍යාත්මක චාරිකා මගින් බටහිර සමග [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාව සමග පැවති ඉන්දීය සම්බන්ධතා පිළිබඳවත්, මෙහිදී අපේ විශේෂ සැලකිල්ල යොමුවන [illegible] පිළිබඳවත් බොහෝ තොරතුරු ලබාගත හැකිය.

ඉන්දියානු නැව් මූලික වශයෙන් මලබාර් වෙරළේ සිසෙරස් (Zizerus), මැංගලෝර් (Mangalore) සහ නෙල්කුන්ඩා (Nelkunda) යන ස්ථාන වලින් සහ සමහර විට ඉන්දියාවේ බටහිර වෙරළේ දකුණු දිග ප්‍රදේශයේ පිහිටි බලිතා (Balita) (වර්තමාන කැලිකට්) වරායෙන් පැමිණියේය. එම නැව් අරාබියේ පිහිටි මියුසා (Mouza) වරාය දක්වාත්, එතැනින් රතු මුහුද හරහා බෙරනයික් (Berenike) දක්වාත් ගමන් කළේය. එතැන් සිට ඉන්දියාවෙන් රැගෙන එනු ලැබූ බඩු [illegible] (Theban) [illegible] හරහා කොප්ටොස් (Koptos) දක්වා රැගෙන [illegible] නැව් මගින් නයිල් ගඟ ඔස්සේ ජූලියෝපොලිස් (Juliopolis) සහ අවසානයේදී ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාව දක්වා රැගෙන එන ලදී. ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියානු වෙළෙන්දෝ එම මාර්ගය ප්‍රයෝජනයට ගත්හ. සමහර අවස්ථාවලදී ඔවුන් දකුණු ඊජිප්තුවේ පිහිටි මයෝසෝර්මෝස් නැමති වරායෙන් (Myoshormos) පිටත් වී අරාබියේ පිහිටි වරායක් වූ ලියුක් කෝම් (Leuke Kome) දක්වාත්, ඉන්දියාවේ පිහිටි මුසිරිස් වරාය (Muziris) දක්වාත් ගමන් කළහ. ඔහු විසින් සඳහන් කර ඇති මුසිරිස් යනු අද ඉන්දියාවේ බටහිර වෙරළේ පිහිටි ක්‍රැන්ගනෝර් නොවේ. මුසිරිස් වරාය පිහිටා තිබුණේ [illegible] ඉන්දියාවේ [illegible] වරායේය.

හෙලනික යුගයේදී පැවති වෙළඳාම පිළිබඳ පැහැදිලි විස්තරයක් ස්ට්‍රැබෝ නැමති සුප්‍රසිද්ධ භූගෝල විද්‍යාඥයා විසින් ඉදිරිපත් කර තිබේ. ක්‍රි. පූ. 24 දී පමණ ඊජිප්තුවේ වැදගත් ස්ථානයක් [illegible] වෙළඳ මාර්ග ඔස්සේ රතු මුහුද දක්වා ගමන් කළ ඒලියස් ගැලුස් (Aelius Gallus) නමැති පුද්ගලයා විසින් මයොසෝර්මෝස් නමැති වරායෙන් [illegible] නැව් දෙසීයකට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඉන්දියාව බලා ගමන් කළ බව සඳහන් කර තිබේ. මෙම වෙළඳ මාර්ගය [illegible] ඵලදායී සහ ලාබදායීවූ වෙළඳ මාර්ගයක් ලෙස බොහෝ කාලයක් තිස්සේ යොදා ගන්නට ඇත.

ඉන්දියාවේ පිහිටි විවිධ නැව් තොටවල් වෙත ළඟාවීය හැකිවූ

[illegible]

(I) [illegible] (Kamaria) සහ [illegible] (Ozhusta) [illegible] (Nammadios Nammadn) [illegible] ඉන්දු සිතියානු (Indo-Scythians) [illegible] (Barugaza) හෙවත් භරූච් (Broach) දක්වාත්

(II) [illegible] (Kane) [illegible] (Saugara) [illegible] අරාබි මුහුදු දක්වාත්, සහ

(III) [illegible] මුසිරිස් (Muziriz) සහ නෙල්කුන්ඩා (Nelkunda) දක්වාත්ය.

ඉන්දු ගඟ මුහුදට වැටෙන ප්‍රධාන [illegible] බාබරිකොන් (Barbarikon) නමැති වරාය [illegible] මින්නගර [illegible] (Minnagara) [illegible] 'පෙරිප්ලස්' (Periplus) [illegible] (Dimurike) සහ (Thinai) සිට [illegible] (Bactria) සහ [illegible] බාබරිකොන් (Barbarikon) [illegible] (Karpasus) [illegible] සහ බරුගාසා (Barugasa) වරායවලට ප්‍රවාහනය කරනු ලැබිය. [illegible] කොස්තුස් (Kostus) නැමති සුවඳවත් මුල් වර්ග [illegible] බරුගාසා (Barugaza) වරායේ සිට [illegible] මුසිරිස් (Muziris) සහ නෙල්කුන්ඩා (Nelkunda) [illegible] (Coral), [illegible] (Crimson) සහ [illegible] සපයන ලදී.

ක්‍රි. පූ. තුන්වන ශතවර්ෂය දක්වා යේමනය ඉන්දීය භාණ්ඩ [illegible] වෙළඳ මධ්‍යස්ථානය ලෙස පැවති බව පෙනේ. [illegible] (Semitic Sabaeans) [illegible] (Sabaeans) [illegible] වෙළඳාම නිසා විය හැකිය. ටොලමිවරුන්ගේ පාලන කාලයේදී

(Ptolemaic epoch) [illegible] (Socotra) [illegible] කොරමැන්ඩල් (Coromandal) සහ මලබාර් (Malabar) වෙරළින්ද [illegible]

බරුගාසා [illegible] (Baithana) සහ [illegible] (Tagara) [illegible] (Shurparaka) [illegible] වරායක් ලෙස පැවතුණි.

අරාබි ජාතිකයන් තැප්‍රොබේනයෙන් (ශ්‍රී ලංකාව) කුරුඳුත්, ඉන්දියාවෙන් කැසියාත් (Kasia හෝ Kassia) ආනයනය කළහ. තැප්‍රොබේනය බොහෝ කාලයක් තිස්සේ වෙනත් ලෝකයක් ලෙස සලකනු ලැබිය. [illegible] (Troglodytes) [illegible] මෙම කාලයේදී සිංහලයින්ද [illegible] වෙළඳාමේ යෙදී සිටි බව පෙනේ. [illegible] (Amphorae) 75 ක් [illegible] 'කට්ටමරන්' (Catamarans) [illegible] කොරමැන්ඩල් වෙරළේ [illegible] ශ්‍රී ලංකාවට, ඉන්දු-චීනයට සහ ඉන්දුනීසියාවට [illegible] යැවූහ. මෙසේ දකුණු ඉන්දියානුවන් සහ සිංහලයන් [illegible] වෙළඳාම පිණිස අරාබියට ගමන් කළ බව සිතීමට පුළුවන.

[illegible] සෙලියුසිඩ් (Seleucids) [illegible]

ග්‍රීක බැක්ට්‍රියානු රාජ්‍යය යුතිඩිමොස් (Euthydemus) [illegible] පටන් [illegible]. ඔහුගේ පුතා වූ ඩිමිට්‍රියස් (Demetrius) (ක්‍රි. පූ. 200) [illegible] ප්‍රදේශ කීපයක් [illegible]. [illegible] ග්‍රීක බැක්ට්‍රියානුවන් ඉන්දියාවේ [illegible] දී [illegible] සහ [illegible]. [illegible] පාර්තියන් (Parthians) [illegible] මිත්‍රිඩාටීස් රජතුමා ඇති, එම ප්‍රදේශවල ආධිපත්‍ය [illegible]. [illegible] (Mithridates I) ගේ පාලන සමය (ක්‍රි. පූ. 150 පමණ) සහ ග්‍රීක බැක්ට්‍රියාවේ [illegible] ඉරානය සහ මැද රාජධානියේ අවසාන පරාජය සිදුවූ කාලයේ පටන් [illegible] ප්‍රදේශය පාර්තියන් පෙරදිග (Near East) රටවල [illegible]. [illegible] පාර්තියන් (Parthian) පාලකයින්ගේ බලපෑමට [illegible] ඇතුළත් වූ ප්‍රදේශය [illegible] පලස්තීනය සහ ඉන්දියාව [illegible] ඇපොලොඩෝටස් (Apollodotos) [illegible] ක්‍රි. පූ. 150 පමණ [illegible] හැඳින්වෙන [illegible] ග්‍රීක ඉන්දියානු [illegible] රාජධානියක් පිහිටුවිය. බෞද්ධ ඉතිහාසයේ [illegible] සාගල නුවර (ලාහෝර්) සිට පාලනය කළ [illegible] ක්‍රි. පූ 100 දී පමණ [illegible] මිලිඳු රජතුමා [illegible] (Menandros) [illegible] ලෙස [illegible] [illegible] ඇපොලොඩෝටස්ගේ [illegible] රජතුමා සහ [illegible] නමින් [illegible]. මෙනැන්ඩ්‍රොස් රජතුමා [illegible]. මිලින්ද ප්‍රශ්නය [illegible] සාහිත්‍යයට [illegible]. මිලින්ද ප්‍රශ්නය [illegible] වර්ගීකරණය කරයි. [illegible] විද්වතුන් [illegible] කරයි. [illegible] බෞද්ධ [illegible] සම්ප්‍රදායේ නිසැකවම [illegible] ග්‍රීක සාහිත්‍යයේ [illegible] ලෙසත් [illegible] [illegible] තිබේ. [illegible] සහ [illegible] [illegible] භික්ෂුන් [illegible] සංවාදයක් [illegible] කිරීම සඳහා [illegible] [illegible] දී ධර්මය පැහැදිලි කර දීමේදී [illegible] [illegible] සහ [illegible] [illegible] මිලිඳු රජතුමා බෞද්ධාගම වැළඳගත්තේය. මෙම ග්‍රන්ථය බුද්ධ ධර්මය පිළිබඳ විශිෂ්ට කෘතියකි.

මිලින්ද ප්‍රශ්නය ඉන්දියානු ගද්‍ය සාහිත්‍යයේ [illegible] [illegible] [illegible] ලියා ඇති [illegible] [illegible] බුද්ධාගම පිළිබඳ [illegible] ප්‍රසිද්ධ [illegible] වූ [illegible] ප්‍රකාශ කර තිබේ. මිලිඳු රජතුමාගේ කාලයට

අසන් [illegible] සහ බුද්ධාගමයාගේ ඇති [illegible] ජීවිතයේ [illegible] දක්වා ලැබේ. [illegible] ගිහියාගේ යන අර්ථය දෙන 'ධාර්මික' නමැති ඉන්දියානු වචනයේ පදනමක පරිවර්තනයක් දක්වා තිබේ. [illegible] බෞද්ධයෙකු වූ මිලිඳු රජතුමාගේ කීර්තිය [illegible] දක්වා පැතිර ගියේය.

මිලිඳු රජතුමාගේ [illegible] පරිදි බුද්ධාගම ගන්ධාරයේ සිට [illegible] උතුරු ඉන්දියාව [illegible]. එහිදී බැක්ට්‍රියාවේ [illegible] පදිංචි වූ මධ්‍යම ආසියාවෙන් පැමිණි සංචාරක [illegible] ජනතාව බුදු දහම වැළඳගත්හ. ක්‍රි. පූ 80-60 දී ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ [illegible] වූ බැක්ට්‍රියානු ග්‍රීකයන් පිළිබඳව සඳහන් කර තිබේ. බෞද්ධ [illegible] වූ මෙම ග්‍රීකයන් [illegible] සමනේර (Samanaioi) නමිනි. මේ කාලයේදී බලසම්පන්න පාර්තියන් (Parthian) අධිරාජ්‍යය බටහිරින් [illegible] දක්වාත්, [illegible] ඉන්දියාව දක්වාත් පැතිර තිබුණි. මෙම [illegible] ආරම්භයේදී ගන්ධාරයේ සිට [illegible] දක්වා වූ ගොඩබිම් මාර්ගය බැක්ට්‍රියානු අධිරාජ්‍යයේ ප්‍රදේශ හරහා [illegible] තිබුණි.

මේ කාලය වනවිට [illegible] [illegible] (ක්‍රි. පූ 27 - ක්‍රි. ව. 14) [illegible]. එය [illegible] පාලනය කරනු ලැබිය. ඔගස්ටස් යටතේ 'ද පැක්ස් රෝමානා' (The Pax Romana) නමින් හැඳින්වූ [illegible] [illegible] පාලනය [illegible]. එමගින් ඉන්දියාව සහ [illegible] අතර [illegible] සඳහා [illegible] ලැබුණි. මෙම [illegible] ආරම්භයේදී රෝමන් වරුන් [illegible] [illegible] දකුණු ඉන්දියාවේ [illegible] පිහිටා තිබුණි. එම [illegible] රෝමන් වරුන් [illegible] පදිංචිව සිටියහ.[77] [illegible] [illegible] ප්‍රදේශයේ [illegible] දෙමළ [illegible] [illegible] දකුණු ඉන්දියාව අතර [illegible] පිළිබඳ [illegible]. ඉන්දියාවේ [illegible] [illegible] රෝමන් [illegible] ප්‍රදේශයෙන් [illegible] තිබේ. වර්තමාන ඉන්දියාවේ [illegible] [illegible] [illegible] අරිකමේඩු (Arikamedu) ඉන්දියාව සහ රෝමය අතර [illegible] [illegible] [illegible] 151 අරිකමේඩු [illegible] 'අරුගන්ගේ [illegible]' යන අර්ථය ඇති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දෙමළ [illegible] සඳහා [illegible] [illegible]

[illegible] (Arugan) නම් වේ.[11] ඒ අනුව රෝමන් යුගයේදී [illegible] අරිකමේඩු (Arikamedu) සහ [illegible] පෙනී [illegible] සහ වීරපට්ටනම් (Virapatnam) යන ස්ථානවල [illegible] කරගෙන තිබේ. [illegible] ප්‍රදේශ වලට අයත් [illegible] පුරා විද්‍යා වස්තු කරගෙන තිබේ. [illegible] මුල් ආරම්භය එම [illegible] වල [illegible] ගත හැකිය. ඇති [illegible] වලින් [illegible] ගත හැකිය. [illegible] (Arretine) [illegible] ටස්කනි (Tuscany) [illegible] ඇම්ෆොරේ (Amphorae) නැමැති [illegible] ඇම්ෆොරේ (Amphorae) [illegible] ක්‍රිස්තු [illegible] රෝමන් [illegible] අරිකමේඩු වල [illegible] ක්‍රිස්තු අධිරාජ්‍යයේ [illegible] කාලය [illegible] රෝම කාසි විශාල ප්‍රමාණයක් [illegible] ඉන්දියාවෙන් [illegible] තිබේ. [illegible] අක්කෙපාලි (Akkeapali) නැමති ස්ථානයෙන් [illegible] රෝමන් කාසි [illegible] තිබේ.[12]

[illegible] කාලයේදී ඉන්දියානු [illegible] රෝමයට [illegible] සර්මනොචෙගස් (Zarmanochegas) [illegible] නැමැති [illegible] වීය. [illegible] ඉන්දියානු [illegible] අනුව [illegible] චෙගස් (Chegas) [illegible] අදහස් [illegible] 'ශ්‍රමණ' යන [illegible] අදහස් [illegible] යන්නයි. [illegible] සර්මනොචෙගස් [illegible] පුද්ගලයකු [illegible] නම්කර [illegible] බෞද්ධ භික්ෂුවක් හැඳින්වීම සඳහා [illegible] ලද නමක් බව සමහරු කල්පනා කරති. තමා අයත් [illegible] පිළිබඳ [illegible] පුද්ගලයකු [illegible] අදහස් වේ. මීට කලින් සඳහන් කළ පරිදි [illegible] කලනෝස් නැමති භික්ෂුව විසින් කළ පරිදි මෙම භික්ෂුවද තම නග්න ශරීරය පුරා සුවඳ ගල්වා [illegible] හිඳ [illegible] බව සඳහන් වේ [illegible] ප්‍රසිද්ධියට [illegible] ස්මාරකයක [illegible] නිසා එම භික්ෂුව [illegible] පානුව සිටි පුද්ගලයකු බව පෙනේ. මිනිසුන් එම ස්මාරකය

ඉන්දියානු [illegible] හැඳින්වූ [illegible] එම භික්ෂුව [illegible] සිද්ධිය සඳහන් කරමින් [illegible] සිද්ධියෙන් [illegible] ප්ලුටාර්ක් (Plutarch) සඳහන් කර තිබේ.

[illegible] ඉන්දියාවේ සිටි [illegible] වර්ග [illegible] ජනාවාසයක් [illegible] බොහෝ [illegible] යුදෙව් [illegible] (දෙවන [illegible] 23). [illegible] යුදෙව්වන් 'සුදු' සහ 'කළු' යුදෙව්වන් ලෙසයෙන් හැඳින්වෙන [illegible] කළු' යුදෙව්වන් [illegible] ක්‍රි. පූ. 587 වර්ෂයේදීය. [illegible] නැමැති රජතුමා විසින් බැබිලෝනියාවට [illegible] යුදෙව්වන්ගෙන් [illegible] ජනප්‍රවාදයේ දැක්වේ. [illegible] යුදෙව් [illegible] බැබිලෝනියානු [illegible] බව ඒ පිළිබඳ [illegible] කළ ඇමෙරිකානු පර්යේෂකයකු විසින් [illegible] තිබේ. [illegible] ඉන්දියාවට [illegible] පලිනි. ක්‍රි. ව. 135 දී [illegible] ජෙරුසලම් [illegible] 'සුදු' යුදෙව්වන් විශ්වාස කරති. මෙම යුදෙව් [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියානු [illegible] බව පෙනේ. කැරකැල්ලා (Caracalla) නැමැති රෝම අධිරාජයා විසින් ක්‍රි. ව. 215 දී ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ [illegible] ඉන්දියාවේ [illegible]

මේ කාලයේදී මලබාර් [illegible] මුසිරිස් (Muziris) සහ [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] ඉන්දියාවට පැමිණියේය. ඒ [illegible] ක්‍රි. ව. 180 දක්වා ඇතට දිවෙයි. ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ පොන්ටේනස් (Pontaimos) නැමති [illegible] කේරලයට පැමිණි [illegible] ඇරමයික් (Aramaic) භාෂාවෙන් ලියූ [illegible] ක්‍රිස්තියානිය ඉන්දියාවට පැමිණි බව ඉන්දියානු ක්‍රිස්තු භක්තිකයන් විශ්වාස කරති. 16 වන [illegible] මලබාර් [illegible] යුදෙව් [illegible] සිනගෝග (Synagogues) [illegible] ක්‍රිස්තුස් [illegible] ක්‍රිස්තු [illegible] ඉන්දියාවට [illegible]

කළහ. තෝමස් ක්‍රි. ව. 52 දී මුසිරිස් වරායෙන් ඉන්දියාවට පැමිණි බව කියනු ලැබේ.

තෝමස් ඉන්දියාවට පැමිණීම පිළිබඳ පවතින ජනප්‍රවාද [illegible] එඩෙස්සා (Edessa) [illegible] ක්‍රි. ව. 220 දී [illegible] (Acts of Thomas) නමැති [illegible] ලියවිල්ලේ සඳහන්වන පරිදි [illegible] ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ ගෝලයින් විසින් [illegible] [illegible] ඉන්දියාවට [illegible] හබ්බන් (Habban) නමැති ඉන්දියානු වෙළෙන්දෙක් [illegible] ක්‍රි. ව. 19 – 49 [illegible] (Gondophares) [illegible] තෝමස් [illegible] ඉදිකරන [illegible] තෝමස් මුසිරිස් [illegible] (Muziris) [illegible] ක්‍රිස්තියානි පල්ලි [illegible] ඉන්දියාවට [illegible] මැඩ්රාස් නගරයට [illegible] විසින් [illegible] මරණයට පත්කරන ලදී.

ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ මෙම ප්‍රේරිතවරයා* උතුරු ඉන්දියාවේ සිට [illegible] ඉන්දියාවට පැමිණි [illegible] කරයි. [illegible] දිග ඉන්දියාවේ ග්‍රීක් බෞද්ධ [illegible] කාලයේදීය. [illegible]

* [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible]

[illegible] මේ ප්‍රදේශයට [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ඉන්දියාවට පැමිණි බව [illegible].[7] තෝමස් ඉන්දියානු [illegible] ජේසුස් වහන්සේ ඉන්දියාවේ [illegible] යූස් අසෆ් (Yuz-Asaf) නමැති [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ලැබේ.

ක්‍රි. ව. 4 වන [illegible] සිරියානු ජාතික [illegible] ඉන්දියාවට මුහුදින් පැමිණියහ. [illegible] ක්‍රි. ව. 345 දී මුසිරිස් (Muziris) නගරයට පැමිණියේය. [illegible] මැඩ්රාස් නමින් [illegible] පල්ලියක් ඉදි කළහ. ක්‍රි. ව. 1523 දී [illegible] ක්‍රිස්තියානි. හින්දු සහ මුස්ලිම් [illegible] පල්ලියේ [illegible] ලැබිය.

කවුන්ගේ ඉගැන්වීම් වල දක්නට ලැබෙන මෙම සමානතාවේ ඇතිවූයේ කෙසේද? ඒවා ඉන්දියාවේ සිටි කතුවරයින් විසින් ගෙනැත් කරණ ලද කරුණුද? එසේ නැතිනම් මෙම ශාස්තෘන් වහන්සේලා දෙදෙනාම එකම දිශාවකට යොමු වූ ආධ්‍යාත්මික නැඹුරු ධීමතුන් ලෙසින් ප්‍රශ්න [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible]? ජේසුස් වහන්සේ බුදු දහම [illegible] ප්‍රතිඵලයක් [illegible] පිළිබඳව [illegible] සිටියේද? [illegible] ලබාගැනීම සඳහා [illegible] දක්නට ලැබෙන [illegible] ග්‍රන්ථවල [illegible] ඉගැන්වීම් පිළිබඳව [illegible] වර්ණනාද, [illegible] දාර්ශනික [illegible] කරන ලද කරුණුද [illegible] සිද්ධාර්ථ [illegible] ඓතිහාසික [illegible] පිළිබඳව, එනම් බුදුන් [illegible] ධර්මය පිළිබඳව [illegible] සඳහන්වන කරුණු [illegible] ග්‍රන්ථවල දක්වෙන කරුණු [illegible] ජීවිතය ඇසිරි නිසමින [illegible] පුළුවන. අනෙක් [illegible] ක්‍රිස්තියානි ධර්ම ග්‍රන්ථ රචනා කළ [illegible] ආකාරයටම විය [illegible] ජේසුස් වහන්සේටත්, උන්වහන්සේගේ මුල් [illegible] බුදු දහම පිළිබඳ අවබෝධයක් [illegible] ඉතා කී විස්තර වර්ණනා සහ වෙනස්කම් සම්බන්ධ විය යුතුය.

බුද්ධාගම පිළිබඳව ලියා තිබෙන පොත්පත් සම්භාරයෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්බන්ධව සහ ජේසුස් වහන්සේ මහජනයා [illegible] පිළිබඳව [illegible] බෞද්ධ පොත් ලියවුනු කාලය සහ මුල් [illegible] සඳහන් කරනු ලබන්නේ [illegible] අවස්ථාවලදී පමණි.

වර්ෂ 1900 පමණ වනවිට ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දක්නට ලැබෙන [illegible] පිළිබඳව කරනු ලැබූ පර්යේෂණ වල ප්‍රතිඵලයක් [illegible] කරුණු [illegible] නැතිවිය. [illegible] සෙයිඩල් (Seydel) විසින් කරන ලද පර්යේෂණ [illegible] පර්යේෂණ [illegible] 1920 න් පසුව

[illegible] පාසේ [illegible] ලදී. [illegible] ප්‍රභේදයක් [illegible] සඳහා [illegible] ලේඛනය [illegible] ඇත. බුදු දහමේ [illegible] සහ [illegible] (Lyon-La Fourviere Jesuit Faculty) [illegible] හෙන්රි ඩි ලුබැක් (Henri de Lubac) විසින් [illegible] 1962.5 වර්ෂයේදී [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] බුදු දහම සමග අන්තර් ආගමික සම්බන්ධතාවයක් ඇති [illegible] කාලයක් තිස්සේ [illegible] විද්වතුන්ගේ [illegible] පුරාවිද්‍යාත්මක [illegible] ක්‍රිස්තියානියේ ආරම්භය බුදු දහම [illegible] ආගමික අන්තර්ගතය [illegible] මෙසේ [illegible] ආගමික [illegible] රෝයි සී. ඇමෝර් (Roy C. Amore) විසින් ලියා ඇති [illegible] විස්තර කරනු ලැබේ [illegible] සුප්‍රසිද්ධ [illegible] ග්‍රන්ථයක් සඳහන් කළ යුතුය.[2]

ජේසුස් වහන්සේගේ ළමාවිය සහ තාවකාලීන [illegible] සිද්ධාර්ථ කුමාරයාගේ [illegible] සමානකම් [illegible] පෙන්නුම් කර තිබේ. [illegible] ඉන්දියාවේ සිවිල් [illegible] ආතර් ලිලී (Arthur Lillie) බුදුන්වහන්සේගේ සහ ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවන [illegible] සමානකම් [illegible] ප්‍රකාශ කළේය: "ජේසුස් වහන්සේගේ සහ බුදුන්වහන්සේගේ ජීවන [illegible] ලෝකයක් [illegible]."

මුලික බෞද්ධ ග්‍රන්ථ සහ ලේඛන සම්ප්‍රදායන් ක්‍රිස්තියානි [illegible]

[illegible]

[illegible] (…dustrap Cauldron) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (Epistle of James) [illegible]
[illegible] ?

22. [illegible] ඉන්දියාවේදී [illegible] ඉන්දියානු [illegible] Verborgenen Heydenthums, 1665)

23. [illegible]

24. [illegible]

25. [illegible] (Sing-ing Post) [illegible]

ALEXANDRIA

33.
[illegible] (Karashahr [illegible])

34.
ජේසුස් වහන්සේ. (Codex Aureus ක්‍රි. ව. 870 පමණ ගණන්ය)

35.
[illegible]

36.
[illegible] බෝධිසත්ත්ව [illegible] මෙම [illegible] සිරුරේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ සිරුරේ [illegible] ස්ථානවලට සමාන [illegible] (පාලනාත්. 9 වන ශත වර්ෂය)

දෙවන කොටස

ජේසුස් නම් වූ බුද්ධ ශ්‍රාවකයා

සිද්ධාර්ථ කුමාරයාගේ සහ ජේසුස් වහන්සේගේ ළමා කාලය පිළිබඳ දක්නට ලැබෙන සමානකම්

අතීතයේ ඉන්දියාව සහ මැදපෙරදිග රටවල් අතර ගොඩ වෙළෙඳ ගමනාගමන් හරහා විවිධ සම්බන්ධතා පැවතුණි. ජේසුස් වහන්සේ ඉපිදීමට කලිනුත් එනම බොහෝ කාලයකට පෙර ඉන්දියානු දෙවිවරු, විවිධ කථා ප්‍රවෘත්ති, පුරාණෝක්ති, දර්ශනවාද සහ ආගමික ඉගැන්වීම් මැදපෙරදිග රටවල ප්‍රචලිතව තිබූ බව පෙනේ. මධ්‍යධරණී මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල සහ පලස්තීනයට ආසන්නයේ පිහිටි ප්‍රදේශවල බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා වාසය කළ බවින්, ඉන්දියානු ඉගැන්වීම් පිළිබඳ සාකච්ඡා සිදුව එම යුගය තුළ පැවැති මාතෘකාවක් වූ බවත් අපි දුටුවෙමු.

පසු කාලයේදී ශුභාරංචිය පොත ලියූ කතුවරුන් බොහෝ දෙනා ඉන්දියානු අදහස් බොහෝ දුරට සැලකුවේය, පොළොවෙන් ජේසුතුමා ජීවත්වූ කාලය තරම් ඈත යුගයක සිට යුදෙව් ජාතිකයින් ඉන්දියාව සමඟ සම්බන්ධතාකම් පැවැත්වූ බවත් ඒ පිළිබඳව පරණ තෙස්තමේන්තුවේ තැනින් තැන සඳහන් කර තිබෙන බවත් අපි දුටුවෙමු. බැබිලෝනියානු විප්‍රවාසයෙන් පසු යුදෙව් ජාතිකයින් ඊයේ හොඳයින් දෙවැනිදී රාජ්‍යයේ සහ පර්සියාවෙන්, තවත් බොහොමයක් දකුණු ඉන්දියාවෙන් පැවතුණු බව සඳහන් කළෙමු. එසේම තවත් ඊජිප්තුවේ වැසියන් සහ බෞද්ධ රටවල් අතර සාමූහික ලෙස බුද්ධිමය සහ ආධ්‍යාත්මික සම්බන්ධතා ඇතිවිය. ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොත් ලියූ යුගයේදී බුදු දහමින් කරුණු උපුටා ගැනීමට හැකි පරිසරයක් නිර්මාණය වී තිබුණි. එකල ග්‍රීක භාෂාවෙන් බොහෝ බෞද්ධ අදහස් ඇති පොතපත සිල්පයන්ගේ ඇසින් ගත හැකි බව පැහැදිලි කරදීමට අපි කල්පනා කරන්නෙමු. එම මූලාශ්‍ර භාවිත කෙස්තමේන්තුව ලියූ කතුවරයින් විසින් ප්‍රයෝජනයට ගත්තේ නම් එය සුදුසුයයි කරුණක් විය යුතුය. මෙහිදී සුදුසුයයි කෙරුවත තාරකය නම් බුද්ධාගමේ අදහස් ශුභාරංචිය ලිවීමේදී බහුල ලෙස යොදාගෙන තිබීමය.

ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් බුද්ධාගමේ ඇතුළත් ඉගැන්වීම් වලට බොහෝ දුරට සමාන බව සමහර කල්පනා කළ බව පෙනී යන අතර සමහර විට එම ඉගැන්වීම් දේශනා කරන්න ලැබුණේ ජේසුස් වහන්සේ විසින් ද නොව එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්ද කියා තීරණය කිරීමට අවුලක් නොහැකි වන්නට ඇත. ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදුන් වහන්සේ නම් වූ මෙම ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘවරු දෙදෙනා අතර ආධ්‍යාත්මික විශේෂයන් පැවති සුදුසුකම් සමානකම් ඉතිහාසඥ සුව බොහෝ කාලයක් තිස්සේ ඒ පිළිබඳ විශාරදයින්ගේ බුද්ධිමතුන්ගේ විශේෂ අවධානයට ලක්විය.

[illegible] ප්‍රධාන ලේඛකයින් [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ළමාවිය [illegible] [illegible] විශේෂිත [illegible] ශුභාරංචියේ පොත් [illegible] පදනම් වී ඇතිබවත්. මෙම විශේෂිත [illegible] ශුභාරංචියේ පොත් [illegible] නිගමනය [illegible].

[illegible] ක්‍රිස්තියානි විශ්වාසය සඳහා පදනම් සපයන [illegible] ශුභාරංචියේ පොත් වල විශ්වාස හා සැකැස්ම සලකා බැලීමේදී [illegible] [illegible] ශුභාරංචියේ පොත් [illegible] ලියා [illegible] තිබේ.' [illegible] ශුභාරංචියේ පොත් [illegible] ව්‍යවහාරයේ පැවති බොහෝ [illegible] සහ ලිඛිත [illegible] ශුභාරංචියේ පොත් අනතුරුව සංග්‍රහයක් ලෙස සකස්කර තිබීම නිසා [illegible] බොහෝ දෙනෙකු විසින් බව පැහැදිලිවේ. [illegible] ඉන්දියාවෙන් [illegible] ශුභාරංචියේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] සනාථ වේ.

ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවන චරිතය ලියූ ලේඛකයින් [illegible] ළමා කාලය පිළිබඳව කිසිවක් ඇත සිටියේ නැත. එනිසා එය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට ඔවුන්ට සිදුවිය. ආගමේ නියෝජනයට [illegible] ජේසුස් වහන්සේ දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයා සහ ගැළවුම්කාරයා [illegible] නිර්මාණය කිරීමට සිදුවිය. එනිසා අලුත් දෙවියන්ගේ පුත්‍රයාට ගැළපෙන ආකාරයේ අද්භූත ප්‍රවාද සහ වෘත්තාන්ත ඒ සඳහා යොදාගන්නා [illegible] ගුරුකුලයට අයත් පොත් පත්වල මනුෂ්‍යයකු වූ සිද්ධාර්ථ [illegible] දේවත්වයට නැංවීම ලෙස දක්වා දී තිබේ. මහායාන පොත්පත් වල දැක්වෙන විස්තර තොරතුරු ඒ සඳහා සුදුසු ආකෘතියක් සැපයුවේය. [illegible] ඊජිප්තුව, සිරියාව සහ පලස්තීනය වැනි රටවල ව්‍යවහාරයේ පැවති හෙයින් ක්‍රිස්තියානි ලේඛකයින් විසින් එම

විස්තර බෞද්ධ කථාවස්තු වලින් පමණක් උපුටා ගත්තා ඇතැයි සිතීමට හේතුවක් නැතැයි [illegible] කරයි.

ඔහුගේ නිගමනය පැහැදිලිය. එහෙත් නව තෙස්තමේන්තුවේ බොහෝ තැන්වල දක්නට ඇති බෞද්ධ අදහස් සහ ඉගැන්වීම් වල දර්ශනාරය පැහැදිලි කිරීම සඳහා එවැනි කථා ප්‍රවෘත්ති සහ අදහස් ප්‍රචලිතව පැවතීම පමණක් ඒවා තෝරා ගැනීම සඳහා මුල්වූ එකම හේතුව වශයෙන් ඉදිරිපත් කළ හැකිද යන්න සැක සහිතය. මෙහිදී ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොත් ලිවීමේදී බෞද්ධ කථා ප්‍රවෘත්ති සහ ඉගැන්වීම් තෝරා ගැනීම සඳහා වෙනත් වැදගත් හේතු තිබුණු බව අපට පෙන්වාදිය හැකිය. එනම් ශුභාරංචියේ පොත් ලිවීම පිළිබඳ අලුත් අදහසක් ඉදිරිපත් කිරීමටත් ජේසුස් වහන්සේ නම් වූ මනුෂ්‍යයා සහ උන්වහන්සේගේ ජීවිතය හා ඉගැන්වීම් ගැන නව රලියක් පිහිටුවීමටත්, ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ආරම්භය පිළිබඳ අලුත් කරුණු රාශියක් අනාවරණය කර දැක්විමටත් ඇත. කෙසේ වෙතත් ඉන්දියානු මූලාශ්‍ර මත විශේෂයෙන්ම බෞද්ධ උරුමය මත පදනම් වී ඇති ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දක්නට ලැබෙන සාහිත්‍යමය ලක්ෂණ පිළිබඳව පළමුවෙන්ම සලකා බලමු.

කුන්ට්ගේ අදහසට අනුව ජේසුස් වහන්සේගේ ළමා කාලය නිර්මාණය කිරීම සඳහා බෞද්ධ වෘත්තාන්ත යොදා ගෙන තිබේ.' මෙහිදී ඒ පිළිබඳව කෙටියෙන් සඳහන් කළ හැකිය. එම සමානතාම [illegible] ආගම් දෙකේම පූර්වගාමීන්ට පූර්ව ජන්මයක් තිබුණේය යන විශ්වාසයෙන් ආරම්භ වේ. දෙවිවරු මනුෂ්‍ය වේශයෙන් හෝ සත්ව වේශයෙන් කලින් කලට මහපොළවට පැමිණෙන බවට පැවති පැරණි ඉන්දියානු විශ්වාසයට මහායාන බෞද්ධයෝ නව ජීවයක් ලබා දුන්හ. එසේ දෙවිවරු මහපොළවට පැමිණීම දෙවියන්ගේ අවතාරයක් ලෙස ඉන්දියානුවෝ හැඳින්වූහ. සිදුහත්කුමරු ලොව පහළවීමට පුරම තුසිත දෙව්ලොව වාසය කළබව පැවසේ. ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ මුල් වාක්‍ය වලින් ජේසුස් වහන්සේ යනු ධර්මයාණන්ගේ (ධර්මය) ලොව පහළවීමක් ලෙස සඳහන් කර තිබේ. ධර්මයාණෝ යනු දෙවියන් වහන්සේ හා සමාන පදයකි. ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ පසු අවස්ථාවක දැක්වෙන පරිදි 'ආබ්‍රහම් උපදින්නටත් පෙර මම වීම්'යි ජේසුස් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශකර තිබේ. (ජොහන් 8 : 58)

සිද්ධාර්ථ කුමාරයාගේ මෙන්ම ජේසුස් වහන්සේද රාජකීය වංශයකින් පැවත එන බව සඳහන් වේ. මතෙව් විසින් ශුභාරංචිය පිළිබඳ ලියා ඇති පොත ආරම්භ කර තිබෙන්නේ ජේසුස් වහන්සේගේ පරපුර පිළිබඳ දීර්ඝ ඓතිහාසික විස්තරයක් කරමිනි. එය සිද්ධාර්ථ කුමාරයාගේ

වංශ කථාවට මෙතෙක් දුරට සමාන වේ.[6] ක්‍රිස්තියානීන් සඳහන් වන ජේසුස් වහන්සේගේ නිර්මල ප්‍රතිසන්ධිය සහ නොකිලිටි උත්පත්තිය පිළිබඳ අදහස් වල සමානකම් බුද්ධාගමේද දක්නට ලැබේ. ඇගේ පුත [illegible] පසළොස්වක දිනයක රාත්‍රියේදී ශුද්ධෝදන රජතුමාගේ බිසව වූ මහා දේවිය දැකි [illegible] සිහිනයක් දුටුවා. දෙව්ලොවින් පැමිණි සුදු ඇත් පැටියෙකු ඇගේ කුස තුළට පිවිසියේය. පැවසෙන පරිදි [illegible] ඇගේ කුස තුළ [illegible] ජනප්‍රවාදයට අනුව බෝසතාණන් වහන්සේ ප්‍රවිෂ්ටභාවයෙන් සහ [illegible] දේවියගේ කුසේ පිළිසිඳ ගත්තේය. නොකිලිටි [illegible] උත්පත්තිය පිළිබඳ අදහස ගම්‍යවන සදාචාරාත්මක සහ අධ්‍යාත්මික පාරිශුද්ධත්වය සහ සියලු [illegible] නොවැම්බ [illegible] අදහස බුද්ධාගමේද පැවති බව මෙයින් පැහැදිලි වේ.

[illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගමික [illegible] ජීවිතය [illegible] මරියතුමියගේ [illegible] විස්තර කර තිබෙන්නේ බෝසතාණන් වහන්සේ මව්කුසෙහි පිළිසිඳ ගැනීම විස්තර කර තිබෙන්නේ බෝසතාණන් වහන්සේ මව්කුස පිළිසිඳගත් ආකාරයට සමානවය. දෙව්ලොවින් පැමිණි සුදු පරෙවියකු [illegible] මරියතුමිය සිහිනෙන් දකී. ශුභාරංචිය ලියූ කතුවරයින් සුදු පරෙවියා [illegible] ශුද්ධාත්මයාණන් [illegible] උත්වහන්සේ දෙවන වරට දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයා ලෙස පිළිසිඳගත් බව පෙන්වීම සඳහා දෙවියන් වහන්සේගේ ආත්මයාණන් පරෙවියකු මෙන් බැස උත්වහන්සේගේ [illegible] ඉබියොනයිට් ශුභාරංචියේ (Ebionite Gospel) සඳහන් වේ. මරියතුමියගේ කන්‍යාභාවය, නිර්මල ප්‍රතිසන්ධිය සහ දරුවා බිහිකිරීමට පෙරත්, බිහිකළ අවස්ථාවේදීත්, ඉන් පසුවත් ඇයගේ කන්‍යාභාවය ආරක්ෂාවී තිබීම වැනි සාමාන්‍ය බුද්ධියට නොවැටහෙන කරුණු පිළිබඳව දීර්ඝ වශයෙන් ආගමික යාතිකයින් [illegible] සියලු දෙනාම හොඳින් දනිති. නමුත් ශුභාරංචිය ලියූ කතුවරයින් ඒ පිළිබඳ කිසිම සැලකිල්ලක් දක්වා තිබෙන කරුණක් දක්නට නොලැබේ. [illegible] පසු කාලයේදී පූජකවරු විසින් [illegible] කරුණු තුළට ඇතුළත් කිරීම සඳහා කරනු ලැබූ උත්සාහයන්ගේ ප්‍රතිඵලයකි. කෙසේ වෙතත් ශුභාරංචියේ [illegible] බව විස්තර බෞද්ධ සම්ප්‍රදායෙන් ලබාගෙන ඇති බව පැහැදිලිවේ. මායා දේවියගේ පාරිශුද්ධත්වය පිළිබඳව බෞද්ධ [illegible] විශේෂාත්මකව සඳහන් කර ඇති අතර බෝසතාණන් වහන්සේගේ උත්පත්තියෙන් පසුව පවා ඇය නොකිලිටිව සිටි බව

පෙන්නුම් කිරීමට හැකි කර තිබේ.

[illegible] සිටි [illegible] ඇතුළු [illegible] පසුව දේවදූතයකු සිහිනෙන් මිනුට දර්ශනය වී ඇය ගැබ්ගැනීමට හේතුව පසුබිම පැහැදිලි කර දුන් බවත්, මිනු ඒය [illegible] පිළිබඳව [illegible] කරුණු අති [illegible] (මතෙව් 1:18). මේ සියලුම ලක්ෂණ [illegible] උපත [illegible] දක්නට ලැබේ. බෝධිසත්වයන් වහන්සේගේ [illegible] පිළිබඳ ඇතිම පිළිබඳව දෙවියන් විසින් ශුද්ධෝදන රජතුමාට දන්වනු ලැබේ. මෙහිදී ශුද්ධෝදන රජතුමා සහ ජෝසප් යන දෙදෙනාම [illegible] පුද්ගලයින් ලෙස හඳුන්වා දී තිබේ.

ජේසුස් වහන්සේගේ උපත සම්බන්ධ අවස්ථා පිළිබඳව අපට පවතින ක්‍රිෂ්ණා චන්ද්‍රගත [illegible] හා බැදී පවතින පුරාණෝක්තිවලට [illegible] සමග විශ්මිත ආකාරයෙන් ගැලපීම් කෙරෙහි මෙහිදී අපගේ විශේෂ අවධානය යොමුවිය යුතුය. මරිය තුමිය සිය දරුවා බිහිකළේ ඇය ජෝසප් සමග [illegible] සඳහා බෙත්ලෙහෙම් නගරයකට ගමන් කරමින් සිටියදීය. [illegible] ක්‍රිෂ්ණා බිහිකරනු ලැබුවේ ඇය තම සැමියා සමග [illegible] සඳහා [illegible] කරමින් සිටියදීය. ජේසුස් වහන්සේ මෙන්ම ක්‍රිෂ්ණා උපන්නේද [illegible] ආහාර ගන බඳුවකය (manger). මේ දෙදෙනාටම [illegible] විසින් [illegible] කරනු ලැබූ ළදරු ඝාතනයකින් [illegible] පලාගොස් [illegible] ජීවත්වීමට සිදුවිය. ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ [illegible] සහ [illegible] ගෞරව කිරීමට උපන්වන ආගමන [illegible] වහන්සේ [illegible] නිරූපණය කර තිබීම (ජොහාන්ගේ ශුභාරංචිය) [illegible] දෙවියකු පිළිබඳව පවතින හින්දු සම්ප්‍රදායෙන් බිඳී [illegible] සලකුණකි.

[illegible] බෝධිසත්වයන් පිළිබඳ ගත් අවස්ථාවේදීත් උත්වහන්සේ බිහිවූ අවස්ථාවේදීත් මුළු ලෝකයම බබලවමින් දිප්තිමත් ආලෝකයක් ඇතිවිණි. ජේසුස් වහන්සේගේ උපත පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිවලද උත්වහන්සේ බිහිවූ විට අසිරිමත් ජනක ආලෝකයක් ඇතිවිය බව සඳහන් වේ. "දෙවියන් වහන්සේගේ තේජශ්‍රීය මිනුන් පිරිවරා බැබළිණි. මිනුන් අතිශයින් බියට පත්වූහ" යනුවෙන් ලූක්ගේ ශුභාරංචියේ සඳහන් වේ. (ලූක් 2 : 8). ජේම්ස් ප්‍රවාදයකට අනුව ඇය බිලිකාර කිරීමට සත්ත ආලෝකයක් මරියතුමිය සිටි ගුහාව තුළ [illegible] සඳහන් වේ. [illegible] ළදරු ජේසුස් කුමරුවා සිටි ගුහාව [illegible] (Proto-Gospel James 14:10-12). ජේසුස් වහන්සේ උපන් අවස්ථාවේදී.

පෙරදිගින් පැමිණි ශාස්ත්‍රවන්තයන් ජෙරුසලමට අවුත් "යුදෙව්වන්ට රජව උපන් උතුමාණෝ කොතැන්ද? අපි එතුමාණන්ගේ තාරකාව [illegible] පැමිණියෙමු" යනුවෙන් මතෙව් විසින් කරන ලද සුප්‍රසිද්ධ ප්‍රකාශය මෙහිදී අමතක නොකළ යුතුය. (මතෙව් 2:2)

මැදු මැල්වට නොවැදගත් සේ පෙනීයන සවිස් විස්තරයක් කෙරෙහි තුන්වී අපේ අවධානය යොමු කරමිනි.[2] බෞද්ධ ජනප්‍රවාද වලට අනුව අලුත බිහිවූ කුමරුවා සළුවකින් වපනු ලැබීය. එනමුත් විශේෂ වැදගත් කමක් නොමැති මෙම විස්තරය මතෙව්ගේ ශුභාරංචියේ දක්නට නොමැත. නමුත් ලූක්ගේ ශුභාරංචියේ සහ Pseudo-Matthew යනුවෙන් හැඳින්වෙන ආගමික ලියවිල්ලේ ඒ ගැන සඳහන් කර තිබේ. දරුවකු උපන් විට සළුවකින් ඔතනු ලැබීම සාමාන්‍ය දෙයක් බැවින් එවැනි සිදුවීමක් විස්තර කිරීම සඳහා පිටස්තර මූලාශ්‍රයකින් තොරතුරු ලබාගැනීමට වුවමනාවක් නැතැයි කෙනෙකුට කල්පනා කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත් මෙම නොවැදගත් සිද්ධිය කෙරෙහි අවධානය යොමුකළ යුතු බව තුන්වීගේ විශ්වාසයයි. එම විස්තරය වෙනත් මූලාශ්‍රයකින් ලබා නොගත්තේ නම් එවැනි නොවැදගත් කරුණක් ලූක් සහ Pseudo-Matthew යනුවෙන් හැඳින්වෙන ශුභාරංචියේ පොත්වල පමණක් සඳහන් කර තිබෙන්නේ කුමක් නිසාද? Pseudo Matthew පිළිබඳව කල්පනාකර බැලීමේදී කතුවරයා විසින් සිද්ධාර්ථ කුමරුගේ ළමා කාලය පිළිබඳ තොරතුරු බොහෝ අවස්ථාවලදී උපුටාගෙන ඇතිබව පැහැදිලිවේ. එනිසා ජේසු බිළිඳා රෙදි වලින් ඔතා ගව පිරුලේ තැබීම පිළිබඳ විස්තරය ඉන්දියානු ජනප්‍රවාද මත පදනම් වී ඇතිබව කල්පනා කළ හැකිය. එයි පැහැදිලි ලෙස බෞද්ධ ලේඛන වලින් උපුටාගත් බොහෝ විස්තර දක්නට ලැබේ. පින්වත් කුමරුවා දැකීමෙන් වන සතුන් හීලෑ වීම, දරුවා තුළ පවත්නා දේවත්වයේම බලය නිසා ගස්වල අතු පහළට නැමීම, වියළි පොළොවෙන් ජල උල්පත් මතුවීම සහ තරුණ කුමරුවා ඉදිරිපිට වෙනත් ආගම් වලට අයත් දේව ප්‍රතිමා බිම වැටී කැබලි වලට වෙන්වීම වැනි සිදුවීම් එසේ උපුටාගත් කථා ප්‍රවෘත්ති වලට ඇතුළත් වේ. එම කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] ගෙන තිබෙන්නේ 'ලලිත විස්තරයේ' දැක්වෙන ඊට [illegible] කථා [illegible] සහ බුදුන් වහන්සේ පිළිබඳ ලියැවී ඇති වෙනත් [illegible]යන්ගෙන් බවට කිසිම සැකයක් නැත.

සිදුහත් කුමරු උපන් පැටියේම සත් පියුම් පිට ඇවිද බව [illegible] කථා ප්‍රවෘත්තියට අනුරූප සමානකමක් දක්වන සිදුවීමක් ජේසුස් වහන්සේ සම්බන්ධයෙන්ද පවතී. ඉලක්කම් අතර අංක හතට බුදුදහමේ ඉතා වැදගත් සංකේතාත්මක වටිනා කමක් හිමිවී තිබෙන

නිසා සත්පියුම් පිට ඇවිදීම සිද්ධිය සිද්ධාර්ථ කුමරු සම්බන්ධයෙන් පවතින ජනප්‍රවාද වල දක්නට [illegible] විශේෂ ලක්ෂණයකි. සිදුහත් කුමරු සත්පියුම් පිට ඇවිදීම [illegible] ප්‍රාතිහාර්යයක් ලෙස [illegible] තුළ සිදු [illegible] පෙන්නුම් කරන බව පෝල් මුස් (Paul Mus) විසින් පෙන්වාදී තිබේ.[3] ජේසුස් වහන්සේගේ ළමා කාලය සම්බන්ධයෙන්ද මීට සමාන කථා ප්‍රවෘත්තියක් තිබේ. දරුවා [illegible] ඇවිදීමේදී [illegible] පියවර හතක් ඉදිරියට ගමන් කළ බැව් Proto-gospel of James (6:1) හි දැක්වේ. [illegible] මෙසේ කියයි: "දෙවියනි, [illegible] මා [illegible] සියලු [illegible]." [illegible] පිළිබිඹු කරන පියවර හතක් ඇවිදීම පිළිබඳ මෙම කථා දෙක අතර පැහැදිලි [illegible] සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව පෙනේ. මෙම කථා දෙකෙහි [illegible] දක්නට ඇති [illegible] වඩා ගැඹුරු අර්ථයක් ගැබ්වී තිබේ.

ජේසුස් වහන්සේගේ සහ සිද්ධාර්ථ කුමරුගේ ළමා කාලය පිළිබඳව පවතින කථා ප්‍රවෘත්ති වල [illegible] සමානකම් [illegible] බවත්, ශුභාරංචියේ පොත්වල [illegible] පැහැදිලි කිරීම සඳහා [illegible] ඒ පිළිබඳ කරනු ලබන පර්යේෂණ වලදී එම සමානකම් [illegible] වඩා වැඩි [illegible] නැත. නව ගිවිසුමේ [illegible] ඇතුළත් [illegible] කර ඇති අතර ඒවා ලිවීමේදී බෞද්ධ කථාවස්තු සහ [illegible] යොදාගෙන තිබෙන බව පෙන්වා දී තිබේ. ක්‍රිස්තු [illegible] විසින් [illegible] ආගමේ [illegible] ලෙස සලකනු ලබන නව ගිවිසුමේ ඇතුළත් [illegible] බුද්ධාගම් බලපෑ නිසාද යන කාරණය පැහැදිලි කිරීම සඳහා අප විසින් [illegible] ඇති තරුණ [illegible] ඉදිරියේ [illegible] වෙමු. ජේසුස් වහන්සේ දේව මාලිගයට [illegible] සහ සිමියොන්ගේ පැමිණීම පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය ඊට ඇතුළත් වේ.

අසිත තවුසා සහ සිමියොන්

තරුණ සිදුහත් කුමරුවන්ට [illegible] විසින් නමස්කාර කිරීමේ සිද්ධිය සහ ලූක්ගේ ශුභාරංචියේ දැක්වෙන දේව මාලිගයට පැමිණි සිමියොන් නමැති පුද්ගලයා පිළිබඳ කරුණු අතර

ආධ්‍යාත්මික සම්බන්ධතාවයක් තිබෙන බව ක්‍රිස්තියානි සහ බෞද්ධ ලිය කියවිලි පිළිබඳ විමර්ශනය කරනු ලැබූ බොහෝ විද්වත්හු කල්පනා කරති. (ලූක් 1 : 22 - 38). [illegible] පර්වතයේ වාසය කරන දෙවියන් තුසිත් [illegible] සතුටින් ගී ගයමින් නටමින් ප්‍රීති ඝෝෂා නගන දෙවි අසිත තවුසා දිවැසින් දුටුවේය. එසේ ප්‍රීති ඝෝෂා පැවැත්වීමට හේතුව [illegible] යි සදුන්ගෙන් ඇසූ විට ඔවුහු මෙසේ පිළිතුරු දුන්හ: "සියලු ලෝ වැසියන්ගේ යහපත සහ අභිවෘද්ධිය පිණිස [illegible] බෝධිසත්වයාණන් වහන්සේ ලුම්බිනියේ ශාක්‍ය ජනපදයේ උපත ලැබූහ. ඒ ප්‍රවෘත්ති ඇසීමෙන් සතු අපි ඉතාමත් සතුටින් [illegible] පත්වීමු." ඒ ඇසූ අසිත තවුසා ශුද්ධෝදන රජතුමාගේ මාලිගයට ගොස් අලුත උපන් දරුවා, බෝසත් කුමරුව දෙතින් අල්ලා එසවූයේය. දරුවාගේ ශරීරයේ සටහන්ව තිබූ තිස්දෙකක් මහා පුරුෂ ලක්ෂණ දුටු තාපසතුමා හඬන්නට පටන් ගත්තේය. ඔහු එසේ හැඬුවේ කුමරුවාට කිසියම් අනතුරක් විය හැකි නිසාදැ'යි රැස්ව සිටි පිරිස තාපස තුමාගෙන් ප්‍රශ්න කළහ. මෙම පින්වත් කුමරුවා මතු බුදුබවට පත්වී දුක්විඳින ජනයා කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් දහම් දෙසන බවත්, ලොව පුරා පතළවන නාමයක් හඳුන්වා දෙන බවත්, එසේ වුවත් උන්වහන්සේගෙන් ධර්මය ඇසීමට තමාට අවස්ථාවක් නොලැබෙන බවත්, ඉන් පෙර තමාගේ මරණය සිදුවන බැවින් හැඬූ බවත් ඔහු කීවේය.

ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ පහළ වීමෙන් පසුව සහ ඊට පූර්වයෙහි ලියන ලද බුද්ධ චරිතය පිළිබඳ විස්තර වල අසිත තවුසා පිළිබඳ කථා පුවත්තිය දක්නට ලැබේ. යටත් පිරිසෙයින් නව සහස්‍රය ඇරඹීමට පෙර ලියන ලද ඉතා පැරණි පාලි සූත්‍රයක් වූ 'සුත්ත නිපාතයේ නාලක සූත්‍රයේ' ඒ පිළිබඳව සඳහන් වේ. කෙසේ වෙතත් බයිබලයේ දැක්වෙන කථා පුවත්තිය මේ කථාවේ ආභාසය ලබා ලියවුන එකක් ලෙස කල්පනා කිරීමට අවශ්‍යතාවයක් නොමැති බව සමහරු තර්ක කරති. ගෞරව ගිය යුගයක් සංකේතවත් කරනු ලබන වයෝවෘද්ධ තත්වයට පත්වූ වයසක පුද්ගලයකු විසින් නව යුගයක ආරම්භය සනිටුහන් කරනු ලබන අලුත උපන් ළදරුවකුට ආශිර්වාද කිරීම [illegible] සංස්කෘතියකට [illegible] කළ හැකි සිදුවීමක් නොවන බවත්, එය ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයින් කල්පිත චරිතයන් සාහිත්‍ය කෘතිවල අතිශයෝක්තියෙන් ප්‍රශස්තව වර්ණනා කරනු ලබන [illegible] තත්වයක් පවතින් සිදුවිය හැකි පුරාණෝචිත (Archetypal) සිදුවීමක් බවත් සාමාන්‍ය පිළිගැනීමය. ඇත්ත වශයෙන්ම මෙම කථා පුවත්ති දෙකේම පදනම් වශයෙන් දක්නට ලැබෙන පුරාණෝචිත අංශය [illegible] මෙහිදී සැලකිල්ලට කළ නොහැකිය. සැම යුගයකටම සහ සංස්කෘතිවලට [illegible] වීර පුද්ගලයින් පිළිබඳ ජනප්‍රවාද වල එන කරුණු වලට අනුව

ගෙන කථාද ලියැවී තිබේ." කෙසේ වෙතත් ලූක්ගේ සුභාරංචියේ දැක්වෙන කථාවේ විස්තර සලකා බැලීමේදී ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ කර ඇති [illegible] වර්ණනාව බෞද්ධ සම්ප්‍රදායේ එන කථාව පදනම් කරගෙන ලියා ඇතිබව පෙනීයයි.

ලූක්ගේ සුභාරංචියට අනුව ජේසුස් වහන්සේ ඉපදී දින කිහිපයකට පසුව උන්වහන්සේ දෙමාපියෝ කැප කරනු පිණිස ජෙරුසලමේ පිහිටි දේව මාලිගාව වෙත රැගෙන එන ලදී. එකල එම නගරයේ වාසය කළ සිමියොන් නම් වූ දැහැමි වයසක පුද්ගලයකුට දෙවියන් වහන්සේ විසින් අභිෂේක කරනු ලැබූ ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ දක්නට පෙර ඔහුගේ මරණය සිදු නොවන බැව් ශුද්ධාත්මයාණන් වහන්සේ විසින් ඔහුට දන්වා තිබුණි. සිමියොන් දේව මාලිගයට පැමිණ ළදරු ජේසු කුමරුවන් දෙතින් වඩාගෙන ගැලවුම්කාරුවාණන් දෙනෙතින් දැක ගැනීම නිසා ශාන්ත සිතින් මරණයට පත්විය හැකිබව ප්‍රකාශ කරමින් දෙවියන්ට ප්‍රශංසා කළේය.

බෞද්ධ කථාවේ සහ බයිබලයේ දැක්වෙන විස්තරයන්හි දක්නට ලැබෙන සමානකම් [illegible] සුලුය." මෙම කථා දෙකේම දැක්වෙන්නේ ආගම් ධර්මය වෙනුවෙන් තම ජීවිතය කැප කරනු ලැබූ වයෝවෘද්ධ මිනිසුන් දෙදෙනෙකු පිළිබඳවය. ඒ දෙදෙනාටම [illegible] කරදෙනු ලබන දරුවකුගේ උපත පිළිබඳව දෙවියන් විසින් ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ. ඔවුන් දෙදෙනාම දරුවා දෙතින් වඩාගෙන දරුවා වැඩිවියට පත්වීමට ප්‍රථම තමන් මරණයට පත්වන බවට අනාවැකි පළ කරයි. ශුද්ධාත්මයාණන්ගේ ආනුභාවයෙන් දේව මාලිගයට පැමිණෙන සිමියොන් දරුවා ගැලවුම්කරුවාණන් වහන්සේ ලෙස හඳුනාගනී. අසිත තවුසා සිද්ධාර්ථ කුමරු මතු බුදුවන බව දෙවියන්ගෙන් දැනගනී. කිසියම් පුරාණෝචිත පැහැදිලි කිරීම වලින් ඔබ්බට සිතා බැලීමේදී මෙම කථා පුවත්ති දෙකේම දැක්වෙන තෝරාගත් කුමරුවන් දෙදෙනාම [illegible] පැහැදිලි ලෙස සද්ව ජනතාව මගින් ප්‍රශංසාත්මකව මහත් සේ වර්ණනා කර තිබේ. කථා පුවත්ති දෙකේ දක්නට ලැබෙන මෙම සමාන ලක්ෂණය ([illegible]) හේතු කොටගෙන ඉන්දු ආර්ය භාෂා පිළිබඳ විශේෂඥයකු වූ [illegible] අදහස් දරන රිචඩ් ගාබ් පවා මෙම සමානකම් අහඹු ලෙස ඇතිවූවක් නොවන බව ප්‍රකාශ කරයි. එපමණක් නොව මුල් බෞද්ධ කථාවේ දැක්වෙන බොහෝ මූලික ලක්ෂණ බයිබලයේ සඳහන් කථාවේද ඒ ආකාරයෙන්ම නොවෙනස්ව පැවතීම ඔහු [illegible] විශ්වාසයක් ඇතිකර [illegible] තිබේ.[17]

දරුවකු දේව මාලිගයට ගෙනැවිත් දෙවියන්ට කැප කිරීම යුදෙව්

සම්බන්ධයා අනුකූල නොවේද යන්න කරා දෙන ආකා පවතින අන්‍යොන්‍යතාව සම්බන්ධතාවය පැහැදිලි කරන තවත් විශේෂ ලක්ෂණයකි. බුදුන් ගෞතමස්ගේ ජීවිය අනුව බලාපොරොත්තු වන්නේ ඔවුන් පාරිශුද්ධත්වය ලේඛනය කිරීම පමණි. එසේ කිරීමේදී ඔහු හෝ දරුවා දේව මාලිගයට පැමිණීම අවශ්‍ය නොවේ. කෙසේ වෙතත්, බුද්ධියාගේ සැබෑ ගැන්වීම සම්මාන ලබන විශේෂ ගෞරවයක් ආගමෙන් ලබාගත් කිරීමක් ඇතුළු දරුවා ගාමිත සිද්ධාර්ථයන් ඉන පෙරසුකෑම ගෞතම මාතාවන් විසින් වශයෙන් පැවතුණි. සිද්ධාර්ථ කුමාරයාගේ නම් තැබීමක් සඳහන් වේ. බ්‍රාහ්මණයන් අවශ ගෙන ආ සැටි 'ලලිත-විස්තරයේ' සඳහන් වේ. පළමු දරුවා දේව කිරීම සඳහා ජේසුස් මිළිඳු ජනප්‍රියයේ එන කථාව පිහිටා කිරීම සඳහා ඇලිස ගෙන එනෙන එම සිද්ධිය සොයාගැනීමේ ලෙස දැක්වීමට ඇගේ කිරීම බුදුන් සම්බන්ධයේ පැවති වාර්තාවක් ලෙස ඇති 'ලූක්' උත්සාහ කර ඇති බව පෙනේ. මෙසේ බුදු ගුණයන්ගේ මුල් කථා ජේසුස් මිනිස සම්බන්ධයට ඇලවෙන ලෙස සකස් කර තිබේ. එනිසා ලෙස කථා ප්‍රකාශිතය ආරෝපණය කර ඇති බුදුන්ට සංස්කෘතික ලක්ෂණ ඉතා කරා ඇතුළත් ගෞතම එම කථා පුරාවෘත්තියෙන් ඉතිහිරෝන්ගේ අසිත ලූක් කෘති උදාහරණ එන කථා පුරාවෘත්තියේ දැක්වෙන පෙත්තික නැපෙස මිළිඳු ජනප්‍රියයේ එන කථා පුරාවෘත්තියේ දැක්වෙන ජේසුස් ලක්ෂණ පමණි. ලූක් ඉතිහාසයනුසාරයෙන් නොහැකුරු කයට ගෙන තිබෙන ලෙස එම කථාදෙක අතර පවතින වාචික සමානකම් සලකා බැලීමේදී පැහැදිලි වේ. අසිත තවුසා තුළ පැවති ප්‍රඥා ශක්තිය දෙව්ලොවට යන ගමනක් ලෙස විස්තර කර තිබේ. සිද්ධාර්ථ ගෞතමයන් වහන්සේද සෙතෙල දෙවි සම වැඩ සිටුමේ තුෂිත දෙව්ලොවය. ස්වර්ගයේ සෙනෙලත් ඉන්ද්‍රියං සැලකිය යුත්තේ ලෝකයේ ගෞරව කිරීම සැලකිය යුත්තේ ඇතැම් තාපසයෙකු දීපක ලෝකයේ ගාමිත අත්දැකීමක් වශයෙනි. මෙසේ අසිත තවුසා ශුද්ධාත්මයා ගාමිත අත්දැකීමක් වශයෙනි. ලූක්ගේ ශුභාරංචියට අනුව සිමියොන් දේව මාලිගයට පැමිණියේද ශුද්ධාත්මයාණන් වහන්සේගේ මෙහෙයවීම නිසාය.[11]

එපමණක් නොවේ, ලූක්ට අනුව ශුභාරංචියේ කතුවරයා එම සිද්ධි කලාප විස්තර කිරීමේදී ඒ අතර ලැබූ නීත හෝ ආශිර්වාදය ශ්‍රද්ධාවෙන් එම කථා පුරාවෘත්තිය ස්වභාවික ලෙස සලකන ආකාරයෙන් ඉදිරිපත්කර තිබේ. මෙම ලක්ෂණය තිබියදී තාලයකට ගායනා කළ හැකි පරිවර්තනයට ලියා ඇති බයිබලයේදී ඇතිවිය හැකි වෙනසක් නැති කිරීම සඳහා බෞද්ධ සූත්‍ර වල බොහෝ විට යොදා තිබෙන ගාථා වලට තෑකම් තියයි.

ජේසුස් වහන්සේ දේව මාලිගයේදී දෙවියන්ට කැප කිරීමේ

සිද්ධියට පසුව උන්වහන්සේගේ දෙමාපියන් පැවිදි වූ කළ පාස්කු මංගල්‍යයට* සහභාගී වීම සඳහා ජෙරුසලමට පැමිණි අවස්ථාවේදී අතුරුදහන්වූ බව පවසන කථා පුවත්තියක් තිබේ (ලූක් 2-41-52). සොයමින් යද්දී ජේසුස් වහන්සේගේ මාපියන් උන්වහන්සේ දේව මාලිගාවේදී පඬිවරයින් මැද වැඩසිටිද ඔවුන් කී දේ අසමින් ඔවුන්ගෙන් ප්‍රශ්න විචාරමින් සිටිනු දුටුහ. මීට සමාන බෞද්ධ කථා පුවත්තියක් ලලිත විස්තරයේ දැක්වේ. ඒ අනුව තරුණ සිදුහත් කුමරු පියාණන් සමග මාලිගයෙන් පිටතට ගිය අවස්ථාවකදී අතුරුදහන්වේ. අවසානයේදී කුමරු සමාධියට පැමිණි ගසක් මුල වාඩිවී භාවනා කරන අයුරු පියා දුටී. මෙම සිදුවීමෙන් ඉර බැසීමට ආසන්න මොහොතෙහිදී වුවත් ගසේ සෙවනැල්ල වුවද හෙවන ලෙස ඉර මුදුන් වී ඇති වේලාවක පිහිටෙන ආකාරයට වෙමින් තිබේ. එම විශ්මිත දර්ශනය දැකීමෙන් පසු පියා තම පුතාට නමස්කාර කරයි. මෙම කථා පුවත්ති දෙකේම පුතුයා අතුරුදහන් වීමෙන් ඔවුන් සොයා නොගත්තා විට ආගමික කටයුතු වල යෙදී සිටින බවත් දැක්වේ.

බෞද්ධ කථා පුවත්තියේ ආභාෂයකින් තොරව වුවත් දෙමාපියන් නැතිවිදී ජේසුස් කුමරුවා දේව මාලිගාවේ සිටි පඬිවරුන් සමග ප්‍රශ්න කිරීම පිළිබඳව ජනප්‍රවාදයක් ඇතිවීම ගැටලුවක් විය හැකිය. එවැනි පුද්ගලයකු පරිණත තරුණයෙකු හෝ බුද්ධිමත් දරුවෙකු ලෙස සාම්ප්‍රදායික විශ්වාස වලට අනුරූප වේ. මෙවැනි පුද්ගලයන්ගේ චරිත නිරූපණය කිරීම වැනි සුරංගනා කථා පුවත්ති ප්‍රත්‍යමනීන් ශෝධනැගෙන ලෙස දැනගැනීම සඳහා කළ ප්‍රකාශ එවැනි පුද්ගලයින් බුද්ධිමත් දරුවන් ලෙස නිරූපණය කර ඇති දේව කථා මගින් පිවිසිය පුරාණෝක්ති වල දැක්වෙන කථා පුවත්ති කියවා බැලීමෙනි. බුදුන් වහන්සේගේ චරිතය පිටු ගොනුවකට ඇති එක් ජනප්‍රවාදයකට අනුව උන්වහන්සේ මව් කුසේ සිටියදී පවා ධර්මය ඉගැන්වූ බවත්, මෙලෙස සිහිවූ මොහොතේදීම තමා මිනිස්ලෝකයේ ඉපදීමට හේතුවූ පරමාර්ථය ප්‍රකාශයට පත්කළ බවත් සඳහන්වේ.

මෙහිදී දක්නට ලැබෙන තවත් සමාන කමක් නම් දරුවාගේ මව් ඉතා උසස් ලෙස වර්ණනා කර තිබීමයි. සිදුහත් කුමරු මාලිගාවෙන් පිටතට ගොස් පෙරළා එන අවස්ථාවේදී තරුණ කුමරියක විසින් ගෞතමයන්ගේ රූප සම්පත්තිය සහ තේජසය වර්ණනා කරනු ලැබීය. එම වර්ණනාව 'නිබ්බුත පද' වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. "මෙවැන්නෙක් යම් මවකට වේ නම් ඕ නිවුණු සිතැයි. පියෙකුට වේ නම් හේ නිවුණු සිතැයි. යම් ස්ත්‍රියකට සැමියෙක් වේ නම් ඕ නිවුණු සිතැයි." ඉතා සිත් වදන

* මිසරයෙන් නික්ම ගිය ජෙරුසලම් ඉශ්‍රායෙල් ජාතිය සමරන පාස්කු මංගල්‍යය සැමරීම සඳහා පවත්වන ආගමික උත්සවයකි.

[illegible]

මෙම කථාව කියවන විට අපට ලූක්ගේ ශුභාරංචියේ එන (11:27- [illegible]

[illegible]

මෙසේ ලූක් විසින් ප්‍රධාන කථා ප්‍රවෘත්තියට කෙලින්ම සම්බන්ධ නැති මෙම කථාව ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ කුමන හේතුවක් නිසාද යන [illegible] පැහැදිලි නැත. කෙසේ වෙතත්, එම සිද්ධිය ඉදිරිපත් කර [illegible] ලියන ලද ලියවිල්ලක් [illegible] පැවති බව පෙනේ. ශුභාරංචියේ අනෙකුත් පොත්වල දක්නට නොලැබෙන එහෙත් ලූක්ගේ ශුභාරංචියේ පමණක් දක්නට ලැබෙන මෙම අපූර්ව ලක්ෂණයට මුල්වී ඇති හේතුව පැහැදිලි කර දිය හැක්කේ [illegible] මුල් ලියවිල්ල [illegible]

පුනර්භවය පිළිබඳ ඉගැන්වීම

[illegible]

මේ නිසා පුනර්භවය සහ ආත්මය [illegible] පිළිබඳ අදහස [illegible] යුදෙව් ජනතාව අතර මුල්බැස ගෙන තිබූ ජනප්‍රිය විශ්වාසයක් බව කෙනෙකුට කිව හැකිය. ඒ බව නව තෙස්තමේන්තුවේ සඳහන් [illegible] ඝටනාවකින්ම පැහැදිලි කළ හැකිය. එරක් උත්පත්තියෙන්ම

අන්ධව උපන් මිනිසකු පිළිබඳව ජේසුස් වහන්සේගේ ශෝලයින් විසින් උන්වහන්සේගෙන් අසනු ලැබූ ප්‍රශ්නය, එනම් මෙම මිනිසා අන්ධව ඉපදී ඇත්තේ ඔහු විසින් හෝ ඔහුගේ මාපියන් විසින් පව් කරන ලද නිසාද යන්න පිළිබඳව මඳක් සිතා බලන්න (ජොහාන් 9 : 2). පව් කරන ලද නිසා ඔහු අන්ධව ඉපදී ඇතැයි යන උපකල්පනය පිළිබඳ ඔහුගේ පූර්ව ජන්මයකදී පව් කරන ලද නිසා, කර්මය යනුවෙන් හැඳින්වෙන ඉන්දියානු අදහස එට ඇතුළත් වන බවත් ඉන් හැඟේ. කර්මය යන වචනයෙන් අදහස් [illegible] ක්‍රියා [illegible] කරන ලද දේය. පුනර්භවය පිළිබඳ ඉන්දියානු [illegible] (පුනර්භවය) [illegible] ක්‍රියා [illegible] ජීවිතය [illegible] [illegible] එනම් අප [illegible] ක්‍රියාවට නැඟීමට [illegible] හොඳින් [illegible] සියනැබැලීම කෙරෙහි මුල් තැන දී සිටියේන් මේ හේතුව නිසාය.

නව ගොස්පෙල්වරුන්ගේ දක්නට ලැබෙන පුනර්භවය පිළිබඳ ප්‍රකට විශ්වාසය මුල් යුගවල ජීවත්වූ යුදෙව්වන්ට හුරුබුහුටි නොවීය. හෙලනිසියානු දර්ශනය මඟින් එම අදහස එහි බලපෑමට යටත්වූ [illegible] තුළ පැතිර තිබේය. පුනර්භවය නමැති සංකල්පය (ගිල්ගුල්) යුදෙව් සමාජ තුළ මුල් බැස ගත්තේ අප ජීවත්වන සහස්‍රකය ආරම්භයේදීය. නැවත නැවත මැරී මැරී උපදින කිසියම් නිශ්චිත යුදෙව් ආත්ම සංඛ්‍යාවක් දෙවියන් වහන්සේ විසින් මවන ලදැයි යන උපකල්පනය යටතේ පව් කිරීම් නිසා ඒව ලැබෙන දඬුවමක් වශයෙන් එකී ආත්මයන් සත්ව ශරීර තුළින් නැවත උපදී. මෙම විශ්වාසයට අනුව විමුක්තිය ලබාගැනීම සඳහා මිනිසකුට දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ සිදුවන ආත්මීය සංක්‍රමණය විශේෂ ක්‍රියාවලියකට යටත්වීමට සිදුවේ. විමුක්තිය ලබාගත හැක්කේ ලෞකික දියුණුවේ වර්ධනය සාක්ෂාත් කරගැනීමෙන් පමණි යන අදහස තුළ ඉන්දිය සහ බෞද්ධ ආභාෂයක් තිබෙන බව පෙනීයයි. මෙම අදහස් මුල්වරට යුදෙව් ඉගැන්වීම් වලට ඇතුල් වූයේ හෙලනිසියානු යුගයේදීය.

ජීවිතය පිළිබඳ ජේසුස් වහන්සේ දැරූ අදහස් අතර නිසැකවම පුනර්භවය පිළිබඳ අදහසට වැදගත් තැනක් ලැබුණු බව පෙනේ. එයින් [illegible] පැහැදිලි වේ. එක්තරා ජේසුස් වහන්සේ හෙලනිසියානු දර්ශනය ප්‍රගුණ කළ ගුරුවරයෙකු වූ බවත්, දාර්ශනික ප්‍රභවයක් වශයෙන් [illegible] පුනර්භවය පිළිබඳ සංකල්පය උපයෝගීකර ගත් [illegible] නැතිනම් එය උන්වහන්සේ ඉන්දියානු මූලාශ්‍ර වලින් ලබාගත් අදහසක් බිවිය. කෙසේ වෙතත් පුනර්භවය පිළිබඳව ඉගැන්වීම

උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම්වලට සම්බන්ධව තර ඇති ආකාරය සහ විමුක්තිය ලබා ගැනීම සඳහා එය [illegible] ඇති ආකාරය සලකා බැලීමේදී [illegible] ලබාගෙන ඇති [illegible] ඉන්දියානු මූලාශ්‍ර වලින් වහන්සේ විසින් පුනර්ජන්මය පිළිබඳ අදහස [illegible] එම අදහස [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද [illegible] ඉගැන්වීම් [illegible] අදහස් ලෙස [illegible] මේ කාරණය නිසාය.

පුනර්භවය පිළිබඳ නව ගොස්පෙල්වරුන්ගේ කොතෙක් තැන්වල සඳහන් වේ.[?] පුනර්භවය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ඉතා පැහැදිලි [illegible] පෙන්නුම් කරමින් ජේසුස් වහන්සේ තමන්ගේ පූර්ව ජන්මයක් සහ නැවත ඉපදීම පිළිබඳව කථා කළහ. ("ආබ්‍රහම්ට පෙර මම සිටියෙමි" ජොහාන් 8 :58) යනුවෙන් පූර්ව ජන්මයක් පිළිබඳව උන්වහන්සේ විසින් ඉතාමත් පැහැදිලි ලෙස කර ඇති ප්‍රකාශය බුදුන් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳව ලියැවී ඇති [illegible] එනම් බුදුන් වහන්සේගේ පූර්ව ජන්මයන් පිළිබඳව සඳහන් කර ඇති [illegible] හා සමාන [illegible] පෙන්නුම් කරයි.

පුනර්භවය පිළිබඳ ජේසුස් වහන්සේ දැරූ අදහස් පැහැදිලි කරන ඉතාමත් වැදගත් ප්‍රකාශ කීපයක් නව ගොස්පෙල්වරුන්ගේ [illegible] ඉගැන්වීමේ (ජොහාන් 3:1-4, 7:9-11) ආරක්ෂා වී තිබේ. [illegible] පරිවර්තනය කිරීමේදී සිදුව ඇති වැරදි නිසා [illegible] අර්ථය [illegible] වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, ගුන්තර් ෂ්වෝර්ට්ස්ගේ (Gunther Schwarz's) [illegible] නිසා මෙවැනි වැරදි බොහොමයක් නිවැරදි කර ගැනීමට හැකිව තිබේ. [illegible] දේවධර්ම වේදීන් ග්‍රීක පරිවර්තන [illegible] පිළිබඳ වූ මුල් ඇරමයික් ග්‍රන්ථ නව ජර්මන් අනුවාදය සඳහා පදනම් කර ගැනීමට [illegible] කළහ. [illegible] (Jesus Evangelium) [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] " [illegible] ජෝන් ශ්වෝර්ට්ස්ගේ (Jörn Schwarz) සමඟ [illegible] නිර්මාණය කරන ලද මෙම [illegible] මෙම [illegible] ක්‍රිස්තියානිය සහ බුදු දහම අතර පවතින සමානකම් විග්‍රහ කර බැලීමේදී ඉතා වැදගත් මූලාශ්‍රයක් ලෙස උපකාරී වේ. ජේසස් ඉවැන්ජිලියම් (Jesus Evangelium) නොහොත් ජේසුස් වහන්සේගේ

ශුභාරංචිය නැමැති මෙම පොතෙන් උපුටා දක්වන කොටස් ජීසස් ඉවැන්ජලියම් (Jn. Ev.) ලෙස කෙටිකර දක්වනු ලැබේ.

පුනර්භවය පිළිබඳ ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම සලකා බැලීමේදී [illegible] පරිවර්තනයක් [illegible] දේශනා කළ [illegible] දක්වනු ඇත. ජේසුස් [illegible] නිකදේමුස් [illegible] (Jn ev 5 : 11) [illegible] ජේසුස් [illegible] පරිවර්තනයේ ඇතුලේ නිකදේමුස් [illegible] ජේසුස් වහන්සේ වෙත පැමිණ ක්‍රිස්තියානිය [illegible] පිළිබඳ විස්තරයේ ඇතුලේ ජේසුස් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලදැයි සැලකෙන [illegible] අර්ථය එතරම් පැහැදිලි නැත. මිනිසෙකු ස්වර්ගයෙන් [illegible] නොහැකි [illegible] ඔහුට දෙවියන්ගේ රාජ්‍යය දැක ගැනීමට නොහැකි බව ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ සඳහන් කර තිබේ (ජොහන් 3:3). [illegible] "මිනිසකු නැවත ඉපදුනොත් මිස ඔහුට දෙවියන්ගේ රාජ්‍යය දැක ගත නොහැකිය." [illegible] පිළිබඳ [illegible] ආදි [illegible] කාලයේදී [illegible] අනුව ක්‍රියා කළේය. [illegible] අදහසක් විය. අලුතින් එක්රැස් කර තිබෙන්දීව පරිවර්තනය [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් කරන ලද ප්‍රකාශ සලකා බැලීමේදී [illegible] පැහැදිලිවේ. නිකදේමුස් [illegible] ජේසුස් වහන්සේගෙන් මෙසේ ප්‍රශ්න කරයි: "ස්වර්ග රාජ්‍යයට ඇතුල්වීම [illegible] කළ යුතුද?" ජේසුස් වහන්සේගේ පිළිතුර වූයේ "මම ඔබට මෙසේ කියමි. මිනිසකු නැවත නැවත ඉපදුනොත් මිස ඔහුට ස්වර්ග රාජ්‍යයට ඇතුල් වීමට නොහැකිය." නිකදේමුස් නැවත කථා කරමින් මෙසේ ප්‍රශ්න කරයි: "මිනිසකු වයසට ගිය විට නැවත නැවතත් උපදින්නේ කෙසේද? ඔහුට නැවත වරක් මව් කුසෙක පිළිසිඳ ගෙන නැවත ඉපදිය හැකිද?" ජේසුස් වහන්සේ මෙසේ පිළිතුරු දුන්සේක: "පුදුම නොවන්න. ඒකාන්තයෙන්ම මම ඔබට කියමි. ඔබ නැවත නැවත ඉපදිය යුතුය." (Jn ev 5 : 12-16)

මෙහිදී සැලකිල්ල යොමු වන්නේ මනුෂ්‍යයාගේ පැවැත්මේ ආරම්භය සහ අවසානය ලෙසයෙන් ස්වර්ග රාජ්‍යයට නැවත ඇතුල් වීම [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් ජෝන් ද බැප්ටිස්ට් සහ එලියා නැවත ඉපදී ඇති බවට කර [illegible] ප්‍රකාශ (මතෙව් 11 : 13-15, 17 : 10-13, මාර්ක් 9 : 11-13) සහ තමන් වහන්සේම නැවත උපන් එලියා, ජෙරමියා හෝ වෙනත්

[illegible] ලෙස සඳහන් [illegible] ඇති ප්‍රකාශ සඳහන් [illegible] අනුව [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] පුනර්භවය පිළිබඳව [illegible] [illegible] සැලකීම [illegible] පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී [illegible] පරිවර්තනයේ [illegible] (මතෙව් 18 : 3) තිබෙන්දී කළ ප්‍රකාශ. "[illegible] ප්‍රවේශයක් [illegible]" ජේසුස් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලදැයි එහි සඳහන් වේ. [illegible] පරිවර්තනය [illegible] ස්වර්ග රාජ්‍යයට ඇතුල්විය නොහැකිය යනුවෙනි."

[illegible] අදිරිමෙද්දී [illegible] සඳහන් [illegible] [illegible] ප්‍රකාශ [illegible] පැහැදිලිව මෙම අදහස ප්‍රකාශ වේ. ජේසුස් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රකාශ කළ සේක: "මම ආරම්භය [illegible] අවසානය පිළිබඳ ප්‍රශ්න කළ [illegible] ආරම්භය [illegible]" (තෝමස් 18) [illegible] ප්‍රකාශයේ [illegible] සරලව දක්වා තිබේ. තමන් වහන්සේ [illegible] පෙර ජීවත්වූ අය ආශිර්වාද ලද්දෝ බව ජේසුස් වහන්සේ ප්‍රකාශ කළ බව එහි සඳහන් වේ (තෝමස් 49). ජේසුස් වහන්සේ මෙසේ කීහ: "[illegible] ආශිර්වාද ලද්දෝ වෙති. [illegible] ඔවුන් ස්වර්ග රාජ්‍යයට ඇතුල්වීමට වරම් ලබා ඇති නිසාය. ඔබ [illegible] එහි සිටිය, නැවත ඔබ ස්වර්ග රාජ්‍යයට ඇතුල් [illegible]."

පැරණි ඉන්දියාවේ ප්‍රාග් බෞද්ධ යුගයේ පැවති විශ්වාසය වූයේ [illegible] දිව්‍යමය ආත්මභාවයන් ලබා ගැනීම සඳහා [illegible] [illegible] ප්‍රාර්ථනාව සලකා [illegible] මනුෂ්‍ය ලෝකයේ නැවත නැවත ඉපදිය යුතු බවය. එසේ දිව්‍යමය ආත්මභාවයක් ලැබීම ආත්මය මුල් ප්‍රකෘතිය හෙවත් මූලාත්මයට [illegible] දිව්‍යමය [illegible] ලෙස ප්‍රාග් බෞද්ධ [illegible] ප්‍රාර්ථ [illegible] [illegible] [illegible] නොවන ආත්මයක් පැවතීම පිළිබඳ අදහස බුදුන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂේප කළ සේක. උන්වහන්සේට අනුව ජීවිතයේ අවසාන පරමාර්ථය වූයේ නිවන් [illegible] කර ගැනීමය. [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණයෙන් පසු [illegible] [illegible] පිළිබඳ [illegible]

දුරට වෙනස් කළහ. ඔවුන් එසේ කරන්නට ඇත්තේ තම අති පූජනීය ශාස්තෘවරයාගේ [illegible] පසු උන්වහන්සේ සමස්ත පැවැත්මෙන් [illegible] 'නිර්වාණය' [illegible] ලෙසත් හඳුන්වනු ලැබීය. ජේසුස් වහන්සේ තම ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු වල [illegible] බලවත් ගුරු [illegible] බුදුවරු ලොව පහළ වීමට ප්‍රථම දිව්‍ය ලෝක වල වාසය කරන බවත්, පරිනිර්වාණයෙන් පසු නැවත දෙව් ලොව උපදින බවත් නැවත [illegible] දිව්‍ය ලෝක වල වාසය කරන බවත් විශ්වාස කරන ලදී. පුනර්භවය අනුව සලකා බැලීමේදී ජේසුස් වහන්සේ දේශනා කළ ස්වර්ග රාජ්‍යය මහායාන බෞද්ධයින් විශ්වාස කළ බුදුවරු උපදින දිව්‍ය ලෝකයම (Buddha Heaven) බව පෙනී යයි.

ජේසුස් වහන්සේ නිකදේමුස් සමඟ කළ සාකච්ඡාවේ බෞද්ධ මුහුණුවරක් දක්නට ලැබෙන්නේ එහි අන්තර්ගතයේ පමණක් නොවේ. බයිබලයේ දැක්වෙන එම සිද්ධිය වාර්තා කර ඇති පසුබිමද බුද්ධාගමේ දැක්වෙන කථා ප්‍රවෘත්ති වලට සමාන තත්වයක් දක්වයි. ජේසුස් වහන්සේ දේශනා කළ පුනර්භවය පිළිබඳ අදහස් පිළිගත් නිකදේමුස් උන්වහන්සේ කරා එළඹියේ රාත්‍රී කාලයේදීය. නිකදේමුස් යනු එකල පාලක සභාවේ ගෞරවයට පාත්‍ර වූ පිළිගත් සාමාජිකයකු මෙන්ම පොහොසත් [illegible]. රාත්‍රී කාලයේදී 'යස' නැමැති තරුණයකු බුදුන් වහන්සේ බැහැ දැකීමට පැමිණි බව බෞද්ධ පොත පතේ සඳහන්වේ. බුදුන් වහන්සේ සහ කුල පුත්‍රයාට [illegible], සදාචාරශීලීත්වය, දිව්‍යමය සම්පත් සහ විමුක්තිය සලසාගත හැකි මාර්ගය පිළිබඳව කරුණු පැහැදිලි කර දීමෙන් පසු ඔහු බුද්ධාගම වැළඳ ගත්තේය. [illegible] ලියූ කතුවරයාට පුනර්ජන්මය පිළිබඳ ජේසුස් වහන්සේ ප්‍රකාශ කළ අදහස් යම් යම් කරුණු [illegible] සඳහා ඊට උචිත පසුබිමක් තුළ ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය වන්නට ඇත. ඒ සඳහා සුදුසු ආදර්ශයක් ලෙස බුදුන් වහන්සේ සහ යස කුල පුත්‍රයා පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය පසුබිම් කර ගන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. [illegible] සලකා බැලීමේදී එය එසේ වීමට බොහෝ දුරට ඉඩ තිබේ.

[illegible] පුනර්භවය පිළිබඳ [illegible] (James 3:6) [illegible] 'ජීවන චක්‍රයේ ගිනි ඇවිළීම' (Tongue Inflaming the Circle of Life) [illegible] 'සංසාරය' යන [illegible] සංසාර චක්‍රය [illegible] දේශනා කළහ.

[illegible] පුද්ගලයකු විසින් නැවත වරක් සංසාර චක්‍රයේ [illegible]. ජේම්ස්ගේ ලිපියේ [illegible] සමානකම් දකින බොහෝ දෙනෙකුගේ අවධානය යොමු නොවූ [illegible]: "[illegible]" (ජේම්ස් 3 : 2). [illegible] දඬුවමක් ලෙස පුනර්භවය හඳුන්වා තිබීම [illegible] "[illegible]" (මංගල සූත්‍රය 5 : 4). ජේම්ස්ගේ ලිපියේ [illegible]

[illegible] (ධම්මපදය 17:11-12)

මෙම සමානකම් කොතරම් පැහැදිලිද යත් ජේසුස්ට බෞද්ධ [illegible] සම්ප්‍රදාය හමුවූයේ කොහේදැයි සොයනසු [illegible] අශෝක රජතුමා විසින් [illegible] හැකිවිනු ඇත.[8] අශෝක රජතුමා විසින් [illegible] ලද බෞද්ධ මිෂනාරීන් එතුමාගේ නියෝග ඵලදායී ක්‍රියාවට නැංවූහ. එම නිසාවෙන් ජේසුස්ගේ ලිපිය ලියූ කතුවරයාට ක්‍රි. ව. පළමුවන ශතවර්ෂයේදී ඒ ආකාරයෙන්ම නැවත ඉදිරිපත් කිරීමට හැකිවිය.

මුල් ක්‍රිස්තියානි [illegible] පුද්ගලයින් ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් පිළිබඳව දැන සිටියහ. පුනර්භවය පිළිබඳ අදහස ඔවුන් අතර පිළිගත් විශ්වාසයක් ලෙස පැවතුණි. ක්‍රි. ව. 553 දී සිදුකරන [illegible] කොන්ස්තන්තිනෝපල් නගරයේදී පවත්වනු ලැබූ පස් වන ක්‍රිස්තියානි ආගමික සම්මේලනයේදී (Ecumenical Council in Constantionople) පුනර්භවය පිළිබඳ විශ්වාසය [illegible] ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. [illegible] දක්වාත් ක්‍රියාත්මක වේ.

ව්‍යාජ තවුසන් සහ දිවැසිවරුන්

ධම්මපදය ඛුද්දක නිකායට අයත් බෞද්ධ පොත් වලින් එකක් [illegible] මූලික වශයෙන් බෞද්ධ ආචාර ධර්ම පද්ධතිය එහි අඩංගු වී තිබේ. 'ධම්මපදය' යන වචනය 'සදාචාරාත්මක ක්‍රමය' හෝ 'ධර්ම නීතිය' [illegible] පරිවර්තනය කළ හැකිවේ. එය බුදුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරනු ලැබූ ධර්ම කරුණුවල එකතුවක් බව බොහෝ දෙනෙකුගේ පිළිගැනීම වේ. ධම්මපදයේ [illegible] ගාථා 423 [illegible] ඉන්දිය සම්භාවයට අයත් චමත්කාරජනක කාව්‍යමය ප්‍රකාශ

[illegible] සංග්‍රහයක් ලෙස සකස් කරන ලද්දේ සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව [illegible] ධම්මපදයේ [illegible] ක්‍රි. පූ. පළමුවන ශතවර්ෂයේදී බව කල්පනා කළ හැකිය. [illegible] අශෝක රජතුමා විසින් පිහිටුවන ලද සෙල්ලිපිවල සඳහන් කර තිබීමෙන් ඒ බව පැහැදිලි වේ. ධම්මපදයේ උදාන වග්ගයේ ඇතුළත් සමහර කොටස් සහ සදාචාරාත්මක අදහස් [illegible] පොත්වල දක්නට ලැබෙන නිසා එම ග්‍රන්ථ දෙක පිළිබඳව මෙහිදී විස්තර සඳහන් කිරීමට අපට සිදුවේ. ජේසුස් වහන්සේ විසින් දේශනාකර ඇති බොහෝ උපදෙස් [illegible] බෞද්ධ ග්‍රන්ථ වල අඩංගු කරුණු මත පදනම් වී තිබෙන නිසා එසේ කිරීමට සෑහෙන තරම් හේතුවක් තිබේ.

සමහර කොටස්වල මෙම සමානකම් නිතර දක්නට ලැබෙන බව පෙනේයි. උදාහරණයක් වශයෙන් උදාන වග්ගයේ 33 වන පරිච්ඡේදයේ බෞද්ධ ධර්ම මාර්ගය නිවැරදිව අනුගමනය කරන පුද්ගලයකු තුළ [illegible] සදාචාරාත්මක ආකල්ප සහ මූලික [illegible] වලට සමාන බොහෝ කරුණු ශුභාරංචියේ පොත්වල සඳහන් වී තිබෙන

[illegible] ශ්‍රාවකයෙකු වශයෙන් හැඳින්වේ. [illegible] කැලිමේදී යටත් පිරිසෙයින් ශුභාරංචියේ ඇතුළත් කරුණුවලින් සමහර කොටස් මුඛ පරම්පරාගතව පැවති කරුණු වලට වඩා ලිඛිත පොත පතින් ලබාගෙන ඇතිබව පෙනීයයි.

ජුසුස්ගේ ශුභාරංචියේ ඇතුළත් කර නොමැති සමහර කරුණු මතෙව්ගේ ශුභාරංචියේ කන්ද උඩ දේශනාවේ සඳහන් කර තිබේ (මතෙව් 5 : 21- 48) "පැරැන්නන්ට මෙසේ කී බව ඔබ අසා ඇත... එහෙත් මම ඔබට කියමි" යනුවෙන් [illegible] දේශනා කර ඇති කරුණු හයක් මෙම කොටසට ඇතුළත් වේ. එනම් ක්‍රෝධය, කාම මිථ්‍යාචාරය, දික්කසාදය, දිවිරීම, පළිගැනීම සහ සතුරන් කෙරෙහි මෙත් සිත් වැඩීම [illegible] ඇතුළත් වේ. දික්කසාදය පිළිබඳව ජේසුස් [illegible] කරුණු [illegible] වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කර ඇති කරුණු මාක්ගේ ශුභාරංචියේ දැක්වෙන [illegible] නිසා එවා නිසැකව [illegible] නැතිය. ජේසුස් වහන්සේ විසින් දේශනා කර ඇති ඉහත කරුණු පහෙන් හතරක්ම, එනම්, පර පණ නැසීම, කාමමිථ්‍යාචාරය, දිවිරීම සහ කර්ම විපාකය යන කරුණු පැහැදිලි වශයෙන්ම බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ පන්සිල් වලින් ආභාසය ලබා තිබෙන බව පැහැදිලිය. පර පණ නැසීමෙන්, නුදුන් දෙයක් ගැනීමෙන්, කාමයේ වරදවා හැසිරීමෙන්, [illegible] බොරුකීම සහ රහමෙර පානයෙන් වැළකී සිටීම පංච ශීලයට ඇතුළත්වන බව මහා සුදස්සන සූත්‍රයේ දැක්වේ. (මහා සුදස්සන සූත්‍රය 1 : 30).

පංචශීලය නම් ශ්‍රාවකයන් විසින් පිළිපැදිය යුතු මූලික උපදෙස් මාලාවක් බව බුදුන් වහන්සේ නිතර දේශනා කළහ. පංච ශීලය නිවැරදිව පිළිපැදීමෙන් බුදු දහමෙන් අපේක්ෂා කරනු ලබන පුද්ගලයකු තුළ පැවතිය යුතු සංවරබව, ආත්ම සංයමය ඇතිකරගෙන නිබෙද යන කාරණය පැහැදිලි වේ. බාහිර ලෝකයට සම්බන්ධ දේ ඉවතලා අධ්‍යාත්මික ගුණ [illegible] ඇතිකර ගැනීම පිළිබඳව කරුණු කියා දීමේදී ජේසුස් වහන්සේ විසින්ද එවැනි උපදෙස් දී තිබේ. වාග් සංවරය ඇතිකරගත යුතු බව ජේසුස් වහන්සේ අවධාරනයෙන් යුතුව දේශනා කර තිබේ. ඉන් අදහස් [illegible] ඇතුළත් කරමින්, ශුභාරංචියේ මෙම කොටසට ඇතුළත් වන්නේ බුද්ධාගමේ දැක්වෙන පංච ශීලයේ කොටස් පමණක් නොවේ. පහත සඳහන් කර ඇති වාක්‍ය ඛණ්ඩයෙන් ශුභාරංචිය සහ බෞද්ධ

[illegible] දැක්වීමට අපි උත්සාහ කරමු.

[illegible] පිරිසිදු [illegible] සිටින පුද්ගලයා ධාර්මික පුද්ගලයෙකි. මන්ද ඔහු පාපය පිළිකෙව් කරන කෙනෙකි (උදාන වර්ගය 33 : 13 ජටිල සූත්‍රය)	*[illegible] මිනිසා කෙලෙසනු ලබන්නේ එයින්ය.*
[illegible] පිරිසිදු බව හා අපිරිසිදු බව [illegible] පිරිසිදු [illegible] (ධම්මපදය 12 : 9)	*[illegible] මිනීමැරීම්, කාමරාග, [illegible] සොරකම්, බොරු සාක්ෂි සහ අපහාස නින්දාවන්ගෙන් සිතින්ය. [illegible] මිනිසා කෙලෙසනු නො ලබන්නේය. (මතෙව් 15 : 17 - 20)*

වරදට පැටීමට හේතුව ඔබේ දකුණැස නම්, එය උගුලා ඉවත ලන්න. මුළු ශරීරය නිරයෙහි හෙළනු ලැබීමට වඩා ඔබේ අවයව වලින් එකක් නැසීවීම ඔබට යහපත. (මතෙව් 5 : 29) යනුවෙන් [illegible] සංකල්ප රූපයක් මැවෙන පරිදි ශුභාරංචියේ කාම මිථ්‍යාචාරය පිළිබඳ විස්තර කෙරෙන කොටස් ඉදිරිපත් කර තිබේ. මේ ප්‍රකාශයට [illegible] ඇති පැහැදිලි බෞද්ධ ප්‍රතිපදාවක් උදාන වර්ගයේ දක්නට ලැබේ. "[illegible] අරමුණු වලින් මිදී තෘෂ්ණාව මුලිනුපුටා දමයිද ඔහු බ්‍රාහ්මණයකු බව මම පවසමි" (උදාන වර්ගය 33-69).

[illegible] සඳහන් කරන ලද ජේසුස් වහන්සේගේ ප්‍රකාශවල දක්නට ලැබෙන [illegible] සමානකම් සලකා බැලීමේදී [illegible] විසින් පිළිපැදිය යුතුවූ ශික්ෂා පද වචනයක් පාසා වෙනත් ස්වරූපයකින් නව

ගෙත්සෙමනේහිදී ඇතුළත් කර තිබෙන බව පෙනී යයි. බෞද්ධ මූලාශ්‍රවල ඇතුළත් කර පාඨවල දැක සිටිය යුතු මෙම ඔපපාතික උපදෙස් සහ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] දේශනා කරන ලද සංකීර්ණ [illegible] ව්‍යාජ වශයෙන් ශුභාරංචියේ දක්වා තිබේ. ජේසුස් වහන්සේගේ ප්‍රකාශ පිළිගත් කරුණක් වාචිකව දේශනා කිරීමේදී ඇතිවන ප්‍රතිඵලයක් ලෙස තිබෙන අතර බුද්ධාගමේ ප්‍රකාශ ලිඛිත ග්‍රන්ථයකින් ලබාගෙන ඇති බව පෙනේ. කරුණු සංසන්දනය කර බැලීමේදී මෙම අවසාන අප සිත තබා ගත යුතුය. ලිඛිත කරුණු කථාවකදී ඉදිරිපත් කරනු ලබන කරුණු සමග සංසන්දනය කිරීමේදී කරුණු ඉදිරිපත් කරනු ලබන ස්වරූපයේ ඇතිවිය හැකි වෙනස්කම් මෙහිදී සැලකිල්ලට ගත යුතුවේ. ජේසුස් වහන්සේගේ කථා විලාශය සම්බන්ධයෙන් මෙම කාරණය අදාල වේ. මන්ද උන්වහන්සේගේ කථා විලාශය උපමා අලංකාරෝක්ති වලින් පරිපූර්ණ හෙයිනි. ජේසුස් වහන්සේ විසින් කරන ලද ප්‍රකාශ පිළිබඳව සොයා බැලීමේදී මේ පිළිබඳ වැඩිදුර පරීක්ෂාකර බැලීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.

කන්ද උඩ දේශනාව පිළිබඳව මතෙව්ගේ ශුභාරංචියේ දැක්වෙන විස්තරයේ සඳහන් වන පරිදි ජේසුස් වහන්සේ විසින් ව්‍යාජ දිවැසිවරුන්ගෙන් ප්‍රවේශම්වන ලෙස කර ඇති අනතුරු හැඟවීම පාංශු ශීලයේ අඩංගු කරුණු මත පදනම් වී තිබේ. ව්‍යාජ දිවැසිවරුන්ගේ පිරිසිදු බව ප්‍රකට වන්නේ බාහිර පෙනුමෙන් පමණි; තමන් පූර්ණ ආධ්‍යාත්මික ගුණ වගාවෙන් යුක්ත වූ බව ඔවා පෙන්වන නමුත් ඔවුන් ඇත්ත වශයෙන්ම ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් කිලුටුය; මිනිසුන් නපුරට පොළඹවනු ලබන කපටි පුද්ගලයින්ය. 'බොරු දිවැසිවරයන්ගෙන් පරෙස්සම් වන්න. පිටතින් බැටළුවෙස් ගෙන පැමිණියත් ඔවුහු ඇතුළතින් කෑදර වෘකයෝය.' (මතෙව් 7 : 15)

ජේසුස් වහන්සේ ජීවත් වූ කාලයේදී පලස්තීනයේ ව්‍යාජ දිවැසිවරු බොහෝ දෙනෙක් වාසය කළහ. ගෞතමයන් වහන්සේ ජීවත් වූ කාලයේදී භාරත දේශයේද එවැනි ව්‍යාජ තවුසන් විශාල සංඛ්‍යාවක් සිටියහ. දුවිලි තැවරුණු රළු වස්ත්‍ර වලින් සැරසී සිටි එවැනි ව්‍යාජ තවුසන්ගෙන් ප්‍රවේශම් වන ලෙස බුදුන් වහන්සේද අනතුරු අඟවනු ලැබීය:

"අඥානය, තාගේ ජටා වලින් ඇති ප්‍රයෝජනය කුමක්ද? තාගේ අඳුන් දිවි සමින් ඇති ප්‍රයෝජනය කුමක්ද? තාගේ සිත ඇතුළත කෙලෙසුන්ගෙන් ගහණය. එසේ තිබියදී පිටුරු පිරිකර ආදිය පමණක් [illegible] කරන්නෙහිද?" (ධම්මපදය 26 : 12)

බාහිර පෙනුම [illegible] ආධ්‍යාත්මික [illegible] සංකීර්ණ [illegible] පිරිමේ ඇති [illegible] පිළිබඳ [illegible] නිර්වාණය [illegible] ධම්මපදය සංස්කරණය කිරීමේදී [illegible] ධම්මපදයේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පලස්තීනයේ ජීවත්වූ කාලයේදී [illegible] මෙම සංස්කරණය සිදු කළ කාලය [illegible] දිවැසිවරුන්ගේ ස්වරූපයෙන් [illegible] ඇත. ඒ නිසා ඇතිවිය හැකි සිදු අභිනතර බලපෑම් සැලකීම සඳහා [illegible] විසින් මෙම ප්‍රකාශයට විශාල වැදගත්කමක් දෙන්නට ඇතැයි [illegible] සිතිය හැකිය.

ජේසුස් වහන්සේ විසින් නතානියෙල් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද අපූර්ව ප්‍රකාශයක් යොහාන්ගේ ශුභාරංචියේ දක්වා ඇත. ඒ අනුව ජේසුස් වහන්සේ නතානියෙල්ට කථා කළ විට [illegible] "ඔබ මා ගැන කෙසේ දන්නෙහිද?" යි ජේසුස් වහන්සේගෙන් ඇසීය. ජේසුස් වහන්සේ නොපැහැදිලි පිළිතුරක් දෙමින් මෙසේ ප්‍රකාශ කළහ. "පිලිප් ඔබ කැඳවීමට පෙර, ඇසඹු ගස යට සිටිනු මම දිටිමි" යි ප්‍රකාශ කෙළේය. (යොහාන් 1:48)

ජේසුස් වහන්සේ හමු වන අවස්ථාවේදී නතානියෙල් ඇසතු ගසක් යට සිටිනු දුටුවේ ඇයි? බුදුන් වහන්සේ සම්බුද්ධත්වය ලැබූයේ ඇසතු බෝධි මූලයේය. ඇසතු ගස පිළිබඳ කර ඇති මේ ප්‍රකාශයෙන් [illegible] බෝධි වෘක්ෂය පිළිබඳව වක්‍රයෙන් සඳහන් කිරීමක්ද? සිද්ධාර්ථ කුමරු සම්බුද්ධත්වයට පත්වූ අවස්ථාවේදී වැඩ සිටියේ උද්භිද විද්‍යාවේ ෆිකස් රිලිජියෝසා (Ficus religiosa) නමින් හැඳින්වෙන ඇසතු වෘක්ෂය (Fig Tree) පාමුලය. බයිබලයේ සඳහන්වන මෙම විස්තරය [illegible] පරිවර්තනය කර ඇති නමුත් ජේසුස් වහන්සේ ඇත්ත වශයෙන්ම නතානියෙල්ට ප්‍රකාශ කළේ තමා (ජේසුස් වහන්සේ) ඇසතු ගස පාමුල සිටියදී නතානියෙල්ව දුටුබව යැයි [illegible] ප්‍රකාශ කර තිබේ. එය සත්‍යයක් නම් ජේසුස් වහන්සේ භාවනානුයෝගී බුද්ධ කෙනෙක් ලෙස පෙන්නුම් කිරීමට ඇඟවෙන සම්පූර්ණයෙන්ම [illegible] කරුණක් [illegible] කෙසේ වෙතත් මෙහිදී පරිවර්තනයේ [illegible] කාරණය පිළිබඳව ඒකාන්තයෙන්ම යමක් පැහැදිලි ලෙස කිව නොහැකිය.

ජේසුස් වහන්සේ විසින් ප්‍රාතිහාර්ය දැක්වීම

ඇතැම් සම්මිශ්‍ර වෛදික හා බ්‍රාහ්මණ විශ්වාසවල තත්වාවිශේෂ [illegible] බුදුපසෙ [illegible] සිද්ධාර්ථ ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද කරුණු නොව උන් වහන්සේගේ දේශනා දැඩි විප්ලවීය (රැඩිකල්වාදී) අදහස් ලෙස කල්පනා කළ ශ්‍රාවකයන් විසින් පසුකාලයකදී උන්වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීමේදී එකතු කරන ලද කරුණු බව පෙනේ. භික්ෂූන් වහන්සේලා විසින් ප්‍රාතිහාර්ය පෑම සහ සෘද්ධි බලය පෙන්වීම බුදුන්වහන්සේ අනුදැන වදාළේ නැත. කෙසේ වෙතත් භාවනානුයෝගී භික්ෂුවක් විසින් ලබා ගත හැකි සෘද්ධි බලය පිළිබඳව උන්වහන්සේ අම්බට්ඨ සූත්‍රයේ මෙසේ ප්‍රකාශ කළ බව සඳහන් වේ:

'ඔහු සෘද්ධිවිධි ඥානය ලබා නොයෙක් සෘද්ධි කරයි. ස්වභාවයෙන් [illegible] ගමන් කිරීම එක් කෙනෙකු මෙන් පෙනේ. අනුන් ඉදිරියේ පෙනී සිටියි. [illegible] පෙනී සිටියි. අහසෙහි මෙන් කිමිදෙමින් නොපැටලී [illegible] [illegible] පොළොවෙහි කිමිදෙයි. [illegible] සඳත් බැද [illegible] අතගෙහි සිටිනා යයි.'

එවැනි සෘද්ධිබල ලැබීම පුද්ගලයකු ලබා ඇති ආධ්‍යාත්මික දියුණුවේ මට්ටම පැහැදිලි කරයි. නමුත් ප්‍රසිද්ධියේ සෘද්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පෑ යුතුයයි ඉන් අදහස් නොවේ. බුදුන් වහන්සේ පසුකාලයකදීත්, යෝග සූත්‍ර රචනා කළ පතංජලීත්, සෘද්ධි බලය නිසා උද්දාමයට පත් නොවී සිටීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව අවධාරණය කළහ. එවැනි අසාමාන්‍ය ප්‍රතිහාරයක් පෑවීම පුද්ගලයකු විසින් බාහිර ලෝකය ජයගෙන තිබෙන බව පෙන්නුම් කරන සාධකයකි.

බුදුන්වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද වෙනත් සූත්‍රයක ඒ බව සංකේතාත්මකව පැහැදිලි කර තිබේ. තථාගතයන් වහන්සේට ආයාසයකින් තොරව, වෙනත් වචන වලින් කිවහොත් උත්සාහ කිරීමකින් තොරව ගංගා තරණය කිරීමට හැකිවිය. එසේ උත්සාහ නොකිරීම තුළින් අදහස් වන්නේ ජලයෙන් ඉහළට නැගී ජලය මත පාවෙමින් ගමන් කිරීමට හැකිවීමය. බුදුන් වහන්සේ පා ගමනින් වඩින විට උන්වහන්සේගේ යටි පතුල කිසිවිටෙක පොළොවේ නොගැටෙන බව [illegible] කථාවල සඳහන් වේ. මීට සමාන කථා ප්‍රවෘත්තියක් ජේසුස් වහන්සේ සම්බන්ධයෙන්ද පවතී: 'ජේසුස් වහන්සේ ඇවිදින විට

උන්වහන්සේගේ පතුල් පොළොවෙන් ඉහළට නැගී පාවෙන හැටි මම දුටුවෙමි. එනිසා උන්වහන්සේගේ [illegible] [illegible] [illegible] නොපෙනුණි.' යනුවෙන් [illegible] නැමති ලියවිල්ලේ (Apocryphal Acts of John 93 : 9) සඳහන් කර තිබේ.

ජේසුස් වහන්සේ විසින් සිදුකරන ලද [illegible] ප්‍රාතිහාර්යයන් අදහස් [illegible] කථාවස්තු වලින් පෙන්නුම් කරයි. එනම්, රොටි සහ මසුන් පිළිබඳවත්, ජේසුස් වහන්සේ ජලය මත ඇවිදීම පිළිබඳවත් [illegible] ප්‍රාතිහාර්යයන් [illegible] රොටි සහ මසුන් සම්බන්ධ ප්‍රාතිහාර්යය පිළිබඳ කථාවස්තුව [illegible] සඳහන් [illegible] ඇතිය (මතෙව් 14 : 13-21, මාර්ක් 6 : 35 - 44, ලූක් 9 : 13 - 17). රොටි සහ මසුන් පිළිබඳ ප්‍රාතිහාර්යය [illegible] ජාතකයේ [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] පෙන්වා දී තිබේ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ රොටි පෙතිත් සහ මසුන් [illegible] සඳහන් වී තිබේ. [illegible] ලක්ෂණයකි.

දියමත ඇවිදීමට හැකිවීම බුදුන් වහන්සේ තුළ පැවති සෘද්ධි [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] ඉන්දියාවට අලුත් දෙයක් නොවීය. එසේ කළ හැකි යෝගීන් ඉන්දියාවේ

විශ්‍ව බව මේද ග්‍රන්ථවල සඳහන් වේ.

බුදුන් වහන්සේ ජලය මත ඇවිදීම පිළිබඳ ඊළඟ වර්ගයේ [illegible] කථා ප්‍රවෘත්තිය [22] අපි හැඳින ගත් පලකා බලමු. මෙම [illegible] කථා ප්‍රවෘත්තිය [illegible] ආගමික [illegible] ප්‍රධානියකු වූ කාශ්‍යප [illegible] නමැති තාපසයකු බුදුන් සරණ යෑමේ සිද්ධිය හා සම්බන්ධකර ඉදිරිපත් කර තිබේ. මෙම සිද්ධිය [illegible] ඇවිදීමට නොහැකි [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] ආශ්‍රමවල [illegible] බාධාවකින් තොරව [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] නිශබ්දව [illegible] [illegible] කාශ්‍යප [illegible] [illegible] කාශ්‍යප [illegible] "බුදුන් වහන්ස, [illegible]" [illegible] කරමින් බුදුන් වහන්සේ ඔරුවට පැමිණ සිට කාශ්‍යපයින් සහසා ඔරුවට [illegible] [illegible] බුදුන් සරණ යෑමට වඩා වෙනත් විකල්පයක් කාශ්‍යපයන්ට නොතිබුණි.

[illegible] ස්තූපයේ දිය මත ඇවිදීම පිළිබිඹු කරන චිත්‍රයක් කොටා තිබේ. මෙම ස්තූපය ගොඩනගන ලද්දේ ක්‍රි. පූ. [illegible] කාලයේදීය. [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ [illegible] පිළිබිඹු කරන මෙම [illegible] [illegible] [illegible] ඇත [illegible] ඇත. [illegible] ප්‍රවෘත්ති [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේට [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] විශේෂ ලක්ෂණයක් විය. [illegible] [illegible] සැමරීමේ [illegible]

කථා ප්‍රවෘත්තිය පිළිබිඹු කරන චිත්‍රයේ ([illegible] 34) [illegible] [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කර තිබේ. බුදුන්වහන්සේ [illegible] ජලය මත ඇවිදීමේ කථා ප්‍රවෘත්තිය [illegible] [illegible] නිරූපණය කර තිබේ. [illegible] [illegible] නිරූපණය කර තිබෙන්නේ බුදුන් වහන්සේ [illegible]

[illegible] ජලය මත ඇවිදීමේ කථා ප්‍රවෘත්තිය [illegible] [illegible] දක්වා [illegible] ජේසුස් වහන්සේ දියමත ඇවිදීම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ප්‍රාතිහාර්යය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible]" [illegible] (මාක් 6 : 52) [illegible] ප්‍රාතිහාර්යයන් [illegible] ජේසුස් වහන්සේට [illegible] [illegible] අනුගාමිකයින් [illegible] වර්‍ධයට [illegible] [illegible] තුළ [illegible] ජලය මත ඇවිදීමට පටන් ගත්තේය.

[illegible] ගුහාවේ දක්වෙන මෙම කථා ප්‍රවෘත්තිය [illegible] [illegible] [illegible] මෙහිදී ජේසුස් වහන්සේ විසින් ප්‍රාතිහාර්ය දක්වා [illegible] [illegible] ප්‍රාතිහාර්ය [illegible] [illegible] [illegible] සඳහාය. එසේ කිරීම ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] ප්‍රාතිහාර්ය [illegible] [illegible] ප්‍රාතිහාර්යයකින් [illegible] ප්‍රාතිහාර්යයක් පාහා විශ්වාසයකු [illegible] නොවීය.

බයිබලයේ ජර්මන් පරිවර්තනයට අනුව ජේසුස් වහන්සේ ජලය

මත ඇවිදින්නේ නැත. උන්වහන්සේ විසින් කරන ලද්දේ [illegible] (Peripatetic) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබූ ඇරිස්ටෝටල්ගේ [illegible] පරිදි [illegible] ඇවිදිම් [illegible] මෙම [illegible] ආපස්සටත් ඉස්සරහට කිරීම පමණි. [illegible] (Peripatos) නමින් හඳුන්වනු ලැබීය.[19] බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] අදහසමාන මාර්ගයක් ඔස්සේ ගඟ තරණය කිරීම පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තියේ දැක්වෙන සිදුවීම වලට මෙම කථා ප්‍රවෘත්තිය බොහෝ දුරට සමානය.

ජේසුස් වහන්සේ මුහුද මත ඇවිදිනු දැක උන්වහන්සේගේ [illegible] ඒ [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] 'ඒ මමය' (මාර්ක් 6 : 50, යොහන් 6 : 20) [illegible] ප්‍රකාශය [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] බුදුන් වහන්සේ විසින් [illegible] නම ශ්‍රාවකයින්ට ප්‍රකාශ කරයි.

[illegible] ඇවිදීම [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] ආගමට [illegible] (Nathan Klatt) නමැති [illegible] විසින් [illegible] [illegible] මෙම සිද්ධිය [illegible] කිරීම සඳහා බොහෝ [illegible] [illegible] [illegible] සහ [illegible] නමැති [illegible] [illegible] [illegible] උපුටා දක්වා ඇති පොඩස් නම [illegible] සමන්ධ කළ නොහැකිය. බුදුන් වහන්සේ සහ ජේසුස් වහන්සේ දිය මත ඇවිදීම පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] නිසා ක්ලාට් විසින් කර ඇති විග්‍රහයට අනුව ඒ පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් පහත දක්වනු ලැබේ.[20]

1. බුදුන් වහන්සේ මෙන්ම ජේසුස් වහන්සේද හුදකලා ස්ථානයකට වී තනිව සිටීම.
2. ඒ අවස්ථාවේදී ශාස්තෘන් වහන්සේලා දෙනමම ආගමික කටයුතුවල යෙදී සිටීම. (යාඥා කිරීම / භාවනා කිරීම)
3. [illegible] ජලය [illegible] [illegible] කිරීම. පාලි සහ ග්‍රීක් රචනාවල ඒ සඳහා සමාන වචන යොදා තිබීම.
4. මේ කථා ප්‍රවෘත්ති දෙකේම දක්වා ඇති පරිදි ජලය රළු හෝ ඇවි [illegible]
5. කථා ප්‍රවෘත්තිය ශ්‍රාවකයින් / [illegible] වෙත අරමුණු කිරීම.
6. මිනිසුන්ගෙන් පිරුණු ඔරුවක් ජලය මතුපිට තිබීම.

7. ජලය මත ඇවිදින [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
8. ජලය [illegible] ඇවිදින [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
9. "ඒ මම ය"යි [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] බුදුන් වහන්සේද [illegible] [illegible]
10. [illegible] ජලය මත ඇවිදින [illegible] [illegible]
11. ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible]

[illegible] මෙම කථා ප්‍රවෘත්ති දෙකේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

පේදුරු (Peter) ජේසුස් වහන්සේ දිය මත ඇවිදීමට උත්සාහ දැරූ [illegible] (මතෙව් 14:28-23). [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] අචිරවතී ගං ඉවුරට ළඟාවෙයි. ඒ උපාසක අනෙක් පාරු පදින තොටියා නොදැක එවිට සිතන්නාහු මිරු පාරු නැතැ'යි [illegible]? බුද්ධාලම්බන ප්‍රීතියෙන්'යි සිතා දියට බැස [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බුද්ධාලම්බන ප්‍රීතිය [illegible] [illegible] [illegible] බුද්ධාලම්බන ප්‍රීතිය උපදවා [illegible] [illegible] දිය [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible]"

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇවිදීමට නොහැකිවිය. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පේදුරුට [illegible] [illegible], මෙම කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කිරීම නිසාය.

ළිඳ ළඟ සිටි ස්ත්‍රිය

බුදුන් වහන්සේ සහ ජේසුස් වහන්සේ ලොව පහළවීම සාමාජීය වශයෙන් සලකා බැලීමේදී විප්ලවකාරී සිද්ධීම වේ. එය [illegible] උන්වහන්සේලා දෙදෙනාම දිවි ගෙවූයේ සියලු දෙනාගේ මූලික [illegible] ගොහ සිටි තුළ [illegible] සිදුද්ධ [illegible] එංගවන් පජ පාවම්පරාවකින් [illegible] එක සිද්ධියක් [illegible] විසින් තනිව සිටි සාම්ප්‍රදායික පරප්‍රසාද ලැබූ [illegible] සිදුවීමකි. කෙසේ වෙතත් තමන් වහන්සේ අත්හැර දැමීම අසාමාන්‍ය සිදුවීමකි. කෙසේ වෙතත් [illegible] මිනිස් සිවිලුත්තු වැනි සමිද්ධිය [illegible] ශ්‍රාවකයින් ඇසුරුත් කර බිනිදු විසිලුත්තු නම් පුතාප් සාර්ථක මහත් විප්ලවකලුත් විය. [illegible] බුදුන්වහන්සේට තම පණිත පාත්‍රය ලෝකය පිළිබඳ උන්වහන්සේ දැරූ අදහස් එය [illegible] පුද්ගලයින් අතර බෙහෙද්‍යයට [illegible] හැකිවූයේ වී නමුත් එය එසේ පුද්ගලයින් හා [illegible] ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයන් දැරූ රාජ රාජ මහාමාත්‍යවරුන් හා ප්‍රභූන් සමාජයේ [illegible] දැරූ රාජ රාජ [illegible] පිළිබඳ උනන්දුවෙන් කටයුතු කිරීම බැලීමට ලබා උන්වහන්සේගේ දර්ශනය පිළිබඳ උනන්දුවෙන් කටයුතු සිදුව බැලීමට [illegible] අනුකම්පාවෙන් ගොරවූ පුද්ගලයින් ආශ්‍රය [illegible] ලෙසත් කොසලයන් දෙසත් [illegible] පුද්ගලයන් පමණක් ආශ්‍රය කරන ලෙසත් [illegible] උන්වහන්සේ තම ශ්‍රාවකයින්ට අනුශාසනා කළහ.[3] නමුත් නිසිම බුදුන්වහන්සේ තම ශ්‍රාවකයින්ට උන්වහන්සේ ඉන් අදහස් කළේ නැත. පුද්ගලයකු කොලදෙනිය [illegible] උන්වහන්සේ ඉන් අදහස් කළේ නැත. [illegible] අභ්‍යන්තරික ගුණ වශයෙන් ඇතිවිය හැකි වාචික එය පුද්ගලයාගේ ආධ්‍යාත්මික ගුණ වශයෙන් ඇතිවිය හැකි වාචික [illegible] පමණක් විය. "කෙනෙකුට [illegible] දැන සිටින ලද උපදේශයක් පමණක් විය. [illegible] නුවණ මිත්‍රයා ලැබුනොත් ඔහු එම මිත්‍රයා [illegible] සාදුන් නිවැරදිවූ මිත්‍රයකු ලැබුනොත් ඔහු එම මිත්‍රයා ඇසුරු කළ යුතුය. එසේ ලැබීමක් ඇත්නම් [illegible] ඔහු ගැන සැලකිලිමත් වී සුදුසු සැලකිය යුතුය. [illegible] විරසිද්ධිය වැනි මිත්‍රයකු නොලැබුනහොත් තමා සතු මහා රාජ්‍යයක් අත්හැර දමනු ලබන අධිරාජයකු මෙන් සියලු දුකින් දුරලා හුදකලාව විසිය යුතුය. (උදාන වග්ගය 14 : 13-14)

කෙසේ වෙතත් බුදුන්වහන්සේ හැම විටම මිනිසුන්ගේ තත්වය, පරම්පරාව හෝ කුලය පිළිබඳ නොසලකා හැමදෙනාටම එක සමාන ලෙස සැලකූහ. බුදුන් වහන්සේ තුළ පැවති මෙම සමානාත්මතා ගුණයට සම කළ හැක්කේ ජේසුස් වහන්සේ පමණි. සමාජයේ උසස් යැයි සම්මත පුද්ගලයින්ට වඩා අඩු වරප්‍රසාද ලත් කොටස් කෙරෙහි අනුකම්පා කිරීම, අලසයින්, පක්ෂපාතීන්, බදු එකතු කරන්නන් සහ ගණිකාවන් කෙරෙහි පවා සානුකම්පිතව අවධානය යොමුකිරීම ගැන ජේසුස් වහන්සේ පන්නරුන්ගේ [illegible] ලක්විය. කෙසේ වෙතත් උන්වහන්සේ තුළ [illegible] ආකල්පය උන්වහන්සේගේ දේශනා තුළ වර්ගයේ පෙන්වීය [illegible] නොවිය. සමාජයේ ජීවත්වූ [illegible] සම්මත පුද්ගලයින්

කෙරෙහි අවධානය යොමුකිරීමෙන් උන්වහන්සේ [illegible] තමන් [illegible] විසිසිදු බව, [illegible] තුළ [illegible] පරපීඩා [illegible] පුද්ගලයින්ට [illegible] කළහ. [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] නිසා අප්‍රමාණ [illegible] ප්‍රකාශ කළ "සියල්ලෝම සමානය" යන අදහස ප්‍රායෝගිකව පෙන්නුම් කිරීමට ජේසුස් වහන්සේට අවශ්‍ය විය. සමූ අදහස් දරන පුද්ගලයින් ඇසුරු කිරීම සඳහා [illegible] එය කළයුතු විය. [illegible] බුදුන් වහන්සේ එය [illegible] අතර ජේසුස් වහන්සේ වැනි පුද්ගලයින් පිළිබඳ [illegible] බැලීමක් කිරීම කෙරෙහි තම අවධානය යොමු කළහ [illegible].

බුදුන් වහන්සේ ජනයා දැන් [illegible] සඳහා අභිසාධනාත්මක විධිත කරන ලද [illegible] පිළිගැනීම තුළ [illegible] පුද්ගලයන්ගේ දැඩි [illegible] ජේසුවිය. බුදුන් වහන්සේ [illegible] අවධානය [illegible] අභිසාරලීයකයෙන් [illegible] පිළිගන්නේ කෙසේද? [illegible] භාග්‍යවතුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] කළහ. එම [illegible] පිළිගැනීමේදී උන්වහන්සේ [illegible] අඩු වරප්‍රසාද ලත් පුද්ගලයින්ට මුල්තැන දීමේ ක්‍රියා පිළිවෙලක් අනුගමනය කළේ නැත. [illegible] උන්වහන්සේ දැක්වූ ආකල්පය [illegible] අර්ථයෙන්ම [illegible] විරක් [illegible] නමුත් ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ආගමික [illegible] කෙරෙහි දැඩි විප්ලවකාරීවූත් [illegible] ආකල්පයක් දැක්වූහ. බුදුන් වහන්සේ තුළ පැවති ඉතා සී [illegible] උන්වහන්සේගේ [illegible] ආනන්ද ස්ථවිරයන් සම්බන්ධයෙන් පවතින කථා පුවත්තියකින් පැහැදිලිවේ. ආනන්ද ස්ථවිරයන් පිඩියක්ද [illegible] ගමන් කරමින් සිටි අවස්ථාවකදී ළිඳකින් වතුර අදිමින් සිටි ප්‍රාකෘති නැමැති සැඩොල් කුලයට අයත් යුවතියක් උන්වහන්සේට හමුවිය. උන්වහන්සේ ඇයගෙන් බීමට වතුර ස්වල්පයක් ඉල්ලුවේ. සැඩොල් කුලයේ අයත් පුද්ගලයින්ට [illegible] ගැනීමට අවසර නැති බව ඇය ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට පවසයි. ආනන්ද ස්ථවිරයෝ ඇයට මෙසේ පිළිතුරු දෙති. "නැගණියනි, මා ඔබගේ කුලය හෝ පවුල පිළිබඳව ප්‍රශ්න නොකෙළෙමි. මා ඔබෙන් [illegible] බීමට වතුර ස්වල්පයක් දියහැකිදැ"යි පමණි. (දිව්‍යාවදානය 217)

මාතංගී යුවතිය අයත්වූ චණ්ඩාල කුලය එකල ඉන්දියාවේ පැවති [illegible] කුලය විය. බ්‍රාහ්මණයින් චණ්ඩාල කුලයට අයත් [illegible] [illegible] දැඩි අප්‍රසාදයෙනි. චණ්ඩාල කුලයට අයත් පුද්ගලයෙන් [illegible] වතුර බීදත් හෝ [illegible] නොගන්න. සැඩොලුන්ගේ [illegible] [illegible] ආශ්‍රය කිරීමට බ්‍රාහ්මණයින් [illegible] දේශයේ පැවති

සමාජ ක්‍රමය සහ ලෞකිකවාදී [illegible] ජාතීන්ගේ [illegible] පිළිස්තිවරුන්, [illegible] අභිබවමින් පිළිකුල් කටයුතු ජනකොට්ඨාසයක් ලෙස සලකනු ලැබීය. ඒ බව [illegible] වර්ෂය ආරම්භයේදී රචිත 'උපදේශකයා [illegible] සිරක් නමැති [illegible]' [illegible] පොතේ දැක්වෙන පාඨය සඳහන් [illegible] පැහැදිලි වේ. "මගේ සිත පිළිකුල් කරන මනුෂ්‍ය ජාති දෙකක් ඇත්තේය. තුන්වැන්න මනුෂ්‍ය ජාතියක් ලෙස සැලකිය නොහැකිය. ඔවුන් නම් සෙයීර් කඳුකරයේ වාසය කරන්නෝ, පිලිස්තිවරු සහ ෂිකෙම්හි (සමාරියේ) වාසය කරන අමන ජනයාය" (50:52)

[illegible] යොහන් 4 [illegible] ඇත්තේ ඊට වඩා තාත්පර්යයෙන්ම වෙනස් දෙයකි. ජේසුස්වහන්සේ විසින් "මට වතුර ටිකක් දෙන්නැ"යි ඔබට කියන්නේ කවුරුන්ද කියා ඔබ දැන සිටියෙහි නම්, ඔබ ඔහුගෙන් බීමට යමක් ඉල්ලනු ඇත. එවිට ඔහු ඔබට ජීවන ජලය දෙනු ඇතැ'යි යනුවෙන් ව්‍යංගාර්ථයෙන් යුක්ත නොපැහැදිලි පිළිතුරක්දී තිබේ. එම පිළිතුර යොහන්ට

[illegible]

[illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] ඇත්ත වශයෙන්ම උන්වහන්සේ [illegible] පුද්ගලයකු විසින්ම ජේසුස් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද'යි [illegible] දේශනා කරන ලද හෝ [illegible] එබඳු කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] සිසියම් සිත් වේදනාවක් ඇති කිරීමට හේතු විය හැකිය.

මාක් සහ ලූක්ගේ ශුභාරංචියේ එන වැන්දඹුවගේ පඩුර (මාක් 12 : 41-44, ලූක් 21 : 1-4) පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය ඉන්දියානු ආභාසය ලබා ලියා ඇති එවැනි කථාවකි. එම කථාවේ ඇති සරල බව සහ ජීවමාන [illegible] පදනම වී ඇති බෞද්ධ ප්‍රවාදයකින් [illegible] පිළිබඳ පුළුල් ලෙස පර්යේෂණ පවත්වා තිබේ. ලීප්සිග් විශ්ව විද්‍යාලයේ ආගමික ඉතිහාසය පිළිබඳ මහාචාර්යවරයකු වූ [illegible] පිළිබඳව ග්‍රන්ථයක් ලියා ඇත.[20] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] තඹ සල්ලි දෙකක් දැමුවාය.[21]

[illegible]

[illegible] කිසියම් දුප්පත් පුද්ගලයකු නොව දිළිඳු වැන්දඹුවකි.

මීට සමාන බෞද්ධ කථා ප්‍රවෘත්තියක් තිබේ. එම කථා ප්‍රවෘත්තියට [illegible]

[illegible] කථා ධර්මයක් දේශනා කරයි.

මෙම තේමාව පැහැදිලි කරන කථා ප්‍රවෘත්ති රාශියක් බෞද්ධ සම්ප්‍රදායේ දක්නට ලැබේ. සමස්තයක් වශයෙන් මෙම පිළිබඳ පවතින බෞද්ධ කථා ප්‍රවෘත්ති එකම සිද්ධියක් විවිධ අවස්ථාවලදී විවිධාකාරයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති සංගීත නිර්මාණයට සමාන කළ හැකිය. එක් දුප්පත් [illegible]

[illegible] හා තව කිසිවකු විසින් නොගෙන ගනී.

බෞද්ධ කථා වස්තුව සහ [illegible]

[illegible] කෙරෙන [illegible] ලදී.

[illegible] වෙසන්තර [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] විසින් තෝරා ගෙන තිබේ. රුඩෝල්ෆ් සෙයිඩල් විසින් ලියන ලද මෙහෙ[illegible]

[illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] [illegible] විශේෂයෙන් පැහැදිලි වන කරුණකි. තවත් අතිරේක කථා ප්‍රවෘත්ති හයක් [illegible] අපගේ අවධානය යොමු කිරීම වටිනා බවින් සඳහන් කර තිබේ. එම කථා ප්‍රවෘත්ති නම්:

1. සිමියොන් පිළිබඳ කථාව
2. දොළොස් හැවිරිදි ජේසුස් වහන්සේ දේව මාලිගයට පැමිණීම
3. මතෙව්ගේ සුභාරංචිය සහ [illegible] වෙත යැවූ හසුනට අනුව [illegible] කිරීම පිළිබඳ ජේසුස් වහන්සේ තුළ ඇතිවූ පැකිලීම.
4. යක්ෂයා විසින් ජේසුස් වහන්සේ පෙළඹවීමට උත්සාහ කිරීම
5. මරියතුමියගේ ආශිර්වාදය
6. වැන්දඹුවගේ පඬුර
7. ජේසුස් වහන්සේ දියමත ඇවිදීම
8. ළිඳ ළඟ වතුර අදිමින් සිටි සමාරිය ස්ත්‍රිය
9. "මා කෙරෙහි අදහන්නා තුළින් ජීවනදායක ජලධාරා ගලන්නේය." යනුවෙන් ජොහන්ගේ සුභාරංචියේ ඇතුළත් ප්‍රකාශය (ජොහන් 7 : 38)
10. රන්කාසි පිළිබඳ උපමාව (මතෙව් 25 : 14-30, ලූක් 19 : 12-27)
11. පේදුරුගේ දෙවන ලිපියේ සඳහන් 'ලෝකය ගින්නෙන් දැවේ' යන කථා ප්‍රවෘත්තිය. (3 : 8-11)

ඉහත සඳහන් කථා ප්‍රවෘත්ති එකොළහ තරම් වැදගත් නොවූවත් තවත් කථා ප්‍රවෘත්ති හයක් ඉදිරිපත් කර ඇත. එනම්:

1. ජේසුස් වහන්සේගේ උපත පිළිබඳව දැනුම් දීම (ලූක් 1 : 29-33)
2. ජේසුස් වහන්සේ විසින් මුල් ශ්‍රාවක පිරිස තෝරා ගැනීම (ජොහාන් 1 : 35-41)
3. [illegible] පිළිබඳ ප්‍රකාශය
4. නාස්තිකාර පුත්‍රයා පිළිබඳ කථාව (ලූක් 15 : 11-32)
5. [illegible] පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය
6. ජේසුස් වහන්සේගේ රූප විපර්යාසය (මතෙව් 17 : 1-13, මාක් 9 : 2-13, ලූක් 9 : 28-36)

මෙම කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] සුභාරංචිය රචනා [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති සහ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] සුභාරංචිය රචනා [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] ක්‍රියාවලියකි.

මාක් විසින් සුභාරංචිය ලියා ඇති ආකාරය අනුව එය [illegible] පැහැදිලි කළ හැකිය. [illegible] මාක් විසින් සුභාරංචිය පිළිබඳ [illegible] රචනා කර තිබෙන [illegible] සම්පූර්ණ කර තිබේ. [illegible] සුභාරංචියේ [illegible] මාක් විසින් ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] දේශනා [illegible] කිව හැකිය. [illegible] මාක් විසින් සුභාරංචිය ලියූ කාලය [illegible] පිළිබඳ [illegible]

[illegible] (Christian) [illegible] ... ඊට පසුකාලයේදී [illegible] විසින් ලියන ලද කුමාරංගියේ [illegible] සම්බන්ධයෙන්ද මේ කාරණය සනාථවේ. ඒ පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර පසුව සලකා බලනු ලැබේ.

කුමාරංගිය පිළිබඳ පොත් ලියූ කතුවරයින් බුදුන් වහන්සේ පිළිබඳව [illegible] ඒ සඳහා [illegible] නොවැති බවින්. බෞද්ධ [illegible] ක්‍රිස්තියානිය [illegible] ලියා සිටි ක්‍රිස්තියානි [illegible] පිළිබඳ [illegible] ලියන ලද කුමාරංගියේ වෙනත් [illegible] එම ප්‍රවෘත්ති උපුටාගෙන [illegible] සිතනාවේ.[9] කෙසේ වෙතත්, ඒ සඳහා යොදාගෙන ඇති කථා ප්‍රවෘත්තිවල පවතින විවිධත්වය සහ ඒ එක් එක් ප්‍රවෘත්තිය කුමාරංගියේ පොත් වල ඇතුළත් කර තිබෙන අනුපිළිවෙළ සලකා බැලීමේදී එවැනි ක්‍රිස්තියානි බෞද්ධ කුමාරංගිය පිළිබඳ පොතක් (Christian Buddhist Gospel) පැවතිය නොහැකිබව පෙන්නුම් කරයි. බෞද්ධ කථා ප්‍රවෘත්ති නව තෙස්තමේන්තුවේ ඇතුළත් කර ඇති බවට සැකයක් නැත. නමුත් බෞද්ධ කථා ප්‍රවෘත්ති නව තෙස්තමේන්තුවේ ඇතුළත් කර තිබෙන්නේ කෙසේද යන කාරණය හෝ වෙනත් සම්ප්‍රදායකට අයත් කථා ප්‍රවෘත්ති ඇතුළත් නොකර බෞද්ධ සම්ප්‍රදායේ එන කථා ප්‍රවෘත්ති පමණක් ඒ සඳහා යොදාගෙන තිබෙන්නේ කුමක් නිසාද යන කාරණය පිළිබඳව මෙතෙක් සතුටුදායක පැහැදිලි කිරීමක් කර නොමැත. ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් විසින් උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වලට සහ ක්‍රිස්තියානි [illegible] බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය සම්බන්ධ කර ඇත්තේ කෙසේද? [illegible] ජේසුස් [illegible] ක්‍රිස්තියානිය පිළිබඳ පවතින [illegible]. එසේ නම් කුමාරංගිය රචනා කිරීමේදී විශේෂයෙන්ම එහි ආගමික පොත්පත් ලිවීමේදී යොදාගෙන ඇති ශාස්ත්‍රීය ව්‍යූහය පිළිබඳව තේරුම් ගත යුතුවේ.

[illegible] අධ්‍යයනයන්ට අනුව [illegible] සම්ප්‍රදාය [illegible] ඇත්තේ [illegible], විවිධ සම්ප්‍රදායන්ගෙන් ලබාගෙන

[illegible] (Mosaic) [illegible] ... ක්‍රිස්තියානි [illegible] ?

[illegible] කුමාරංගියේ [illegible] ලිඛිත [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] බෞද්ධ [illegible] ඒ සඳහා යොදාගත්තාට ඇත. ඒ පිළිබඳ [illegible] බෞද්ධ කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] ඇත්තේ කෙසේද? [illegible] කළ හැකිය.

[illegible] භික්ෂු [illegible] කුමාරංගිය [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible]

[illegible] පිළිබඳ [illegible] සඳහන් [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] දින තිස් දිනක [illegible] ඇසිද්දේ නැත. තිස් දිනක [illegible] හමුවූයේ නැත. දිළිඳු [illegible] පිළිබඳ උන්වහන්සේ දහම් දෙසුමට [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් කර නැත. බෞද්ධ සම්ප්‍රදායට අනුව යමින් ජේසුස් [illegible] නොවේද? එම දේශනා ඉන්දියානු ඇති ධර්ම දේශනා ඇසීමට [illegible] කරන ලද කරුණු [illegible] පදනම් කරගෙන පසුව [illegible] ඇති විශාල [illegible] [illegible] මෙහිදී අප [illegible] ඇති [illegible] සපයා ගැනීමය. පැහැදිලිවම [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් කර ඇති ප්‍රකාශ වල [illegible] [illegible] ඇත. මේ පොතේ [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] දුප්පත් [illegible] මෙහෙත් [illegible] දිවැසිවරුන් පිළිබඳ කරන ලද අනතුරු හැඟවීම් [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ තම ශ්‍රාවකයින්ට [illegible] [illegible] එසේත් නැතිනම් [illegible] "[illegible] මේ සහෝදරයින්ගෙන් [illegible] ඔබ එසේ කළා නම් ඔබ එය කළේ [illegible] මටය". (මතෙව් 25 : 40) එම අදහසම බුදුන් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රකාශ කර තිබේ: "[illegible] [illegible]." ([illegible] 8 : 26 : 31) ජේසුස් වහන්සේ [illegible] කරන [illegible] ලද්දේ නම් ඇතිවිය හැකි තත්වය කුමක්ද? එවිට බෞද්ධ [illegible] [illegible] දක්වා [illegible]

ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ සැබෑ සිදුවීම් තේරුම් ගත [illegible] [illegible] [illegible] ඇතුළත් වී තිබෙන්නේ ඒවා ලියැවුණු කාලවල පැවති ආගමික [illegible] පිළිබඳ [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් ඉදිරිපත් [illegible] [illegible] පිළිබඳව [illegible] [illegible] කිරීමෙන් පමණි.

ශුභාරංචියේ නැතිවූ කොටස් නැවත සොයාගැනීම

ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ආරම්භය පිළිබඳ අප සතු [illegible] [illegible] පුරන් කළ හැකි [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 80 අප සතු වී නැත. [illegible] 14 වන සහ [illegible] 1948 දී [illegible] (Ding Hammadi) [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගම පිළිබඳ [illegible] පිළිබඳ ලියන ලද [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගම [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නිබේ.

ඇතැම් අභාවයට ගොස් ඇති හෝ [illegible] හෝ අප [illegible] ලේඛන පිළිබඳ [illegible] [illegible] [illegible] ලේඛන [illegible] [illegible] [illegible] ලේඛන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලේඛන වල මුල් පිටපත් [illegible]

කර සිටීමේ හේතුවෙන් එම යුගයේ මුල් ස්වරූපය හරි ආකාරයෙන් හඳුනාගත නොහැකි පරිදි වෙනස් වී තිබේ. කෙසේ වෙතත්, හැකිතාක් විචාරශීලී ද්‍රව්‍ය සොයා ගනිමින් ඒ ගැන පැහැදිලි ඇති තොරතුරු අනාවරණය කරගත හැකි තරම් [illegible] ඒ පිළිබඳ සලකුණුවලදීත් ඇති විද්වතුන් විසින් සොයාගෙන තිබේ.

ශුභාරංචියේ පොත් අතුරින් වඩාත් පැරණිතම පොත කුමක්ද යන කාරණය නිර්ණය කිරීමේදී ඒ පිළිබඳ කටයුතු කළ පර්යේෂකයින් විසින් විවිධාකාර සොයාගැනීම් සිදුකර තිබේ. [illegible] විසින් [illegible] ශුභාරංචියේ පොත් ලියූ කතුවරයින් ජීවත්වූ කාලය පිළිබඳ තොරතුරු සොයා දැනීමට අපට නොහැකිය. ඒ පිළිබඳව යම් යම් කරුණු අනාවරණය කර ගත හැක්කේ ශුභාරංචියේ පොත් වල පෙළ පිළිබඳව විග්‍රහ කර බැලීමෙන් පමණි. [illegible] ශුභාරංචියේ ආගමික අන්තර්ගතය කෙරෙහි විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්වා තිබීම නිසා එය වෙනත් විවිධ ආගමික කල්පනාව පැවති කාලයක ලියා ඇති බවත් [illegible] ලියන ලද කරුණු පිළිබිඹු නැතිය. [illegible] (නව ගිවිසුමේ [illegible] දැක්වෙන අනුපිළිවෙළ අනුව ශුභාරංචියේ පොත් ලියූ කතුවරයා). මතෙව් සහ ලූක් යන කතුවරයින් විසින් රචනා කරන ලද ශුභාරංචියේ පොත් තුන එකිනෙකට සමීපත්වය. මෙම පොත් තුනෙහි එක්තරා ප්‍රමාණයකට [illegible] කරමින් ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්ති කිහිපයක් සමාන ආකාරයකින් ඉදිරිපත් කර තිබේ. එවායේ දැක්වෙන කථා ප්‍රවෘත්ති සහ විස්තර තොරතුරු තුලනාත්මකව සලකා බැලීමට හැකිවීම නිසා එම පොත් තුන ශුභාරංචියේ සාමාන්‍ය පොත් (Synoptic Gospels) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. එවැනි තුලනාත්මක අධ්‍යයනයන් මගින් ඉතා වැදගත් සමානතාවම් දෙකක් පෙන්නුම් කරයි. ඉන් පළමුවැන්න නම්, මතෙව් සහ මාක් විසින් රචනා කරන ලද ශුභාරංචියේ පොත්වල කථා ප්‍රවෘත්ති ඉදිරිපත් කර ඇති අනුපිළිවෙළ එකිනෙකට සමාන වන්නේ ලූක් විසින් මාක් ගේ ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොතේ දැක්වෙන කථා ප්‍රවෘත්ති ඉදිරිපත් කිරීමේදී පමණි. ශුභාරංචියේ පැරණිතම පොත මාක්ගේ ශුභාරංචිය බවත් ශුභාරංචියේ අනෙක් පොත් දෙක මතෙව් සහ ලූක් ලියූ කතුවරයින් විසින් ඒ පිළිබඳව [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳව ඔවුන් නම් කථා ප්‍රවෘත්ති රචනා කරන ලද්දේ මාක්ට පසුව බවත් ඉන් පැහැදිලි වේ. නමුත් මාක්ගේ ශුභාරංචිය ලියා ඇත්තේ ක්‍රි. ව. 60 දශකයේ අවසානයේදී [illegible] පිළිබඳ නොහැකිය. යුදෙව් යුද්ධය පැවති කාලයේ (66-73 ක්‍රි. ව.) සිදුවූ සිදුවීම් පිළිබඳව එම [illegible] සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් එය ක්‍රි. ව. 70 දශකයේ මැද භාගයේදී

රචනා කරන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. [illegible] ක්‍රි. ව. 95 දී ඉන්පසු රචනා කරන ලද මතෙව් සහ ලූක්ගේ ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොත් දෙකෙහි ජේසුස්වහන්සේ විසින් කරනලද ප්‍රකාශ-උපමා කථා, ඉගැන්වීම් උපදේශ, අනුශාසනා සහ පැහැදිලි කිරීම් පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්ති-ඇතුළත් වේ. එම කථා ප්‍රවෘත්ති වලින් බොහොමයක් මතෙව් සහ ලූක්ගේ ශුභාරංචියේ පොත්වල ඇතුළත් කර තිබෙන නමුත් ඒවා කිසිවක් මාක්ගේ ශුභාරංචියේ දක්නට නොලැබේ. ඒ අනුව මතෙව් සහ ලූක් ශුභාරංචියේ පොත් ලිවීමේදී මාක්ගේ ශුභාරංචියට අමතරව තව අතිරේක පරිදි කරුණු උපුටා ගැනීමට හැකි වෙනත් මූලාශ්‍රයක් පැවති බව පෙනේ. විචාරක විද්වතුන් විසින් එම මූලාශ්‍රය Q යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. Q යනු ජර්මන් භාෂාවෙන් මූලාශ්‍රය යන අර්ථය දෙන ක්වෙල් (Quelle) නැමැති වචනයේ කෙටි යෙදුමකි.

ශුභාරංචියේ පොත්වල දැක්වෙන කථා ප්‍රවෘත්ති විග්‍රහ කිරීමේදී ඒවා රචිත කාලයේ පැවති සමාජ තත්ත්වය පිළිබඳවද අප සිහිකළ යුතුය. මාක්ගේ ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොත ලියන ලද්දේ ජේසුස් වහන්සේ කුරුසිය මත ඇන මැරීමෙන් සහ උත්ථානයෙන් [illegible] අවුරුදු තිස්ගණනකටත් පමණ කාලයක් ගතවීමෙන් පසුවය. මතෙව් සහ ලූක්ගේ ශුභාරංචිය ලියන ලද්දේ ඊට වඩාත් විසි අවුරුද්දක් පමණකින් පසුවය. ශුභාරංචිය ලියූ කතුවරයින්ගේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බැලීමේදී ඔවුන්ගේ එම කාර්යය [illegible] විචාරණයේ [illegible] ලේඛකයන් විසින් 1920 දශකයේ අවසාන භාගය සහ 1930 දශකයේ ආරම්භය අතර පැවති ඉතා කෙටි කාලපරිච්ඡේදයක් තුළදී මහත් [illegible] ඇති කරමින් ජීවත්වූ පුද්ගලයන් පිළිබඳව 1920 දශකයේ පසු භාගයේදී ලියන ලද කෙටි විස්තරයන් සහ තොරතුරු ඇතුළත් වෙනස් ලේඛන කීපයක් [illegible] ලිවීමේ කාර්යය. [illegible] තොරතුරු, ප්‍රකාශන් හෝ [illegible] වර්ණනා ආදිය [illegible] වැනි කරුණුත් පිළිබඳව වර්ණනා කිරීම සඳහා පවතින ඉඩකඩ කොතරම් සීමාසහිතද යන කාරණය පැහැදිලිවනු ඇත. [illegible] ශුභාරංචිය ලියූ කතුවරයින්ට ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] ලද කරුණු මොනවාද, සැබෑ කරුණු මොනවාද යන්න [illegible] කර බැලීමට හැකියාවක් නොතිබුණි. ඒ නිසා ඔවුන් [illegible] Q මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් තොරතුරු පදනම් කර ගනිමින් ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොත් රචනා කර තිබෙන බව පැහැදිලිය. [illegible] ශුභාරංචියේ පොත් අතර සාරාත්මක සම්ප්‍රදායක් ඇතිවන්නට හෝ Q යනුවෙන් හැඳින්වෙන මූලාශ්‍රයේ අන්තර්ගත ජේසුස් වහන්සේගේ

[illegible] ආගමිකයන් [illegible] ප්‍රකාශ [illegible] සිටුණි. එම මූලාශ්‍රවලින් කරුණු උපුටාගැනීමේදී ඒවායේ මුල් පිටපත් [illegible] එතරම් දුරට පදනම් [illegible] පැහැදිලිවම දක්නට [illegible] ඒ අනුව [illegible] ප්‍රකාශ කරුණු සමග ඒ ආකාරයෙන්ම [illegible] නිරීක්ෂණය කළ හැකි වේ. ඒ නිසා [illegible] විශ්වාසය [illegible] පිළිබඳ [illegible] මාක්ගේ ශුභාරංචිය පිළිබඳ අනෙක් [illegible] Q යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන මූලාශ්‍රයේ අවතාර් අනුවාදයකින් [illegible] මතෙව් සහ ලූක් විසින් ලියන ලද [illegible] ශුභාරංචිය පිළිබඳ [illegible] Q මූලාශ්‍රය සම්බන්ධයෙන් පැවතුනි. එය [illegible] සම්ප්‍රදායන්ගේ සම්මිශ්‍රණයක් [illegible] සිදුවී ඇතිබව පෙනේ.

මාක්ගේ ශුභාරංචියට වඩා පැරණි Q යනුවෙන් හඳුන්වා ඇති මෙම මූලාශ්‍රය ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් අතර ව්‍යවහාරයේ පැවති බව බොහෝ ඉතිහාසඥයින් සහ දේවධර්මවේදීන් විසින් පිළිගෙන තිබේ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ කුරුසිය මත තබා ඇණ ගැසීමේ අභාග්‍ය සිද්ධියෙන් පසු උන්වහන්සේගේ දේශනා ප්‍රථම වරට ශ්‍රාවකයින් විසින් ග්‍රන්ථාරූඪ කරන්නට ඇතැයි සිතිය හැක. මෙසේ ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා ඇතුළත් කර ලියන ලද ශුභාරංචිය පිළිබඳ මුල් පොත Q යනුවෙන් හැඳින්වෙන මෙම මූලාශ්‍රය බව පෙනීයයි. එහි ඇතුළත් අගැන්වීම සමහරක් නව ගිවිසුමේ පොත්වල ඇතුළත් කර තිබෙන අතර ඒවා දැන් [illegible] වෙන්කර ගනිමින් පවතී. මෙය අතිශය වැදගත් සොයා ගැනීමකි. මන්ද Q මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් කරුණු [illegible] නිරීක්ෂණයෙන් ජේසුස් වහන්සේ සම්බන්ධව ක්‍රියාත්මක වූ ආගමික ව්‍යාපාරයේ චින්තනය, චර්යාව සහ සමාජ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් පමණක් නොව ජේසුස් වහන්සේ විසින් තම ශ්‍රාවකයින්ට කරනු ලැබූ අනුශාසනා පිළිබඳ සොයා බැලීමටද, අපට එමගින් ඉඩ සැලසෙන හෙයිනි. මතෙව් සහ ලූක් විසින් එම මූලාශ්‍රයේ අන්තර්ගත කරුණු ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය සහ උන්වහන්සේ විසින් ඉටුකරන ලද සේවාව පිළිබඳ [illegible] විසින් ලියන ලද ශුභාරංචියේ පොත්වලට ඇතුළු කොටගත ලද්දේ නම් ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා ඇතුළත්ව තිබූ Q යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබූ එම දේශනා සංග්‍රහයේ අන්තර්ගත කරුණු [illegible] සිදුවිණි. [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගම [illegible] බොහෝ කලකට පෙර පැවති එකී මූලාශ්‍රය හා බැඳුණු ආගමික ව්‍යාපාරය පිළිබඳ තොරතුරු කිසිවක් දැනගැනීමට අවස්ථාවක් නොලැබෙන්නට ඉඩ තිබුණි.

ශුභාරංචියේ පොත්වල සඳහන් කරුණු අනුවින් Q යනුවෙන් හැඳින්වෙන මූලාශ්‍රය [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ මුල් ශ්‍රාවකයින් උන්වහන්සේගේ දේශනා ඇතුළත් එක් ධර්ම සංග්‍රහයකින් [illegible] ශුභාරංචියේ [illegible] නොවීය. [illegible] ශුභාරංචිය පිළිබඳ [illegible] ඒවා [illegible] පසුකාලයේදී [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ආගමික ව්‍යාපාරය හා සම්බන්ධවූ දේශනා එකතුවක් [illegible] බව පෙනේ. අප විසින් මීට කලින් සඳහන් කරන ලද තෝමස්ගේ ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොතෙන් ඒ බව පැහැදිලිවේ. තෝමස්ගේ ශුභාරංචිය යනු 1946 වර්ෂයේදී ලක්සෝර් (Luxor) නගරයේ [illegible] නැග් හැමඩි (Nag Hamadi) නගරයේ [illegible] ගොවියකු විසින් සොයාගන්නා ලද ආගමික ලියවිල්ලකි. ඒ [illegible] කොප්ටික් (Coptic) භාෂාවෙන් [illegible] පැරණි ක්‍රිස්තියානි දර්ශනය සම්බන්ධ [illegible] පත්‍රිකා 45 ක් සොයාගනු ලැබීය. ශුභාරංචිය පිළිබඳ පැවති එම පොත පිළිබඳව [illegible] මුල් ක්‍රිස්තියානි [illegible] කතුවරයින්ගේ ලියකියවිලි මාර්ගයෙන් පමණි.

තෝමස්ගේ ශුභාරංචිය යනු ජේසුස් වහන්සේ විසින් කරන ලද ප්‍රකාශ 114 ක් ඇතුළත් දේශනා සංග්‍රහයකි. එහි සංයුතිය එතරම් පැහැදිලි නැත. Q මූලාශ්‍රයේ [illegible] තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ සමාන [illegible]. ඇත්ත වශයෙන්ම Q මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් බොහෝ ප්‍රකාශ තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේද දක්නට ලැබේ. ඒ නිසා තෝමස්ගේ ශුභාරංචිය [illegible] පැහැදිලිවම Q මූලාශ්‍රයෙම විකාශනයක් බවක්. එහි අන්තර්ගත කරුණුවල මූලික ස්වරූපය [illegible] නිරීක්ෂණය කොට ජේසුස් වහන්සේගේ මුල් ශ්‍රාවකයින් විසින් ඒවා මුල් ස්වරූපයෙන්ම පවත්වාගනු ලැබූ උන්වහන්සේගේ දේශනාවල එකතුවක් බවත් පැහැදිලිය. තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ ඇතුළත් බොහෝ ප්‍රකාශ [illegible] ශුභාරංචියේ ඇතුළත් ප්‍රකාශ තරම් විකාශනය වී නොමැත. මුඛ පරම්පරාගතව පැවති එකී දේශනා වල මුල් ස්වරූපය එයින් පැහැදිලි වේ. ජේසුස් වහන්සේ ගේ මුල් දේශනා යළි ගොඩනැගීමේදී තෝමස්ගේ ශුභාරංචිය අද අත්‍යවශ්‍ය එකකි

[illegible] සේ නොසලකන්නේනම් එය එතරම් ප්‍රසිද්ධ නොවූ මූලාශ්‍රයක් [illegible] නිසාය. [illegible] ප්‍රකාශ එහි ආරම්භය [illegible] Q මූලාශ්‍රයේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ප්‍රකාශ ලෙස හංවඩුගසා ඉවත්කරන ලද ලේඛන වලිනි.

[illegible] බෞද්ධ මූලාශ්‍ර සම්බන්ධතාවයෙන් [illegible] තෝමස්ගේ ශුභාරංචිය [illegible] Q මූලාශ්‍රයේ දක්වෙන කරුණු වලට ඉතා කිට්ටු සම්බන්ධතාවයක් [illegible] ඔක්සිරින්කස් (Oxyrhynchus)-නුහුනා එල්බෙනීසා (El Benesa)-වලින් [illegible] ලැබිය. තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ දක්වෙන විස්තරවල බොහෝ කොටස් එම ලේඛන වල ඇතුළත්ව තිබේ. එහි එක් ලේඛනයක ඉන්දියානු ජනශ්‍රැතියක් තුළ ගොතනලද කතා ප්‍රවෘත්තියක් මත පදනම්වූ නාට්‍යයක් [illegible] කර තිබේ.

තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ ඉන්දියානු කතා ප්‍රවෘත්ති ඇතුළත් වී තිබීම අහම්බයෙන් සිදුවූ දෙයක් විය නොහැකිය. නැග් හැමඩි නගරයේ [illegible] සොයාගත් ලේඛනයේ සඳහන් වන්නේ මුල් ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් අතර ප්‍රචලිතව පැවති නොස්ටික් චින්තනයට අයත් කරුණුය. [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් ජේසුස් වහන්සේගේ අනුගාමිකයින් අතර, විමුක්තිය ලබාගත හැක්කේ පූජකවරයින් සහ බිෂොප් වරුන්ගේ ධුරාවලිය [illegible] ප්‍රතික්ෂේප කළහ. ඒ වෙනුවට ඉන්දියාවේ සිටින බෞද්ධයින් සහ [illegible] භාවනානුයෝගී ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කිරීමෙන් [illegible] තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ [illegible] කර ඇති ජේසුස් වහන්සේ විසින් කරන ලද බොහෝ ප්‍රකාශ [illegible] ඉන්දියානු සහ සෙන් බෞද්ධ දර්ශනයේ [illegible] ඉන්දියානු ජාතික ආගමික නවයුගය පිළිබඳ විද්‍යාර්ථිනියක

සහ ඉලේන් පේජල්ස් (Elaine Pagels) මහත්මිය [illegible] නාග් හැමඩි නගරයේ [illegible] සඳහන් කර තිබේ: "[illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද [illegible] විසින් දේශනා කරන ලද්දී [illegible] විසින් ප්‍රකාශ කර තිබේ." [illegible] දකුණු ඉන්දියාවේ ජීවත්වූ ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් තෝමස්ගේ ශුභාරංචිය භාවිත කරනු ලැබූ බවත් එම [illegible] දකුණු ඉන්දියාවේ [illegible] තෝමස්ගේ ශුභාරංචිය පිළිගත් ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් හා සම්බන්ධතා පැවැත්වූ බවත් [illegible] නොවේ." අදත් දකුණු ඉන්දියානු ක්‍රිස්තු භක්තිකයින් [illegible] හඳුන්වා ගන්නේ තෝමස් ක්‍රිස්තියානීන් වශයෙනි.

විසිවන ශතවර්ෂයේ ආරම්භයේදී පමණ Q මූලාශ්‍රය පිළිබඳව [illegible] පර්යේෂණ පවත්වනු ලැබුවත්, [illegible] 1970 දශකයේදී [illegible] එම පර්යේෂණ [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] සහ [illegible] පිළිබඳ [illegible] හැකිවිය. [illegible] Q මූලාශ්‍රය [illegible] වී ඇති [illegible] පිළිබඳව [illegible] සලකා බලමු. එහි අන්තර්ගතය කැපී පෙනෙන කොටස් තුනකට බෙදිය හැකිය. ඒවා නම් ප්‍රඥාව [illegible] (Wisdom Discourse), [illegible] සහ [illegible] පිළිබඳ ප්‍රකාශ (Prophetic and Apocalyptic Declarations) සහ [illegible] ඇතුළත් කර තිබෙන චරිතාපදාන කථා පුවත් (Biographical Material) වේ. Q මූලාශ්‍රය රචනා කරන අවධියේදී ලෝක විනාශය ඉක්මනින්ම සිදුවේය යන විශ්වාසය [illegible] Q මූලාශ්‍රය [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] සම්ප්‍රදාය කුමක්ද? යන ගැටළුවයි. [illegible] Q මූලාශ්‍රය කෙරෙහි [illegible] ලෙස බලපා තිබෙන බව සමහරු කල්පනා කරති. [illegible] සම්ප්‍රදාය [illegible] කල්පනා කරති. [illegible] කෙරෙහි කිසියම් ආලෝකයක් විහිදී ඇත. Q මූලාශ්‍රය එහි අන්තර්ගතය, [illegible] සහ පරමාර්ථය [illegible] සලකා බැලීමේදී පැහැදිලිව

[illegible] පෙන්නුම් [illegible] කරයි. Q [illegible] පැහැදිලිවේ.[illegible] [illegible] Q¹ වශයෙන් හැඳින්වේ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ඇතුළත් වේ. [illegible] අනාගත [illegible] පිළිබඳ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] Q³ ලෙස හැඳින්වේ. [illegible] Q ඇතුළේ Q¹ වශයෙන් හැඳින්වෙන මූලාශ්‍රය [illegible]. Q [illegible] මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් මෙම ස්ථර තුන පහත දැක්වෙන පරිදි සංක්ෂිප්තව දැක්විය හැකිය.

Q¹ මෙම පළමු ස්ථරයට ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා හයක් ඇතුළත් වේ. [illegible] ... උන්වහන්සේ නම් ශ්‍රාවකයින්ට [illegible] ඇතුළත් වී [illegible] Q¹ වශයෙන් හඳුන්වා ඇති [illegible] සම්මත සම්ප්‍රදායන්ට එහරිඹූ ආචාර ධර්ම පිළිබඳ රැඩිකල් අදහස් ඇතුළත් වී තිබීමය.

Q² මෙම ස්ථරයේ ඇතුළත් කරුණු Q¹ මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් කරුණු වලට වඩා පැහැදිලි වෙනසක් පෙන්නුම් කරයි. එයට අනාගත වලට [illegible] සහ එළිදරව්ව පිළිබඳ කරුණු ඇතුළත් වේ. "මෙම පරම්පරාවට" [illegible] තත්වය සහ අවසාන විනිශ්චය පිළිබඳ කරුණු [illegible]. "[illegible] පරම්පරාව" යනුවෙන් අදහස් කර තිබෙන්නේ ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා වලට ඇහුම්කන් නොදුන් යුදෙව් ජාතිකයින් හැඳින්වීම පිණිසය.

[illegible] හැඳින්විය හැකිය.[illegible]

Q³ [illegible] අවසාන සංස්කරණයට ජේසුස් වහන්සේ යක්ෂයා විසින් පරීක්ෂා කිරීම පිළිබඳ කථා පුවත්තිය ඇතුළු චරිතාපදාන කථා ඇතුළත් කරමින් ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා වලට [illegible] පූර්විකයක් කර තිබේ.

මෙම සංස්කරණ තුන මගින් Q මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් කරුණු [illegible] කරනු ලැබ ඒවා ක්‍රමානුකූල ආගමික මුහුණුවරක් ලබාදී තිබේ.

[illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ... Q [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ... [illegible] පිළිබඳ [illegible] ... [illegible] ඇති කළා [illegible] ... [illegible] Q [illegible] මූලාශ්‍රය [illegible] ... [illegible] මූලාශ්‍රයේ [illegible] ඇති [illegible].

ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතයේ පැතිකඩක්

ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ පවතින ඓතිහාසික වශයෙන් [illegible] ... මූලාශ්‍රයේ අන්තර්ගත කරුණු විග්‍රහ කිරීමෙන් උන්වහන්සේගේ [illegible] පිළිබඳ පැහැදිලි [illegible] ... [illegible] ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ විවිධ [illegible] ... [illegible]

[illegible] නම් ජේසුස් වහන්සේ [illegible]

[illegible] එළිදරව්ව පිළිබඳ [illegible] ... දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයා, ලෝක විනාශයේදී සහ අවසාන [illegible] දෙවියන් වහන්සේ විසින් එවනලද ගැලවුම් [illegible] කාරයාණන් වහන්සේ ලෙසය.

ජේසුස් වහන්සේ නාමැති සැබෑ මිනිසා කවර එවැනි පුද්ගලයකු බව ප්‍රකාශ කළේද? ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳව පවතින මෙම චිත්‍රය නමින් ආගමික [illegible] සඳහා තෝරා ගන්නා ලද ගුරුකුලයක් [illegible] Q මූලාශ්‍රය [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් ආරම්භ කරන ලද ආගමික සම්ප්‍රදාය දිගටම පවත්වා ගෙන යනු ලැබූ උන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් විසිනි. උන්වහන්සේගේ දේශනා එක්රැස් කිරීම නිසා Q මූලාශ්‍රය විශේෂයෙන් Q[1] වශයෙන් හැඳින්වෙන මූලාශ්‍රය මගින් මෙම සම්ප්‍රදායේ ඇති වටිනාකම තක්සේරු කිරීමට හැකිවී තිබේ.

Q මූලාශ්‍රයේ සම්පූර්ණ පෙළ කියවීමේදී එක් කරුණක් පැහැදිලිවේ. [illegible] දේශනා සංග්‍රහය භාවිතා කරනු ලැබූ ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් නොවූ බවයි. ඔවුන් ජේසුස් වහන්සේ දුටුවේ ගැලවුම් කරුවකු වශයෙන් හෝ ක්‍රිස්තුවරයකු ලෙස නොවේ. [illegible] උන්වහන්සේගේ [illegible] විරුද්ධව [illegible] උන්වහන්සේගේ මරණය දෙවියන්ගේ කැමැත්ත මත සිදුවූවක් හෝ විමුක්තිය උදාකිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස ඔවුහු නොසැලකූහ. ඔවුන් කිසිවෙක් ජේසුස් වහන්සේ යළි අනාගතයේදී බිහිවන නව ලෝකයක් පාලනය කිරීම සඳහා මරණයෙන් උත්ථානවූ පුද්ගලයකු බව විශ්වාස නොකළහ.[11] ඔවුන් උන්වහන්සේ දුටුවේ දුෂ්කර කාල පරිච්ඡේදවලදී ජීවත්වීමට අවශ්‍ය ආධ්‍යාත්මික මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබාදුන් අසාමාන්‍ය ගණයේ [illegible]."

ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ මෙම චිත්‍රය ශුභාරංචියේ දැක්වෙන [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති මගින් නිරූපණය කර ඇති ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ චිත්‍රයට හාත්පසින්ම වෙනස්වේ. ශුභාරංචියේ දැක්වෙන චරිත

කථා වලට අනුව ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා [illegible] විරෝධතා කළහ. තමන් [illegible] Q පනුවෙන් හැඳින්වෙන ශුභාරංචියේ දක්නට නොලැබේ. [illegible] ශ්‍රාවකයින් [illegible] ප්‍රතිසංස්කරණ [illegible] එමෙන්ම නොව ලෝකයාගේ විමුක්තිය සඳහා හෝ ලෝකයේ පවතින අසාධාරණය තුරන් කිරීම සඳහා [illegible] ඒ සඳහා උන්වහන්සේ තම ජීවිතය පරිත්‍යාග කළ බවත් හෝ [illegible] ක්‍රියා කළ බවත් එහි සඳහන් නොවේ."

තමන් විසින් ඉදිරියට ගෙන යා යුත්තේ කවර ආකාරයේ ආගමික සම්ප්‍රදායක්ද යන්න [illegible] පිළිබඳව උන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් දැන සිටි බවක් නොපෙනේ. [illegible] ජේසුස් ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයා සහ ගැලවුම්කාරයාය යන සම්ප්‍රදායික විශ්වාසය උන්වහන්සේගේ මුල් ශ්‍රාවකයින් අතර නොතිබූ බව Q මූලාශ්‍රයේ දැක්වෙන විස්තරවලින් පැහැදිලිවේ. [illegible] පසුකාලයේදී [illegible] ආගමික [illegible] සහ Q මූලාශ්‍රයේ ඇතුලත් ඉගැන්වීම් පිළිගත් පුද්ගලයින් අතර කිසිම සම්බන්ධතාවයක් නොතිබුණි. [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් සහ අභිප්‍රායන් පිළිබඳ ඔවුන්ට එතරම් අවබෝධයක් නොවීය.

මෙහිදී ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ ඉගැන්වීම් ප්‍රකාශ වී ඇත්තේ Q මූලාශ්‍රයේ පමණක් යැයි නිගමනය කිරීම වැරදිය. උන්වහන්සේගේ දේශනා සහ ප්‍රකාශ [illegible] ශුභාරංචියේ [illegible] සහ මාක්ගේ ශුභාරංචියේ ඇතුලත් විශේෂ කථා ප්‍රවෘත්ති වලත් [illegible] ශුභාරංචියේත්, එළිදරව්ව පිළිබඳ ලියා ඇති [illegible]

විශේෂඥයන්ට තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේත් ඇතුළත් වී තිබෙන බව අපි දනිමු. සංස්කාරණය කරන ලද Q¹ සහ Q² වශයෙන් හඳුන්වා ඇති ... [illegible] ... සලකා බැලීමේදී Q¹ වශයෙන් මූලාශ්‍රවල දක්වෙන කරුණු ... ජේසුස් වහන්සේ වෙත ආරෝපණය කර ඇති හැඳින්වෙන මූලාශ්‍රය ජේසුස් වහන්සේ ... සඳහා යොදාගත හැකි වැදගත් නිර්ණායකයන් ... [illegible] ... Q මූලාශ්‍රයෙන් පිටස්තරව පවතින වෙනත් ... සොයාගත හැකිය. Q මූලාශ්‍රයෙන් පිටස්තරව පවතින වෙනත් මූලාශ්‍ර වල සඳහන් කර ඇති ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ ප්‍රකාශ වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා කැලිෆෝනියාවේ ... [illegible] ... (Westar Institute in Sonoma, California) හිදී 'ජේසුස් සෙමිනාර්' (Jesus Seminar) නමැති සංවිධානය විසින් අතිශය දුෂ්කර කාර්යයක නිරතවී ඇත. නව ගෙවසුනතින්නුවේ ... [illegible] ... ජේසුස් වහන්සේගේ ... [illegible] ... දේශනා ... පිළිබඳ පොතේ ලියැවිලි වල ... [illegible] ... කරුණු වලින් ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ දේශනා තෝරා බේරා ගැනීම මෙම සංවිධානයේ පරමාර්ථය වේ.

මෙම පරීක්ෂණ මගින් පළමුවෙන් කරන ලද ඉදිරිපත් ... විශ්වාසවන්තයින් සොයාගැනීම වූයේ ජේසුස් වහන්සේ හෝ Q මූලාශ්‍ර ... [illegible] ... ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් නොවූ බවය. ... [illegible] ... ජේසුස් වහන්සේගේ මුල් ශ්‍රාවකයින් හා ක්‍රිස්තු ලබ්ධිය අතර පැවතියේ ... සමානත්වයක් බව Q මූලාශ්‍රයෙන් පැහැදිලි වේ. Q මූලාශ්‍රයේ පැරණිම ස්ථරයේ අන්තර්ගත ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා එකතුව කියවීමෙන් ඒ බව මැනවින් පැහැදිලි වේ. කන්ද උඩ දේශනාවට සමගාමී ... [illegible] ... ජේසුස් වහන්සේගේ වැදගත් දේශනා අතරට අයත් වේ. එමෙන්ම Q1 මූලාශ්‍රයේ දක්වෙන අනාගතවක්ත කොටස් සදාචාරාත්මක ඉගැන්වීම්වලට නැඹුරු කියයි.

ජෝන් ක්ලොපෙන්බර්ග් (John Kloppenborg) විසින් ඉතා මෑතකදී පළ කරන ලද ශාස්ත්‍රීය විග්‍රහයකට අනුව බර්ටන් එල්. මැක් (Burton L. Mack) විසින් රචනා කරන ලද කියවා පහසුවෙන් තේරුම්ගත හැකි Q¹ මූලාශ්‍රයේ සම්පූර්ණ ඉංග්‍රීසි නව සංස්කරණය ඇතුළත් කර ඇති ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා නැමති ලුප්ත ... පොතේ ඉදිරිපත් කර තිබේ.[17] Q මූලාශ්‍රය නමින් හැඳින්වෙන මෙම ශුභාරංචිය පිළිබඳ ... කුඩා ඡේද 62 ක් ඇතුළත් වේ. මෙහිදී අප ඉදිරිපත් කර ඇති ... [illegible] ... Q මූලාශ්‍රයේ පැරණිතම ස්ථරයට අයත් වේ. ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයන් විසින් ආදරයෙන් හා ගෞරවයෙන් ගුරුතන්ති ... ශුභාරංචියේ මුල් පොතවූ Q මූලාශ්‍රයේ අඩංගු කරුණු Q¹ ... සඳහන්වා ඇති මෙම මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් වේ.

අපට ලැබී ඇති ජේසුස් වහන්සේගේ ... [illegible] ... ජේසුස් වහන්සේ ... [illegible] ... දේශනා ... [illegible]

ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ දේශනා

ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් ... [illegible]

"[illegible]"

"[illegible]"

[illegible]

[illegible] එසේ කිරීමෙන් ඔබට ලැබෙන විපාක මහත් වේ. එවිට ඔබ දෙවියන් [illegible]

[illegible] ලැබෙනු ඇතැයි."

[illegible] එවිට ඔබත් විනිශ්චය කරනු ලබන් විනිශ්චය නොකරන්න. [illegible] මන්ද ඒ සඳහා ඔබ යොදාගන්නා මිම්ම ඔබට විනිශ්චය කිරීම සඳහාද යොදාගනු ලබන හෙයිනි."

"අන්‍යයන්ට මග පෙන්වීමට [illegible] හැකිද? එසේ කිරීමෙන් [illegible] වැටෙන්නේ නැද්ද? ගෝලයෙකු ගුරුවරයාට වඩා උසස් නොවේ. ගෝලයකු තම ගුරුවරයා හා සමවීම [illegible]"

"[illegible] ඇසෙහි තිබෙන ලී කොටය නොදැක [illegible] සහෝදරයාගේ ඇසෙහි තිබෙන ලී පතුර සෙවීමට [illegible] මන්ද? [illegible] 'සහෝදරය, ඔබේ ඇසේ ඇති තිබෙන ලී පතුර ඉවත් කරන්නට ඉඩ දෙන්නැයි' ඔබට කෙසේ කිව හැකිද? [illegible] පළමුව ඔබේ ඇසේ තිබෙන ලී කොටය ඉවත් කරන්න. එවිට ඔබේ සහෝදරයාගේ ඇසෙහි තිබෙන ලී පතුර ඉවත්කළ හැකිවනු ඇත."

"[illegible] ඵල හට නොගනී. නරක ගසක හොඳ ඵල හට නොගනී. කටු ගසකින් අත්තික්කා ඵල හෝ [illegible] මිදිඵල නෙළාගත හැකිද? සෑම ගසක්ම එහි ඵල වලින් හඳුනාගත හැකිවේ." යහපත් මිනිසා තම සිතෙහි තිබෙන යහපත් සිතිවිලි වලින් යහපත් ක්‍රියාද, [illegible] මිනිසා අයහපත් සිතිවිලි වලින් අයහපත් ක්‍රියාද [illegible] මන්ද වචනයෙන් [illegible] සිතිවිලි [illegible]"

"[illegible] 'ස්වාමීනි, ස්වාමීනි' [illegible]"

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] දේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. "දෙවියන්ගේ [illegible] [illegible] අනුව [illegible] [illegible] ප්‍රකාශ කරන්නා."
රාජ්‍යය මිනිසුන් වෙත ඇවිත් ඇතිබව [illegible] [illegible] [illegible].

එහෙත් යම් ආධාරකට සිහ ඇතුළත් වූ කල මිනිසුන් ඔබ නොපිළිගනතොත් එතැන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඔබ එතැනින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සම්පූර්ණ කියන්න: "එසේ වුවත් දෙවියන්ගේ රාජ්‍යය ඔබ වෙත ළං වී ඇතිබව [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
"[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
ඔබගේ රාජ්‍යය පැමිණේවා.
අපේ දිනපතා භෝජනය අපට දුන මැනව
අපේ ණය කමාකළ මැනව. මන්ද අපට ණය ගැති හැමට අප අපේ ණය සමාකළ මැනව. [illegible] අපට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. අප පරීක්ෂාවට නොපමුණුවනු මැනව"
"ඉල්ලන්න. එය ඔබට දෙනු ලැබේ. සොයන්න. එය ඔබට සම්බවේ.
[illegible]. ඔබට දොර අරිනු ලැබේ.
මන්ද ඉල්ලන හැමටම ලැබේ. සොයන්නාට සම්බවේ. තට්ටු කරන්නාට දොර අරිනු ලැබේ.
ඔබ අතුරින් පියෙක් තම පුතා මාළුවෙකු ඉල්ලූ විට [illegible] දේ දෙන්නට දන්නාහු නම් ස්වර්ගයේ සිටින පියාණන් වහන්සේ උන්වහන්සේගෙන් ඉල්ලා සිටින්නන්ට කොතරම් වැඩියෙන් යහපත් දේ ලබා දෙන්නාහුද?"

"අනාවරණය නොවන සැඟවුන කිසිවක් හෝ එළිදරව් නොවන රහසක් නොමැත.
මා ඔබට අඳුරේදී පැවසූ දෙය එළියට විත් කථාකරන්න. ඔබේ කණට කොඳුරා කියන ලද දෙය පියසි මුදුනෙහි පළකරන්න."

"ශරීරය මරාදැමුවත් ආත්මය නසා නොදැමිය හැකි අයට බිය නොවන්න. කුරුල්ලන් දෙදෙනෙකු හෝ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දෙවියන් වහන්සේගේ දැන ගැනීමෙන් තොරව උන්ගෙන් කිසිවෙක් පොළවට නොවැටේ. ඔබේ හිසේ ඇති කෙස් ගස් සියල්ලම පවා ගණන් කොට තිබේ. එනිසා බිය නොවන්න. ඔබ [illegible] කුරුල්ලන් රැසකට වඩා අගනේය."

සෙනග අතරින් එක් තැනැත්තෙක් කථාකොට, "ගුරුදේවයිනි, මා සමඟ අපේ උරුමය බෙදා ගන්නා ලෙස මගේ සහෝදරයාට කිව මැනවැයි උන්වහන්සේට කීය. එහෙත් උන්වහන්සේ [illegible] [illegible]

"මිනිසා මා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]?" යි උන්වහන්සේ ඇසීය.

උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. "එක් ධනවතෙකුගේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]."

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]? [illegible]?
[illegible] "අප [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලැබෙනු ඇත.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] From *'The lost gospel: The Book of Q and Christian Origins,* Element Books, Shaftesbury, 1993.)

ජේසුස් වහන්සේ සහ බෞද්ධ මූලාශ්‍ර

[illegible] (Cynics) [illegible] (Diogenes) [illegible]

[illegible]

[illegible] සඳහන් වී තිබේ. Q මූලාශ්‍රයේ අඩංගු [illegible] තිබෙන [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් කරන ලද "[illegible]" [illegible] කිරීමට [illegible] 'කිසිවෙකුට [illegible]' [illegible] අනිත්‍යතාව [illegible] එම අදහස [illegible]. උන්වහන්සේ විසින් කරන ලද [illegible] දාර්ශනිකයන් [illegible] හැඳින්වූ ග්‍රීක [illegible] අපගමනය, [illegible] වැනි [illegible] සහ සම්ප්‍රදායික විශ්වාස බැහැර කිරීම වැනි කරුණු කිසිවක් නැතේ. උන්වහන්සේගේ දේශනා වල දක්නට ලැබෙන වාගාලංකාරය (Rhetoric) පවා එකී දාර්ශනිකයින් සිහිපත් කරයි.

[illegible] පලකා බැලීමේදී උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් [illegible] ප්‍රකාශවලින් යුක්තයි. ඒවාට [illegible] සිද්ධාන්ත, ආප්ත පද, උපාඛ්‍යාන (කෙටි කථා පුවත්ති), උපදේශ කථා සහ මෙෂාලිම් (Meshalim) යනුවෙන් හැඳින්වෙන ඉතා කෙටිවූත්, [illegible] ප්‍රකාශ ඇතුළත් වේ.[?] [illegible] දාර්ශනිකයෝ ජීවිතය පිළිබඳ ගැඹුරු නියමයන් සහ යාන්ත්‍රික අදහස් [illegible] ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ඉතා [illegible] ආකෘති නිර්මාණය කළහ. [illegible] නම් පැවති ආකෘති පරිපූර්ණත්වයට පත් කළහ.

[illegible] ජීවත්වූ දාර්ශනිකයින්ගෙන් සමහරෙක් ඔවුන්ගේ දර්ශනවාද ඉගැන්වීම සඳහා මෙම ක්‍රමවේදය අනුගමනය කළ බව පල්ලියේ පූජකවරු දැන සිටියහ. එහෙත් ජේසුස් වහන්සේ අනෙකුත් ලෞකික ශාස්තෘවරයින් අතුරින් කෙනෙක් ලෙස සැලකීම වැළැක්වීම සඳහා ජස්ටින් නැමති පූජකවරයා විසින් උන්වහන්සේ අනුගමනය කළ දේශනා ශෛලිය දෙවියන්ගේ ආනුභාවය නිසා ඇතිවූවක් බව ප්‍රකාශ කරමින් එයට දිව්‍යමය බලයක් ආරෝපණය කිරීමට උත්සාහ කළේය. ජේසුස් [illegible] උන්වහන්සේගේ [illegible] නිපුණත්වයකින් [illegible] දේශනා කළ ශාස්තෘවරයකු හෙවත් සැබෑ ශාස්තෘවරයකු ලෙස සැලකූහ.

[illegible] උන්වහන්සේ අමතා තිබෙන්නේ "[illegible]" යනුවෙනි. මාක්ගේ ශුභාරංචියේ ජර්මන් පරිවර්තනයේ (මාක් 12:14) මෙසේ සඳහන් වේ. "ගුරුදේවයිනි,... ඔබ දෙවියන්

වහන්සේගේ මාර්ගය [illegible]" [illegible] සහ දාර්ශනිකයකු වශයෙන් හඳුන්වා තිබේ. (තෝමස් 13)

ජේසුස් වහන්සේ තුළ [illegible] කුසලතාවය මගින් උන්වහන්සේ [illegible] ඉගැන්වීම් [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] දේශනා කළහ. ඒ සඳහා උන්වහන්සේ [illegible] තිබේ. ඒවා නම් [illegible], [illegible], සහ [illegible] වේ.[?] [illegible] සඳහා උන්වහන්සේ [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] ඉදිරිපත් කිරීමේදී [illegible] අතිශයෝක්තියක් [illegible] යොදාගෙන තිබෙන්නේ ඒ නිසාය.

කෙසේ වෙතත්, ජේසුස් වහන්සේ [illegible] දාර්ශනිකයකු [illegible] උන්වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] අදහසක් ඇතිකර ගැනීමට [illegible] උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වල අන්තර්ගතය සහ එකී ඉගැන්වීම් මගින් [illegible] ඇති බලපෑම් පිළිබඳ [illegible] කිරීමට නොහැකිය. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] පැවති [illegible] ක්‍රියාකාරී (සක්‍රිය) ශාස්තෘවරයකු ලෙස [illegible].

[illegible] දාර්ශනිකයින් [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] සඳහා [illegible]. [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] ග්‍රීක දාර්ශනිකයින් [illegible]. [illegible] සම්ප්‍රදායික [illegible] සඳහා [illegible] ඉගැන්වීම් [illegible] ඉදිරිපත් කිරීම [illegible]. ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ඉගැන්වීම් [illegible] දාර්ශනිකයන් [illegible]. [illegible] ලෙස සැලකූ [illegible]. [illegible] දේශපාලන [illegible] වැනි මාතෘකා පිළිබඳ තොරතුරු උන්වහන්සේගේ දේශනා තුළ [illegible] දක්නට නොලැබේ.[?]

ගැලීල සහ ජුදියා අතර පාලුකරයේ ගම් දනව් වල සැරිසරමින් [illegible] විසින් [illegible] [illegible] දේශනා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අපූර්ව ප්‍රකාශ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දර්ශනීයවින්ගේ [illegible] [illegible] [illegible] ප්‍රකාශ කිරීමක් [illegible] [illegible] දේශනාවල [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇති [illegible] [illegible] ශිෂ්‍යයන් විශාල වශයෙන් ඇදී ආවේ ඒ නිසාය. ජේසුස් වහන්සේ මිනිසුන්ගේ සිතසේ රැඳුනේ ඒ නිසාය. සමාජීය සහ මනෝ විද්‍යානුකූල දෘෂ්ටි කෝණයකින් සලකා බැලීමේදී උන්වහන්සේගේ දේශනා විප්ලවකාරී ඉගැන්වීම් විය. එමෙන්ම ඒවා බෞද්ධ ඉගැන්වීම් වේ.

Q මූලාශ්‍රය සහ බෞද්ධ ග්‍රන්ථ අතර දක්නට ලැබෙන අපූර්ව සමානකම් පළමුවරට පෙන්වා දෙන ලද්දේ ආගමික ඉතිහාසඥයෙකු වූ රෝයි සී. ඇමෝර් විසිනි (Roy C. Amore).[9] [illegible] [illegible] පොත් ලියූ සතුවරයින්ට මෙන්ම ජේසුස් වහන්සේටද බෞද්ධ මූලාශ්‍ර [illegible] [illegible] [illegible] පරිහරණය කිරීමට අවස්ථාව [illegible] [illegible] ඒවායේ බලපෑම උන්වහන්සේ විසින් ඇරූ සමහර අදහස් [illegible] දක්නට ලැබෙන බවත් ඔහු කල්පනා කරයි. මෙම සම්බන්ධයෙන් ඇමෝර් විසින් ලියන ලද කෘතිය 1978 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. ඒ කාලේ Q මූලාශ්‍රයේ ස්ථර තුනකින් සමන්විත වූ අනුවර්තනයක් තිබෙන බව දැන සිටියේ නැත. එනිසා Q මූලාශ්‍රයේ දැක්වෙන ජේසුස් වහන්සේගේ සමහර දේශනා විශේෂ [illegible] [illegible] බෞද්ධ ඉගැන්වීම් වලට සමාන වීමෙන් සමහර දේශනා එසේ නොවීමටත් හේතු කරුණු පැහැදිලි කිරීමට [illegible] [illegible] විය. [illegible] [illegible] සමානකම් ඇතිවීමට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනාවලට යම් යම් කරුණු එකතු කරන ලදී. එසේ [illegible] [illegible] කරන ලද කරුණු, ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] වශයෙන් සලකනු ලැබීය. [illegible] කරුණු [illegible] [illegible] [illegible] පැහැදිලි කරදිය යුත්තේ එකල පලස්තීනයේ පැවති විශේෂ [illegible] [illegible] [illegible]. ජේසුස් වහන්සේට ආරෝපණය කර [illegible] [illegible] ප්‍රකාශ හා බෞද්ධ අදහස් අතර කිසිම සම්බන්ධතාවයක් [illegible]. ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ දේශනාවල අඩංගු බෞද්ධ [illegible] [illegible] ගත් කොටස් Q[1] වශයෙන් හැඳින්වෙන මූලාශ්‍රයේ [illegible] [illegible].

එම දේශනා බෞද්ධ මූලාශ්‍ර [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] බෞද්ධ දේශනාවේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ එම බෞද්ධ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දේශනාවලි පැවති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] වී තිබේ.

මෙහිදී ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ දේශනා මූලික වශයෙන් බෞද්ධ සදාචාරාත්මක ඉගැන්වීම් ඇතුළත් ධම්මපදයේ සහ උදාන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] මෙහිදී ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු සංසන්දනය කිරීම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කොටස් Q මූලාශ්‍රයෙන් උපුටා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Q[1] මූලාශ්‍රයෙන් [illegible] කොටස් Q8 [illegible] [illegible] [illegible].

ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනාවල සාරය වශයෙන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ විසින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දේශනාවට ඇතුළත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බෞද්ධ [illegible] [illegible] [illegible] පෙනේ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අපි [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අපි [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අපි [illegible] [illegible] [illegible]. ආභස්සර දෙවියන් මෙන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] දෙවියන් වහන්සේගේ රාජ්‍යය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
(Q5 8)

"...කෙලෙස් ලෙඩින් ආතුර වූවන් අතර, අපි කෙලෙස් ලෙඩ නැත්තෝ ව ඉතා සුවසේ ජීවත් වෙමු. ක්ලේශාතුර මිනිසුන් අතර ක්ලේශාතුර නොවී වාසය කරමු."
(කෝට්ටේ ධම්මපදය 167)

මේ අනුසාර ධම්මපදයේ සුඛ වර්ගයේ පළමු ගාථාවේ දක්නට ලැබේ. එහිදී බුදුන් වහන්සේ අවිහිංසාවේ ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරමින් සතුරාට පවා මෛත්‍රී කරන ලෙස අනුශාසනා කරමින් ඉදිරිපත් කර ඇති සදාචාරාත්මක ඉගැන්වීම විශේෂයෙන් කැපී පෙනේ.

"වෛර ඇත්තන් අතර අවෛරී ව ඉතා සුවසේ ජීවත් වෙමු. වෛරී මිනිසුන් අතර අවෛරී ව වෙසෙමු."
(කෝට්ටේ ධම්මපදය 167)

"[illegible] වෛරී මිනිසුන් [illegible] අවෛරී [illegible] සැපසේ වසමු. [illegible] කෙලෙස් ගිනිවලින් ආතුර [illegible] මිනිසුන් [illegible] කෙලෙස් [illegible] ආතුර [illegible] සැපසේ වසමු. [illegible] මිනිසුන් [illegible] කෙලෙස් ගිනිවලින් [illegible] මිනිසුන් [illegible]

"මම ඔබට මෙසේ කියමි. එසේම සතුරාට ප්‍රේම කරන්න. ඔබට [illegible] කරන්නන් උදෙසා යාච්ඤා කරන්න. කෙනෙක් ඔබේ කම්මුලට පහර දුන්නොත් ඔහුට ඔබේ අනෙක් කම්මුලත් පාන්න. කිසිවෙක් ඔබේ කබාය උදුරාගතහොත් ඔහුට ඔබේ කමිසය ද දෙන්න. ඔබෙන් ඉල්ලන හැමටම දෙන්න. [illegible] ඔබේ [illegible] ආපසු නොඉල්ලන්න. අනුන් ඔබට යමක් කරනවාට ඔබ කැමතිද ඔබත් ඔවුන්ට ඒ ලෙස කරන්න."

[illegible] අපි [illegible] කෙලෙස් ගිනිවලින් [illegible] [illegible] වැනියන් [illegible] සැපසේ ජීවත්වෙමු.
(ධම්මපදය සුඛවග්ගය [illegible])

මෙලොව කිසි කලෙකත් වෛරයෙන් වෛරය නොසන්හිඳේ. අවෛරයෙන් [illegible] වෛර නොකිරීමෙන් [illegible] මෛත්‍රී කිරීමෙන්ය. මෙය සනාතන ධර්මයකි."
(ධම්මපදය - යමකවග්ගය 1-5)

"ක්‍රෝධය අක්‍රෝධ [illegible] ජයගත යුත්තේය. අසත්පුරුෂයා සත්පුරුෂ [illegible] ජයගත යුත්තේය. මසුරු [illegible] දානයෙන් ජයගත යුත්තේය. අසත්‍යය සත්‍ය [illegible] ජයගත යුත්තේය. [illegible] ප්‍රකාශ කරන්න. කිසිවෙකු [illegible] කිසි [illegible] කෝප නොවන්න. ඉල්ලනු ලබන්නාහට ස්වල්ප වූ නමුත් දෙයක් දෙන්න. මේ ගුණ [illegible] කිරීමෙන් දෙවියන් [illegible] යාහැකි වන්නේය."
(කෝට්ටේ ධම්ම පදය 280-281)

"[illegible] ප්‍රේම කරන්නාට [illegible] ප්‍රේම කරන්නේ නම් ඔබට [illegible] කවර නම් ප්‍රශංසාවක්ද? [illegible] ප්‍රේම කරන්නාට ප්‍රේම කරති. [illegible] නොවේද? [illegible] කෙනෙක් නම් ඔබ [illegible] දෙයක් [illegible] ඇති [illegible] නම් [illegible] නොවේද?" [illegible] දැනීමේ [illegible] නම් ඔබ [illegible] කවර නම් [illegible] ද? [illegible] දැනීමේ [illegible] ඇති [illegible] දෙති.

"[illegible] සත්ව හිංසා නොකෙරේද, [illegible] ලැබීම [illegible] සියලු ලැබේ. [illegible] අනුන්ගේ හිංසා [illegible] හිංසා [illegible] ඒ නිසියා [illegible] සියලු සත්වයන් [illegible] මෛත්‍රිය [illegible]

ඒ [illegible] ඔබේ සතුරන්ට පවා ප්‍රේම කරන්න. [illegible] සලකන්න. [illegible] දැනීමේ [illegible] දෙන්න. [illegible] කිරීමෙන් [illegible] වේ. [illegible]

නම් ඒ පුද්ගලයා බ්‍රාහ්මණයකු ලෙස හැඳින්විය හැකිය."
(උදාන වර්ගය 33:47 [illegible])

[illegible] මිනිස් දෙවියන් [illegible] හැම දෙනාටම එකසේ හිරු එළිය උදාකරවන සේයිනි. සාධාරණ වූත් අසාධාරණවූත් [illegible] [illegible] වර්ෂාව ලබාදෙන සේයිනි." (QS 9)

මෙසේ විවිධ අංශවලින් දක්නට ලැබෙන සමානකම් [illegible] පිළිබිඹු [illegible]. ජේසුස් වහන්සේ තුළ පැවති දූරදර්ශී ඥානය පිළිබිඹු [illegible]. "මගේ සතුරාට පවා ප්‍රේම කරන්න." යනුවෙන් සඳහන් කර ඇති කරන "මගේ සතුරාට පවා ප්‍රේම කරන්න." යනුවෙන් කර ඇති [illegible] අනුශාසනාවෙන් සහ බුදුන් වහන්සේගේ දේශනාවේ ඇතුළත් [illegible] "[illegible]" යන ප්‍රකාශයන්ද කියවෙන්නේ [illegible] ඇතුළත් ජේසුස් [illegible] අදහසම් [illegible] 'මගේ සතුරාට' වහන්සේගේ ප්‍රකාශ අතුරින් නිතර උපුටා දක්වා ඇති 'මගේ සතුරාට පවා ප්‍රේම කරන්න' යන ප්‍රකාශය උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වල හැඩී [illegible] 'තමන්ගේ සතුරාට ප්‍රේමකරන්න' යෙදෙනන ලක්ෂණයක් පිළිබිඹු කරයි. 'තමන්ගේ සතුරාට ප්‍රේමකරන්න' යනුවෙන් ජේසුස් වහන්සේ විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම අභියෝගය බුදුන් වහන්සේ විසින් සනාතන ධර්මයක් (අතීතයේ සිට පැවත එන [illegible] ලෙස අනුදැන වදාරා ඇත. "මෙලොව [illegible] වෛරයෙන් වෛරය නොසන්සිඳෙන්නේය. වෛරය සිටි පමණින් [illegible] සන්සිඳෙන්නේ වෛර නොකිරීමෙන් හෙවත් මෛත්‍රී කිරීමෙන්ය."

දෙවනුව කෙනෙක් ඔබෙන් යමක් ඉල්ලා සිටියොත් එවැනි පුද්ගලයකුට යමක් දෙන ලෙස ජේසුස් වහන්සේ [illegible] බුදුන් වහන්සේද ප්‍රකාශ කළහ. ජේසුස් වහන්සේ මෙසේ කියා තිබේ: 'ඔබෙන් යමක් ඉල්ලන ඕනෑම කෙනෙකුට දෙන්න'. එම අදහස "ඉල්ලනු ලබන්නාට ස්වල්පයක් හෝ දෙයක් දෙන්න" යනුවෙන් බුදුන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කර තිබේ. එම උපදේශය ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරය මෙහිදී අපේ විශේෂ [illegible] විය යුතුය. ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදුන් වහන්සේ විසින් (දන්) දීමේදී එය ලැබිමට සුදුසු, පූජනීයන්, දුර්වලයින් රෝගීනුත් පුද්ගලයින්ට [illegible] [illegible] [illegible]. නමුත් මේ අවස්ථා දෙකේදීම සිදුවී [illegible] ඇතිමට සුදුසුවුවත්, නොවුවත් ඉල්ලූ වහාම [illegible] යමක් දිය යුතු බව ප්‍රකාශ කර තිබීමය.

[illegible] මෙහිදී ජේසුස් වහන්සේද තම අනුගාමිකයන්ට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තිබේ. [illegible] [illegible]

[illegible] ප්‍රේම කරන්න [illegible] දෙවියන් වහන්සේගේ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දෙවියන් [illegible] හැකි වන්නේය.

ඉහත දක්වා ඇති විස්තර [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] සහ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් අතර [illegible] සමානකම් ඇතිවී තිබෙන්නේ ජේසුස් වහන්සේ විසින් එකී [illegible] බෞද්ධ ඉගැන්වීම් [illegible] [illegible] කර තිබූ පිළිබඳව [illegible] නිසා බව සිතිය හැකිය. මෙම සමානකම් [illegible] ජේසුස් [illegible] ඉගැන්වීම් සඳහා [illegible] [illegible] ඇතුළත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලැබුනේ සිතිය හැකිය.

මෙම බෞද්ධ [illegible] අදහස් ඉන්දීය වීර කාව්‍ය වල දක්නට ලැබේ. [illegible] [illegible] ඉන්දීය වීර කාව්‍යවල ඇතුළත් බුදුන් වහන්සේගේ මෙම [illegible] උපදේශය [illegible] දක්නට ලැබෙන සුප්‍රසිද්ධ අදහසකි. '[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නොකරන්න.' යන උපදේශය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද 'අනුන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඒ අදහස ඇතුළත් [illegible] [illegible] යන උපදේශය [illegible] [illegible] ඇතැයි සිතිය හැකිය.

ජේසුස් වහන්සේ බෞද්ධ [illegible] [illegible] [illegible] කර ඇති බව [illegible] ධම්මපදය Q සහ S යනුවෙන් හැඳින්වෙන [illegible] ඇතුළත් [illegible] [illegible] ප්‍රකාශ [illegible] [illegible] පැහැදිලි කළ හැකිය.

"අනුන්ගේ විලෝමයන් හෝ අනුන් කළ නොකළ දේ ගැන නොසොයන්න. තමා විසින් කරන ලද යහපත් මෙන්ම [illegible] දෙයෙහි [illegible] දෙය් විමසන්න."
([illegible] ධම්මපදය 271-272)

"[illegible] විනිශ්චය නොකරන්න. [illegible] [illegible] විනිශ්චය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විනිශ්චය [illegible] සඳහාද [illegible] [illegible] ලබන සේයිනි." (QS 10)

ඉහත උපුටා දක්වා ඇති [illegible] පාලි පාඨය (ධම්මපදය [illegible]) [illegible] බලන්න. මෙහිදී "ප්‍රත්‍යවේක්ෂණය කරන්න" යන අර්ථය [illegible] "අවෙක්ඛෙය්‍ය" යන ක්‍රියා පදය යොදා ඇති අතර එහි [illegible] '[illegible] [illegible]', '[illegible]' යන අර්ථය [illegible]

[illegible] තිබේ. මෙහිදී යොදා තිබෙන පාලි පද "උපේක්ඛා" යන වචනය යොදා තිබේ. මෙහිදී [illegible] "පැහැදිලි ලෙස විභාග [illegible]" [illegible] ධ්වනිත වේ.

QS 10 [illegible] මුල් [illegible] ඒවා [illegible] රචනා කරන [illegible] පරිවර්තනය කිරීමේදී සිදුවී ඇති වරදක් නිවැරදි [illegible] "[illegible] පියාණන් [illegible] සම්පූර්ණ වන්නා." [illegible] සිටින්නාක් මෙන් ඔබද ඵරම සම්පූර්ණ වෙත්වා." [illegible] (මතෙව් 5 : 48; ලූක් 6 : 36) මීට සමාන ප්‍රකාශයක් ධම්මපදයේ [illegible] [illegible] මත [illegible] "[illegible]" [illegible] ප්‍රකාශ කර [illegible] [illegible] කළ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සලකා ගැනීමේ වගකීම පෞද්ගලිකව තිබෙන්නේ [illegible] [illegible] බවත්, ශාන්ත පාවුලු තුමාගේ [illegible] [illegible] තිබෙන බවත්, [illegible] විමුක්තිය [illegible] ගැනීම [illegible] [illegible] අදිටන් කර ඇති පරිදි විමුක්තිය සලසා ගැනීම [illegible] [illegible] සිදුවන සිදුවන [illegible] නොවන බවත්ය. මෙහිදී [illegible] [illegible] විමුක්තිය [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] විමුක්තිය [illegible] [illegible] සිටින්නේ [illegible] කල්‍යාණය.

එක් අන්ධයකු විසින් තවත් අන්ධයකුට මඟපෙන්වීම පිළිබඳව [illegible] කථා ප්‍රවෘත්තියට සමාන තවත් දක්වන [illegible] [illegible] [illegible] තිබේ.

"එසේ නම් වාසෙට්ඨය, ත්‍රිවේදය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පෙළක් වැන්න. මුලින් [illegible] සාර නොදකී. මැදින් [illegible] සාර නොදකී. අවසානයෙහි [illegible] සාර නොදකී." (තෙවිජ්ජ සූත්‍ර - දීඝනිකාය 13 : 15)

"අන්ධයකුට මඟ පෙන්වීමට අන්ධයකුට හැකිද? එසේ [illegible] [illegible] [illegible] වළකට වැටෙන්නේ නැතිද? ගෝලයකු තමාගේ ගුරුවරයාට වඩා උසස් නොවේ. ගෝලයකු තම ගුරුවරයා හා සමවීම ප්‍රමාණවත්ය." (QS 11)

මෙහිදී අන්ධයින් යනුවෙන් හඳුන්වාදී තිබෙන්නේ තවමත් [illegible] [illegible] [illegible] නොගත් පුද්ගලයින්ය. බුදුන් වහන්සේ එම [illegible] [illegible] යොදාගෙන තිබෙන්නේ බ්‍රාහ්මණයින් ත්‍රිවේදය ඉගෙන ගත්තේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ඒ නිසා [illegible] [illegible] පැහැදිලි [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ස්වරූපය ජේසුස් වහන්සේ විසින් එම අදහස ප්‍රකාශකර ඇති සන්දර්භය තුළ

[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] විසින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉන් පසුවේ. බුදුන් වහන්සේට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විසින් තවත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ ඒ [illegible] [illegible] තිබේ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ධම්මපදයෙන් [illegible] තිබෙන [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් එම අදහස [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබේ.

එම අදහස දැක්වෙන ධම්මපදයේ [illegible] [illegible] රචනා කර තිබෙන [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉදිරිපත් කර තිබෙන [illegible] [illegible]. ජේසුස් වහන්සේ මුල් [illegible] [illegible] දැක්වෙන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉදිරිපත් කර තිබෙන [illegible] කිරීමට සිදුවේ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේට සිදුවිණි.

"[illegible] [illegible]

"[illegible] [illegible]"

[illegible]

[illegible]

[illegible] පැහැදිලිවත් [illegible] ඉවැන්ජලි' නම් [illegible] ජේසුස්ගේ ශුභාරංචිය (Jesus-Evangelium) නැමැති [illegible] දැක්වෙන කොටසින් පැහැදිලි වේ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... අන වන්නයෙක් නොවේ." *(උදාන වග්ගය 8:9)*

... වන්නේ ජීවිතේ පහළවන ... සිහිවිලි හෙයිනි." (QS 13)

[illegible] කරාකිරීමේදී වචන පාවිච්චි කරන ආකාරය පවා ඔහුගේ [illegible] සඳහන් [illegible] පැහැදිලි කරන [illegible] පැහැදිලි වේ. "[illegible] [illegible] සිතිවිලි [illegible] සිතිවිලි නිසා [illegible] ඇතිවන සිතිවිලි [illegible] වචනයෙන් සිටියේ." (Jeliv 11:33-34)

ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම මගින් කර ඇත්තේ හුදෙක් [illegible] සිහිපත් කරවීම පමණක් නොවේ. නිවැරදිව ක්‍රියා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය [illegible] 'කර්මය' පිළිබඳව පවතින විශ්වාසය හා [illegible] ක්‍රියා [illegible] අපේ ආකල්ප වල ප්‍රතිඵලයක් [illegible] ක්‍රියාකාරකම් [illegible] පිළිවෙත [illegible] කරනු ලබන ප්‍රකාශ සහ ක්‍රියාකාරකම් [illegible] ක්‍රියාවලියක (Matthew [illegible]) [illegible] ප්‍රතිඵලයකි. [illegible] වලින් කියනොත් අප විසින් කියනු ලබන ... කරනු ලබන සෑම දෙයකම විපාකය වළක්වා ගත නොහැකිය. එය [illegible] වේ [illegible] විපාක ලැබේ.

[illegible] ජේසුස් වහන්සේ පුද්ගලයකුගේ පෞර්ෂ වර්ධනයේ [illegible] බුදුන් වහන්සේ තම ශ්‍රාවකයන්ට [illegible] සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත සහ සම්මා ආජීව යනුවෙන් [illegible] ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ වැදගත් අංග තුනක් තෝරම් [illegible] ඒ සඳහා 'ශස' නමැති සංකල්ප රූපය ඉතා [illegible] තෝරාගෙන තිබේ. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අනුව පිළිපැදීමෙන් [illegible] ඒවා [illegible] එපරිද්දෙන්ම සෑම ක්‍රියාවකටම විපාකයක් වේ. [illegible] 'කර්මය' පිළිබඳ සංකල්පයෙන් ඉගැන්වේ. මෙලොව [illegible] සහ දෙවිය [illegible] [illegible] පුද්ගලයකුගේ පෞර්ෂය නමැති [illegible] කර්ම [illegible] නොවැළැක්විය හැකි ස්වභාවය [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] වේ. එය [illegible] "ජීවිතය මරණයෙන් කෙළවර වන්නේය. උපන් සත්වයෝ සියලු දෙනාම මරණය උරුම කොට ඇත්තාහ. එපරිද්දෙන්ම අප කරන සියලු කුසල් හා අකුසල් ක්‍රියා වලට ඒ සඳහා ලැබිය යුතු කර්ම විපාක ලැබේ." (උදාන වග්ගය 1:23)

ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ඉගැන්වීම [illegible] මහාත්මයෙක [illegible] පිළිබඳ [illegible] [illegible] (Burnett Hillman Streeter) 1932 [illegible] පැහැදිලි කරන්නට [illegible]." [illegible] පැහැදිලි වේ. ඒ සියල්ල [illegible] (QS 8-13) [illegible] [illegible].

"[illegible] සෙවිලි [illegible] එපරිද්දෙන්ම [illegible] සෙවිලි [illegible] එපරිද්දෙන් [illegible]." (මතිව ... 1 : 13-14)

"[illegible] 'සමාමිනි, සමාමිනි' [illegible]? [illegible] [illegible] සෙයිනි.

[illegible] ඒ [illegible] [illegible] විනාශය [illegible]." (QS 14)

[illegible] සෙවිලි නොකළ [illegible] පිළිබඳ සංකල්ප රූපය [illegible] එම සංකල්ප රූපය [illegible] ජේසුස් වහන්සේට [illegible] එම උදාහරණයෙන් ඉදිරිපත් කරන [illegible] මූලික සංකල්ප රූපය මෙහිදී ආරක්ෂා වී තිබේ. විනාශයට [illegible] දක්වා ඇත්තේ [illegible] [illegible]

ගහා පිරිපත් ඇදීම නිසා සිදුවන ක්‍රියාවන් ලෙස අදීවිසන් කර තිබේ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සෙවිලි නොකළ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] වර්ගයේ 31 වන පරිච්ඡේදයේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (31 : 12-22) සඳහන් කර තිබීමෙන් පැහැදිලි දැක්වෙන ගාථා [illegible] [illegible] සෙවිලි කරන ලද [illegible]. නිවැරදි ආධ්‍යාත්මික ආකල්පය සහ [illegible] සෙවිලි කරන ලද [illegible] [illegible] [illegible] නිවැරදි ක්‍රියා [illegible] මෙන් ඒ සම්බන්ධයෙන් අවබෝධය සඳහා ඒ සංකල්ප රූපය විවිධාකාරයෙන් [illegible] පැහැදිලි කිරීම සඳහා එම සංකල්ප රූපය විවිධාකාරයෙන් නිතර නිතර යොදාගෙන තිබේ.

[illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේලා [illegible] ලද [illegible] [illegible] [illegible] (1.36) QS [illegible] 14 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තිබේ. [illegible] බුදුන් [illegible] [illegible] [illegible] ජීවත්වන පුද්ගලයා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තිබේ.

ධම්මපදයේ ආරම්භයේ බුදු දහමේ 'ද්‍රව්‍ය ලෙස හඳුන්වා දිය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තිබේ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ක්‍රියා නොකරන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේට අනුව [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නොපිළිපදින ලබන මිනිස් [illegible] දේශනා අසා ඒ අනුව නොපිළිපදින ලබන මිනිස් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. යම් කෙනෙක් ධර්මය පුද්ගලයා සම්බන්ධයෙන් යොදාගත හැකිවේ. යම් කෙනෙක් ධර්මය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඒ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. එහෙයින්ම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අනුන්ගේ ගවයන් ගණන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. (ධම්මපදය 1:19)

[illegible] සඳහන් කර ඇති ශුභ ජීවිතයට ඇතුල්වීමෙන් විමුක්තිය [illegible] [illegible] [illegible] ආධ්‍යාත්මික [illegible] [illegible] [illegible] තිබේ. [illegible] [illegible] [illegible] සෝතාපන්න මාර්ගයට පිළිපන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ආත්මභාවයකදී [illegible] [illegible] [illegible] සකෘදාගාමී තත්වයටත් ඉන්පසු නැවත [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සහ අරහත [illegible] [illegible] 'රහත් තත්වයටත්' [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

මුළුමනින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කර තිබේ. ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], සමාධිදර්ශනම් බුදුන්වහන්සේ සහ රහතන් වහන්සේලා විසින් දේශනා කරන ලද ධර්මය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ජේසුස්වහන්සේ විසින් අදිවිසන් කරන ලද [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සඳහන් කර තිබේ. [illegible] [illegible] [illegible] ඒ [illegible] [illegible] 'යම්කිසි පුද්ගලයෙක් [illegible] [illegible] [illegible], ඒ අනුව පිළිපදිනු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ඒ අනුව නොපිළිපදින්නේ [illegible] ධර්මයට නිග්‍රහ කරනු ලබන හෙයිනි.' (උදාන වර්ගය22:6)

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජීවිතයේ ඇති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදුන් වහන්සේ [illegible].

'[illegible] [illegible].

යම් [illegible]."
(ධම්මපදය 7 : 2-3)

'[illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] 'ස්වාමීනි, මම ද ඔබ අනුව එන්නෙමි. එහෙත් පළමුකොට මාගේ [illegible] [illegible]

"[illegible] ලෞකික බැඳීම් ඉවත්කළා [illegible] කෙලෙස් ඉතිරි නොකොට බැඳීම් වලින් තොරව [illegible] [illegible] බ්‍රාහ්මණයකු යැයි මම [illegible]".
(උදාන වග්ගය 33:52)

[illegible] සමුගෙන ඒමට අවසර දුන මැනව'යි කීවේය. එවිට ජේසුස්වහන්සේ ඔහුට පිළිතුරු දෙමින් [illegible] [illegible] [illegible] නැතැ'යි ඔහුට ප්‍රකාශ කළ සේක."
(QS 19)

මෙහිදී [illegible] 'මනුෂ්‍ය පුත්‍රයා' [illegible] සඳහන් කර ඇති [illegible] [illegible] 'තවද [illegible] මම රාත්‍රී දර්ශන වලදී [illegible] මනුෂ්‍ය පුත්‍රයා [illegible]" (දානියෙල් 7:13). [illegible] [illegible] "මනුෂ්‍ය පුත්‍රයා" [illegible] [illegible] [illegible] 'මනුෂ්‍ය පුත්‍රයා' [illegible] QS 19 [illegible]

ජේසුස් වහන්සේට එවන්වීම සඳහා නිවහනක් නොමැති බවත්, මුළු ලෝකයම උන්වහන්සේට නිවහන වී ඇති බවත් පෙන්නුම් කිරීම සඳහා යොදා ඇති සංකල්ප රූපය විශිෂ්ට එකකි. එය ගිහිගෙය අත්හැර [illegible] [illegible] එවැනි කථා [illegible] මුලමය. අප විසින් මීට කලින් පෙන්වාදී ඇති [illegible] ස්ථිර වාසස්ථානයක් [illegible] නැතිව තැන ඇවිදිමින් දහම් දෙසූ තවුසන්ගේ මූලාදර්ශය

[illegible] (Shvetashvatara-Upanishad) [illegible]

[illegible]

[illegible] Q^1 මූලාශ්‍රයේ සංග්‍රහ කර ඇති ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] (මතෙව් 19:21) [illegible]

භෞතික සම්පත්, කීර්ති ප්‍රශංසා සහ සුඛ වේදනාවලින් පිරුණු ජීවිතයක් අත්හැර දැමීම සඳහා මිනිසුන් පොළඹවා ගත හැක්කේ එවැනි අභිනිෂ්ක්‍රමණයක් මගින් ලබාගත හැකි ආධ්‍යාත්මික ප්‍රතිලාභ සහතික කිරීමෙන් පමණි. ඒ බව උදාන වග්ගයේ සිත්කාවදින අයුරින් මෙසේ ප්‍රකාශ කර තිබේ: "බොහෝ දෙනා විසින් සැපත් ලෙස සලකන ලෞකික ජීවිතය [illegible] විසින් නම් ආධ්‍යාත්මික විමුක්තිය [illegible] [illegible]" (උදාන වග්ග 23:9) බුද්ධවචනයන් සහ ජේසුස්

වහන්සේ තුළ පැවති කරුණු වටහාදීමේ අසාමාන්‍ය නිපුණත්වයත්, [illegible] උන්වහන්සේලා ගත කළ ආදර්ශමත් ජීවිතයත් [illegible] යන අධ්‍යාත්මික මාර්ගයකට යොමුවීමෙන් ලබාගත හැකි [illegible] පිළිබඳ තම ශ්‍රාවකයින්ට අවබෝධකර දීමට උන්වහන්සේලා [illegible].

එවැනි උසස් ප්‍රතිපත්ති මාර්ගයෙන් ලෞකික සැප සම්පත් නොව [illegible] සැප සම්පත් ලැබිය හැකිබව ජේසුස් වහන්සේ දේශනා කළහ. [illegible] සම්පත් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ අටවැනි අංගය වූ [illegible] සම්මා සමාධිය හෙවත් යහපත් සිහිය වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය. [illegible] ලෞකික පිළිබඳව පවතින බැඳීම් අතහලා ආධ්‍යාත්මික වර්ධනය පිණිස සිත එක අරමුණක මනාකොට පිහිටුවීම අදහස්වේ. [illegible] වෙනස්, බුදුන් වහන්සේ ලොව පහළවීමට ශතවර්ෂ ගණනකට පෙර ඉන්දියාවේ පැවති 'භාවනාව' පිළිබඳ සංකල්පය ඒ ආකාරයෙන්ම පලස්තීනයේ වැසියන්ට හඳුන්වාදීමට නොහැකිවිය. භාවනාව පලස්තීනයට සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ අලුත් වූ අදහසක් විය. බුදුන් වහන්සේ මෙන්ම ජේසුස් වහන්සේත් භාවනාව පිළිබඳ සංකල්පය එය පුද්ගලයකුගේ සමස්ත ජීවන රටාව කෙරෙහිම බලපාන අයුරින් පුළුල් සන්දර්භයක් තුළ ඉදිරිපත් කර තිබේ. ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වල ඇති බෞද්ධ දෙනම විමුක්තිය සඳහා ලෞකික සම්පත් සියල්ල [illegible] තුළ පැහැදිලි ලෙස දක්නට ලැබේ. තම ශ්‍රාවකයින්ට බෞද්ධ භික්ෂූන් මෙන් ස්ථිර වාසස්ථානයක් නැතිව තැනින් තැන සැරිසරමින් ජීවත්වන ලෙස කරන ලද නියෝගය ජේසුස් වහන්සේ බෞද්ධයකු බව පෙන්නුම් කරයි.

"මිනිසුන් [illegible] ශ්‍රද්ධා සම්පත්තියයි. මන්ද [illegible] නොහැකි හෙයිනි. ඒවා සොර සතුරන් විසින් පැහැර ගත් යැයි කියවීමට [illegible]. එවැනි ශ්‍රද්ධා සම්පත් [illegible]."
([illegible] 10 : 11)

"මම සතු දේ විකුණා දන් දෙන්න. කාවුත් නොකන, මල [illegible] සම්පත් ඔබ වෙනුවෙන් ස්වර්ග රාජ්‍යයේ රැස්කර තබන්න. මන්ද ඔබගේ වස්තුව කොතැනද, එහි සිතත් එතැනය." (QS 40)

[illegible]
(උදාන වර්ගය 10 : 9)

"[illegible]."
(තෝමස් 76)

ශ්‍රද්ධාවට අනුව ශ්‍රද්ධා සම්පත්තිය සහ [illegible] ලැබිය හැකි උසස්ම සැපත වේ. එම සම්පත් ජේසුස් වහන්සේ විසින් ස්වර්ග සම්පත් ලෙස හඳුන්වනු ලැබීය. [illegible] විසින් රැස්කළ යුතුය. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] 'ශරීරය [illegible]' [illegible] (තෝමස් 42)

ලෞකික බැඳීම් අත්හැර දැමීම, [illegible] අධ්‍යාත්මික මාර්ගය කෙරෙහි යොමුවීම (ශ්‍රද්ධා සම්පත්තිය) පිළිබඳව ජේසුස් වහන්සේ විසින් ඉදිරිපත් කර තිබෙන [illegible] බෞද්ධ කථාවස්තුවල ආභාෂය ලැබී තිබෙන බව [illegible] නිසාවෙන් දක්නට ලැබේ. එම කථාවේ සිදුවීම් [illegible]

[illegible] පාලම්, පොල්ගම් කියනු ලබන ජන කලාපයේ බුද්ධජින්ගේ ඇසුර මියගොසකරන්නෝය. බුද්ධාවන්තයා නැම් මිටම් අපනයක් ඇසුර වූනු කරමි". (උදාන වර්ගය 25:1)

සඳහා ප්‍රසිද්ධ නොවන්නා. ඔබ [illegible] ගෙදරකට ඇතුළු වූ කල පළමුවෙනුව "මේ ගෙදරට සාමය උදාවේවා" යයි පවසන්න. සාමය ලැබීමට සුදුස්සෙක් එහි සිටිනම් ඔබේ පැතුම පිළිගනු ඇත. (මින් අදහස් වන්නේ ඔබගේ සාම පැතුම ඔහු පිට රැඳෙනු ඇත යන්නය.) නැතහොත් ඔබේ සාම පැතුම ඔබ වෙත පෙරළා එනු ඇත. ඔවුන් දෙන සදයක් කමින් පමින් ඒ ගෙදරම නැවතී සිටින්න. මන්ද වැඩකරුවා ඕය වේතනය ලැබිය යුතු හෙයිනි. ගෙදරින් ගෙදරට නොයන්න. ඔබ යම් නුවරකට ඇතුල් වූ කල ඔවුන් ඔබ පිළිගතහොත් ඔබ ඉදිරියේ තබන උද දේ වළඳන්න. එහි සිටින රෝගීන් කෙරෙහි සැලකිල්ල පොමුකරන්න. දෙවියන්ගේ රාජ්‍ය ඔවුන් වෙත පැමිණ ඇතිබව ඔවුන්ට ප්‍රකාශ කරන්න. එහෙත් යම් නුවරකට ඔබ ඇතුළුවූ කල ඔවුන් ඔබ නොපිළිගතහොත් ඔබ ඉන් පිටවී යන කල ඔබේ පාදවල වැකුණු දූවිලි ගසා දමන්න. කෙසේ වුවත් දෙවියන්ගේ රාජ්‍යය ඔවුන් වෙත ළංව ඇතිබව ප්‍රකාශ කරන්න." (QS 20)

"ඔබේ පැතුම පිළිනොගනු ලැබුවහොත් එය (ඔබේ සාම පැතුම) ඔබ වෙත පෙරළා එනු ඇත" යන අපූර්ව ප්‍රකාශය පිළිබඳව තරමක් කල්පනාකර බැලීම වටී. 'සාමය උදාවේවා' යනුවෙන් ජේසුස් වහන්සේගේ

ශ්‍රාවකයින් විසින් කරනු [illegible] කිරීමේ ආධ්‍යාත්මික ශක්තියක් [illegible] ද [illegible] ඇත්ත වශයෙන්ම එම ප්‍රකාශයෙන් [illegible] "සාමය ලැබීමට සුදුසු [illegible] පැතුම පිළිගනු ඇත." [illegible] ශ්‍රාවකයින්ගෙන් [illegible] කරනු ලැබූව හොත් නැවත ආධ්‍යාත්මික ශක්තිය [illegible] කිරීමට [illegible] එනු ඇත.

ජේසුස් වහන්සේ විසින් තම ශ්‍රාවකයින් භික්ෂාචාරී ශ්‍රමණයින් සේ ජීවත්වීම සඳහා උනන්දු කරවීම හා යවීම බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම වලට අනුකූලවේ. බුදුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ බුද්ධ පරිත්‍යාගය කිරීමෙන් සහ පරිත්‍යාගයන් පිළිගැනීමෙන් වැලකී ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා භික්ෂාචාරී භික්ෂූන් ලෙස ජීවත් වූහ. [illegible] නිසා [illegible] ඔවුන් ධර්මය ප්‍රචාරය කිරීමෙන් වැලකී නොසිටිය යුතුය. නැවතීමට තමන් වෙත පිළිගැන්වූ දන් වැළඳිය යුතු විය. මෙම නියෝගය පිළිපදිමින් පිලුණු වූ සූකර මද්දවයක් වැළඳීමෙන් බුදුන්වහන්සේගේ පරිනිර්වාණය සිදුවිය. එය වැළඳීමෙන් පරිනිර්වාණය සිදුවිය හැකිබව දැන සිටියද ඒ තමන් උපාසකයාගේ දානය ප්‍රතික්ෂේප නොකළහ.

ධර්මය කෙරෙහි විවිධ පුද්ගලයන් දක්වන හැසිරීමට අනුව ඔවුන් කෙරෙහි පැවතිය යුතු බව ජේසුස් වහන්සේ විසින් උපදෙස් දී තිබීම කෙරෙහි මෙහිදී අපේ සැලකිල්ල යොමුවිය යුතුය. ධර්ම ප්‍රචාරයේ දෙදී සිටින තම ශ්‍රාවකයින් කිසිවකු විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබුවහොත් ඒ ගැන නොසලකා ඔවුන් ඉදිරියට යන් යුතුවිය. ජේසුස් වහන්සේ නොහික්මුනු පුද්ගලයින්ගේ සංගමය නොසෙවීය. ඔවුන් සමග එකට විසීම හෝ ඔවුන්ට නැඹුරු වීම ප්‍රතික්ෂේප කළහ. නොහික්මුනු පුද්ගලයන් [illegible] ගැනීමට බුදුන් වහන්සේ සහ ජේසුස් වහන්සේ උත්සාහ කළේ නැත. ශ්‍රාවකයෙකුට තමාට ඇසුරු කිරීමට සුදුසු, තමාට වඩා ගුණවත් පුද්ගලයෙකු හෝ සමානයකු හෝ සොයාගත නොහැකිවේ නම්, තනිවම හුදකලාව වාසය කළ යුතුය. බාලයන් ඇසුරු කිරීමෙන් සහාය හෝ යහපතක් සිදුනොවන හෙයිනි" යනුවෙන් ධම්ම පදයේ දැක්වේ. (ධම්මපදය 5 : 1 බාලවර්ගය)

සමහර තැනකදී ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් පිළිගනු නොලැබූ හෝ නෙරපා හරිනු ලැබූ අවස්ථාවලදී ඔවුන් ඒතැනින්

[illegible] වැඩුණු දුවිලි ගසා දමමිනි. කෙසේ [illegible] මිනිසුන්ට [illegible] ඉගැන්වීමේ [illegible] ඒ සඳහා [illegible] (Koan) [illegible] කර තිබේ. [illegible] සියල්ල (සත්‍යය) එසේම පවතී. [illegible] "ඔබ [illegible] ගන්නත් සියල්ල (සත්‍යය) එසේම පවතී." [illegible] සියල්ල (සත්‍යය) එසේම පවතී."

[illegible] ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා පිටත් කර යැවීමේදී ඔවුන් [illegible] නොසිටිය යුතු බැව් බුදුන් වහන්සේ [illegible] ප්‍රකාශ කළහ. ඔවුන් නිගහමානි විය යුතුය. [illegible] අවධාරණයෙන් ප්‍රකාශ කළහ. [illegible] සැදැහ ඇතිව, [illegible] ජීවිත ප්‍රක්ෂේපය [illegible] සිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතුය. [illegible] කරනවිට [illegible] නියම කර තිබුණි. විමුක්තිය [illegible] යේසුස් වහන්සේගේ දේශනාවේද දක්නට [illegible] අවමානයට [illegible] "තමා ගැනම පාරට්ටු කර ගන්නා සෑම කෙනෙක්ම [illegible] ලක්වනු ඇත." [illegible] නිහතමානී පුද්ගලයා [illegible] ලක්වනු ඇත." යනුවෙන් උන්වහන්සේ ප්‍රකාශ කළහ. (QS 50)

තැනින් තැන ඇවිදිමින් වාසය කළ තවුසන් ඉන්දියාවේ නිතර [illegible] බුදුන් වහන්සේ ජීවත්වූ කාලයේදී [illegible] ආගම් අතහැර [illegible] විමුක්තිය සොයා යාම ඉවලිනව තිබුණි. [illegible] මිනිසුන් [illegible] බුදුන් වහන්සේට මිනිසුන් [illegible] අවශ්‍යතාවයක් නොතිබුණි. [illegible] උන්වහන්සේ තම අනුගාමිකයන් [illegible] බිලාපොරොත්තු නොවූහ. කෙසේ වෙතත් පුද්ගලයකුගේ නිදහසට [illegible] ලෞකික ආශාවන් සහ බැඳීම් අත්හරින ලෙස [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] ජීවිත අවස්ථාවලදී හැර අනෙක් අවස්ථාවලදී ඔවුන් තුළ [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ආහාර සහ [illegible] ක්‍රියාවන් [illegible] පුද්ගලයකු තුළ ඇති [illegible] උන්වහන්සේ ප්‍රකාශ කළහ. ඔවුන් [illegible] ලද දෙයින් සතුටු වන්නාවූන් පුද්ගලයින් [illegible] "[illegible] සියල්ලෙහිම ඇල්ම අත්හරින්! [illegible] ඔවුන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ ජීවත්වූ කාලයේ [illegible] සමයේ පමණි.

[illegible] (Anchorites) නමින් හැඳින්වෙන [illegible] සම්ප්‍රදාය [illegible] ඒනිසා තම [illegible] බැඳීම්, වස්තුව, නත්වය හෝ [illegible] [illegible] [illegible] දිවිපෙවෙත [illegible] සඳහා උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] මේ නිසා [illegible] පුද්ගලයින්ගේ [illegible] සඳහා ඔවුන් [illegible] උන්වහන්සේට [illegible] Q මූලාශ්‍රයේ [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ විසින් කර ඇති [illegible] [illegible] ලෞකික ආශාවලින් තොරවූ පුද්ගලයෙකි. [illegible] පුද්ගලයකු තුළ පැවතිය යුතු [illegible] Q මූලාශ්‍රයෙන් [illegible] පැහැදිලිවේ.

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රය 3:66)

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] සිදුනු [illegible] නූල් [illegible] මෙන් [illegible] නිසිවනුවන් [illegible] එම [illegible] පලපුරුදු [illegible] අනිමිසන [illegible] [illegible] කිරීමෙන් [illegible] නොහැකිය. [illegible] තත්ත්වයකට [illegible] මෙනි. [illegible] (1:3-4)

ඔබ පසම්හට් එබා කොතරම් [illegible] දිනයකින් [illegible] ඔබ [illegible] කරනවාද?
එසේ නම් ඔබ ඇඳුම් ගැන කරදර වන්නේ ඇයි? මානෙල් මල් ගැන කල්පනා කර බලන්න. ඒවා නූල් කටින්නේවත් වියන්නේවත් නැත. එහෙත් [illegible] සියලු තේජශ්‍රීයෙන් සැරසී සිටි සලමොන් රජු පවා මානෙල් මලක් සේ විරාජමාන නොවීය. ඉදිරිපත් [illegible] අද කෙතෙහි වැඩී හෙට උදුනෙහි දමා පුළුස්සා දමන තෘණ, [illegible] සරසන්නේ නම් ඒව [illegible] උන්වහන්සේ ඔබ නොසරසන සේක්ද?
එබැවින් අප කුමක් කන්නේද කියාවත්, අප කුමක් බොන්නේද කියාවත්, අප කුමක් අඳින්නේද කියාවත්, සිතමින් පසුතැවිලි නොවන්න. මේ සියල්ල ලෝකයේ ජීවත්වන සියලු දෙනා විසින්ම සරනු ලැබේ.
මේ දේවල් සියල්ලම ඔබට අවශ්‍ය බව ඔබේ පියාණන් වහන්සේ දන්නා සේක. එනිසා උන්වහන්සේගේ රාජ්‍යය සොයා සන්න. එවිට මේ සියලු දේ ඔබට ලැබෙනු ඇත. (QS 39)

ජේසුස් වහන්සේගේ එක් දේශනාවක ඒමින් අපිවර්තනයේ සිදුවී [illegible] සහ ලූක් ගේ සුභාරංචියේ දැක්වෙන "පසුතැවිලි

[illegible] ආයු ප්‍රමාණය දිග්කර ගන්නට [illegible] පුළුවන්ද?' (මතෙව් 6:27 ලූක් 12:25) [illegible] දැක්වෙන පරිදි නිවැරදි [illegible] 'ඔබගේ ඇඟ පැවිල්ලට තවත් එක [illegible] 45.7) [illegible] අදහසක් [illegible] [illegible] කර තිබේ. එම අදහස [illegible] ඉංග්‍රීසි [illegible] දැක්වෙන අදහසට [illegible] කිරීමය. 'ඔබේ [illegible] එසේ කළ හැක්කේ [illegible] පුද්ගලයා විසිනි. (P.Oxy 655-I 1-17) [illegible] [illegible] විසින් ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ඉදිරිපත් කර තිබේ. 'ඔබට [illegible] ඇති [illegible] ඉල්ලාගන්න. එවිට ඔබට [illegible] ලැබෙනු ඇත.'[11] [illegible] ජීවත්වන පුද්ගලයාට අවශ්‍ය සියලු [illegible] සැප සම්පත් ලැබෙන්නේය යන බෞද්ධ අදහස මෙහි ගැබ වී තිබේ.

එවැනි [illegible] අනුගමනය කිරීම දුෂ්කර කාර්යයක් විය හැකිය. නමුත් ආධ්‍යාත්මික පූර්ණත්වය සලසා ගැනීම සඳහා එසේ කළ යුතුබව ජේසුස් වහන්සේ එම අදහස පුද්ගලයකු විසින් [illegible] ජීවිතය සහ කුරුසිය දරා ගැනීම පිළිබඳ දේශනාවේ ඉදිරිපත් කර තිබේ. (QS-52). තම ශ්‍රාවකයන් විසින් පිළිපැදිය යුතු යැයි ජේසුස් වහන්සේ විසින් නියම කරනු ලැබූ [illegible] මෙම දුෂ්කර ක්‍රියා පිළිවෙළට [illegible] මුල් [illegible] අදහස් වැරදි පරිවර්තනයක් නිසා [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] කාරණය [illegible] ඇති [illegible] ලූක්ගේ සුභාරංචියට අනුව එම [illegible] ශ්‍රාවකයින්ට ජේසුස් වහන්සේ මෙසේ [illegible].

'යමෙක් මා අනුව එන්න කැමැත්තේද, [illegible] දිනපතා සිය කුරුසිය දරාගෙන මා අනුව යාවා.' (ලූක් 9:23) මෙහි 'කුරුසිය' යන වචනය යොදා තිබෙන්නේ වැරදි පරිවර්තනයක් [illegible]. එහිදී සැබවින්ම යෙදිය යුතු නිවැරදි වචනය විය යුත්තේ [illegible] දෙන විසඟල (Yoke) යන වචනය යි. [illegible] [illegible] 'යෝගිතුම' [illegible] කර ඇති [illegible] [illegible]. ජේසුස් වහන්සේ අනුව [illegible] පුද්ගලයකු විසින්

[illegible] [illegible] නමැති විශ්වාසට කරදිය යුතුවේ. එම අදහස [illegible] [illegible] දක්වා තිබේ. "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ගේ [illegible] [illegible] ඉගෙන ගන්න". මේ සඳහා ප්‍රදෙව් ධර්මාචාර්ය [illegible] මඟින් ඉගෙන ගන්න" [illegible] ලේඛනවල යොදා ඇති අනාපනස් නමැති විශ්වාස යන අර්ථය දෙන Ol [illegible] miswot නමැති වචනයේ 'යුතුකම්' යන අර්ථය ගැබ්වී තිබේ.

[illegible] [illegible] [illegible] දෙවන පරිවර්තන ලේඛය මින්මෙන් [illegible] [illegible] [illegible] කර ඇති ඉල්ලීමයි. හීබෲ භාෂාවේ ඒ [illegible] [illegible] [illegible] සඳහා [illegible] ඇති සම්පූර්ණ ප්‍රකාශයේ නිවැරදි පරිවර්තනය මෙසේ [illegible] [illegible] ඇති [illegible] [illegible] [illegible] විය යුතුය: "[illegible] මා අනුව [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අවබෝධයක් තිබිය යුතුය. එමෙන්ම මාගේ විශ්වාස දැරීමට සුදුසු [illegible] විය යුතුය".

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පරිවර්තනයේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඒ ආ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ගාථාවක [illegible] තිබේ.

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ධර්මයේ විය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බැලුවම බබළවන්නේය."
[illegible] [illegible]

"[illegible] මා අනුව [illegible] [illegible] [illegible] සඳහා මනා අවබෝධයක් තිබිය යුතුය. මාගේ විශ්වාස දැරීමට සුදුසු විය යුතුය. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] යුතුය)"

සඳහන් පරිවර්තනය මඟින් ස්වාර්ථය අත්හැර කුරුසිය දරා ගත යුතුබව අවධාරණය කර තිබීම නිසා ජේසුස් වහන්සේ දේශනා කළ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දුෂ්කරවූත්, [illegible] [illegible] [illegible] පිරුණාවූත් අයිතිවාසිකම් සැප සම්පත් ආදිය අත්හැරීමට සිදුවන්නාවූත් අති [illegible] කාර්යයක් ලෙස පෙනීයාමට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අයිතිකර ගනුන් කෙරෙහි තම බලය පතුරුවා හැරීම [illegible] ලෙස පල්ලිය විසින් ස්වාර්ථය අත්හැරීම පිළිබඳ යුතුකම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සඳහා [illegible] [illegible] [illegible] ආත්ම විශ්වාසය මත කටයුතු කරන පුද්ගලයකුට [illegible] [illegible] [illegible] පල්ලියකින් [illegible] [illegible] එවැනි පුද්ගලයින් ජේසුස් වහන්සේගේ කැමැත්තට අනුව කටයුතු කරනබව පිළිගනානොත්

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Self-Justification) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "ජේසුස් වහන්සේ මෙසේ කීය. මා වෙත එන්න, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" (තෝමස් 90)

ස්වයං අවබෝධය ඇතිකර ගැනීම සඳහා කර ඇති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Dogen Zenji) [illegible] [illegible] අනුව "බුද්ධ [illegible] [illegible] කිරීම යනු තමා පිළිබඳ [illegible] කිරීමයි. තමා පිළිබඳ [illegible] කිරීම යනු තමා අමතක කරදැමීමයි." [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පිළිබඳව ස්වයං අවබෝධයක් ඇතිකර ගැනීම බුද්ධාගමේ මූලික පරමාර්ථයයි. [illegible] කිරීමෙන් අනතුරුව බුද්ධාගම අවබෝධකර ගැනීම දුෂ්කරය. ඒ බව උදාන වර්ගයේ (23:10-21) පැහැදිලි ලෙස විස්තර කර තිබේ. පේළි 12 කින් යුත් [illegible] [illegible] උදාන වර්ගයේ [illegible] [illegible] [illegible]. එම එක් එක් ගාථාවේ අවසාන පේළි දෙකෙන් මමත්වය ඇතිවන්නේ අජ්ඣානය නිසා බව වටහාගත් ඥානවන්ත පුද්ගලයා ප්‍රශංසාවට ලක් කර තිබේ.

ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා වල ඇතුළත් බොහෝ ඉගැන්වීම් වල ස්වයං අවබෝධය පුද්ගලයකු තුළ පැවතිය යුතු මූලික පූර්ව [illegible] බව සඳහන්වේ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇතිකර ගැනීම සඳහා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කිරීමේ [illegible] [illegible]

[illegible] පෙන්වා දුන්නේ. එසේ කිරීමෙන් තොරව පුද්ගලයකුට [illegible] ජීවිතයක් ගතකළ නොහැකිය. [illegible] 'පොහොට්ටිය' [illegible] ආචාර්ය [illegible] විසින් [illegible] තිබෙන ලී පතුර [illegible] (QS 12) යනුවෙන් කර තිබෙන [illegible] යනුවෙන් [illegible] ප්‍රකාශය සහ [illegible] සඳහා කරන ලද ආයාචනය පිළිබඳව සලකා බලන්න.

ජේසුස් වහන්සේ පෙන්වා දුන් ධර්ම මාර්ගය අනුගමනය කිරීම සඳහා [illegible] ස්වයං අවබෝධයක් [illegible] උන්වහන්සේ විසින් කර තිබෙන ආයාචනය [illegible] බවට [illegible] කිරීමේදී ස්වයං අවබෝධයේ පදනම පිළිබඳව [illegible] සතිය (සිහිය) [illegible] පෙනේ. බුදු දහමේ [illegible] පිළිබඳ අදහස මෙහිදී [illegible] 'සතිය' වැඩීම යනුවෙන් අදහස් වන්නේ එදිනෙදා [illegible] ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස කිරීම, ඇවිදීම වැනි [illegible] පිළිබඳව [illegible] සිටීමත්, [illegible] ඇතිකර [illegible] භාවනානුයෝගී ආකල්පයක් ඇතිකර [illegible] 'සතිය' වැඩීම සඳහා අනුගමනය කළයුතු [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] දී තිබේ. [illegible] ක්‍රියාකාරිත්වය පැහැදිලි කරමින් උපදෙස් [illegible] බෞද්ධ භාවනා ක්‍රමයේ පදනම වූ සතිපට්ඨාන සූත්‍රයේ ඇතුළත් වේ. [illegible] බෞද්ධ ගුරුකුලය මගින් අද සතිපට්ඨානය මූලික [illegible] දක්වා ප්‍රගුණ කරනු ලැබේ.

සතිපට්ඨාන භාවනාව හොඳින් වැඩීමෙන්, බහුල වශයෙන් පුහුණු [illegible] නොපැහැදිලි [illegible] දේ පැහැදිලි කරගැනීමටත්, අවිඥානක [illegible] දේ සවිඥානක තත්වයටත්, අප්‍රකට [illegible] දේ ප්‍රතිවේධය [illegible] මට්ටමට පෙරළා ගත හැකිවේ.

මේ සම්බන්ධයෙන් ජේසුස් වහන්සේ දැරූ බෞද්ධ අදහස් [illegible] ශුභාරංචියේ ඇතුළත් වී තිබේ. ඒ බව මීට කලින් උපුටා [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ 'සැහැල්ලු වියගහ' (Gentle Yoke) සහ [illegible] (Mild Rules) පිළිබඳව සඳහන් කර ඇති වාක්‍ය ඛණ්ඩය අවසානයේ දක්වා ඇති "එවිට ඔබට සහනය සලසාගත හැකිවනු ඇත" යනුවෙන් කර තිබෙන ප්‍රකාශයෙන් පැහැදිලි වේ (තෝමස් 90). [illegible] සතිපට්ඨාන භාවනාව වැඩීමෙන් ලබාගත හැකි [illegible] සහනයක් තිබේද? තෝමස්ගේ ශුභාරංචියට අනුව ජේසුස්

වහන්සේ මෙසේ කියා තිබේ: "[illegible]" ඔක්සිරින්කස් (Oxyrhynchus) නමැති ස්ථානයේ තිබී [illegible] ප්‍රකාශය [illegible] තිබේ: "[illegible] සිටින්නා." (POxy 654:27-31). ජේසුස් වහන්සේ විසින් දේශනා කර ඇති බෞද්ධ ඉගැන්වීම ප්‍රායෝගිකව නිතර අනුගමනය කරන පුද්ගලයකුට [illegible] සැහැල්ලු [illegible] නොහැකිය." (QS 38). ඒ සඳහා කළ යුත්තේ [illegible] ගැනීම පමණි. සරල ලෙස [illegible] පුද්ගලයකුට [illegible] ඇත. එය සතිපට්ඨානය [illegible] නොවේ.

ඉන්ද්‍රියානු චින්තනය සමඟ කිට්ටු සම්බන්ධතාවයක් පැවති බව පැහැදිලි කරන [illegible] ස්වයං අවබෝධය ඇතිකර ගැනීම [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා වලින් දැක්වේ. බුදුන් වහන්සේ ලොව [illegible] ස්වයං අවබෝධය ඇතිකර ගැනීම [illegible] අවබෝධයක් ඇතිකර ගැනීමේ වැදගත්කම [illegible] සඳහන් කර තිබේ.

බුදුන් වහන්සේ බ්‍රාහ්මණ ආගමේ විශ්වාසයන්ට විරුද්ධව [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ප්‍රකාශ කළහ. [illegible] මෙසේ ප්‍රකාශ කර තිබේ: "[illegible]" (තෝමස් 39)

ආගමික ප්‍රතිවේධය යනු [illegible] අවබෝධයක් [illegible] ජේසුස් වහන්සේ මෙන්ම බුදුන් වහන්සේද බලවත් [illegible] ලක්වූහ.

"[illegible] ලෝකය [illegible]"

"[illegible] (තෝමස් 67)

ඉහත දක්වන ලද උපනිෂද් ග්‍රන්ථයෙන් උපුටා දක්වන ලද [illegible] 'සැමෑ ලෝකය' යන පදයෙන් [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] 'මා සහ පියාණන් වහන්සේ එක් කෙනෙකි' (යොහන් 10:30) යනුවෙන් ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] "ඔබ දෙවිවරුයයි මම කීමි' [illegible]" (යොහන් 10:34) යනුවෙන් [illegible] යොහන්ගේ [illegible] සඳහන් වේ.

[illegible] සිදුවිය.

Q [illegible]

ජේසුස් වහන්සේ එළිදරව්ව පිළිබඳ දිව්‍යසිවරයකු* [illegible]

ජේසුස් වහන්සේ [illegible] (Sayings) [illegible] (ක්‍රි. ව. 66-73) ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] Q [illegible] ජේසුස් වහන්සේ යනු සාම්ප්‍රදායික [illegible] [illegible] ආරක්ෂාව පැතීමට ඔවුනට සිදුවිය.

එම කාල පරිච්ඡේදය තුළ පැවති ආගමික සහ දේශපාලන

* [illegible] වහන්සේ විසින් එළිදරව් කරන ලද පණිවිඩයක් ලොවට ප්‍රකාශ කරන [illegible]

[illegible] පිළිබඳ [illegible] ප්‍රමාණයක් [illegible] ඇති බව [illegible] තිබේ. [illegible] තමන් [illegible] ක්‍රියාකළා [illegible] තමන් [illegible] පුද්ගලයින් ලෙස [illegible] පෙන්වූ [illegible] පුද්ගලයින් [illegible] සඳහන් කර තිබේ," [illegible] ගැනීමට ඔවුන්ට හැකිවිය. තමන් [illegible] කරනු ලැබූ අනුගාමිකයින් පිරිසක් [illegible] විනිසුන් [illegible] ආධිපත්‍යයෙන් මුදවාගත [illegible] ප්‍රාතිහාර්ය සලකුණු (Miraculous Signs) [illegible] පෙන්නුම් [illegible] පිරිසක් සමඟ [illegible] ඔවුන්ට [illegible] දිව්‍යසිරිදුන් [illegible] පුද්ගලයින් [illegible] 'කඩිතුල' යනුවෙන් හැඳින්වූ [illegible] ජනතාව කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති [illegible] ජීවත්වූ [illegible] ප්‍රාතිහාර්ය [illegible] දිව්‍යසිරිය [illegible] සඳහන් කර තිබේ. [illegible] සඳහන්කර තිබේ.

[illegible] දිව්‍යසිරිය [illegible] කල්පනා කළහ. බයිබලයේ 'ක්‍රියා' යනුවෙන් හඳුන්වන [illegible] සඳහන් කර ඇති පරිදි පාවුලු [illegible] අවස්ථාවේදී [illegible] සිකේරියානු (Sicarian) ත්‍රස්ත කල්ලියේ මිසර [illegible] නායකයා [illegible] කළේය. [illegible] (Zealots) නමින් හඳුන්වනු ලැබූ [illegible] කල්ලියට [illegible] කැරලිකාර කණ්ඩායමක් [illegible]. ඔවුහු පරිසිවරු [illegible] කල්ලියක් වූහ. [illegible] ඔවුන් [illegible] වූයේ තමන් [illegible] සිටි [illegible] ආයුධ [illegible] අවස්ථාවක් [illegible] දේශපාලන විරුද්ධවාදීන් විනාශ කර ඇති සිකේරියන්

[illegible] සඳහන් කර තිබේ.[illegible]

[illegible] 'ජෝෂුවා' [illegible] 'ජෝෂුවා' [illegible] ජෝෂුවාගේ [illegible]

[illegible] (Arc of the Covenant) [illegible] ජෝර්දාන් [illegible] (ජෝෂුවා 3.1-17) [illegible] ජෝර්දානයේ [illegible] දිව්‍යසිරිය [illegible] කරනු ලැබීය.[illegible]

[illegible] දිව්‍යසිරිවරු බොහෝ දෙනෙක් පුරාණ-කථා පොතවල සඳහන් [illegible] (Joshua ben Nun) නැමැති [illegible]

[illegible] තර්ජන [illegible]

[illegible] නමැති නාමයේ ග්‍රීක් පරිවර්තනය ජේසුස් කිරීමට යමුවේය. 'ජොෂුවා' නමැති නාමයේ ග්‍රීක් පරිවර්තනය ජේසුස් නම් වේ. 'ජා' (Jah) යන්නෙන් විමුක්තිය යන අර්ථය ගෙනදේ". 'ජොෂුවා' යන නාම නම රට විදේශ ආධිපත්‍යයෙන් මුදවාගත හැකි පුද්ගලයකුගේ මූලාදර්ශය ලෙස යුදෙව් ජාතිකයින්ගේ මනසයේ රැඳී තිබුණි. පුනර්භවය විශ්වාස කරනු ලැබූ හෙලනිස්ථානු සංස්කෘතික පසුබිම ඔවුනේ මරින් [illegible] දෙවියන් වහන්සේ [illegible] ලෙස විශ්වාස මුදින් තෝරාගත් පුද්ගලයින්ගේ [illegible] ලෙස විශ්වාස කිරීමට මිනිසුන් පෙළඹුනහ. එවැනි නායකයින්, එවකදේ සැබෑ අර්ථයෙන්ම ජොෂුවාගේ දේවාහාරය ගෙනවිත් තැබිය පහළවීමක් ලෙස ඔවුන්ගේ අනුගාමිකයෝ විශ්වාස කළහ. ඒ නිසා 'ජේසුස්' නාමැති නාමපදය එකල පුද්ගලයකු හැඳින්වීම සඳහා භාවිතා කළ වචනයකට වඩා දිව්‍යානුභාවයෙන් පහළවූ විමුක්තිදායකයකු හැඳින්වීම සඳහා යොදාගන්නා ලද 'ගුණවාචී' පදයක් හෝ 'පදවී නාමයක්' බව පෙනේ. ඒ නිසා 'ජේසුස්' යනු ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ නාමද, නැත එසේ නම් එම නාමය උන්වහන්සේට තම ශ්‍රාවකයින් විසින් ආරෝපණය කළ [illegible] ලද්දේද යන සැකය අප තුළ ඇතිවේ. සමහරවිට යුදෙව් යුද්ධ [illegible] හැරුණු කාලයේදී [illegible] ජේසුස්වරු [illegible] සිටි සමයකදී [illegible] කෙසේ වෙතත්, ක්‍රිස්තියානි ආගමේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට සඳහන් විමුක්තිදායකයාණන් වූ ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට [illegible] පරිදි දේව ධර්මවේදීන් විසින් මෙම කාරණය [illegible] ලෙස [illegible] ([illegible]) වන්නෙනි.

Q^{2} සහ Q^{1} මූලාශ්‍රවල සඳහන්වන ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] පිළිබඳ යුදෙව් පුද්ගල [illegible] පිළිබඳ අපේක්ෂාවෙන් පීඩිත සංස්කෘතික රාජ්‍යයට මැනවින් ගැලපෙන බව පෙනේ. ඉතා පී ශුභාරංචියේ පොත්වල ජේසුස් වහන්සේ පවා එවැනි [illegible] ක්‍රියා කර ඇති අවස්ථා පැහැදිලි කරණ [illegible] කර තිබේ. මතෙව්ගේ ශුභාරංචියේ සඳහන් වන පරිදි [illegible] (මතෙව් 15:33) පරණ [illegible] පූර්වාදර්ශයන් සිහිපත් කරමින් උන්වහන්සේ [illegible] පවතින බව පෙන්නුම් කළහ. ප්‍රාතිහාර්ය [illegible] ජේසුස්වරු [illegible] ජේසුස් වහන්සේද [illegible] ලෝක විනාශය පිළිබඳ

[illegible] දේශනා කළහ. (මතෙව් 24: 3-36)

මෙහිදී ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳව පවතින සම්ප්‍රදායික කථා ප්‍රවෘත්ති කොතරම් දුරට පෙරනිමිත්ත වශයෙන් විශ්වසනීය සත්‍යයක පවතීද යන ප්‍රශ්නය පැනීම යුතුවේ. Q මූලාශ්‍රයේ [illegible] පිළිබඳව ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් [illegible] ප්‍රත්‍යක්ෂව දැක්වීම සඳහා උන්වහන්සේ 'ජේසුස්' යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබුවේද? එය සනාථ ලෙස පිළිගතහොත් උන්වහන්සේගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය [illegible] නාමයක් සිදුවේ. එනම් උන්වහන්සේද යුදෙව් ලෝක විනාශය සහ [illegible] අපසානයෙහි [illegible] විදේශීය ආධිපත්‍යයෙන් මුදවාගත හැකිය යන විශ්වාසයෙන් පෙළඹවනු ලැබූ වෙනත් කල්පිත [illegible] [illegible]. එවැනි චිත්‍රයක් Q මූලාශ්‍රයේ දක්වෙන අනුගාමිකයන් [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතයට [illegible]. Q මූලාශ්‍රයේ ඉගැන්වීම පිළිපදිනු ලැබූ පුද්ගලයින් ඔවුන්ගේ ආගමික ව්‍යාපාරය ඉදිරියට ගෙනයාමේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් [illegible] පරිදි වෙනත් කළ බව අපට සිතිය හැකිය. ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] ජන [illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශකර දමන බවට [illegible] ලෙස [illegible] කළ බව සඳහන් කර [illegible] ඒ නිසා විය හැකිය. [illegible] Q^{2} යනුවෙන් හැඳින්වෙන ලියවිල්ලේ සහ [illegible] දේශනාවේ [illegible] ඉගැන්වීම් වලට සම්පූර්ණයෙන්ම පටහැනි තලයකට ජේසුස් [illegible] නිර්මාණය කළහ. [illegible] යුදෙව් [illegible] පුද්ගලයින්ගේ [illegible] [illegible] පුද්ගලයින් මිනිසාගේ [illegible] අවසානය නිර්ණ කරනු ලබන්නාවූ [illegible], එනම් දිව්‍යමිත්‍රයා ලෙස ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතය නිර්මාණය කිරීම ඔවුන්ගේ අපේක්ෂාව විය.

Q^{1} මූලාශ්‍රයේ සිට Q^{2} මූලාශ්‍රය දක්වා මාරු වීමේදී පැවති [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳව මුල් ආගමික [illegible] පිළිබඳ ආගමික [illegible] පරිවර්තනය වූ බව පෙනේ. තම ආගමික ව්‍යාපාරය අසාර්ථක වීම නිසා [illegible] පත්වූ ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ තුමු තුමියෙන් [illegible] පරිවර්තනය වූහ. ඒ බව ඔවුන්ගේ [illegible] සිදුකර ඇති ඊට අනුරූපී වෙනස්කම් වලින් පැහැදිලි වේ. කෙසේ වෙතත් ඔවුන්ගේ පරමාර්ථය වූයේ වෙනත් උදෙසාමිමත් [illegible]

[illegible] විශ්වාස කළ පරිදි දෙවියන්ගේ පුත්‍රයන් ලෙස සලකනු ලැබූ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තත්ත්වය [illegible] නිර්මිත. [illegible] පුද්ගලයන් ඉපදීමෙන් පසුව එසේ නිර්මිත [illegible] දෙවියන්ගේ පාලනයක් එහා තිබිය යුතු බව විශ්වාස [illegible] නිසා දෙවියන් වහන්සේගේ දරුවන් එක්රාශි කර [illegible] ඒ සඳහා දෙවියන් වහන්සේගේ දරුවන් ඒකරාශි කර [illegible] ඒ සඳහා බලවත් පරිශ්‍රමයක යෙදුනහ. එම ක්‍රියාවලිය [illegible] සඳහා බලවත් පරිශ්‍රමයක යෙදුනහ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ මුල් ඉගැන්වීම් [illegible] [illegible] [illegible] නමින් අලුත් ආගමක් බිහිවීමටත් දවස් ගත්තේය. ඒ ආගමටත් ක්‍රිස්තියානිය නමින් අලුත් ආගමක් බිහිවීමටත් දවස් ගත්තේය.

අවතක් දිව්‍යසිවරුන් මෙන් ජේසුස් වහන්සේ විසින්ද [illegible] [illegible] ගෙන ගොස් ආහාර සඳහා ඔවුන්ට රොටි සපයාදීම සහ [illegible] [illegible] ප්‍රාතිහාර්ය ජනක කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉදිරිපත් කළ හැකි එක් උදාහරණයකි. මේ [illegible] [illegible] සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි එක් උදාහරණයකි. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති වලින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] මිය ගිය [illegible] තුළින් දුටුවෙමු. එනිසා එම කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නැත. ඒවා ඉන්දියානු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] වලින් ලබාගෙන ජේසුස් වහන්සේගේ චරිත කථාවට එකතු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ප්‍රාතිහාර්ය [illegible] [illegible] විසින් විශ්වාස කරනු ලැබූ නව ජේසුවා දිව්‍යසිවරුන්ගේ ඉගැන්වීම් සමග හොඳින් ගැළපේ.

මෙසේ දැඩි මතධාරී ආගමික නායකයකුගේ අවශ්‍යතාවයක් දැවති සංස්කෘතියට ගැළපෙන පරිදි ශ්‍රේෂ්ඨ බෞද්ධ ශාස්තෘවරයෙකු වූ ජේසුස් [illegible] චරිත කථාව නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භවිය. [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ නම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අලුත් ජේසුස් වහන්සේ නම ඉගැන්වීම් [illegible] [illegible] නගරවලට විරුද්ධව විසරු වැටි කෝපයෙන් මොරදුන්හ. [illegible] විනිශ්චය දිනයේදී එතනක් නගරවලට වඩා සොදොම් (Sodom) [illegible] අමිහිරි ඇතිවිය. [illegible] [illegible] ලැබෙන්නේයයි ප්‍රකාශ කළහ. (QS 21)

[illegible] ජේසුස් වහන්සේ නව ශ්‍රාවකයන්ට කාරුණික වන ලෙසත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලෙසත් [illegible] කළහ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ කෝපයෙන් මොරදුන්හ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කරනු ලබන්නේයයි [illegible] [illegible] ඔබ පාතාලය දක්වා පහත හෙළනු ලබන්නේය' යි (QS 22) කපර්නවුම් හි වැසියන්ට නිර්දය ලෙස තරවටු කළහ. (QS 22)

[illegible] [illegible] [illegible] විනිශ්චය කිරීම ප්‍රතික්ෂේප [illegible]

[illegible] ජේසුස් වහන්සේ (QS 18) [illegible]". (QS 2[illegible])

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] පරිදි (QS 20) ජේසුස් වහන්සේ නම ඉගැන්වීම් ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා [illegible] Q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 11:20-24, 23:37-39, ලූක් 19:41-44) ජේසුස් වහන්සේ [illegible] අලුත් මාර්ග සෙවූහ. [illegible] විශ්වාසය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නමින් නව විශ්වාසය තහවුරු කිරීමට [illegible] [illegible] [illegible] ඇත."

Q අනුගාමිකයින් මුහුණ දී තත්වය මෙයයි. ඔවුන්ට නැවත වරක් ඊට අවුරුදු 30 කට පමණ පෙර [illegible] ඉගැන්වීම් තිබුණි [illegible] [illegible] [illegible] නම් [illegible] ශාස්තෘවරයා සිටියේය. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කළහ. ඒ අනුව ජේසුස් වහන්සේ දෙවියන් විශ්වාස නොකරන පරම්පරාව දැඩි විනිශ්චයට භාජනය කරන ඩැවින්, බලවත් සතුරකුව එරෙහිව යුද්දව

ජාතිකයින් අවසාන සටනක් මෙහෙයවන බවත්. එනම් රෝමවරුන්ට [illegible] සිදුවන [illegible] පුහුණ කළ දිවැසිවරයකු [illegible] පිළිබඳ මිථ්‍යා කථා ප්‍රචාරණ ලෙස හඳුන්වා දෙමින් [illegible] නැතුන. එහෙත් එවැනි දිවැසිවරයකු ජෝර්දානයේ සිටි සංලෙක [illegible] සියලුම දිවැසිවරුන්ට [illegible] උන් වහන්සේ [illegible] ලෙස [illegible] ගැලවුම්කාරයා අරමුණ විය. ඇරඹි [illegible] සඳහන් කර තිබූ ගැලවුම්කාරයා පහළ වූයේ මේ ආකාරයටය. මෙම මිථ්‍යා ප්‍රබන්ධය නිර්මාණය කළ පුද්ගලයින්ද [illegible] සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කළහ. [illegible] පුද්ගලයින් [illegible] දෙවියන්ගේ පුත්‍රයා [illegible] ස්වර්ගයෙන් උත්පාතව දෙවියන් වහන්සේ සමඟ එක්වන්නේය.

ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ පිළිබඳ මිථ්‍යාව ගොඩනගමින් පොතපත ලියූ මුල් යුගයේ ලේඛකයින්ද නිසැකවම Q අනුගාමිකයින් මුහුණ පෑ [illegible] සන්ධියට පත්වන්නට ඇත. ඔවුන්ට අවශ්‍ය වූයේ ජේසුස් වහන්සේගේ පසුබිම ව්‍යාජ කිරීමට නොව තමන්ගේ අදහස් [illegible] [illegible] 'ක්‍රියා' නමින් හැඳින්වෙන පොතේ (ක්‍රියා 6-7) දැක්වෙන බයිබලයේ ප්‍රථම ක්‍රිස්තියානි මිනීමරුවා" ලෙස සැලකෙන ස්තෙපන් (Stephen) [illegible] විසින් කර ඇති දීර්ඝ ප්‍රකාශයෙන් ඒ බව පැහැදිලි වේ. [illegible] ජාතිකයන්ට [illegible] නාමයෙන් ස්තෙපන් නම් කාලයෙන් වැඩි කොටසක් ගත කරයි. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ ගැන සඳහන් කර තිබෙන්නේ එම දීර්ඝ විස්තරයේ [illegible] දිවැසිවරුන් මෙන් ජේසුස් [illegible] පත්කළ බව එහි සඳහන් කර තිබේ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ස්තෙපන්ට [illegible] එකක්කි. එයද ඔහු බයිබලයේ අතිතයේ පොතකින් ගත් අදහසක් [illegible].*

ජේසුස් වහන්සේ පහළවීමෙන් පසු උන්වහන්සේගේ මුල් දේශනා එකතුකර Q^1 වශයෙන් හඳුන්වා ඇති සංග්‍රහයක් අනතුරුව මිථ්‍යාකථා [illegible] උන්වහන්සේගේ මුල් ජීවන චරිතය පිළිබඳ තොරතුරු [illegible] එසේ නම් Q^1 සිට Q^2 ලියන ලද කාලය සලකා බැලීමේදී [illegible] වශයෙන් කෙතරම් කෙටි කාලයක් තුළදී උන්වහන්සේගේ ජීවන චරිතය පිළිබඳ තොරතුරු වල සැලකිය යුතු වෙනස්කම් සිදුකළ

* [illegible] නිසා දිවි පුදන්නා

හැකිද යන ප්‍රශ්නය පැනනගී. [illegible] පිළිබඳ [illegible] ලියැවුණු [illegible] අත්දැකීමෙන් දනිමු. [illegible] උදාහරණයක් ලෙස [illegible] ජීවිත කථාව ඉදිරිපත් කළ හැකිය. 1770 වර්ෂයේ [illegible] 29 දින [illegible] ජීවිතයට පත්කළ [illegible] උම්බිරිනි [illegible] නැතුණ, 1771 පෙබරවාරි 21 වනදා [illegible] ලකුණු [illegible] කරන ලදී. [illegible] විසින් [illegible] පිළිබඳව, ඔහු කලින් අනාවැකි පළකර තිබූ බවත් ජනප්‍රවාදයට එක්වූ කථා අතර විය.[49]

විවිධ මතයන්, [illegible] පැරණි ආගමික [illegible] විවිධ ආගමික නිකායන් [illegible] උන්වහන්සේගේ ධර්මය ප්‍රචාරය කළ [illegible] ජේසුස් දේශනාවලට අලුත් කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] කළහ. [illegible] ආගමික අදහසින් සකස් කළ කථා ප්‍රවෘත්ති ඉදිරිපත් කරමින් [illegible] Q^1 [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] 'නව [illegible]' [illegible] සඳහන් සාධක [illegible] දිවැසිවරයකු ලෙස හඳුන්වා දෙනු ලැබීය.

එසේනම්, ප්‍රථම [illegible] උන්වහන්සේ පිළිබඳව පැවති කථා ප්‍රවෘත්තිද උපයෝගී කර ගන්නා විට එම කථා ප්‍රවෘත්ති ඔවුන්ට [illegible] ඇත්තේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ අනුගාමිකයින් [illegible] අද දනිමු. [illegible] ආගමික [illegible] උන්වහන්සේගේ උපදේශ අනුගාමිකයෝ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ අනුගමනය කළ [illegible] (Decapolis) [illegible] කාලයේදී උන්වහන්සේගේ දේශනා පිළිබඳ අලුත් තොරතුරු [illegible] ඒවා මුල් කාලයේදී [illegible] සත්‍ය බව ඔවුන්ට පෙනීයන්නට ඇත. එම කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] ප්‍රදේශවල විසිරී පැවති නිසා ඒවා කලින් රචනා කරන ලද Q^1 [illegible] තොතිබුණි. [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති

දිව්‍යපියාණන්ගේ සහ එළිදරව්ව පිළිබඳ තොරතුරු සමග ශුභාරංචියේ [illegible] නැත.

මේ හේතුව නිසා Q මූලාශ්‍රයට පසු කාලයේදී ඇතුළත් කර තිබෙන [illegible] දක්වයි. එහි සඳහන්වන [illegible] සලකා බැලීමේදී [illegible] Q¹ සංග්‍රහයේ දැක්වෙන කරුණු වලට බොහෝ දුරට සමානකම් පෙනෙන්. Q¹ සංග්‍රහයේ එන "පහන සහ ඇස" පිළිබඳ උපමා කතාව මේ [illegible] සලකා බැලීම වැදගත් වේ.

"[illegible] පිළිබඳ වූ [illegible] දන්නන් [illegible] [illegible] වැනිවේ. [illegible] [illegible]"
([illegible])

"[illegible] [illegible] නිසා සියලු ලොව [illegible]."
([illegible] ධම්ම පදය 303-304)

"නිකිමවත් පහනක් දල්වා එය පහන් රුකක් මත තබනු මිස [illegible] සඳහාය.
ඔබේ සිරුරේ පහන ඔබේ ඇසය. ඔබේ ඇස් පෙනීම හොඳනම් ඔබේ මුළු සිරුරම ආලෝකමත් වේ. ඔබේ ඇස් පෙනීම දුර්වල නම් ඔබේ මුළු සිරුරම අඳුරු වේ. ඔබ තුළ ඇති ආලෝකය අඳුරු නම් එම අන්ධකාරය කොතරම් ඝන විය හැකිද?" (QS 33)

කිසියම් නිශ්චිත අරමුණක් කරා යොමුවූ ජේසුස් වහන්සේ [illegible] කළ තනි ආගමික කණ්ඩායමක් නොසිටි බව මේ අවස්ථාවේදී සඳහන් කිරීම යෝග්‍යය. දේශනා මූලාශ්‍රවල දැක්වෙන කරුණු පොදුවේ [illegible] පරීක්ෂා කර බැලීමේදී ජේසුස් වහන්සේ මුල් කරගත් [illegible] බිහිවූ ස්වාධීන ආගමික කණ්ඩායම් පැවති බව පැහැදිලි වේ. [illegible] Q [illegible] [illegible] කණ්ඩායම් ජේසුස්

වහන්සේ [illegible] කණ්ඩායම [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් දේශනාකළ [illegible] ඒ ජේසුස්ව [illegible] එළිදරව්ව පිළිබඳව තොරතුරු [illegible] දේශනා සංග්‍රහයක් [illegible] කලහ. මෙහිදී [illegible] සඳහන් කරන [illegible] කාලයෙහි සැලකිය යුතු [illegible] තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ ඇතුළත් කරුණු වලට [illegible] වලින් යුක්ත කරා ප්‍රවෘත්ති ඇතුළත් කළහ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ සඳහන් වේ. මෙම [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] "ගමනාව" [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] වේ. තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ [illegible] ලෝකයක [illegible] වීමට."

"පහනේ" උපමාවෙන් දැක්වෙන ආලෝකය සහ අඳුර පිළිබඳව [illegible] ධර්මය තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ [illegible] ලෙස දක්වා තිබේ. ඒ අනුව ජේසුස් වහන්සේ ආලෝකය [illegible] [illegible] ආලෝකයේ [illegible] ආලෝකය පිළිබඳ [illegible] ඉන්දියානු චින්තනය හා මිශ්‍ර වී තිබෙන බව පෙනේ.

"[illegible] [illegible] ධර්ම (ආලෝකය) [illegible] [illegible] [illegible]"
(ධම්මපදය 4-12 පණ්ඩිත වර්ගය)

"[illegible] ලෝකයා [illegible] ඇස් නැති [illegible] [illegible] [illegible] නම් ඒ [illegible] දේශනා පමණක්

"ඒ නිසා [illegible] [illegible] [illegible] ආලෝකය [illegible] [illegible]" ([illegible] 61)

ඇලෙන් මිදීයන කුරුල්ලන් මෙන්
ප්‍රහීණාම් වෙති." (ධම්මපදය 13:8)

Q¹ මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් කර ඇති ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ දේශනාවලින් උපුටාගත් සමහර ප්‍රකාශවල අන්තර්ගතය ප්‍රෞඪකාලයේදී අනතුරු නැතිවීමේ ස්වරූපයෙන් [illegible] හැටි සහන සඳහන් උද්ධෘතයන්ගෙන් පැහැදිලි වේ.

"කුසුවෙකු මෙන් ගසා ඇනෙමින් සමග් [illegible] වූ කය, වචනය සහ සිත යන ත්‍රිද්වාරයෙන් කිලිටු වූ ලජ්ජා භයෙන් තොර පුද්ගලයාට නොමෙන් ජීවත්වීම එතරම් අපහසු නොවේ. එහෙත්, පාපයෙහි ලජ්ජා භය දෙක ඇත්තානු, නිරතුරුව [illegible], [illegible] ආදියෙහි නුරුඹුනුට නොවූ කිසිඳු [illegible] ඇති සිවසත් දන්නාවුන්ට ජීවත්වීම අපහසුය."
(ධම්මපදය 18:10-11 [illegible])

"පටු දොරටුවෙන් ඇතුල්වීමට උත්සාහ කරන්න. මක්නිසාද [illegible] දෙනෙක් එයින් ඇතුල්වීමට උත්සාහ කරති. නමුත් ඔවුන්ට එසේ කළ නොහැකි බව මම ප්‍රකාශ කරමි. ගෙදර ස්වාමියා දොර වැසූ පසු ඔබ පිටත සිට දොරට තට්ටු කරමින් 'අපි ඔබ සමග කෑවෙමු, බිව්වෙමු, ඔබ අපේ වීදිවලදී අපට [illegible]' කියන්නාහුය. එහෙත් ඔහු කථා කොට '[illegible]' මම නොදනිමි, අදමිටුකම් කරන තුඹලා සියලු දෙනාම මා කෙරෙන් පලායව් යයි කියන්නේය." (QS 47)

මතෙව්ගේ ශුභාරංචියේ සඳහන් කර ඇති 'පටු දොරින් ඇතුල් වෙන්න' (මතෙව් 7:13-14) උපුටාගත් කර ඇති දේශනාවේ අන්තර්ගතයට [illegible] ගාථා දෙකක් ධම්මපදයේ එනය හැකිය අනුපිළිවෙළින් [illegible] "[illegible] නොහදන්නා වූත් නරකදේ කිරීම පහසුය. යමක් හිත වැඩ පිණිස වේ නම්, යහපත ගෙන දෙන්නක් වේ නම්, එබඳු දේ කිරීම ඉතා [illegible] අපහසුය. යම්කිසි මෝඩ පුද්ගලයෙක් පාපිෂ්ඨ, වැරදි සහගත මිථ්‍යා දෘෂ්ටි නිසා ධර්මයෙන් ජීවත්වන ආර්යයි රහත් උතුමන්ගේ දහම් මඟ හෙළා දක්නේ වේ නම් ඒ හේතුවෙන් ඒ නැනැත්තා විනාශයට [illegible]. ඒ කෙසෙල්ගස් උණ බට කෙසෙල් ආදිය ඵල දරන්නාක් [illegible]." (ධම්මපදය ආත්ම වර්ගය 12:7-8)

Q මූලාශ්‍රයේ අනුපිළිවෙළින් දක්නට ලැබෙන ගාථා දෙකක් [illegible] ශුභාරංචියේ ඒ ආකාරයෙන්ම යොදාගිනීම නිසා යටත්

පිරිසෙයින් Q මූලාශ්‍රයේ [illegible] [illegible] ධම්මපදයේ [illegible] [illegible] ධම්මපදයේ [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පාලි [illegible] [illegible] [illegible] ආරක්ෂාකළ [illegible] තිබිය හැක.

කිසිවෙකුට ස්වාමිවරු දෙදෙනෙකුට සේවය කළ නොහැකිය, යන ජේසුස් වහන්සේගේ ප්‍රකාශයද [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ දේශනා කිහිපයක් [illegible].

"ගෙන ලබන පිළිවෙළ එකකි. නිවනට යන මඟ වෙනත් එකකි. බුද්ධශ්‍රාවක භික්ෂුව මේ දෙක [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."
(ධම්මපදය 5:16 [illegible])

"ස්වාමිවරුන් දෙදෙනෙකුට සේවය කරන්නට කිසිම සේවකයෙකුට [illegible] එකෙකුට [illegible] ප්‍රේම කරන්නේය. [illegible] එකෙකුට [illegible] ද්වේෂ කරන්නේය. දෙවියන් වහන්සේටත් ධනයටත් එකවර සේවය කිරීමට ඔබට නොහැකිය." (QS 53)

ස්වාමිවරු දෙදෙනෙකුට සේවය කිරීම පිළිබඳ උපදේශය තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ මෙසේ සඳහන් කර තිබේ. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ප්‍රකාශ කළ සේක. "මිනිසෙකුට එකවර අශ්වයන් දෙදෙනෙකු පිට නැගිය නොහැකිය. දුනු දෙකක් විදිය නොහැකිය". (තෝමස් 47:1). [illegible] නැගුණු දුනුවායකු පිළිබඳ සංකල්ප රූපය බොහෝවිට ඉන්දියානු [illegible] වලින් ප්‍රත්‍යය. පුරාණ [illegible] [illegible] ඉන්දියානු [illegible] අතරට පැරණි ඉන්දියානු සම්ප්‍රදායට අනුව දිව්‍යමය [illegible] අත් රාශියක් ලැබීම නිසා එකවර දුනු දෙකක් ඇදීමට හැකිවූ දෙවියන් [illegible] මිනිසුන් වෙන්කොට හඳුනාගත යුතුය.

බුද්ධාගමේ දැක්වෙන මාරයා යක්ෂයාගේ වේශයෙන් කිතු සමයට පැමිණීම

යුදෙව් යුද්ධය අවසාන වනවිට ජෙරුසලම විනාශයට පත්ව තිබුණි. වෙනත් මාගීර සතුරු තර්ජන නැවතුණි. යුද්ධයෙන් දිවි ගලවාගත් පලස්තීන වැසියෝ තම අයිතිවාසිකම් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා නව ක්‍රම [illegible] සොයූහ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ ආගමික ව්‍යාපාරයද ස්වතන්ත්‍ර සම්ප්‍රදායක් ලෙස විධිමත් වන්නට පටන් ගත්තේය. යුද්ධයෙන් පසු ඉතිරි වූයේ සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශවී ගිය පරිසරයකි. [illegible] ගණනාවක් සිය යුදෙව් ජාතියකින් වෙන විදේශීය සංස්කෘතික අංග මගින් වටවා තිබුණි. ඔවුන්ගේ පරම පූජ්‍ය ශුද්ධ නගරයද ඒ වනවිට නටබුන් ගොඩක් බවට පත් වී අවසානය. එක් අතකින් බලනවිට මහත් ව්‍යසනයක් ලෙස පෙනී යන මෙම තත්වය වෙනත් කෝණයකින් බැලීමේදී අලුත් ආරම්භයක් සඳහා ලැබුණු අවස්ථාවක්ද විය. එකල ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ ආගමික ව්‍යාපාරයේ ප්‍රමුඛ පෙළේ නියෝජිතයින් තම සංවිධානයේ ව්‍යුහය පුළුල් කිරීමට කටයුතු කළහ. විනාශ වී ගිය අත්තිවාරමින් මත නව ආධ්‍යාත්මික නිවසක් ගොඩනැගිය යුතුවිය. යුද්ධය පැවති කාලය තුළදී 'එළිදරව්ව' පිළිබඳ කරුණු ඉගැන්වීමේ පොත්වලට ඇතුල් කරන ලදී. ඉහත සඳහන් කළ කරුණුද ඇතුළත් ඉගැන්වීමේ දේශනා අලුත් ආගමික විශ්වාසයක් ගොඩනැගීම සඳහා පදනම් වශයෙන් යොදාගනු ලැබීය. මෙම අලුත් විශ්වාසය තුළින් බලාපොරොත්තු වූයේ තවදුරටත් ජේසුස් වහන්සේගේ පැරණි දේශනාවල සඳහන් කර ඇති ඊශ්‍රායෙල් වංශයේ නැතිවූ බැටළු පෝතකයාගේ විමුක්තිය පලපෑදීම පමණක් නොවේ [illegible] ආගමික ව්‍යාපාරය සියලු ආගම් [illegible] විමුක්තිය සලසාදීම අරමුණු කරගත් [illegible] පත් කිරීමය.

[illegible] නැතිව පිහිට උන්වහන්සේගේ ජීවන [illegible] ලිවීම අවශ්‍ය විය. එහෙත් ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳව [illegible] දැන සිටියේ [illegible] පමණක් නිසා [illegible] පිළිබඳ [illegible] ජීවන චරිතයක් [illegible] තොරතුරු [illegible] Q සහ Q¹ [illegible]

[illegible] තිබුණි. එම පුවත්වලයක් ලෙස ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ පරිපූර්ණ [illegible] නොපැහැදිලි [illegible] කරනු ලැබීය. එම තොරතුරු ලිවීමේ කාර්යය කරගන්නා ලද්දේ ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ ආගමික ව්‍යාපාරයට එතරම් සම්බන්ධතාවයක් නොතිබූ පසුකාලයේදී ඉගැන්වීම පිළිබඳ පොත් ලියන ලද කතුවරයින් විසිනි. එකල ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ ජීවන චරිතයක් ලියූ සිටියේ විශ්ව [illegible] පිළිබඳව Q අනුගාමිකයින් දැන සිටියේ නැත. තමන් [illegible] ආගමික [illegible] තුළ ප්‍රධාන [illegible] තොරතුරු [illegible] විශ්වාසය නැතුව. එම තොරතුරු [illegible] ලෙස විය. [illegible] අලුත් කථා පුවත්ති රාශියක් Q මූලාශ්‍රයට ඇතුල්කර තිබුණි. මෙහිදී [illegible] යක්ෂයා විසින් ජේසුස් වහන්සේ පරීක්ෂා කිරීමේ [illegible] ජීවන චරිතය සම්බන්ධයෙන් පවතින Q මූලාශ්‍රයට පසුව එකතු කරන ලද Q¹ තොරතුරු අතුරින් වඩා වැදගත් කථා පුවත්තිය ලෙස සැලකිය හැකිය.

[illegible] කථා පුවත්තිය [illegible] Q මූලාශ්‍රය පිළිබඳව [illegible] පැවැත්වීමේදී [illegible] Q මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් අනෙක් කරුණු [illegible] බැලීමේදී මෙම කථා පුවත්තියෙන් [illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් [illegible] විය Q මූලාශ්‍රයට අයත් [illegible] යන අදහස සහ [illegible] ප්‍රතික්ෂේප කළහ. [illegible] සහ [illegible] විසින් එම කථා පුවත්ති වෙනත් මූලාශ්‍රයකින් [illegible] ගන්නට ඇතැයි [illegible] කල්පනා කළහ. කෙසේ වෙතත් [illegible] සහ [illegible] විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති කථා පුවත්තිවල දේශනා විලාශයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති කොටස් බොහෝ දුරට Q මූලාශ්‍රය හා සැසඳෙන නිසා මෙම කථා පුවත්තියද Q මූලාශ්‍රයෙන් උපුටාගන්නට ඇතැයි කල්පනා කළ හැකිය.[84]

ඉගැන්වීම [illegible] දක්නට ලැබෙන ප්‍රාතිහාර්ය සහ [illegible] පිළිබඳ කථා පුවත්තිවලට වඩා ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ මෙම විශේෂ කථා පුවත්තිය උන් වහන්සේගේ අනුගාමිකයන් [illegible] වූයේ කුමන නිසාද? එම ප්‍රශ්නයට දිය හැකි පිළිතුර [illegible] [illegible] ප්‍රධාන [illegible]. Q අනුගාමිකයින් ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳව ඊට වඩා වැඩි දෙයක් දැන සිටියේ නැත. යුද්ධය ආරම්භවීමට [illegible] උන්වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳව [illegible] තොරතුරු [illegible] [illegible] ඇත. කෙසේ වෙතත් Q¹ මූලාශ්‍රයට [illegible] තොරතුරු [illegible] කිරීමට [illegible] නැත්විය. [illegible] තොරතුරු [illegible] [illegible] වඩා [illegible] කරන ලද [illegible] කළ [illegible]

ප්‍රකාශනයට ඇතුළත්විය. ඒ නිසා එබඳු තොරතුරු වලින් වැඩි කොටසක් ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතය පිළිබඳ නැති තොරතුරු විය හැකිය. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ තුළ පැවති බෞද්ධ ආභාසය පිළිබඳ යම් අවබෝධයක් තිබුණු පුද්ගලයින් ඔවුන් අතර සිටින්නට ඇත. එනිසා චරිතාපදානයක් නිර්මාණය කිරීමේ කාර්යයේ නියැලී සිටි ශ්‍රාවකයින් බෞද්ධ ජනප්‍රවාදයේ ඇතුළත් කථා ප්‍රබන්ධ ඒ සඳහා උපයෝගී කර ගනිමින් ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතයද විචිත්‍ර කථා ප්‍රබන්ධ වලින් සරසන ලද බව සිතිය හැක. ශුභාරංචියේ ඇතුළත් ජනාවික ජොහාන්ගේ [illegible] පසුව එකතුකර ඇති යක්ෂයා විසින් ජේසුස් වහන්සේ පරීක්ෂා කිරීමේ කථා ප්‍රවෘත්තිය සලකා බැලීමේදී මාර පරාජය පිළිබඳ බෞද්ධ කථා ප්‍රවෘත්තිය ඒ ආකාරයෙන්ම ගොඩ ගෙන ඇති බව පැහැදිලිය. එය නිසැකවම මුඛ දහමින් ආභාසය ලබා ලියා ඇති කථා ප්‍රවෘත්තියක් බව ඒ පිළිබඳ විමසිලිමත් වූ බොහෝ පර්යේෂකයෝ විශ්වාස කරති.

බුද්ධත්වයට පත්වූ විගස සිද්ධාර්ථ ගෞතමයන්ගේ සිතෙහි පහළ වූ සිතුවිලි උන්වහන්සේගේ ජීවන චරිතයේ විශේෂ අවස්ථාවක් පිළිබිඹු කරයි. එනම් තමා විසින් පසක් කරගත් ගැඹුරු ධර්මය පුහුදුන් ජනයාට අවබෝධ කරගත හැකිවේද'යි යන උන්වහන්සේ තුළ ඇතිවූ චකිතය හේතුකොට ගෙන මෙම ගැඹුරු ධර්මය ලෝකයාට අහිමි වී යාමේ තත්වයක් උදාවිය. පසුකාලයේදී බුද්ධාගම හීනයාන සහ මහායාන වශයෙන් ගුරුකුල දෙකකට බෙදීමටද මෙම තත්වය හේතුවිය. ජේසුස් වහන්සේ යක්ෂයා විසින් පාපයට පෙළඹවීමේ කථා ප්‍රවෘත්තියට සමාන කථා ප්‍රවෘත්තියක් මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රයේ දැක්වේ. බුද්ධත්වය අවබෝධ කර ගැනීම සාක්ෂාත් දිදුලන ආලෝකයකට (ආලෝකෝ උදපාදි) උපමා කර තිබේ. පාපයට පොළඹවන්නා මෙන් මාරයා ධර්මය බහුජනයාට අතර ඇසිරීම වැළැක්වීමේ අදහසින් බුදුන් වහන්සේට පිරිනිවන් පාන ලෙස ඇරයුම් කරයි. මෙලොව ජීවත්වන පෘථග්ජන මිනිසුන්ට ලෞකික ආශාවන් මැඩපවත්වා ගැනීම දුෂ්කර නිසා තථාගතයන්ගේ අවබෝධ [illegible]

සහසු නොහැකි. එය පටිසෝතගාමී කාරණයකි, සියුම්ය, ගැඹුරුය, දුක්සේ දැක්ක යුත්තකි, [illegible] රාගයෙන් මත්ව, මෝහයෙන් වැසී [illegible] ජනයාට අවබෝධකර ගැනීම දුෂ්කරය." (මහාවග්ගය 5:3)

මෙය පෞද්ගලිකව සත්‍යය අවබෝධ කර ගැනීම සහ පොදු ජනතා සඳහා [illegible], පුද්ගල විමුක්තිය සලකා ගැනීම සහ තමන් අවබෝධකර ගත් ධර්මය විමුක්තිය සලකා ගැනීමට කැමති පුද්ගලයින්ගේ [illegible] සඳහා දේශනා කිරීමත් අතර පවතින තීරණයකි. උන්වහන්සේ විසින් අවබෝධ කරගත් ධර්මය [illegible] පැවති ශ්‍රමණ ඇදහිලි වලට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ සහ [illegible] වහන්සේ පසක් කරගත් ධර්මය දේශනා කිරීමේ තීරණය [illegible] අවස්ථාවේදී බුදුන් වහන්සේට ධර්මය දේශනා කරන ලෙස ආරාධනා කරනු [illegible] බ්‍රහ්ම සහම්පති විසිනි. "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දහම් දෙසන සේක්වා! සුගතයන් වහන්සේ දහම් දෙසන සේක්වා! දහම් නොඇසීමෙන් [illegible] දහම් අවබෝධ කරන්නෝ වන්නාහ" (මජ්ඣිම නිකාය I, 391). සහම්පති බ්‍රහ්මයා විසින් ධර්මය දේශනා කිරීම සඳහා ආරාධනා කිරීමට [illegible] උන්වහන්සේ විසින් අවබෝධ කළ ඒ ගැඹුරු සත්‍යය [illegible] ධර්මයක් [illegible] (පටිසෝතගාමී) ධර්මයක් [illegible], කෙලෙස් වලින් පිරුණු පෘථග්ජන මිනිසුන්ට එය තේරුම්කර දීම දුෂ්කර කරුණක් [illegible] උන්වහන්සේ අවබෝධකර ගෙන සිටියහ. අවසානයේදී එම සියලු ධර්මය දේශනා කිරීමට උන්වහන්සේ තීරණය කළහ. සිත් ගන්නාසුලු ලෙසින් [illegible] කර ඇති ඉතා සඳහන් කළ යුතු විශේෂය ජේසුස් වහන්සේද තම ශිෂ්‍යයින්ට දේශනා කරන බවට පොරොන්දු වෙමින් කරන ලද ප්‍රකාශයේ ඊට සමාන ආකාරයෙන් දක්වා තිබේ. එම ප්‍රකාශය කොරින්තියන් වරු [illegible] ලද පළමු ලිපියේ ඇතුළත් වේ (I කොරි 2:9). එම ප්‍රකාශය කරන ලද්දේ කවරෙක් විසින්ද කියා එහි සඳහන් කර නොමැත. නමුත් එම ප්‍රකාශය කරන ලද්දේ කවරෙක් විසින්ද යන කාරණය තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ පැහැදිලි ලෙස සඳහන් කර තිබේ. ඒ අනුව ජේසුස් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රකාශ කළ සේක: "කිසිවිටෙක කවදාවත් ඇසින් නොදුටු, කනින් නොඇසූ, කිසිම අතකින් ස්පර්ශ නොකළාවූ, සිතින් නොසිතූ ධර්මයක් දේශනා කරමි." (තෝමස් 17)

බුද්ධත්වය ලබාගත් මොහොතේ බුදුන් වහන්සේ තුළ ඇතිවූ මෙම චකිතය උන්වහන්සේ සැබෑ මිනිසෙකු බව පෙන්නුම් කරයි. ඒ නිසා බුද්ධත්වය පිළිබඳ [illegible] අවබෝධයක් ඇතිවීමට [illegible]

නොමැත. මෙහිදී බුද්ධත්වයට පත්වූ පුද්ගලයකුට තමා විසින් ජීවිතය සැලසුම් කළේද යන කාරණය [illegible] නොහැකිවූයේ මන්ද? යන සාධාරණ ප්‍රශ්නය කෙනෙකුට නැගිය හැකිවේ. කෙසේ නමුත් බුද්ධත්වය යනු සර්වඥතා ඥානය සඳහා ලැබෙන බලපත්‍රයක් නොවන බව එම කථා පුවත්තිනයෙන් පැහැදිලි වේ. බුද්ධත්වයට පත්වූ පුද්ගලයකු විසින් පවා යම් යම් විකල්ප තීරණ ගැනීමට ඉඩ ඇති බව ඉන් හැඟවේ. ඒ නිසා පාප්වහන්සේගේ අධිකාරීත්වය යටතේ කතෝලික පල්ලිය විසින් මිනිසුන්ට ඒත්තු ගන්වා ඇති පරිදි තීරණ ගැනීමේදී සර්ව නිර්දෝෂී සත්වයක් පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් මෙහිදී පැන නොනගී. සමහරවිට බටහිර ලෝකයේ ප්‍රචලිත ක්‍රිස්තියානි විශ්වාස වලට අනුව හැඩගැසී ඇති අප තුළ 'බුද්ධත්වය' පිළිබඳ එතරම් පැහැදිලි අවබෝධයක් නොමැති වීමට මේ කාරණය හේතු වන්නට පුළුවන.

මෙහිදී 'මාරයා' ගෙන් සංකේතවත් කර තිබෙන්නේ ඉන්ද්‍රිය ගෝචර ලෞකික ජීවිතයයි. බුදුන් වහන්සේ විසින් ජය ගැනීමට උත්සාහ කරන ලද්දේ එම ඉන්ද්‍රිය ගෝචර ලෞකික තත්වයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ පොළඹවා ගැනීමට අපොහොසත් වීම නිසා මාරයාගේ දූවරුන් තිදෙනා වූ තණ්හා, රතී, රගා (තෘෂ්ණාව, ආශාව සහ රාගය) බුදුන් වහන්සේ වෙත පැමිණ උන්වහන්සේ පොළඹවා ගැනීමට උත්සාහ කරයි. ඔවුන් විවිධ වයස් වලට අයත් කාන්තාවන්ගේ ස්වරූප වලින් පෙනී සිටි. එහෙත් බුදුන් වහන්සේගේ අධිෂ්ඨානය ධර්ම මාර්ගයෙන් ඉවතට හරවා ගැනීමට ඔවුන් අපොහොසත් වේ. බුද්ධත්වයට පත්වීමට කලින්ද 'බුද්ධත්වයට පත් වී මිස මේ අස්නෙන් නොනැගිටිමි'යි කරගේ අධිෂ්ඨාන කර භාවනානුයෝගීව වැඩ විසූ ගෞතමයන් වහන්සේ එතැනින් පලවා හැරීම සඳහා මාරයා තම සේනාව සමඟ තර්ජන කරමින් පැමිණි බව පොත පතෙහි සඳහන් වේ. ඉන්ද්‍රිය ගෝචර ලෞකික ජීවිතය සංකේතවත් කරමින් මාරයා බුදුන් වහන්සේගේ ජීවිත කාලය මුළුල්ලේම උන්වහන්සේ සොයා පැමිණි බව ජනප්‍රවාදයේ සඳහන් වේ. මාරයා එම කාර්යයෙහි යෙදී සිටින හැටි සිද්ධාර්ථ කුමාරයාගේ ජීවන චරිතයේ මුල් කොටස් වලදී අපට හමුවේ. කුමරුවා අනාගතයේදී බුද්ධත්වයට පත්වීම නැවැත්වීම සඳහා ගිහිගෙය හැරයාමෙන් වළක්වීමට උත්සාහ කිරීම සහ නිසර සිදුනක කුමරුට ලෞකික සහ දිව්‍යමය සැප සම්පත් වල ඇති වටිනාකම තුවා දක්වමින් ලෞකිකත්වය කෙරෙහි පෙළඹවීමට කරන ලද උත්සාහයන් මේ අතර වේ.[?] මේ නිසා මාරයා ගැන පමණක් කියවෙන බොහෝ රාශියක් ත්‍රිපිටකයේ ඇතුළත් වේ. මාර සංයුක්තය නමින් හැඳින්වෙන මෙම සූත්‍රවල භික්ෂූන් සහ භික්ෂුණීන් වහන්සේලා පමණක් නොව බුදුන් වහන්සේ පවා මුළාකර ධර්ම මාර්ගයෙන් ඉවතට යොමු

කරවීම සඳහා විවිධ පෙළඹවීම් කරමින් මාරයා දරන නිරන්තර උත්සාහය පැහැදිලි කර තිබේ. මෙහිදී මාරයා පිළිබඳව අප [illegible] ගත යුත්තේ [illegible] සිද්ධියක් [illegible] අනුව [illegible] ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා යොදාගන්නා ලද පූර්වකල්පිත වල සඳහන් [illegible] රූපකයක් ලෙසය. එවැනි මිථ්‍යා සංකල්පයක් [illegible] සහ [illegible] පිළිබඳව අභිභෞතිකත්වයෙන් සඳහන් වන ඉන්ද්‍රියානු ගෝචර විශ්වාසය හා හොඳින් ගැළපේ. බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාවට අනුව පුද්ගලයකු සිටී යන වැරදි සංකල්පය ගොඩ නැගීමට හේතුවන කාරණා පහක්, එනම් රූප, වේදනා, සංඥා, සංස්කාර සහ විඥාන යන උපාදානස්කන්ධයන් හඳුනාවීම සඳහා මාරයා පිළිබඳ සංකල්ප රූපය යොදාගෙන තිබෙන බව පෙනේ. මාරයාගේ උපහාසය [illegible] පිළිබඳ භික්ෂූන් විසින් ඉපදන [illegible] පංච උපාදානස්කන්ධ පිළිබඳ පරාවර්තනයක් ඇති කර ගත යුතුය.

මෙහිදී සංයුක්තනිකායේ මාර සංයුක්තයේ රජ්ජ සූත්‍රයේ දැක්වෙන කථා ප්‍රවෘත්තිය සහ Q[?] යනුවෙන් හැඳින්වෙන බයිබලයේ දැක්වෙන ජේසුස් වහන්සේ යක්ෂයා විසින් පරීක්ෂා කිරීම පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය දැන් අපි සලකා බලමු.

'එක් සමයක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොල් ජනපදයෙහි හිමවත් පෙදෙසෙහි එක කුටියක වසති. තනිව විවේකීව සිටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට හිංසා නොකොට, හිංසා නොකරවා, පැහැර නොගෙන, පැහැර නොගන්වා, ශෝක නොකොට, ශෝක නොකරවමින් දැහැමින් රජය කරවිය හැකිදෝ' කියා අදහසක් ඇතිවිය.

ඉක්බිති පාපී මාරයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිතෙහි පහළවූ අදහස සිතින් දැන උන්වහන්සේ වෙත පැමිණ, 'ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, [illegible] නොකරවා, දැහැමින් රජය කරවනු මැනවි. හිංසා නොකොට,

'ජේසුස් යක්ෂයා විසින් පරීක්ෂා කරනු ලබන පිණිස ශුද්ධාත්මයාණන් විසින් පාළුකරයට පමුණුවනු ලැබූ සේක. දින සතළිසක් නිරාහාරව සිටි නිසා උන්වහන්සේට කුසගිනි ඇතිවිය. එවිට යක්ෂයා උන්වහන්සේ වෙත අවුත් 'ඔබ වහන්සේ දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයා නම් මේ ගල්වලට, රොටි බවට පත්වන්නට අණ කළ මැනවැ'යි කීය. ජේසුස් වහන්සේ උත්තර දෙමින් 'මිනිසා ජීවත්වන්නේ කෑමෙන් පමණක් නොවේ' කියා ලියා ඇතැයි කීවේ. එවිට යක්ෂයා උන්වහන්සේ ශුද්ධවූ නගරයට කැඳවාගෙන ගොස් දේව මාළිගාවේ ඉහලම තැන

ලියා [illegible] සදහාව [illegible] [illegible] [illegible] දැනුමින් රජය කරවනු මැනවි. සුගතයන් වහන්සේ රජය කරවනු මැනවි'යි ඇවැ කළේය.

භාගවතුන් වහන්සේ :

'මාරය, තුමන් දැක ස්වාමීනි, දැනුමින් රජය කරවන්නැ'යි මට කියන්නෙහිද?'

මාරයා :

'ස්වාමීනි, භාගවතුන් වහන්සේ විසින් සතර සෘද්ධිපාද වඩන ලදී, සම්පූර්ණ කරන ලදී. ඉදින් ඔබ වහන්සේ කැමැති නම් හිමාලය පර්වතය [illegible] කියා සිතුවොත් එය රන් පර්වතයක් ම වන්නේය.'

භාගවතුන් වහන්සේ :

'[illegible] [illegible] [illegible] හැකිවනකුව ඉන් ඇති වලය [illegible] දුක ඇති [illegible] [illegible] පිළිතුරු [illegible] [illegible]'

[illegible]

[illegible] ලෙස [illegible] 'ඔබ දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයා නම් [illegible] උන්වහන්සේගේ [illegible] කරන ලෙස කිය [illegible] අණකරනු ඇතැයිද? ඔබේ පාද ගලක නොවදින පිණිස කිය අත්වලින් ඔබ උසුලනු ඇතැයිද ලියා තිබෙන හෙයිනි.' නමුත් ජේසුස් වහන්සේ පිළිතුරු දෙමින් 'නාගේ දෙවි ස්වාමීන් වහන්සේ පරීක්ෂා නොකරන්නේ'යි කියාත් ලියා තිබේ යැයි වදාළ සේක.

පසුව යක්ෂයා උන් වහන්සේ ඉතා උස් කඳු මුදුනක් වෙත [illegible] ලෝකයේ පවතින සියලු රට රාජ්‍යයන් සහ ඒවායේ [illegible] උන්වහන්සේට පෙන්වා 'ඔබ දණින් වැටී මට නමස්කාර කරන්නේ නම් මේ සියල්ල ඔබට දෙන්නෙමි'යි උන්වහන්සේට කීය. එවිට ජේසුස් වහන්සේ කතා කරමින් 'නුඹේ දෙවි ස්වාමීන්ට පමණක් නමස්කාර කරන්න. උන්වහන්සේට පමණක් සේවය කරන්න' යනුවෙන් ලියා ඇතැයි වදාළ සේක.

එවිට යක්ෂයා උන්වහන්සේ අතහැර ගියේය. (ලූක් 4)

[illegible] ප්‍රවෘත්ති දෙක අතර පවතින කැපී පෙනෙන සමානකම් [illegible] අතර ඒ පිළිබඳව වෙනිදි සලකා බැලීම වැදගත් වේ.

[illegible] යක්ෂයා සහ [illegible] කථා [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] යක්ෂයා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේද [illegible] ජීවිතයේ [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [illegible] පැමිණි උපායශීලී යක්ෂයා/මාරයා විසින් [illegible] [illegible] උන්වහන්සේලා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] යක්ෂයා සමග ක්‍රිස්තුස් වහන්සේත්, මාරයා සමග බුදුන් වහන්සේත් [illegible] [illegible] වහන්සේලා දෙදෙනාම පසු බුහස් දුර්වල තත්වයකය. බෞද්ධ කථා ප්‍රවෘත්ති වලට අනුව මාරයා ලෞකිකත්වයේ ඉන්ද්‍රිය ගෝචරවූත් ලෝකය සංකේතවත් කරයි. ජොහන්ගේ ශුභාරංචියට අනුව යක්ෂයා යනු 'මේ ලෝකයේ අධිපතියාය.' (ජොහන් 12:31) ඒ බව ශුභාරංචියේ කතුවරයා ජේසුස් වහන්සේ පිලාත් ඉදිරියේදී කරනු ලැබූ "මාගේ රාජ්‍යය මේ ලෝකයට අයිති නැත." යන ප්‍රකාශයෙන් කවිද්‍රරටත් පැහැදිලි කර දක්වා ඇත. (ජොහන් 18-36). සාපයට ගොදුරුවන්නා හෙවත් යක්ෂයා සහ මාරයා පරාජයට පත්ව පලායිය බවත්, නැවත වරා දුදුහු අවස්ථාවක් පැමිණෙන තුරු ඔවුන්ට බලා සිටීමට සිදුවූ බවත් කථා ප්‍රවෘත්ති දෙකේම සඳහන් වේ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

"මාරයා සාවුරුද්දක් සිලා තිබේය. [illegible] උත්සාහය තිබී දිනය [illegible] [illegible] ගාලවුන සිට පවා [illegible] මාරයා පෝතිසියගෙන් පලා තිබේය." (ලලිත විස්තරය xviii)

[illegible] තිබේය." (ලූක් 4:13)

දෙව් මාලියගේ කොන මුදුනේ සිට පහළට පැනීමට සලස්වා ජේසුස් වහන්සේ දෙවන වරටත් පෙළඹවීමට කරන ලද උත්සාහය සාමාන්‍යයෙන් පූදෙව් සම්ප්‍රදායට එකඟ නොවේ. මෙහිදී පැරණි සෙන්තමෙන්තුවෙන් උපුටා ගෙන ඇති සියලු විස්තර ගොතන ලද කරුණු වේ. එවැනි අසාමාන්‍ය ක්‍රියාවන් මගින් ජේසුස් වහන්සේගේ දිව්‍යමය බලය පෙන්නුම් කළ හැක්කේ කෙසේද? උග්‍ර ආගම් උන්මාදයකින් පෙලුනු 'සිමන් මාගස්' නමැති පුද්ගලයා විසින් ප්‍රදර්ශනය කරන ලද'යි සැලකෙන පරිදි කිසියම් සාද්ධි බලයක් අතිශ ලෙස යොදා ගැනීමක් ගුත් අදහස් වේ. එවැනි ආකාරයේ පෙළඹවීමක් පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තියක් බොහෝ දුරට අහසින් ගමන් කිරීමට පවා හැකියාවක් ඇත'යි සැලකෙන ඉන්දියානු ශාස්ත්‍රවරයින් සම්බන්ධයෙන් යොදා ගැනීම වඩා යෝග්‍යය බව පෙනී යයි.

මහෙට්ටගේ කුමාරාවිලේ දක්වා ඇති පරිදි යක්ෂයා විසින් අවසාන වරට ජේසුස් වහන්සේගේ නොසැලෙන ආත්ම විශ්වාසය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ලෝකයේ අධිපතිත්‍යය පිරිනමන බව ප්‍රකාශ කළ විට උන්වහන්සේ එය ප්‍රතික්ෂේප කළහ. එපරිද්දෙන්ම මාරයා විසින් මහබෝසතාණන් වහන්සේ පොළඹවා ගැනීමට ක්‍රියාකළ සැටි නිධාන කථාවේ සඳහන් වේ.[31] කරුණු සිදුහත් කුමරා නගරයේ දොරටුවෙන් පිටතට [illegible] නැමීණ දින හතක් ඇතුළතදී [illegible] ලෝකයේම [illegible] ප්‍රකාශ කරයි. චක්‍රවර්ති රජකම ලැබෙන [illegible] උන්වහන්සේ මාරයාට පිළිතුරු දෙමින් ප්‍රකාශ කළහ. [illegible] මෙම පෙළඹවීම ගෞතමයන් වහන්සේගේ අනාගතය [illegible] සකස් කිසු අනාවැකි [illegible] හොඳින් ගැලපේ. අප මීන් [illegible] සඳහන් කළ පරිදි සිදුහත් කුමරු මෙලොව බිහිවූ අවස්ථාවේදී ඒතුමා අනාගතයේදී චක්‍රවර්ති රජෙක් වන බවත් එසේ නොවුනහොත් බුදුවන බවත් අසිත තවුසා අනාවැකියක් පළකර තිබුණි. පසුකාලයේදී

[illegible] ජීවිතයක් ගත කිරීම මිස [illegible] සඳහා [illegible] විය. ඒ බව [illegible] තිබේ. QS 52 ඇතුළත් කර ඇති ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] අදහස් වලට සමාන සිතුවිලි [illegible] කතුවරයින් විසින් යොදාගෙන තිබේ.

"මුළු මහ පොළොවෙහි ඒකරාජ්‍යයෙන් (සක්විති රජකමටත්) වඩා, දෙව්ලොව යෑම [illegible] උපදීමටත් වඩා, සියලු ලෝකයන්හි අධිපති බවටත් වඩා සෝවාන් ඵලය උතුම් වේ." (ධම්මපදය 13:12 ලෝක වර්ගය)

"යමෙක් මුළු ලෝකයම ජය ගත්තත් තමා [illegible] (ලූක් 9:25) යමෙක් මුළු ලෝකයම දිනා ගත්තත් තම ජීවිතය නොහොත් නම් ඔහුට කිනම් ප්‍රයෝජනයක් ඇත්ද?" (මතෙව් 16:26, මාක් 8:36)

මෙහි දක්නට ලැබෙන සමානකම් අතිශයින් වැදගත් වේ. ප්‍රථමයෙන්ම මීට කලින් QS 52 වශයෙන් සඳහන් කළ ජේසුස් වහන්සේගේ ප්‍රකාශයට අනුව [illegible] පෙන්නුම් කරයි. එනිසා එම ප්‍රකාශ ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ දේශනා බව උපකල්පනය කළ හැකිය. එම කරුණු පිළිබඳව මාක් විසින් දැන ගෙන සිටීම [illegible] උපකල්පනයට [illegible]. එම කථා ප්‍රවෘත්ති Q මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත්ව තිබෙන්නට ඇති බවින් එනිසා මාක් විසින් එම ප්‍රකාශ Q' මූලාශ්‍රයෙන් උපුටා ගන්නට ඇති බව සිතීමට පුළුවන. එනිසා QS 52 ඇතුළත් ප්‍රකාශයේ ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් විසින් පිළිපැදිය යුතු ආකාරය විස්තර කර තිබේ. ඔවුන් සියලු පවුල් බැඳීම් අවසන් දමා පැමිණිය යුතුබව ප්‍රකාශ කරන අලුත් මාතෘකාවක් එයට පාදකවී තිබේ. "තම පියා හෝ මව හෝ අත්නොහරින කිසිවෙකුට මගෙන් ඉගෙනීමට නොහැකිවනු ඇත. තම පුතා හෝ දියණිය අත් නොහරින කිසිවකුට මාගේ ගෝලයකු විය නොහැකිය." යි ජේසුස් වහන්සේ ප්‍රකාශ කරයි. ඉන්පසු උන්වහන්සේ තම අනාගත ශ්‍රාවකයින්ට තමන් පිළිබඳව ආත්ම අවබෝධයකින් යුක්තව තමන් වහන්සේගේ 'විශ්වාස'ට කර දෙන ලෙස ආයාචනය කරයි. මීට කලින් උපුටා දක්වා ඇති "යමෙක් මුළු ලෝකයම ලබා ගත්තත් තමා ජීවිතය නොහොත්නම් ඔහුට කිනම් ප්‍රයෝජනයක් ඇත්ද?" යන ප්‍රකාශය කර ඇත්තේ ඉන් අනතුරුවය. එම ප්‍රකාශයෙන් උන්වහන්සේ අදහස් කරන්නේ ලෝකයේ ලෞකික සැප සම්පත් කෙරෙහි පමණක් නැඹුරුවීමෙන්

[illegible] ජීවිතවල සැබෑ අර්ථය අහිමි වන බවය. මෙහිදී [illegible] ජීවන වල සැබෑ අර්ථය යනුවෙන් අදහස් කර [illegible] [illegible] ඇති [illegible] ප්‍රකාශ [illegible] [illegible] [illegible] නිසියක් [illegible] [illegible] පිළිබඳ [illegible] පුද්ගලයා සහ අර්ථය ගෙන යේ. එවැනි පුද්ගලයකු අනිවාර්යයෙන්ම [illegible] භවයකදී රහත් ඵලයට පැමිණීම ඒකාන්තය.

ගෞතමයන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පත්වූ මොහොතේත් ඉන් පසුවත් උන්වහන්සේ ලෞකිකත්වය අතහරින් නම්මවා ගැනීමට මාරයා කිහිප වාරයක්ම උත්සාහ කළේය. මෙම කථා පුවෘත්තිය පුද්ගලිකව තමන්ගේ විමුක්තිය පමණක් සලකා ගැනීම සහ දුකින් පෙළෙන සියලු සත්වයින් දුකින් මුදා ගැනීම සඳහා ධර්මය දේශනා කිරීම පිළිබඳ තීරණයට එළඹීම පිළිබඳ අවස්ථාව අමතක මැනවින් ගැළපේ. නමුත් [illegible] විසින් ජේසුස් වහන්සේ පාපයට පෙළඹවීමට නැත් කිරීම පිළිබඳ කථා පුවෘත්තිය ශුභාරංචියේ පොත් වලට ඇතුළත් කරන ලද්දේ කවර හේතුවක් නිසාදැයි [illegible] ගැනීම තරමක් අසීරුය. ධර්මය දේශනා කළයුතුද නැද්ද යන කාරණය පිළිබඳ ගෞතමයන් වහන්සේ තුළ එක්තරා අවස්ථාවකදී යම්කිසි සැකයක් පැවතුණි. නමුත් බයිබලයේ එන කථා පුවෘත්තියට අනුව ජේසුස් වහන්සේ තුළ එවැනි සැකයක් නොවීය. ජේසුස් වහන්සේ පෙළඹවීමට [illegible] උත්සාහ කළේ බෞතීස්ම ස්නානයෙන් පසු උන්වහන්සේ දෙවියන්ගේ පුත්‍රයා බව ප්‍රකාශයට පත්කිරීමෙන් අනතුරුවය. එසේ නම් උන්වහන්සේට ලෝකාධිපත්‍යය ලබාදෙන බවට තිරිපක පොරොන්දුවක් දෙන්නේ ඇයි? එපමණක් නොව ලෝකාධිපත්‍යය පිළිබඳව යුදෙව් ජාතිකයන් අතර පැවති විශ්වාසය දිව්‍යසිවරුන්ගේ සහ එළිදරව්ව පිළිබඳ ප්‍රකාශවල සඳහන් කර තිබුණේ දේශපාලන ආධිපත්‍යයකට වඩා ලෝක විනිශ්චයේදී ලබාගත හැකි ආධ්‍යාත්මික ශක්තියක් වශයෙනි. දේශපාලන ජේසුගේ ඊශ්‍රායලයට හිමිවූයේ ද්විතීයක තත්වයකි. එය සෙසු විජාතීන් නිසා වූ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

ඊශ්‍රායලයේ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ජනතාවගේ [illegible] [illegible] [illegible] ලදී. [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස්ගේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දක්සස් පැවැත්විය.

[illegible] කාලයේදී බුදු පිළිමය නිර්මාණය කළ [illegible] [illegible] [illegible] ඉදිරිපත් [illegible] නොවූ තිබේ. දක්සස් පැවැත්ම නිරූපණය කරන [illegible] [illegible] නිසා [illegible].

ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා සියල්ල සලකා බැලීමෙන් උන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් විසින් නිර්මාණය කරන ලද මාතෘකා වල (Motif) දක්නට ලැබෙන බෞද්ධ ලක්ෂණ තේරුම් ගැනීම පහසු වේ. එක් අතකින් සලකා බැලීමේදී බෞද්ධාගම ප්‍රචලිත කළ අය උන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයන් අතර සිටින්නට ඇතැයි කල්පනා කිරීමට ඇති පුළුවන. එම ශ්‍රාවකයින් ජේසුස් වහන්සේ බුදු කෙනෙකු ලෙස සලකා ගෞතමයන් වහන්සේගේ ජීවන චරිතය පිළිබඳ පුරාණෝක්ති වල දක්නට ඇති කථා පුවෘත්ති ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතය නොරොනැවීම සඳහා යොදාගත හැකියයි කල්පනා කරන්නට ඇත. යක්ෂයා විසින් ජේසුස් වහන්සේ පරීක්ෂාකිරීම පිළිබඳ කථා පුවෘත්තිය උන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයන් විසින් ශුභාරංචියේ පොත් වලට ඇතුල් කරන්නට ඇත්තේ එවැනි පසුබිමක් තුළ වන්නට පුළුවන.

ජේසුස් වහන්සේට ස්නාපක ජොහන් ජෝර්දානයේදී හමුවීම

ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගත හැකි මාර්ගය Q මූලාශ්‍රයේ ඇතුළත් වී තිබේ. උන්වහන්සේගේ චරිතයේ තැපි [illegible] ලක්ෂණ අතිදී අපට හමුවේ. [illegible] [illegible] [illegible] ජීවන චරිතය පිළිබඳව අපට දැනගත හැක්කේ ඉතාමත් සීමිත තොරතුරු ප්‍රමාණයක් පමණි. ජේසුස් වහන්සේගේ ළමාවිය පිළිබඳ සිදුවූ තොරතුරක් එහි සඳහන් කර නොමැත. ශුභාරංචියේ පොත්වල සහ එළිදරව්ව පිළිබඳ ප්‍රකාශ වල ඇතුළත් කරුණු පිළිබඳව [illegible] [illegible] බැලීමේදී [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ඇති අතර විශේෂයෙන්ම, ඉන්දියානු කථා ප්‍රවෘත්ති වලින් පෝෂණය ලබා නිර්මාණය කර ඇති බව පෙනේයයි. Q මූලාශ්‍රයේ දක්නට ලැබෙන ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතයට සම්බන්ධ පහත සිද්ධිය ලෙස සැලකිය හැක්කේ ස්නාවක ජොහන් නමින් හැඳින්වෙන දිවැසිවරයාගේ හමුවීම පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය පමණි. එය පුදෙව් යුදයිය පැවති සමයේදී Q මූලාශ්‍රයට එකතු කරන ලද කථා ප්‍රවෘත්තියක් බව පෙනේ. එම කථා ප්‍රවෘත්තියද ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ වක්‍ර ආකාරයකිනි.

ජේසුස් වහන්සේ පළමුවරට මහජනයා අතරට පැමිණීමේ සිද්ධිය බුදුන් වහන්සේ සම්බන්ධයෙන් පවතින කථා ප්‍රවෘත්තියකට බොහෝ දුරට සමාන බවක් පෙන්නුම් කරයි. ජේසුස් වහන්සේ මහජනයා ඉදිරියට පැමිණෙන්නේ උග්‍ර තපස් ව්‍රත ආරක්ෂා කරන මිනිස්තාපසයකුට* පත්වූ දිවැසිවරයකු ලෙස එවකට ප්‍රසිද්ධියක් ඉසිලූ ස්නාවක ජොහන්ගේ [illegible] වශයෙනි. සිද්ධාර්ථ කුමාරයාද [illegible] ගිහිගෙයින් නික්ම පසුව ආයාසයෙන් විවිධ ශාස්තෘන් වහන්සේලා වෙත ගියහ. අවසානයේදී සිද්ධාර්ථ කුමාරයා උද්දක රාමපුත්‍ර නමැති තවුසා වෙත ගොස් එතුමාගේ දර්ශනය ඉගෙන ගත්තේය. ජොහන් ජේසුස් වහන්සේට සලකන ලද්දේද එම ආකාරයකටද එපරිද්දෙන්ම උද්දකාරාම තවුසා බෝසතාණන් වහන්සේට ඇදුරු තනතුර දී අනුවැසියන් පවා පවරා දීමට කැමති විය. එනිසා උද්දකාරාම පුත්‍ර තවුසා බෝසතාණන් වහන්සේගේ 'ජොහන්' ලෙස හැඳින්විය හැකිය. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] පසු ජොහන්ගෙන් වෙන් වී ගියේ යම්සේද එපරිද්දෙන්ම උද්දකරාමපුත්‍ර තවුසාගේ ඉගැන්වීම් සත්‍යාවබෝධය සහ විමුක්තිය සලසා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් නොවන බව වටහාගත් බෝසතාණන් වහන්සේ ඉමහත් [illegible] තවුවරයාගෙන් සමුගෙන එතැනින් බැහැර විය. සත්‍යය අවබෝධ කරගැනීම පිණිස උග්‍ර තපස් රැකීම පිණිස උන්වහන්සේ හුදකලා ප්‍රදේශයකට වැඩම කළහ. ජොහන් විසින් බෞතිස්ම කරවීමෙන් පසු ජේසුස් වහන්සේද පාළුකරයට වැඩමකර නිරාහාරව සිටියහ. උද්දකාරාම තාපසයාගේ අනුගාමිකයින් පස් දෙනෙක් බෝසතාණන් වහන්සේ සමග පැමිණියහ. ඒ ආකාරයෙන්ම ජේසුස් වහන්සේගේ මුල් ශ්‍රාවකයින් බවට පත්වූයේ ස්නාවක ජොහන්ගේ අනුගාමිකයින්ය (ජොහන් 1:35-39). [illegible] තවුස් දම් පිරීමෙන් තම ඉෂ්ටාර්ථය සපුරාගත නොහැකි බව ප්‍රත්‍යක්ෂ කර ගැනීමෙන් පසු උන්වහන්සේ ශරීරයට අධික ලෙස දුක් දීමෙන් විමුක්තිය සෙවීමේ උත්සාහය අතහැර දමා ඇතැයි සිතූ

* [illegible] හා කැවීම යන අර්ථය ඇති ග්‍රීක් 'මෙටනොයියා' [illegible]. දෙවියන් වහන්සේ වෙත හැරී උන්වහන්සේ [illegible] මින් ගැනේ.

පස්වග මහණුන් උන්වහන්සේ හැර ගියහ. මෙම කථා ප්‍රවෘත්තිය හා [illegible] ශුභාරංචියේ දැක්වෙන සමාන සිද්ධිය පිළිබඳ සලකයි, "ජොහන් නමින් [illegible] ... [illegible]" (ජොහන් 1:46-19). [illegible] පස්වග මහණුන් [illegible] බුදුන් වහන්සේගෙන් [illegible] පස්වග මහණුන්ය.

මෙම කථා ප්‍රවෘත්ති වල එන පුද්ගල චරිතයන් දක්වෙන සමානතාවය පහත දැක්වේ. [illegible] සමානකමක් තිබෙන බව පෙනේ, මීට අමතරව ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොත්වල ජේසුස් වහන්සේ හමුවීම දී නිවුණ [illegible] දිවැසිවරයකු ජොහන් මෙන් නොව විසින් [illegible] පුද්ගලයකු වශයෙනි. මෙවැනි [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පාළුකරයට [illegible] ශුභාරංචියේ [illegible] නොගැළපෙන සිදුවීමක් ලෙස පෙනේ. විවිධ සම්ප්‍රදායන්ට අයත් වන විස්තර වල මිශ්‍රණයක් මෙම කථා ප්‍රවෘත්තියට ඇතුළත් වී තිබෙන බව පෙනේ. මෙහිදී තන් අතරින් ජොහන්ගේ අනුගාමිකයින් [illegible], සහ ශුභාරංචියේ පොත් ලියූ කතුවරයින් විසින් ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතය පිළිබඳව විස්තර කොටසක් [illegible] සඳහා බෞද්ධ මූලාශ්‍රයන්ගෙන් උපුටා ගත් කථා ප්‍රවෘත්ති ඇතුළත් කොටස් [illegible] ඇතුළත් කර තිබෙන බව පෙනේ. මෙහිදී අප විසින් සලකා බලනු ලබන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ඉතිහාසය පිළිබඳ ඉතා වැදගත් කාරණයක් පිළිබඳවය. ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ තම ජීවිතයේ තිබේ [illegible] ස්නාවක ජොහන්ගේ [illegible] පැවති ආගමික පරිසරය එයින් [illegible]. ශුභාරංචියේ පොත්වල දැක්වෙන පරිදි ජොහන් එකල [illegible] වැදගත් [illegible] පුද්ගලයකු බව පෙනී යයි. එකල ජේසුස් වහන්සේ ජීවත්වූයේ කිසියම් ප්‍රසිද්ධියක් නොතිබූ අප්‍රකට පුද්ගලයකු වශයෙනි. නමුත් ජොහන් එකල [illegible] දිවැසිවරයකු විය. ජේසුස් වහන්සේ සහ ස්නාවක ජොහන් හමුවීම විස්තර කරන මෙම කථා ප්‍රවෘත්තියේ දක්නට ලැබෙන තොරතුරු පිළිබඳව අප සලකා බැලිය යුත්තේ එවා කොතරම් දුරට එකී [illegible] ගැළපේද, නොඑසේ නම් එම කථා ප්‍රවෘත්තිවලින් දැක්වෙන්නේ සැබෑ සිදුවීමද කියා සොයාබැලීමට නොවේ. එම කථා ප්‍රවෘත්ති වැදගත් වන්නේ එමගින් සම්ප්‍රදායන් දෙකක හමුවීම පැහැදිලි කිරීමට සහ ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ මතකය නැවත [illegible] කිරීමට උපකාරී වන හෙයිනි.

ස්නාපක ජොහන් ජීවත් වූ පසුබිම තුළම ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතය නිර්මාණය කොටවූ බවින්, ඒ සහතා උන්වහන්සේගේ [illegible] ජීවන චරිතය [illegible] කරා [illegible] වලින් පැරණිය යුතුමෙන් ඔවුහු කල්පනා කළහ.

ඊ මූලාශ්‍රයේ ස්නාපක ජොහන් හඳුන්වා දී තිබෙන්නේ බැප්තිස්තුන් "බෞතීස්ම ස්නාපනය" කරන්නා (The Baptist) සහ පුද්ගලයින් මනාස්නාපනය කිරීමට සලස්වන්නාවූන්, ආගමට හරවා ගන්නාවූන් කාරුණික දිව්‍යසිවරයකු ලෙසය. ඊට පසු ජේසුස් වහන්සේ සහ කපර්නාවුම්හි ශතාධිපතියා (යුද භටයා) පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය දැක්වේ. ජේසුස් වහන්සේ වැනි වැදගත් පුද්ගලයකු තම නිවසට පැමිණීමට තරම් තමා නොවටිනා බව මෙහිදී යුද භටයා ප්‍රකාශ කරයි. එනිසා ඔහුගේ කැමැත්ත පරිදි උන්වහන්සේ යුද භටයාගේ නිවසට නොගොස් එහි සිටි අංගභාග රෝගයෙන් පෙළෙමින් සිටි ඔහුගේ මෙහෙකරුවා සුවපත් කරයි. ජේසුස් වහන්සේ විසින් පුද්ගලයින් සුවපත් කිරීමේ මෙහෙය පිළිබඳව සිරගෙදර සිටි ජොහන්ට දැනගන්නට ලැබේ. ජේසුස් වහන්සේ අනු ශුද්ධ ලියවිල්ලේ එළිදරව්වේ සඳහන් කර ඇති පැමිණීමට සිටින ගැලවුම්කාරයාද! නැතහොත් වෙනත් ගැලවුම්කාරයකුගේ පැමිණීම බලාපොරොත්තුවෙන් සිටිය යුතුදැයි දැනගැනීම පිණිස ජොහන් තම ගෝලයින් ජේසුස් වහන්සේ වෙත පිටත්කර යවයි. එවිට ජේසුස් වහන්සේ ජීවත් සිටි සොයා අම්මා ජොහන් යනු මිනිසුන් අතර පහළවූ ශ්‍රේෂ්ඨතම පුද්ගලයා බවත්, ඔහු දිව්‍යසිවරයකු පමණක් නොව ශුද්ධ ලියවිලිවල සඳහන් කර ඇති ක්‍රිස්තුවරයාගේ පැමිණීම පිළිබඳ පූර්ව නිමිත්ත ප්‍රකාශ කරන්නා බවත් ප්‍රකාශ කරයි. තාපසයකු වන ජොහන්ට අමමත් කිරීම ගැනත්, තාපසයකු නොවූ තමන් වහන්සේට කෑදර පුද්ගලයකු සහ [illegible] යැයි චෝදනා කිරීම ගැනත් ජේසුස් වහන්සේ මේ (වර්තමාන) පරම්පරාවට කදින් තරවටු කරයි. අවසානයේදී උන්වහන්සේ ගැලීලියේ මනාස්නාපනය නොවූ මිනිසුන් ජීවත්වූ නගරවලටද විරුද්ධ කතා කරයි.

ඊ [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනාවලට මුල්වී එකතු කරන ලද විස්තර කරුණු කිහිපයක් නිසා වැදගත්වේ. [illegible] ප්‍රබන්ධික නිර්මාණ ලෙස මොහොතකට සිතා ගනිමු. එම කථා ප්‍රවෘත්තිවල ඓතිහාසික පසුබිම පහත දැක්වෙන පරිදි ගොඩනැඟිය හැකිය. ස්නාපක ජොහන් එකල විසූ සුප්‍රකට දිව්‍යසිවරයකු විය. එකල [illegible] ශුද්ධ දේශයේ සහ ජෝර්දාන් අවට ප්‍රදේශවල වැසියෝ

* [illegible] හෝ වැඩිහිටියකු ක්‍රිස්තියානි [illegible] කිරීමේදී සිදු කරනු ලබන [illegible]

[illegible] ජෝර්දාන් [illegible] ස්නාපනය [illegible] (3:6) [illegible] ජෝර්දාන් ගඟේදී [illegible] ස්නාපනය කරනු ලැබූ [illegible] ආගමික නිකායන් [illegible] කුම්රාන් [illegible] ආගමික නිකායක් [illegible] ස්නාපක ජොහන් විසින් [illegible] කුම්රාන් [illegible] ජල [illegible] කුම්රාන් ආගමික නිකායට [illegible] ආගමික [illegible] කුම්රාන් [illegible] හැකිය.

ඔහු විසින් ප්‍රකාශ කළ ආගමික පණිවිඩය ශුද්ධ වූ ලියවිලිවල සඳහන් වන ගැලවුම්කාරයකුගේ පහළවීම ප්‍රකාශ කරන එළිදරව්ව පිළිබඳ පණිවිඩයක් විය. ලෝක විනාශය අත ළඟ බවත් ඊට පසු දෙවියන්ගේ රාජ්‍යයක් බිහිවන බවත්, තමාට පසු [illegible] ගැලවුම්කාරයකු පහළවන බවත් ඔහු ජීව ලෙස ප්‍රකාශ කළේය. කුම්රාන් වැසියෝද දෙවියන්ගේ රාජ්‍යය සහ ඊශ්‍රායල් ප්‍රදේශවල ගැලවුම්කරුවන් දෙදෙනෙකුගේ පහළවීම පිළිබඳ බලාපොරොත්තුවෙන් සිටියහ. කෙසේ වෙතත් ස්නාපක ජොහන් කුම්රාන් ආගමික නිකායට එතරම් අනුග්‍රහයක් දැක්වූයේ නැත. ඔහු මිනිසුන්ට මනාස්නාපනය ට පිවිසිය වන ලෙස කියා සිටියේය. ඔවුන්ට බෞතීස්ම ස්නාපනය ලබාදී පිටත් කර යැවීය.

ඒ කාලයේදී යුදෙව් ජාතිකයින් විසින් කිසියම් පුද්ගලයකු ශ්‍රේෂ්ඨ දිව්‍යසිවරයකු ලෙස සලකනු ලැබුවේද, ඔහු හෝ කිසිවකු නොව ස්නාපක ජොහන් විය. ඔහුගේ ආගමික ව්‍යාපාරය තුළින් ශුද්ධ ලියවිලි වල සඳහන් කර ඇති ගැලවුම්කාරයාණන් ප්‍රත්‍යක්ෂ පැමිණෙනු ඇතැයි මිනිස්සු බලාපොරොත්තු වූහ. අසාධාරණය සහ අපවිත්‍රතාවම නිර්දය ලෙස හෙළා දකිමින් කටයුතු කළ දිව්‍යසිවරයකුවූ ස්නාපක ජොහන්ගේ කීර්තිය [illegible] දුර පැතිර ගියේද යත් එවා ගැලීලිය සහ පෙරෙයියා (Paraea)

ගැලපෙනා වූ හෙරොද් ඇන්ටිපස්ට සවා දැන ගන්නට ලැබුණි. ජොහන් [illegible] නිසා හෙරොද් ඔහු සිරභාරයට [illegible] අවස්ථාවේදී යම් සිසියෙකුට [illegible] ආගමික [illegible] සුදුසු අවස්ථාවක් [illegible] ස්නාපක ජොහන්ට වඩා වැදගත් [illegible] ප්‍රසිද්ධියට [illegible] ශ්‍රේෂ්ඨත්වය ජොහන් ලවාම ප්‍රකාශ කරවීම [illegible] ක්‍රියාවක් විය. Q මූලාශ්‍රයට එකතු කරන ලද කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] ඒ අනුව ස්නාපක ජොහන් ශ්‍රේෂ්ඨ [illegible] ලෙස හඳුන්වා දෙමින් ඔහුගේ ප්‍රශංසාවට ලක් කර තිබේ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයකු [illegible] උන්වහන්සේ විසින් කරන ලද ප්‍රාතිහාර්ය පිළිබඳ විස්තර තොරතුරු [illegible] සඳහන් වේ. ඊට අනතුරුව ජේසුස් වහන්සේ ලවා ජොහන් පිළිබඳ ප්‍රශංසාත්මකව කථා කරවමින් ජොහන් සහ ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] පිළිබඳ පෙරනිමිති පළකරන්නා ලෙස හඳුන්වා දෙමින් විසිතුරු වර්ණනාවක් කර තිබේ. ඒ අනුව සලකා බැලීමේදී ස්නාපක ජොහන් කළ පරිදි ජේසුස් වහන්සේ, අසාධාරණය සහ අයුක්තිය [illegible] කථා කළ බව පැහැදිලි කිරීම සඳහා කථා ප්‍රවෘත්ති ඉදිරිපත් කර තිබීම තර්කානුකූලය.

කරුණු මේ ආකාරයෙන් සලකා බැලීමේදී මේ සම්පූර්ණ කථාවම ගැලවුම්කාරයකුගේ ආගමනය අපේක්ෂාවෙන් සිටි මිනිසුන්ට පිළිගත හැකි වන අයුරු ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතය නිර්මාණය කිරීම සඳහා ලියන ලද සාර්ථක ප්‍රබන්ධ කථාවක් ලෙස කෙනෙකුට හැඟෙන්නට පුළුවන. [illegible] කාලයේදී මෙම තොරතුරු ශුභාරංචියේ පොත් වලට ඇතුළත් කරන ලද්දේ එවැනි පරමාර්ථයක් මුල් කරගෙනද? සමහර විට එය එසේ වන්නට පුළුවන. බෞද්ධ ශ්‍රාවකයකු වූ ජේසුස් වහන්සේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ගැලවුම්කාරයකු බවට පරිවර්තනය කරනු ලැබූ තීරණාත්මක අවස්ථාව මෙය විය. එපමණක් නොව එය සම්පූර්ණයෙන්ම ගොතන ලද ප්‍රබන්ධ කථාවක් නොව සත්‍ය සිදුවීම් සවා ඊට ඇතුළත් කර තිබෙන බව මෙම කථා ප්‍රවෘත්තියෙන් පැහැදිලි වේ.

ජේසුස් වහන්සේ යනු ඇත්ත වශයෙන්ම පැමිණෙන්නට සිටි [illegible] කාරයාද නැද්ද යන කාරණය පිළිබඳව ජොහන් විසින් තම ගෝලයින්ට යොමුකළ ප්‍රශ්නය (මතෙව් 11:3) එවැනි සිද්ධියක් සැබැවින්ම [illegible] පෙන්වන ලකුණකි. එවැනි සිද්ධියක් ඇති නොවූයේ නම් [illegible] සඳහන් කිරීමට හේතුවක්

නොමැත. ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] කරනු ලැබුයේ නම් [illegible] ආගමිකයින්, දැන සිටින්නට ඇත. ඒ නිසා [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ගෝලයින් [illegible] ඔවුන්ට වූවමනා විය.

මෙ කාලය වනවිට ජේසුස් වහන්සේ වයස අවුරුදු තිහකට වඩා [illegible] ස්නාපක ජොහන්ගේ [illegible] ජේසුස් නම් වූ අපූරුව පුද්ගලයෙක් හදිසියේ මතුවිය. ස්නාපක ජොහන්ගේ අනුගාමිකයින්ගෙන් සමහරෙක් ජේසුස් වහන්සේ වෙත ඇදී යන්නට ඇත. ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ අනුව (ජොහන් 1:35-39) ජේසුස් වහන්සේගේ මුල් ශ්‍රාවකයින් වූයේ එවුන්ය. [illegible] ආගමික නිකායන සාමාජිකයින් වූ ජොහන්ගේ ගෝලයින් ජේසුස් වහන්සේ විසින් දේශනා කළ [illegible] පිළිගනු ලැබුවේ නම්, [illegible] සමාන අදහස් දැරූ පුද්ගලයින් අතුරින් [illegible] ශ්‍රාවකයින් [illegible] අනුගාමිකයින්ට මේ [illegible] (ජොහන් [illegible] ඒ නිසා ස්නාපක ජොහන් සහ ජේසුස් වහන්සේ අතර [illegible] බව ප්‍රකාශ කරන කථා ප්‍රවෘත්තිය ගොතන ලදී. ජේසුස් වහන්සේ විසින් ප්‍රාතිහාර්ය පෑම පිළිබඳව ජොහන්ගේ ගෝලයින් කොතරම් [illegible] යන් ජොහන් තුළ සැකයක් ඇතිවිය. ඒ නිසා ඔහු තම ගෝලයින් කරුණු පරීක්ෂාකර බැලීම සඳහා පිටත්කර හරින ලදී.

Q අනුගාමිකයින් ජොහන්ගේ [illegible] නිකායට අයත්ව සිටි [illegible]

[illegible] පිළිබඳ [illegible] පිළිගෙන ක්‍රියාකළ බව පිළිගත හැකිය. [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ශාස්තෘවරයා [illegible] උන්වහන්සේගේ දේශනා ඇතුළත් Q [illegible] ඇතුළත් [illegible] බෞතිස්ම මූලාශ්‍රය [illegible] නොපිළිගත්හ. මැන්ඩියන් නිකායිකයින් මෙන් බෞතිස්ම නිකාය [illegible] නිකායිකයින්ද තම අති පූජ්‍ය ශාස්තෘවරයා ලෙස සලකනු ලැබුවේ ජොහන්ය. [illegible] සාමාජිකයින් තම නිකායට [illegible] ජොහන්ගේ කථා ප්‍රවෘත්තියට විශේෂ තැනක් ලබා දී තම ශක්තිය වර්ධනය කර ගැනීමට උත්සාහ කළහ. ජේසුස් වහන්සේ ජොහන්ගේ අනුගාමිකයකු වූ බවත්, උන්වහන්සේ ජොහන් ඉතා උසස් කොට සැලකූ බවත් ශුභාරංචියේ සටහන් කරන ලදී. 'මම ඔබට කියමි. මව් කුසින් බිහිවූ කිසිවෙක් ජොහන්ට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ නොවේ. (QS 17). ජේසුස් වහන්සේ විසින් ශ්‍රේෂ්ඨතම පුද්ගලයා ලෙස හඳුනාගත් මෙම පුහුනට දිව්‍යසිවරයා විසින් අනතුරුව ජේසුස් වහන්සේ යනු ගැලවුම්කාරයා ලෙස හඳුන්වාදී තිබේ. මෙසේ ජේසුස් වහන්සේගේ අනුගාමිකයින් උන්වහන්සේ ජොහන් විසින්ම ප්‍රකාශ කරනු ලැබූ ගැලවුම්කාරයා ලෙස බෞතිස්ම නිකායිකයින්ට ඉදිරිපත් කරයි. ජේසුස් වහන්සේ ගැලවුම්කාරයා ලෙස නොපිළිගැනීමෙන් [illegible] ඇති අනර්ථය පිළිබඳ [illegible] අනතුරු හැඟවීමක් මේ ප්‍රකාශය තුළ ගැබ්ව තිබේ. කිසිම මිනිසෙක් ජොහන්ට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ නොවේය යනුවෙන් ජේසුස් වහන්සේ විසින් කර ඇති ප්‍රකාශයට අනතුරුව මෙසේද සඳහන් කර තිබේ: 'එහෙත් ස්වර්ග රාජ්‍යයේ සිටින ඉතා කුඩා තැනැත්තේ ඔහුට වඩා උතුම්ය' (QS 17). දෙවියන්ගේ රාජ්‍යයට ඇතුළත්විය හැක්කේ ජේසුස් වහන්සේගේ අනුගාමිකයින්ට පමණි. ඒ නිසා බෞතිස්ම නිකායිකයින් [illegible] දෙවියන්ගේ රාජ්‍යයට ඇතුළුවීම සඳහා අප සමඟ එකතු වන්න. ඔබේ ශාස්තෘවරයා වූ ජොහන් විසින් පෙන්නුම් කරනු ලැබූ මාර්ගයේ ගමන් කරන්න. ගැලවුම්කාරයාණන්ගේ [illegible] ඉක්මනින් [illegible] ඒ අපේක්ෂාවයි.

මේ ජනප්‍රවාද වලට පසුබිම් වූ මුල් මූලාශ්‍රයන් ඇසුරු කරගෙන [illegible] Q නිකායිකයින්ට වෙනස් වූ සම්ප්‍රදායක් බිහිවන්නට පටන් [illegible]. ජේසුස් වහන්සේ බෞතිස්ම කරනු ලැබීම පිළිබඳ නව [illegible] සඳහන් කරා ප්‍රවෘත්තිය එසේ බිහිවූ සම්ප්‍රදායේ [illegible] ශුභාරංචියේ [illegible] ජොහන් සහ ජේසුස් වහන්සේ අතර පැවති කිට්ටු

සම්බන්ධතාවය විස්තර කරන කථා ප්‍රවෘත්තිය [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] බෞතිස්ම ස්නාපනය පිළිබඳ [illegible] Q මූලාශ්‍රය [illegible] ආගමික සම්ප්‍රදාය තුළ [illegible]. එසේ නම් ජේසුස් වහන්සේ බෞතිස්ම ස්නාපනය ලැබූ බව සඳහන් කරා ප්‍රවෘත්තිය [illegible] කළ හැකිද? ජේසුස් වහන්සේ බෞතිස්ම ස්නාපනය ලැබීම පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය ඇත්ත වශයෙන්ම ක්‍රිස්තියානි දේවධර්මය [illegible] ජොහන් විසින් [illegible] බෞතිස්ම කරනු ලැබුයේ [illegible] (මාක් 1:4). එසේ නම් ජේසුස් වහන්සේ බෞතිස්ම කරනු ලැබුයේ කුමක් නිසාද? [illegible] ආගමික නිකායකට [illegible] 'ජේසුස් [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගමට පිළිගත හැකි නොවේ. ඒ නිසා ජේසුස් වහන්සේගේ බෞතිස්ම ස්නාපනය [illegible] චාරිත්‍රයක් ලෙස අර්ථ නිරූපණය කරන ලදී.

ජේසුස් වහන්සේ සහ ජොහන් අතර [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ බෞතිස්ම ස්නාපනය පිළිබඳ විවිධ ජනප්‍රවාද ගොඩ නැගී තිබේ. එය පසුකාලයේදී බිහිවූ විවිධ ක්‍රිස්තියානි ආගමික කණ්ඩායම් අතර බෞතිස්ම ස්නාපනය කිරීමේ චාරිත්‍රයට වැදගත් ස්ථානයක් හිමිවීම නිසා බෞතිස්ම කිරීම [illegible] ආකාරයට ආගම තුළ පිළිගත හැකි තත්වයකට පත් කිරීමට කරන ලද උත්සාහයක් වීමට පුළුවන. කෙසේ වෙතත් Q මූලාශ්‍රයේ හෝ මාර්සියොන් (Marcion) විසින් ලියන ලද පැරණිතම ක්‍රිස්තියානි ශුභාරංචියේ ජේසුස් වහන්සේ බෞතිස්ම ස්නාපනය ලැබූ බව සඳහන් නොවේ. ජේසුස් වහන්සේ වැනි ශ්‍රේෂ්ඨ මිනිසෙකු බෞතිස්ම කිරීමට [illegible] පුද්ගලයකු නොවන බව ප්‍රකාශ කරමින් උන්වහන්සේ බෞතිස්ම කිරීමට ජොහන් [illegible] (Ebionite) ශුභාරංචියේ සඳහන් වේ. [illegible] ශුභාරංචිය (Apocryphal Gospel of the Hebrews) නමැති ශුභාරංචිය පිළිබඳ [illegible] බෞතිස්ම කිරීම පිළිබඳ [illegible] සඳහන් කර ඇති ආකාරයට බෞතිස්ම කිරීම අනවශ්‍ය බව ජේසුස් වහන්සේ කල්පනා කළ අතර බෞතිස්ම ස්නාපනය ලැබිය යුතුබව උන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් ඇරූ අදහසක් විය.

ජේසුස් වහන්සේ සැබවින්ම ජෝර්දානයේ ස්නාවකයින් (Baptist) අතර [illegible] පැමිණියේ නම් [illegible] තම ඉගැන්වීම් ශ්‍රවණය කිරීම සඳහා [illegible] බෞතීස්ම ස්නාපනය [illegible] සිතිය නැකිය. [illegible] ධර්මාචාර්යවරුන් සහ සම්මත මතධාරීන් ජේසුස් වහන්සේ කෙතරම් සැලකිල්ලක් දැක්වූ බව සිතිය නොහැකිය. උන් වහන්සේගේ දේශනා ඇසීමට වඩාත් සුදුසු ශ්‍රාවකයින් වූයේ තව ආධ්‍යාත්මික විමුක්තියක් අපේක්ෂා කළ විස්තර කළ නොහැකි තරම්වූ දැඩි අසහනයකින් පෙළෙමින් ජීවත්වූ දිවැසිවරුන් පසුපස යමින් [illegible] ජීවිත ගත කළ සාමාන්‍ය ජනතාවය. ජේසුස් වහන්සේට එහිදී ජොහන් හමුවූවාද නැද්ද යන කාරණය එතරම් පැහැදිලි නැත. නමුත් ජොහන් උන්වහන්සේ ගැන දැන සිටි බවත් ජොහන්ගේ ගෝලයින් සමහරවිට බෞතීස්ම ස්නාපනය ලබා ගන්නා ලෙස ජේසුස් වහන්සේට ආයාචනා කරන්නට ඇති බවත් ඒ සම්බන්ධයෙන් පවතින පරස්පර විරෝධී කථාප්‍රවෘත්ති වලින් හැඟේ.

ජොහන් වටා සිටි ආගමික කණ්ඩායමේ නීත්‍යානුකූල අනුප්‍රාප්තිකයින්වූ මැන්ඩියන් (Mandaeans) නිකායිකයින් විසින් ජේසුස් වහන්සේ යනු තමන් මුලින් අයත්ව සිටි ආගමික කණ්ඩායම අත්හැර ගිය පුද්ගලයකු (Apostate) ලෙස සලකනු ලැබීම මෙහිදී වැදගත් වේ. [illegible] වූ ස්වතන්ත්‍ර ආගමක් ස්ථාපිත කිරීම මගින් ජේසුස් වහන්සේ [illegible] අසාධාරණයක් කර තිබෙන බව මැන්ඩියන් නිකායිකයින් [illegible] කරයි. ඒ නිසා, ඔවුන් විසින් ඉතා වැදගත් ආගමික ග්‍රන්ථයක් ලෙස සලකන ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ ස්නාවක ජොහන් විසින් ජේසුස් වහන්සේ බෞතීස්ම කරන ලද්දේ අකමැත්තෙන් බව සඳහන් කර තිබේ.

මෙම කථාප්‍රවෘත්තියේ මුල් ස්වරූපය එබියෝනයිට් මතෙව් (Ebionitic Mathew) යනුවෙන් හැඳින්වෙන ශුභාරංචියට වඩා පැරණිවූ හෙබ්‍රෙව් ([illegible]) ශුභාරංචියේ දක්නට ලැබේ. ආගමික බලපෑම නිසා එතරම් වෙනස්කම් කර ඇති බවක් නොපෙනේ. එහි සඳහන් කර ඇති පරිදි ජොහන් ජේසුස් වහන්සේ විසින් හෝ ජේසුස් වහන්සේ ජොහන් විසින් හෝ බෞතීස්ම කිරීමෙන් පසුව පවා ජොහන් තම ශ්‍රාවකයින් පිරිවරා සිටීමෙන් ඒ බව පැහැදිලි වේ. ශුභාරංචියට අනුව ජොහන් යනු [illegible] ආගමනය දැනුම් දෙන පුද්ගලයකු පමණක් (Only the Precursor) නිසා ඇත්ත වශයෙන්ම පිදුවිය යුතුව තිබුණේ ඔහුගේ [illegible] විසින්ද, ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් බවට පත්වීමය. ස්නාවක

ජොහන් මැකේරස් නැමති ස්ථානයේදී (Machaerus) සිරභාරයට ගැනීමෙන් පසුව පවා ජේසුස් යනු [illegible] පැමිණීමට [illegible] ද නැද්ද යන ප්‍රශ්නය [illegible] පළ කළේය. [illegible] බෞතීස්ම ස්නාපනය පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තියේ ඇති [illegible] පැහැදිලි වේ.

ඈත අතීතයේ බෞද්ධ පදනමක පිහිටා [illegible] සම්ප්‍රදාය තුළ [illegible] ලෝකය පිළිබඳ දර්ශනය සහ ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් [illegible] පිළිබඳ [illegible] ආගමික දර්ශනය සමග [illegible] පිරිසක් [illegible] ආගමික [illegible] පැවතිය. [illegible] ඉදිරියේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ ජෝර්දානයේ සිටි ස්නාවකයන් සමඟ ජීවත්වූහ. [illegible] ආගමේ [illegible] සිටියහ. [illegible] ලෙස [illegible] ගනු ලැබූහ. [illegible] ක්‍රිස්තියානි දර්ශනවාදී [illegible] ජේසුස් වහන්සේ තම ගෝලයකු ලෙස බෞතීස්ම කිරීමට [illegible] නමුත් ජොහන් සහ ඔහුට වඩා ප්‍රසිද්ධ [illegible] අතර මත ගැටුමක් ඇතිවිය. එම මතභේදය [illegible] දිවැසිවරයාගේ [illegible] ජොහන්ගේ ශ්‍රාවකයින් [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ඇත. Q මූලාශ්‍රයේ සඳහන් කර ඇති කරුණු වලින් පැහැදිලි වන පරිදි [illegible] පමණක් නොව Q මූලාශ්‍රයට පසුව ලියනු ලැබූ Q¹ හා Q² වශයෙන් හැඳින්වෙන මූලාශ්‍ර [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති වලින් [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවන චරිතය සම්බන්ධ [illegible] මතෙව්ගේ ශුභාරංචිය ලියන අවස්ථාවේදී බෞතීස්ම කිරීම පිළිබඳ [illegible] ලියවිලි [illegible] කථා ප්‍රවෘත්තිය තව දුරටත් යටපත් කළ නොහැකි විය. ජොහන් යනු ජේසුස් වහන්සේගේ පැමිණීම පිළිබඳව ප්‍රවෘත්තිය ප්‍රකාශයට පත්කරන්නා [illegible] විසින් මෙම කථා ප්‍රවෘත්තියට කරන ලද ප්‍රතිශෝධනයක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි. එය ආගමික ගවේෂකයින්ට හිසරදයක් වී ඇති ජේසුස් වහන්සේගේ බෞතීස්ම ස්නාපනය පිළිබඳ පරස්පර විරෝධී කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible] ශුභාරංචියේ දක්වා ඇති පරිදි ජේසුස්

[illegible] [illegible] යොහන් විසින් බෞතීස්ම කරනු ලැබුයේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] හැකියාවක් වහන්සේද නිසා වී නම්, පසුව මේ පැමිණෙන්නාව [illegible] [illegible] [illegible]? එපමණක් නොව බෞතීස්ම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඒ "මේ මාගේ ප්‍රියාදර ජනාපනය [illegible] [illegible] [illegible] මා ඉතා පැහැදී සිටිමි" යනුවෙන් අපූර්ව වචන [illegible], ඔබ මම [illegible] ඉතා පැහැදී [illegible] [illegible] [illegible]? මේ සම්බන්ධයෙන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බෞතීස්ම ස්නාපනය කරණු ලැබූ අවස්ථාවේදී එවැනි සිද්ධියක් ඇති නොවූ බව හෝ ජේසුස් වහන්සේ බෞතීස්ම ස්නාපනයක් නොලැබූ සේක.

පුද්ගලයකුගේ පාරිශුද්ධත්වය පෙන්නුම් කිරීම සඳහා බෞතීස්ම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අවශ්‍ය පැයි ජේසුස් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Q මූලාශ්‍රයේ සඳහන් තවත් කරුණකින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] පැහැදිලි වේ. [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] [illegible] කථා ප්‍රවෘත්තියකය. එම කථා ප්‍රවෘත්තියේ [illegible] [illegible] [illegible] සඳහන්වන කථා ප්‍රවෘත්තියකය. එම කථා ප්‍රවෘත්තියේ [illegible] [illegible] බැලීමේදී එය ජේසුස් වහන්සේ ගේ සැබෑ ප්‍රකාශයක් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බවත් පෙනේ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Q අනුගාමිකයින් ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] පැවති කාලයේදී Q අනුගාමිකයින් විසින් විවිධ පරමාර්ථ සඳහා අනුවර්තනය කරන ලදී. මෙම ප්‍රකාශයද එම සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කරමින් ප්‍රතිශෝධනය කර ජේසුස් වහන්සේ [illegible] පත් කරන ලද ප්‍රකාශයක ස්වරූපයෙන් ඉදිරිපත් කර තිබේ.

"[illegible], [illegible] දිළු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

"පරිසිවරුනි, තොපට සිදුවන විපතක මහත! මන්ද තොප කෝප්පය සහ පිඟාන පිටතින් පමණක් පවිත්‍ර කරන්නාහුය. එහෙත් තොපගේ ඇතුළත තෘෂ්ණාවෙන් හා අම්මිටයෙන් පිරී තිබේ. ඇතුළත පිරිසිදු කර ගනුව. එවිට තොපගේ පිටතද පිරිසිදු වනු ඇත. එම්බා පරිසිවරුනි, තොපට වන විපතක මහත! තොප ධර්ම ශාලාවේදී ප්‍රධාන ආසන වලටත්, වෙළඳ පොළේදී නොවැන්ද ලැබීමටත් ප්‍රිය කරති. තොපට සිදුවන විපතක මහත! මන්ද තොප පිටතින් පෙනෙන ලෙස පෙනෙන ඇතුළත නැතිකසල පිරුණු සොහොන්කොත් වැනි හෙයිනි." (QS 34)

මෙහිදී පුද්ගලයකුගේ ආධ්‍යාත්මික පාරිශුද්ධත්වය සහ ඒය [illegible] [illegible] [illegible] ප්‍රකාශ කිරීමේ ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කර දීම සඳහා ජේසුස් වහන්සේ පරිසිවරුන් විසින් පිටතින් පමණක් පිරිසිදු කරනු ලබන එහෙත් ඇතුළතින් අපිරිසිදු කෝප්පය සංකේතයක් උපයෝගී කර ගෙන තිබේ. මෙම ගන්නෙහු Q මූලාශ්‍රයේ පිටිය ඇතුළින් ඉදිරිපත් කර තිබෙන සැටි අපි දුටුවෙමු. සැබෑ ආධ්‍යාත්මික ශ්‍රේෂ්ඨත්වය [illegible] බාහිර ආවේශය හා සම්බන්ධව කාරණයක් නොවන බවත්, ඒ සඳහා ලබා තපස් රකීම අනවශ්‍ය බවත්, පාරිශුද්ධිය පිණිස බාහිර විධි පිළිපැදීම හෝ සැස කිරීම [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ මිනිසුන්ට නිරතුරුව පෙන්වා දුන්හ. සැබෑ ආධ්‍යාත්මික ශ්‍රේෂ්ඨත්වයක් ඇතිකර ගැනීම පිණිස පිළිපැදිය යුතු ප්‍රතිපත්ති කරුණු ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ ඇතුළත්වේ.

මෙහිදී තෙරවාද බුදුසමයේ දක්වෙන බෞතීස්ම කිරීම පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය සහ ලලිත විස්තරයේ සඳහන් කථා ප්‍රවෘත්තිය අතර පවතින සමානකම් කෙරෙහි වැඩි වැඩියෙන් අවධානය යොමු කර තිබේ. [illegible] සිදුහත් කුමරුගේ ළමා කාලයේදී ඔහුගේ මව කුමරුවා පූජාවක් සඳහා දේවාලයට රැගෙන යයි. මුලදී කුමරු ඊට අකමැති වුවත් එකල පැවති ආගමික සම්ප්‍රදායට ගරු කරමින් ඊට එකඟවේ. මේ කථා ප්‍රවෘත්ති දෙකේම එන කථා නායකයින් මුලදී කිසියම් ආකාරයක දෙගිඩියාවකින් පසුව අනතුරුව පවතින සම්ප්‍රදායට අනුව කටයුතු කරයි. බෞතීස්ම කිරීම පිළිබඳ සිද්ධිය සහ එම සිද්ධිය ලද්දිකාගේ වන ආකාරයෙන් බුදුසමයේ පොත්වල එය ඉදිරිපත් කර තිබෙන සැටි විශ්වාසකටයුතු වේ. මේ අවස්ථා දෙකේදීම දෙවියන් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද ප්‍රීතිවාක්‍යද බොහෝ දුරට සමානය. ඒ නිසා 'ලලිත විස්තරයේ' ඇතුළත් වර්ණනා වලට අනුව බෞතීස්ම ස්නාපනයද ඉදිරිපත් කර තිබෙන බව පෙනේ. ජේසුස් වහන්සේගේ බෞතීස්ම ස්නාපනය පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය අවසාන කර තිබෙන්නේ 'ලලිත විස්තරයේ' එන විස්තර වර්ණනාවකට සමාන අයුරිනි. බුද්ධත්වය ලැබීමෙන් පසු බුදුන් වහන්සේ දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදනු ලබන දෙවියන්ටත් වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයකු බවට පත්වූ බව එහි සඳහන් වේ. මෙසේ, ජේසුස් වහන්සේ සැබැවින්ම බෞතීස්ම කරනු ලැබුවේ නැත යන අපේ උපකල්පනය සනාථ කරමින් එම සිද්ධිය පිළිබඳ පවතින සම්පන්න පුරාණෝක්ති විස්තරය බුදුන් වහන්සේගේ ජීවන චරිතය හා සම්බන්ධ තොරතුරු වලට සමානකමක් පෙන්වයි.

ජේසුස් වහන්සේ පරීක්ෂාකිරීම පිණිස යොහන්ගේ දේශනය හා පසු මිනිසුන් හෝලයින් උන්වහන්සේ වෙත පැමිණි අවස්ථාවේදී සේසුස්

[illegible] පිළිතුරු උන්වහන්සේගේ වරිතයේ [illegible] ප්‍රශ්නයට විදහා දක්වයි.

ඔවුන්ට පිළිතුරු දී ඉක්මනින් පිටත්කර හැරීමේදී උන්වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කළ [illegible] පුද්ගලයකු වශයෙන් උන්වහන්සේ [illegible] කරයි. එම වචන ප්‍රකාශ කළේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින්ද, [illegible] උන්වහන්සේගේ ගෝලයින් විසින්ද [illegible] කාරණය [illegible] සැකයක් නැත. මෙහිදී [illegible] යොමුවන කාරණය නම් බුදුන් වහන්සේ පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්ති ඊට සමාන වචන යොදා ගනිමින් විස්තර කර තිබීමය.

"[illegible] ලැබුණි. ...බිහිරන්ට සන් ඇසෙන්නට පටන් ගත්තේය. රෝගීන් සුවය ලැබූහ. සාගින්නෙන් සහ පිපාසයෙන් පෙළෙන්නවුන්ට ඉන් සැනසීම ලැබුණි. [illegible] විකල වූවන්ට [illegible] සිහිය ලැබූහ. අන්ධයින්ට [illegible] ලැබුණ." (ලලිතවිස්තරය VII)

"ජේසුස් වහන්සේ උත්තර දෙමින් 'ඔබ ගොස් අසන දකින දේ යොහාන්ට දන්වන්න. අන්ධයෝ පෙනීම ලබති. කොරු ඇවිදිති. ලාදුරු රෝගීහු සනීප කරනු ලබති. බිහිරන්ට ඇසෙති. මළවුන් නැගිටුවනු ලබති. දිළින්දන්ට සුබ අස්න ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ." (QS 16)

ජේසුස් වහන්සේ යොහාන්ගේ ගෝලයින් හමුවූයේ උන්වහන්සේ [illegible] දේශනා කරමින් [illegible] කරමින් සිටි අවස්ථාවකදීය. ඒ කාලයේදී උන්වහන්සේ තම ආධ්‍යාත්මික සහ සදාචාරාත්මක දේශනා තුළින් [illegible] පුද්ගලයින් [illegible] හැකි [illegible] බෞද්ධ ඉගැන්වීම් වල සඳහන්වේ. එපරිද්දෙන්ම [illegible] විශ්වාස කළහ. උපවාස කළවුන්ගේ අධ්‍යාත්මික පාරිශුද්ධත්වය සලකා ගැනීම සඳහාය. Q[1] මූලාශ්‍රයේ දැක්වෙන දේශනා කෙතරම් දුරට බෞද්ධ ඉගැන්වීම් [illegible] යන් ජේසුස් වහන්සේ තම සදාචාරාත්මක අනුශාසනා [illegible] අවධිවින් ලෙස යොදා ගෙන ඇතැයි [illegible] බෞද්ධ [illegible] සම්භාරය නමැති කෝෂ්ඨාගාරයෙන් [illegible] වසර 500 කට පෙර සිද්ධාර්ථ ගෞතමයන් වහන්සේ

විසින් [illegible] දේශනා කළ ධර්මය ජේසුස්වහන්සේ විසින් [illegible] දේශනා කරමින් ප්‍රචලිත කළේ කෙසේද? ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු ලබා ගැනීම සඳහා [illegible] විසින් [illegible] අශෝක රජතුමා විසින් [illegible] භික්ෂූන්ගෙන් [illegible] ජේසුස් වහන්සේ ජීවත්ව සිටි කාලයේදී ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා හා සිරියාව වැනි ප්‍රදේශවල [illegible] සිටියේද? යන කාරණය මෙතැන් සිට සොයා බලමු.

තුන්වන කොටස

ජේසුස් වහන්සේ බිහිවීමට පෙර හා ඉන්පසු පැවති ආගමික පරිසරය

බුදු දහම බටහිර රටවල ව්‍යාප්ත වීම

ක්‍රිස්තු පූර්ව තුන්වන සිය වර්ෂයේ මැද භාගයේදී පමණ අශෝක රජතුමා ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා විදේශ රටවලට දූතයින් පිටත් කර හැරීමෙන් පමණක් නැවතුනේ නොවීය. එතුමා ඉන්දියාවෙන් බැහැර පිහිටි රටවල පවා විහාර ආරාම ඉදි කළේය. එපමණක් නොව භික්ෂූන්ගේ අවශ්‍යතා මැනවින් සොයා බලා කටයුතු කිරීම, සතුන්ට සිදුවිය හැකි උපද්‍රව වලින් වළක්වා ගැනීම පමණක් නොව, අනාථයන්ගේ ජීවිතාරක්ෂාව කරු කිරීම සහ සියලු සත්වයින් කෙරෙහි මෛත්‍රිය පැතිරවීම සඳහා කටයුතු කිරීම පිණිස ධර්ම මහාමාත්‍යවරු පත්කරනු ලදී. අශෝක රජතුමාගේ ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතුවල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් යවනයින් (ග්‍රීකවරු) බුදු දහම වැළඳ ගත් බව 'මහාවංශය', 'දීපවංශය' සහ බුද්ධඝෝෂ හිමියන් විසින් රචනා කරන ලද 'සමන්තපාසාදිකාව' නමැති පොත් වල සඳහන් වේ. හෙලනිසියානු සංස්කෘතිය හිමිවූ ග්‍රීක ලොවෙහි ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා ග්‍රීසිය වෙත පිටත් කර හරිනු ලැබූ අත්දැකීම් වලින් පරිපූර්ණවූ ජ්‍යෙෂ්ඨ තෙරුන් වහන්සේලාගේ නම් පවා එම පොත්වල සඳහන් කර තිබේ. මහාරක්ඛිත මහ තෙරණු ග්‍රීක ජාතිකයින් විශාල පිරිසකට කාලකාරාම සුත්තන්තය දේශනා කළ බවත්, ඒ අවස්ථාවේදී දහස් ගණන් ජනතාව මාර්ග ඵලවලට පැමිණි බවත්, විශාල පිරිසක් මෙම අලුත් ආගමේ පිහිට පතා පැමිණි බවත් එහි සඳහන් වේ. මොග්ගලිපුත්ත තිස්ස ස්ථවිරයින් වහන්සේ විසින් ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා තෝරාගන්නා ලද භික්ෂූන් අතර බෞද්ධාගම වැළඳගත් ධර්මය පිළිබඳ මනා දැනීමක් ඇති යෝනක ධම්මරක්ඛිත නම් වූ ග්‍රීක ජාතික ස්ථවිරයින් වහන්සේ නමක්ද වූහ. උන්වහන්සේ ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා ඈත බටහිර පිහිටි අපරන්ත දේශයට පිටත් කර යවනු ලැබීය. එහිදී අග්ගික්ඛන්ධෝපම සූත්‍රය දේශනා කළහ. ඒ අවස්ථාවේදී හාත්පසින්ද ඇතුළු විශාල පිරිසක් බුදුදහම වැළඳගත් බව වාර්තා වේ.

අශෝක රජතුමාගේ ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු වල සාර්ථකත්වයට හේතුවූ ඓතිහාසික සාධකයක් තිබුණි. ග්‍රීසියේ ඇතන්ස් නුවර වාසය කළ සාර්මෙනොචේගාස් වැනි බටහිර රටවල වාසය කළ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ සහයෝගය ඒ සඳහා නොඅඩුව ලැබුණි. කෙසේ වෙතත් මෙහිදී බුද්ධ ධර්මය වැළඳගත් පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රමාණය සලකා බැලීමේදී සංඛ්‍යාත්මක නොවන අතිශයෝක්තියෙන් ඉදිරිපත් කිරීමේ ඉඟියකුදු ප්‍රමාණය පිළිබඳවද අප සිහිතබා ගත යුතුය. කෙසේ වෙතත් මෙම සිද්ධිය අතිශයෝක්තියෙන් යුතුව ගොතන ලද කථා පුවත්ද නොවන බවත්, අශෝක රජතුමා විශේෂ උනන්දුවකින් යුක්තව ධර්ම ප්‍රචාරක

ගතවූ [illegible] ලද ඒවින් තේරුම් ගැනීමට අවුරුදු දෙදහසකට වඩා ගතවූ බව සැලකේ. 1932 වර්ෂයේදී ශ්‍රීමත් ජෝන් මාර්ෂල් නමැති සුප්‍රසිද්ධ පුරාවිද්‍යාඥයා විසින් උතුරු ඉන්දු නිම්නයේ තක්සිලා-සර්කැප් නමැති ස්ථානයේ තිබී පාමිතාප ශිලා ලේඛනවලට වඩා පැරණි වූ ශිලා ලේඛනයක් සොයා ගනු ලැබීය. කිරි ගරුඬ පාෂාණයෙන් අටපට්ටම් හැඩයට නිර්මාණය කරන ලද කුලුනක තිබූ මෙම ශිලා ලේඛනය ලියා තිබෙන්නේ ඉරාන මිලදැමට නදුවූ ඇරමයික් භාෂාවෙනි. කලක් පර්සියාවට අයත්වූ මෙම වයඹදිග ප්‍රාන්ත වල ජීවත්වූ මිනිසුන් ඇරමයික් භාෂාව භාවිතා කළ බවත්, ලිවීම සඳහා ඛරෝෂ්ඨී අක්ෂර භාවිතා කළ බවත් මීට කලින් දැන සිටි කරුණකි. නමුත් රටේ අනෙක් ප්‍රදේශවල ලිවීම සඳහා පාවිච්චි කරන ලද්දේ බ්‍රාහ්මී අක්ෂර හෝඩියයි. දේශ සීමා ආසන්නයේ පිහිටි ප්‍රදේශවල තත්වය මීට වඩා වෙනස්විය. විවිධ නියෝග [illegible] පත්කිරීම සඳහා ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ව්‍යවහාර වන විවිධ භාෂාවලට අයත් අක්ෂර භාවිත කරනලදී. සමහර නියෝග, පර්සියානු, ඉතාලි හෝ අවනත භාෂාවලින් ප්‍රකාශයට පත්කර තිබේ. මේ නිසා තක්සිලා-සර්කැප් ටැම්ලිපිය කියවීමේදී ඒ පිළිබඳ අර්ථකථන කළ වාගවිද්‍යාඥයින්ට මහත් දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ පෑමට සිදුවිය. එපමණක් නොව මෙම ශිලා ලේඛනය එතරම් හොඳින් සංරක්ෂණය කර නොතිබීම නිසා එහි වචන අර්ථය කොහෙත්ම කියවිය නොහැකි තරම් මැකී ගොස් තිබුණි. මුලදී මෙම ශිලා ලේඛනය කිසියම් උසස් නිලධාරියකු වෙනුවෙන් ඉදිකරන ලද පිහිටුවනයක් ලෙස සලකනු ලැබීය. 1940 දශකයේ අග භාගයේදී එවින් විස්තර කර තිබෙන්නේ කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් බව අනුමාන කරන ලදී. එහෙත් 1958 වර්ෂයේදී තක්සිලා නුවරට සැතපුම් 500 ක් පමණ නිරිත දිගින් පිහිටි ඇෆ්ගනිස්ථානයට අයත් කන්දහාර් ප්‍රාන්තයේ තිබී සොයා ගන්නා ලද ඇරමයික් භාෂාවෙන් ලියන ලද වෙනත් ශිලා ලේඛනයක් ශේෂ කොටගෙන තක්සිලා ටැම්ලිපියේ ලියා තිබූ අකුරුවල අනුකට තොරතුරු සොයා ගැනීමට හැකිවීය.[1] ඉතා වැදගත් සොයාගැනීමක් වූ මෙම කන්දහාර් ශිලා ලේඛනය වැදගත්කම අතින් ජෝන් ෆ්‍රැන්සුවා ශැම්පොලියන් ට (Jean Francois Champollion) ඊජිප්තු හයිරෝග්ලිෆික නමින් හැඳින්වෙන අකුරු කියවා තේරුම් ගැනීමට උපකාරීවූ 'රොසෙට්ටා ස්ටෝන්' නමින් හැඳින්වෙන ශිලා ලේඛනයට සමාන කළ හැකිය. මෙම ශිලා ලේඛනය ඇරමයික් සහ ග්‍රීක යන භාෂා දෙකෙන්ම ලියා තිබේ. අශෝක ශිලා ලේඛනවල දක්වෙන සුප්‍රසිද්ධ නියෝග ගණන ශිලා ලේඛනයේද දක්වා තිබේ. තක්සිලා ටැම් ලිපියේ දක්වෙන්නේ ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකීම, නම පියාට කීකරුවීම, ජීවිතයේදී ජීවන ක්‍රමයක් පවත්වා ගැනීම පිළිබඳව උපදෙස් දෙමින් අශෝක රජතුමා විසින් පිහිටුවනු ලැබූ හතරවන සෙල් ලිපියේ දක්වෙන ප්‍රධාන

කොටසක තරමක් කෙටිවූත්, පදනමකවූත් පරිවර්තනයක් බව 1969 වර්ෂයේදී හෙල්මුට් හම්බාක් (Helmut Hambach) නමැති ජර්මන් ජාතික ප්‍රවීණයා විසින් පෙන්වා දී තිබේ.[1] මෙම ශිලා ලේඛනය තක්සිලා පුරාවිද්‍යාත්මක කැණීම් කරනු ලබන අවධියේ 'ඵ' නමින් හඳුන්වන ඇති කොටසේ (F-Block) පිහිටා ඇති මුදුන් දෙකක් සහිත ස්ථූපයක් [illegible] කිසියම් සඳහා යොදාගෙන තිබූ ආරාමිකයා [illegible] ඇති ලෙන [illegible] කර තිබීමට හේතුව ඉන් පැහැදිලි වේ (රූපරාමුව 26). ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා ධර්ම දූතයින් පිටත් කර හැරීමේදී අශෝක රජතුමා එම කාර්යය කෙතරම් උනන්දුවකින් සහ පැහැදුම් සහගත ලෙස ඉටුකර තිබේද කියා ඉන් පැහැදිලිවේ. ඔහු විසින් නියෝග නිකුත් කර තිබෙන්නේ බුදුදහම් මුද්‍රිතය ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා පමණක් නොවේ. එතුමා තම පාලනයට සෘජුවම සම්බන්ධ නොවූ ප්‍රදේශවලද පවා එකී ප්‍රදේශවල ව්‍යවහාර වූ භාෂාවලින් සහ ලිඛිත අක්ෂර වලින් නියෝග නිකුත් කර තිබේ. එතුමාගේ විදේශ ධර්මදූත සේවාවේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ පැහැදිලි අදහසක් ඉන් ලැබේ. එපමණක් නොව මෑතදී සොයාගත් බොහෝ අනුසාර කරුණු රාශියක් එරහා ගැනීමටද එනිසා හැකිවිය. අශෝක රජතුමා විසින් සටහිර දිග ප්‍රදේශවල පිහිටුවනලද එහෙත් තවමත් සොයාගෙන නැති එවැනි ශිලාලේඛන තව කොපමණ සංඛ්‍යාවක් තිබේදැයි කියා කිවහැක්කේ කාටද?

1960 ගණන්වලදී පළමුවරට ඇෆ්ගනිස්ථානයේ තිබී අශෝක ශිලා ලේඛන දෙකක් සොයාගනු ලැබීය. ඉන් එකක් සම්පූර්ණයෙන්ම ලියා තිබෙන්නේ ග්‍රීක භාෂාවෙනි. එය මධ්‍යධරණී ප්‍රදේශවල ජීවත්වූ ග්‍රීක භාෂාව කථාකරන වැසියන්ගේ දැන ගැනීම සඳහා පිහිටුවනු ලැබූ ශිලා ලේඛනයක් බව පැහැදිලිය. එහි සඳහන් කර තිබෙන්නේද දොළොස් වන සහ දහතුන් වන සෙල් ලිපි වල දක්වා ඇති කරුණුය. අනෙක් සෙල් ලිපියේ ඉතා කී සෙල් ලිපි වල ඉන්දියානු පෙළ ඇරමයික් භාෂාවෙන් පිටපත් කර තිබේ. මෙවැනි ඉන්දු ඇරමයික් සෙල් ලිපියක් කන්දහාර් නමැති ස්ථානයෙන්ද සොයාගෙන තිබේ. එය බොහෝ දුරට 1930 ගණන් වලදී ඇෆ්ගනිස්ථානයේ ලැග්මන් නිම්නයේ පිහිටි පුල්-ඉ-ඩරුන්ටේ (Pul-i-Darunteh) නමැති ස්ථානයේ තිබී සොයාගන්නා ලද එහෙත් ඒ කාලයේදී කියවා තේරුම් ගැනීමට නොහැකි වූ වෙනත් ශිලා ලේඛනයකට සමානය. එහෙත් 1966 වර්ෂයේදී සොයාගත් වෙනත් ශිලාලේඛනයක උපකාරයෙන් එහි දක්වා තිබෙන්නේ අශෝක රජතුමාගේ අනෙකුත් ශිලාලේඛනවල ලැබෙන කරුණු බව පැහැදිලි විය.[1]

1969 දී බෙල්ජියානු ජාතික මානව වංශ ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ විශේෂඥයකු විසින් සම්පූර්ණයෙන්ම ඇරමයික් භාෂාවෙන් ලියන ලද

L I වශයෙන් හැඳින්වෙන බොහෝ තොරතුරු ලබා ගැනීමට උපකාරීවූ තවත් ශිලා ලේඛනයක් ලැග්මන් ප්‍රාන්තයේ තිබී සොයාගනු ලැබීය.[3] ඒව වර්ෂ කීපයකට පසු L II වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබූ කලින් සඳහන් කරන ලද ශිලා ලේඛනයට බොහෝ දුරට සමාන ශිලා ලේඛනයක් එම ස්ථානයේ තිබී සොයාගනු ලැබීය.[5] එම ශිලා ලේඛනය පිහිටා තිබුණේ බටහිර සහ පෙරදිග සම්බන්ධ කරන පැරණි වෙළඳ මාර්ගයේ සිට දැකගත හැකි එව දුරින් පිහිටි ගලකය. එකල වැදගත් වෙළඳ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පැවති තක්සිලා නුවර සිට තවලම් කරුවන් විසින් බටහිර රටවලට ගමන් කිරීම සඳහා යොදාගත් වෙළඳ මාර්ගය කයිබර් දුර්ගය සහ ලැග්මන් නිම්නය හරහා වර්තමාන කාබුල් නගරය දක්වාත්, දකුණට කන්දහාර් දක්වාත්, එතැන් සිට කැස්පියන් මුහුදේ දකුණු වෙරල දක්වා විහිදී තිබුණි. එතැන් සිට තවලම් කරුවන්ට මාර්ග තුනක් ඔස්සේ බටහිර දෙසට ගමන් කළ හැකිවිය. මෙසපොටේමියාව, සිරියාව සහ ග්‍රීසිය දක්වා වැටී තිබූ ගොඩබිම් මාර්ගයේ අශෝක සෙල්ලිපි දක්නට ලැබෙන බව දැන් පැහැදිලි වේ. ඒවායේ සඳහන් කර තිබුණේ අශෝක රජතුමා විසින් දස දෙස පතුරුවා හරිනු ලැබූ බෞද්ධ ආචාර ධර්ම පමණක් නොවේ. ඒවා සෙලූසිඩ් (Seleucids), ටොලමි (Ptolomies) සහ මැසිඩෝනියන් විරුන්ට ධර්ම ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා පිටත්කර හරිනු ලැබූ ධර්ම ප්‍රචාරකයින්ට බටහිර දෙසට ගමන් කිරීමේදී උපකාරීවූ මාර්ග සලකුණු (Sign Posts) වශයෙන්ද යොදාගෙන තිබුණි. එම මාර්ග සලකුණු ධර්ම ප්‍රචාර කටයුතු වල යෙදීමට කැමති ඕනෑම කෙනෙකුට පහසුවෙන් ගමන් කිරීමට ඉඩකඩ සලසා දුන්නේය. L I යනුවෙන් හඳුන්වා ඇති ශිලා ලේඛනයේ මෙසේ සඳහන් වේ: "මේ දිශාවේ ටැඩ්මෝර් (Tadmore) නමින් හැඳින්වෙන ස්ථානය පිහිටා තිබේ."[6] ටැඩ්මෝර් යනු පැල්මයිරාව (Palmyra) හැඳින්වීමට භාවිතා කළ පැරණි නම විය. එය සිරියාව සහ පලස්තීනය දක්වා විහිදුන තවලම් මාර්ගයේ පිහිටා තිබූ වැදගත් ස්ථානයක් විය. ලැග්මන් සිට සැතපුම් 2400 ක් පමණ දුරින් පිහිටි විශාල කේම භූමියක්වූ තවලම් කරුවන් පමණක් ගමන් කළ පැල්මයිරා නුවරට ළඟාවිය හැකි මාර්ගය එහි පැහැදිලි ලෙස දක්වා තිබේ (රූප රාමුව 25). L I සහ L II ශිලා ලේඛනවල ඒව පසලින් දැක්වෙන අක්ෂර විග්‍රහ කිරීම ඉතා දුෂ්කරය. එහෙත් විවිධ ස්ථානවලට ඇති දුර ප්‍රමාණ පෙන්නුම් කරන සංඛ්‍යාත්මක තොරතුරු සඳහන් කරමින් තවලම් මාර්ගයක් පිළිබඳ විස්තර එහි ඇතුළත් කර තිබෙන බව පැහැදිලිය. එය ලියා තිබෙන්නේ ඉරාන [illegible] ඇරමයික් අකුරුවලින්ද යන්න නොපැහැදිලිය. කෙසේ වෙතත් [illegible] තියවා ඇති ආකාරයට L II ශිලා ලේඛනයේ සඳහන් කර [illegible] ආගමික පණිවිඩයක් රැගෙන එන පුද්ගලයකු හෝ ආගමි [illegible] තොරතුරු හෝ ගමන් මාර්ගයේ පිහිටා ඇති මාර්ග

සලකුණක් ලෙස සැලකිය හැකි ගලකොඩුවක් පිහිටි ස්ථානයක සඳහන් විය හැකිය. හැබැයි එහි සඳහන් කර ඇති විස්තරය තුමක්ද කියා නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කළ නොහැකිය.

මෙසේ අශෝක රජතුමා බුද්ධ ධර්මය බාහිර ලෝකයේ කෙළවර පිහිටි රටවල ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා පැල්මයිරා නගරය හරහා විහිදුන සුප්‍රසිද්ධ වෙළඳ මාර්ගය සහ යුද කටයුතු සඳහා යොදාගත් මාර්ගය (Military Route) යොදාගත්තේය. ඇකිමෙනිඩ්ස් (Achaemenids) ගේ කාලයේ සිටමෙන්ම ඉන්දීය වෙළඳුන් මෙම මාර්ගය ප්‍රයෝජනයට ගත්බව අපි මීට පෙර සඳහන් කර ඇත්තෙමු.

ඇකිමෙනිඩ් රාජවංශයේ පරිහානියෙන් පසු ලියන ලද හිපොක්‍රැටික් ලේඛනයක (Hippocratic Text) ග්‍රීක් භාෂාවෙන් ගම්මිරිස් සඳහා පෙපරි (Peperi) යන වචනය සඳහන් කර තිබේ. 'පෙපරි' යනු පර්සියාවේ නිෂ්පාදනය කරන වෙළඳ භාණ්ඩයක් බවද එහි සවිස්තරව සඳහන්වේ. කෙසේ වෙතත් 'පෙපරි' යනු පිප්පලි (Pippali) නැමති ඉන්දියානු වචනය විය යුතුය. ඒ කාලයේදී පර්සියාව හරහා බොහෝ ඉන්දියානු භාණ්ඩ ග්‍රීසියට රැගෙන එනු ලැබීය. එම භාණ්ඩ ඔක්සස් (Oxus) හරහා කැස්පියන් මුහුද ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ වලටත් එතැන් සිට පොන්ටොස් ඉයුක්සිනොස් (Pontos Euxeinos) නමින් හැඳින්වූ කළු මුහුද ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයට හෝ පැල්මයිරා හරහා සිරියාවේ ප්‍රදේශවලට හෝ එයින් දකුණු දිගින් මෙසපොටේමියාව සහ අරාබියාව (Arabia) හරහා වැටී තිබූ මාර්ගයක් ඔස්සේ නැබටියන් වරුන් (Nabataeans) විසින්ද රැගෙන එනු ලැබීය. ඉහත කී වෙළඳ මාර්ග ඔස්සේ ඉන්දියාවේ සිට ගෙන එන ලදැයි නිසැකවම කිව හැකි ඇත්දළ පොම්පෙයි (Pompeii) නමැති ස්ථානයෙන් සොයාගෙන තිබේ. ඉතා උසස් මට්ටමක පැවති ග්‍රීක-රෝමන් සහ ග්‍රීක-බෞද්ධ කලා ශිල්ප මෙම වෙළඳ මාර්ගයේ පිහිටි වැදගත් කේන්ද්‍රස්ථානයක්වූ පැල්මයිරා කෝෂ්ඨාගාරයේ හිමිකෙනෙන් පැතිරෙන්නට පටන් ගත්තේය.

මෙම මාර්ගය හුදෙක් වෙළඳ මාර්ගයක් පමණක් නොව ආධ්‍යාත්මික ගමන් මාර්ගයක් වශයෙන්ද යොදාගෙන තිබූ බව මෙම ප්‍රදේශයේ පිහිටුවා ඇති අශෝක ශිලා ලේඛන මගින් පැහැදිලි වේ. ධර්ම ප්‍රචාරය පිණිස බෞද්ධ ධර්මදූත සේවා පිටත්කර යැවීම බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ විමුක්ති මාර්ගයට අනුකූල වන බව අශෝක රජතුමා තේරුම් ගත්තේය. අශෝක රජතුමා විසින් ෂාබාස්ගාර් නමැති ස්ථානයෙහි (Shahbazgarhi) පිහිටුවා ඇති ශිලා ලේඛනයෙහි එතුමා බෞද්ධාගම වැළඳ ගැනීමෙන් දස වසකට පසු "දේවානම්පිය, ප්‍රියදර්ශී

[illegible] යනුවෙන් සඳහන් කර තිබේ. මෙම [illegible] (Bharhut) [illegible] සඳහන් කර [illegible] තිබෙන්නේ අශෝක රජතුමා බෞද්ධයකු වීමෙන් පසු බුදුන් වහන්සේ [illegible] ස්ථානයක් ලෙස සැලකෙන බුද්ධගයාවට [illegible] වන්දනා [illegible] පිළිබඳව [illegible] ලේඛනයේ [illegible] සඳහන් [illegible] හැකිය. [illegible] පුරවන. කෙසේ වෙතත් 'සම්බෝධි' යන වචනයෙන් පුද්ගලයකු රහත් ඵලයට එළඹීමට පෙර ලබාගත යුතු ත්‍රිවිධ මාර්ග ඵල වල මූලික අවස්ථාව ලෙස සැලකෙන ප්‍රතිවේධය, ඥානය, අවබෝධය වැනි අර්ථ ගම්‍ය වේ. බුදු කෙනෙකු තුළ පවතින ඥානය යන අර්ථය එයින් ගම්‍ය නොවේ. එහෙත් බුද්ධත්වයට පත්වීමට පෙර අනුගමනය කළ යුතු ධර්ම මාර්ගය පිළිබඳ අවබෝධය ඉන් අදහස් වේ. සිද්ධාර්ථ ගෞතමයන් විසින් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය වශයෙන් හඳුන්වාදී තිබෙන්නේ එම ධර්ම මාර්ගය වේ. පසුවර වට රාජ්‍යාභිෂේකයෙන් දස වසකට පසු අනාගත අත් භවයකදී රහත් ඵලයට පැමිණීම සඳහා ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අනුව පිළිපැදීමට එතුමා තීරණය කළ බව ප්‍රකාශ කිරීම අශෝක රජතුමාගේ බලාපොරොත්තුව වන්නට ඇත."

බුදු දහම අනුව පුද්ගලයකුගේ ආධ්‍යාත්මික හැඩගැස්ම [illegible] වන්දනා කිරීම සහ බුදුන් වහන්සේගේ ජීවිතයට සම්බන්ධ පූජනීය ස්ථාන වැඳපුදා ගැනීම සඳහා වන්දනා ගමන් යෑම වැනි බාහිර ක්‍රියාකාරකම් සමඟ අනුකූල වේ. ඒ නිසා අශෝක රජතුමා ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අනුගමනය කරමින් සිද්ධස්ථාන වන්දනා කිරීම මිනිසුන්ගෙන් බලාපොරොත්තු වූ බව අපට මෙහිදී උපකල්පනය කිරීමට හැකි වන. ක්‍රිස්තු පූර්ව 249 දී අශෝක රජතුමා උපගුප්ත නම් වූ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් සමඟ අද නේපාලය නමින් හැඳින්වෙන බුදුන් වහන්සේ උපන් ස්ථානයට දීර්ඝ වන්දනා ගමනක් ගිය බව බෞද්ධ පොත් පත්වල සඳහන් වේ. බටහිර වෙළඳ මාර්ගයේ පිහිටුවා ඇති ශිලා ලේඛනවල බෞද්ධ ඉගැන්වීම් අනුගමනය කරන ලෙසත් එම ඉගැන්වීම් එම වෙළඳ මාර්ගය ඔස්සේ ගමන් කරන අනෙකුත් පුද්ගලයින් වෙත පතුරුවා හරින ලෙසත් කරන ලද ඉල්ලීමක් ලෙස කෙනෙකුට සැලකිය හැකිය.

මිනිසුන් බලයෙන් බුද්ධාගමට හරවා ගැනීමට අශෝක රජතුමාට

අවශ්‍ය නොවීය. ධර්මයේ ඇති වටිනාකම පිළිබඳ පැහැදිලි අවබෝධයක් ජනතාවට තිබුණි. [illegible] සඳහා අවස්ථාවක් [illegible] පාලකයකු විය. බුද්ධාගම වැළඳ ගැනීමෙන් පසු එතුමා ඇති කැපවීමකින් යුතුව බුද්ධාගමේ දියුණුව සඳහා කටයුතු කළ බව පැහැදිලිය. නමුත් අනෙක් ආගම් [illegible] එතුමා ක්‍රියා කළේ නැත. එවැනි ක්‍රියා මාර්ගයන් අනුගමනය කිරීම වෙනුවට එතුමා බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වලට අනුකූලව අනෙකුත් සියලුම ආගමික කණ්ඩායම් වලට නොමසුරු පරිත්‍යාගයන් කළේය. [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] [:31]. විවිධ ප්‍රදේශවලට පිටපත් [illegible] ධර්ම [illegible] අශෝක රජතුමා විසින් අදහා ලද අවවාද ද බුදුන් වහන්සේගේ අනුශාසනාවට අනුව කර තිබේ: "තම අදහන ආගම උසස් කොට සැලකීම සහ වෙනත් ආගම් විවේචනය කිරීම පැහැදිලි [illegible] යුතුය" යනුවෙන් දොළොස් වන [illegible] සඳහන් කර තිබේ. එමෙන්ම [illegible] "අනෙකුත් ආගම් වලට [illegible] කළ යුතුය. එසේ කිරීමෙන් [illegible] තමා අදහන ආගම වර්ධනය කරන අතර [illegible] ආගම් වලට ද [illegible] කරනු ලැබේ" යනුවෙන් එහි සඳහන් කර තිබේ.

පසුකාලයේදී ක්‍රිස්තියානි ආගම ප්‍රචාරය කරනු ලැබූ මිෂනාරිවරුන් කළ පරිදි [illegible] අධිරාජයා විසින් [illegible] කර හරිනු ලැබූ ධර්ම [illegible] අන් සියලු ආගම් වලට [illegible] පිහිටුවීම සඳහා අවි අමාරු ගෙන සටනට සූදානම් නැත. අශෝක රජතුමා විසින් ඈත රටවලට පිටත්කර යවනු ලැබූ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා වෙනත් ආගම් වලට ප්‍රසිද්ධියේ විරුද්ධ නොවූහ. ආගම් ප්‍රචාරය කිරීමේදී අනුගමනය කළ මෙම නිහතමානී ප්‍රවේශය නිසා බටහිර රටවල ඒ සඳහා එතරම් සැලකිය යුතු සාර්ථකත්වයක් ලබාගත නොහැකිවිය. ඔවුන්ට සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ පෑමට සිදුවිය. එනම් නුහුරු නුපුරුදු සිරිත් විරිත්, විශ්වාස සහ භාෂා ප්‍රාදේශීය ජන කොටස් වලට අයත් නාඳුනන මිනිසුන් කෙරෙහි පවතින සැකය වැනි බොහෝ බාධා ජය ගැනීමට ඔවුන්ට සිදුවිය.

ඇති ඉවසීමකින් යුතුව ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු කරගෙන යාම [illegible] කළ හැකි අන් ක්‍රමයක් නොතිබිණ. විදේශ රටවලට පිටත්ව ගිය භික්ෂූන් [illegible] ඉන්දියාවේදී [illegible] ජීවිතය එම රටවලදී [illegible] ඇත. නමුත් [illegible]

අනුවර්තනය වන්නට ඇත. දොළොස්වන සෙල් ලිපියේ අශෝක රජතුමා මෙසේ සඳහන් කර තිබේ.

"සමගිය ඉතා උසස් දෙයකි. ඒ මන්ද? 'ධර්මය අසා ඒ අනුව පිළිපැදීමට කැමති අය එසේ කරත්වා! දේවානම්ප්‍රියගේ කැමැත්ත එයයි. එහෙත් මෙහිදී වැදගත් වන කාරණය කුමක්ද? සියලු ආගම් වලට අයත් වැසියන් ධර්මය හොඳින් ඉගෙන යහපත කිරීමට කටයුතු කිරීමය. එය එසේම වේවා' "

අන්‍යයන්ට ගෞරව කරන ලෙස අශෝක රජතුමා තම ධර්ම දූතයින්ට උපදෙස් දුන්හ. ඔවුන් හැමවිටම ධාර්මික විය යුතුය. යහපත් බොහෝ දේ කළයුතුය. ඔවුන් "මෛත්‍රී සහගතවූත්, ත්‍යාගශීලීවූත්, සත්‍යවාදීවූත්, සිල්වත්වූත්, පුද්ගලයින් විය යුතුය." (දෙවන සෙල් ලිපිය)

අශෝක රජතුමාගේ ශිලා ලේඛනවල අන්තර්ගතය හැමවිටම සදාචාරාත්මක උපදේශ වලින් පිරීපවතී. ඒ කිසිවක ආදානග්‍රාහී අදහස් හෝ පුරාණෝක්තිවල එන අදහස් ඇතුළත් නොවේ. කන්ද උඩ දේශනාවෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ [illegible] මීට සමාන ආකාරයට විමුක්තිය පිළිබඳ වචන සහ උපමා කථා අනුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කර තිබේ. එහිදී අපට ජේසුස් වහන්සේ හමුවන්නේ ශ්‍රේෂ්ඨ සදාචාරාත්මක දර්ශනයක් ඉදිරිපත් කළ ශාස්තෘවරයකු වශයෙනි. බාහිර ආගමික පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම සහ ධාර්මික පුද්ගලයින් බව පිටතින් පෙන්වීම අනවශ්‍ය බවත් වඩා වැදගත් වන්නේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයට අනුව ජීවත්වීම බවත් අශෝක රජතුමා සහ බෞද්ධයින් විශ්වාස කළේ යම්සේද, එපරිද්දෙන්ම බුද්ධ ධර්මයට අනුකූලව සදාචාරාත්මක ජීවිතයක් ගත කිරීමේ වැදගත්කම ජේසුස් වහන්සේද පෙන්වා දුන්හ.

ඊජිප්තියානු බෞද්ධයෝ : ථෙරවාදීන් සහ තෙරපියුටාවරු

[illegible] සියවසේ [illegible] දී ඊජිප්තුවේ පිහිටි ප්‍රාචීන පුරාවිද්‍යාත්මක [illegible] විසින් මෙම්ෆිස් (Memphis) නගරයේ පුළුල් පුරාවිද්‍යාත්මක කැනීම් ආරම්භ කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් [illegible] (Memphis) [illegible] අපට විදේශිකයින්ගේ පදිංචිය සඳහා වෙන් කරන ලද විශේෂ බිම් කොටසක් සොයා ගැනීමට පුළුවන් විය. එය ඊජිප්තුවේ 9 වන රාජ වංශය පැවති කාලයට අයත් විය. විදේශිකයින් සඳහා වෙන් කරන ලද එම බිම් කොටස ශතවර්ෂ

ගණනාවක් පැවැති බව පෙනේ. එම ප්‍රදේශය පුරා විසිර තිබූ මැටියෙන් සාදන ලද ඇතැම් හිස් [illegible] ප්‍රතිමාවක් සොයා ගන්නා ලදී. එම හිස් අතර පර්සියන් අධිරාජ්‍යය පැවති කාලයේ (ක්‍රි. පූ. 525-405) පමණ මෙම්ෆිස් නගරයට පැමිණ පදිංචි වූ වෙළඳ සහ සොල්දාදුවන්ට අයත් පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිමූර්ති ද විය. ඒ අතර සිථියානු, පැලස්තීනයානු, සිරියන් හෝ පර්සියාවේ සහ මොංගෝලියන් ජාතිකයින්ට අයත් මූර්ති පැහැදිලිව වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට පුළුවන. ඒ අතර තිබූ [illegible] පැමිණි ආර්ය කාන්තාවකගේ මූර්තිකාවක් (Statuette) සහ පළ උරහිස සහ [illegible] ඉන්දියානු ක්‍රමයට [illegible] වී සිටින පුද්ගලයකුගේ ප්‍රතිරූපයක් ද (රූප රාමුව 29) හමු විය. අශෝක රජතුමාගේ කාලයේදී මෙම්ෆිස් නුවර ඉන්දියානු ජනපදයක් පැවති බව මෙම කැනීම්වලින් පැහැදිලි විය. [illegible] ඇත්තේද එසේ නැතිනම් අශෝක රජතුමා විසින් එවන ලද ධර්ම දූතයින් පැමිණ පදිංචි වීම නිසා ඇතිවූවක් ද යන කාරණය මෙහිදී ස්ථිර වශයෙන් නිර්ණය කළ නොහැක.[9] මැටියෙන් සාදන ලද ඉහත කියන ලද ඉන්දියානු කාන්තාවගේ මූර්තිකාව ක්‍රි. පූ. 200 පමණ කාලයට අයත් බව සොයා ගෙන තිබේ. කෙසේ වෙතත් ඒ කාලය වන විට අශෝක රජතුමා තම විශිෂ්ට ධර්ම දූත සේවාව ආරම්භ කර දශක කීපයක් ගතවී තිබුණි.

මෙම කැනීම් ආරම්භ කිරීමට අවුරුදු 10 කට පෙර බෞද්ධ සංකේත දක්වෙන ටොලමයික් (Ptolemaic) කාල පරිච්ඡේදයට අයත් කැටයම් සහිත සොහොන් ගලක් ඊජිප්තුවේ ඩෙන්ඩේරා (Dendera) නැමැති ස්ථානයේ තිබී සොයා ගන්නා ලදී. මෙම සොයා ගැනීම ඊජිප්තුවේ සිටි බෞද්ධ ධර්ම ප්‍රචාරකයින්ගේ බලපෑම පෙන්නුම් කරන තදීම සාක්ෂියක් බව ෆ්ලින්ඩර්ස් පෙට්‍රි (Flinders Petrie) ප්‍රකාශ කර තිබේ.[10]

හෙලනිස්ටික් ආභාසය ලැබූ රටවල පැවති සංස්කෘතික දියුණුව අශෝක රජතුමා විසින් බටහිර රටවලට පිටත් කර හරිනු ලැබූ ධර්ම දූත සේවාවල සාර්ථකත්වය කෙරෙහි මහත්සේ උපකාරී වූ ආකාරයත් මහා ඇලෙක්සැන්ඩර් රජතුමාගෙන් පසු ගොඩබිම් සහ මුහුදු මාර්ග හරහා ඊජිප්තුව සහ ඉන්දියාව අතර සන්නිවේදන කටයුතු පුළුල් ලෙස වර්ධනය වූ ආකාරයත් මෙම පොතේ පළමුවැනි කොටසේදී අපි පෙන්වා දුන්නෙමු. අශෝක රජතුමාගේ සමකාලීනයකු වූ දෙවන ටොලමි ෆිලඩෙල්ෆස් (Ptolemy II Philadelphus) ගේ පාලනය යටතේ ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ [illegible] දියුණුවක් ඇතිවිය. [illegible] සිහි වී ඒ එකිනෙකා අතර පැවති අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතා [illegible] වර්ධනය

විය. ඩියොන් ක්‍රිසොස්ටෝමොස් (Dion Chrysostomos) (ක්‍රි. ව. 40-112) නැමැති පුද්ගලයා විසින් ඉන්දියානු ජාතිකයන් තම ශ්‍රාවකයින් වශයෙන් [illegible] කරන ලද [illegible] දී ඉන්දියන් ජාතිකයින් තම [illegible] [illegible] වූ [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ ජීවත් වූ බව [illegible] ලෙස [illegible] කළේය.[11] [illegible] ඒකාබද්ධ [illegible] ලෙස [illegible] ඉන්දියානු ජාතිකයින් ජීවත්ව සිටීම නිසා ඩියොන් ක්‍රිසොස්ටෝමොස් ජීවත් වූ යුගයට බොහෝ කාලයකට පෙර ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ ඉන්දියානු ජන කොටස් ජීවත් වූ බවට කිසිම සැකයක් නැත. ඉන්දියානු වෙළඳුන් ඉන්දියානු ජාතිකයින් විසින්ම අවමානයට ලක් කළ බව ක්‍රිසොස්ටෝමොස් සඳහන් කර තිබේ.[12] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ විසූ ඉන්දියානු ජාතිකයින් බෞද්ධයින් වූ බව එම ප්‍රකාශයෙන් පැහැදේ. ශුංග රාජ වංශයට අයත් බ්‍රාහ්මණයින් විසින් එම ඉන්දියානුවන් මිථ්‍යා දෘෂ්ටිකයින් ලෙස හඳුන්වා තිබේ. එපමණක් නොව මුහුදු ගමන් වල යෙදීම නිසා ඔවුන් අපිරිසිදු වන බව විශ්වාස කළ අතර ඒ හේතුවෙන් ආගමික වතාවත් කිරීමට නොහැකි වන නිසා මුහුදු ගමන් වල යෙදීම බ්‍රාහ්මණයින්ට තහනම් කර තිබුණි. මුහුදු ගමන්වල යෙදීම හේතුවෙන් කුලයෙන් නෙරපා දැමීමේ අවදානමට ඒවා මුහුණ දීමට ඔවුන්ට සිදු විය. නමුත් බෞද්ධ භික්ෂූන්ට එවැනි තහංචියක් පනවා නො තිබුණි. එනිසා බෞද්ධ භික්ෂූන්ට ඉන්දියානු වෙළඳුන් පදිංචිව සිටි විදේශීය ජනාවාසවල පදිංචිවීම එතරම් දුෂ්කර කාර්යයක් නොවීය.

හෙලනිස්ටික සහස්‍රකයේ අග භාගය දක්වා පැවැති යුගයේදී හෙලනිස්ටික ආභාසය ලැබූ රටවල් විවිධ දේශපාලනික සහ සංස්කෘතික වෙනස්වීම් වලට භාජනය විය. කෙසේ වෙතත් ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාව නිරන්තරයෙන් දැනීම ලබා ගැනීමට මහත් උනන්දුවක් දැක්වූ පුද්ගලයින්, දාර්ශනිකයින්, දිවැසිවරුන්, විමුක්ති මාර්ග දේශකයින් සහ ආධ්‍යාත්මික විමුක්තිය සොයා ගිය පුද්ගලයින් ආකර්ෂණය කළ ආධ්‍යාත්මික කේන්ද්‍රස්ථානයක් වශයෙන් පැවතුණි.

ඇලෙක්සැන්ඩර් රජතුමාගේ මරණින් පසු නොයෙකුත් විදිහේ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලෙස [illegible]. ඒ නිසා [illegible] [illegible] [illegible] පසු ඔහු විසින් බිහි කළ විශාල [illegible] [illegible] [illegible] විය. තක්ෂිලාව ආශ්‍රිත [illegible] ක්‍රි. පූ. 180 දී [illegible] [illegible] විය.

ක්‍රි. පූ. 260 දී කප්පදෝකියාව (Cappadocia) නිදහස ලබා ගත්තේය. [illegible] [illegible] විශාල ප්‍රදේශයක් පාලනය කරමින් බටහිර

ඉන්දියාව දෙසට සහ සිරියාව දෙසට [illegible] [illegible] 190 දී [illegible] [illegible] ක්‍රි. පූ. ක්‍රි. පූ. 165 දී [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. හෙලනිස්ටික [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ද ඇති විය. [illegible] සංස්කෘතීන් සහ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Syncretism) [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කළේය.

හෙලනිස්ටික යුගයේදී ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නුවර බෞද්ධ භික්ෂූන් වාසය කළ බව බෞද්ධ වංශකතාවන් වන 'මහාවංශයේ' සඳහන් වේ. බෞද්ධ [illegible] [illegible] [illegible] යෝනක රට 'අලසන්ද' නම් නුවරක් තිබූ බව එහි පැහැදිලි ලෙස දක්වා තිබේ. අලසන්ද නමින් හැඳින්වූ [illegible] නගරය ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාව බව [illegible] [illegible] විසින් [illegible] තිබේ. ක්‍රි. පූ. 2 වන යන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] රජතුමාගේ [illegible] [illegible] ශ්‍රී ලංකාවේ රුවන්වැලි නම් වූ මහා ස්තූපයක් ගොඩනැගූ බව එහි සඳහන් කර තිබේ. එම ස්තූපය විවෘත කිරීමේ උත්සවයට බෞද්ධ භික්ෂූන් [illegible] [illegible] [illegible] කළහ. [illegible] භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් වූ මහාදේව නම් ස්ථවිරයන් වහන්සේ [illegible] [illegible] දහසක් භික්ෂූන් ද රැගෙන පල්ලව බෝග්ග නම් ජනපදයෙන් ද, මහා ධම්මරක්ඛිත නම් වූ ස්ථවිරයන් වහන්සේ තිස් දහසක් භික්ෂූන් ද රැගෙන යෝනක පුර අලසන්ද නම් නුවරින්ද පැමිණි බව එහි සඳහන් වේ. මෙහිදී පල්ලව දේශය සහ ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාව පිළිබඳව විශේෂයෙන් සඳහන් කර තිබීම නිසා එම බෞද්ධ ජනපද බෞද්ධයින්ට කෙතරම් වැදගත් ද යන කාරණය පැහැදිලි වේ. මෙහිදී ඉදිරිපත් කර ඇති සංඛ්‍යා [illegible] [illegible] 'මහාවංශයේ' සඳහන් කර ඇති භික්ෂූන්ගේ සංඛ්‍යාව සලකා [illegible] බෞද්ධයින් වාසය කළ එම රටවල් දෙක කෙතරම් වැදගත් [illegible] යන කාරණය පැහැදිලි වේ. ජාතියක්වරු තක්ෂිලාවේ සිට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ [illegible] කළ බෞද්ධ භික්ෂූන් [illegible] විල (Lake Mareotis) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ගෙන ගිය බව ද පෙනේ.

ඊජිප්තුව අශෝක රජතුමා විසින් ධර්මදූත සේවයක් කෙරුණු [illegible] පිටිසරට [illegible] වූ [illegible] ස්ථානයක් විය. තවද පැවැති ජීවන [illegible] ඔවුන්ට එතරම් නුහුරු වූවක් නොවිය. අධ්‍යාපන කටයුතු සහ [illegible] පෙර සිට භික්ෂූන් සහ භික්ෂුණීන් මෙම්ෆිස් නගරයේ [illegible] වාසය කලහ. [illegible] ඉසිස් (Isis) දෙවඟනගේ නැඳින්වූ [illegible] ඉසිස් පූජා ක්‍රමයේ (Isis Cult) [illegible] විය. බෞද්ධ භික්ෂූන්ට ගෝත්‍ර [illegible] පරිසරයක් එහි පැවතුණි.

එසේ නම් ඊජිප්තුවේ විසූ මෙම බෞද්ධයින්ට සිදු වූයේ කුමක්ද? [illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම නැතිවී යාමට හේතුවන [illegible] ආගමික [illegible] සංස්කෘතියක් [illegible] වූයේද? නැතහොත් ඔවුන් [illegible] යේසුස් වහන්සේගේ [illegible] සම්ප්‍රදාය [illegible] ලැබුවේද? යේසුස් වහන්සේ [illegible] ජීවත් වූ කාලයේ සිටම ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නගරය ආසන්නයේ වාසය කළ බෞද්ධ භික්ෂූන් ට [illegible] ශ්‍රාවකයින්ගෙන් සමන්විත වූ ආගමික නිකායක් පැවති බවට විශ්වාස කෙරෙන අයුරු ලැබී තිබේ. එම ආගමික නිකාය සහ බුද්ධාගම අතර පැවැති සම්බන්ධතාවය 19 වැනි සහ වර්ෂයේ වාසය කළ ආගමික ඉතිහාසඥයින්ගේ විශේෂ අවධානයට යොමුවිය. තෙරපියුටේ (Therapeutae) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබූ මෙම ආගමික නිකාය ගැන ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ පැවැති බුද්ධ ආගම බෞද්ධ ඉගැන්වීම් සහ බෞද්ධ ජීවන ක්‍රමයට [illegible] සමාන බව හෙන්රි ලෝන්ග්විල් මැන්සල් (Henry Longueville Mansel) විසින් 1875 වර්ෂය [illegible] ඇත. [illegible]" තෙරපියුටේ යනුවෙන් හැඳින්වෙන මෙම ආගමික නිකාය අශෝක රජතුමා විසින් ඊජිප්තුවට යවන ලද ධර්මදූතයින්ගෙන් පැවත එන ආගමික සංවිධානයක් ලෙස අපට සැලකිය හැකිද?

තෙරපියුටේ ආගමික සමාජය පිළිබඳ සියලු තොරතුරු අනාගතයේ විශ්වාසයට අද අපට ලඟ වී තිබේ. මේ තොරතුරු ඇතුළත් එකම මූලාශ්‍රය නම් හෙලනිස්ටික ආගමය ලැබූ ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ වාසය කළ ෆිලෝ (Philo) නමැති යුදෙව් දාර්ශනිකයා විසින් ලියන ලද ග්‍රන්ථයකි. ක්‍රි. පූ. 20 - ක්‍රි. ව. 50 අතර කාලයේ දී ජීවත් වූ ෆිලෝ යේසුස් වහන්සේගේ සමකාලීනයෙකු විය. ඔහු විසින් ලියන ලද 'ඩී විටා කොන්ටෙම්ප්ලේටිවා' (De vita contemplativa) නමැති ග්‍රන්ථය තෙරපියුටේ [illegible] පිළිබඳ විස්තර කර තිබේ. ක්‍රි. ව. 4 වන සහ වර්ෂයේදී ක්‍රිස්තියානි [illegible] සහ ආගමික [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] කරුණු [illegible] ෆිලෝ විසින් රචනා

කරන ලද පොත සහ තෙරපියුටේ සමාජය පිළිබඳ ඔහු විසින් කර ඇති විස්තරය කොහොමවත් ලෙස [illegible] පිළිගැනීම [illegible] ආගමික [illegible] විසින් පිළිපැදිය යුතු වූ [illegible] [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] සැලකූහ. [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] ආගමික ජීවිතය [illegible] (Vita Therapeutica) යනුවෙනි. තෙරපියුටේ යනු ක්‍රිස්තියානිය ආරම්භවීමට [illegible] කාලයකට පෙර පැවති ආගමික නිකායක් බව 18 වන සහ [illegible] වර්ෂය ආගමික [illegible] ඔවුන් දැන සිටියේ නැත." [illegible] නිසා ෆිලෝ විසින් ලියන ලද පොත [illegible] කර දැක්වෙන් පැළුණිණ. පැරණි ලිපි ලේඛන අනුසාරයෙන් ක්‍රිස්තියානිය පිළිබඳව තමන් දරන මතය [illegible] කිරීම සඳහා කටයුතු කළ ක්‍රිස්තියානි ආගමික සම්ප්‍රදායකයින් (Apologists) [illegible] පැරණි සියලු ලිපි ලේඛන [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්බන්ධව කරුණු [illegible] විනාශ කිරීමට පසුබට නොවූහ. [illegible] සඳහා එසේ එකතු කරන ලද හෝ විනාශ කරන ලද කරුණු [illegible] සඳහා විශාල පරිශ්‍රමයක් දැරිය යුතුවේ. තෙරපියුටේ ආගමික සමාජයට අයත් [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] ලෙස ෆිලෝ [illegible] පැරණි සම්ප්‍රදායකයින් දැන සිටියේ නම් 'ඩී විටා කොන්ටෙම්ප්ලේටිවා' නමැති ඔහු විසින් රචනා කරන ලද ග්‍රන්ථය විනාශ කර දමනවාට කිසිම සැකයක් නැත. අද්විතීය ක්‍රිස්තියානි [illegible] පැවැති [illegible] සඳහා නොවිය.

කුමාරංචියේ පොත්වල ඇතුළත් කර තිබෙන එළිදරව්ව පිළිබඳ අනාගත වාක්‍ය මිනිසුන්ට අත් විඳීමට සිදුවන ගුප්ත ව්‍යසනයන් සහ [illegible] පැමිණීම පිළිබඳ විස්වාස කෙතරම් දුරට උන්වහන්සේගේ සැබෑ ඉගැන්වීම් අසිතවා ඉදිරියට පැමිණ තිබේද යන් උන්වහන්සේගේ සැබෑ ඉගැන්වීම් වලින් මේ වන විට ඉතිරිව ඇත්තේ සුළු කොටසක් පමණි. එසේ ඉතිරිවී ඇති කොටස පසු අසට [illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම අමතක වී යාමෙන් වැළකී තිබෙන්නේ එම දේශනාවල ඇතුළත් බෞද්ධ සදාචාරාත්මක පදනම දිස්තිමත්ව බැබළෙන හෙයිනි. කුමාරංචියේ පොත්වල ඇතුළත් කුම්රාන් ආගමික සමාජයේ සහ ස්නාවක සම්ප්‍රදායට අයත් තොරතුරු අපින් [illegible] යේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ මුහුණුවර [illegible] ඇත.

ක්‍රි. පූ. පළමු වන සහ [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] සැබැ ලක්ෂණවලට [illegible]

[illegible] [illegible] (තෙරපියුටා ශ්‍රමණ සමාජය) ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා [illegible] [illegible] ප්‍රදේශ [illegible] හා සම්බන්ධව පැවතීම ප්‍රදේශ [illegible]. [illegible] දල්ලියන් ඇති අපහසුතාවයකට පත්කළ දේශීයාංශික සාධකයක් විය. මෙම ආගමික ආගමික සංවිධානය බොහෝදුරට බෞද්ධ භික්ෂු සමාජයට සමාන විය. අල්පේච්ඡ ජීවිතය, බ්‍රහ්මචර්යාව, නිහතමානීකම, [illegible] ක්‍රියා සහ මෛත්‍රිය පැතිරවීම එහි මූලික ලක්ෂණ වශයෙන් පැවතිණි. එවැනි සංවිධානයක් බිහිවීම කෙරෙහි බලපෑ හැකි පූර්වාදර්ශයක් හෝ පුරෝගාමී වූ වෙනත් සංවිධානයක් ප්‍රදේශ ජාතිකයින් වාසය කළ රටවල හෝ ක්‍රිස්තියානි නොවූ ආගමික ජනසමාජ අතර නොතිබුණි.[4]

තෙරපියුටා ශ්‍රමණ සමාජය ලෝකය කෙරෙහි දැක්වූ ආකල්පයක් ඔවුන්ගේ දර්ශනයක් ඔවුන්ගේ ජීවන ක්‍රමයක් පිළිබඳව බලවත් ලෙස පැහැදී සිටි බව ෆිලෝ විවෘතවම ප්‍රකාශ කර තිබේ. මෙම ශ්‍රමණ ප්‍රජාව සත්‍ය වන්දනා කරන මුග්ධ වූ ඊජිප්තියානු වැසියන්ට සහ සමහර විට ග්‍රීක දාර්ශනිකයන්ටත් වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ බව ෆිලෝ සඳහන් කර තිබේ. ග්‍රීක දාර්ශනිකයින් සම්බන්ධයෙන් ඔහු විසින් කර ඇති මෙම ප්‍රකාශය හෙලනිසියානු පාණ්ඩිතයට කරන ලද අපහාසයක් ලෙස පෙනී ගියත් මෙම කුඩා ආගමික ප්‍රජාව වැදගත් ආගමික සංවිධානයක් ලෙස පවතුනේද යන කාරණය පැහැදිලි කිරීමට ඔහු තුළ පැවැති ඇති අවශ්‍යතාවය ඉන් පිළිබිඹු වේ.

තෙරපියුටා යනු ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ දකුණුදිග ප්‍රදේශයේ පිහිටි [illegible] ප්‍රදේශය ආසන්නයේ පිහිටි මැරියොටිස් විල අවට ප්‍රදේශයේ පැවැති ආගමික සංවිධානයක් ලෙස හැඳින්වීමට පුළුවන. ආගමික වත්පිළිවෙත් සහ [illegible] කෙරෙහි පූර්ණ කැපවීමෙන් යුතුව [illegible] කළ තෙරපියුටා [illegible] පැවිදි ජීවිත ගත කළහ. ඔවුන් මෙම ප්‍රදේශයට [illegible] සීමා වී වාසය කළ බව පෙනේ. ෆිලෝ ඔවුන් පිළිබඳව පහත දැක්වෙන කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත:

1. තෙරපියුටා ප්‍රජාව භික්ෂූන් සහ භික්ෂුණීන්ගෙන් සමන්විත විය.
2. ඔවුහු තම ගෙදොර, සහෝදර සහෝදරියන්, දරුවන්, භාර්යාව, මාපියන්, ඥාතීන් සහ මිතුරන් ඇතුළු සියලු ලෞකික වස්තූන්ට ඇති බැඳීම් අත්හැර ඇත්තෝය.
3. [illegible] [illegible] [illegible] තෙරපියුටාවරු නගරයෙන් එපිට පිහිටි [illegible] [illegible] සහ පිටිසර බිඳ ප්‍රදේශවල ජීවත්වූහ. ඔවුන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කළ නිසා නොව

තොගැළපෙන [illegible] [illegible] [illegible] වැළකී සිටීම සඳහා

4. තෙරපියුටා භික්ෂූන්ගේ ආශ්‍රම [illegible] [illegible] [illegible] කාලයේදී ඇති භීතියෙන්, ආත්මාර්ථ සඳහා පරාට සහ [illegible] [illegible] ඉදිකර තිබුණි.
5. ඔවුන් ජීවත්වූ ආශ්‍රමවල සෙමනියුම් (Semneum) හෝ මොනාස්ටේරියම් (Monasterium) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබූ ආගමික [illegible] [illegible] සිටීම සඳහා කුඩා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තිබුණි.
6. ඔවුහු දවසකට දෙවරක් උදේ සහ සවස හිරු [illegible] [illegible] හිරු බැස යන වේලාවේදීත් ආගමික කටයුතුවල යෙදී යාඥා කළහ.
7. පැරණි ශුද්ධ ග්‍රන්ථ ඔවුන් සතුව තිබිණි. ඔවුන් එම ග්‍රන්ථ හොඳින් පරිශීලනය කළහ. [illegible] සහ [illegible] විසින් [illegible] [illegible] එනොක් (Enoch) සහ ආබ්‍රහම් (Abraham) විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද කරුණු මෙම ශුද්ධ ග්‍රන්ථවල ඇතුළත් විය හැකි යැයි ෆිලෝ [illegible] කරයි. එම ග්‍රන්ථ පරිශීලනය කරමින් [illegible] [illegible] සහ [illegible] රචනා කළහ.
8. සැම සතියකම සත්වන දිනයේදී ඔවුහු සියලුදෙනාම එකට රැස්වූහ. එම රැස්වීම් පැවැත්වීමේදී සාමාජිකයින්ගේ [illegible] [illegible] කරනු ලැබුවේ ඔවුන්ගේ වයස අනුව නොව ඔවුන් තෙරපියුටා ප්‍රජාව තුළ ගතකළ කාලය අනුවය. ඔවුහු ආහාර සඳහා පාන් සහ පානය පිණිස වතුර පමණක් පාවිච්චි කරනු ලැබූහ. සභාවේ සිටි ජ්‍යෙෂ්ඨතම සාමාජිකයා විසින් ධර්ම දේශනයක් පවත්වනු ලැබිය. කාන්තාවන් සහ පිරිමින් වෙන් වෙන්ව වාඩිවී සිටි අතර එම ස්ථානය උස් [illegible] වෙන් කර තිබුණි.
9. ඔවුන් සතුවූයේ සිවුරු දෙකක් පමණි.
10. සියල්ලෝම උපතින් සමාන යයි ඔවුන් විශ්වාස කළ නිසා ඔවුන්ට ආවතේවකම් කිරීම පිණිස සේවකයින් නොසිටියේය. ඔවුන් රැස් වූ අවස්ථාවල දී [illegible] [illegible] [illegible] ආගමික ප්‍රජාව තුළ දීර්ඝ කාලයක් සේවය කළ ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජිකයින්ගේ අවශ්‍යතා [illegible] දුන්හ.
11. කාන්තාවරයකුගේ තත්වයට පත්විය හැක්කේ [illegible] [illegible] [illegible] කිරීමෙන් පමණක් යයි විශ්වාස කළ මේ පිරිස එලෙස පමණක් අනුගමනය කළහ.

තෙරපියුටා ශුභක ප්‍රජාව පිළිබඳව නොදන්නා කරුණක් තුළ ෆිලෝ විසින් ලබා දෙන්නා ඇත්තේ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා පාසාද ජීවිතය පිළිබඳ විස්තරයක් ලෙස පැලකීමට පුළුවන. එහි සඳහන් කර ඇති සියලුම කරුණු බෞද්ධ භික්ෂු සමාජයේ දක්නට ලැබෙන නිශ්චිත ලක්ෂණ වේ. එසේත් නැතිනම් ෆිලෝ විසින් විස්තර කර ඇති මෙම තෙරපියුටා ප්‍රජාව යනු අශෝක රජතුමා විසින් විදේශ රටවලට පිටත්කර යවනු ලැබූ ධර්ම ප්‍රචාරක භික්ෂූන්ගෙන් පැවත එන පරපුරක්ද?

තෙරපියුටා ප්‍රජාවේ උත්කෘෂ්ට පැවැත්ම රඳා පැවැතියේ ලෞකික වස්තූන් කෙරෙහි ඇති ආශාව සම්පූර්ණයෙන්ම අත්හැර දැමීම මතය. එය බෞද්ධ විශ්වාසවලට අදාළ මූලික ඉගැන්වීමක් බව මෙහිදී අමුතුවෙන් කිව යුතු නොවේ. ෆිලෝ සඳහන් කර ඇති අන්දමට තෙරපියුටා ප්‍රජාව නාගරික ජීවිතයට වඩා පිටිසරබද හුදකලා ජීවිතය ප්‍රිය කළේ ඔවුන් මිනිස් ඇසුර පිළිකෙව් කළ නිසා නොවේ. ඔවුන්ගේ පරමාර්ථය වූයේ මුදිතාවයෙන් හා මෛත්‍රියෙන් හීන වූ මිනිසුන්ගෙන් ඈත්ව සිටීමයි. "තමාට ඇසුරු කිරීමට සුදුසු තමාට වඩා ගුණවත් පුද්ගලයකු හෝ සමාන පුද්ගලයකු හෝ සොයා ගත නොහැකි නම් හුදකලා වාසය ඇවිලෙස් අනුගමනය කරන්න. බාලයන් ඇසුරෙන් කවර හෝ යහපතක් සිදු නොවන හෙයිනි." යනුවෙන් බුදුන් වහන්සේ තම ශ්‍රාවකයින්ට අනුශාසනා කළහ. (ධම්මපදයේ බාල වග්ගය 5:2)

[illegible] ඇති සියලු පැවිද්දන්ගේ ජීවිතවලට හරු කිරීමක් වශයෙන් බෞද්ධයින් මෙන්ම තෙරපියුටා සාමාජිකයින්ද නිර්මාංශ ආහාර අනුභව කළහ. පුද්ගලයකු විසින් වැළකී සිටිය යුතු කරුණු පිළිබඳව දේශනා කිරීමේදී බුදුන් වහන්සේ [illegible] අනුගමනය කළහ. එසේනම් මාංශ අනුභව කිරීමෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම වැළකී සිටින ලෙස අශෝක රජතුමා අවධාරණය කළේය. අශෝක රජතුමා විසින් පිටත් කර හරින ලද ධර්ම ප්‍රචාරකයින් [illegible] ආහාර [illegible] අනුගමනය කරන්නට ඇති බවත් එම ප්‍රතිපත්තිය ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ පිහිටි ජනාවාසවල වාසය කළ බෞද්ධයින් විසින් අනුගමනය කරන්නට ඇති [illegible] මෙහිදී අපට උපකල්පනය කළ හැක. තෙරපියුටා ධාර්මිකයින් සහ පසුව බිහිවූ යුදෙව් සසුන් සංඝ හා සම්බන්ධව පැවැති නිර්මාංශ ආහාර අනුභව කිරීමේ සිරිත පැහැදිලි කළ හැක්කේ බෞද්ධ ආභාෂය අනුව පමණක් බව ආගම් පිළිබඳ ඉතිහාසඥයකු වූ රොබර්ට්සන් ස්මිත් (Robertson Smith) විසින් 1894 වර්ෂය තරම් වූ ඈත කාලයකදී පෙන්වා දී තිබේ.[16]

[illegible] ආගමික ප්‍රජාව භික්ෂු, භික්ෂුණී යන දෙපිරිසෙන්ම

[illegible] වීම ඔවුන් බෞද්ධයින් හා සමාන්තරව කරන තවත් ලක්ෂණයකි. වාසය සඳහා ඉතා සරල කුඩා [illegible] සහ [illegible] විනය නීතිවලට (පාතිමොක්ඛය) අනුව බෞද්ධ භික්ෂූන් විසින් පිළිපැදිය යුතු වූ උපදේශ සමග හොඳින් ගැළපේ. මුල් යුගයේදී භික්ෂූන් වහන්සේලා වාසය කළ කුඩා ආරාම ආගමික සිද්ධස්ථානයක් [illegible] භික්ෂුණී. භික්ෂූන් වහන්සේලා එක්රැස් වූ ස්ථානය විහාරය නමින් හඳුන්වනු ලැබීය. පසු කාලීනව 'විහාරය' යන වචනය බෞද්ධ ආගම හැඳින්වීම සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. [illegible] වන්දනාමාන කිරීම බෞද්ධයින් සඳහා නියම කරනු ලැබූ [illegible] දින චර්යාවේ අනිවාර්ය අංගයක්ව පැවතියේය.[illegible] වන්දනා කිරීමේදී භාවිතා කළ යුතු බෞද්ධ ගාථා පාතිමොක්ඛයේ ඇතුළත් කර තිබේ.

බෞද්ධයින් සහ තෙරපියුටා සාමාජිකයින් [illegible] අතර [illegible] විශේෂ හැකියාවක් [illegible]. ඔවුන් සෑම [illegible] දිනයේදී [illegible] අනුව එක්රැස් වූහ. එය බෞද්ධ භික්ෂූන් සහ ශ්‍රාවකයින් ආගමික වතාවත් සහ පුද පූජා සඳහා සතියකට එක් දිනක් බැගින් [illegible] පොහොය දිනවලදී හමුවීමේ (උපෝසථ) සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කිරීමකි. එම දිනවලදී ගිහි ශ්‍රාවකයෝ සුදු වස්ත්‍ර ඇන්දහ. පනිතව ඔවුන් හඳුන්වනු ලැබුවේ සුදු වස්ත්‍ර හැඳගත් පුද්ගලයින් (උපාසකයින්) යනුවෙනි. එදිනට ඔවුහු ලෞකික කටයුතුවල යෙදීමෙන් හා විනෝදවීමෙන් වැළකී සිටියහ. උපෝසථ හෙවත් මෙම සති පොහොය ථෙරවාද බුදු දහමේ ඉතා වැදගත් පූජනීය දිනයක් ලෙස සලකනු ලැබේ. එදින ගිහි ශ්‍රාවකයෝ භික්ෂූන් වහන්සේගෙන් (ථේර) බණ ඇසීම සඳහා විහාරාරාම වලට පැමිණෙති. තෙරපියුටාවරු වයස එළඹීම හේතුකොට ගෙන 'ථේර' නමැති තත්ත්වයට පත් නොවේ. වයසින් අඩු භික්ෂුවකට වුවද තෙරපියුටා සංඝ සම්ප්‍රදාය තුළ දීර්ඝ කාලයක් සාමාජිකත්වය දරා සිටී නම් 'ථේර' නමැති තත්ත්වයට පත් විය හැකිය. බෞද්ධ සාමාජිකයින් වහන්සේලාද [illegible] භික්ෂූන් වහන්සේලා වෙනුවෙන් දීර්ඝ කාලයක් සේවය කිරීමට සිදු වේ. [illegible] නොවේ. භික්ෂුණීන් සහ භික්ෂූන් වෙන් වෙන්ව සිටීම සඳහා පනවන ලද විනය නීති සහ නියෝග රාශියක් තිබේ. භික්ෂුවක් හෝ භික්ෂුණියක් වහන්සේ කෙනෙකු විසින් පරිහරණය කළ හැකි සිවුරු ප්‍රමාණය සහ ඒවායේ වර්ණය පවා සීමා කරමින් සවිස්තරාත්මක නියෝග පනවා තිබේ.

ෆිලෝ විශ්ව දේශ වාසියෙක් (Cosmopolitan) මෙන්ම හෙලනිස්ටික ආභාෂය ලැබූ යුදෙව්වෙක්ද විය. කෙසේ වෙතත් දෙවියන් වහන්සේ පිළිබඳ ප්‍රශ්න වලදී ඔහු තම හෙලනිස්ටික අධ්‍යාපනය අත්හැර යුදෙව් සම්ප්‍රදාය අනුව කටයුතු කළේය. [illegible] තෙරපියුටා

පූජාව පිළිබඳ මෙතරම් උනන්දුවකින් විස්තර කර තිබෙන්නේ ඔවුන් [illegible] වැනි [illegible] විය හැකිය. දෙවියන් වහන්සේ සහ සත්‍යය පිළිබඳව උසස් අවබෝධයක් ඇතිකර ගැනීම සඳහා ඉතා පිරිසිදු ජීවනාවෙන් යුක්තව පූර්ණත්වයට (රහත් ඵලයට) පත්වීම සඳහා [illegible] දැඩි ප්‍රයත්න සියලු [illegible] සැප සම්පත් [illegible] [illegible] (Spiritual Athletes) [illegible] ඔහු [illegible] පැහැදී සිටි බව ඔහු විසින් කර ඇති විස්තරවලින් පැහැදිලි වේ. තෙරපියුටා සාමාජිකයින් තමා පිළිගත් ආගමික සම්ප්‍රදායට නිවටු ආගමික නිකායකට අයත් පුද්ගලයින් ලෙස පෙන්නුම් කිරීම සඳහා ෆිලෝ විසින් උත්සාහයක් දරා ඇතැයි මෙහිදී කෙනෙකුට වැරදි වැටහීමක් ඇති විය හැකිද? කෙසේ වෙතත් තෙරපියුටා ප්‍රජාව ඇත්ත වශයෙන්ම බුදුදහම ජාතික ශ්‍රමණයින් කොටසක්ද යන කාරණය පිළිබඳ නිශ්චිත වැටහීමක් ඔහුට නොතිබූ බව පෙනේ.

තෙරපියුටා ශ්‍රමණයින්ගේ රැස්වීම් මෙන් නොව, ග්‍රීක දාර්ශනිකයින් විසින් පවත්වනු ලැබූ රැස්වීම් පහත් මට්ටමේ සෝකාකාරී ප්‍රියසම්භාෂණ උත්සව ලෙස සඳහන් කරමින් ඒවා හෙළා දැකීමට ඔහුට තිබූ බලවත් වුවමනාව නිසා කිසිම දේශපාල වස්තුවක් අයත් නොවූ, ජීවනෝපාය පිණිස වත්කියක තියැලී නොසිටියාවූ තෙරපියුටා ප්‍රජාව ජීවත් වූ ආකාරය පිළිබඳ කිසි සඳහනක් ඔහු විසින් කර නොමැත. සමහර විට ඔහු එසේ කරන්නට ඇත්තේ [illegible] විය හැකිය. එත්ද එවැනි සඳහනක් කිරීම ඔවුන්ට කරන අවමානයක් ලෙසත් ඒ පිළිබඳ විස්තර කිරීම තෙරපියුටාවරු පිළිබඳව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔහුට අවශ්‍යවූ ප්‍රතිරූපයට අදාළ නොවන බවත් කල්පනා කළ හෙයින් සමහරවිට ඒ පිළිබඳව ඔහු විසින් හිතාමතාම කිසිවක් සඳහන් නොකරන්නට ඇතැයි සිතිය හැක. ඇත්ත වශයෙන්ම ලෝකයේ වෙනත් රටවල පිණ්ඩපාතයෙන් යැපෙමින් ජීවත් වන බෞද්ධ භික්ෂූන් මෙන් තෙරපියුටා ශ්‍රමණයින්ද පිණ්ඩපාතයෙන් යැපුණහ.

[illegible] පිළිබඳ විශ්වාසයක් ඔවුන් තුළ නොතිබූ බව ෆිලෝ [illegible] සඳහන් කර තිබේ. ඒ සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් [illegible] කණ්ඩායම්වලට [illegible] නොවූහ. [illegible] පිළිබඳ විශ්වාස නොකිරීම බෞද්ධ සම්ප්‍රදායේ පැහැදිලි ලක්ෂණයකි. මේ නිසා රිනාන් විසින් රචිත පොත් ඔවුන්ගේ ශුද්ධ ග්‍රන්ථ අතර තිබූ බවට ෆිලෝ විසින් කර ඇති උපකල්පනය පදනම් විරහිත බව පෙනේ. [illegible] විසින් ලියා ඇති පොත්වල සඳහන් වන එළිදරව්ව පිළිබඳ [illegible] (Apocalyptic Images) ගතවූ සහස්‍රකයේ අවසාන දශක [illegible] විවිධ යුදෙව් ආගමික කණ්ඩායම් මගින් සිදු ලෙස වර්ධනය

කර පෝෂණය කර තිබෙන හෙයිනි. එවැනි කරුණු පිළිබඳ විශ්වාසය බොහෝ දුරට අනාගතය [illegible] ජීවිතයක් පිළිබඳ විශ්වාස [illegible] ආගමික [illegible] එවැනි විශ්වාසයක් පැවතීම තෙරපියුටා ප්‍රජාවට [illegible] ඔවුන්ගේ එකම අභිප්‍රාය වූයේ [illegible] ආධ්‍යාත්මික [illegible] යුක්ත ධාර්මික ජීවිතයක් [illegible] 'තෙරපියුටා' [illegible] යයි. ඇත්ත වශයෙන්ම 'තෙරපියුටා' යන නාමය අර්ථය පිළිබඳ පැහැදිලි [illegible] ආගමික කරුණු විග්‍රහ කිරීම සඳහා [illegible] යොදා ගැනීම පිළිබඳ විශේෂඥයකු වූ [illegible] (Zacharias Thundy) විසින් කරන ලද විවිධ [illegible] 'තෙරපියුටා' යනු බෞද්ධ ප්‍රභවයක් ඇති වචනයකි.[11] [illegible] සංස්කෘත පාලි වචනය [illegible] තෙරපියුටා බවට පත් විය. [illegible] ධර්ම සංගායනාවේදී ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා භික්ෂූන් විවිධ රටවලට [illegible] කරනු ලැබුවේ [illegible] නිස්ස [illegible] අනුවය. ඒනිසා ඇත රටවලට ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා පිටත්ව ගියේ [illegible] භික්ෂූන් බව සිතිය හැක. [illegible] සමාන ශබ්ද ග්‍රීක භාෂාවේ නොමැත. එනිසා [illegible] v අකුරය සහ [illegible] අකුරය ග්‍රීක භාෂාවේදී p සහ r බවට හැරේ. ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ [illegible] විසින් 'බුද්ධ' යන වචනය ග්‍රීක භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීමේදී [illegible] 'බුටා' (Boutta) යනුවෙන් පරිවර්තනය කර තිබෙන සැටි තුණ්ඩි පෙන්වා දී තිබේ. තෙරපියුටා යන වචනයේ දක්වෙන p අකුරය ඇත්ත වශයෙන්ම උච්චාරණය කිරීමේදී ශබ්ද නොවන 'h' අකුරය වේ. දෙමළ භාෂාවෙන් [illegible] (Karuva) නැමති වචනය ටෙසියාස් (Ktesias) විසින් කාර්පියොන් (Carpion) යනුවෙන් පරිවර්තනය කර තිබෙන බව මේ කාරණය තවදුරටත් පැහැදිලි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි තවත් උදාහරණයක් බව තුණ්ඩි සඳහන් කර තිබේ. මෙහිදී [illegible] යන වචනය [illegible] ඇති [illegible] v ශබ්දය 'ප' (p) වශයෙන් වෙනස් කිරීමය.

තෙරපියුටා සාමාජිකයින් තමන් හඳුන්වාදීම සඳහා එම වචනය යොදා ගෙන ඇති ආකාරය පැහැදිලි කර දීම සඳහා මෙසේ ශබ්ද විග්‍රහයක් [illegible] පෙන්වා දීම සම්බන්ධව අනවශ්‍ය විය හැකිය. [illegible] ථෙරවාදී භික්ෂූන් 'ථෙරවාද' [illegible] (ජ්‍යෙෂ්ඨයින්ගේ ඉගැන්වීම) නමැති වචනයේ නිරුක්තියක් වූ ථෙරපුත්ත (ජ්‍යෙෂ්ඨ භික්ෂූන්ගේ පුත්‍රයින්) යන වචනය යොදා ගත් බව සිතා ගත හැකිය.[19] තමන් නොදන්නා විදේශ රටක පිහිටි ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නුවරට පිටත්ව යාම සඳහා දීර්ඝ වූත්, දුෂ්කර වූත්, අනතුරුදායක වූත් ගමනට බොහෝ විට සහභාගී වන්නට ඇත්තේ තරුණ භික්ෂූන් වීම නිසා ඔවුන් තමන් හඳුන්වා ගැනීම පිණිස ජ්‍යෙෂ්ඨ භික්ෂූන්ගේ පුත්‍රයින් හෙවත් ථෙරපුත්ත යනුවෙන් පදවි නාමයක් යොදා ගැනීම යෝග්‍යය. අද සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ පවතින අපට ඉතා හුරු පුරුදු 'චිකිත්සක' (Therapist) සහ චිකිත්සාව (Therapy) වැනි වචන තෙරපියුටා ප්‍රජාව විසින් ඉටු කළ ප්‍රධාන කටයුතු පැහැදිලි කර දීම සඳහා ෆිලෝ විසින් යොදා ගෙන තිබේ. ග්‍රීක භාෂාවේ ඇතුළත් එම වචන වලින් ගම්‍ය වන අර්ථය ලැබී තිබෙන්නේ මෙම ආගමික ප්‍රජාවට දෙන ලද නාම ඇසුරෙනි. මෙසේ 'ආත්මය සුවපත් කරන්නාවුන්' යන අර්ථය සමග සම්බන්ධ කරමින් ෆිලෝ මෙම ආගමික කණ්ඩායම හඳුන්වාදීම සඳහා තෙරපියුටා යන නාම යොදා ගෙන තිබේ. කෙසේ වෙතත් තෙරපියුටා ශ්‍රමණ සමාජයේ සැබෑ තත්ත්වය පිළිබඳව ඔහුට පැහැදිලි වැටහීමක් තිබී නැත. ඒ බව තෙරපියුටා ශ්‍රමණයින් 'යාචකයින්' සහ 'හිඟන්නන්' වශයෙන් නිතර නිතර හඳුන්වා සිටීමෙන් පැහැදිලි වේ. බෞද්ධ ශ්‍රමණයකු හැඳින්වීම සඳහා යොදා ගෙන ඇති භික්ෂුව නමැති සංස්කෘත වචනයේ අදහස එයම වේ. එහි පදානුගත පරිවර්තනය යාචකයා යන වචනයෙන් 'දන් ඉල්ලන තැනැත්තා' යන අර්ථය ගෙන දේ.

ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නුවර විසූ තෙරපියුටා භික්ෂු සමාජයේ සාමාජිකයින් වූයේ අශෝක රජතුමා විසින් ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා ටොලමි ෆිලඩෙල්ෆස් රජතුමා වෙත පිටත්කර යවනු ලැබූ ථෙරවාදී බෞද්ධ භික්ෂූන්ය. මිනිසුන් මෙන්ම සතුන් පවා සුවපත් කිරීමේ කාර්යභාරය ඔවුන්ට පැවරී තිබිණ. අශෝක රජතුමාගේ ගිර්නාර් ශිලා ලිපියේ මෙසේ සඳහන් කර තිබේ. "එපමණක් නොව දේවානම් ප්‍රියදර්ශී (අශෝක) විසින් ඇන්ටියෝකස් නමැති ග්‍රීක රජතුමාගේ පාලනය යටතේ පවතින ප්‍රදේශවල සෑම තැනම වෛද්‍ය පහසුකම් සලසාදීමේ ද්විත්ව ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙනු ලැබේ. මිනිසුන්ට මෙන්ම සත්වයින්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා සෑම වර්ගයකම ඖෂධ සමග මිනිසුන්ට මෙන්ම සතුන්ටද වෛද්‍ය පහසුකම් සපයනු ලැබේ."

අශෝක රජතුමා විසින් [illegible] ශිලා ලේඛනයේ දැක්වේ. 'ලලිත විස්තරය' [illegible] 'ඖෂධ වෙදතුමා' (King of Medicine) [illegible] අන්දමින් වර්ණනා කර තිබේ. ඒ ගැන සඳහන් කර ඇති [illegible] ඇතුළත් ගාථාවක මෙසේ සඳහන් වේ: 'ඔබ ඖෂධ වෙදැදුරු වූ සම්මා සම්බුදු මියාණනි, සසර දුකින් පෙළෙන සත්වයා කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් [illegible] නිවන් සුව සෙත් සහ දී සුවපත් කරනු මැනවි.'

ධර්ම දේශනා කිරීම සහ භාවනා ක්‍රම ප්‍රගුණ කරවීම තුළින් බුදුන් වහන්සේ නාම [illegible] සඳහා ක්‍රියා කළේ [illegible] ප්‍රගුණ කරවීම තුළින් මිනිසුන්ට සහනය [illegible] උන්වහන්සේගේ අපේක්ෂාව විය.

තෙරපියුටා ප්‍රජාව කෙරෙහි ෆිලෝ තුළ පැවති උනන්දුව ඔහු විසින් රචිත දාර්ශනික සහ ආගමික අදහස් ඇතුළත් පොතපත තුළින් හොඳින් තේරුම් ගැනීමට පුළුවන. එම පොතපත මගින් ඔහු සිය චින්තනය ඉන්දියානු දර්ශනයට සමාන ආකාරයකින් විකාශනය කර තිබේ. මෙසේ පැරණි ටෙස්ටමේන්තුවේ දැක්වෙන දෙවියන් වහන්සේ සහ සුරදූතයින් (Angels) විද්‍යමාන වීම ඉන්ද්‍රිය ගෝචර මායාවක් (Sensory Illusion) ලෙස තේරුම් ගත යුතු බව ඔහු පැහැදිලි කර තිබේ. 'මායා' යනුවෙන් හැඳින්වෙන ඉන්ද්‍රිය සංකල්පය හෙවත් ඉන්ද්‍රිය ගෝචර [illegible] ලෝකය ප්ලේටෝනික අදහස් (Platonic Ideas) සමඟ ඔහු [illegible] ලෙස සම්බන්ධ [illegible] ඉදිරිපත් [illegible] ආගමික වූ බොහෝ සංකල්ප ෆිලෝගේ රචනාවල දක්නට ලැබෙන බව 1828 වර්ෂය තරම් ඈත කාලයේදී අයිසැක් ජේකබ් ෂ්මිට් (Isacc Jacob Schmidt) විසින් ප්‍රකාශ කර තිබේ.[20] ෆිලෝ එම ඉන්ද්‍රිය අදහස් ඉගෙන ගත්තේ ඔහු ඉතා ගෞරවයෙන් සලකනු ලැබූ තෙරපියුටා ප්‍රජාවගෙන් බව සඳහන් කරමින් අපට මෙහිදී එම ප්‍රකාශයට පිළිගත [illegible] කළ හැකිය.

තෙරපියුටා ශ්‍රමණයින් ගිහි ගෙය අත් හරින බවත් එසේ කිරීමේදී ඔවුන් [illegible] සහෝදරයින්, දරුවන්, [illegible] නෑදෑයින් සහ හිත මිත්‍රයන් පමණක් නොව තමන් ඉපදී හැදී වැඩුණු රටවල් පවා අත් හරින බවත් ඒ කිසිවක් කෙරෙහි නැවත ආපසු හැරී නොබලන බවත් සඳහන් කරමින් ෆිලෝ විසින් කර තිබෙන ප්‍රකාශය

[illegible] විශේෂ අවධානයට ලක් විය යුතුය.[31] එම ප්‍රකාශය පැහැදිලි කර [illegible] බෞද්ධ [illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම [illegible] අත්හැර දැමීම යුදෙව් සමාජය තුළ කිසිදෙක් සිදු විය හැකියයි [illegible] විය නොහැකිය. පිබිට් ජීවත්වූ යුදෙව් ජාතිකයින් [illegible] යුදෙව් [illegible] වැදගත් නැතක් [illegible]. පුද්ගලයකු විසින් තම පවුලට ඇති සියලු බැඳීම් ඉවත ලා ගිහිගෙය හැර යෑම අයත් වූයේ එක් ආගමික සම්ප්‍රදායකට පමණි. ඒ බෞද්ධ සම්ප්‍රදායයි. පවුලට ඇති සියලු බැඳීම් ඉවත ලා තමා අනුව එන ලෙස තම ශ්‍රාවකයින්ට ප්‍රකාශ කළ පලස්තීනයේ විසූ එකම පුද්ගලයා වූයේ ජේසුස් වහන්සේ පමණි. ජේසුස් වහන්සේ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් වල සඳහන් වචන තම ඉගැන්වීම් සඳහා යොදා ගත්තේ කුමක් නිසාද යන ගැටලුව පැහැදිලි කර දීමෙන් එට මුල් වූ හේතුව තෙරපියුටා ආගමික සමාජය තුළ සැඟවී තිබෙන බව පෙනී යයි.

ෆිලෝ විසින් කරන ලද විස්තරයේ ඇතුළත් තවත් කරුණකින් විශේෂ කාරණයක් පැහැදිලි කර ගැනීම සඳහා වටිනා ඉඟියක් ලැබේ. එනම් තෙරපියුටා ශ්‍රමණ සමාජයට ඇතුළත් වීමට කැමති පුද්ගලයින් විසින් ප්‍රථමයෙන් තම නෑදෑයින් පමණක් නොව ඔවුන් ඉපදී, හැදී වැඩුණු රටවල් පවා අත්හැර දැමූ බව ඔහු සඳහන් කර තිබේ. ඔවුන් යුදෙව් ජාතිකයින් වී නම් තෙරපියුටා ආගමික සමාජයේ පුහුණුව ලැබීම සඳහා ආධුනිකයින් තෝරා ගන්නා ලද්දේ ඊජිප්තුවේ පිහිටි විශාල යුදෙව් ජන සමාජ වලින් බව, විශේෂයෙන්ම ක්‍රි. පූ. 3 වන ශත වර්ෂයේ සිට ඊජිප්තුවේ ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නුවර සහ ඒ අවට පදිංචිව සිටි යුදෙව් ජාතිකයින්ගෙන් බව අපට උපකල්පනය කිරීමට සිදුවේ. එසේ වෙතත් මෙම ආගමික නිකායට අයත් සාමාජිකයින්ගෙන් නිජ දේශයක් හෝ වෙනත් රටවලින් පැමිණ සිටි බව ෆිලෝ සඳහන් කර තිබේ. ඔවුන් පැහැදිලිවම අශෝක රජතුමා විසින් ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවට පිටත් කර යවනු ලැබූ බෞද්ධ ධර්ම දූතයින්ගෙන් පැවත එන බව පෙනේ. මෙසේ ඔවුන් මුලින් අයත්ව සිටි රටවලින් ඉවත්ව තෙරපියුටා සමාජයට පැමිණියහ.

ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නුවර පිහිටි මෙම ජනපදය වෙනස් නොවන [illegible] ලෙස සැලකිය යුතු නැත. මැරිමෝටිස් විල අවට ප්‍රදේශයේ [illegible] බෞද්ධයෝ එම ප්‍රදේශයේ ජීවත් වූ වැසියන් සමඟ සම්බන්ධතා පැවැත්වූහ. ලෝකයට විවෘතව පැවති මෙම නගරය [illegible] සම්බන්ධතා සඳහා [illegible] තත්ත්වයක පැවතිණ. ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නගරයේ පිහිටි විශාල පුස්තකාල ආයතනවලට [illegible] පැමිණි සිවුරු [illegible] සංචාරක බෞද්ධ

[illegible] ලෙස සඳහන් කර තිබේ.[32] මෙම බෞද්ධ භික්ෂූන් විශාල වශයෙන් [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ විසූ [illegible] කල්පනා කළ හැකිය. තම භික්ෂූන් [illegible] රටවල් සමඟ නිරන්තරයෙන් [illegible] අදහස් පිළිබඳ දැන [illegible] රටවලට ගෙනවා [illegible].

ජේසුස් වහන්සේ සහ බෝධිසත්ව සංකල්පය

ඉහත සඳහන් කරන ලද භික්ෂූන් ඉන්දියාවේ ගන්ධාර දේශයේ පිහිටි තක්ෂිලා නුවරින් පැමිණෙන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. සාමයික විග්‍රහය, ජනාවාස සහ වැදගත්කම අතින් තක්ෂිලා නුවර ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවට සමාන කළ හැකිය. අශෝක රජතුමා එහි ඇරමයික් භාෂාවෙන් ලියන ලද ශිලා ලේඛනයක් පිහිටුවීය. බටහිර දෙසට විහිද ගිය වෙළඳ මාර්ග ආරම්භ වූයේ එහි සිටය. ගොඩ මාර්ගයේදී තක්ෂිලා නගරය උතුරු ඉන්දියාවේ පිහිටි බෞද්ධ ආගමික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පැවතුණි. එසේ වුවත් නැගෙනහිර සහ බටහිර රටවල් අතර පැවැති සම්බන්ධතා විමර්ශනය කිරීම සඳහා තක්ෂිලා-සර්කැප් (Taxila-Sirkap) නගරයේ පැවැති ඓතිහාසික වැදගත්කම අසාධාරණ ලෙස අවතක්සේරුවට ලක් කර තිබෙන බව කිව යුතුය. නොඑසේ නම් එහි වැදගත්කම සම්පූර්ණයෙන්ම සාමාන්‍ය නොසලකා හැර තිබේ.

වර්තමාන පාකිස්ථානයේ පිහිටි ඉස්ලාමාබාද් සහ රාවල්පිණ්ඩි නමින් හැඳින්වෙන නගරවල සිට සැතපුම් 30 කට වඩා අඩු දුර ප්‍රමාණයක පිහිටා ඇති තක්ෂිලාව සකල පුෂ්කරවතී නුවර (අද පෙෂාවර් [illegible]) විය එම ප්‍රදේශයේ පැවති ඉතා වැදගත් නගරය විය. තක්ෂිලා යන නම ඇති වූයේ ජනප්‍රවාදයේ එන තක්ෂක නමැති පාලකයකුගේ නම මුල්කර ගෙනය. මෙසේ තක්ෂිලාව මුලදී හඳුන්වන ලද්දේ 'තක්ෂක සතුද' යන අර්ථය දෙන 'තක්ෂ-සිලා' යන නමිනි.

වැදගත් වෙළඳ මාර්ග කීපයක් මෙහිදී හමුවේ. ඉන් එක් වෙළඳ මාර්ගයක් නැගෙනහිර ඉන්දියාවේ සිට ගංගා නම් ගං නිම්නය හරහා තක්ෂිලා නුවරට සම්බන්ධවී තිබිණි. මෙගැස්තිනීස් විසින් රජ මාවත

නමින් හඳුන්වනු ලැබූ [illegible] මාර්ගය [illegible] දක්වා [illegible]. [illegible] (Bactria) කපිසි (Kapisi) සහ [illegible] (Ohind) [illegible] නගර [illegible] පිහිටි [illegible] තක්ෂිලාවට ළඟා විය. [illegible] මාර්ගය [illegible] සහ [illegible] ශ්‍රී නගර් නිම්නය. [illegible] (Baramula) සහ මාන්සෙහරා (Mansehera) හරහා හරිපූර් (Haripur) නිම්නය දක්වා වැටී තිබුණි. තක්ෂිලාව අධික ජනගහනයකින් යුක්ත වූ සුප්‍රසිද්ධ නගරයක් බවට පත්වීමට මෙම ප්‍රධාන වෙළඳ මාර්ග තුන මූලික වශයෙන් හේතු විය.

ක්‍රි. පූ. 522 පටන් ආකිමෙනිඩ්ස් (Archaemenids) විසින් මුදල් භාවිතා කිරීමේ ආර්ථික ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීමෙන් පසු වෙළඳ මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් තක්ෂිලා නුවරට තිබූ වැදගත්කම තවදුරටත් වැඩි විය. ආකිමෙනිඩ්ස් ගේ පාලන ප්‍රදේශය හරහා ඊජිප්තුව පවා ඇතුළත් දුර බැහැර පිහිටි රටවලට එය සම්බන්ධ වීය. විවිධ අංශ සම්බන්ධයෙන් [illegible] තක්ෂිලා නුවර [illegible]. වෙළඳාම විශාල ලෙස දියුණු කරමින් [illegible] "පුරාණ" (Puranas) නමින් හඳුන්වනු ලැබූ දික් හැඩයෙන් යුත් රිදී තහඩු මුදල් වශයෙන් පාවිච්චි කරනු ලැබූයේ තක්ෂිලා නුවරය. එම මුදල් නිකුත් කරනු ලැබුවේ වෙළඳ මණ්ඩල (Merchants Guild) මගිනි. මෙම පෞද්ගලික නීත්‍යානුකූල මුදල් භාවිතා ක්‍රමය ගන්ධාර වැසියන් විසින් සමකාලීන වශයෙන් බැබිලෝනියාවේ භාවිතා වූ ටන්කන ක්‍රමය (System of Coinage) [illegible] කරමින් [illegible] ගත් බව සිතිය හැකිය.

[illegible], තක්ෂිලා නුවර [illegible] වෙළඳ මධ්‍යස්ථානයක් [illegible]. [illegible] පැරණිතම නගර [illegible] තක්ෂිලාව [illegible] ශිල්ප, පූජා විධි සහ දෙසැට [illegible] විශ්ව විද්‍යාලය [illegible] දුර බැහැර රටවල [illegible] ප්‍රසිද්ධියට පත් වී තිබුණි. [illegible] තක්ෂිලාවට [illegible] වැදගත්කම [illegible] ලෙස වර්ණනා කර තිබේ. [illegible] සහ [illegible] පුද්ගලයින් මගධ දේශය වැනි දුර [illegible] තක්ෂිලා නුවරට පැමිණි බව එම පාලි පොත්වල [illegible]. [illegible], ක්ෂත්‍රිය කුමරුන් සහ පොහොසත් සිටු [illegible], කාශී සහ කෝසල දේශවලින් එහි පැමිණියහ. [illegible] රජතුමාගේ සුප්‍රසිද්ධ රාජකීය වෛද්‍යවරයා වූ බුදුන් වහන්සේට

[illegible] ප්‍රතිකාර කළ "ජීවක" නමැති වෛද්‍යවරයා [illegible] තක්ෂිලා විශ්ව විද්‍යාලයේ [illegible]. බුදුන් වහන්සේ [illegible] ඇති වූ බොහෝ සිද්ධීන් වලට සම්බන්ධ [illegible] පාලකයා වූ පසේනදී කොසොල් රජතුමා [illegible] තක්ෂිලා විශ්ව විද්‍යාලයෙනි.

සමකාලීන විස්තර තොරතුරු සහ පුරාවිද්‍යාත්මක [illegible] තක්ෂිලා නුවර [illegible]. ශ්‍රීමත් ජෝන් මාර්ෂල් (Sir John Marshall) විසින් කරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක කැණීම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් තක්ෂිලාවට [illegible], [illegible] සහ ක්‍රි. පූ. 4 වන [illegible] භාවිත වූ [illegible] හමු [illegible]. එම [illegible] විය. [illegible] තක්ෂිලාවට [illegible]. [illegible] ගැනීමට හැකි විය. [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින්ද ධර්ම දේශනා කිරීම සඳහා [illegible] තක්ෂිලා නුවරට පැමිණෙන්නට ඇත.

[illegible] දේශය පාලනය කළ මෞර්ය රජවරුන් සහ සෙලූසිඩ් (Seleucid) [illegible] රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික සම්බන්ධතා [illegible] එකල [illegible] තත්වය පිළිබඳ තොරතුරු වර්ණනා කර තිබූ ආකාරය අප විසින් මීට කලින් සඳහන් කරනු ලැබීය. මෙගස්තිනීස් ගෙන් ආරම්භ වූ මෙම රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික සම්බන්ධතා ඩයිමකෝස් (Deimachos) සහ ඩයනීසියස් (Dionysios) විසින් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන ලදී. අවාසනාවකට මෙන් ඔවුන් විසින් ලියන ලද විස්තර වාර්තා අද සොයාගත නොහැක. එම රාජ දූතයින් [illegible] තක්ෂිලාවට පැමිණෙන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. [illegible] ඉන්දියාවේ වාසය කළේ බුද්ධාගම ඉතා දියුණු තත්ත්වයක පැවති යුගයකදීය. එනිසා ඔවුන් විසින් ලියන ලද විස්තර වාර්තා අහිමිවීම අපේ විශේෂ කනගාටුවට හේතුවන කරුණකි. [illegible] දේශයේත් [illegible] පවත්වන්නට ඇති බව අපට උපකල්පනය කළ හැකිය. [illegible] රාජ ප්‍රාප්තියට පත් [illegible] ලෙස සේවය කළ ඩයනීසියස් එහේ සම්බන්ධකම් [illegible]

විදෙස්ගත රාජ් දූතයෙකි.

තක්ෂිලා නුවරට උතුරෙන් චීනය දක්වා තවත් මාර්ගයක් පිහිටි තිබුණි. එය ප්‍රසිද්ධ සේද මාවතට (Silk Road) විකල්පයක් ලෙස පැවතුණි. මෙම විකල්ප මාර්ගය මාන්සෙහ්රා (Mansehra) සහ තාකොට් (Thakot) හරහා චීනය දක්වා දිවගිය බව පෙනේ. එම මාර්ගය ඔස්සේ බොහෝ බෞද්ධ ගොඩනැඟිලිවල නෂ්ටාවශේෂ දක්නට ලැබේ. මෙවා තක්ෂිලා නුවර අවට පිහිටි මාර්ග ඔස්සේ බෞද්ධ භික්ෂූන් විසින් ඇසි කරන ලද බලපෑම පෙන්නුම් කරන සාක්ෂි වේ. ක්‍රි. පූ. තුන්වන සහ වර්ෂයේදී මෙම උතුරුදිග මාර්ගය ඔස්සේ බුදු දහම චීනයටත්, චිං ෂි-හුවැන්-ටි (Chin Shih-huang-ti) රජතුමාගේ රජවාසලටත් හඳුන්වා දුන් බව වාර්තා වේ. එම වාර්තාවල පවතින විශ්වසනීයත්වය පිළිබඳව බොහෝ පර්යේෂකයින් සැක පහළ කර තිබුණත් නව සහස්‍රකය ආරම්භවීමට පූර්වයෙන් එළඹි ගත වර්ෂවලදී චීන ජාතිකයින් බුදු දහම පිළිබඳව දැන සිටි බවට සැකයක් නැත.[24] ක්‍රි. පූ. දෙවන සහ වර්ෂයේ පටන් චීනයේ ලියු සැන් (Liu San) කුමරු ලයින් ඇසුරු කළ විද්වතුන් විසින් ලියන ලද 'හුයි-නැන්-ෂු' (Huai-nan-tzu) වැනි පැරණි දාර්ශනික කරුණු ඇතුළත් කුඩා පොත් බුදුදහමින් ආභාෂය ලබා ලියා තිබීම ඊට තුඩු සාක්ෂියකි.

කෙසේ වෙතත් අශෝක රජතුමාගේ රාජ්‍ය සමයේදී තක්ෂිලා නුවර අවට ප්‍රදේශයෙහි බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේ විශාල සංඛ්‍යාවක් වැඩම කළහ. ධර්ම සංගායනාවෙන් අනතුරුව ධර්ම ප්‍රචාරකයින් පිටත්කර යැවීමට තීරණය කළ පසු මෙම ථේරවාදී භික්ෂූහු ධර්මය ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා විවිධ දිශාවලට පිටත්ව ගියහ. අශෝක රජතුමාගේ දරුවන් දෙදෙනෙකු වූ මහින්ද කුමරු සහ සංඝමිත්තා කුමරිය ශ්‍රී ලංකාවටත්, සෝන සහ උත්තර නම් වූ භික්ෂූන් වහන්සේලා දෙනම බුරුමයටත් පිටත්ව ගියහ.[25] ඉන්දු නිම්නයේ උතුරු දිග ප්‍රදේශවලට පිටත්ව ගිය තවත් බොහෝ භික්ෂූන් වහන්සේලා විසින් එහි බෞද්ධ ආභාෂය ලැබූ වැදගත් සංස්කෘතියක් බිහි කළහ. බටහිර රටවලට ව්‍යාප්තව ගිය ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු ආරම්භ කරන ලද්දේ එහි සිටය. නව සහස්‍රකය ආරම්භයේදී පවා මහායාන සහ ථේරවාද ගුරුකුල වලට අයත් භික්ෂූන් වහන්සේලා මධ්‍යම ආසියාවේ පිහිටි සෞම්‍ය භූමි ආශ්‍රිත නගරවල (Oasis Towns) පදිංචි වූහ. හෙලනිසියානු සංස්කෘතියේ ආභාෂය ලැබූ නව බෞද්ධ සම්ප්‍රදායක් ගාන්ධාර ප්‍රදේශයේ සහ ස්වොට් නිම්නයේත් (Swat Valley) බිහි විය. එතැන් සිට එම සම්ප්‍රදාය ඔක්සස් (Oxus) හරහා තාරිම් නිම්නයට (Tarim Basin) ඇතුළු වීය.[26] තාරිම් නිම්නය පිහිටා තිබුණේ සුප්‍රසිද්ධ පැරණි සේද මාවතේ තවලම් මාර්ග ඔස්සේය. චීනයේ

පිහිටි ප්‍රාන්තයක් වන එම ප්‍රදේශය අද සින්කියැංග් ලෙස හැඳින්වෙයි. ක්‍රි. ව. පසුව වන සහ වර්ෂයේදී බෙසෙක්ලික් (Bezeklik) නමින් හැඳින්වෙන බිතු සිතුවම් අඩංගු ලෙන් විහාරය වූ ස්ථානය සහ විවිධ ජාතීන්ට අයත් භික්ෂූන් කණ්ඩායමක් එම බිතු සිතුවම්වලින් නිරූපණය කර තිබේ. එම භික්ෂූන් කණ්ඩායම මධ්‍යාසියානු ජාතීන්ගෙන් ද ඇතුළත් වේ.

බෞද්ධ භික්ෂූන්ගේ පැමිණීම නිසා තක්ෂිලාවේ පිහිටි බෞද්ධ ජනාවාස වර්ධනය විය. අශෝක රජතුමා විසින් එහි බෞද්ධ ස්තූපයක් ඉදි කළේය. බෞද්ධ ලෝකයේ අද අශෝක අධිරාජ්‍ය හඳුන්වන ධර්මරාජික ස්තූපය ලෙස හැඳින්වෙයි. එනිසා මෙම ස්තූපය 'ධර්මරාජික ස්තූපය' (ඡායා රූපය 24) නමින් හඳුන්වනු ලැබීය. තම ජීවිත කාලය තුළදී අශෝක රජතුමා විසින් සර්වඥ ධාතු රැගෙන විවිධ ප්‍රදේශවලට බෙදා හරිනු ලැබීය. එනිසා මෙම ස්තූපයේ සර්වඥ ධාතු තිබෙන බව ඉදිකරන්නාට තැනැත්තා සිතිය හැකිය. මෙම ස්තූපය නිර්මාණයේ කවයක් වටා භාවනා කිරීම සඳහා ඒ වටා පර්ෂ ශාලා නිර්මාණය කර පසුව ගෝලාකාර ගර්භයේ කොටස් විහිදෙන කිහිප කොටස් තබා තිබේ. ශෛලමය අවට කන්දින් පාරිභෝගියේ සිටින භික්ෂූන් වහන්සේලාට නිහඬ ධර්ම කරුණු සිහිපත් කරවීම එවැනි ලෙසින් සොඳ ඇතිවන ප්‍රශස්තරයෙන්නුව විය.

මෙම ධර්මරාජික ස්තූපය පැරණි බෞද්ධ සම්ප්‍රදායේ ඉතා වැදගත් ස්ථානයක් ඇරිය. එය අවට ප්‍රදේශයේ විවිධ යුගවලට අයත් බොහෝ ආරාම සහ ස්තූප විශාල සංඛ්‍යාවක් තිබේ. එවැනි ආරාම වැඩි ප්‍රමාණයක් තිබෙන්නේ ධර්මරාජික ස්තූපයට සැතපුම් 1 1/4ක් තිරස් දිගින් පිහිටි කල්වන් (Kalwan) නමැති ස්ථානයේය. මෙම ආරාම වලින් බොහොමයක් පිහිටා ඇත්තේ නගර ප්‍රාකාරයට පිටතින් පිහිටි ගංගා සහ උල්පත් ජලය ලැබෙන ස්ථානවලට ආසන්නවය. බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් පිළිබඳ ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණවල යෙදෙමින් ජීවිතයේ අඩංගු ධර්ම කරුණු පිළිබඳ අර්ථ විවරණ කිරීම සඳහා සම්පූර්ණ කාලය මිඩංගු කළ උගත් භික්ෂූන් වහන්සේලා වැඩ විසූ බෞද්ධ ගුරුකුල රාශියක් එහි පැවැති බව එම ආරාමවලින් පෙන්නුම් කෙරේ.

තමන්ගේ බුද්ධ ධර්මය පිළිබඳව කරුණු විග්‍රහ කරමින් ලියා ඇති බෞද්ධ ශාස්ත්‍රීය ලේඛනවල එකතුවක් වූ අභිධර්ම පිටකය සම්පාදනය කර තිබෙන්නේ විවිධ ගුරුකුල වලට අයත් උගත් භික්ෂූන් වහන්සේලා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද එම අර්ථ විග්‍රහයන් පිළිබඳ සංග්‍රහයක් ප්‍රකාශ කිරීමෙනි.

අපේ අධ්‍යයන සඳහා තක්ෂිලා නුවරත්, ගන්ධාර ප්‍රදේශය වටා [illegible] ප්‍රදේශයත් තෝරාගනු ලැබුයේ මන්නේ කුමක් නිසාද? එය අතීතයේ [illegible] බලන විට බෞද්ධයින් මුලින්ම පදිංචිව සිටි [illegible] ආගමික [illegible] තුළ බුදු දහම පිළිබඳ අලුත් අදහස් සහ නව ප්‍රවණතා ඇතිවීම සඳහා අවශ්‍ය පොළොව ලැබුණේ තක්ෂිලාවෙනි. යේසුස් වහන්සේ ප්‍රධානතම ආගමික ශාස්තෘවරයකු වීම කෙරෙහි බලපෑ කරුණු ඉන් පැහැදිලි වේ.

බෞද්ධ මහායාන ගුරු කුලය පිහිටුවනු ලැබුවේ ගන්ධාර ප්‍රදේශයේය. ප්‍රඥා පාරමිතාව නමින් හැඳින්වෙන පොත් පෙළක් මගින් එම ගුරුකුලය වටා ගොඩනඟනු කරනු ලැබීය. ක්‍රි. පූ 50 - ක්‍රි. ව. 150 අතර කාලයේදී ලියනු ලැබූ එම පොත් පෙළ මගින් ගූඪ ප්‍රතිභාවිද්‍යය (Mystical Insight) කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කර තිබේ. බුද්ධිමය අවබෝධය තුළින් නිරපේක්ෂ සත්‍යය (Absolute Truth) පිළිබඳ සෘජුගත ප්‍රතිභාවක් ලබා ගත හැකි යයි අභිධර්මයේ ස්ථිර ලෙස දක්වා ඇති කරුණු වැරදි බව එම පොත් ලියූ කතුවරු ප්‍රකාශ කළහ. මෙහිදී මහායානය විසින් විශේෂ අවධානය යොමු කර තිබුණේ බෝධිසත්ත්ව සංකල්පය කෙරෙහිය. බෝධිසත්ව යනුවෙන් රහත් ඵලයට පැමිණි තැනැත්තා නොවන් පෙරුම් පිරූ තැනැත්තා (Enlightened Being) යන අර්ථය ගම්‍යවේ. මෙම සංකල්පය අපේ මාතෘකාවට ඉතා වැදගත් වේ. මන්ද සැබෑ යේසුස් වහන්සේ යනු ස්ථිර ආකෘතියක් නොමැතිව තැනින් තැන ඇවිදිමින් භික්ෂුවක් මෙන් ජීවත් වෙමින් ධර්මය දේශනා කළ ශාස්තෘවරයකු පමණක් නොව ඉහත කී බෝධිසත්ව සංකල්පයට නිසැකවම මනුෂ්‍ය රූපයක් ලබා දුන් පුද්ගලයකු ද වූ හෙයිනි.

බෝධිසත්ව සංකල්පය බිහිවීම කෙරෙහි තුඩු දුන් හේතු බුදුසමයේ ඉතිහාසයේ මුල් අවදියේදීම ඇති විය. ඒ සඳහා පදනම වැටුණේ බුදුන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණයෙන් වසර 200 කට පමණ පසුව වෛශාලි නුවර පවත්වනු ලැබූ දෙවැනි ධර්ම සංගායනාවේදීය. ඒ අවස්ථාවේදී බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් ස්ථවිරයන්ගේ නිකාය සහ මහා සාංඝික නිකාය යනුවෙන් ගුරුකුල දෙකකට බෙදුණි. ස්ථවිරයින්ගේ නිකාය ජ්‍යෙෂ්ඨ භික්ෂූන් අනුගමනය කළහ. මහා සාංඝික නිකාය (මහා සංඝයා අනුගමනය කළ අය) එසේ හඳුන්වනු ලැබුවේ භික්ෂූන්ගෙන් බහුතර කොටසක් එම ගුරුකුලයට අයත් වීම නිසාය. ක්‍රි. පූ. පළමු වන ශත වර්ෂයේ දී මහා සාංඝික නිකාය තුළින් මහායානය බිහි විය.

ක්‍රි. පූ. තුන්වන ශත වර්ෂයේ මැද භාගයේදී අශෝක රජතුමාගේ [illegible] බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා [illegible]

ගං නිම්නයේ පිහිටි පැටලිපුත් නුවර එක්රැස් වී ඉන්දියා [illegible] පැවැත්වීමේදී [illegible] [illegible] අගනුවර [illegible] බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය [illegible] [illegible] [illegible] කරනු ලැබීය. [illegible] [illegible] [illegible] කළේය.

බුදු දහම පිළිබඳ ඇතිවූ මෙම නව අර්ථකථනයන් තුළ බෝධිසත්ව සංකල්පය ඉතා වැදගත් ස්ථානයක් ගනී. [illegible] බෝධිසත්වයකු යනු අභිධර්මයේ දක්වෙන පරිදි [illegible] පමණක් නොව රහත් ඵලයට පත්වූ පුද්ගලයකු තුළ පවතින සංකල්පීය නොවන ප්‍රතිවේදය* (Non-Conceptual Wisdom) [illegible] යන පුද්ගලයෙකි.[?] මහායාන [illegible] අනුව බුදුවීම සඳහා පෙරුම් පිරීමේදී බෝධිසත්වයකු විසින් සම්පූර්ණ කළ යුතු මූලික ගුණාංග හයක් තිබේ. ඒවා නම් දානය, ශීලය, ක්ෂාන්තිය, වීර්යය, ධ්‍යානය සහ ප්‍රඥාව වේ. දානය යනුවෙන් [illegible] දානය. [illegible] මෛත්‍රිය ඇතිකිරීම අදහස් වේ. [illegible] මෛත්‍රිය ඇතිකිරීම ඉන් අදහස් වේ. [illegible] පරිනිර්වාණයෙන් පසු යේසුස් වහන්සේ තමා [illegible] නැතහොත් [illegible] පුද්ගලයකු නොවීය.

නව සහස්‍රකය ආරම්භ වන විට හීනයානය සහ මහායානය අතර එතරම් කැපී පෙනෙන වෙනසක් නොතිබුණි. මහායාන අදහස් [illegible] අනාගත [illegible] ලැබිණි. [illegible] පිළිමය පළමුවරට නිර්මාණය කරන ලද්දේ පළමුවෙනි ශත වර්ෂයේ ගන්ධාරයේ විසූ සර්වාස්තිවාදී හීනයාන ගුරුකුලය මගිනි.[?]

උසස් බුද්ධිමය කේන්ද්‍රයක් සහ වැදගත් වෙළඳ [illegible] වීම හේතුකොට ගෙන තක්ෂිලා නගරය නව ආගමික අදහස් පිටතින් [illegible] පතුරුවා හැරීම සඳහා ඉතා යෝග්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියා කළේය. අශෝක රජතුමා විසින් පිටත්කර යවනු ලැබූ ධර්ම ප්‍රචාරක [illegible] එහි සිට පැල්මයිරා නුවර හරහා සිරියාවට ගමන් කළහ. [illegible] ඉන්දු නිම්නය මස්සේ වැටී තිබූ වෙළඳ මාර්ග [illegible]

* සත්වයෙක් හෝ පුද්ගලයෙක් [illegible]

[illegible] (Barbarikon) [illegible] [illegible] විශේෂයෙන්ම [illegible] දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ක්‍රිස්තියානි ආගම සමඟ [illegible] නොහැකි [illegible] එඩෙස්සාවටත් (Edessa) ගෙන [illegible] තිබේ.

ඊජිප්තුවේ වාසය කළ සමාන ආගමික අදහස් දැරූ තම [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ [illegible] බෞද්ධයෝ [illegible] ආගමික අදහස් පිළිබඳ දැනීමක් ලබා ගත්හ. ඒ කාලයේ පටන් ආධ්‍යාත්මික [illegible] ඇති වූ [illegible] නිසා ආගමික අධ්‍යයනය අතින් ඉතා [illegible] දියුණුවක් ලබා තිබූ ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා හා [illegible] සම්බන්ධතා පැවතුණි. [illegible] බෝධිසත්ව සංකල්පයට අනුව [illegible] (බෝධිසත්ව [illegible]) පුරමින් ඔවුන් ඒ අනුව (බෝධිසත්ව සංකල්පයට අනුව) ජීවත් වූහ. බෝධිසත්වයකු යනු මමත්වය හා දැඩි නිරහංකාර පුද්ගලයකු යන අදහස කෙරෙහි [illegible] පූජාව තුළ [illegible] සියලු සත්වයා කෙරෙහි කරුණාව සහ මෛත්‍රිය පැතිරවීම පිළිබඳ වූ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් බටහිර රටවල ප්‍රචාරණය කිරීමට හැකි වූ බව සිල්වන් ලෙවී නමැති ඉතිහාසඥයා කල්පනා කරයි. ඒ එන විට පෙරදිග අදහස් කෙරෙහි කැමැත්තක් දැක්වූ ගැලවුම්කාරයකු ගේ පැමිණීම [illegible] සමාජයේ පහළ ස්ථරවලට [illegible] විශේෂයෙන් ඉලක්ක කරන ලදී. එහෙත් සමාජයේ ඉහළ ස්ථරවලට අයත් බුද්ධිමතුන් තුළ ආගම් ප්‍රචාරය පිළිබඳ එතරම් උනන්දුවක් නොතිබීම නිසා බෞද්ධ පොතපත පිළිබඳ ශාස්ත්‍රීය වශයෙන් පුනර්ජීවයක් ඇති වූයේ නැත.

ජේසුස් වහන්සේගේ තරුණ කාලය පිළිබඳ තිබෙන [illegible] නැත. [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ශුභාරංචියේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ මිසරයට පලා ගොස් සිටිය [illegible] ශුභාරංචියේ

[illegible] පෙරදිගින් පැමිණි [illegible] ප්‍රකාශ කර තිබීම නිසා [illegible] ජේසුස් [illegible] මිසරයට පලා ගොස් [illegible] එම් ගෙන කරති.

රජකමට උරුමකම් ඇති පුද්ගලයකු විනාශ කර දැමීම සඳහා [illegible] ලැබේ. ක්‍රිෂ්ණ, මෝසස්, සෙවුස් (Zeus), පර්සියස් (Perseus), ඊඩිපස් (Oedipus), [illegible] සහ [illegible] වැනි පුද්ගලයින් පිළිබඳ පවතින කථා පුරාවෘත්තවල අදාළ සාහසය පිළිබඳ කථා ඇතුළත් වී තිබේ. නමුත් එම කථා පුරාවෘත්තවල පවතින [illegible] පිළිබඳ [illegible] නොහැකිය. [illegible] නැත. ගැලීලයේ (Galilee) සිට [illegible] මිසරය [illegible] ගමනක් විය. ඒ සඳහා ගාසා (Gaza) හරහා [illegible] ආරක්ෂාව [illegible] දැන සිටියේය. එනිසා "මමත් වූයේ මිසරයෙන් මාගේ පුත්‍රයා කැඳවා ගතිමි" [illegible] කියන ලද [illegible] පිණිසය." [illegible] දක්වෙන ප්‍රකාශයක් [illegible] යයි සඳහන් කර තිබේ. [illegible] (Hosea) [illegible] 11:1 සඳහන් වන එම වචන පැහැදිලිවම දක්වා තිබෙන්නේ [illegible] මිසර [illegible] සඳහාය. නමුත් [illegible] ලිවීමේදී [illegible] පිළිබඳ කථා පුරාවෘත්තියක්, [illegible] "[illegible] මාගේ පුත්‍රයා" [illegible] ජේසුස් වහන්සේ තම තරුණ කාලය මිසරයේ ගත කිරීම [illegible] කිරීම සඳහා [illegible] තිබේ. [illegible] පැහැදිලි කර දිය හැකි වෙනත් ක්‍රමයක් නැත.

එම විස්තරය [illegible] ජේසුස් වහන්සේ තරුණ කාලයේදී

[illegible] නොමැත. පලස්තීනයේ ජීවත් වූ බව පෙන්නුම් කරන [illegible] උන් වහන්සේ මිසරයේ (ඊජිප්තුව) [illegible] කාලයක් [illegible] මිසරයේ [illegible] තෙරපියුත්‍ර [illegible] තරුණ ජේසුස් [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවට පැමිණ එහිදී තෙරපියුත්‍ර [illegible] කරමින් [illegible] [illegible] ආගමික [illegible] [illegible] ඇති [illegible] [illegible] [illegible] ආරක්ෂා කළේ [illegible] මිනු පිටට පැමිණීමක් දක්නට නැතිය.

මැරියොට්ස් විල අවට ප්‍රදේශයේ විශ්‍ර භික්ෂූන් සමඟ වාසය කරමින් [illegible] ජේසුස් වහන්සේට [illegible] කාලයක් [illegible]. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] දේශනා කළ [illegible] සහ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] උන් වහන්සේ මිනිසුන් කෙරෙහි ඇති කළ බලපෑම් සලකා බැලීමේදී [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] වහන්සේගේ [illegible] [illegible] (Timeless Insight) [illegible] [illegible] [illegible] නැත. [illegible] මිසරය දක්වා භික්ෂූන් ඒගෙන ආ නව අදහස් සහ එම අදහස් අනුර [illegible] අම්මවා නැති පෙනුණු බෝධිසත්ව සංකල්පය කෙරෙහි නිසැකවම උන්වහන්සේගේ සිත ඇදී යන්නට ඇත. සමහර විට තරුණ ජේසුස් වහන්සේ ප්‍රවිජන මිත්‍රත්වයකු බව භික්ෂූන් වහන්සේලාටද පෙනී යන්නට ඇත. උන්වහන්සේලාද ජේසුස් වහන්සේ බෝධිසත්වයකු ලෙස සලකා [illegible] ආගමික අධ්‍යාපනයක් ලබාදීමෙන් පසු මිනිසා [illegible] ඇස් අරවා [illegible] විමුක්තිය සලසාදීම පිණිස ප්‍රාඥයෙක් අහළ [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] දේශනා කිරීම සඳහා උන්වහන්සේ උපන් දේශයට පිටත්කර යවන්නට ඇතැ'යි සිතිය හැකිය. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] අපි නොදනිමු. එහෙත් උන්වහන්සේගේ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් පැහැදිලි කර දීම සඳහා ඉන්දියාවේ කාලයක් වාසය කිරීම එතරම් වැදගත් කාරණයක් නොවූවත් සමහර විට උන්වහන්සේ ඉන්දියාවට පවා යන්නට බොහෝ දුරට ඉඩ තිබේ.[11] උන්වහන්සේගේ ජීවන සමයේදී තෙරපියුතා [illegible] තම කුඩා ග්‍රන්ථ හොඳින් ආරක්ෂා කර ගනිමින් බෞද්ධ විනය නීතිවලට අනුකූලව ජීවත් වූ භික්ෂූන්ගෙන් සමන්විත වූ හොඳින් [illegible] වූ බෞද්ධ සමාජයක් ලෙස පැවැති බව අපි දුටුවෙමු. ජේසුස් [illegible] [illegible] [illegible]

තෙරපියුතා භික්ෂූන් කල්පනා කරන්නට ඇත. [illegible] උන්වහන්සේ විසින් [illegible] කාලයේදී ප්‍රකාශ කරනු ලැබිය. [illegible] කාලයක පටන් මිසරය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සහ [illegible] [illegible] (Nazarene) ජේසුස් වහන්සේද [illegible] අධ්‍යයනය කිරීමට අවස්ථාවක් ලැබුණි. [illegible] [illegible] කිසිය නැතිය. ජේසුස් වහන්සේට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නැතිය. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] කාරණය අවිනිශ්චිතය. එට සමාන බෞද්ධ කථා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පවතින ජනප්‍රවාදවල දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණයක් [illegible] [illegible] පෙන්වා දී තිබේ. [illegible] [illegible] [illegible] දුරට ඉඩ තිබේ. කෙසේ වෙතත් ක්‍රි. ව. හය වන වසරට පෙර උන්වහන්සේ [illegible] පැමිණීම එතරම් හිතකර නොවේ. [illegible] [illegible] ඒ කාලයේදී ජුදා දේශය (Judea) සහ සමාරිය (Samaria) පාලනය කරනු ලැබුවේ තාවකාලික ඒකාධිපති ආණ්ඩුකාරවරයකු වශයෙන් ක්‍රියා කළ හෙරොද් රජතුමාගේ පුත්‍රයෙකි. ඔහු ක්‍රි. ව. හය වන වර්ෂයේදී රටින් පිටුවහල් කරන ලදී.

ක්‍රි. ව. 30 දී තරුණ ජේසුස් [illegible] පලස්තීනයට ගොස් තම රටවැසියන්ට බුද්ධ ධර්මය ඉගැන්වීම සඳහා අවස්ථාවක් ලැබුණි. එසේ කළ යුතු වූ ආකාරය තීරණය කිරීමේදී මිසරයේදී තමන් ලැබූ ආගමික අධ්‍යාපනයෙන් පසු ප්‍රදේශවාසීන්ගේ ආගමික [illegible] සහ අදහස් පිළිබඳ වැඩිදුර කරුණු සොයා ගැනීමට උන්වහන්සේට [illegible]. ඒ සඳහා [illegible] [illegible] තෙරපියුතා [illegible] [illegible] [illegible] මිනිසුන් [illegible] [illegible] කිරීමය. ඒ සඳහා පැවති එකම මාර්ගය වූයේ එසීන්වරුන්ට (Essenes) සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමයි.

එසීන්වරුන්ගේ සම්බන්ධතාව

මෙහිදී එසීන්වරුන් වැදගත් වන්නේ ඇයි? ඒ කරුණු දෙකක් නිසාය. පළමුවෙන්ම අපේ මූලාශ්‍රය ලෙස සැලකෙන ෆිලෝ විසින් තෙරපියුටා සහ එසීන් යනු එකම අරමුණක් කරා යොමු වූ ආගමික නිකායන් දෙකක් ලෙස හඳුන්වා තිබේ. ෆිලෝ සඳහන් කර ඇති අන්දමට තෙරපියුටා යනු න්‍යායවාදීන් (Theoreticians) වූ අතර එසීන්වරුන් එම න්‍යාය ප්‍රායෝගික වශයෙන් ක්‍රියාවට නැංවූ පිළිපැදින්නෝය (Practitioners) වූහ. එපමණක් නොව පලස්තීනයේ සහ සිරියාවේ විසූ මෙම එසීන්වරු සහ පර්සියාවේ විසූ මාගි (Magi) සහ ඉන්දියාවේ විසූ ජිම්නොසොෆිස්ට් (Gymnosophists) නමින් හඳුන්වනු ලැබූ ආගමික නිකායන් අතර අනන්‍යතාවක් තිබූ බව ෆිලෝ ස්ථිර ලෙස ප්‍රකාශ කර තිබේ. ජිම්නොසොෆිස්ට් (Gymnosophists) යනු බ්‍රාහ්මණ හෝ බෞද්ධ වශයෙන් වෙන් කිරීමකින් තොරව ඉන්දියාවේ විසූ ප්‍රාඥයින් හැඳින්වීම සඳහා යොදාගත් [illegible] නමය. තෙරපියුටා සාමාජිකයින් එසීන්වරු සමග ආධ්‍යාත්මික සම්බන්ධතාවයක් පැවැත්වූහ. එනිසා ජේසුස් වහන්සේට ඊශ්‍රායලයට ගොස් [illegible] වඩා හොඳින් එහිදී ප්‍රාදේශීය ආගමික චින්තනය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමටත් තමන් විසින් දේශනා කිරීමට බලාපොරොත්තු වූ ආගමික පණිවිඩය හොඳින් ග්‍රහණය කළ හැකි සංවේදී ශ්‍රාවක පිරිසක් සොයා ගැනීමටත් හැකි වෙයයි බලාපොරොත්තු නැතිය හැකිවිය. ජේසුස් වහන්සේ ධර්ම දේශනා කිරීම සඳහා මහජනතාව අතරට පැමිණියේ කුම්රාන් සාමාජිකයින් (Qumran) සහ ස්නාවකයින් (Baptists) ගේ මාර්ගයෙනි. වෙනත් වචනවලින් කියතොත් එසීන්වරු සමග සම්බන්ධව සිටි ප්‍රාදේශීය ආගමික නිකායන් [illegible] උත්තමයාණන්ගේ ඉගැන්වීම් පතුරුවා හැරීම සහ ජීවිතයේ යම් යම් වෙනස්වීම් ඇතිවීම කෙරෙහිද මෙම සම්බන්ධතා බලපෑවේය. කෙසේ වෙතත් ඒ පිළිබඳව අප ඉක්මන් නිගමනවලට එළඹිය යුතු නැත.

එසීන්වරුන්ගේ ධර්මය සහ බෞද්ධ පුරුෂාර්ථ (Buddhist Ideals) අතර දක්නට ලැබෙන සමානකම් කෙතරම්ද යත් බෞද්ධ චින්තනය එසීන් නමින් හැඳින්වූ මෙම ප්‍රාදේශීය ආගමික සමාජය තුළට ඇතුළු වූයේ කෙසේද යන ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් පොත්පත් විශාල සංඛ්‍යාවක් ලියා තිබේ. ෆිලෝ කල්පනා කරන අයුරු එය සිදු වී ඇත්තේ තෙරපියුටා ප්‍රජාව හරහාය. එසීන් යනු පාර්සිවාදයේ (Parseeism) හරය සහ බුද්ධ දහමේ දක්නට ලැබෙන විශ්ව සාධාරණ ලක්ෂණවලින් (Universal Characteristics) පෝෂණය වූ ප්‍රාදේශීය ආගමික ඉගැන්වීම් විය. එමෙන්ම එය ක්‍රිස්තියානිය නැමැති ලෝක ව්‍යාප්ත ආගම බිහිවීමට හේතු වූ මුල් බීජය බවත් ජර්මානු වේදියකු වූ ඇඩොල්ෆ් හිල්ගෙන්ෆෙල්ඩ් (Adolf Hilgenfeld) ප්‍රකාශ කරයි.[illegible] [illegible] අදහස් හඳුන්වා දෙන [illegible] [illegible] ඉන්දියාවෙන් [illegible] [illegible] [illegible] (Ernest De Bunsen) [illegible] කරයි. එසේ නම් එසීන්වරු යනු කවරෙක්ද?

කුම්රාන් ලියවිලිවල අඩංගු කරුණු බොහෝ [illegible] ඇති නිසා මෙම ප්‍රශ්නය කලින් සිදු කළාට වඩා හොඳින් පැහැදිලි කර දිය හැකි බව බොහෝ දෙනෙක් විශ්වාස කරති. කුම්රාන්හි පදිංචිව සිටි පුද්ගලයින් එසීන් සමාජයට අයත් වූ බව බොහෝ විද්වතුන්ගේ පිළිගැනීම වේ. ඇත්ත වශයෙන්ම කුම්රාන් ලේඛනවල සංකීර්ණ කරුණු ඇතුළත් වේ. මෙහිදී අපට කළ හැක්කේ අපැහැදිලි ආගමික කණ්ඩායමේ ප්‍රභවය පිළිබඳව දැනට අනාවරණය වෙමින් පවතින ඉතා වැදගත් ලක්ෂණ පමණක් ඉදිරිපත් කිරීමය.

එසීන් යන වචනයේ ප්‍රභවය පවා තවමත් සම්පූර්ණයෙන් පැහැදිලි කර නොමැත. ෆිලෝ එය එසීනොයි (Essenoi) හෝ එසයිඕ (Essaioi) යන වචනවලට සම්බන්ධ කර තිබේ. ප්ලිනි (Pliny) විසින් එය ග්‍රීක භාෂාවේ හොසියොස් (Hosios) නමැති වචනය සමග එසනි (Esseni) යනුවෙන් යොදා තිබේ. ග්‍රීක භාෂාවේ හොසියොස් (Hosios) යන වචනය 'ඉසි' යනුවෙන් හැඳින්වෙන ඉන්දියානු [illegible] බිඳී තිබේ. බෞද්ධ සාහිත්‍යය පිළිබඳ විශේෂඥයකු වන [illegible] මිල් 'එසීන්' (Isseneus) යන නාම පදය ඉසි (Isi) ප්‍රභවයෙන් හෝ එහි බහුවචන වාචී පදය වන ඉසයෝ (Isayo) යන්නෙන් බිඳී ඒමට ඇතැයි කල්පනා කරයි.[illegible] [illegible] හෝ ප්‍රාකෘත භාෂාවේ (Prakrit) ඉසි යනුවෙන් සාන්තුවරයා හෝ ශුද්ධ [illegible] යන්න අදහස් වේ. මෙම ඉසි ප්‍රභවයට 'මහා' යන පදය යෙදීමෙන් 'මහේසි' (මහා පුරුෂ) යන අර්ථය ලැබේ. එම පදවි නාමය බුදුන් වහන්සේ හැඳින්වීම සඳහා බොහෝ අවස්ථාවලදී යොදා ගෙන තිබේ. සරතුස්ත්‍ර වාදයට (Zoroastrianism) අයත් ශුද්ධ ග්‍රන්ථයක් වූ 'අවෙස්ථා' (Avesta) නැමැති කෘතියේ ඇතුළත් ශුද්ධ, ධාර්මික යන අරුත් දෙන [illegible] (Ashavan) නැමැති වචනයෙන් 'එසීන්' යන වචනය බිඳී එන්නට ඇතැයි සමහරු කල්පනා කරති.[illegible] එසීන්වරුන් [illegible] [illegible] සඳහන් කර ඉදිරිපත් කර ඇති තවත් විග්‍රහයක් තිබේ. ඒ අනුව එසීන් නැමැති නාම පදය සඳහා යෙදෙන ග්‍රීක වචනයට [illegible] ප්‍රභවයක් පෙන්නුම් කරමින් එය ඇරමයික් භාෂාවේ [illegible] [illegible] යන අර්ථය දෙන [illegible] (Yasya) නැමැති නාම පදයෙන් බිඳී

[illegible] කර තිබේ.[14] නොරම්පුවා සමාජය පිළිබඳව ඔහු විසින් [illegible] ලද [illegible] ජීවිතයක් ගත කිරීම සහ පුවපත් කරන්නකු වශයෙන් ජීවත්වීම යනු එකිනෙකට සම්බන්ධ වූ කාරණා දෙකකි. ඒ නිසා ඊට අනුරූප වචනද එකිනෙකට සම්බන්ධ වේ. ඒ අනුව වචනයේ නිරුක්තිය පිළිබඳව ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම විග්‍රහයන් දෙකම නිවැරදි විය හැකි බවට කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට [illegible].

එසීන් සමාජයේ ප්‍රභවය සහ කුම්රාන් වැසියන් එසීන් සමාජයේ සාමාජිකයින් වූ බව පැහැදිලි කිරීම සඳහා පර්යේෂණ පැවැත්වූ සමහර ආගමික ඉතිහාසඥයින් විසින් එට පුරෝගාමීවූ හැසිඩිම්වාදීන් (ශුද්ධ වන්තයින්) (Hassidim) නමින් හැඳින්වුණු ආගමික කණ්ඩායමක් පැවති බව පෙන්වා දී තිබේ. හැසිඩිම්වාදීන් යනු ක්‍රි. පූ. 2 වන ශත වර්ෂයේදී වාසය කළ හෙලනීසියානු සංස්කෘතියට විරුද්ධව කටයුතු කළ පවත්නාම් ආගමික කණ්ඩායමක් විය. පරිසි සම්ප්‍රදාය බිහිවීමට මඟ පෑදුවේ හැසිඩිම්වාදීන් යයි සමහරෙක් විශ්වාස කරති. එසීන් සහ පරිසි යනුවෙන් හැඳින්වෙන සම්ප්‍රදායන් දෙකටම හේතු වූයේ හැසිඩිම්වාදීන් බව තවත් කණ්ඩායමක් කල්පනා කරයි. කෙසේ වෙතත් එසීන් යන වචනය හැසිඩිම් නමැති පදයෙන් හෝ ඒ සඳහා සිරියන් භාෂාවෙන් යොදා ඇති වචනයෙන් හෝ ප්‍රභවය වී නොමැති බව පෙනේ. මෙතෙක් පර්යේෂකයින්ට මතක් නිසරදයක්ව පැවති කුම්රාන් වැසියන් පිළිබඳව කරනු ලබන විග්‍රහය සහ [illegible] ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු පිළිගැනීම හෝ නොපිළිගැනීම [illegible].

ආධ්‍යාත්මික සුවය ලබාදීම පාපයෙන් මුදවා සුවපත් කිරීම මෙම [illegible] ලෙස පැවති බව කුම්රාන් ලේඛනවල [illegible].[15] මෙම පරමාර්ථය විසින් ඔවුන් එසීන් සහ නොරම්පුවා [illegible] [illegible] එසීන් යන වචනය [illegible] [illegible] ලේඛනයක යොදා නොමැත. කුම්රාන් වැසියන් තමන් හඳුන්වා ගත්තේ බෙනී සැඩොක් (Bene Sadok) හෙවත් සැඩොක්ගේ පුත්‍රයින් හෝ එබියොනිම් (Ebjonim) නොහොත් දුප්පතුන්ගේ ප්‍රජාව යන නම්වලිනි. පාවුලුතුමා විසින් පිහිටුවනු ලැබූ ක්‍රිස්තියානි ආගමට අයත් නොවූ ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ ඉගැන්වීම් අනුගමනය කළ යුදෙව් ජාතික ක්‍රිස්තියානින් තමන් හඳුන්වා ගැනීම සඳහා එබියොනයිට් (Ebionites) නමැති නම යොදා ගනු ලැබිය. ඒ අනුව ඉහත දෙවනුව සඳහන් කරනු ලැබූ එබියොනිම් (Ebjonim) නමැති නාමය පුවලිනව පවසින්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. කුම්රාන් [illegible] [illegible] මෙනෙවරෙනි පරමාර්ථය බැමැක්සක්

ලේඛනයෙහි (Damascus Document) [illegible] "සැඩොක් ගේ පුත්‍රයින් විග්‍රහයේ [illegible] [illegible] ඔවුන්ගේ නම අවසාන [illegible] ඉදිරියට [illegible] ලබන්නෙහ." (CD, Dam, IV 3:4)

ජේසුස් වහන්සේ කුම්රාන් වැසියන් [illegible] [illegible]. කුම්රාන් වැසියන්, එසීන්වරු සහ නොරම්පුවා [illegible] සම්බන්ධතාවක් පැවති බව [illegible] වේ. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] නොරම්පුවා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සම්බන්ධතාවය පිළිබඳව [illegible] වේ. මෙහිදී [illegible] කුම්රාන් වැසියන් සහ එසීන්වරු අතර [illegible] සම්බන්ධතාවයක් පැවතුණේද යන ප්‍රශ්නය පිළිබඳ [illegible] පෙර මෙම ආගමික නිකායේ මුල් [illegible] [illegible] නිර්ණය කිරීම සඳහා කුම්රාන් ලේඛන සහ [illegible] [illegible] අතර පැවැති සම්බන්ධතාවය පිළිබඳ කරුණු [illegible] එසීන්වරු [illegible] [illegible] සලකා බැලුම.

ෆ්ලේවියස් ජෝසපස් (Flavius Josephus) විසින් ලියනු ලැබූ 'යුදෙව් යුද්ධය' (The Jewishwar) නමැති [illegible] [illegible] සඳහන් කර තිබේ: යුදෙව්වන් අතර ආගමික [illegible] තුනක් තිබේ. ඒවා නම් පරිසිවරු[*] (Pharisees), සැදුසිවරු[**] (Sadducees) සහ එසීන් නම් වේ. [illegible] [illegible] [illegible] ආගමික කණ්ඩායම්වලට පොදු වූ පරමාර්ථයක් ලෙස පැවතියේය. [illegible] හැවිරිදි වියේදී මෙම ගුරුකුල තුනෙන් එකා උසස් ගුරු [illegible] පරීක්ෂා කර බැලීමට ෆ්ලේවියස් ජෝසපස් තීරණය කළේය, නමුත් ඒ එක් ගුරුකුලයක් හෝ එකරම් උසස් නොවන බව [illegible] විය. කෙසේ වෙතත් එම එක් ආගමික ගුරුකුලයක හෝ [illegible] කරන කටයුතු පිළිබඳව පූර්ණ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ආගමික [illegible]

---

[*] [illegible]

[**] [illegible]

විසින් දරන ලද අදහස් සහ අනුගමනය කරන ලද චාරිත්‍රවලින් පිළිබඳ [illegible] ප්‍රකාශයක [illegible] වැටහීමක් ඔවුන් තිබෙන්නට ඇත. තමුන් [illegible] ඔහු විසින් ලබා ගත්තේ [illegible] ප්‍රාර්ථනයක් කරන බව සිතීමට පුළුවන. එසීන්වරුන්ට යුදෙව් ප්‍රභවයක් තිබූ බව ඔහු වාර්තා කර ඇත. ඔවුන් එකිනෙකා අතර පැවති මිත්‍රශීලී භාවය සහ ප්‍රශංසනීය ප්‍රේම භාවය පිළිබඳව ඔහු විශේෂයෙන් සඳහන් කර තිබේ. ඔව්හු විවාහය එතරම් උසස් කොට නොසැලකූහ. තමුන් එව සම්පූර්ණයෙන් විරුද්ධ වූයේද නැත. ඔවුන් ද්‍රව්‍යමය වස්තු පිළිකුල් කළ අතර ඒවා සියල්ල ඔවුහු ආගමික සමාජයට භාර දුන්හ. ඔවුන් කිසිවක් මිලදී ගත්තේවත් විකුණුවේවත් නැත. අසරණ අන්ත දුගී භාවයක් හෝ අනාථ වීමට හේතු විය හැකි තරම් සම්පත් ඔවුන්ට නොතිබුණි. ඔව්හු ඉන්ද්‍රිය ගෝචර සැප සම්පත් ප්‍රතික්ෂේප කළහ. ආශාවන් තෘප්තිමත් කිරීමෙන් වැළකී සිටීමත් ඒවාට වහල් නොවී සිටීමත් උසස් සදාචාරාත්මක ගුණාංග ලෙස සලකනු ලැබීය. සුවඳ විලවුන් ඇඟ ගැල්වීමෙන් වැළකී සිටි ඔව්හු සෑම විටම සුදු වස්ත්‍රයෙන් සැරසී සිටියහ. ඔවුන් ගමන් කරන විට ගුරුවරයකු ඉදිරියේ ගෞරව සම්ප්‍රයුක්තව හැසිරෙන්නාක් මෙන් වූ නිහතමානී ආකල්පයක් පෙන්නුම් කළහ. එසීන්වරු ප්‍රධාන වශයෙන් නගර වාසය මගහැර පිටිසරබද ගම් දනව්වල ජීවත් වූ බව ෆිලෝ ප්‍රකාශ කර තිබේ. එහෙත් එසීන්වරු නගර කීපයක පැතිර වාසය කළ බව ජෝසෆස් සඳහන් කර තිබේ. ඔවුන් කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් සංවිධානය වී කටයුතු කළ අතර ඒ එක් එක් කණ්ඩායම් පාලනය කිරීම සඳහා නායකයකු පත්කර තිබුණි. ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා සංචාරයේ යෙදෙන විට ප්‍රාදේශීය ජන සභාවලට අයත් පුද්ගලයින්ගේ දේපල පරිහරණය කිරීමට ඔවුන්ට අවසර තිබුණි. එපමණක් නොව ඔවුන් පැරණි හිතවතුන් ලෙස සලකා එම ජන සමාජවලට අයත් පුද්ගලයින් විසින් පිළිගනු ලැබීය. විවිධ ප්‍රදේශවලින් පිටත්ව ගිය සාමාජිකයින් ප්‍රාදේශීය ජන සභාවල වාසය කළ ඔවුන්ගේ පැරණි හිතවතුන් විසින් පිළිගනු ලැබීය. ඒ අවස්ථාවලදී ඔවුන්ට අයත් දේපල පරිහරණය කිරීමේ අවසරය ඔවුන්ට තිබුණි. මෙසේ සංචාරය කිරීමේදී ඔවුන් ගමන් මල්ලක්වත් රැගෙන නොගියහ. ඔවුන් විසින් රැගෙන ගියේ අතර මගදී ඇති විය හැකි සොර [illegible] ආයුධයක් පමණි. එසීන්වරුන් [illegible] ජෝසෆස් විසින් පැහැදිලි කර තිබෙනවාට [illegible] ෆිලෝ විස්තර කර තිබේ. එසීන්වරු කිසිවිටෙක සටන් [illegible] රැගෙන නොගිය බවත්, [illegible] නොකිරීම සහ ස්වභාව ධර්මයේ නීති කඩකිරීමක් [illegible] බවත් ෆිලෝ පැහැදිලි ලෙස ප්‍රකාශ කර තිබේ.

එසීන්වරු ප්‍රාණය වූ ලෞකික කටයුතු කිසිවක් [illegible] නොකළහ. [illegible] කරන ලෙස [illegible] ආගමික වැදගත්කමකින් යුත් පිරිසිදු [illegible] (Refectorium) [illegible] ආගමික [illegible] සිදු කරන [illegible] පිළිවෙතක් අනුගමනය කරමින් [illegible] ආගමික කටයුතු වල යෙදේ. ඔවුන් වාසය කරන [illegible] පුද්ගලයින් [illegible] සඳහන් කර තිබේ. එසීන්වරු [illegible] ජෝසෆස් [illegible] ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඔවුන් [illegible] ජෝසෆස් සඳහන් කර තිබේ.

කිසිවකුට උපකාර කළ යුතුද? අනුකම්පා කළ යුතුද? යන කාරණා පිළිබඳව ඔවුන් තම අභිමතය පරිදි ක්‍රියා කළහ. ඔව්හු තම [illegible] පාලනය කර ගත්හ. [illegible] ප්‍රධාන කාර්යය විය. [illegible] පිළිබඳවද ඔවුහු පරීක්ෂණ පැවැත්වූහ.

එසීන් ආගමික නිකායට ඇතුළත්වීම සඳහා පුද්ගලයකුට වසරක ආධුනික කාල පරිච්ඡේදයකට යටත් වීමට සිදුවේ. ඒ කාලය තුළදී එසීන් සමාජයේ සාමාජිකත්වය අපේක්ෂා කරන පුද්ගලයින් තුළ ලෞකික සැප සම්පත් අත්හැරීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳව පරීක්ෂා කර බලනු ලැබේ. ආධුනික කාල පරිච්ඡේදය සාර්ථක ලෙස අවසන් කිරීමෙන් පසු ඔවුන්ට අනිකුත් සාමාජිකයින් සමඟ සමීප ලෙස සම්බන්ධවීමටත් ශුද්ධ ස්නානයට (Sacred Baths) සහභාගී වීමටත් ඉඩ දෙනු ලැබේ. ඉන්පසු ඔවුන්ගේ හැසිරීම් රටාව තවත් වර්ෂ දෙකක් තුළදී ඇගයීමට භාජනය කරනු ලැබේ. නවකයකුට මෙම ආගමික සමාජය තුළ ඉතා වැදගත් [illegible] ලෙස සැලකෙන [illegible] (Shared Meal) [illegible] අවසර දීමට ප්‍රථම [illegible]

වැළැක්ම සිටීම. [illegible] කටයුතු [illegible] පොරොන්දු වන [illegible] දිවුරුම් දිය යුතු වේ. [illegible] කරන බවටත්, [illegible] හෙළිදරව් නොකර බවටත්, අන් සතු දෙය සොරකම් කිරීමෙන් වැළකී සිටින බවටත්, වැරදි මාර්ගවලින් ලාභ ඉපයීමට උත්සාහ කිරීමෙන් වැළකී සිටින බවටත්, [illegible] මහාමැත්තකු ලෙස කටයුතු කරන බවටත් පොරොන්දු විය යුතු වේ. අයුක්තිය හෙළා දැකීමටත්, සාධාරණත්වය ඉටු කිරීම සඳහා දරන උත්සාහයන්ට සහයෝගය දීමටත් පොරොන්දු විය යුතුය. දෙවියන් වහන්සේට ගෞරව කරන අතරම නීතියේ නාමයට උසස් ගෞරවය පුද කළ යුතු වේ. එසේ නොකරන භික්ෂුව කෙනෙකුට ලැබෙන දඬුවම [illegible] මරණයයි.

ශාරීරික වූ කිසිවක් එසීන්වරු එතරම් වැදගත් ලෙස නොසැලකූහ, මන්ද ඒ සියල්ල වෙනස් වීමට භාජනය වන හෙයිනි. සියලු දෙනාම දෛවය මඟින් පාලනය වන බව ඔවුහු විශ්වාස කළහ. ජෝසෆස් විසින් කර තිබෙන විස්තරයට අනුව ආත්මය පිළිබඳව ඔවුන් තුළ පැවති අදහස් බොහෝ දුරට ප්ලේටොනික අදහස්වලට සමානය. ආත්මය ඊතරයේ සිට පහළට පැමිණ පුද්ගලයකුගේ ශරීරය තුළට ඇතුල්වී ඒ තුළ සිර වන බව ඔවුහු විශ්වාස කළහ. පුද්ගලයකුගේ මරණින් පසු එය නැවත වරක් ඉන් මිදී ඉවතට යයි. එවිට ධාර්මික ලෙස ජීවත්වූ පුද්ගලයකුගේ ආත්මය මුහුදින් එපිට පිහිටි පරාදීසයකට (Paradise) ගමන් කරන අතර අධාර්මිකව ජීවත් වූ පුද්ගලයකුගේ ආත්මය අධික ශීතලෙන් යුක්ත වූ අඳුරු ගුහාවක් වෙත ගමන් කරයි.

[illegible] සමහරක් පොරොන්දුව ප්‍රජාව තුළ පැවති විශ්වාස වලට සමාන තමක් දක්වන අතර, සමහර විශ්වාස [illegible] ලක්ෂණය වන්නේ එසීන්වරු [illegible] බොහෝ සිරිත් විරිත් සහ ආකල්ප [illegible] සමානකමක් පෙන්නුම් කිරීමය. මෙම සමාජ [illegible] සඳහා එකී සමානකම් බොහෝ දුරට හේතු විය.

පෞද්ගලික දේපළ වස්තුව කෙරෙහි ඇල්මක් නොදැක්වීම සහ පොදු දේපළ ක්‍රමයක් පවත්වා ගැනීම බෞද්ධ භික්ෂු විනයේ හැඩි පෙනෙනා [illegible] සතු සියලු වස්තුව [illegible] කළ අතර දේපළ පොදුවේ බෙදා හදා ගැනීමට [illegible] ශරීරය තෙල් සුවඳ ගල්වා සැරසීම විශේෂයෙන්ම බෞද්ධ [illegible] වහන්සේට තහනම් කර තිබේ. විනය පිටකයේ භික්ෂු ශ්‍රාවකයින්

[illegible] උපසම්පදාවක් [illegible] 'සර්ම දාන' [illegible] ජීවිතය සඳහා [illegible] කටයුතු කරයි. [illegible] බව පෙනේ.[16]

එසීන්වරු තුළ පැවති ලජ්ජාශීලී බව, නිහතමානී බව ආකල්පය, [illegible] කරන [illegible] සිරිතක් කරවයි. [illegible] (Essene Rule Book) [illegible] 'මෙහි සඳහන් [illegible] ජීවිතය [illegible] අනම්මිතවත් පවත්වා ගනිමි. මිතුශීලී වූත්, [illegible] පුද්ගලයෙක් වෙමි. [illegible] පුද්ගලයෙක් වෙමි. විලි බියෙන් යුක්තවූ පුද්ගලයෙක් වෙමි. යන්සුන් ඉඳුරන් ඇත්තෙක් වෙමි. අනායන්ට සේවය කිරීම එකම අපේක්ෂාව කොට ගනිමි. සියලු යහපත් ක්‍රියාවන්හිදී මිත්‍රත්වයෙන් හෙබි වූ පුද්ගලයෙක් වෙමි. මානය නැත්තෙක් වෙමි." (ශික්ෂා සංග්‍රහය.)

අන්‍යොන්‍ය සහයෝගය, හැඟීම් පාලනය කර ගැනීම, පණ ඇති සියලු සත්වයින්ට ගෞරව කිරීම සහ ආගමික සම්ප්‍රදාය පාරිශුද්ධයින් [illegible] බව පෙනී යයි. නිරෝගී [illegible] කරගෙන එසීන්වරු විසින් ස්වභාව ධර්මය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම සමහර විට අශෝක රජතුමාගේ ධර්මදූත [illegible]

[illegible] ඇත. [illegible] සහ [illegible] විද්‍යාත්මක [illegible] [illegible] [illegible] කටයුතු කළේය.

එසින් ආගමික නිකායේ මූලාරම්භය සහ ඔවුන් විසින් ඇති කළ [illegible] පිළිබඳව [illegible] දෙයියන් [illegible] කාලයක් [illegible] [illegible] [illegible] ඉදිරිපත් කර තිබේ. [illegible] යනු [illegible] '[illegible]' [illegible] නමැති පොතේ (19:6) දැක්වෙන අයිදු ඊශ්‍රායල් ජාතිකත්වය පිළිබිඹු කිරීම සඳහා පූජක රාජ්‍යයක් [illegible] පිහිටීම කටයුතු කළ යුදෙව්වන් විසින් ඇතිකළ පුනර්ජීවන ව්‍යාපාරයක් (Revivalist Movement) ලෙස සමහරු සලකති. ජෙරුසලමේ ආගමික කටයුතු වල පාලනය තුමුවුසු පූජකයින් [illegible] [illegible] බව [illegible] කළ [illegible] ශුද්ධ වන්තයින් (Pure ones) [illegible] [illegible] කණ්ඩායමක් පිහිටුවා ගත්හ. ඔවුන් ආගමික නිකාය මකාබිවරුන්ගේ යුගය දක්වා පැරණි බව සමහරු විශ්වාස කරති. ඒ කාලයේදී ශුද්ධවන්තයින් වශයෙන් හඳුන්වා ගනු ලැබූ ආගමික කණ්ඩායමක් ජෙරුසලමේ ආගමික කටයුතු තුමුවුසු පූජකයින් අතට පත්වී ඇතැයි කල්පනා කළහ. මෙම ශුද්ධවන්තයින් පසු කාලයේදී විවිධ කොටස්වලට බෙදී කොස් නමින්ගේම වූ ආගමික සමාජයන් පිහිටුවා ගත් බව සඳහන් වේ. කුම්රාන් ආගමික සමාජයන් මකාබි යුගයේ පැවති පූජක හේතුකොට ගෙන සිහිවූ ආගමික කණ්ඩායමක් බව විශ්වාස කරනු ලැබේ. එනිසා එම ඓතිහාසික සිද්ධිම ගැන අපි දැන් කෙටියෙන් සලකා බලමු.

බැබිලෝනියානු විප්‍රවාසයෙන් පසු ඊශ්‍රායල් ජාතිකයින්ගේ වැදගත්කම පිහිනී ගියේය. තුලනාත්මකව සලකා බැලීමේදී ජන සංඛ්‍යාව අඩුවූ අතර ඔවුන් හුදකලා තත්වයක පසුවිය. නමුදුරටත් ඔවුන්ට දේශපාලන වශයෙන් ස්වාධිකාරිත්ත්වයක් (Autonomy) පවත්වා ගැනීමට නුපුළුවන් විය. ආකිමෙනිඩ්ස් (Achaemenids) ගේ අධිරාජ්‍යය බිඳ වැටීමෙන් පසු ඔවුන්ට තිබූ ආරක්ෂාව නැතිවී ගියේය. රටේ දේශසීමා පිළිබඳ [illegible] පවත්වන්නට පටන් ගත්තේය. මිනිසුන්ට ජීවිතයේ කිසියම් [illegible] [illegible]. විප්‍රවාසව සිටි කාලය තුළ ඇතිවූ විදේශීය [illegible] [illegible] [illegible] කලින් පැවති ආගමික සම්ප්‍රදාය බිඳ [illegible] පටන් ගත්තේය. තම ජාතික අනන්‍යතාවය නැතිවීයාමේ [illegible] [illegible]. [illegible] දුරට ඔවුන් තුළ ගැලවුම් කාරයකුගේ පැමිණීම, [illegible] [illegible] පිළිබඳ [illegible] ඇතිවන්නට පටන් ගත්තේ මේ කාලයේදී විය යුතුය. එවැනි ගැලවුම් කාරයකු [illegible] [illegible] [illegible] පැමිණි [illegible] [illegible] අවසාන කාලය විමුක්තිය [illegible] (Age of Salvation) [illegible] [illegible] ඇතැයි [illegible] සලකනු [illegible]

වූහ. එම ගැලවුම්කරුවා දෙවියන්ගේ [illegible] [illegible] [illegible] විසින් [illegible] පුද්ගලයින් ලෙස [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විය. ක්‍රි. පූ. 332 වර්ෂයේදී මහා ඇලෙක්සැන්ඩර් රජතුමා පැලස්තීනයට පැමිණි අවස්ථාවේදී එතුමා ඉතා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජාතිකයින් විසින් [illegible] [illegible] [illegible] සිටි ගැලවුම්කරුවා ඇලෙක්සැන්ඩර් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇති කිරීමට ඇලෙක්සැන්ඩර්ට හැකිවිය. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලැබූහ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර් යුදෙව් [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩර් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ඊජිප්තුවේ බල අරගලයක් පැවති අවධියේදී පළමුවන ටොලමි රජතුමා පලස්තීනයට පැමිණි අවස්ථාවේදීත් ජනතාවගෙන් විශාල කොටසක් එතුමා මහත් හරසරින් පිළිගත්හ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] යනවිට යුදෙව් ජාතිකයින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ඊජිප්තුවේ පදිංචිකරවීම සඳහා රැගෙන ගියේය. හෙලනිස්ටියානු සංස්කෘතියේ පැවති ආගමිකලිහිල්භාවය පිළිබඳ අදහස්වල [illegible] නිසා ඔහු ඊශ්‍රායල් ජාතිකයින්ට ඔවුන්ගේ ආගමික විශ්වාසවලට අනුව කටයුතු කිරීමේ පූර්ණ නිදහස ලබා දුන්නේය. එසේ කිරීමෙන් තමන්ට හිතවත් වූ ජන කොටස්වල ශක්තිය වර්ධනය කරගැනීම ඔහුගේ අපේක්ෂාව විය. එතැන් පටන් යුදෙව් ජාතිකයින් ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ පිළිගත් ජන කොටසක් ලෙස සලකා ඔවුන් පුරවැසියන් වශයෙන් ලියා පදිංචි කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. ඔවුන් සඳහා ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නගරයට අයත් දිස්ත්‍රික්ක පහෙන් දිස්ත්‍රික්ක දෙකක් වෙන් කරන ලදී. යුදෙව්වන් සඳහා [illegible] [illegible] කොටස නගරයට ඊසාන දෙසින් මැරියොටිස් (Mareotis) විලේ පිහිටි [illegible] මබ්බෙහි පිහිටා තිබුණි. (රූප රාමුව 30)

[illegible] [illegible] ඒ කාලයේදී ජෙරුසලමේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජුදා (Judea) [illegible] ක්‍රි. පූ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දක්වා පැතිර තිබූ යුදෙව් [illegible] [illegible] [illegible] (Seleucid Empire) ඈඳා ගනු ලැබිය. ක්‍රි. පූ. 175-164 කාලයේදී [illegible]

ඇන්ටියොකස් එපිෆෙනීස් ගේ පාලන කාලයේදී විශාල අර්බුදකාරී තත්වයක් උද්ගත විය. හෙලනිසියානු සංස්කෘතිය යුදෙව්වන් වෙත බලෙන් පැටවීමට ඔහු ක්‍රියා කළේය. විවිධ විශ්වාස ඒකාබද්ධ කර සංකලනවාදී ආගමික සම්ප්‍රදායක් බිහිකර එමගින් එවකට සිඳුවැටෙමින් පැවති තම අධිරාජ්‍යය තුළ අලුත් සංසක්තියක් (Renewed Cohesion) ගොඩ නැගීම ඔහුගේ බලාපොරොත්තුව වන්නට ඇත. [illegible] අවශ්‍යතාවයන්ට ගැළපෙන ජීවන රටාවක් දක්වා ගෙන සිටි වංශවත් යුදෙව් පැලැන්තිය ඔහුගේ මෙම උත්සාහයට සහයෝගය දුන්හ. හෙලනික වාදය (Hellenism) මගින් මෙම නොදියුණු රටට නව බුද්ධිමය ප්‍රබෝධයක් සහ පහසු ජීවන ක්‍රමයක් සලසා දිය හැකියයි කල්පනා කළ සමාජයේ ඉහළ පැලැන්තියට අයත් පුද්ගලයින් ඒ සඳහා සම්මුතියකට එළඹීමට කැමති වූහ. එකල පූජකවරය පවා පැවරී තිබුණේ වංශවතුන්ට නිසා තම මුතුන් මිත්තන්ගෙන් උරුම වූ ආගමික සම්ප්‍රදාය ආරක්ෂා කරගෙන සිටි පූජක පක්ෂයේ සහයෝගයද ඔහුට ලැබුණි. නමුත් ප්‍රධාන පූජකතුමා වශයෙන් කටයුතු කළ තුන්වන ඔනියස් (Onias) මෙම හෙලනිසියානු බලපෑමට විරෝධය දැක්වීම නිසා ජේසන් නම් වූ ඔහුගේ සහෝදරයා විසින් ඔනියස් පන්නා දමා ඔහු එම පදවියට පත්විය. නායක පූජක පදවියට පත්වෙමින් පසු ජේසන් විසින් කරන ලද ප්‍රථම කාර්යය වූයේ ජෙරුසලම් නගරයේ ග්‍රීක් සම්ප්‍රදායට අනුව ව්‍යායාම ස්ථානයක් ඉදිකිරීමය. ජාවේග් (Jahweh) දේවස්ථානය [illegible] ඉවත් කර දැමීය. [illegible] සෑම තැනකම පාහේ හෙලනිසියානු නගර සීඝ්‍රයෙන් බිහිවන්නට පටන් ගත්තේය. ජෙරුසලම් නගරයද ග්‍රීක් ආකෘතියකට අනුව නැවත ගොඩ නගා ලදී. [illegible] සම්ප්‍රදාය ආරක්ෂා කර [illegible] ප්‍රදේශවලින් නැගෙන්නට පටන් ගත්තේය. මෙසේ හෙලනිසියානුකරණයට එරෙහිව විශාල ජාතික විරෝධතා රැල්ලක් රටපුරා පැතිරෙන්නට පටන් ගත්තේය. [illegible] අන්තිමේදී එය සිවිල් යුද්ධයක් බවට පරිවර්තනය විය.

[illegible] උත්සාහය අත් හැරියේ නැත. [illegible] යුදෙව් [illegible] ආකාරයේ ක්‍රියාමාර්ගයක් අනුගමනය කරමින් ජෙරුසලමේ දේව මාළිගයේ දෙවියන් උදෙසා පුළුස්සා පූජා (Burnt Offerings) සිදු කළ ස්ථානයෙහි සියුස් ඔලිම්පියස් (Zeus Olympios) නැමැති ග්‍රීක් දෙවියා උදෙසා අල්තාරයක් ඉදිකළේය. ක්‍රි. පූ. 167 වර්ෂයේදී [illegible] (Circumcision) සහ මෝසස් ගේ ඉගැන්වීම් ඇතුළත් පොත් [illegible] (Possession of Torah) මරණීය දණ්ඩනය ලැබිය

යුතු [illegible] ප්‍රකාශ කරමින් [illegible] ජීවිත [illegible] කළේය. [illegible] හෙලනිසියානු [illegible] (Jahweh Cult) [illegible] ලක්ෂණ [illegible] ජාතික ලක්ෂණ [illegible] [illegible] ක්‍රියා පිළිවෙළ [illegible] පැවති [illegible] [illegible] බලාපොරොත්තු [illegible] විශේෂයෙන්ම, තම ජාතිය [illegible] පිළිබඳ [illegible] විශ්වාසය සහ [illegible] පිළිබඳ [illegible]." දෙවියන් [illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම [illegible] අවසානයේදී [illegible] [illegible] "එහිදී [illegible] විශ්වාසවන්තයින් [illegible] [illegible] අවසානයක් නොමැත." (ඩැනියෙල් 39:6 ff)

සරණාගතයින්ගේ ප්‍රශ්නය උගුම් එය මුළු රටපුරා පැතිර යනවිට මෝඩෙයින් (Modein) හි වූ මතතියස් (Mattathias) නමැති [illegible] පූජකවරයෙක් අලුත් [illegible] විරෝධය පෑවේය. ඔහු [illegible] (Heathen Altar) [illegible] පූජා [illegible] ඔහු [illegible] දරුවන් පස්දෙනා [illegible] [illegible] එහිදී ඔවුන් 'හැසිඩිම්' යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබූ කණ්ඩායමක් සමග එකතුවූහ. මෙම යුදෙව් [illegible] රාත්‍රී කාලයේදී [illegible] සහ හෙලනිසියානු සංස්කෘතිය [illegible] යුදෙව්වන් [illegible] පටන් ගත්තේය. [illegible] ජනක ලෙස මෙම [illegible] [illegible] මතතියස් [illegible] යුදාස් නම [illegible] අනුගාමිකයින්ගෙන් ඉල්ලා සිටියේය. ඔහු යුදාස් මකාබියස් (Judas Maccabeus) යනුවෙන් ප්‍රසිද්ධ විය. ඔහු විසින් දියත් කරන ලද [illegible]

[illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම [illegible] නොහැකි විය. ක්‍රි. පූ. 161 [illegible] ඇන්ටියෝකස් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලිසියස් (Lysias) [illegible] (Regent) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ආගමික [illegible] [illegible] ලදී. දක්ෂිණායනය සමයේදී (Winter Solstice) වසර තුනක් තිස්සේ [illegible] [illegible] 'චනුක උත්සවය' (Chanukka Festival) මගින් වාර්ෂිකව පැවැත්වෙන [illegible] සිහිපත් කරනු ලබන්නේ දේවමාලිගය නැවත විවෘත කරනු ලැබීමේ [illegible].

මැදිහත් දාක්ෂිණ්‍යයකින් සලකා බැලීමේදී මකබිවරුන්ගේ නැගිලි නිසා ආගමික සහනශීලීත්වයක් ඇතිකිරීමට දරන ලද උත්සාහය [illegible] වී ගියේය. නීතිය පිළිපැදීම විවිධ ආගමික නිකායන් යටතේ සිටු [illegible] පටන් ගත්තේය. මෙලෙස එකිනෙකා හෙලනීසියානු [illegible] එරෙහිව ඇතිවූ අරගලය නිසා බිහිවූ විවිධ ආගමික කණ්ඩායම් [illegible] විය.

ක්‍රි. පූ. [illegible] [illegible] පටන් ගත්තේය. රෝමයද මෙම ප්‍රදේශය කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වන්නට පටන් ගත්තේය. ජුදා ප්‍රදේශය අසල්වැසි [illegible] ප්‍රදේශ දක්වා, එනම් සමාරියා [illegible] ට්‍රාන්ස් ජෝර්ඩන්, ඉදුමියා (Idumaea) සහ හෙලනීසියානු බලපෑමට පටන්වූ ඩෙකපොලිස් (Decapolis) දක්වා පැතිර ගියේය. [illegible] [illegible] යුදෙව් ජාතිකයින් පීඩනයට පත් කළේ යම්සේද, [illegible].

[illegible] මෙම යුදෙව් ජාතිකකරණය (Judaization) [illegible] විය. ප්‍රදේශ ඈඳාගැනීම [illegible] [illegible] ලදී. ක්‍රි. පූ 104 වර්ෂයේ පටන් පූජකත්වය (Priesthood) සහ රාජත්වය [illegible] කරන ලද්දේ [illegible] අනුවය. මේ නිසා [illegible] [illegible] නිසා ඔවුන් එම [illegible]. ක්‍රි. පූ. 76 වර්ෂයේදී ඇලෙක්සැන්ඩර් [illegible] මරණින් පසු

[illegible] (Sanhedrin) [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] හැස්මොනියන් (Hasmonaeans) නමින් හැඳින්වූ ජුදාව පාලනය කළ [illegible] ප්‍රදේශය තම රාජ්‍යයට ඈඳාගත්ත. [illegible] ඉදුමියානු (Idumaean) රාජවංශය පිහිටුවා හෙරොද් (Herod) [illegible] බලයෙන් පහකරන ලද රාජවංශයේ අවසාන පාලකයා වූ ඇන්ටිගෝනස් (Antigonus) [illegible] [illegible] [illegible] ලැබිය. ක්‍රි. පූ. 39 - ක්‍රි. පූ. 4 [illegible] හෙරොද් (Herod) [illegible] [illegible] [illegible] හෙරොද් [illegible] [illegible] නීතියට අනුව කටයුතු කළේය. දේව මාලිගය [illegible] පුළුල් කළේය. කෙසේ වෙතත් නැවත වරක් මහජනයා [illegible] දැඩි අවිශ්වාසයක් ගොඩ නැගෙන්නට පටන් ගත්තේය. මේ සියල්ල [illegible] යුදෙව් සම්ප්‍රදායට පටහැනිව බවක් යන කාරණය සැලකිය නොහැකිවිය.

[illegible] යුදෙව් ආගමික කණ්ඩායම් විසින් [illegible] යුගයේදී කළ පරිදි වර්තමානය දක්වා විහිදෙන දෘෂ්ටි නැවත වරක් අනාගත [illegible] පිළිදරව්ව පිළිබඳව ලියන්නට පටන් ගත්හ. නව [illegible] [illegible] [illegible] ඊශ්‍රායෙල් ජාතිකයින් [illegible] දෙවියන් වහන්සේගේ මැදිහත්වීම යටතේ ගැලවුම් කාරයකුගේ [illegible] අපේක්ෂාවෙන් නොසිටියහ.

[illegible] නමින් ආගමික කණ්ඩායමක් [illegible] [illegible] යුගයේදී පැවතිණ. හැසිඩිම් (Hassidim) [illegible]

[illegible] හෙලනිසියානු බලපෑමට වඩාත්ම සමකාලීනව සිටි ආගමික [illegible] නිකායක් විය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, [illegible] අවසාන විශාල [illegible] එසීන්වරු [illegible] ප්‍රදේශ සම්ප්‍රදාය [illegible] ජීවන ක්‍රමයට [illegible] පැවති ප්‍රදේශ [illegible] සත්‍යය [illegible] බව [illegible] ආගමික කණ්ඩායම [illegible] ප්‍රදේශ ආගමික [illegible] විද්වතුන් විසින් දීර්ඝ කාලයක් [illegible] බව [illegible] ඇති [illegible] හෙලනිසියානු [illegible] (Alexandrian Hellenism) ඉරානියානු පර්සිවාදය (Iranian Parseeism) [illegible] (Platonic) චින්තනය, [illegible] අදහස් සහ [illegible] විද්වතුන් විසින් ඉදිරිපත් කර තිබේ. එම අදහස් [illegible] ඉමිණසින් විසින් ජීවිතය කෙරෙහි දක්වන ලද ආකල්ප හා ඉතා කිට්ටුවෙන් බැඳී තිබෙන බව අපි මීට කලින් [illegible].

පයිතගරස් ඉන්දියානු ආගමික චින්තනය සහ ආශ්‍රමික ජීවිතය බටහිර රටවල ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නැගුවේය. ඒ නිසා මෙම සන්දර්භය තුළ එසීන් ආගමික කණ්ඩායම කෙරෙහි පයිතගරස්ගේ අදහස් මගින් ඇතිකළ බලපෑම වැදගත්වේ. එසීන් ආගමික කණ්ඩායම තුළ දක්නට ලැබෙන මෙම සමානකම් ඉන්දියානු බලපෑම් නිසා නොව [illegible] වශයෙන් සිට්ටුව පිහිටි පයිතගරස්ගේ ගුරුකුලයේ බලපෑම නිසා සිදුවී තිබෙන බව වැඩි දෙනෙකුගේ පිළිගැනීමය. එසීන්වරු පයිතගරස්ගේ අනුගාමිකයින්ට සමාන කිරීම අලුත් අදහසක් නොවේ. සමකාලීනව විසූ [illegible] රචකයකුවූ (Contemporary Chronicler) ජෝසෆස්ට මෙම සමානකම් පෙනී ගියේය. එම සමානකම් ඇතිවී තිබෙන්නේ ග්‍රීක [illegible] ගුරුකුලයේ බලපෑම නිසා බව නව හෙලනිසියානු පාඨකයින්ට [illegible] වශයෙන් පර්සිවරු, [illegible] (Stoics) [illegible] වශයෙන් සමාන කළ හැකිබව [illegible] පයිතගරස් විසින් ග්‍රීක ජාතිකයින් පුහුණු කරනු [illegible] එසීන් [illegible] නිකායෙකයින් ජීවත්වූ බව ජෝසෆස් [illegible] කර තිබේ. පයිතගරස් විසින් උගන්වන්නට ඇත්තේ ඉන්දියානු මූලාශ්‍ර ඔස්සේ සකස් කරන ලද ජීවන ක්‍රමයක් විය නොහැකිද? [illegible] විසින් එසීන්වරු ඉන්දියාවේ විසූ ජිම්නොසොෆිස්ට් වරුන්ට සමාන කොකළේද? [illegible] පැවති ප්‍රදේශය [illegible] ආවේණිකවූ [illegible] ලක්ෂණවලින් යුක්තවූ මෙම ආගමික

ප්‍රජාව (Idiosyncratic Religious Community) [illegible] ඉන්දියානු බලපෑම [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉන්දියානු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ [illegible] කළ බෞද්ධ භික්ෂූන් ක්‍රි. පූ. 3 වන [illegible] [illegible] [illegible] ආගමික [illegible] [illegible] ආගමික [illegible] [illegible] ලෙස [illegible] නිසා සිදුවන්නට ඇත. තවද අසල්වූ ආගමික සහ සංස්කෘතික පසුබිම [illegible] [illegible] [illegible] ප්‍රජාවගේ [illegible] (Ideals) [illegible] [illegible] ලොව [illegible] දහම සහ බෞද්ධ [illegible] [illegible] ලෝකයේ පැවති සමයාන්තර ආගම් දෙකක් [illegible] [illegible] එසීන්වරු [illegible] ප්‍රජාව [illegible] ආගමික ප්‍රජාවක් ඇති කළහ.

කුම්රාන් ආගමික ප්‍රජාව පිළිබඳ අලුතම තොරතුරු

කුම්රාන් ගුහා තුළ තිබී සොයාගත් සම් ලියවිලි (Scrolls) මගින් එසීන් ආගමික නිකාය පිළිබඳ එතෙක් නොදැන සිටි අලුත් තොරතුරු සියල්ල අනාවරණය කර ගැනීමට හැකිවේයැයි බොහෝ විද්වතුන් බලාපොරොත්තු වූහ. නමුත් ඇත්ත වශයෙන්ම සිදුවූයේ ඊට හාත්පසින්ම විරුද්ධ දෙයකි. පළමුවෙන්ම පර්යේෂණ පැවැත්වීම සඳහා එම ලියවිලි සපයාදීමට තිබූ අකමැත්ත සහ දෙවනුව ඒවා අසම්පූර්ණ ආකාරයෙන් සපයාදීමත් නිසා ඒ පිළිබඳ පරීක්ෂණ පැවැත්වීම දුෂ්කර කාර්යයක් බවට පත්විය. එසීන් ආගමික සමාජයට අයත්වූයේ කුම්රාන් වැසියන් බව [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කුම්රාන් ලියවිලි පිළිබඳ පර්යේෂණ කළ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Consensus) [illegible] (Michael Baigent) සහ රිචඩ් ලේ (Richard Leigh) විසින් [illegible] ලද ප්‍රබල ලෙස [illegible] බව [illegible] කර තිබේ.[2]

[illegible] ලියවිලි [illegible] කුම්රාන් [illegible] හේතුවෙන් කුම්රාන් ගලෙන් තුළ තිබී [illegible] තිබෙන [illegible] ලියවිලි [illegible] (Damascus) [illegible] ඒ සම්බන්ධයෙන් පවතින [illegible] ඉතා සංකීර්ණය.

කුම්රාන් ආගමික නිකාය ආරම්භ වූ ආකාරය තරමක් පැහැදිලි නැත. ඩැමැස්කස් ලේඛනය නමින් හැඳින්වෙන ලියවිල්ලේ ඇතුළත් [illegible] නිරූපණය කළ හැකිය. එම ලියවිල්ල [illegible] සොයා ගන්නා ලද්දේ කුම්රාන් ගලෙන් තුළ තිබී නොවේ. එය 1896 [illegible] (Cairo Geniza) නමින් හැඳින්වෙන යුදෙව් ජාතිකයින්ගේ [illegible] සොලමන් ෂෙක්ටර් (Solomon Schechter) විසින් සොයා ගන්නා ලදී. [illegible] ලියවිල්ලක් [illegible] පැහැදිලි [illegible] කුම්රාන් ලියවිලි [illegible] (CD, Dam 1:5) පලස්තීන වැසියන් [illegible] අවුරුදු තුන්සිය අනූවක් ගතවීමෙන් පසු ඇතිවූ [illegible] පිළිබඳ [illegible] ඩැමැස්කස් ලේඛනයේ ඇතුළත් වේ. [illegible] ආගමික [illegible] සංවිධානයක් පිහිටුවා ගත්හ. මෙසේ කුම්රාන් සමාජය පිහිටුවීමේ ඉතා [illegible] හෙලනිසියානුකරණය විරෝධී ක්‍රියාවලියට එරෙහිව [illegible] ක්‍රි. පූ. 170 දී පමණ ස්වාධීන ආගමික සංවිධානයක් (Autonomous Religious Party) පිහිටුවා ගත්හ. [illegible] ක්‍රි. පූ. 171 දී පමණ හෙලනිසියානුවාදී [illegible] (Menelaus) විසින් [illegible] III වන ඔනියස් (Onias III) මරා දැමීම විය හැකිය. (මකබීවරු 2. 4 : [illegible])

ඩැමැස්කස් ලේඛනයට එම නම දී තිබෙන්නේ ආරක්ෂාව සඳහා [illegible] පලායිය ස්ථානය ලෙස 'ඩැමැස්කස්' නමැති ස්ථාන නාමය [illegible] කර තිබෙන හෙයිනි. මෙහිදී 'ඩැමැස්කස්' යන වචනයේ තේරුම

පිළිබඳ විද්වතුන් විවිධ අදහස් දරති. [illegible] (Damascus) [illegible] ඩැමැස්කස් [illegible] (Code) [illegible] ඩැමැස්කස් [illegible] ස්ථානය [illegible] විප්‍රවාසය [illegible] ආගමික නිකායට [illegible] ඩැමැස්කස් [illegible] 'කෝඩය' [illegible] විප්‍රවාසය [illegible] 'කුම්රාන්' [illegible] (ආමොස් 5 : 27) [illegible] ඩැමැස්කස් [illegible] බැබිලෝනියාව විය යුතුය. කුම්රාන් ආගමික [illegible] (Solar Calendar) බැබිලෝනියාවෙන් [illegible] ආගමික [illegible] බැබිලෝනියානු විප්‍රවාසය [illegible] කළහැකිය.

බැබිලෝනියාව සමග පැවති එම සම්බන්ධතාවය මෙහිදී [illegible] (Isaiah) පොතේ යුදෙව් ජාතිකයින් බැබිලෝනියාවේ විප්‍රවාසව සිටි [illegible] ලියන ලද පරිච්ඡේද 40-55 [illegible] පරිච්ඡේද 56-66 කුම්රාන් වැසියන්ට [illegible] පාළු [illegible] යුද්ධයේ භූමිකාව [illegible] වර්ණනා කිරීම [illegible] (යෙසායා 40:3). [illegible] (Cisterns) [illegible] කුම්රාන් [illegible] ස්නාපනය [illegible] කුම්රාන් [illegible] ස්නාවක ජොහන් (John the Baptist) [illegible] සිටීම කුම්රාන් වැසියන් [illegible] ස්නානය [illegible] (Hippolytus) [illegible]

[illegible] නොහොත් 'නසරීනුවන්' (Nazorean) ලෙස හඳුන්වා තිබෙන්නේද [illegible] බැබිලෝනියානු වචනයක් අනුව [illegible]. පුරාණ බැබිලෝනියානු [illegible] (Nasaru) [illegible] (Nasiru) [illegible] 'දිව්‍යමය [illegible]' ඩී ඇසිරියානු භාෂාව සහ සංස්කෘතිය පිළිබඳ [illegible] හෙන්රිච් සිමර්න් (Heinrich Zimmern) [illegible] (Assyriologist) [illegible]. [illegible] බැබිලෝනියානු වචනයද [illegible] ඇතිබව පෙනීයයි.

යුදෙව් ජාතිකයින් බැබිලෝනියාවට [illegible] සමග [illegible] [illegible] බැබිලෝනියාවේ [illegible] [illegible] ආගමික [illegible] [illegible].[illegible] බැබිලෝනියානු විප්‍රවාස [illegible] [illegible] (Ahura Mazda) [illegible] [illegible] ආලෝකයේ දෙවියන් (God of Light), (Ohrmazd) නමින් හැඳින්වෙන [illegible] (Angra Mainyu) නොහොත් අහ්රිමාන් (Ahriman) නමින් හැඳින්වෙන අඳුරේ දෙවියන් [illegible] බවයි. කල්පනාවෙහි කුම්රාන් ලියවිලි වල දක්නට ලැබෙන සාමාන්‍ය [illegible] පත් වී ඇති මෙම ද්විත්වය පර්සියානු ඉගැන්වීම වලින් [illegible].[illegible] කුම්රාන් ආගමික නිකායේ [illegible] වැදගත් විනය නීතිවල (Community rules), විශේෂයෙන්ම ඉරාන සහ [illegible] ඉගැන්වීම් වල බලපෑම් දක්නට ලැබේ.

කුම්රාන් ලියවිලි [illegible] ඒවා යුදෙව් ලියවිලි [illegible] විශේෂ බලපෑමක් [illegible]. යුදෙව් මූලධර්මවාදී අදහස් (Jewish Fundamentalism), ආගමික [illegible] සහ දිවුරුම්වරුන් පිළිබඳ තොරතුරු [illegible] වී තිබේ. මෝසස්ගේ නීතිය [illegible] සාමාජිකයින්ගේ [illegible] සහ ක්‍රියාකාරකම් වල පදනම විය. [illegible] නිරතුරුවම එක් රැස්වී ගුද්ධ ග්‍රන්ථ වල සඳහන් තොරතුරු [illegible] අධ්‍යයනය [illegible] කියවූහ. එසේ කියවූ [illegible] කරුණු පිළිබඳව නැවුරින් සලකා බැලූහ. කාලීන [illegible] අනුකූලව එම කරුණු අර්ථ නිරූපණය කළහ. එම නීතිවල [illegible] දිනපතා පැවැත්වෙන මෙම රැස්වීම වලට

[illegible] විශ්වාසයෙන් [illegible] කුම්රාන් [illegible] [illegible] කුම්රාන් [illegible] [illegible] කුම්රාන් [illegible] ආගමික [illegible] [illegible] [illegible] (New Covenant) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ගුද්ධ ග්‍රන්ථ [illegible] බැලීමේදී [illegible] යුදෙව් ආගමික නිකායක් ලෙස [illegible]. ඒ පිළිබඳව [illegible] යුක්තව සලකා බැලීමේදී කුම්රාන් ආගමික සමාජය පුනර්ජීවනවාදී ව්‍යාපාරයක් (Revivalist Movement) [illegible] සාම්ප්‍රදායික යුදෙව් ආගම තුළින් අවබෝධකර ගැනීමට නොහැකිබවත් පැහැදිලි වේ. කුම්රාන් ආගමික සංවිධානය මගින් සිදුකර ඇති ප්‍රතිසංස්කරණ සංඛ්‍යාව සහ එකී ප්‍රතිසංස්කරණ [illegible] අසාමාන්‍ය ආකාරයෙන් කර තිබෙද්දයන් එමගින් සාම්ප්‍රදායික යුදෙව් ආගම තුළ විශාල වෙනසක් ඇතිකර තිබෙන බව පෙනීයයි. එමෙන්, කුම්රාන් සමාජය ඇතිවූ හැටි යුදෙව් ආගමික සම්ප්‍රදාය මගින් පැහැදිලි කළ නොහැකිනම් එය කළ හැක්කේ කුමන පදනමක් මතද?

සොර්බෝන් විශ්ව විද්‍යාලයේ සෙමිටික් භාෂා සහ සංස්කෘතිය පිළිබඳ මහාචාර්යවරයාවූ අන්ද්‍රේ ඩූපොන්ට්-සොමර් (Andre Dupont-Sommer) බෞද්ධ පුරාණය (Buddhist Antiquity) පිළිබඳ විශේෂඥයකු මෙන්ම කුම්රාන් ලියවිලි පිළිබඳ ප්‍රමුඛ පෙළේ පර්යේෂකයකුද විය. [illegible] සම්ප්‍රදායන් දෙක පිළිබඳ [illegible] සහ කුම්රාන් ආගමික නිකායිකයින් [illegible] විසින් [illegible] කර ඇති කුශලතාවය [illegible]. කුම්රාන් ආගමික සමාජය [illegible] [illegible] [illegible] කුම්රාන් ආගමික [illegible] කුම්රාන් ලියවිලි [illegible] 'ජැචඩ්' (Jachad) [illegible] 'ද ටෙස්ටමන්ට් ඔෆ් ද ට්‍රුවල් පැට්‍රියාක්ස්' (The Testament of the Twelve Patriarchs) නමින් හැඳින්වෙන ලියවිල්ලේ

සැලැසුන් බෞද්ධ අදහස්වල ඉඟියක් මිනුවේ එම නිගමනයට අවශ්‍ය සඳහාම සැපයුණේය. කුම්රාන් [illegible] සහ ඥාති [illegible] සහ දෙවියන් ඉවත්කර සියල්ලන්ටම ප්‍රේමකරන ලෙස කර ඇති ආයාචනය සියලු සත්වයින්ට මෛත්‍රීකළ යුතුය යන බෞද්ධ ඉගැන්වීම වලින් පැහැදිලි ලෙස ආභාසය ලබා ඇති අදහසක් ලෙස හඳුනා ගත හැකි" (Testament of Gad 6-7). [illegible] පැතුලත් වන ඇති සියලු සත්වයින්ට මෛත්‍රී කිරීම සහ දෙවියන් වහන්සේ උත්වහන්සේට කිට්ටුවෙන් සිටින අයට සලකන පරිදි හැම දෙනාටම එකසේ සලකන බව පැවසෙන අදහස, අශෝක රජතුමා විසින් ධර්මප්‍රචාරය සඳහා යොදවනු ලැබූ භික්ෂූන්ගේ අදහස්ද මෙහිදී විශේෂයෙන් නැමී පෙනේ. (Testament of Sebulon V : 1-3). කුම්රාන් වැසියන් යනු [illegible] භික්ෂූන් සහ [illegible] වැනි ප්‍රසිද්ධ විද්වතෙකු විසින් නිගමනය කිරීම ගැන [illegible] වියැල ශක්තියක් වේ. එපමණක් නොව ඩූපොන්ට්-සොමර් යනු කුම්රාන් වැසියන් සහ බෞද්ධ ආභාසයක් පැහැදිලිවම තිබූ එසීන් සාමාජිකයින් යනු එකම ආගමික කණ්ඩායමකට අයත් පුද්ගලයන් බව ස්ථිර ලෙස ප්‍රකාශ කර ඇති විද්වතුන්ගෙන් කෙනෙකි.[43] එනිසා මෙම කණ්ඩායම් දෙක (කුම්රාන් සහ එසීන්) එක්වරටම එක් කණ්ඩායමක් ලෙස සැලකීම සඳහා තබා එම අදහස පිළිබඳ මුලින් සලකා බලමු.

ප්ලිනි නමැති රෝම ඉතිහාසඥයාගේ වාර්තාවලට අනුව කුම්රාන් ජනසමාජය සහ එසීන්වරු එකම කණ්ඩායමක් ලෙස සැලකිය නොහැකිය. ප්ලිනි විසින් ලියන ලද පොත පළකරන ලද්දේ ක්‍රි. ව. 77 දිය. එහි ජෙරුසලම, එන්ගෙඩි (En Gedi) සහ ජෙරිකෝ (Jericho) යන නගරවල විනාශය පිළිබඳ වාර්තාතර තිබෙන නිසා එය ලියා තිබෙන්නේ [illegible] පසු බව පෙනේ. එහි සඳහන් කර ඇති එසීන් වරුන්ගේ ජනාවාස යුද්ධ කාලයට පසුව තිබිණු ජනාවාස විය [illegible] කුම්රාන් [illegible] නොහැක. මන්ද රෝමන්වරු ක්‍රි. ව. 68 [illegible] කාලයේදී 'කුම්රාන්' හි පදිංචිකරුවන් පලවා හරින ලද බැවිනි. පුරාවිද්‍යාත්මක කැනීම් ඵලව අනුව ඒ කාලයේ සිට ක්‍රි. ව. 74 [illegible] කාලය තුළ 'කුම්රාන්' අඩවියේ පදිංචිව සිටියේ යුදෙව් ජාතිකයින් නොව රෝම හමුදා භටයින් බව පෙනී යයි.[44]

ප්ලිනි විසින් ලතින් භාෂාවෙන් දක්වා ඇති මෙම ප්‍රධාන [illegible] නිවැරදි ලෙස තේරුම් ගැනීම මෙහිදී තීරණාත්මක [illegible] වේ. පලින් ඉතා උසස් දියුණු [illegible] පැවති එන්ගෙඩි [illegible] විසින් පොත ලියන ලද කාලයේදී නටබුන් වී පැවති බවත් එය සිහිපත් කිරීමෙන් එසීන්වරු ජීවත් වූ සිට ප්‍රදේශය පහළින් පසු පදිංචිව සිටි ප්‍රදේශයට ඉහළින් පිහිටා තිබූ නිසාත් ඒ හේතුවෙන් කුම්රාන් දෙකෙක් [illegible] කර තිබේ. කුමන් [illegible] වශයෙන් කිර්බෙට් කුම්රාන්" (Chirbet Qumran) යනුවෙන් හැඳින්වූ මෙම ස්ථානය පිහිටා තිබුණේ එන් ගෙඩි නගරයට සැතපුම් 20 ක් පමණ උතුරින් සහ ජෙරුසලමට සැතපුම් 12 ක් පමණ නැගෙනහිරිනි.[45] මෙහිදී වඩා කිට්ටුවෙන් පිහිටි එමෙන්ම ප්‍රසිද්ධ නගරයක් වූ ජෙරුසලම පිළිබඳව සඳහන් නොකර ඊට වඩා දුරින් පිහිටි එතරම් ප්‍රසිද්ධියක් නොලැබූ එන් ගෙඩි නගරය පිළිබඳව ප්ලිනි සඳහන් කර තිබෙන්නේ ඇයි? [illegible] ඒ පිළිබඳ සඳහන් කරන්නට [illegible] විශේෂ හේතුවක් තිබිය යුතුය. එවිට එහුගේ එම ප්‍රකාශය සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් ආකාරයකට අර්ථ නිරූපණය කළ හැකිවේ. ඒ අනුව එසීන්වරු එන් ගෙඩි නගරයට ඉහළින් පිහිටි කඳුකර ප්‍රදේශයක ජීවත්වූ බව පැහැදිලි කිරීමට පුළුවන. එම කඳුකර ප්‍රදේශයේ [illegible] ප්ලිනි විසින් මෙම වාර්තාව සටහන් කිරීමට දශකයකට වඩා පැවති කාලයක සිට කුම්රාන් අඩවිය රෝමන්වරු අතට පත්ව තිබූ නිසා ඉහත සඳහන් [illegible] නිගමනය කිරීමට [illegible] හැකිවේ.

පුරාණ භූමියක සිදුකරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක කැනීම් මගින් සොයාගත් තොරතුරු වලට අනුව කුම්රාන් වැසියන් සහ එසීන්වරු යනු එකම කණ්ඩායමක් ලෙස සැලකීම දුෂ්කරය. කැනීම් කරනු ලැබූ සොහොන් 43 කින් 7 ක තිබී කාන්තාවන්ගේ ඇට සැකිලි, තවත් සොහොන් 4 ක තිබී ළමයින්ගේ ඇටසැකිලි හමුවිය. එසීන්වරුන්ට මෙන් නොව කුම්රාන් වැසියන්ට විවාහවීමට අවසර තිබුණු බව පෙනේ. විවාහ වීම පිළිබඳ කිසිම කුම්රාන් ලියවිල්ලක සඳහන් නොවේ.

කෙසේ වෙතත්, මෙහිදී විවාහය පිළිබඳ එතරම් දීර්ඝ ලෙස සාකච්ඡා කළ යුතු නැත. මන්ද ඒ පිළිබඳව එසීන්වරු ඇතැම් පිළිබඳව [illegible] නිසැකවම දැන නොසිටි හෙයිනි. එපමණක් නොව එසීන්වරු විවාහ ජීවිතයට ඇතුළත්වන බවත්, එහෙත් වර්ෂ තුනක් ගතවනතුරු ඔවුන් තම භාර්යාවන් සමග වාසය නොකරන බවත්, සඳහන් කරමින් ඩයොනීසියස් බෙන් සැලිබි (Dionysios Ben Salibi) විසින් කර ඇති ප්‍රකාශය කෙරෙහි විද්වතුන් එතරම් සැලකිල්ලක් දක්වා නොමැත. තවදුරටත් බෙන් සැලිබි විසින් සඳහන් කර ඇති අන්දමට කාන්තාවන් ගැබ් ගැනීමෙන් පසු තැවන වර්ෂ තුනක කාලයක් ඔවුන් තම ස්වාමිපුරුෂයින්ගෙන් වෙන්ව ජීවත්විය යුතුවේ. මෙසේ ලිංගික

සම්බන්ධතා සඳහා අවසර දෙන ලද්දේ දරුවන් සෝ කිරීම සඳහා පමණක් බව පෙනේ.

ගෝත්‍රිකයින්ගේ සාමාජිකයින් සහ එසීන්වරු මෙන් කුම්රාන් වැසියන් පූර්ණ වන්දනා කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති [illegible] සඳහන් විස්තර වාර්තා නොමැති වීම තවත් කැපී පෙනෙන වෙනස්කමකි. එසීන්වරු වෙළඳාම් ආකාරයක හෝ වානිජ කටයුතු වල නොයෙදුනහ. ඔවුන්ගේ ජීවිතයේ [illegible] සලසා ගැනීමට. නමුත් කුම්රාන් වැසියෝ [illegible] පුද්ගලයින් වූහ. විප්ලවකාරී [illegible] ජාතිකයින් සමඟ පවා වෙළඳ කටයුතු කිරීමට ඔවුන්ට අවසර තිබුණු බවත් එම අවසරය ලැබුණේ ඒ සඳහා මුදලින් ගෙවීම කරනු ලබන්නේනම් පමණක් බවත් [illegible] ලේඛනවල සඳහන්වේ. (CD-Dam, XIII 14:15). එසීන්වරු විලිපූජා පිණිස සතුන් මැරීම සම්පූර්ණයෙන්ම හෙළා දුටහ. නමුත් කුම්රාන් වැසියන් විරුද්ධ වූයේ විලිපූජා පැවැත්වූ ආකාරය සම්බන්ධයෙන් පමණි. එසීන්වරුන්ට දිවුරීම තහනම් විය. නමුත් කුම්රාන් වැසියන්ට විශේෂ අවස්ථාවලදී දිවුරීමට අවසර දී තිබුණි. එසීන්වරු මෙන් නොව කුම්රාන් වැසියෝ පැහැදිලිවම ගැලවුම් කාරයකුගේ පැමිණීම අපේක්ෂාවෙන් සිටියහ.

තවත් කැපී පෙනෙන වෙනසක් නම් මතභේදයක් ඇතිවූ අවස්ථාවකදී අවි ආයුධ පාවිච්චි කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් දැරූ ආකල්පයයි. එසීන්වරු නියත වශයෙන්ම සාමය ප්‍රියකළ කණ්ඩායමක් වූහ. ඔවුන් ආයුධ පාවිච්චි කරන ලද්දේ ස්වයං ආරක්ෂාව සඳහා පමණි. එහෙත් කුම්රාන් වැසියෝ එසේ නොවූහ. ඇඩි පක්ෂග්‍රාහී පුද්ගලයින්වූ ඔවුන් සැම කෙනෙක්ම වාගේ අමනාපකාර ගත්හ.

මීට කලින් සඳහන් කළ පරිදි [illegible] හේතුවෙන් කුම්රාන් ලියවිලිවල දක්නට ලැබෙන කැපී පෙනෙන ද්විත්වය මෙහිදී අපට අමතක කළ නොහැකිය. ආලෝකයේ දරුවන් අඳුරේ දරුවන්ට එරෙහිවත්, අසත්‍යයට එරෙහිව සත්‍යයත්, පාපිෂ්ඨත්වයට එරෙහිව අවිවාහක ස්ත්‍රී පුරුෂයින් [illegible] වශයෙන් මෙම ද්විත්වය දක්නට ලැබේ. [illegible] අඳුරේ දරුවන් (Sons of Darkness) හැඳින්වීම සඳහා 'කිට්ටිම්' (Kittim) නමැති වචනය යොදා තිබේ. කුම්රාන් ආගමික නිකාය පිහිටුවන ලද්දේ අඳුරේ දරුවන් සදාකාලිකව පලවා හැරීමට බව එහි විනය නීති වල පැහැදිලිව සඳහන් කර තිබේ. ආලෝකය සහ අඳුර අතර සිදුවන [illegible] සටන ඇදහිලිවතුන් සහ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකයින් අතර සිදුවන ශුද්ධවූ යුද්ධයක් (Holy War) ලෙස යුද්ධය පිළිබඳ ලියවිල්ලේ (War Scroll) [illegible] කර තිබේ. පාපීන්ගේ [illegible] කරන ධාර්මික හමුදාව (Righteous Earthly Warriors) [illegible] (Belial) සහ [illegible] සතුරන් සමඟ සටන් කරනු ලැබේ.

ආලෝකයේ දරුවන් [illegible] (1 QM 1:3). [illegible] (1 QM VI 6).

යුද්ධය පිළිබඳ ලියවිල්ල වෙනත් ලේඛනයකි. එම විස්තර කර ඇති [illegible] සලකා බැලීමේදී [illegible] ලියවිල්ලක් [illegible] කුම්රාන් [illegible] වැසියන්ගේ විශේෂ [illegible] ඇති අදහස් සහ වෙනත් කරුණු බොහෝ දුරට සෙලට් (Zealots) [illegible] ලියවිලිවලට සමාන වේ. එහෙත් කුම්රාන් වැසියන් [illegible] කණ්ඩායමක් [illegible] කරන සාධකයකි. මෙම තොරතුරු ෆිලෝ සහ ජොසීෆස් විසින් වාර්තා කර ඇති ගෝත්‍රිකයින්ට වඩා වෙනස් බව පෙනී යනු ඇත.

කුම්රාන් වැසියන් පිළිබඳ කරුණු සොයා බැලීමේදී මෙම ලේඛනය ලියා ඇති කාලපරිච්ඡේදය තීරණාත්මක සාධකයක් වේ. මෙය ඉතාමත් පැරණි ලේඛනයක් නම් කුම්රාන් වැසියන් [illegible] ප්‍රියකළ කණ්ඩායමක් [illegible] ආගමික නිකායක් වූ බවත්, උපකල්පනය කිරීමට අපට සිදුවේ. අවසාන සටනේදී ආලෝකයේ දරුවන් විසින් ඉටුකළ යුතු සක්‍රිය භූමිකාව පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී යුද්ධය පිළිබඳවූ මෙම ලියවිල්ල සකස් කර තිබෙන්නේ කුම්රාන් ආගමික නිකාය පිහිටුවීමට පූර්වයෙන් බවත් එය මක්කබියානු යුගයේ මුල් කාලපරිච්ඡේදය තරම් ඈතට දිවෙන බවත් සමහරු උපකල්පනය කරති. එම උපකල්පනය නිවැරදි යැයි පිළිගතහොත් 'කිට්ටිම්' යනුවෙන් හඳුන්වා ඇති 'අඳුරේ දරුවන්ට සමාන කර තිබෙන්නේ සෙලූසිඩ් පාලනය යටතේ හෙලනිසියානු බලපෑමට යටත්වූ (Seleucid Hellenists) මිනිසුන්ය. නමුත් එය එසේ විය නොහැකිය. යුද්ධය පිළිබඳ ලියවිල්ලේ ඇතුළත් කර ඇති සවිස්තර යුද්ධ [illegible] යුද්ධය පිළිබඳ [illegible] තොරතුරු [illegible] (War Manual) ලබාගෙන තිබෙන බව පෙනේ. ඒ අනුව එය ලියා තිබෙන්නේ ක්‍රි. ව. පළමුවන ශත වර්ෂයේදී විය යුතුය. එනිසා මෙහිදී කිට්ටිම් ලෙසින්

අනුවර් දරුවන් ලෙස හඳුන්වා තිබෙන්නේ [illegible] බව පැහැදිලි වේ.

[illegible] කුමක්ද? කුම්රාන් සමාජය සහ [illegible] [illegible] ගුරුවරුන් [illegible] [illegible] [illegible] ආගමික සංවිධානයක්ද? එම ප්‍රශ්නයට [illegible] [illegible] සඳහා කුම්රාන් [illegible] ඇති [illegible] ලියවිලි වල ස්වභාවය සහ ඒවා ලියනලද කාලය පිළිබඳ කරුණු ස්වල්පයක් සලකා බලමු.

1990 වර්ෂයේ ග්‍රීෂ්ම සෘතුවේදී කුම්රාන් ලියවිලි වල අත්පිටපත් වලින් තෝරාගත් තියැදි 14 ක් [illegible] ඒ. එම්. එස්. (BMS) [illegible] [illegible] [illegible] කාල නිර්ණය කිරීමේ [illegible] (Radio Carbon Dating Test) භාජනය කරන ලදී. එම පරීක්ෂණය සිදුකරන ලද්දේ සූරිච් තාක්ෂණික විශ්ව විද්‍යාලය (Zurich Technical University) මගිනි." එම පරීක්ෂණයෙන් අනතුරුව පැරණිතම තියැදිය ක්‍රි. පූ. 405-354 කාලපරිච්ඡේදයට අයත් බව තීරණය කරන ලදී. තියැදි [illegible] ක්‍රි. පූ. 306-238 කාලපරිච්ඡේදයටත්, [illegible] ලියවිලි ඇතුළත් තියැදිය ක්‍රි. ව. 675-765 කාලයටත් අයත් බව තීරණය කරන ලදී."

එය එක්තරා ආකාරයක අසාමාන්‍යතාවයකි. පැටලිලි සහගතවූ තත්වයක් උද්ගත කිරීමට හේතුවූ ප්‍රතිඵලයක් විය. එට හේතුව වූයේ [illegible] කුම්රාන් නගරය විනාශ වීමෙන් පසු කිසි දිනක එම ස්ථානයේ මිනිසුන් පදිංචි වී නොසිටීමය. ජනාවාසයකින් තොරවූ එම ස්ථානයේ අවුරුදු 700 කට පසු ලියවිලි වල අත්පිටපත් ආරක්ෂාව සඳහා තැබීම පිණිස උනන්දු වූයේ කවරෙක්ද? එම කිසිවෙක් එසේ අත් පිටපත් එහි තබන ලද්දේ නම් එම පුද්ගලයා විසින් එම ස්ථානයේ වෙනත් පුද්ගලයින් විසින්ද අත්පිටපත් තබා ඇති බව දැනසිටියේ යැයි [illegible] කිරීමට අපට සිදුවේ. එසේ නැතිනම් ඔහුගේ එම ක්‍රියාව [illegible] [illegible]. [illegible] ඒ කාලයේදී [illegible] ලියවිලිවල අත්පිටපත් ආරක්ෂාව සඳහා එහි තබන්නට [illegible] කළේනම්, එය සුරක්ෂිත ස්ථානයක නැත්නම් [illegible] [illegible] ප්‍රශ්නය නොතේරුම් නැගිය හැකිවේ.

[illegible] [illegible] ලියකියවිලි [illegible] නැතිම් [illegible] [illegible]. එය කුම්රාන් [illegible] [illegible] [illegible] නොවිය. ක්‍රි. ව. [illegible] [illegible] ලියවිලි වල [illegible] (Jericho) [illegible] [illegible] [illegible] (Origen) [illegible] කර තිබේ. ජෙරිකෝ ආසන්නව විසිරා තිබූ ගල් විවරයක තබා තිබූ ලියවිලි රාශියක් අවාසි

[illegible] සම්මුඛ වේ. ක්‍රි. ව. 800 දී [illegible] තිමෝතියස් නැමැති [illegible] ගුහාව [illegible] [illegible] ඇති. ඒවා [illegible] [illegible] [illegible] (Psalms of David) [illegible] 200 ක් ඒ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ආගමික ලේඛන [illegible] [illegible] (Wadi Qumran) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Murabba'at), නාහල් හිවර් (Nahal Hever), නාහල් මිෂ්මර් (Nahal Mishmar) [illegible] (Khirbet Mird) සහ සෙලිට් (Zeelit) [illegible] [illegible] මසාඩා (Masada) [illegible] [illegible] [illegible] ලියකියවිලි සහ [illegible] ඇති ස්ථාන පිළිබඳව [illegible] (Copper Scroll) සඳහන් කර තිබේ. එයින් කරුණු රාශියක් [illegible] විය. එය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලියා තිබිම, [illegible] ස්ථාන වල නම් සඳහන් කර තිබීම. [illegible] [illegible] කරුණු සඳහන් කර තිබීම. [illegible] [illegible] [illegible] එය කිසියම් ලේඛනයක [illegible] [illegible] පැහැදිලි වේ." එනි "කොහ්ලිට් (Kohlit) නැමැති ස්ථානයේ [illegible] [illegible] [illegible] ඇති. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සියලු තොරතුරු [illegible] [illegible] එම භාණ්ඩ සඟවා තබා ඇති එක් එක් ස්ථානය පිළිබඳ සියලු තොරතුරු දැක්වෙන මෙම අත්පිටපතේ පිටපතක් තබා සිනේ" යනුවෙන් සඳහන්කර තිබේ. (තඹ පත්‍රය XII : 10-13). [illegible] [illegible] පිළිබඳ [illegible] තොරතුරු එනම් [illegible] [illegible] [illegible] ස්ථාන වල [illegible] ඇති [illegible] [illegible] [illegible] සහ ලියකියවිලි පිළිබඳ තොරතුරු [illegible] [illegible] [illegible] විස්තරකර තිබේ. [illegible] [illegible] [illegible] ආගමික ලියවිලිවල අත් පිටපත් ඇතුළත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇති [illegible] [illegible] [illegible] ඇති [illegible] විවිධ ස්ථානවල [illegible] [illegible] බව [illegible] [illegible] සඳහන් කර තිබේ.

මේ සියලුම කරුණු වල ඇති වැදගත්කම කුමක්ද? මෙම ලියවිලි කුම්රාන් [illegible] අයත් [illegible] [illegible] [illegible] කුම්රාන් [illegible] [illegible] [illegible] සම්බන්ධතාවක් නොතිබූ බවත් [illegible] [illegible]? [illegible] ලියවිලි කුම්රාන් [illegible] [illegible] ඇති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කිසියම් ආගමික නිකායකට අයත් [illegible] [illegible] [illegible] කුම්රාන් ආගමික නිකාය පිළිබඳව ඇගයීමක් කිරීමේදී [illegible] [illegible]

කට පුරාවිද්‍යාඥයකු වන රෝලන්ඩ් ඩි වෝ නැමැති පියතුමා (Father Roland de Vaux) උපදේශකයා විය. පොත්පත් සහ ලිපි ලේඛන හඳුනාගැනීමේ ක්ෂේත්‍රයේ විශාලත්වය ප්‍රමුඛ වශයෙන් ප්‍රදර්ශනය කෙරේ. ලෙන් 11 ක තිබී විවිධ අත්පිටපත් 823 කට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක්ද ලෙන් 4 ක් තුළ තිබී තවත් ලේඛන 580 ක්ද සොයාගනු ලැබිය. මේ සෑම ලේඛනයකම ඇතුළත් කර තිබෙන්නේ ආගමික කරුණුය.

ඉන් කිසිම ලේඛනයක විද්‍යාත්මක, ඓතිහාසික හෝ වෛද්‍ය විෂයන් පිළිබඳ කරුණු ඇතුළත් වී නැත. ලෙන් අංක 7 තුළ දක්නට ඇත්තේ ග්‍රීක භාෂාවෙන් රචනා කරන ලද ලේඛන පමණි. පෙෂාරිම් (Pescharim) යනුවෙන් හැඳින්වෙන සීමිත බයිබලයට අයත් ආගමික විස්තර ඇතුළත් ලේඛන මේ අතර දක්නට ලැබේ.[32] ව්‍යාජ ආගමික ලියවිලි (Pseudo-Epigraphiae) කුම්රාන් ආගමික නිකායේ සාමාජිකයින් විසින් ලියා පුස්තකාලයට ඇතුළත් කරන ලද ලේඛන සහ කුම්රාන් සමාජයට පමණක් අයත් ලේඛන එවා මෙම අත්පිටපත් අතර දක්නට ලැබේ. උදාහරණයක් වශයෙන් කුම්රාන් ආගමික සමාජයට අයත් නීති රීති (Rules of the Community) බයිබලයේ එන මුල් උත්පත්ති කථාව (Genesis-Apocryphon) සහ දේවමාලිගාව පිළිබඳ ලියවිල්ල (Temple Scroll) ඒ අතර තිබෙන බව දැක්විය හැකිය.[33]

මෙම අති විශාල ලේඛන සම්භාරය ලියන ලද්දේ කුම්රාන් අඩවියේ සිටි ශ්‍රමණයින් විසින්ද? එසේ නම් මෙම ජනාශූන්‍ය පාළුකරයේ සුද්ධ ග්‍රන්ථ පිටපත් කිරීමේ කාර්යයෙහි පමණක් යෙදී සිටි අත් පිටපත් කරුවන් කිහිප දෙනෙකු සිටින්නට ඇතැයි අපට උපකල්පනය කිරීමට සිදුවේ. කෙසේ නමුත් එම ලේඛන වල දක්නට ඇති විවිධත්වය සහ විශාල සංඛ්‍යාව සලකා බැලීමේදී ඒවා විවිධ මධ්‍යස්ථාන වලින් ගෙනැවිත් එහි තැන්පත් කර තබන ලද බව පෙනීයයි. සමහර ලේඛන සේරුසලමෙන් පවා ගෙනෙන ලද බව පෙනේ.

එපමණක් නොව තඹ සන්නස හැර කුම්රාන් අඩවියෙන් ලැබී තිබෙන අත පිටපත් සියල්ලම මුල් ලේඛන නොවේ. ඒ කිසිම ලේඛනයක කතුවරයාගේ අත් අකුරු දක්නට නොලැබේ. ලේඛනවල පිටපත් මිස මුල් ග්‍රන්ථ නොමැති නිසා ඒවා එම ආගමික නිකායට අයත් පොත් පත් ලෙස සැලකිය හැකිද? බාර්-කොච්බා (Bar-Kochba) යුගයට (දෙවන සියවසේ ආරම්භය) අයත් ලිපි සහ ලේඛනවල බොහෝ මුල් පිටපත් ජුදෙයි කාන්තාරයේ පිහිටි වෙනත් ලෙන්තුළ තිබී සොයාගෙන තිබේ. නමුත් තිබූ ලේඛන කිසිවක් කුම්රාන් අඩවියෙන් සොයාගෙන නොමැත. සොයාගෙන ඇති ලේඛනවල කතුවරයින්ගේ අත් අකුරු දක්නට

නොලැබීමත් ඒවායේ තිබූ ලේඛන පොත්පිංචත් නිසා මෙම ගම් ලේඛන (Scrolls) අයත් වූයේ කුම්රාන් සමාජයටද නැතිනම් ඒවා පෙරදිග අනෙකුත් පුස්තකාලවලින් ගෙනෙන ලද ඒවාද යන්න ප්‍රශ්නයකි. මෙම අඩවියේ සොයාගත් කළ සිටි පොත්පත් වලින් කොටසක් නොසෙද් යන ආරක්ෂිත ස්ථානයක් වී තිබේ. මෙම ලෙන්වල ඇති පිහිටි කුම්රාන් ආයතනය විසින් (the Qumran Institute at Groningen) ලෝකයට ප්‍රකාශයට පත්කළ ග්‍රොනින්ගන් උපකල්පනය (Gronagen Hypothesis) යනුවෙන් හැඳින්වෙන උපකල්පනයක් ඉදිරිපත් කර තිබේ. ඒ අනුව කුම්රාන් ලෙන්වල තිබී සොයාගත් ලේඛන සියල්ලම කුම්රාන් පුස්තකාලයට අයත් බවත් ඒවා එහිදී ලියන ලද ලේඛන නොවන බවත් නිර්ණය කරනු ලැබිය.

මතභේදයට තුඩුදී ඇති මෙම කරුණු සලකා බැලීමේදී කුම්රාන් ජන සමාජය පිළිබඳ අපට මතුවන ප්‍රශ්නය නම් ඔවුන් කවරහුද? එකල පලස්තීනයේ විවිධ ආගමික කණ්ඩායම්, සංවිධාන සහ ජන සමාජ විශාල සංඛ්‍යාවක් තිබුණු බවත් එහි සංවිධාන කැබලිවරු, ෆරිසිවරු සහ එසීන්වරු අයත්වූ ප්‍රධාන ආගමික සංවිධාන කෙසේවෙතත් ලෝ නොකැලෙඹ බවත් අපි දනිමු. වෙනත් ආගමික නිකායන් රාශියක් පැවති බව ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ. එපමණක් නොව අපට තොරතුරු ලැබී නොමැති වෙනත් බොහෝ සංවිධාන තිබූ බවත් පැහැදිලිය. ඒවා පිළිබඳ තොරතුරු කිසිදිනක අපට ලබා ගැනීමට නොහැකි වන්නටද පුළුවන. කවදුරටත් අප ජීවත්වන සහස්‍රකයේ මුල් අවුරුදුවලදී කුම්රාන් වැසියන් අවුරුදු 200 පමණ කාලයක් ස්වාධීන කණ්ඩායමක් වශයෙන් ජීවත්වූහ. ඒ කාලය තුළදී ඔවුන් මුල් එසීන් කණ්ඩායමට අයත්ව සිටි කාලයේදී දරනලද අදහස්වල වෙනස්කම් සිදුවන්නට ඇත.

දැනට හමුවී ඇති ලේඛනවල ඒවා මුල්වරට ලියනු ලැබූ කතුවරයින්ගේ අත් අකුරු දක්නට නොලැබීම නිසා කුම්රාන් නිකායට අයත් සාමාජිකයින්ට ඊට කලින් පැවති ගුරුකුල වලට අයත් පොත්පත් වලින් කරුණු සපයාගැනීමට සිදුවූ බව පෙනේ. එම ලියවිලිවල ප්‍රධාන ආගමික චින්තනය ඇතුළත් වී තිබේ. එනිසා එම ලියවිලි කුම්රාන් සමාජයට අයත්වූ ඒවා බව කිව නොහැකිය. සමහරවිට ඒවා විවිධ කාලවලදී පිටතින් ගෙනවිත් කුම්රාන් ලෙන් තුළ ආරක්ෂාව පිණිස තබන්නට ඇතිබව සිතිය හැකිය.

එම ලියවිලිවල දක්නට ලැබෙන විවිධත්වය නිසා එහි කතුවරයා වූ මිශ්‍ර ජනසමාජයක් පැවති බව පෙනේ. මොවුන් දෙවන්ද ඇතුළත් එසීන් ජන සමාජයට ආවේණිකවූ ලක්ෂණ මෙම ලේඛනවල දක්නට

[illegible] කුම්රාන් ජනසමාජය එට පළින් පැවති එසීන් ආගමික ලැබේ. කුම්රාන් [illegible] තමා [illegible] විස්තාරය සහ පදනම [illegible] ඇතිබව ඉන් හැඟේ. [illegible] ආගමික නිකාය එට පළින් පැවති විශාල ආගමික කණ්ඩායමකින් බිඳී [illegible] හැදෑරූ සාධිධානයෙන් සහ කුම්රාන් ලේඛනවල සැහැදිලිවම [illegible] සඳහන් කර තිබේ. කුම්රාන් වැසියන් සහ එසීන් ආගමික නිකායෙන් [illegible] එසීන්වරු [illegible] සිට දියාවෙන් [illegible] ආගමික කණ්ඩායමක් [illegible] විශ්ව විද්‍යාලයේ කුම්රාන් ලේඛන පිළිබඳ පර්යේෂණ [illegible] ආයතනයේ [illegible] ඇල්ලගන්වීමෙන් ග්‍රැම්ඩියා- [illegible] කල්පනා කළේ.[10] [illegible] (Commentary on Habakkuk-1Qp Hab) [illegible] කුම්රාන් ලියා ඇති [illegible] ආගමික නිකායේ මුල් [illegible] සහ සිමන් මිහින් [illegible] කාලයකිවිණිඩ්‍ය තුළදීය. එසීන් [illegible] (ක්‍රි. පූ. 143-104) [illegible] මුල් ආගමික [illegible] පිළිබඳව [illegible] ඇති [illegible] ඉන් පෙනේ. තමන් විසින් [illegible] එකරජ [illegible] සඳහන් කර තිබේ. "එවිට [illegible] කළ දෑ පිළිබඳව [illegible] සඳහා ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයකු උපදවූන් ලේක." (CD, Dam. 1:10 f) යනුවෙන් [illegible] ලේඛනයේ සඳහන් වේ.

සමහරවිට එම අනුකට ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා විසින් විප්‍රවාස කාලය අවසානයේදී තම ශ්‍රාවකයින් ලවා ඔවුන් මුලදී පිළිපැදිනු ලැබූ ආගමික විශ්වාස අනුගමනය කිරීමට පෙලඹවන ලද බවත් එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බැබිලෝනියානු සහ ශරතුස්ත්‍රවාදී දර්ශනයේ නාෂ්ටාවශේෂ (Zoroastrian Relics) නැවත ඉදිරියට පැමිණ තිබෙන බවත් කල්පනා කළ හැකිය. ආගමික සමාජයේ මූලික හරය එළිදරව් සහ දිව්‍යසිවරයින්ගේ ප්‍රකාශ විශාල ප්‍රමාණයක් ඇතුළත් අනම්පවුත් ඉසා [illegible] වීය. විසි වසරක කාලයක් ස්ථිර වාසස්ථානයක් නොමැතිව [illegible] මෙම ආගමික කණ්ඩායම තම අලුත් ශාස්තෘවරයා සමඟ කුම්රාන් [illegible] ඉක්මනින් [illegible] විශ්වාස කළහ. කුම්රාන් වැසියන් තුළ පැවති [illegible] බැලීමේදී ඒවා ස්නානක ජෝහන් [illegible] ස්නානක ආගමික සමාජවල පැවති එක් [illegible] කුම්රාන් වැසියන් [illegible] විශ්වාස කළ [illegible]

කුම්රාන් වැසියන් සහ එසීන් [illegible] වශයෙන් [illegible] මුල්කාලයේදීම විය හැකිය. [illegible] ඇයට [illegible] එසීන් [illegible] ශාස්තෘවරයා අතර සම්බන්ධතාවයක් [illegible] ධර්මිෂ්ඨ [illegible] ප්‍රකාශ කළ නොහැකිය. [illegible] කුම්රාන් [illegible] නික්මයාම (Exodus) [illegible] සහ ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා පිළිබඳ [illegible] ඇතුළත් [illegible] සහ [illegible] ලියා තිබෙන්නේ බොහෝ දෙනෙක් කල්පනා කරනවාට වඩා මෑතකදී බව පෙනේ. උදාහරණයක් වශයෙන් [illegible] ප්‍රතිනිර්මාණය කර ඇති ආගමික වත් පිළිවෙත් ඇතුළත් [illegible] හා-තෝරා (Miqzat - Maaseh Ha-Thora) නමැති ලේඛනය ඉදිරිපත් කළ හැකිය. එහි ඇතුළත් වී තිබෙන්නේ හැලකා (Halacha) [illegible] කුම්රාන් පූජාවිධි නියමයන් වේ. [illegible] නොරව ක්‍රි. පූ. දෙවන ශතවර්ෂයට අයත්වැයි කාලනිර්ණය කර ඇති මෙම ලේඛනයේ බොහෝ දුරට සැදුසිවරුන්ට ආවේණික [illegible] ඇතුළත්වේ. කුම්රාන් සමාජයට අයත්වූ මුල් [illegible] ක්‍රි. පූ. 165-164 කාලයේදී සිදුවූ මකබියානු කැරැල්ල නිසා [illegible] බව එයින් පැහැදිලි වේ. විප්ලවයට පසු මහාබිෂේක පූජක පුරවල [illegible] සැඩොකයිට් (Zadokite) [illegible] තම කුම්රාන් වැසියන් හා [illegible] කරන්නට [illegible] කළ මහාබිෂේකවරුන්ගේ පූජක පුරවලිය පිළිබඳ [illegible] අතර සම්බන්ධතාවයක් පැවතිය නොහැකිය.[11] [illegible] වශයෙන්ම සැදුසිවරුන්ගේ පූජාවිධි පිළිබඳ නීතිය හා පැහැදිලි සම්බන්ධතාවයක් පැවති බව පෙන්නුම් කළ හැක්කේ එහි ඇතුළත් නීති [illegible] එකක් මගින් පමණි.[12] එපමණක් නොව, අනෙක් සියලුම [illegible] එම ලේඛනයේ යොදා ඇති ශීර්ෂ සහ [illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස්ය. එනිසා එහි දැක්වෙන [illegible] ක්‍රි. ව. පළමුවන ශතවර්ෂයේදී [illegible] ඇතැයි සිතිය හැකිය.

[illegible] නිදෙනෙකු පිළිබඳව පවතින [illegible] කුම්රාන් ආගමික කණ්ඩායම පිළිබඳ [illegible] ඉදිරිපත් [illegible] තිබේ. එම [illegible] ඉදිරිපත් කර තිබෙන්නේ කුම්රාන් සමාජයේ [illegible] සම්බන්ධයෙනි. එම පුද්ගලයින් තිදෙනා නම් ධර්මිෂ්ඨ [illegible] බොරු කාරයා සහ නපුරු පූජකවරයාය. ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා [illegible] ජීවත්වූ පුද්ගලයෙකු වූයේ නම් ඔහු පිළිබඳව කුම්රාන් [illegible] පිළිබඳව [illegible] බොහෝ තොරතුරු ඇතුළත් විය යුතුවේ. [illegible]

සඳහන් කර තිබෙන්නේ දමස්කස් ලේඛනයෙන්, [illegible] ඇතුළත් හබක්කුක් නැමැති පොත පිළිබඳව ලියා ඇති අර්ථකථනයෙහි (Commentary on Habakkuk), Psalms-Pescher යනුවෙන් හැඳින්වෙන ගීතාවලියකත් පමණකි. එම ලේඛන වල සඳහන් කර තිබෙන්නේ ඉතාමත් අල්පවූ තොරතුරු; ස්වල්පයක් පමණි. පුරාණ ලේඛන ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ පරීක්ෂණවලට අනුව (Palaeographic Tests) මෙම අනුකූල ශාස්ත්‍රාචාර්යයා පිළිබඳව පරිශීලන තොරතුරු වලින් වැඩි කොටසක් අපට ලැබී තිබෙන ධූලානුග එක සභාවක් නමින් හැඳින්වෙන පොතට ලියා ඇති අටුවාව ක්‍රි. ව. පළමුවන ශතවර්ෂයට අයත් බව තීරණය කර තිබේ.

'බොරුකාරයා' යනු මුල් ජන සමාජයෙන් කැඩී වෙන්වී ආ කුම්රාන් සාමාජිකයකු විය හැකිය. සමහරවිට ඔහු ධර්මිෂ්ඨ ශාස්ත්‍රාචාර්යයාගේ අනුගාමිකයින්ට පෙනී සිය සිවිදි [illegible] ශාස්ත්‍රාචාර්යයාගේ [illegible] ඉදිරිපත් කරන්නට ඇත. එපමණක් නොව ඔහුන්ට එරෙහිව ව්‍යාපාරයක් ගෙන යන්නටද ඇත. බොරුකාරයා අයත්වූ ජන සමාජයත්, බොරු ගෙන යන්නටද ඇත. බොරුකාරයා එප්‍රායිම් (Ephraim) නමින් සමාරිට්ටර් සාරයන් යන කණ්ඩායම් ලෙසත් (Samaria) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබීය. 'නපුරු පූජකවරයා' හිමිදිගෙන කුම්රාන් සමාජයේ සාමාජිකයකු නොවීය. ඇත්ත වශයෙන්ම ඔහු දේශපාලනික [illegible] ඇත්තේම ජීවත්වූ පුද්ගලයෙක්ද නැතිනම් කිසියම් කණ්ඩායමකට එරෙහිව ක්‍රියාකළ පුද්ගලයකු නිරූපණය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ලද හෙලනිසියානු සාහිත්‍යයේ දක්වෙන ග්‍රීක චාලකයකුගේ චරිතයක්ද යන කාරණය මෙහිදී ප්‍රශ්න කළ යුතුය.

ධර්මිෂ්ඨකම පිළිබඳ උගන්වන පුද්ගලයකු ඇත්ත වශයෙන්ම අද්විතීය නායකයකු විය යුතුය. [illegible] ස්තෝත්‍ර ගීතිකාවලි (Hymn Scroll) නමින් හැඳින්වෙන ලියවිල්ල රචනා කර තිබෙන්නේ එම ශාස්ත්‍රාචාර්යයා විසින් බව සමහරු කල්පනා කරති. ඒ පිළිබඳ ඉඟියක් පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශයේ ඇතුළත් වේ: "ඔබ වහන්සේ විසින් මා ධර්මිෂ්ඨ පුද්ගලයින් අතුරින් තෝරාගත් පුද්ගලයකුගේ සංකේතයක් ලෙසත් අප්‍රකට කරුණු තේරුම් කරදීමේ ශාස්ත්‍රාචාර්යයකු ලෙසත් පත්කර තිබේ." (1 QH 2 : 13). එවැනි ප්‍රකාශ මගින් දේව ස්තෝත්‍ර ගීතිකාවේ සඳහන් කර [illegible] පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තියේ ඇතුළත් පාරභෞතික [illegible] (Metaphysics of Light) ඇතුළත් ඉඟි ආගම් වල දැක්වෙන කරුණු [illegible] [illegible] හෙලනිසියානු ආකාරය පෙන්නුම් කරන [illegible] ලියවිල්ල රචනා කර තිබෙන්නේ ධර්මිෂ්ඨ ශාස්ත්‍රාචාර්යයා විසින් නම් ඔහු [illegible] ආගමික විශ්වාසයන්හි ඇඩි ලෙස එල්බගත්තත් වූ [illegible] හෙලනිසියානු [illegible] පුද්ගලයකුද විය යුතු බව පැහැදිලිවේ. [illegible] ලියවිල්ල යනු යුග විනාශයක් සමග ඇතිවන

ශාස්ත්‍රාත්මක තත්වයන් ඉදිරියේ මිනිසුන්ට කෙසේවිනා ජීවිතය ගත කිරීම සඳහා ලියන ලද ලේඛනයකි. [illegible] ඇතිවනු ඇත්තේ [illegible] ලේඛනයකි. එහි දක්වෙන [illegible] ලේඛනය [illegible] කර ඇති ආධ්‍යාත්මික පැවැත්ම පිළිබඳ කෙලෙසින්වූ [illegible] පැහැදිලි තර්කනයකින් තොරව දීර්ඝ කාලයක් තැනින් තැනට යමින් ඉපිට ජීවත්වූ කුම්රාන් එක සමූහය ධර්මිෂ්ඨ ශාස්ත්‍රාචාර්යයා විසින් නිර්මිත ස්ථානයකට යොමු කරවනු ලැබීය. එම ශාස්ත්‍රාචාර්යයා පිළිබඳ කර තිබෙන තොරතුරු; ජීවදත්ත සහ එම ලියවිලි වලදුත් කාලය පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී ඔහු ක්‍රි. ව. පළමුවන ශතවර්ෂයේදී ජීවත්වූ අයෙකු වෙයි. කුම්රාන් ස්ථිර වාසස්ථානයක් නැතිව තැනින් තැනට යමින් කළ කාලය තුළදී සිදුවූයේ කුමක්ද?

කුම්රාන් නගරයට ආසන්නව 10 ක් පමණ දකුණින් මළ මුහුදේ (Dead Sea) බටහිර වෙරළේ පිහිටි එන්-එල්-ගුවීර් (Enf-Ghuweir) නම් ස්ථානයේ කරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක කැණීම් මගින් කුම්රාන් වැසියන් පදිංචි සිටි තවත් ජනාවාසයක් හඳුනා ගැනීමට හැකිවිය. එම ජනාවාසයට අයත් සොහොන් බිම් කුම්රාන් පෙදෙසේ ඇති සොහොන් බිම් වලට සමානය.[9] එන් ගෙඩි (En Gedi), ඵයින් ෆෙෂ්කා (Ein Feshkha) සහ කුම්රාන් අවට්යේ කැණීම් කළ ස්ථාන මෙන්ම මේ ස්ථානයද ක්‍රි. පූ. 40 දී පමණ සිදුවූ භූමිකම්පාවක් නිසා විනාශ කරනු ලැබීය. ඒ නිසා එන් ගෙඩි සහ බටහිර වෙරළේ පිහිටි වෙනත් පෙදෙස් වල ජනාවාසය ක්‍රි. පූ. 40-37 කාලයේදී මිනිසුන් නොමැතිව පාලු විය. දශක කීපයක් එම ප්‍රදේශ අත්හැර දමා තිබුණි. ඒ කාලයේදී කුම්රාන් වැසියන් ජීවත්වූ ස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු ලැබී නොමැත.[*] දමස්කස් ලේඛනයේ සඳහන් කර ඇති පරිදි කුම්රාන් වැසියන් නායකයකු මෙන්ම ස්ථිර වාසස්ථානයක්ද නැතිව තැනින් තැනට යමින් කරමින් සිටියේ මේ කාලය තුළදීද? තැනින් තැනට යාම නතර කර ධර්මිෂ්ඨ ශාස්ත්‍රාචාර්යයාගේ නායකත්වය යටතේ [illegible] [illegible] වන්නේ පළමුවැනි යුගයේ මුල් ආරම්භයේදී ඔවුන් නැවත කුම්රාන් පෙදෙසට පැමිණ එහි පදිංචිවීම විය හැකිය. එය එසේ සිදුවී නම් ධර්මිෂ්ඨ ශාස්ත්‍රාචාර්යයා අනුගාමිකයන් කළ අය නැවත වරක් කුම්රාන් පෙදෙසට පැමිණ පදිංචිවූ බව විශ්වාස කළ හැකිය. ඔහු අනුගාමිකයන් [illegible] කණ්ඩායම් සමගාමීව නාගර ප්‍රදේශය සහ [illegible] [illegible] ඇත. ධර්මිෂ්ඨ ශාස්ත්‍රාචාර්යයාගේ කණ්ඩායම 'කුම්රාන් පෙදෙසේ නැවත පදිංචිවීම සහාය පූජකයන්ගේ අනුගාමිකයින්ගේ [illegible] වන්නට ඇත. එනිසා ඔවුන් පූජනීය දිනවලදී [illegible] [illegible] පැමිණ යුතු.[10]

ඩැමැස්කස් නැමැති ලේඛනය (Code) නාමයෙන් හඳුන්වනු ලැබූ [illegible] කුම්රාන් වැසියන් 'නව සංධානය' ඇති කළහ. 'නව සංධානය' (New Covenant) නම් වූ මේ අදහස [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගමේ පමණි. "ඩැමැස්කස් දේශයේ නව සංධානයට අයත් වූ සාමාජිකයින්ගේ නීති රීති වලට අනුව" යනුවෙන් ඩැමැස්කස් ලේඛනයේ සඳහන් කර තිබේ. (CD Dam VI : 19)

මෙතෙක් අප විසින් ගොඩ නඟන ලද පරාමයෙන් කුම්රාන් ප්‍රජාසමූහය පිළිබඳ [illegible] චිත්‍රය නිර්මාණය කළ හැකිය. කුම්රාන් වැසියෝ ආගමික භක්ති [illegible] යුදෙව් ආගමික කණ්ඩායමක් වූහ (Religious Fanatics). ඔවුන්ගේ අප්‍රකට ආරම්භය කෙරෙහි මෙසපොතේමියානු සහ පර්සියන් අදහස් බලපෑවේය. ක්‍රි. පූ. දෙවන සියවසේදී ඔවුනු එසීන් [illegible] වූහ. [illegible] ආගමික ජීවිතය සහ ආගමික [illegible] පිළිබඳ මූලික සංකල්පය ඔවුනු එසීන්වරුන්ගෙන් උගත්හ. දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ කුම්රාන් වාසීන් විශාල වෙනස්වීමකට භාජනය වූහ. තමන්ටම ආවේණික ආගමික කණ්ඩායමක් [illegible] නිසා ඔවුන් මුලින් පැවති එසීන් ආගමික සමාජයට අයත් මූලික ලක්ෂණ [illegible] වෙනස් වන්නට පටන් ගත්තේය. පාර්සියන්වරු කුම්රාන් අඩවිය විනාශකර දමා ඔවුන් එතැනින් පලවා හැරීම නිසා ඔවුන්ට ස්ථිර වාසස්ථානයක් නොමැතිව තැනින් තැනට ගොස් ජීවත්වීමට සිදුවිය. මේ කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ඔවුනු වඩා ප්‍රචණ්ඩකාරී කණ්ඩායමක් බවට පත්වූහ. අවසානයේදී ආදර්ශමත් නායකයකුවූ මෙම ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා ලෝක විනිශ්චය ආරම්භවී තිබෙන බවත් [illegible] සහ [illegible] දේශවල ගැලවුම් කාරයකු පහළ වන බවත් ප්‍රකාශ කරමින් ඔවුන් නැවත කුම්රාන් අඩවියට කැඳවාගෙන ආවේය. මෙසේ නව සහශ්‍රකය ආරම්භයේදී කුම්රාන් වැසියන් නැවත වරක් ඔවුන් කලින් ජීවත්වූ පැරණි ජනාවාසවල පදිංචි වීමෙන් පසු ඔවුනු තමන් විශ්වාස කළ ද්විත්ව මතවාදයට (Dualistic Theology) ලෝකය පිළිබඳව [illegible] අදහස්ද එකතු කළේය. එපමණක් නොව, ඔවුනු අවසාන සටනේදී අවි ආයුධ භාවිතා කිරීමට පවා සූදානම් වූහ. යුදෙව් යුද්ධයට පෙර ඔවුන්ට 'කුම්රාන්' අඩවියෙන් ඉවත්වීමට සිදුවිය. සමහරවිට මසාඩා (Masada) හිදී සිදුවූ ආක්‍රමණයටම [illegible] රණකාමී කුම්රාන් වැසියන් සමග සම්බන්ධතා පවත්වා [illegible] ක්‍රි. ව. 60 ගණන්වල අවසානයට [illegible] 'කුම්රාන්' [illegible] රෝමන්වරු යටත් කර ගත්හ. [illegible] යුද්ධය පිළිබඳ ලියවිල්ල (The War Scroll) [illegible] අනුව සලකා බැලීමේදී කුම්රාන් ජන

[illegible] ලියවිලි සහ ඩැමැස්කස් [illegible] පිළිබඳ ලියවිල්ල කුම්රාන් වැසියන් [illegible] අනුව රචනා කරන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය.

වර්තමානයේ කුම්රාන් නමින් හැඳින්වෙන ස්ථානය [illegible] ආගමික ආශ්‍රමයකට වඩා [illegible] සදෘශය. [illegible] කරනු ලබන [illegible] තිබේ. කුම්රාන් වැසියන් [illegible] ස්ථානවල [illegible] සාධක පමණි. [illegible] විශාල සටනකට සූදානම්ව සිටියහ. [illegible] රෝමන් වරුන්ගේ පාර්ශ්වයට එකතුවී ඔවුන්ගේ [illegible] කළ [illegible] සඳහන් කර තිබේ. මෙහිදී [illegible] සඳහන් කර තිබෙන්නේ කුම්රාන් වැසියන් පිළිබඳව [illegible]. කුම්රාන් වැසියන් [illegible] එසීන් සමාජයට අයත් වූ [illegible] ලෙස ඔබ සිතන්නට ඇත. එනිසා පුරාවිද්‍යාඥයන් විසින් [illegible] සහ [illegible] තිබීමෙන්, [illegible] හේතුවක් නොවේ. කුම්රාන් [illegible] ආගමික ආශ්‍රමයක් ලෙස [illegible] ලෙස [illegible] පිළිගැනීමය. [illegible] කුම්රාන් [illegible] ඇත්තෙන සිරාක් ගේ පොතේ (Book of Sirach) [illegible] මසාඩා (Masada) වල තිබී හමුවිය. මෙහිදී මසාඩා සහ කුම්රාන් අතර පැවති සම්බන්ධතාවය [illegible] කුම්රාන් [illegible] විශ්වාස කරන මෑතකදී ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබූ '[illegible]' [illegible] (Songs of the Sabbath Sacrifice) යනුවෙන් හැඳින්වෙන "සබත් දින [illegible] ගායනා කළ යුතු ගීත" [illegible] ගෙනහැර තිබේ.

මෙම තත්වය පැහැදිලි කරදීම අනාමින් [illegible] යුදෙව් යුද්ධයට පෙර [illegible] කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලැබූ ජල [illegible]

[illegible] තුරි ගැහුණේ [illegible] බලකොටුවන් සහිත [illegible] පරිවර්තනය කරන්නු [illegible]. [illegible] සහ අති [illegible] හා [illegible] සහිත ජල [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අවස්ථාවකදී [illegible] [illegible] [illegible] අසල පිහිටි එන් ෆෙෂ්කා (En Feshkha) නමැති ස්ථානයෙන් ජලය ලබා [illegible] [illegible]. [illegible] ලිපි ලේඛන සියල්ලම ඔවුන් පදිංචිව සිටි ස්ථානයට [illegible] [illegible] [illegible] හැංගත් කර තිබුණි. කුම්රාන් ජන සමාජයේ විනාශයේ විවිධ අවස්ථා වලට අයත්වූ ලේඛන ආරක්ෂා සහිතව එක් ස්ථානයක හැංගත් කරන ලද්දේ මේ හේතුව නිසාය. සමහර විට වෙනත් ආගමික කණ්ඩායම් මගින් ලේඛන ආරක්ෂිතව සඟවා තැබිය හැකි මෙම ස්ථානය පිළිබඳව දැනගෙන යුද්ධය ආරම්භ වූ විට ඔවුන් සතුව පැවති ලියවිලිවල අත්පිටපත් ආරක්ෂාව සඳහා එහි ගෙනැවිත් තබන්නට ඇත.

කුම්රාන් සමාජය විසින් ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ මිථ්‍යාකථා ගොඩනැගීම

[illegible] පර්යේෂණයේ පරමාර්ථය කුම්රාන් ලියවිලි පිළිබඳව විස්තරාත්මකව සලකා බැලීම හෝ ඒවායේ අර්ථ නිරූපණය කිරීම නොවේ. ඒ පිළිබඳව මෙහිදී විස්තර කරනු ලැබුවේ කුම්රාන් වැසියන් සහ [illegible] අතර පැවැති සම්බන්ධතාව සහ ජේසුස් වහන්සේ කුම්රාන් අඩවියට ආසන්නව පිහිටි ස්ථානයක දී ධර්ම දේශනා කිරීම සඳහා [illegible] [illegible] පැමිණීම පිළිබඳ කරුණු පැහැදිලි කිරීම සඳහා පමණි.

[illegible] විට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කල් ජේසුස් [illegible] [illegible] [illegible] පැමිණීමෙන් පසු ටික කලක් [illegible] [illegible] නැවති සිටින්නට ඇත. පසුව උන්වහන්සේ කුම්රාන් [illegible] [illegible] (Baptist) [illegible] තීරණය කළහ. සමහර විට උන්වහන්සේ කුම්රාන් වැසියන් සමඟ [illegible] [illegible] [illegible] ඇත. එසේ පැවති [illegible] [illegible] කෙරෙහි [illegible] [illegible] [illegible] දෙනාගේ [illegible] සහ [illegible] ප්‍රදේශයේ [illegible] පැමිණියා-කමින් විසින් දේශනා කිරීමට අදහස් කළ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වලට ඔවුන් කන්දෙනු ඇතැයි ජේසුස් වහන්සේ බලාපොරොත්තු වූහ. උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] යොමු කරන ලද්දේ කවුරුන් වෙතද යන කාරණය Q [illegible] [illegible] [illegible] දක්වන ප්‍රකාශයකින් පැහැදිලි වේ:

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" (Q [illegible]) යනුවෙන් [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] බලාපොරොත්තුව [illegible] දිළිඳුන්ට [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ මෙයින් අදහස් නොකළහ. මෙහිදී දිළිඳුන් යනුවෙන් අදහස් කරන ලද්දේ කුම්රාන් වැසියන්ය. කුම්රාන් වැසියෝ [illegible] දිළිඳුන් යනුවෙන් හඳුන්වා ගත්හ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ආකාරයේ [illegible] අදහස් දේශනා කිරීම නිසා ජේසුස් වහන්සේ කෙරෙහි මිනිසුන්ගේ විශේෂ අවධානය යොමු විය. උන්වහන්සේගේ [illegible] [illegible] සහ [illegible] විසින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කළහ. ඒ අනුව ජේසුස් වහන්සේ බුදුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරනු ලැබූ [illegible] [illegible] දේශනා කරමින් මෛත්‍රී [illegible] සහ [illegible] [illegible] [illegible] වැදගත්කම පෙන්වා දුන්හ. [illegible] [illegible] කුම්රාන් වැසියන් [illegible] උන්වහන්සේ වෙත ඇදී ආවේය.

කලින් ස්නාවක ජොහාන්ගේ අනුගාමිකයින්ව සිටි පුද්ගලයින් සහ ජොහාන් විසින් ස්ථාපිත කර තිබූ ආගමික සම්ප්‍රදාය [illegible] කුම්රාන් වැසියෝ ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් බවට පත් වූහ. විවිධ ආගමික නිකායවලට අයත් වූ මිනිසුන් ජේසුස් වහන්සේ දේශනා කළ නව දර්ශනයට හරවා ගැනීම ඔවුනු [illegible] කළහ. කුම්රාන් ආගමික කණ්ඩායම් තුළ පැවති අදහස් ශුභාරංචියේ [illegible] ඇතුළත් කරන ලද්දේ එම ශ්‍රාවකයින් විසිනි. ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] දේශනා වෙනස් කර නිරූපණ ආකාරය [illegible] ගැනීම පිණිස නව [illegible] [illegible] ලැබෙන කුම්රාන් අදහස්වල සමහර කොටස් පිළිබඳව අපි දැන් සලකා බලමු.

කුම්රාන් වැසියන් සහ ඉරාන චින්තනය අතර තිබූ සම්බන්ධතාවක් පැවතුණි. එනිසා ඉරාන චින්තනය කෙරෙහි බලපෑ [illegible] ආගමේ අදහස් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දැක්වෙන පුරාණෝක්ති [illegible] ගැස්වීම කෙරෙහි තීරණාත්මක ලෙස බලපෑවේය. ගැලවුම්කාරයකුගේ පැමිණීම පිළිබඳ විශ්වාසය [illegible] ආගමේ දක්නට ලැබෙන, විශේෂයෙන් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි. [illegible] පැහැදිලි කිරීම සඳහා ඉතිහාසයේ විවිධ අවස්ථාවල දෙවියන් [illegible] [illegible] ප්‍රත්‍යක්ෂකර එවන බව එහි සඳහන් වේ. ඓතිහාසික දිවැසිවරු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දෙවියන් වහන්සේගේ අවසාන නියෝජිතයා ලෙසින් ගැලවුම්කාරයාගේ [illegible] [illegible] [illegible] සියලුම දිවැසිවරුන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ගැලවුම්කාරයාගේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. ගැලවුම්කාරයා දෙවියන් වහන්සේ හා සර්ව සමවේ. "ස්වාමිනි [illegible] හා සර්ව සමවේ." ගැලවුම්කාරයා විසින් මනුෂ්‍ය වර්ගයාට [illegible] නිවැරදි [illegible] පෙන්වා දෙනු ලැබේ. ඔහු ලෝකය නපුරෙන් මුදවා ගනී. නපුරු බලවේගයන්ට එරෙහිව අවසාන සටන ගෙනයවා මරණයෙන් [illegible] "සියලු [illegible]" ලෙස [illegible] හඳුන්වා දී තිබේ. ආගමික පුරාණකථාවන්හි දක්වෙන ලෙස [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දක්වෙන ලෝක විනිශ්චය පිළිබඳ අවසාන දින සම්බන්ධයෙන් කර ඇති බලපෑම මෙහිදී අවධාරණය කිරීම අවශ්‍ය නොවේ.

ගැලවුම්කාරයකුගේ හෝ ගැලවුම්කාරයින් දෙදෙනකුගේ පැමිණීම පිළිබඳ බලාපොරොත්තුව කුම්රාන් වැසියන් තුළ පැවැති සුවිශේෂ විශ්වාසයක් විය. ගැලවුම්කරුවකුගේ පහළවීම පිළිබඳව [illegible] ගැලවුම්කාරයකුගේ පිළිසිඳ ගැනීම සහ ඔහුගේ [illegible] පිළිබඳ කුම්රාන් [illegible] සඳහන් කර තිබේ. (IQSA 2:11). කුම්රාන් කණ්ඩායමට අයත්ව සිටි ජේසුස් වහන්සේගේ අනුගාමිකයින් නම ශාස්තෘවරයා මෙසේ උත්පාද වූ ගැලවුම්කාරයා ලෙස පිළිගන්නට ඇති බවත් පසු කාලයේදී ක්‍රිස්තියානි ආගමේ [illegible] බිහිවී, පසුව මරණයෙන් උත්පාන වූ ගැලවුම්කරුවකු ලෙස නිරූපණය කරන්නට ඇති බවත් සිතිය හැකිය. ගැලවුම්කරුවාගේ විද්‍යමාන වීමත්, ආගමික කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින් එකට රැස්වී මේසයක් වටා වාඩිවී පොදුවේ එකමුතුව ආහාර අනුභව කිරීමේදී (Communal meal) ඔවුන් [illegible] කුම්රාන් ලියවිලිවල සඳහන් කර තිබෙන [illegible] මෙහිදී භෝජනය සඳහා [illegible] ආශිර්වාද කර පළමු [illegible] පූජකවරයා විසිනි. ඒ නිසා කිසිවෙක් [illegible] (IQSA 2:17-21) [illegible] රාත්‍රී භෝජනය (Last Supper) [illegible] කුම්රාන් වැසියන් අතර පැවති [illegible] කිරීමත් බව පෙනේ. සමහර විට මෙම කථා ප්‍රවෘත්ති ඇතුළත්

[illegible] කලින් කුම්රාන් [illegible] ජේසුස් [illegible] කුම්රාන් සාමාජිකයින් අතර [illegible] තිබෙන්නට ඇත. එපමණක් නොව [illegible] කණ්ඩායම [illegible] (1 QS 7, 14-?)

එම ලියවිලිවල සඳහන් කර ඇත්තේ මෙය පමණක් නොවේ. 4 Q 246 වශයෙන් [illegible] කර ඇති කුම්රාන් [illegible] "මුළු ලෝකයටම [illegible] දෙවියන් වහන්සේගේ [illegible] පුත්‍රයා ලෙස [illegible] දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයා ලෙස හඳුන්වනු ලබන, දෙවියන් වහන්සේගේ "පුත්‍රයකු" පිළිබඳව සඳහන් කර තිබේ.

කුම්රාන් වැසියන් විසින් තමන් හඳුන්වා දීම සඳහා යොදා ගන්නා ලද නාම පවා මුල් අවධියේ සිටි ජේසුස් වහන්සේ අනුගමනය කළ කණ්ඩායම සහ මුල් ක්‍රිස්තියානි අනුගාමිකයන් විසින් යොදා ගෙන තිබේ. ඔවුනු තමන් "ආශිර්වාද ලත් දිළිඳුන්", "[illegible] දිළිඳුන්" (1QHod 5:22), "දිළිඳුන්ගේ සභාව" (4QPs 37. 2:10), "දෙවියන් වහන්සේ විසින් [illegible] ගනු ලබන දිළිඳුන්" (1QMil 11:9) සහ "දිළිඳුන්" (1QMil 14:7) යනුවෙන් හඳුන්වා ගත්හ. ජේසුස් වහන්සේගේ කඳු උඩ දේශනාවේ ආශිර්වාද ලද්දවුන් පිළිබඳව කර ඇති [illegible] මෙම දිළිඳුන් පිළිබඳව සඳහන් කර තිබේ.

[illegible] ආගම්වලට අයත් [illegible] කුම්රාන් වැසියන්ට [illegible] නායකයාගේ චරිතය නිරූපණය කිරීම සඳහා යොදා ගෙන ඇති කථා [illegible] දැක්වේ. [illegible] අනුගාමිකයින් විසින් නම ශාස්තෘවරයා "දෙවියන් වහන්සේගේ වචනවල සැඟවුණු අර්ථ පැහැදිලි කරදීම සඳහා එවන ලද උත්තමයාණන් [illegible] ලෙස හැඳින්වූහ. [illegible] සලකනු ලැබීය. ආගම යනු [illegible] (Ecstatic Gnostic Mystery) ලෙස [illegible] දක්නට ලැබෙන කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි. [illegible] දැක්වෙන අඳුර පිළිබඳ අදහස [illegible]

ඕනාවින අතර, ඔය එළිදරව්ව පිළිබඳ අදහස්වලද දක්නට නොමැත.[31] ආගමික සමාජයේ විනය නීතිවලට අනුව ඒව ඇතුළත් වූ සාමාජිකයින්ට තමන් අවබෝධ කරගත් සැඟවුණු සත්‍යය පිළිබඳව ප්‍රසිද්ධියේ කථා නොකර සිටිය යුතු බවට නියෝග කර තිබේ. ගෙලනීසියානු ගුඪ ආගම්වලට අයත් කණ්ඩායම්වලට සාමාජිකයින් ඇතුළත් කර ගැනීමේදී මෙම සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කරනු ලැබීය. තෝමස්ගේ ශුභාරංචිය ශුද්ධ ග්‍රන්ථයක් ලෙස ආරක්ෂා කරගත් ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් තම ශාස්තෘවරයා අපූර්ව දේ කළ හැකි ගුඪ දේ පිළිබඳ අධිකාරීත්වයක් පැවැති එකෙක්ම තව ගෝලයින්ටද තමන් විසින් නවුසුතු කළ පරිදි ක්‍රියා කරන ලෙස උපදෙස් දුන් පුද්ගලයකු වශයෙන් ඉදිරිපත් කර තිබේ. තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ මෙසේ සඳහන් වේ: "ජේසුස් වහන්සේ මෙසේ පැවසූහ. පරිසිවරු සහ ධර්මාචාර්යවරු දැනීමේ යතුරු රැගෙන සඟවා ඇතුහ. එම දැනීමෙන් ඔවුන් ප්‍රයෝජන ගත්තේවත් එයින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට කැමති පිරිසකට ඉඩ දුන්නේවත් නැත. නමුත් ඔබ සර්පයින් මෙන් බුද්ධිමත් විය යුතුය. පරෙවියන් මෙන් අහිංසක විය යුතුය" (තෝමස් [illegible])

ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ කථා ප්‍රථමෙනි කියවීමේදී උන්වහන්සේ මින්පෙර සඳහන් කළ ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා බව අපට නිරන්තරයෙන් සිහිපත් වේ. ජේසුස් වහන්සේට සම්බන්ධ වූ කුම්රාන් අඩවියේ විශ්ව [illegible] උන්වහන්සේ මෙම ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා තුළ පැවැති [illegible] පිළිබිඹු වන ලෙස පෙන්නුම් කිරීමට විශේෂ උනන්දුවක් දැක්වූහ. [illegible] සඳහන් [illegible] ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා [illegible] ජේසුස් වහන්සේද නව සංවිධානයක නායකයකු (Leader of a New Covenant) [illegible] ඉදිරියට පැමිණ ලෝක විනාශය ආරම්භ වී තිබෙන හෙයින් තමන් ජීවත්වන පිළිවෙළ වෙනස් කර ධාර්මිකව ජීවත් වන ලෙස අවසාන පරම්පරාවට අවවාද කරමින් තමන් විසින් කරන [illegible] පිළිබඳව [illegible] ලෙසත් [illegible] සම්පූර්ණ කරන ලෙසත් [illegible] අනාගත දක්නා ලෙසත් ප්‍රකාශ කරයි. එපමණක් නොව උන්වහන්සේ [illegible] පූජකයින් සහ ධර්මාචාර්යවරුන්ට ප්‍රසිද්ධියේ චෝදනා එල්ල කරයි. (මතෙව් 7:17) මෙම ලක්ෂණ සමානොමයක් Q^{2} වශයෙන් [illegible] තැබී [illegible] විස්තර ඉදිරිපත් කර තිබෙන්නේ ජේසුස් [illegible] වීමිනි. ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතය ධර්මිෂ්ඨ [illegible] පිළිබඳ සංකල්ප රූපය මත අදනම් කර නිරූපණය කර

ඇති සහත් පද්ධතියකගේ චරිතය සැලකිය යුත්තේ [illegible] [illegible] කුම්රාන් ලියවිලිවල [illegible] [illegible] ප්‍රකාශ කර තිබේ.[32] [illegible] විසින් කර ඇති [illegible] (Jacob L. Teicher) [illegible] ශාස්තෘවරයාත්, ජේසුස් වහන්සේත් [illegible] [illegible] අවධාරණය කරයි. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] පරිදි කුම්රාන් වැසියන් විසින් [illegible] [illegible] විය. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] (Levi) වරුන්ගෙන්ද පිය පාර්ශවයෙන් [illegible] (Juda) [illegible] ආවේය. ලෝක විනිශ්චය දිනයේදී (Day of Judgement) [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ විසින් [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා විසිනි. [illegible] [illegible] ලක්ෂණයන් [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] කුම්රාන් [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] පුද්ගලයින් විසින් [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] සඳහන් කරන ලද [illegible] ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] කුම්රාන් [illegible] [illegible] (New Covenant) [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] කුම්රාන් [illegible] [illegible] පුද්ගලයින් ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් [illegible] උන් වහන්සේගේ ආගමික [illegible] කළහ. කුම්රාන් ලියවිලි [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] Q [illegible] විසිනි. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] උන්වහන්සේගේ [illegible] [illegible] දෙනෙක් උපදින්නට ඇත්තේ උන්වහන්සේ ඉටු කළ ආගමික හා සමාජ සේවය අවසාන වීමෙන් පසුව බවත්, ඔවුන් ප්‍රද්ධය පැවැති කාලයේදී

යේසුස් වහන්සේගේ Q අනුගාමිකයන් විසින් තමන් කලින් අයත්ව සිටි ආගමික කණ්ඩායමෙන් තෝරා ගත් පුද්ගලයින් මගින් ඔවුන් ලවා මෙම විස්තර තොරතුරු රචනා කිරීම සඳහා පුහුණු කරනු ලැබූ බවක් උපකල්පනය කළ හැකිය. ඔවුන්ට යේසුස් වහන්සේ සහ ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා පිළිබඳ විස්තර තොරතුරු ලිවීම පදනම් විරහිත ක්‍රියාවක් ලෙස නොපෙනෙන්නට ඇත.

අවසාන විනිශ්චය පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී කුම්රාන් සාමාජිකයින් සහ ක්‍රිස්තියානිය අතර පැවති සම්බන්ධතාවය අනාගතයේදී වැඩිදුර පර්යේෂණ පැවැත්වීම සඳහා සුදුසු මාතෘකාවක් වනු ඇත. කුම්රාන් සාමාජිකයින්ගේ විශේෂ ගෞරවයට පාත්‍ර වූ එනොක් ගේ ලියවිලි යේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ ආගමික ව්‍යාපාරය මගින් ඉතා උසස් කොට සැලකූ අතර ඔවුන් විසින් තවදුරටත් එම ලේඛන වැඩි දියුණු කරන ලදී. එසේ කිරීමේදී එනොක්ගේ පොතේ සඳහන් සමහර ප්‍රකාශ යේසුස් වහන්සේ සහ උන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලැයි සඳහන් කිරීමට පවා ඔවුන් පසුබට නොවීය. උදාහරණයක් වශයෙන් එනොක් ගේ ප්‍රකාශයක් වන "එවිට විවිධ ජාතීන් අතර ආරවුල් ඇතිවනු ඇත. ලෝක විනාශයේදී ඔවුන් නැගී සිටිනු ඇත" (එනොක් 99:4) යන ප්‍රකාශය ඉදිරිපත් කළ හැකිය. යේසුස් වහන්සේ තම අවසාන දින කීපය තුළදී කරන ලද දේශනාවල මෙසේ කියා ඇතැයි සඳහන් වේ: "ජාතියක් ජාතියකට විරුද්ධවද, රාජ්‍යයක් රාජ්‍යයකට විරුද්ධවද නැගී සිටිනු ඇත." (මාක් 13:8, ලූක් 21:10). එළිදරව්ව පිළිබඳව යේසුස් වහන්සේ විසින් කර තිබෙන දේශනාවල දැක්වෙන සමාජ ව්‍යසනයන්, එනම් භූමි කම්පා, [illegible] [illegible] අසාමාන්‍යතා, දුක් කම්කටොලු සහ ආපදා සියල්ල කුම්රාන් සහ එනොක් ගේ ලියවිලිවලද ඇතුළත් වේ. එම ලියවිලි සහ [illegible] ඇතුළත් මෙම සමානකම් කතෝලික දේවධර්මාචාර්ය [illegible] සතුටට හේතු නොවීය. මන්ද එවැනි සමානකම් නිසා තම [illegible] හෙළිදරව්වයන්ගේ ප්‍රතිෂ්ඨාව පිළිබඳව සැකයක් ඇතිවන [illegible]. ක්‍රි. ව. 4 වැනි ශතවර්ෂයේදී එවැනි විස්තර තොරතුරු [illegible] ආකාරයේ පොත් වලින් ඉවත් කරන ලදී. එහිදී [illegible] භාෂාවෙන් [illegible] පොත්වල අත් පිටපත් විශාල සංඛ්‍යාවක් විනාශ [illegible] එනොක්ගේ පොත ආගමික ලියවිලි සහ මුනිවරයින්ගේ නාමාවලියෙන් ඉවත් කරන ලැබීය.

යේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම අනුගමනය කළ මුල් කුම්රාන් සාමාජිකයින් සහ ශ්‍රාවකයින් අවසාන විනිශ්චය සහ එළිදරව්ව පිළිබඳ විශ්වාසවල හරයේ එල්බ ගෙන සිටියේය. ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා විසින් "අවසාන පරමාර්ථය"ට ප්‍රකාශ කරනු ලැබූ අදහස් කෙරෙහි ඔවුනු

[illegible] විශ්වාසය තැබූහ. [illegible] කළ යම්කිසි ගැලවුම්කාරයෙකුගේ [illegible] යේසුස් වහන්සේගේ [illegible] සඳහා [illegible] හැකිය. [illegible] යේසුස් වහන්සේ [illegible] පුද්ගලයෙකු ලෙසය. [illegible] පුද්ගලයා (man who was promised) [illegible] ගැලවුම්කාරයා යේසුස් [illegible] අපේක්ෂා [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] විය.

යේසුස් වහන්සේ දේශනා කළ පෙරළිකාරී [illegible] උන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයන් තුළ එනම් [illegible] නොවීය. ඔවුන්ගේ අපේක්ෂාව [illegible] දෙවියන් වහන්සේ විසින් [illegible] ගැලවුම්කරුවා විසින් [illegible]. ආරම්භයේ [illegible] ශ්‍රාවකයින් [illegible] ගැලවුම්කාරයාගේ [illegible] පිළිබඳ [illegible] උන්මාදය (Messianic Fanaticism) [illegible] යේසුස් වහන්සේට සිදු විය. "[illegible]" (මාක් 10:35-37). යේසුස් වහන්සේ [illegible] (ලූක් 4: 14-30). ඒ අවස්ථාවේදී [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] දෙවියන් වහන්සේ [illegible] පුද්ගලයින්ගේ සියලු විරුද්ධවාදීන් [illegible] ගැලවුම්කාරයා විසින් අවසාන විනිශ්චයේදී [illegible] පිළිබඳ අපේක්ෂාවෙන් වෙලී සිය [illegible] කිරීම එතරම් පහසු කාර්යයක් නොවීය. [illegible]

වහන්සේ එම ඉගැන්වීම් සකස් කර ගත හැක්කේ කෙසේද? උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් මිනිසුන්ගේ අපේක්ෂාවන් හා අනුරූප නොවූ අවස්ථාවලදී උන් වහන්සේගේ උත්සාහය අසාර්ථක වූ බව පමණක් නොව ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ ඉගැන්වීම් වෙනස් කර උන්වහන්සේ ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ කෙනෙකු (ක්‍රයිස්තවරයකු) ලෙස හඳුන්වා දී ඇති අනුගාමිකයන් පැවිද්ද උන්වහන්සේගේ සැබෑ ඉගැන්වීම් සහ ආගමික බලය හා සම්බන්ධ වූ සංකලනවාදී දේවධර්මය (Syncretist Theology of Power) අතර පවතින පරස්පර විරෝධී තත්ත්වය විසඳීමට නොහැකි විය.

ඈත අතීතයේදී බෞද්ධ සදාචාරය පිහිටා කටයුතු කළ එසීන් සම්ප්‍රදාය තුළ ආරක්ෂාව පැවති ලෝකය පිළිබඳ දර්ශනය සහ ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම්වල අන්තර්ගත මෛත්‍රිය පිළිබඳ පණිවිඩය මැනවින් ග්‍රහණය කර එය තම ආගමික දර්ශනය සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීමට ඔවුන් පිරිසෙයින් කුම්රාන් ආගමික සමාජයේ සමකාලීන පරම්පරාවට හැකිවිය.

නව තෙස්තමේන්තුවේ දක්වා ඇති ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා බොහොමයක් කුම්රාන් ලියවිලිවල ඇතුළත්ව තිබේ. එමෙන්ම කුම්රාන් ලියවිලිවල ඇතුළත් අදහස්වලට පටහැනි කරුණුද ඒ අතර ඇත. ඒවායින් වැඩි කොටසක් ජේසුස් වහන්සේගේ ආගමික ව්‍යාපාරය ඉදිරියට ගෙන ගිය අනුගාමිකයින් විසින් පසුකාලයේදී එකතු කරන ලද කරුණු වේ. ජේසුස් වහන්සේ පවා කුම්රාන් සමාජයේ පැවති සමහර ආකල්ප සහ විශ්වාසයන් පිළිගත් අතර සමහර ඒවාට විරුද්ධව ද කතා කළහ. ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා කුම්රාන් සමාජය වෙත ඉලක්ක කරනු ලැබූ නිසා උන්වහන්සේ විසින් මෙම ක්‍රම දෙකම අනුගමනය කරන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. නොහොත් සබත් දිනය තුළ පිළිපැදිය යුතු ආකාරය පිළිබඳව සඳහන්ව ලියවිල්ලේ මෙසේ සඳහන් කර තිබේ: "සබත් දිනයේදී කිසිවකු කිසිම සතෙකුට ලුහුබැඳීමට උදව් නොකළ යුතුය. ඌ නාලිකාවක හෝ වළක රැස්කර තබන භාජනයක් තුළ වැටී සිටියද සබත් දිනයේදී ඌට උපකාර නොකළ යුතුවේ.' (CD Dam, XI 13 : 14) සහ ඉන් ඇති මිනිසකු වතුරට හෝ වෙනයම් තැනකට වැටුණොත් ඉණිමඟක් හෝ කඹයක් භාවිතයෙන් හෝ වෙනයම් ක්‍රමයකින් ඔහුට උදව් නොකළ යුතුය. (CD Dam, XI 16 : 17) සබත් දිනයේදී තර්කීන් සුවපත් කළ හැකිදැයි ජේසුස් වහන්සේගෙන් ප්‍රශ්න කළ අවස්ථාවේදී උන්වහන්සේ [illegible] කුම්රාන් වැසියන් තුළ තිබිය යුතු [illegible] ආකල්පය [illegible] ඇති බව ඉතාමත් පැහැදිලිය.

උන්වහන්සේ සදහම් [illegible] කොහොම "ඔබ අතරින් එක බැටළුවෙකු පමණක් ඇති මිනිසෙකු ඒ බැටළුවා සබත් දිනයක දී වළක වැටුණොත් එය ඔසවා ගොඩ ගන්නේ නැද්ද?" යනුවෙන් ප්‍රශ්න කළේය. (මතෙව් 12:11)

තම මුල් ඉගැන්වීම් [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ඇති [illegible] සාම්ප්‍රදායික [illegible] දේශනාවෙදී [illegible] ක්‍රියා කිරීම [illegible] ප්‍රකාශ කළහ. කුම්රාන් සාමාජිකයින් [illegible] දේශනා කළ [illegible] ලෙස [illegible] පසක් කර ඇති [illegible] විශ්ලේෂණය [illegible] ආකල්පය ඉලක්ක කොට ලියා ඇත. "ඔබේ [illegible] සතුරාට වෛර කරන්නැයි [illegible] ඇත." (මතෙව් 5 : 43) [illegible] වෛරයක් නොතිබුණි. එසේ නම් [illegible] පුනාසය [illegible] කුම්රාන් සාමාජිකයින් [illegible] සංකල්පයක් වේද? [illegible] පාලකයාගේ [illegible] කුම්රාන් සාමාජිකයන් [illegible] දේවධර්මවේදය සම්බන්ධයෙන් [illegible] ලෙස පෙනේ." "අන්ධ [illegible] පාලකයෙක් [illegible] අන්ධ ක්‍රියාකාරයා [illegible] කුම්රාන් වැසියන් තුළ පැවති විශ්වාසය සහ [illegible] නිසා [illegible] ලෙස දක්වා ඇති මෙම [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් හෝ උන්වහන්සේගේ අනුගාමිකයින් විසින් විය හැකිය.

මේ සම්බන්ධයෙන් ජේසුස් වහන්සේ විසින් ශුභාරංචියේ (මතෙව් 16:18 සහ ජොහන් 1:42) යන පොත්වල සඳහන් කර ඇති "ඔබ පේදුරු නමැති පර්වතය මත මාගේ සභාව ගොඩනගන්නෙමි"යි යනුවෙන් වූ ඇති ප්‍රකාශය වැදගත් වේ. එම ප්‍රකාශය පැහැදිලිව කුම්රාන් ගෞරව ගීතිකා ලියවිල්ලෙන් (Hymn Scroll) උපුටා ගෙන [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ අනුගාමිකයින් විසින් එකතු කරන ලද්දක් බව හැඟිය හැකිය. එහි මෙසේ සඳහන් වේ: "දෙවියන් වහන්සේ 'අත්තිවාරම'" ලෙස් මත පිහිටුවන්නේය.' (1QH 6:25 f). මෙහිදී සභාව දෙවියන්ගේ නිර්මාණයක් ලෙස පෙන්නුම් කර තිබේ. [illegible]

(Johann Meier) විසින් කරන ලද පරිවර්තනයේ සහාව යන වචනයේ (ysw) සහ අන්තිපාරම (yswl) යන වචනයේ එකරම වෙනසක් දක්නට [illegible] නැත. [illegible] තිබේ.[illegible] [illegible] සිතිවූ ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ජේසුස් [illegible] විසින් ආරම්භ අනුගාමිකයින් තමන්ගේ (සභාව) [illegible] ලියවිල්ලේ දක්නට ලැබෙන සැසඳීම කරනු ලැබූ [illegible] සඳහා [illegible] [illegible] තිබේ.

රෝගීන්ගේ සිරුරට අත තබා ලෙඩ සුව කිරීමේ වාර්තාව කුම්රාන් [illegible] පැවතිණ. එය කුම්රාන් වැසියන් සාමාජිකයින් අතර [illegible] [illegible] [illegible] නිසා [illegible] [illegible] ආරම්භයින් 'Genesis Apocryphon' යි මෙසේ සඳහන් ලෙස පෙනී යයි. [illegible] [illegible] එතුමාගේ හිස මතගේ දැසින් [illegible] [illegible] [illegible] සුවපත් කර දෙන ලෙස මනු මගෙන් ඉල්ලා සිටියේය. [illegible] කර මනු සුවපත් කර දෙන ලෙස [illegible] ආශීර්වාද [illegible] [illegible] [illegible] තැබීම. එවිට එතුමාට ආශ්චර්ය වී සිටි [illegible] [illegible] ආශීර්වාද [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ රෝගීන් [illegible][40] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ රෝගීන් [illegible] ලෙස හඳුන්වා දී තිබේ. සුවපත් කරන මහානුභාව සම්පන්න පුද්ගලයකු ලෙස හඳුන්වා දී තිබේ. උන්වහන්සේ මිනිසුන්ගේ ශරීර ස්පර්ශ කර ඔවුන්ට වැළඳී තිබුණු ලෙඩ රෝග, අසනීප සහ [illegible] සුවපත් කරමින් ගලීලය පුරා සැරි [illegible] [illegible] සමග ගත කළ කාලයේදී උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] අනුගාමිකයින් වූ මිනිසුන් ශාරීරික මෙන්ම ආධ්‍යාත්මික [illegible] සුවපත් කිරීම සඳහා අවකාශ සපුණු ලැබූහ. එනිසා ගලීලයට [illegible] [illegible] පසු උන්වහන්සේ ලෙඩුන් සුවපත් කරමින් බොහෝ [illegible] [illegible]. මෙසේ වෙනත් තව කොප්කමින්තුවේ සඳහන් කර [illegible] සුවපත් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රාතිහාර්යජනක සිද්ධීන් ගොනුව ලද [illegible] [illegible]. රෝගීන් ස්පර්ශ කර සුවපත් කිරීමේ කුම [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ අනුගාමිකයින් [illegible] කුම්රාන් [illegible] සාමාජිකයින්ව සිටියදී දැන සිටියහ. නමුත් [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] සහ රෝගීන් සුවපත් කරන්නාවූන්ට [illegible] අසාමාන්‍ය වූ පුද්ගලයකු ලෙස හුවා දැක්වීම සඳහා රෝගීන් [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේගේ මුල් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ රෝගීන් සුවපත් කරන්නකු [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේගේ [illegible] විශේෂ අවධානය [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] කර [illegible] [illegible]. රෝගීන් සුවපත් කළ හැකි ආශ්චර්යමත් බලයක් ඇති [illegible] ලෙස උන්වහන්සේ හඳුන්වා දීම වැදගත් විය. එනිසා [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් ආශ්චර්යමත් ලෙස ලෙඩ සුව කිරීමේ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] [illegible] (ලූක් : මතෙව් 8:4, 9:30) [illegible] [illegible]. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] රෝගීන් සුවපත් කරනු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], එවැනි පුද්ගලයකු පිළිබඳව [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කර දෙන ලදී.

ප්‍රාතිහාර්ය [illegible] [illegible] [illegible] පිළිබඳ [illegible] [illegible] ප්‍රසිද්ධ කළ හැකි [illegible] ක්‍රියා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අණ කළ බව විශ්වාස කිරීමට [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] රෝගීන් සුවපත් කිරීම පිළිබඳ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලෙස සඳහන් කර ඇති [illegible] [illegible].

සමහර අවස්ථාවලදී උන් [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] ප්‍රාතිහාර්ය ජනක ලෙස ලෙඩුන් සුවපත් කිරීමේ [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] කර [illegible] [illegible] [illegible] (Gerasenes) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Decapolis) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] වේ. ඒ අනුව ජේසුස් වහන්සේ විසින් මිනිසුන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]. (මතෙව් 8:28-34 මාර්ක් 5:1-17, ලූක් 8:26-37). [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් එවැනි පිළිකුල් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පුද්ගලයකු බව [illegible] [illegible] සඳහා [illegible] [illegible] [illegible] කිරීම සඳහා ඔවුන් තුළ පැවැති උනන්දුවය. ප්‍රාතිහාර්ය පිළිබඳ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(Epimenides), පයිතගරස්, එම්පිඩොක්ලීස් සහ ඇපලෝනියස් වැනි [illegible] පුද්ගලයින් විසින් කරන ලද ක්‍රියා පිළිබඳ ව [illegible] ප්‍රකාශනය [illegible] ඇපලෝනියස් ඔවුන් [illegible] ප්‍රාතිහාර්ය [illegible] ලෙස විශ්වාස කරන ලදී. එම්පිඩොක්ලීස් රෝගීන් [illegible] බව [illegible] මළවුන් නැගිටවූ බවත්, සිරුරු දමනය කළ බවත්, [illegible] සිදුවීම් ඇති වේ ප්‍රකාශ කළ බවත් සඳහන් වේ. එම [illegible] සිදුවීම් හැකි ඉදිරිපත් කළ බවත් සඳහන් වේ. එම ප්‍රාතිහාර්යයන් සහ ජේසුස් වහන්සේ විසින් කරන ලද යැයි ප්‍රකාශ කර ඇති ප්‍රාතිහාර්යයන් අතර විස්මයජනක සමානකම් දක්නට ලැබේ. ජේසුස් වහන්සේ පේදුරුට කථා කොට මසුන් අල්ලනු පිණිස නැවත වරක් දියෙහි ගොස් දැල් හෙළන්නැයි කී කථා ප්‍රවෘත්තිය ගැන කල්පනා කර බලන්න. (ලූක් 5:1-7). මෙම කථාවට පදනම් වී තිබෙන්නේ පයිතගරස් මුහුදේ ක්‍රොටන් (Kroton) හි ධීවරයින්ට නැවත වරක් දැල් එලීමෙන් මසුන් විශාල ප්‍රමාණයක් අල්ලා ගත හැකි බව ප්‍රකාශ කළ බව පැවසෙන සිද්ධියකි.[18]

කුම්රාන් ලියවිලි සහ ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා පිළිබඳ තොරතුරු [illegible] රෝමන්වරුන්ට විරුද්ධව කරන ලද යුද්ධය හා සම්බන්ධ සමකාලීන වීර පුද්ගලයින්ගේ චරිත ද මෙම කථා ප්‍රවෘත්ති ගොඩනැගීමේදී ආදර්ශයට ගෙන තිබේ. උදාහරණයක් වශයෙන් ජේසුස් වහන්සේට විස්මිත ආකාරයෙන් සමානකම් තිබූ මෙනාචම්ට (Menachem) ක්‍රි. ව. 66 දී [illegible] පිළිබඳ ජොසීෆස් විසින් කර ඇති විස්තරය පිළිබඳව අපි [illegible] සිකාරියන් (Sicarian) [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ කළ පරිදි ප්‍රසිද්ධ ජාතිකයින් [illegible] පැලැන්දූහ. ජෙරුසලමේ නුවර උදෙසා ලද ඔහු නම [illegible] බව ප්‍රකාශ කරමින් ජෙරුසලමට ගොස් එහි දේවමාළිගය අල්ලා ගත්තේය. ඔහු පසුව පාවාදෙනු ලැබ මරණයට පත් කරන ලදී. මෙම කථා ප්‍රවෘත්තිය සහ ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය අතර පවතින අපූර්ව සමානකම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් රුඩොල්ෆ් ඔගස්ටයින් (Rudolf Augstein) මහත් විසින් ශුභාරංචිය ලිවීමේදී මෙනාචම් පිළිබඳ තොරතුරු ද සඳහා යොදා ගෙන තිබෙන බව කල්පනා කරයි. මෙනාචම් නමැති නාමයේ අර්ථය 'සහනදායකයා' (Comforter) යනු වේ. ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය ලිවීමේදී ඔහු ගැලවුම්කාරයා වෙනුවට [illegible] සහනදායකයා යන නම යොදා තිබේ.[19] මෙනාචම් යනු කුම්රාන් [illegible] සිටි ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා යයි සමහරු විශ්වාස කරති.[20] [illegible] ශාස්තෘවරයා පිළිබඳව සඳහන් වන ලියවිලි ක්‍රි. ව. පළමුවන ශත [illegible] නිසා ඔහු එම යුගයට අයත් සෙලට් (Zealot) කෙනෙකු වීමට බොහෝ දුරට ඉඩ තිබේ.

[illegible] සමානකම් [illegible] ජේසුස් [illegible] ජීවන චරිතය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පිළිබඳ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] ලෙස සැලකිය හැකිය. ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳව රචනා කර ඇති ලියවිලිවල විශේෂයෙන්ම Q සහ Q[1] වැනි [illegible] ලියවිලිවල කුම්රාන් [illegible] [illegible] ප්‍රමාණයක් දක්නට [illegible] ආගමික අදහස්වලට අනුව ජේසුස් වහන්සේ [illegible] නම් මනෝ රාජ්‍යයට (Utopia) [illegible] [illegible] [illegible] ශුභාරංචියේ පොත්වලට [illegible] ඉගැන්වීම් [illegible] ක්‍රියාවලිය සඳහා ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ඉගැන්වීම් [illegible] ධර්මිෂ්ඨ ශාස්තෘවරයා පිළිබඳ පුරාණ [illegible] දක්වන තොරතුරු ඇතුළත් ජීවන චරිතයක් ගොඩනැගීමේදී සැබෑ ජේසුස් වහන්සේගේ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් [illegible] [illegible] වහන්සේගේ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් [illegible] [illegible] ගොනුකළා.

ශුභාරංචියේ පොත්වල ඇතුළත් කර තිබෙන [illegible] පිළිබඳ [illegible] මිනිසුන්ට [illegible] ගැලවුම් කරුවකුගේ පැමිණීම පිළිබඳ විශ්වාස [illegible] වහන්සේගේ සැබෑ ඉගැන්වීම් [illegible] වහන්සේගේ සැබෑ ඉගැන්වීම් [illegible] [illegible]. එසේ ඉතිරි වී ඇති කොටස් [illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම [illegible] [illegible] බෞද්ධ [illegible] ශුභාරංචියේ පොත්වල ඇතුළත් [illegible] සම්ප්‍රදායට අයත් තොරතුරු ඉවත් කළහොත් ජේසුස් වහන්සේගේ සැබෑ මුහුණුවර මතුවනු ඇත. එවිට පසල වූ [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] හැකිවනු ඇත.

[illegible] මෙම [illegible] බෞද්ධ ඉගැන්වීම් [illegible]

වූයේ කාටද? එම පිරිස එතරම් විශාල නොවූ බව පැහැදිලිය. උන්වහන්සේ ළඟින් ඇසුරු කළ ගෝලයින් පවා උන්වහන්සේ වරදවා තේරුම් ගත්හ. [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] එනිසා [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ඉගැන්වීම් [illegible] ලියවිලිවල ඇතුළත් කර තිබීම සහ උන්වහන්සේ ප්‍රකාශ නොකළ [illegible] දේ සාවද්‍ය ලෙස උන්වහන්සේ වෙත ආරෝපණය කර තිබීම පුදුමයට කරුණක් නොවේ. එම දෘෂ්ටිකෝණයෙන් සලකා බැලීමේදී ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] පිළිබඳ [illegible] ප්‍රධානතම [illegible] විශාලතම [illegible] ලෙස [illegible].[1] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ප්‍රචාරය කිරීමට [illegible] වූ පරාජිත පුද්ගලයකු වශයෙනි. උන්වහන්සේ දේශනා කළ පණිවිඩයේ [illegible] ඉතිරිව ඇත්තේ ඉතා ස්වල්පයක් පමණි. [illegible] උන්වහන්සේ [illegible] විශාලය. [illegible] අනුගාමිකයින් සහ [illegible] උන්වහන්සේගේ [illegible] පෞද්ගලික [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] පුද්ගලයින්ගේ [illegible] ඉතිහාසයට ඇතුළු වී [illegible] තමන් විසින් [illegible] පිහිටුවීමට බලාපොරොත්තු නොවූ ආගමික නිර්මාතෘවරයකු සහ දෙවියන් වහන්සේ ලෙසය.

ක්‍රිස්තියානියේ දැක්වෙන ඉන්ද්‍රියානු ලක්ෂණ : පූජකයින්, පල්ලි සහ ගැලවුම්කරුවන්

ක්‍රිස්තියානියේ දක්නට ලැබෙන බෞද්ධ ආභාසය ප්‍රකටව දක්නට [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා තුළ පමණක් නොවේ. ක්‍රිස්තියානි [illegible] ආගමික ජීවිතය [illegible] ඒ ඇති [illegible] සලකා බැලීමේදී ද ඒ [illegible] පැහැදිලි වේ. ක්‍රිස්තියානි ආගමික ජීවිතය [illegible] පල්ලියේ [illegible] ආගමික ජීවිත [illegible] පල්ලියේ [illegible] විසින් [illegible] පල්ලිය [illegible] ආයතනයක් ලෙස පැවති අතර ශ්‍රාවකයින් ලෝකික සම්පත් අත්හැර [illegible] භාවනාමයවූ ආධ්‍යාත්මික [illegible]

[illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] කළහ. [illegible] හැක්කේ ක්‍රිස්තියානි [illegible] ආගමික ජීවිතය [illegible] ක්‍රිස්තියානි පූජකයින් ලෙස [illegible] නොකළ ආගමික ජීවිතය [illegible] විසින් [illegible] ජීවිතයට [illegible] පමණ විය. [illegible] ආගමික නිකායේ [illegible] ජීවිත ප්‍රමාණයකට පමණි. [illegible] ජීවිතය පිළිබඳ [illegible] එම ක්‍රියාපිළිවෙළ [illegible] කළහ. බුදුන් වහන්සේ, ජේසුස් වහන්සේ සහ [illegible] විසින් මුලදී අනුගමනය කරන ලද [illegible] උත්සාහ කළ [illegible] පුද්ගලයින් [illegible] කිරීමට [illegible]. මාර්සියන් (Marcion) [illegible] විය. ඔහු විසින් නිර්දේශ කරන ලද [illegible] ක්‍රිස්තු [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගමික ජීවිතයේ [illegible] සහ [illegible] පල්ලියේ [illegible] කෙරෙහි එතරම් [illegible] ඇති [illegible]

සිනොපි (Sinope) නැමැති නගරයේ උපන් [illegible] සාර්ථක නැව් හිමියෙක් සහ [illegible]

[illegible] ආගමික ප්‍රශ්න කෙරෙහි ඇති [illegible] ග්නොස්ටික් (Gnostic) අදහස් [illegible] ග්නොස්ටික් වාදියකු වූ මාර්සියොන් [illegible] (Demiurge) [illegible] (Pure Spirits Realm of Lights) [illegible] (Illusory Body) [illegible] ක්‍රි. ව. 144 දී [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] කතෝලික පල්ලියට විරුද්ධව [illegible] (Justin) [illegible] කතෝලික පල්ලිය [illegible]

[illegible] (Anchorites) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (Heraklas) [illegible] (Leontopolis), [illegible] (Nitria) [illegible] (Melanius) [illegible] (Scetian) [illegible] (Palamon) [illegible]

[illegible] (Thebaid) [illegible] පැකෝමියස් (Pachomius) [illegible] ක්‍රි. ව. 320 දී [illegible] (Dendera) [illegible] (Tabennisi) [illegible] (Nunneries) [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] බැසිල් (Basil), කැසියන් (Cassian) සහ [illegible] (Benedict of Nursia) [illegible]

[illegible] (Gaul)

[illegible] ක්‍රි. ව. 547 [illegible] නුර්සියාවේ බෙනඩික්ට් [illegible] (Stabilitas Loci) [illegible] ලැබිය.

[illegible] පූජකයින් අතර භාවනා කිරීම (Practice of Meditatio) [illegible] ජීවිතය පිළිබඳ එතරම් වැදගත් නොවන කටයුතු වල යෙදීමට වඩා [illegible] පොත සහ පරිශීලනය [illegible] ආහාරය [illegible] ක්‍රිස්තියානි සම්ප්‍රදාය ඊජිප්තුවේ සහ සිරියාවේ ආගමික ජීවිතය [illegible] පැහැදිලි ලෙස දැකගත හැකිය.[1] ආශ්‍රමික ජීවිතය ආරම්භයේ මුල් [illegible] පූජකයින් නිදි වර්ජනය කරමින් ආගමික වතාවත්වල යෙදීම ශුද්ධ ග්‍රන්ථවල ඇතුළත් [illegible] (Lectio Continua) වැනි කටයුතු [illegible] නීතිරීති වල ඇතුළත් [illegible] වලට බොහෝ දුරට සමානය. (1QS 6:6-8)

ක්‍රිස්තියානි ආශ්‍රමික ජීවිතයේ පුරෝගාමීන් වූ ඊජිප්තුවේ විසූ [illegible] භික්ෂුත්වය පිළිබඳව පැවති බෞද්ධ පුරුෂාර්ථ වලට අනුකූලව කටයුතු කළහ. ඉන්දියාවේ විසූ සංචාරක භික්ෂූන්ට වර්ෂා සෘතුවේදී ගම් දනව් වල සැරිසැරීම දුෂ්කරවූත්, අනතුරුදායක වූත් කටයුත්තක් විය. ඒ නිසා වර්ෂා සෘතුවේදී ඔවුන්ට ආරාමයක ජීවත්වීමට සිදුවිය. නමුත් ඊජිප්තුවේ වාසය කළ භික්ෂූන්ට ඉන්දියාවේ විසූ භික්ෂූන් මෙන් එසේ මාරුවෙන් මාරුවට සංචාරය කිරීමට සහ ආශ්‍රම තුළ කල් [illegible] නැත. ජේසුස් වහන්සේටද ආශ්‍රම ඇතුළත් ජන [illegible] නොතිබුණි. උන්වහන්සේටද බෞද්ධ සම්ප්‍රදායට අනුකූලව ගම් දනව් වල සැරිසරමින් ධර්මදූත සේවාවේ යෙදීමට හැකිවිය. තෙරපියුටා භික්ෂූන් සහ එසීන්වරු ඉතා සරල පැල්පත් වැනි ආශ්‍රම වලත් පසුකාලයේදී කුම්රාන් වැසියන් ගලෙන් කුළුත් [?] ජීවත්වූයේ ශුද්ධ හීන පුද්ගලයින්ගෙන් ඈත්ව ජීවත්වීම [illegible].[2]

[illegible] මෙතක් නුර්සියාවේ බෙනඩික්ට් විසින් පස්වෙනි [illegible] සියවසේදී පනවන ලද ආශ්‍රමික ජීවිතය පිළිබඳ නීතිරීති වල පවා

බෞද්ධ [illegible] පැහැදිලි ලෙස [illegible] වී තිබේ. [illegible] පිළිවෙත් ත්‍රි ශික්ෂා (Trishiksha) [illegible] සීලය [illegible] භාවනා [illegible] ශුද්ධ ලිඛිත ග්‍රන්ථ පරිශීලනය කිරීමෙන් [illegible] ඇතුළත් වේ. බෙනඩික්ටියානු පිළිවෙත් [illegible] ඔපස් මැනුම් (Opus Manuum), ඔපස් ඩෙයි (Opus Dei) සහ [illegible] (Lectio Divina) යනුවෙන් හැඳින්වේ.

සීලය යනුවෙන් [illegible] ශුද්ධ [illegible] ඇතුළත් වේ. බෙනඩික්ටියානු පූජකයින් [illegible] ඔපස් මැනුම් යනුවෙන් හැඳින්වේ.

භාවනා කිරීමේදී සහ වැඳුම් පිදුම් කිරීමේදී [illegible] 'සමාධි' යනුවෙන් හැඳින්වේ. මීට සමානව බෙනඩික්ටියානු [illegible] ඔපස් ඩෙයි (Opus Dei) [illegible] (God's Work) යනුවෙන් හැඳින්වේ. දිනපතා [illegible] (Liturgy) සහ සත් ප්‍රසාද පූජාව (Mass) මීට ඇතුළත් වේ. [illegible] බෙනඩික්ටියානු [illegible] ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ [illegible] පරිශීලනය [illegible] හැඳින්වේ. මේ ආකාරයෙන්ම Lectio divina යනුවෙන් [illegible] ආශ්‍රමිකත්වයද. මේ අවස්ථා දෙකේදීම [illegible] ක්‍රියා කරයි.

ක්‍රිස්තියානි ආශ්‍රමික ජීවිතය කෙරෙහි [illegible] නොවේ. එය [illegible] ආගමික ජීවිතය කෙරෙහිම බලපෑවේය. ආශ්‍රමික ජීවිතය සමග වර්ධනය වූ [illegible] සම්බන්ධ කරගත [?] කිරීමට සිදුවූයේ ඒ නිසාය.

අවසානයේදී ක්‍රි. ව. හතරවන යන වර්ෂයේදී රෝම අධිරාජ්‍යා විසින් කතෝලික පල්ලියට ප්‍රකාශ කරුණු කාරණා තීරණය කර ඒව [illegible] අනුගුණය ලබාදෙන සෙක් මෙම තත්ත්වය පැවතිණ. ඉන්පසු [illegible] විසින් අනුදත් පල්ලියට විරුද්ධ වූ ලබ්දීන් යටපත් කරනු ලැබිය. [illegible] එසේ යටපත් කරනු ලැබූ ලබ්දීන්ට අයත්වූ විවිධ ආගමික [illegible] පූජා විධි, උත්සව, දේවස්ථාන, සැක්‍රමන්ට් (Sacrament) නමින් හැඳින්වෙන විශේෂ ආගමික චාරිත්‍ර සහ පුරාණෝක්ත ක්‍රිස්තියානි ආගම තුළට ඇතුල් කරන ලදී. මෙසේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ඉතිහාසයේ මුල් කාලවලදී එළිදරව්ව පිළිබඳ ප්‍රභාග, ගුප්ත විශ්වාස, නොස්ටික් චින්තනය, ආගම පිළිබඳ පෙරදිග පැවති අදහස් සහ සමහර විට ප්ලේටෝගේ පටන් ප්‍රොක්ලස් (Proclus) දක්වා වූ ග්‍රීක දාර්ශනිකයින්ගේ අදහස් පවා ආගමික විශ්වාස වලට එකතු කරන ලදී.[23] මෙහිදී බුදු දහමෙන් ලබාගෙන ඇති වඩාත් කැපී පෙනෙන අංග ලක්ෂණ නම් රෝමානු කතෝලික ආගමික චාරිත්‍රයන් සඳහා යොදාගෙන ඇති හිසමුඩු කිරීම, නවගුණවැල් (Rosaries), සුවඳ දුම්, ඝණ්ඨාව, ධාතු වන්දනා කිරීම, ආගුම, උපසම්පදාව ලැබූ භික්ෂූන් සහ සාමණේරයන් වහන්සේලා අතරත්, භික්ෂුණීන් අතරත් පවතින ලෙනක, පාපෝච්චාරණය කිරීම (Confessions) සහ බ්‍රහ්මචර්යාව (Celibacy) වැනි අංග වේ. අනුමාන කිරීමට තරමක් දුෂ්කර 'නවගුණවැල' (Rosary) යනුවෙන් හැඳින්වෙන වචනය ජපමාලා (යාඥා කිරීමේදී භාවිතා කරන [illegible] වර්ගයක්-Prayer Bead) නමින් හැඳින්වෙන ඉන්දීය වචනයේ [illegible] පරිවර්තනයකි. දීර්ඝ 'අ' ශබ්දය සහිත ජප (Japa) යන වචනයෙන් රෝස (Rose) යන අර්ථය ගම්‍ය වේ. හ්‍රස්ව 'අ' ශබ්දය සහිත ජප (Japa) යන වචනයෙන් 'යාඥාව' යන අර්ථය ගෙනදේ. නවගුණ වැලක ඇතුළත් කර ඇති ඇට සංඛ්‍යාවද බෞද්ධයන් භාවිත කරන නවගුණ වැලක ඇති ඇට සංඛ්‍යාවට සමානය.[24]

[illegible] ශිල්පය පිළිබඳ ප්‍රවීණයෙකු වන ජේම්ස් ෆර්ගසන් (James Fergusson) [illegible] ක්‍රිස්තියානි පල්ලිවල දක්නට ලැබෙන බෞද්ධ ලක්ෂණ, එනම් පල්ලියේ මැද කොටස (Nave) සහ ආසන අතර දෙපස මාර්ගය (Side Aisle) අවට [illegible] APSE යනුවෙන් හැඳින්වෙන [illegible] ඇති [illegible] සහ [illegible] හැඩයට [illegible] ලද [illegible] නිර්මාණ ශිල්පයේ ආභාසය ලබා [illegible] තිබෙන බව පෙන්නුම් කාදී තිබේ. ඊට උදාහරණයක් වශයෙන් ක්‍රි. පූ. 78 [illegible] කාර්ලි (Karli) හි පිහිටා ඇති ගල් විහාරයක් [illegible] ඇති [illegible] දිග, පළල සහ එය සකස් කර [illegible] නොර්විච් දේවස්ථානයේ (Norwich Cathedral) සහ [illegible] (Abbaye Aux Hommes at Caen) නමැති

දේවස්ථානයේ [illegible] ප්‍රධාන [illegible] දී තිබේ. ක්‍රිස්තියානි දේවස්ථානවල [illegible]

ජේසුස් වහන්සේගේ කාලයේදී [illegible] පෙරදිග සිට [illegible] 'මිත්‍ර' [illegible] ආගමික [illegible].[25] [illegible] ක්‍රිස්තියානි පල්ලිය [illegible] 'මිත්‍ර' යනු ඉන්දීය [illegible] සමූහයට අයත් එක් දෙවියෙකි. 'මිත්‍ර' යනු මිත්‍රත්වය, [illegible] දෙවියෙකි. [illegible] 'මිත්‍ර' [illegible] දෙවියන් [illegible] පෙරදිග [illegible] අතර [illegible] විරුද්ධව කරන සටනේදී මනුෂ්‍ය [illegible] ජීවිතය ලබාගැනීම සඳහා [illegible] ලෙසත් සලකනු ලැබිය. [illegible] විසින් පළකර ඇති [illegible] දෙවියන් ලෝක [illegible] පොළොව [illegible] සහ [illegible] ඒ කාලයේදීම පෙරදිග රටවල ජීවත්වන බෞද්ධයින් විශ්වාස කරන පරිදි මෛත්‍රී බෝධිසත්වයින් ලොව පහළවී සත්වයා දුකින් මුදාගනු ලැබේ.

මෛත්‍රී නමැති නාමයේ නිරුක්තිය පිළිබඳව සලකා බලන විට දක්නට ලැබෙන මෙම සමානකම් විශ්මයජනක වේ. මෛත්‍රී නමැති [illegible] මිත්‍ර, කාරුණික වැනි අර්ථත් ගම්‍ය වේ. [illegible] 'මිත්‍ර' (යහළුවා, සහකරුවා) නමැති වචනයෙන් [illegible] නමක් වශයෙන් යොදාගත් 'මෛත්‍රී' යන වචනයෙන් 'මිත්‍රයාගේ [illegible]' යන අර්ථය ගම්‍ය වේ.[26] [illegible]

[illegible] කරන බව කියති. නියම කාලය එළඹුන විට [illegible] පැමිණෙති.

ජනප්‍රවාදයට අනුව ගැලවුම් කාරයා උපදින්නේ [illegible]. මිත්‍රගේ උපත එඬේරුන් හැඳ සිදුවේ. ඔවුන් අලුත උපන් [illegible] නමස්කාර කරති. ලෝකයේ පවතින නපුර දුරු කිරීමේ සටන [illegible] කෝටීස් (Cautes) සහ කොටෝපේටීස් (Cautopates) යන දෙවිවරු [illegible] ඉදිරිපිට ගවයකු සමග කරන ජයග්‍රාහී සටනකින් සුවිප්‍රකටවේ. [illegible] මිත්‍ර එම දෙවිවරු දෙදෙනා සමග දිව්‍යමය ශ්‍රී [illegible] [illegible]. මිත්‍ර [illegible] [illegible] ශරීරයෙන් [illegible] සූර්ය රථයෙන් [illegible] ලෝකයට යන මිත්‍ර එහිදී ආලෝකයේ දෙවියන් විසින් ලෝක [illegible] ලෙස සිංහාසනාරූඪ කර මළවුන් නැගිටුවා විනිශ්චය ලබාදීම සඳහා නැවත මේ ලෝකයට එවනු ලැබේ.

මෙය අතීතයේදී සිදුවූ දෙයක්ද නො එසේ නම් අනාගතයේදී සිදුවන දෙයක්ද යන කාරණය ජනප්‍රවාදයේ පැහැදිලි ලෙස සඳහන් [illegible]. [illegible] 'මිත්‍ර' දෙවියන් විශ්වාස කරන පුද්ගලයින් [illegible] දෙවියකු බවය. මිත්‍රගේ [illegible] උත්සවයක් පවත්වනු ලැබේ. [illegible] දෙසැම්බර් මස 24-25 දිනවලදී පවත්වනු ලබන මෙම උත්සවය ඔවුන් සමරන උත්සවය අතුරින් වඩා වැදගත් උත්සවය වේ. නවත් විශාල වාර්ෂික උත්සවයක් වසන්ත කාලය ආරම්භ වනවිට පවත්වති. දෙවියන් [illegible] පූජාව දෙවියන්ගේ [illegible] ලැබේ. වඩා වැදගත් [illegible] කුරුසියේ සලකුණ සහිතව දෙවියන්ට කැප [illegible] ස්වරූපයෙන් පිරිනමනු ලබන [illegible]. කතෝලික පල්ලිය විසින් පවත්වනු ලබන ආගමික උත්සව [illegible] ආගමික උත්සව [illegible] මිත්‍ර [illegible] ඇතුළත් විය. [illegible] 'මිත්‍ර' [illegible] පියවරුන්ගේ පියා [illegible] (Pater Patrem) නමැති නායකයා [illegible]. එම නායකයා රෝමන් පාප් වහන්සේට සමාන පදවියකි. [illegible] අයත් සාන්ත පීතර දේවස්ථානය (Church of St. Peter) [illegible] ලද්දේ මිත්‍ර ආගමට අයත් [illegible].

[illegible] කතෝලික ක්‍රිස්තියානිය (Catholic Christianity) [illegible] [illegible] [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] [illegible] [illegible] කතෝලික [illegible] [illegible] 'මිත්‍ර' [illegible].

දාර්ශනික ඥානය

[illegible] ක්‍රිස්තියානිය [illegible] ක්‍රිස්තියානිය [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් [illegible] [illegible].

එම, අදහස් [illegible] (Gnosis) යනුවෙන් හැඳින්වේ. [illegible] ජේසුස් [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] [illegible].

[illegible] (Religious Phenomenon) ලෙස හැඳින්වීමට [illegible] [illegible] (Syncretistic Movement) [illegible] [illegible].

ඉරාන චින්තනයේ ඇතුළත් ද්වීත්වය (Iranian Dualism) පිළිබඳ විශ්වාසය [illegible] බැබිලෝනියාවේදී එයට [illegible] ශාස්ත්‍රයට සම්බන්ධ සංකේත භාවිතය (Astrological Symbolism) එකතුවිය. [illegible] ඇතුළත් [illegible] ලැබුණි. ඊජිප්තුව, සිරියාව, ග්‍රීසිය සහ රෝමය යන රටවලින් අභිචාර විධි සහ [illegible] මගින් [illegible] එකතුවිය. මෙසේ විසිර පැවතුනු විවිධ අදහස් එකිනෙක් ගොට ඒවා නව ප්ලේටෝවාදී සහ නව පයිතගරස්වාදී අදහස් වලට එකතු වීමෙන් අලුත් චින්තන ක්‍රම බිහිවන්නට පටන් ගත්තේය.

'නොසිස්' නමැති වචනයේ අර්ථය 'ඥානය' හෙවත් දැනීමය. සංස්කෘත භාෂාවෙන් 'බෝධි' (Bodhi) යනුවෙන් හැඳින්වෙන වචනයේ ග්‍රීක් පරිවර්තනය නොසිස් වේ. බුද්ධාගම යන වචනය [illegible] බෝධි නැමැති වචනයෙනි. බෞද්ධයින් තමන් අදහන ආගම පෞද්ගලික අත්දැකීම සහ එම අත්දැකීම මගින් සාක්ෂාත් කරගත හැකි උසස් තත්වයක් පවතින බව වටහා ගත්තේ යම්සේද එපරිද්දෙන්ම නොස්ටික් නමින් හැඳින්වෙන මෙම ඥානවාදීන් ඊට සමාන ආකාරයෙන් දෙවියන් වහන්සේගේ රාජ්‍යය වෙත ළඟාවීමට උත්සාහ කරයි. නොසිස් යනු බුද්ධාගම මෙන්ම විශ්වාසය මත පදනම්වූ ආගමක් නොවේ. විශ්වාසය (*Pistis*) වෙනුවට එහි ඇත්තේ දැනීමය (*Gnosis*). ලෝකයේ සෑම [illegible] පවතින ද්වීත්වය පිළිබඳ සංකල්පය අවබෝධ කරගැනීම නොස්ටික් චින්තනයේ පදනම වේ. මේ ලෝකය [illegible] අඳුරින් වැසීගිය [illegible] සහ නපුරින් පිරීගිය ස්ථානයකි. නාසෙන් දේවස්තෝත්‍රයක (Naassene Psalm) මෙසේ සඳහන් වේ: 'අවිද්‍යාව හේතුකොට ගෙන ලෝකය [illegible] හා ශෝකයෙන් පිරී තිබේ.' පැරණි තෙස්තමේන්තුවේ සඳහන්වන 'ලෝකය මැව්වේය'යි විශ්වාස කරනු ලබන දෙවියන්ට සමානකම් ඇති නපුරු දෙවියකු විසින් මේ ලෝකය නිර්මාණය කර තිබේ. ලෝකය මැවීමේ ක්‍රියාව යහපත් දෙවියන්ගෙන් ඈත්වීමකි. [illegible] ආලෝකයෙන් පිරුණු [illegible] පාලනය කරනු ලබන එම අඳුරට යහපත් දෙවියා ලෝකය මැවීම නිසා ඇතිවූ අයහපත් තත්වයට කොහෙත්ම සම්බන්ධ නැත. කෙසේවෙතත්, මෙම යහපත් දෙවියා සතු ගුණාංග සෑම මිනිසකු තුළ බීජයක් මෙන් රෝපණය වී තිබෙන බව විශ්වාස [illegible]

[illegible] ලෞකික ආශාවන් අතර පෘථග්ජන මිනිසා [illegible] සිටී. මෙම තත්වය බෞද්ධයින් හඳුන්වන්නේ තණ්හාව හෙවත්

[illegible] (Basilides's Gnostic System) [illegible]

[illegible]

[illegible] (150-214) සහ ඔරිගන් (185-254) වැනි [illegible] පිළිබඳව දැන සිටියේය. උදාහරණයක් වශයෙන් [illegible] පැහැදිලි වේ. "ලෝකයේ [illegible] අපි දෙවියන් වහන්සේ [illegible] දෙවියන්ගේ කාරුණික නිර්මාණයන් වන අපි [illegible] මාර්ගයෙන් මින් පෙරද ජීවත්වූයෙමු." [illegible] ජීවිතයක් ඇතිවන හෙයින් [illegible] කරු යොමු කරවනු ලැබේ.[14]

[illegible]

සංවිධානාත්මක ක්‍රිස්තියානි දේවවේදයේ නිර්මාතෘවරයා විය. ඔහුට ඇමෝනියස් සක්කාස් (Ammonius Sakkas) නොහොත් ඇමෝනියස් ද සේකර් (Ammonius the Saker) නම්වූ ගුරුවරයෙක් සිටියේය. මෙහි දැක්වෙන 'සේකර්' නැමති නාම ප්‍රභවය වී තිබෙන්නේ ක්‍රි. ව. පළමුවන ශතවර්ෂයේ මැද භාගයේදී උතුරු ඉන්දියාව යටත් කරගෙන කනිෂ්ක අධිරාජ්‍යා යටතේ බුද්ධාගමට පුනර්ජීවනයක් ලබා දුන් ඉරානයේ සිදියන් වරුන්ගෙන්ද එසේ නැතිනම් 'ශාක්‍ය' නමැති නාමින්ද යන්න පැහැදිලි නැත. [illegible] හැකිය.⁹ මෙසේ වෙතත්, [illegible] ක්‍රිස්තියානි දේවධර්මවේදියකු වූ ඔරිගන් ඉන්දියාව පිළිබඳ ඔහු තුළ පැවති දැනුම කාශ්මීර බෞද්ධ ගුරුවරයකු මාර්ගයෙන් ලබාගන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය.

[illegible] නොස්ටික්වාදය සහ බුද්ධාගම පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේදී බෞද්ධ පුරුෂාර්ථ කෙරෙහි මහත් ගෞරවයක් දැක්වූ පිළෝ [illegible] විශේෂයෙන් කැපී පෙනේ. මහායාන ඉගැන්වීම් වල බුදුන්වහන්සේගේ පහළවීම පිළිබඳව සඳහන් කර ඇති විස්තර තොරතුරු පදනම් කරගෙන ඔහු දෙවියන්ගේ විද්‍යමාන වීම පිළිබඳ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දැක්වෙන විස්තරය ඉදිරිපත් කර තිබේ. මෙහිදී ජේසුස් වහන්සේ මනුෂ්‍යයෙක් මෙන්ම දෙවියෙක් වශයෙන්ද හඳුන්වාදෙන ආගමික න්‍යායයක් හඳුන්වාදීමට ඔහු ක්‍රමානුකූල උත්සාහයක් දරා තිබෙන බව අපට පෙනේ. එම න්‍යාය ගොඩනැගීම සඳහා [illegible] පදනමක් ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] නිජභූමියේ [illegible]. ඓතිහාසික වශයෙන් ලොව පහළවූ බුදුන් වහන්සේ ස්වභාවිකත්වය ඉක්ම වූ (Super Natural), උත්කෘෂ්ට (Transcendent), [illegible] (Incarnation) ලෙස මහා සාංඝිකයින්ගේ ඉගැන්වීම් වල සඳහන් වේ. එම ඉගැන්වීම් වලට අනුව මහායාන [illegible] ත්‍රිකාය පිළිබඳව බුද්ධවාදය (Buddhology) ගොඩ නැගුණ. ත්‍රිකාය පිළිබඳ විග්‍රහයට අනුව බුදුන් වහන්සේට ශරීර තුනක් තිබෙන [illegible]. එම ඉගැන්වීම් වලට අනුව 'ආදි බුද්ධ' නමින් හැඳින්වෙන [illegible] විශ්වයේ පවත්නා ධර්මතාවයක් ලෙස [illegible] 'ධ්‍යානී බුද්ධ' යනුවෙන් හැඳින්වෙන [illegible] පුද්ගලයකුගේ ස්වරූපයෙන් පෙනී සිටින [illegible]. [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] අවබෝධ කරදී ඔවුන් ඉන් අත්මිදවා ගැනීම [illegible] මනුෂ්‍යත්වයෙන් මහ පොළොවේ උපත ලබයි. එවිට උන්වහන්සේ 'මානුෂී බුද්ධ' යනුවෙන් හැඳින්වේ. මෙම ත්‍රිකාය උපකාරයෙන්

බුදුන්වහන්සේ [illegible]

1. ධර්මකාය : [illegible]
2. සම්භෝගකාය : [illegible]
3. නිර්මාණකාය : [illegible]

බුද්ධවරයෙක් මෙලොව පහළවීමේදී ඇතිවී දියුණුවන ලෞකික ශරීරය නිර්මාණකාය යනුවෙන් හඳුන්වේ. [illegible] නිර්මාණකාය බෞද්ධ [illegible] ශරීරයක් ලෙස හඳුන්වා දී තිබේ. මෙම අදහස ඩොසෙටිසම්* (Docetism) යනුවෙන් හැඳින්වෙන නොස්ටික් ඉගැන්වීම [illegible]. ඒ අනුව ජේසුස් වහන්සේ ලොව පහළ වූයේ මායාවී ශරීරයකිනි. [illegible] ශරීරයක් හෝ පැවතු ජේසුස් වහන්සේට [illegible] නිසා උන්වහන්සේ කුරුසියේ [illegible] වැදගත් නොවන බව [illegible]. [illegible] 8:3), පිලිප්පියරු (පිලිප්පියන් 2:7;2) සහ කොරින්තිවරු (කොරින්ති 5:16) වෙත යවන ලද හසුන් වල [illegible]. පාවුලු තුමාගේ හසුන් වල ඇතුළත් [illegible] ලැබිය. පාවුලුතුමාගේ හසුන්වල ඇතුළත් බෞද්ධ සදාචාරාත්මක ඉගැන්වීම පැහැදිලි කර දිය හැක්කේ එම පදනම යටතේය. [illegible] රෝමවරුන්ට යැවූ ලිපියේ (රෝමවරු 12:17) මෙසේ සඳහන් වේ.

---

* ඩොසෙටිසම් යනුවෙන් අභිමානුෂ ශක්තීන් පිළිබඳ ඉගැන්වීම් අදහස් වේ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]'; මහාභාරතයේ (3, 198:43) [illegible] දක්වා තිබේ. '[illegible] [illegible] [illegible] නොදන්නා' යනුවෙන් දක්වා තිබේ. (මහාභාරතය 12, 287:44); [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දේවතාවරුන් වෙත යවනු ලැබූ හසුනේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පුරාන දෙයම නැවත ගන්නේය' යනුවෙන් [illegible] [illegible] පැවැත්මෙන් මිදී බුද්ධ පරාදීශයේ වැඩ [illegible] [illegible] සම්භෝගකාය වෙති. එය බුද්ධ දේශනේ වැඩවසන [illegible] සම්භෝගකාය වෙති. මෙම අදහස තෝමස් බුදුන් වහන්සේගේ තේජස්වී ශරීරය වේ. මෙම අදහස තෝමස්ගේ චින්තනය තුළද දක්නට ලැබේ. ඒ අනුව ආත්මය වසාගෙන තිබෙන ඇඳුමක් මෙන් පවතින සැහැල්ලු ශරීරයක් අදහස් වේ.

මෙම අදහස පිළිබඳ කාව්‍යමය ප්‍රකාශනයක්ද ක්‍රිස්තියන් ඇක්ට්ස් ඔෆ් තෝමස් නමැති ආගමික ලියවිල්ලේ (Christian Acts of Thomas) "[illegible] [illegible]" (Song of the Pearl) ඇතුළත් වේ. [illegible] [illegible] ජීවිතයට සම්බන්ධ [illegible] [illegible] [illegible] පසුවත් උත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කරමින් සම්භෝගකාය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 'ජේසුස් වහන්සේ මෙසේ කීහ. '[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇසුවෝත් '[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]' යනුවෙන් තෝමස්ගේ ශුභාරංචියේ සඳහන් කර තිබේ. (තෝමස් 50)

[illegible] සම්භෝගකාය සංකල්පය කළ බැක්තේ [illegible] [illegible] [illegible] අදහස ස්වර්ග රාජ්‍යය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පිළිබඳ පුදෙව්වන් අතර පැවති [illegible] කිරීම සඳහා [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දර්ශනයට ඇතුළත් කර තිබෙන බව [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] [illegible] [illegible], දශක අතර පැවති [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] සුප්‍රසිද්ධ කතෝලික [illegible] [illegible] (Henri de Lubac) විසින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලියවිලි තහනම් කරනු ලැබීය.[illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ විද්‍යමානවීමේ දිව්‍යමය ස්වරූපය (මෙය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ස්වරූපය (නිර්මාණකාය) [illegible] [illegible] [illegible] වෙන්කර දැක්විය. එම වෙනස "උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අවස්ථාවේදී උන්වහන්සේගේ ශරීරය

[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අවස්ථාවේදී [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (මතෙව් 17:1 මාක් 9:1) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඇතුළත් කර ඇති [illegible] විසින් ලියන ලද [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ විසින් කරන ලද [illegible] (Good Law) පිළිබඳ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

නව [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දර්ශනිකයා (205-70) [illegible] [illegible] විය. ඔහු [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] දර්ශනික අදහස් [illegible] විශාල ප්‍රමාණයක් [illegible] කර [illegible] [illegible] [illegible] දර්ශනයේ [illegible] ස්වරූපයක් ලෙස [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තිබිය හැකිය.

තෝමස්ගේ සහ [illegible] චින්තනය ක්‍රිස්තියානි සාහිත්‍යයට ඇතුළත් වී තිබෙන අතර ශුභාරංචියේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ක්‍රි. ව. 170 [illegible] [illegible] (Diatessaron) නමින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ශුභාරංචියේ [illegible] [illegible] කර [illegible] ලෙස [illegible] [illegible] [illegible] (Tatian) නමැති [illegible] විසිනි ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] අදහස් [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] (Irenaeus) සඳහන් කර ඇති පරිදි ටේෂියන් සහ [illegible] (Encratites) [illegible] [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගමික නිකායක ප්‍රධානියා. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලෙස [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ඔවුන් දෙවියන් පිළිබඳ පවතින විශ්වාසයෙන් බැහැරව ඇති [illegible] ප්‍රකාශ කරමින් පාවුලුතුමා තිමෝතියස් වෙත යැවූ පළමුවන හසුනේ (4:1-4) කොටසක සඳහන් කරතිබේ. සමහර විට ඔවුන් විසින් අනුගමනය [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ආකල්පයක් වන්නට ඇතිමුත් ආගමික විශ්වාසයන් [illegible] [illegible] [illegible] පාවුලුතුමා [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] දර්ශනය [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] තිබෙන [illegible] [illegible] (Hippolytus) සඳහන් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] විය. [illegible]

[illegible] විසින් [illegible] කළ කරුණු පිළිබඳව [illegible] දැන සිටියේද [illegible] ශුභාරංචියේ පොත්වලට [illegible] සුසංයෝගී කිරීම [illegible] පිළිගැනීමට [illegible] නැත.

[illegible] මුල් කාලයේදී [illegible] නමින් හඳුන්වනු ලැබූ ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොතේ සියලුම පිටපත් ඒ පිළිබඳව [illegible] (Ephraem) විසින් [illegible] විනාශ කර දමනු ලැබීය. වෙනත් විකල්ප පිටපත් නොමැතිබව සහවුරු වූ පසු පල්ලියට සම්බන්ධ ප්‍රධාන පෙළේ පූජකයින් විසින් ඔවුන්ට අවශ්‍ය පරිදි නොගැළපේ යයි ඔවුන්ට හැඟිගිය කොටස් විශාල ප්‍රමාණයක් ඉවත් කර නව ටෙස්තමේන්තුවේ ඇතුළත් ශුභාරංචියේ පොත් රචනා කළහ. එවායේ ඇතුළත් කරුණු ක්‍රිස්තියානි ධර්මය ලෙස ප්‍රකාශ කරන ලදී.

ශුභාරංචියේ පොත්වලින් විශාල කොටසක් රචනා කර තිබෙන්නේ බුදු දහමේ සහ [illegible] ඇතුළත් ඉගැන්වීම් වල ආභාෂය ලැබූ ඇති නොස්ටික් අදහස් ව්‍යාප්තව පැවති ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ හෝ එව කිට්ටු ස්ථානයකදීය. ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳව පැවති ආගමික ව්‍යාපාරවලට සම්බන්ධ නොවී බෞද්ධ අදහස් රාශියක් මෙම චින්තන නාලිකා මස්සේ ගලා ආවේය.

ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ එවැනි බෞද්ධ අදහස් විශේෂයෙන් කැපී පෙනේ. මෙම පොතේ ආරම්භයේදීම ඇමරිකානු පර්යේෂකයකු වූ ජේ. එඩ්ගාර් බ්‍රෑන්ස් ජොහන්ගේ ශුභාරංචිය සහ දේවධර්මවේදය 'ක්‍රිස්තියානි බුද්ධාගම' (Christian Buddhism) වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබූ බව අපි සඳහන් කොළෙමු. එම ශුභාරංචිය ලියූ කතුවරයා බෞද්ධ තොරතුරු විශාල ප්‍රමාණයක් ඒ සඳහා උපයෝගී කරගෙන තිබෙන බව බ්‍රෑන්ස්ගේ පොතෙන් පෙන්නුම් කර තිබේ. ජේසුස් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයින් අතුරින් උන්වහන්සේට විශේෂයෙන් ප්‍රේමකළ නැනැත්තා පිළිබඳ චරිතය මෙහිදී විශේෂයෙන් කැපී පෙනේ. ශුභාරංචියේ අනෙක් පොත්වල කිසි තැනක ජේසුස් වහන්සේට උවටැන් කරනු ලැබූ එවැනි උපස්ථායකයකු පිළිබඳව සඳහන් නොවේ. ජොහන්ට අනුව මෙම [illegible] උපස්ථායකයා ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වල විශ්වසනීයත්වය තහවුරු කරනු ලබන ප්‍රධාන චරිතයකි. ජේසුස් වහන්සේ තම ශ්‍රාවකයින් අතුරින් තෝරාගනු ලැබූ උන්වහන්සේගේ විශේෂ ආදරයට පාත්‍ර වී [illegible] පිළිබඳ [illegible] ලෙස පවතී. (ජොහන් 13:23). ජේසුස් වහන්සේට මරණ [illegible] සිදුවූ අවසාන [illegible]. (ජොහන් 19:26). [illegible] අනුව [illegible] (ජොහන් 21:24).

[illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ශුභාරංචිය ලියූ කතුවරයා [illegible] ඇතුළත් තොරතුරු පිළිබඳ [illegible] ප්‍රසිද්ධියට පත්විය. [illegible] ග්‍රීක් භාෂාවට පරිවර්තනය [illegible] කර තිබේ.

ශුභාරංචියේ [illegible] බිහිවන්නට පැවතියේය. [illegible] නමින්ද, ජෙරමියාට [illegible] නමින්ද, [illegible] නමින්ද, [illegible] නමින්ද, [illegible] පරිදි) ජොහන්ට [illegible] නමින් [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ [illegible] ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේය. බුදුන් වහන්සේගේ දේශනා [illegible] පැවරුණි.

පළමුවන ධර්ම සංගායනාවේදී ආනන්ද ස්ථවිරයන් බුදුන් වහන්සේගේ සියලුම දේශනා ඒ ආකාරයෙන්ම ඉදිරිපත් කළහ. බුදුන් වහන්සේ ජීවමානව සිටියදී 'ආනන්දය, [illegible] උන්වහන්සේගේ දේශනා හොඳින් සිහිතබා ගෙන එවා ප්‍රසිද්ධ සභාවල් ප්‍රකාශ කරන්න.' [illegible] (අංගුත්තර [illegible] 1:7). බුදුන් වහන්සේ [illegible] දේශනා ඉදිරියේදී ආනන්ද ස්ථවිරයන් පිළිබඳව [illegible] 'ආනන්දය, ඔබ විසින් දිගු කලක් තිස්සේ, [illegible] මෛත්‍රී සහගත කාය කර්මයෙන්, වාක් කර්මයෙන්, මනෝ කර්මයෙන් තථාගතයන් වහන්සේට උපස්ථාන කරන ලදී.' ([illegible] 11:145). ජේසුස් වහන්සේ කුරුසියේ [illegible] ජොහන් කුරුසිය ළඟ [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] ආනන්ද ස්ථවිරයන් බුදුන් වහන්සේ [illegible]

ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ [illegible]

[illegible] මෛත්‍රී බෝධිසත්වයින් [illegible] [illegible] ලොව පහළවන බුදුන් [illegible]. ජොහන්ගේ ශුභාරංචියේ [illegible] ගේ නාමයෙන් සහායදායකයාණන් වහන්සේ* (Paraclete) [illegible] ජේසුස්වහන්සේ අනාවැකියක් පළකළේ. [illegible] වහන්සේද මෛත්‍රී බුදුන් ගැන වරක් මෙසේ ප්‍රකාශ කළහ: '[illegible] මෛත්‍රී බෝධි සත්වයෝය. [illegible] මෛත්‍රී බුදුන් වහන්සේ නමින [illegible]'[illegible] [illegible] පාර ඇති පරිදි ආනන්ද හිමියන් [illegible] සහායදායකයාණන් වහන්සේට සමාන කළ හැකිය. [illegible] ශුභාරංචියේ මෙසේ දැක්වේ: "මාගේ නාමයෙන් පියාණන් වහන්සේ විසින් එවන සහායදායකයාණන් වහන්සේ, එනම් ශුද්ධාත්මයාණන් වහන්සේ සියල්ල ඔබට උගන්වමින් මා වදාළ සියල්ල ඔබට සිහිපත් කරවන සේක." (ජොහන් 14:26)

අනාගතයේදී ලොව පහළවන මෛත්‍රී බුදුන් වහන්සේ පිළිබඳ අදහස මුලින්ම [illegible]. එහි මෛත්‍රී නමින් බුදු කෙනෙක් පහළවන බව ප්‍රකාශකරන සම්ප්‍රදායට දීර්ඝ ඉතිහාසයක් තිබේ. එතැන් සිට එම සංකල්පය ක්‍රිස්තියානි ආගමේ මධ්‍යස්ථානවලට පැතිරුණි. මෛත්‍රී බුදුන් සහ බෝධි සත්වයින් පිළිබඳ අදහස ක්‍රිස්තියානි චින්තනය කෙරෙහි බලපා ඇති ආකාරය කලා නිර්මාණ තුළින් දැකිය හැකිය. මෛත්‍රී බෝධි සත්වයින් එක කකුලක් පොළොවේ [illegible] වාඩිවී සිටින ඉරියව්වෙන් නිර්මාණය කර තිබේ. (රූප රාමුව 31). [illegible] මූර්ති ශිල්පයට අනුකූලව නිර්මාණය කර ඇති එම පිළිරුවේ දැක්වෙන ඉරියව් නියම අවස්ථාවට එළඹීමට දෙව්ලොවින් බුහුමි [illegible] සූදානමින් සිටින බව පිළිබිඹු කෙරේ. ගන්ධාර දේශය හා [illegible] ප්‍රදේශයේදී බොහෝ ආගම් එකිනෙකට හමුවිය. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ලීලාවෙන් එම ඉරියව්වෙන් වාඩිවී සිටින ආකාරය පුරාණ කාලයට සහ මධ්‍යතන යුගයේ මුල් අවස්ථාවට අයත් බටහිර [illegible] චිත්‍රවල නිරූපණය කර තිබේ. උන්වහන්සේ වාඩිවී සිටින ඉරියව්ව, දණහිස් දෙකට විහිදී ඇති ආකාරය සහ අත් පිහිටුවා ඇති ආකාරය (මුද්‍රා) මෛත්‍රී බෝධි සත්වයින් වැඩසිටින ඉරියව් වලට බොහෝ දුරට සමාන වේ. හස්ත මුද්‍රාව වෙනුවට ක්‍රිස්තියානි සම්ප්‍රදායට අනුකූලව ශුභාරංචියේ පොතක් උන්වහන්සේගේ අතෙහි තබා තිබේ. (රූප රාමුව [illegible])

* [illegible] : පැරක්ලීට් - 'උපකාර කරන' [illegible] අර්ථය [illegible] ශුද්ධාත්මයාණන් වහන්සේට භාවිතා කරන පදයක් [illegible].

බුද්ධ-ජේසුස් සංකල්පය

[illegible] ආගම [illegible] ප්‍රකාශයට පත් [illegible] [illegible] [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] ජේසුස් [illegible] (Tarim Basin) [illegible] [illegible] [illegible] (Turfan) [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] "ජේසුස් මෙසායා සූත්‍රය" (Jesus-Messiah Sutra) [illegible] [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] 'බාර්ලම්' (Barlaam) සහ ජෝසෆ් (Joasaph) පිළිබඳ [illegible] බුදුන් වහන්සේ [illegible] ශාන්තවරයකු ලෙස හඳුන්වා දී තිබේ.

ක්‍රිස්තියානි [illegible] ක්‍රි. ව. 675-749 කාලපරිච්ඡේදය [illegible] (John Damascenus) නමැති [illegible] [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible]

උපන්වයි. ක්‍රිස්තු ධර්මය වැළඳ ගෙනීමේ ජ්ඤානය ලබා ගන්නා කුමරු [illegible] යයි. මෙම වාසනාන්තය ලලිත විස්තරයේ දැක්වෙන බුද්ධ ශාක්‍යමුනිගේ ළමා කාලය සහ තරුණ කාලය පිළිබඳ පවතින කථා ප්‍රවෘත්තියේ ක්‍රිස්තියානි අර්ථකථනයක් බව පැහැදිලිය.

මෙසේ බුදුසමය සහ ක්‍රිස්තියානිය සම්මිශ්‍රණය වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සිරියාව සහ ඉන්දියාව අතර පිහිටි රටවල "බුද්ධ ජේසුස්" (Buddha Jesus) නමැති ස්වචාරී සංකල්පය බිහිවිය. එවැනි සංකල්පයක් ඇතිවීම අරුමයක් ලෙස අපට නොපෙනේ. එම නිසා මෙම ආගම් දෙක හොඳින් සුසංයෝගීව තිබෙන්නට ඇතැයි සිතීමට කෙනෙක් පෙලඹේ. ලෝකයේ දුක් විඳින ජනතාවට විමුක්තිය සලසාදීම සඳහා ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු කිරීම සඳහා ජේසුස් වහන්සේ සිය ආගමික මෙහෙය ආරම්භ කළ මුල් ස්ථානයටම උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් නැවත වරක් පැමිණියේය. එහෙත් එම ඉගැන්වීම් රැගෙන ආවේ ක්‍රිස්තු භක්තිකයින් විසින් නොවේ. යටත් පිරිසෙසින් ක්‍රිස්තියානි පල්ලිය විසින් පිළිගෙන ඇති අන්දමට තුන්වන සිය වර්ෂයේදී එකී ඉගැන්වීම් නැවත වරක් හඳුන්වා දෙනු ලැබුවේ කතෝලික පල්ලිය විසින් මිථ්‍යා දෘෂ්ටිකයන් ලෙස සලකනු ලැබූ 'මානි' නම් වූ ආගමික ශාස්තෘවරයාගේ අනුගාමිකයින් විසිනි. 'මානි' යනු ඉතිහාසයේ සඳහන් වන ආගමික නිර්මාතෘවරුන් අතරින් කැපී පෙනෙන ශාස්තෘවරයෙකි.

ක්‍රි. ව. 216-276 කාලයේදී වාසය කළ 'මානි' මෙසපොටේමියාවේ 'එල්කසයිට්' (Elchasaites) නමින් හැඳින්වූ යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි බැප්ටිස් ආගමික සමාජයක් තුළින් බිහි වූ පුද්ගලයෙකි. ඔහු තමා සහායදායකයන් වහන්සේ ලෙස (Paraclete) සැලකුවේය. මානිව ආගම (Manichaeanism) යනුවෙන් අද අප හඳුන්වන ආගමේ නිර්මාතෘවරයා වූයේ ඔහුය. මානිව ආගම මගින් ක්‍රිස්තියානිය හා බුද්ධාගම එකාබද්ධ කර එම ආගම් දෙකටම වඩා උසස් ආගමක් බිහිකිරීමට මානි උත්සාහ කළේය. ඔහු තමා ජේසුස් වහන්සේගේ 'අපෝස්තලුවරයකු' (Apostle) ලෙස හඳුන්වා ගනිමින් ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා දුර බැහැර ප්‍රදේශවලට පිටත්ව ගියේය. එවැනි එක් ගමනකදී ඔහු ඉන්දු නිම්නයට සහ බලුකිස්තානයට පැමිණ එම ප්‍රදේශ පාලනය කළ ප්‍රාදේශීය පාලකයා තම ආගමට හරවා ගත්තේය. ඉන්දියාවේදී ඔහුට පුනර්භවය පිළිබඳ සංකල්පය පිළිබඳව දැනගන්නට ලැබුණි. ඔහු එම සංකල්පය තම අදහස්වලට එකතු කර ගත්තේය. [illegible] 'බුද්ධ මානි' [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ පැමිණීම පිළිබඳ

පොත' (Book of the coming of the Buddha) [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ නැවත පැමිණීමේ [illegible]

'මානි' යනු බුදුසමයේ සහ ක්‍රිස්තියානි [illegible]

[illegible]

මෙහිදී ශුභාරංචියට අයත් [illegible] ආර්. ඊ. ඔස්බෝන් (R. E. Osborne) [illegible] 'ශුභාරංචිය' [illegible] 'Q' [illegible] ශුභාරංචියේ [illegible] අදහස්වල [illegible] නම් ශුභාරංචිය පිළිබඳ පොතේ [illegible] අවස්ථාවේදී පෙරදිගින් [illegible] ජේසුස් කුමරුගේ මාපියන් [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති ඔහු ලබාගෙන [illegible] අතර පවතින ජනප්‍රවාදවලින් [illegible] නොව, එදෙස්සාවේ ජීවත් වූ මිනිසුන් [illegible]

ඉගැන්වීම්වල ඇතුළත් වූ බෞද්ධ බලපෑම් පිළිබඳව ඇත සිටින්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. ළදරු සිද්ධාර්ථ කුමරා බැලීමට දුර රටවල සිට ඍෂිවරු සසදෙනකු පැමිණි බවත්, ඔවුන් කුමරුවාට වැඳ නමස්කාර කර ඔහු අනාගතයේදී සක්විති රජ කෙනෙක් හෝ බුදු කෙනෙක් වන බව ප්‍රකාශ කරන සමාන කථා ප්‍රවෘත්තියක් ලලිත විස්තරයේ සඳහන්වේ. සමහර විට ශුභාරංචියේ විස්තරය ලිවීමේදී එම බෞද්ධ කථා ප්‍රවෘත්තියේ ඇතුළත් සිද්ධිය මුල් කරගන්නට ඇතැයි කෙනෙකුට සිතීමට පුළුවන.

වැඩිකල් නොගොස් ක්‍රිස්තියානි ජනප්‍රවාදවල පෙරදිගින් පැමිණි මෙම ශාස්ත්‍රවන්තයින් රජවරු ලෙස හඳුන්වා දී තිබේ. ඉන් එක් රජෙක් කැස්පර් (Casper) නම් විය. 'කැස්පර්' යනු ගුන්ඩෝෆාර් (Gundofarr) (ග්‍රීක් ගොන්ඩෝෆෙරස්-Gundophares) නමැති ආර්මීනියානු වචනයෙන් බිඳී විත් තිබේ. ගොන්ඩොෆෙරස් යනු ගන්ධාර දේශයේ රජකළ ඉන්දු පාර්තියන් රජතුමාය. තෝමස් නම් වූ ප්‍රේරිතවරයා (Apostle) මෙම රජතුමා බැහැ දැකීමට පැමිණියේය. අලුත උපන් ජේසුස් කුමරුවා බැලීමට ඉන්දියාවේ සිට බෞද්ධ රජකු පැමිණි බව ජනප්‍රවාදයේ සඳහන් වී තිබෙන්නේ මේ නිසාය.

මෙසේ සඳහන් කර තිබෙන කථා ප්‍රවෘත්ති වලින් සහ ඒවාට සම්බන්ධ ජනප්‍රවාදයේ එන කථා ප්‍රවෘත්ති වලින් පෙනී යන්නේ අශෝක රජතුමාගේ ධර්මදූතයින් මැද පෙරදිග රටවලට පැමිණීම පිළිබඳ සිද්ධියේ ඝනාපැහැදිලි දෝංකාරයක්ද? එසේ නැතිනම් එම කතා ප්‍රවෘත්ති බුද්ධ ධර්මය පලස්තීනයට පැමිණීම පිළිබිඹු කරන රූපකයක් ලෙස සැලකිය නැතිද? ඩේවිඩ් ගේ පරම්පරාවේ අලුත් බුදු කෙනෙකු ඉපදී සිටින බව සඳහන් කිරීමේදී මෙසේ සැබෑ ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳව එදෙස්සාවේ වැසියන් තුළ පැවැති මතයක මෙහිදී සැලකිල්ලට ගෙන තිබේද? ශාස්ත්‍රවන්තයින් තිදෙනා විසින් පඬුරු වශයෙන් ගෙනෙනු ලැබූ රත්රන්, කුවරලා සහ ගන්ධ රස මඟින් බුද්ධ, ධම්ම සහ සංඝ යනුවෙන් හැඳින්වෙන බුදු දහමේ දැක්වෙන ත්‍රිරත්නය සංකේතවත් වන බව පැරණි තුර්කි ලියවිල්ලක සඳහන් වේ.[39]

ක්‍රිස්තියානි සහ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල ඇති තවත් සමානකමක් නම් රජකුන් තවටුව, ත්‍රිවිධ රත්නය වැනි ත්‍රිත්වය පිළිබඳ අදහස නිතර දක්නට ලැබීමය. පොඩිදැරුම් ඕලය (ත්‍රිපිටක) බුද්ධ ධර්මය ග්‍රන්ථාරූඪ කර ඇති ත්‍රිපිටකය සහ පැරණි බුද්ධාගමේ පවතින අති පූජනීය ලක්ෂණ [illegible] ත්‍රිවිධ [illegible] වේ. [illegible] බුදු දහමේ [illegible] ලෙස අද දක්වා පවතී. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ [illegible] පියා, පුත්‍රා සහ ශුද්ධාත්මයාණන් වහන්සේ යනුවෙන්

හැඳින්වේ. එම ත්‍රිත්වයේ [illegible] පුත්‍ර දෙවියන් වහන්සේගේ [illegible] ජේසුස් ක්‍රිස්තු [illegible] [illegible] හැඳින්වේ. දෙවියන් වහන්සේගේ වචනය සහ [illegible] (Logos) නමැති ග්‍රීක වචනය [illegible] [illegible] ශුභාරංචියේ "ආරම්භයේදී වචනය පැවතියේය" (In the Beginning was the word *Logos*) යනුවෙන් කර ඇති ප්‍රකාශය [illegible] දැක්වෙන ප්‍රකාශවලින් උපුටා ගෙන [illegible] කර ඇති "සියල්ල ධර්මය පදනම් කොට ඇත්තේය. (At the Foundation [of all things] is the Dhamma)" යනුවෙන් බුදු දහමේ සඳහන් වේ. [illegible] බුදුන්වහන්සේ ගේ ඉගැන්වීම ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දැක්වෙන ත්‍රිත්වය පිළිබඳ සංකල්පයට කෙතෙක් දුරට සමානද?" [illegible] සඳහන් කර ඇති ත්‍රිත්වය පිළිබඳ මහා [illegible] පැහැදිලිකම් ප්‍රකාශ කරන [illegible] වේ.

ත්‍රිකාය පිළිබඳ අදහස තුළින් බුද්ධත්වය [illegible] පවතින මහායාන විශ්වාසය [illegible] විය. ඒ අනුව [illegible] ගඟේ ඇති වැලිකැට ප්‍රමාණයටත් වඩා [illegible] බුදුවරු සංඛ්‍යාවක් සිටින බවත්, උන්වහන්සේලා [illegible] වෙසින් මෙලොව පහළවන බවත් සඳහන් වේ. උන්වහන්සේලා අතුරින් අනුත්තර වූ ධ්‍යානි බුදුවරයකු (Transcendental Dhyani Buddha) [illegible] [illegible] ලැබේ. [illegible] ධ්‍යානි බුදුවරයකු මඟින් දිව්‍ය ලෝකයේ [illegible] බෝධිසත්වයකු සහ මෙලොව වැසියන්ට ධර්මය [illegible] බුදුවරයකු පහළ වේ. මේ මහා භද්‍ර කල්පයේදී දිව්‍ය ලෝකයේ [illegible] වාසය කරන්නේ 'අමිතාභ' (Amitabha) නමින් හැඳින්වෙන [illegible] නැති ශ්‍රී විභූතියෙන් ආඪ්‍යවූ බුදුවරයෙකි. [illegible] සිද්ධාර්ථ ගෞතම බුදුන් වහන්සේ නමින් [illegible] වේශයෙන් ලොව පහළ වූහ. සිද්ධාර්ථ [illegible] බුදුන්ගේ මෙලොව පුත්‍රයා ලෙස සැලකේ. [illegible] බෝධිසත්වයන් තෙවත් ආධ්‍යාත්මික පුත්‍රයා ලෙස සලකනු [illegible] [illegible] නමින් හැඳින්වෙන [illegible] [illegible] දිවැසිපාටවෙන් බලා සිටියි.

මීට බුදු දහමේ දැක්වෙන ඉගැන්වීම් කෙසේ දුරට [illegible]

[illegible] නිබඳ යන්න අමිතාභ වන්දනාව මගින් [illegible] වේ. විමුක්තිය සලසා ගත හැක්කේ තමන්ගේම උත්සාහයෙන් පමණක් බව බුදුන් වහන්සේ [illegible] අමිතාභ [illegible] ලබා ගත හැකි බව මෙම නව දර්ශනයෙන් ඉගැන්වේ.

අමිතාභ පිළිබඳ ජනප්‍රවාදය සම්බන්ධයෙන් පවතින පළමු ලිඛිත [illegible] ක්‍රි. ව. [illegible] 'සුඛාවතීව්‍යුහ සූත්‍රය' (Sukhavativyuha Sutra) නමින් හැඳින්වේ. අමිතාභ බුදුන් විශ්වයේ බටහිර කෙළවරේ පිහිටි සුඛාවතී නොහොත් ශුද්ධ දේශය (Pure Land) නමින් හැඳින්වෙන පාරාදීසයට පැමිණි ආකාරය මේ සූත්‍රයේ දක්වා තිබේ. මීට කලින් පැවති කල්පයක දී අමිතාභ ධර්මකාර නම් වූ භික්ෂුවක් ලෙස ජීවත් වූ බවත් ඒ කාලයේ දී [illegible] ප්‍රාර්ථනා කර පෙරුම්දම් පුරා [illegible] බුද්ධ දේශයට (Buddha Land) පැමිණි බව එහි සඳහන් වේ. [illegible] සියලු දෙනාටම සත්‍යය අවබෝධ කර නිවන් දැකීමට අවස්ථාව සලසා ගත හැකි ස්ථානයක් විය යුතුය. ධර්මකාර නම් වූ ඒ භික්ෂුව අසංඛ්‍ය ද්වාර ගණනක් බෝධි සත්ත්වයකු ලෙස ඉපදෙමින් සසර සැරිසරා අවසානයේදී විමුක්තිය සලසා ගන්නේය. එතැන් පටන් අමිතාභ සුඛාවතී නම් වූ එම බුද්ධ පාරාදීසයේ පාලකයා බවට පත්විය.

[illegible] ජීවත්වන මිනෑම කෙනෙකු සුඛාවතියේ ඉපදීම සඳහා අමිතාභ බුදුන්ගේ අවසරය ඉල්ලා සිටින්නේ නම් මරණින් පසු එහුට හෝ ඇයට එහි ඉපදීමට හැකිවේ. සුඛාවතියේ ජීවත්වන්නන්ට ආශාවන් නොමැත. දුක් විඳීමක් නොමැත. වේදනාවක් නොමැත. වස්තු සම්පත් නොමැත. ඔවුහු සියලු දෙනාම නෙළුම් මල් මත ජීවත්වෙමින් නිවන් අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස සම්පූර්ණ කාලය ගත කරති. එසේ වෙතත් ශුද්ධ දේශය හෙවත් සුඛාවතිය යනු නිර්වාණය නොවේ. එහි වෙසෙන සියලු දෙනාම විමුක්තියේ අද්දරටම පැමිණ සිටිති. එය ඔවුන්ගේ අවසාන ඉපදීම වේ. සුඛාවතියේ වාසය කරන සියලු දෙනාම පුරුෂයින් මෙන්ම ස්ත්‍රීන්ද අවසානයේදී අමිතාභ බුදුන්ගේ මග පෙන්වීම යටතේ නිවන් අවබෝධ කර ගනිති.

[illegible] අමිතාභ [illegible] ජනප්‍රවාදයේ [illegible]

[illegible] ලෙස පෙනී සිටියි. [illegible] විමුක්තිය සලසා ගත හැකි පරිදි ධර්මය [illegible] ලැබේ. අමිතාභ බුදුන් යනු විමුක්තිය සලසා [illegible] ගැනීම සඳහා සැවතිය යුතු විශේෂ [illegible] ජර්මන් ජාතික බෞද්ධ විද්වතෙකු වූ [illegible] (Hans Wolfgang Schumann) සඳහන් කරයි. [illegible] ඔවුන් තුළ පවතින ලෝභය, ද්වේෂය සහ මෝහය යනුවෙන් හැඳින්වෙන අකුසල මූලයන් නැති කර ගැනීමට උපකාරී වී [illegible] විමුක්තිය සලසා ගැනීම පහසු කරදෙනු ලැබේ.[11]

නිර්වාණය යනු විමුක්ත වූ [illegible] සුඛාවතියේ [illegible] නිර්වාණය සඳහා [illegible] ආදේශකයක් බවට පත්විය. ශුද්ධ දේශය නම් වූ [illegible] (Utopia) පිළිබඳ සංකල්පය මගින් මිනිසුන්ට [illegible] සහ දුක් විඳීමෙන් පිරුණු වූ ජීවිතයක ස්වභාවය පිළිබඳ සිහියම් අදහසක් [illegible] හැකිවිය.

ශුද්ධ දේශය පිළිබඳ ඇදහීමට ඇතුළත් වී [illegible] නමින් හැඳින්වෙන පාරාදීසය සහ අමිතාභ බුදුන් [illegible] මහා කරුණාව පිළිබඳ දැඩි විශ්වාසයක් [illegible] ශ්‍රාවකයින්ගෙන් සහ අනුගාමිකයින්ගෙන් [illegible] හෙයින් එය තුන්වන ශත වර්ෂයේදී [illegible] ඉන්දියාවේ සිට නැගෙනහිර ආසියාතික රටවලට [illegible] ශත වර්ෂයේ පටන් එම රටවල අමිතාභ සහ [illegible] දෙවිවරුන් වශයෙන් පුදනු ලැබූහ.[12] මෙය [illegible] බුදුන් වහන්සේ නමැති මිනිසාගේ දෙවියන්ගේ [illegible] ක්‍රමානුකූලව වර්ධනය වීමට සමාන කළ හැකිය. [illegible]

[illegible] බෝධිසත්වයින් කාරුණික දිව්‍යාංගනාවියක් ලෙස සලකා වන්දනා මාන කරනු ලැබේ. මෙම දිව්‍යාංගනාවිය ක්වාන්යින් (Kuan-yin) හෝ ක්වනොන් (Kwannon) යනුවෙන් හැඳින්වේ. අමිතාභ බුදුන් වහන්සේගේ අසීමිත කාරුණික [illegible] ලැබෙන නිසා [illegible] අමිතාභ වන්දනා කරනු ලබන පුද්ගලයාගේ අවසානයේදී [illegible] ජීවිත ගත කිරීම අත්හැර දැමූහ. ටිබෙට් රටේදී ලාමා සතු බෝධිසත්වයින්ගේ ලොව පහළවීමක් ලෙස සලකනු ලැබේ. ඒ අනුව දලයි ලාමා නමැති ගරු නාමයෙන් පුදනු ලැබූ බෝධිසත්වයින් රටේ ලෞකික මෙන්ම ආධ්‍යාත්මික පාලකයා බවට පත්විය. සත්වන සත [illegible] දලයි-ලාමා විසින් තම [illegible] පන්චෙන් ලාමා (Panchen Lama) නමැති ගෞරව නාමය පිරිනමනු ලැබ ඔහුව අමිතාභ බුදුන්ගේ පුනර්භව (Reincarnation) බව ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

16 වන සිය වර්ෂයේදී ජේසුයිට්වරු විසින් මිථ්‍යා දෘෂ්ටිකයින් යැයි හඳුන්වනු ලැබූ මිනිසුන් ක්‍රිස්තියානි ආගමට හරවා ගැනීම පිණිස [illegible] ක්‍රිස්තියානි [illegible] ජනගහනයෙන් බහුතරයක් ඔවුන්ගේ ඉගැන්වීම් වෙත නම්මවා ගත හැකිබව දැක මවිතයට පත් වූහ. ඇදහිල්ල [illegible] පූජාව සහ ධර්මතාව ඇතුළත් අමිතාභ වන්දනය තමන් [illegible] ජේසුයිට්වරුන්ට පෙනී ගියේය. ඔවුන්ගේ එම සිතුවිල්ල සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදි නොවේ. ක්‍රිස්තියානීන්ගේ දැක්වෙන ත්‍රිත්වය සහ බෞද්ධ දර්ශනයේ දැක්වෙන ත්‍රිවිධ රත්නය සහ නිකාය පිළිබඳ අදහස්වල [illegible] බැලීමේදී මෙම දර්ශනවාද දෙකම එකම [illegible] ඇති බව පෙන්නුම් කරයි. දිව්‍ය ලෝකයේ වැඩ [illegible] අමිතාභ [illegible] මුදවා ගැනීම පිණිස ගෞතම බුදුන් වහන්සේ [illegible] ලොව පහළ [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ලොව පහළවීමට [illegible]. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දැක්වෙන [illegible] වහන්සේ මෙන් අමිතාභගේ දිව්‍යමය පුත්‍රයා වන අවලෝකිතේශ්වර බෝධිසත්වයින් [illegible] ඔවුන්ගේ [illegible] පිණිස කටයුතු කරයි. ඇත්ත වශයෙන්ම [illegible] කරුණාවෙන් පිරි සිය බෝධිසත්වයින් වහන්සේ අමිතාභ බුදුන්ගේ [illegible] පුත්‍රයා ලෙස සුඛාවතී ව්‍යූහ සූත්‍රයේ වර්ණනා කර තිබේ. [illegible] මූර්ති ශිල්පීන් විසින් අවලෝකිතේශ්වර 'පද්මපාණි' (නෙළුම් [illegible] බෝධිසත්වයින් ලෙස නිරූපණය කර තිබේ. එම

ප්‍රතිමවල [illegible] ඇත. එම නෙළුම් මල් [illegible] බෝධිසත්වයකු ලෙස සලකනු [illegible] ජේසුස් [illegible] ඇති වූ [illegible] කුන්දියාවේදී මරණයට පත්විය. [illegible] ජේසුස් [illegible] බෝධිසත්වයෙක් ලෙස සලකනු ලැබේ. [illegible] අවලෝකිතේශ්වර දෙවියන්ට [illegible] නිරූපණය කරන්නේ යම්සේද එපරිද්දෙන්ම ක්‍රිස්තියානියේ දැක්වෙන පූර්ණත්වය සංකේතවත් කරමින් [illegible] දෙකින් ආරම්භය සහ අවසානය සංකේතවත් කරන [illegible] කරයි."[18]

සමාප්තිය

ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් අන්තර්ගතව ඇති බවට පවතින තර්ක තවදුරටත් යටපත් කළ නොහැකි නිසා [illegible] ක්‍රිස්තියානි පල්ලිය එක් අතකින් ඒ පිළිබඳ [illegible] පෙන්නුම් කිරීමට උත්සාහ කරන අතරම අනෙක් අතින් එවැනි සමානකම් තිබෙන බව ප්‍රකාශ කරන තර්ක වළක්වා ගැනීමටද කටයුතු කරයි. [illegible] විශ්ව විද්‍යාලය විසින් බුදුන් වහන්සේ සහ ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ පිළිබඳව මෑතදී පළකරන ලද ග්‍රන්ථයක [illegible] බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ සත්‍යය යනු දෙවියන් වහන්සේ විසින් මිනිසුන්ට ප්‍රකාශ කිරීමට කලින් කරන ලද සූදානම් කිරීමකි. [illegible] විසින් අවබෝධ කළ හැකි සත්‍යය [illegible] සඳහා ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ විසින් [illegible] [illegible] ප්‍රඥා සහ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] කළ බව ප්‍රකාශ කිරීමට [illegible] ඇති බව පෙනී යයි.

[illegible]

[illegible] ආකාරයකින් හෝ අසම්පූර්ණ නැසි බව බෞද්ධයෝ දනිති. එය පුදුමයට කරුණක් නොවේ. [illegible] ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] ගනු [illegible] නොහැක [illegible]. [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] [illegible] බෞද්ධ [illegible] ඉගැන්වීමය.

ක්‍රිස්තියානි ආගම කෙරෙහි බලපා ඇති බෞද්ධ මූලාශ්‍ර ආගමික [illegible] [illegible] [illegible] ඇති කළ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති නමුත් ක්‍රිස්තියානි ආගම කෙරෙහි බෞද්ධ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] නොහැකිය. නමුත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බෞද්ධ මූලාශ්‍ර [illegible] ක්‍රිස්තියානි ආගම තුළ අන්තර්ගත කරන ලද්දේ ජේසුස් වහන්සේ විසින්ය යන කාරණය වේ. එම සොයා ගැනීම නව ටෙස්තමේන්තුවේ දක්වෙන [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේගේ [illegible] ඉගැන්වීම [illegible] උන්වහන්සේගේ බෞද්ධ ඉගැන්වීම පිළිබඳ [illegible] සම්පූර්ණයෙන්ම අලුත් දිශාවකට යොමුකරවීමට හේතුවේ.

ක්‍රිස්තියානි ආගමින් එළියට ඉදිරිපත් කර ඇති පණිවිඩයත් ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වලට වඩා සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස්ය. Q මූලාශ්‍රයේ දක්වෙන උන්වහන්සේගේ දේශනා පිළිබඳ විද්වතුන් විසින් [illegible] කරන [illegible] ජේසුස් වහන්සේ විසින් අවබෝධ කරවීමට උත්සාහ කළ පණිවිඩයත් උන්වහන්සේගේ අනුගාමිකයින්ගේ ප්‍රචාරක කටයුතු නිසා එම පණිවිඩය ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරයත් අතර [illegible] වෙනස හොඳින් තේරුම් ගැනීමට [illegible]. උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වලට සහ ජීවන චරිතයට එකතු කරන ලද්දවුන් [illegible] ලබන ලද්දවුන් කථා [illegible], [illegible], [illegible] කථා සහ ආප්ත [illegible] [illegible] [illegible] කළ [illegible] [illegible] කාරණයක් [illegible] වේ. එනම්, ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] සැබෑ ඉගැන්වීම් වල ගැබ්ව තිබෙන්නේ බුද්ධ ධර්මය බවය.

[illegible] [illegible] සමග වාසය කිරීමෙන් පසු පෙරළා [illegible] පැමිණි ජේසුස් වහන්සේ ධර්මය දේශනා කිරීම ආරම්භ [illegible] [illegible] වාසය කළ වෙනත් ආගමික නිකායිකයින් සහ ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] ගැටුමක් ඇතිවිය. උන්වහන්සේ බෞතීස්ම [illegible] ප්‍රතික්ෂේප කළහ. එකල පැවති ලෝක සම්මතයට අනුකූලවූ [illegible] [illegible] [illegible] ආගමික නිකායිකයින් විසින් ඇරූ අදහස් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. අසීමිත ලෙස මෛත්‍රී

[illegible] සහ [illegible], [illegible] ලෙස උන්වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible].

උන්වහන්සේගේ මුල් [illegible] [illegible] [illegible] කළහ. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. උන්වහන්සේගේ [illegible] උන්වහන්සේ කෙරෙහි අසීමිත [illegible] [illegible] [illegible]. නමුත් ජේසුස් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ලෙස [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] පිළිබඳ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. උන්වහන්සේගේ [illegible] [illegible] කර ගැනීමත් [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ජේසුස් වහන්සේ [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය ශ්‍රාවකයින්ට අවබෝධ කරවීමට තරම් ප්‍රමාණවත් නොවීය. [illegible] අසුරින් කුරුසිය මත තබා ඇණ ගැසීමෙන් පසු ජේසුස් වහන්සේට [illegible] ඇත්ත [illegible] [illegible]. [illegible] උන්වහන්සේගේ ජීවිතය [illegible] නමුත්, [illegible] [illegible] [illegible] උන්වහන්සේගේ ජීවිතයට [illegible] විය. උන්වහන්සේ දේශනා කළ දර්ශනයේ අන්තර්ගත මූලික ඉගැන්වීම [illegible] [illegible] [illegible] හැරීමට ශ්‍රාවකයෝ [illegible] උත්සාහයක් දැරූහ. [illegible] [illegible] ඔවුන් සම්බන්ධව [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] දේශනාවලට [illegible] [illegible] නොවූහ. [illegible] [illegible] සහ ජේසුස් වහන්සේගේ දේශනා [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු වල [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ ආගමික [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ආසන්න බවත්, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ඉක්මනින් බිහිවන බවත් විශ්වාස කරනු [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] (Messiah) [illegible] (Redeemer) [illegible]

ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ ආගමික නිකායන් විශාල ප්‍රමාණයක් [illegible] පිළිබඳ බොහෝ මිථ්‍යා කථා ප්‍රවෘත්ති [illegible]. එම ආගමික නිකායන් [illegible] විශ්වාසය [illegible] සම්ප්‍රදායන් මත ගොඩ නැගූහ. නා නා ප්‍රකාර සමාජ [illegible] භාෂාවන් නියෝජනය කරනු ලැබූ එවැනි ආගමික සමාජ [illegible] පරිසරයන් තුළ වර්ධනය විය. වෙනත් [illegible] ආකාරයට එම ආගමික [illegible]. අද අප ක්‍රිස්තියානි ආගම් යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන සංවිධාන පිහිටුවාගන්නා අතර එකී ආගමික සමාජ මගින් ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ විවිධ පුරාණෝක්ති ගොඩ නගාගෙන තිබුණු බව Q මූලාශ්‍රය පිළිබඳ කරන ලද පර්යේෂණ [illegible]. ජේසුස් වහන්සේගේ චරිතය වටා ගොඩ නැගී තිබූ එම පුරාණෝක්ති [illegible] ක්‍රිස්තියානි සභාව මගින් ක්‍රිස්තියානි [illegible] ඇතුළත් කරන ලදී. එසේ තෝරාගත් පුරාණෝක්ති [illegible] කුරුසිය [illegible] පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්ති මුල් [illegible] ඉදිරිපත් කර [illegible] කථා ප්‍රවෘත්ති ක්‍රිස්තියානි පල්ලියේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ [illegible] ජේසුස් වහන්සේ පිළිබඳ [illegible] පිළිබඳ [illegible] විය.

[illegible]

Notes

Part 1 INDIA AND THE WEST

1 Grimm (1917).
2 Nestle (1947), p. 89.
3 Overbeck (1919).
4 Quoted from *Der Spiegel* No. 14, 1966.
5 Scholars do not agree about the Buddha's exact dates. See Schumann [illegible] (1988), pp. 22ff.
6 Mahavagga, I, 3, 4.
7 Samyuttanikaya, LVI, 11.
8 d'Eypernon (1946), p. 95.
9 Mylius (1988), p. 184.
10 Muller (1870). See also Walhouse (1879).
11 Holwell, *Original principles of the ancient Brahmans*. London, [illegible]
12 Schmidt (1828).
13 See Schomerus (1932), p. 104.
14 Seydel (1882), ibid (1897).
15 Van Eysinga (1909), Garbe (1914), Schomerus (1932).
16 Edmunds (1902).
17 Jaspers (1949), p. 33.
18 Jaspers (1949), p. 22.
19 Radhakrishnan (1952), p. 134.
20 Gadd (1932), p. 191.
21 Scheil (1925), pp. 55f.
22 Wheeler (1968); Dales (1968).
23 See Delougaz (1952); Pigott (1948).
24 See Lemberg-Karlovsky (1972).
25 Lemberg-Karlovsky (1970).
26 See Oppenheim (1954)
27 Golzio (1983), p. 11.
28 In fact a pre-form of the classic Sanskrit that developed later.
29 Vendryes (1948).
30 Rahn (1933)
31 Heine-Geldern (1938); De Hevesy (1938).
32 See Schomerus (1932), p. 65.
33 *Illustrated Weekly of India*, Bombay 7.11.1992 and 27.2.1993; *Sunday*, Calcutta, 12. 9. 1993; *Amrit Bazar Patrika*, Calcutta [illegible]
34 Dulaurier (1907), p. 132

35 See 2 Chr 9,10; 1 Kings 9:26-28 and 10:11; on Gold from Ophir see Isaiah 13:12.
36 1 Kings 10:22
37 See on David: 2 Sam 8:13; 1 Kings 11:15ff.; on Solomon: 1 Kings 11:14-22.
38 Kennedy (1898), pp. 254f. See also Caldwell (1913), pp. 88f.
39 Lassen, Vol. II (1949), p. 589.
40 Bibby (1969)
41 Kennedy (1898), p. 249.
42 Buhler (1896).
43 Eschatology is the doctrine of the Last Things and the end of Time.
44 Winston (1966), p. 190.
45 See Strabo, xvi, c.3, par. 3, Lassen, Vol. II (1849), pp. 601-2.
46 See Boyce (1982), p. 199.
47 See Lassen, Vol. II (1849), pp. 581-4 and pp. 593-6.
48 See Beal (1882), p. 143
49 Garbe (1894), pp. 85-105.
50 Schroeder (1884).
51 Schroeder (1884), p. 22
52 Clemens, *Strom*. 1, 304, B.
53 Schroeder (1884), p. 37.
54 Pythagoras's Theorem says that in a right-angled triangle the square of the hypotenuse equals the sum of the squares of the other two sides
55 Cantor (1880), pp. 540ff.
56 Schroeder (1994), p. 92
57 See Reese (1914)
58 It is uncertain whether Alexander thus heard about the Ganges or merely about the Satledsh, which was only a few days' march away.
59 Bhandarkar (1955), pp. 27f.
60 See Raychaudhuri (1953), pp. 299f.
61 See Lassen, Vol. II (1849), p. 713.
62 Quoted from Snelling (1991), p. 106.
63 See Bhandarkar (1955), p. 43f
64 Droysen, Vol. III (1956), p. 353.
65 Filliozat (1949).
66 McCrindle (18[illegible])
67 Strabo, *Geograph*. II, v. 12
68 The aloe that Nicodemus and Joseph of Arimathea used for healing Jesus also came from Socotra.
69 A spice often mentioned in *Periplus* of which there must have been many varieties.

70 Jouveau-Dubreil (1941), pp. 26-9.
71 Pattabiramin (1946), p. 5f.
72 *India Abroad*, 12 May 1989, p. 22
73 Kersten (1994).

Part II JESUS - THE BUDDHIST

1 Amore (1985), first published in 1978
2 Thundy (1993).
3 Lillie (1887), p. 181.
4 Thundy (1993), p. 270.
5 Thundy (1993), pp. 79-128.
6 See Seydel (1882), p. 106.
7 In the Proto-Gospel of James, Jesus is born in a cave.
8 Thundy (1993), pp. 108f.
9 See Mus (1935), pp. 475ff.
10 See Campbell (1953).
11 See Klatt (1982), p. 106.
12 Garbe (1914), pp. 49f.
13 See Thundy (1993), p. 116.
14 See Gruber (1982); Gruber (1985).
15 Otto Flink (*Schopenhauers Seelenwanderungslehre und ihre Quellen*) mentions the following passages: Mt. 14:1-2; 1 Cor 15:35-55; Mt. 17:9-13; Lk 9:7,8,19; Mk. 9:9-13; Mt. 19:28-30; John 3:3 and 8. He believes the idea of karma is expressed in John 9:2-3; Mt. 19:30; Mt. 5:4.26; Mk. 10:29-31; Lk. 18:29-30.
16 Schwarz and Schwarz (1993).
17 Schwarz (1990), p. 46.
18 Philonenko (1972).
19 See Amore (1985), p. 66.
20 *Dighanikaya*, II, 87; *Majjhimanikaya* 6.
21 Garbe (1914), p. 60.
22 See Klatt (1982).
23 Klatt (1982), p. 149.
24 Klatt (1982), p. 192.
25 See the whole of section 25 of the *Udanavagga* 25:1-35
26 Haas (1922).
27 A lepton was the smallest Greek coin.
28 Schwarz and Schwarz (1993), p. 380.
29 Beal (1882), pp. 172f.

30 Haas (1992), p. [illegible]
31 Mack (1987), pp. [illegible]
32 Seydel (1897), p. 36
33 Pagels (1981), p. 17.
34 Conze (1953).
35 Kloppenborg (1987); Kloppenborg (1988)
36 Kloppenborg (1987), p. 37.
37 Kloppenborg (1987), p. 87. See also Funk and Hoover (1992)
38 Hengel (1981), pp. 57-60.
39 Riesner (1988), Riesner (1991)
40 Judge (1960/61)
41 Mack (1993).
42 Borg (1984), pp. 234-7
43 Crossan (1973); Breech (n.d.)
44 We put Jesus's 'death' in inverted commas here since we have shown elsewhere that Jesus did not die on the cross. See Kersten and Gruber (1994); Kersten (1994).
45 See Mack (1993), p. 4
46 Mack (1993), p. 5.
47 Kloppenborg (1988); Mack (1993), pp. 73-80.
48 Gerhardsson (1991)
49 Schwarz (1991); Riesner (1988), pp. 329-404.
50 Carlston (1980).
51 Amore (1985)
52 Schwarz (1991)
53 Streeter (1932), p. 41
54 Schwarz (1986)
55 Origen, *De oratione* 2:2; 14:1.Clement. Strom. 1:24.
56 Schwarz (1990), p. 65
57 Flavius Josephus, *Jewish War*, II, 13:4
58 Flavius Josephus, *Jewish War*, II. 13:5.
59 Flavius Josephus, *Jewish Antiquity*, 20:5, 1
60 See Robertson (1965), p. 80
61 Festinger, Schachter, Riecken (1965)
62 See Piper (1989), p. 191.
63 This example comes from Aune (1991), p. 224, who cites Fontenrose (1966), pp. [illegible]
64 Mack (1993), p. [illegible]
65 Amore (1985), p. [illegible]
66 See Kloppenborg (1987), p. [illegible]
67 *Nidanakatha* VII, 114; *Mahavagga* I, 11-13
68 Greek *diabolos* is the [illegible]
69 See Klatt (1982), p. 181.
70 See Rhys Davids ([illegible]), pp. [illegible]
71 Tertullian, *Adv. Marc.* IV, 7-8
72 Epiphanius, *Haer.* 30, 13. The Ebionites were a Jewish Christian sect.
73 See Lidzbarski (1915), pp. 103-9
74 Van Eysinga (1904), p. 29

Part III THE WAY OF THE ORIGINAL JESUS

1 Schlumberger et al. (1958)
2 Humbach (1969).
3 Beneviste et al. (1966).
4 Dupont-Sommer (1970).
5 Davary and Humbach (1974).
6 Dupont-Sommer (1980), p. 709
7 Bhandarkar (1913).
8 Rhys Davids (1898).
9 Flinders Petrie (1908).
10 Flinders Petrie (1898), p. 84. See also Salomon (1991), p. [illegible]
11 Oratio XXXII, 40. See *Dio Chrysostom* III. [illegible] Loeb Classical Library, London, 1940, pp. [illegible]
12 Oratio XXXV, 23.
13 Mansel (1875), pp. 31f.
14 See the book by Montfaucon (1709).
15 Dupont-Sommer (1980), p. 710.
16 Smith (1894), pp. 302f.
17 Beal (1882), p. 165.
18 Thundy (1993), p. 245.
19 Thomas Gotterbarm drew our attention to this site.
20 Schmidt (1828), p. 17
21 Philo, *De vit. con.* 2.
22 Levi (1893), p. 47.
23 Kennedy (1898), p. 277.
24 See Zurcher (1959).
25 Muller-Hess (1913).
26 Klimkeit (1985).
27 See Dayal (1931), pp. 18f
28 Mukherjee (1988), p. 89

29 See Kersten (1993).
30 *Zeitschrift fur wissenschaftlicke Theologie*, X, 1867, p. 110.
31 Bunsen (1880).
32 Beal (1882), p. 163.
33 Modi (1993), p. 211.
34 Vermes (1960), p. 441.
35 Vermes (1960), p. 443.
36 Beal (1882), p. 165.
37 Koch (1980), pp. 8f.
38 Baigent and Leigh (1991).
39 Talmon (1993).
40 Beckwith (1980)
41 See Winston (1966).
42 Dexinger (1993), p. 46.
43 Dupont-Sommer (1980).
44 Dupont-Sommer (1980), p. 714.
45 Dupont-Sommer (1960).
46 See Roth (1965).
47 *Chirbet* means 'ruin'.
48 See Brock (1977).
49 See Kersten and Gruber (1994), pp. 55f.
50 Bonani et al. (1991).
51 Golb (1993).
52 A *pescher* (plur. *pescharim*) is a text that comments on Old Testament writings, relating them to the present day. The idea is that the Bible is a treasury of prophetic truth, which when rightly interpreted provides answers and guidelines for any contemporary situation.
53 See Dexinger (1993)
54 Garcia-Martinez and Van der Woude (1990).
55 Schiffman (1990), pp. 64-73.
56 Golb (1993), p. 97.
57 See Bardtke (1956/57).
58 Bar-Adon (1977).
59 Charlesworth (1980)
60 See 1QpHab XI,5-8. For the Wicked Priest that was a normal weekday because the people of Qumran used a different calendar from other Jews.
61 See Hjerl-Hansen (1959).
62 See Jackson (1898).
63 See Schneider (1967).
64 Teicher (1951).
65 Hjerl-Hansen (1959), p. 495

66 Maier and Schubert (1992), p. 211.
67 1QGenAp 20,21f.29; see also Flusser (1957).
68 Porphyrios, *De vita Pythagorae*, § 33; Jamblichos, *De vita Pythagorica*, VIII § 36.
69 Augstein (1972), p. 362.
70 See Roth (1965).
71 As in Carl Amery (1990, pp. 198ff), inventor in his oppressive novel *Das Geheimnis der Krypta* of the science of Spaghatics, a systemat ics of losers and defeat.
72 Riesner (1991), pp. 205f.
73 See Daumas (1967).
74 Fluctuations in temperature were more bearable in the caves. The Chirbet Qumran site was only the community centre.
75 Meyer (1991), p. 438.
76 Garbe (1914), pp. 123f.
77 Quoted from Lillie (1887), p. 206.
78 According to Plutarch in 67 BC by way of Kilikien, Paul's home.
79 Monier-Williams (1889).
80 In the legend's Iranian-Indian homeland this was the sacred plant *Soma* (Old Persian *Haoma*). See Schutze (1972), p. 139.
81 Volney (1860), pp. 185f.
82 Kennedy (1902); see also Lubac (1937), p. 337.
83 Clement *Admonition* I, 6.
84 Clement *Strom.* I V 160, 3.
85 See Seeberg (1941).
86 Lubac (1937), p. 341. See also Benz (1951); Przyluski (1975).
87 Origen, *Contra Celsum*. See Lubac (1937), pp. 348f.
88 Hippolytus, *Refut.* VIII.
89 Hippolytus, *Refut.* I, 21.
90 Kee (1970), p. 250.
91 Bruns (1973/74), pp. 236f.
92 See Kern (1963).
93 See Klimkeit (1983).
94 See Band and Gabain (1930).
95 Osborne (1973/74).
96 See Rohrborn (1971). See also Klimkeit (1980)
97 See also Falk (1937)
98 Schumann (1990), p. 187.
99 *Amituo-fo* (China) and *Amida* (Japan).
100 Schumann (1980), p. 190.
101 Nguyen (1987), p. 129.

Bibiography

Amery, C. : *Das Geheimnis der Krypta*. Munich, Leipzig, 1990.

Amore, R. C. : *Two Masters, One Message*. Kuala Lumpur, 1985.

Aufhauser, J. B. : *Buddha und Jesus in ihren Paralleltexten*. Bonn, 1926.

Augstein, R. : *Jesus Menschensohg*. Munich, 1972.

Aune, D. E. : 'Oral Tradition and Aphorisms of Jesus'. In: Wansbrough, H. (Ed.) : *Jesus and the Oral Gospel Tradition*. Sheffield, 1991, pp. 211-65.

Baigent, M and Leigh, R. : *The Dead Sea Scrolls Deception*. Munich, 1991.

Band, W. and A. von Gabain: Turkische Turfantexte III. *Sitzungsberichte der Preuss. Akad. der Wiss.* Berlin, 1930, pp.183-211.

Bar-Adon, P.: 'Another Settlement of the Judean Desert Sect at Ein el-Ghuweir on the Shores of the Dead Sea'. *Bulletin of the American Schools of Oriental Research*, 277, 1977, pp. 1-25.

Bardtke, H. : 'Das Ich des Meisters in den Hodajoth von Qumran'. *Wissenschaftliche Zeitschrift der Universitat.* Leipzig, 6, 1956/57, pp. 93-104.

Baur, F. C. : 'Apollonius von Tyana und Christus'. *Tubinger Zeitschrift fur Theologie*, 1832.

Beal, S. : *Abstract of Four Lectures in Buddhist Literature in China*. London, 1882

Beckwith, R. T.: 'the Significance of the Calendar for Interpreting Essene Chronology and Eschatology'. *Revue de Qumran*, 38, 1980, pp. 167-202.

Beneviste, E., A. Dupont-Sommer, C. Caillat: 'Une inscription indoaraméenne d' Asoka provenant de Kandahar (Afghanistan). *Journal Asiatique*, 1966, pp. 437-470.

Benz, E.: 'Indische Einflusse auf die fruhchristliche Theologie'. *Akademie der Wissenschaften und der Literatur*, Mainz: Geistes- und Sozialwiss. Klasse, Jg. 1951, Nr. 3. Wiesbaden, 1951.

Bergh van Eysinga, G. A. van den: *Indische Einflusse auf evangelische Erzählungen*. Gottingen, 1904.

Berve, H.: *Gestaltende Krafte der Antike*. Munich, 1949.

Bhandarkar, D. R.: *Ashoka*. Calcutta, University of Calcutta, 1955.

- 'Sambodhi in Ashoka's Rock Edict VIII', *Indian Antiquary*, XLII, 1913, pp. 159-60

Bibby, G.: *Looking for Dilmun*. New York, 1969.

Bonani, G., M. Brosin, I. Carmi, S. Ivy, J. Strugnell, W. Wolfli: 'Radio-carbon Dating of the Dead Sea Scrolls'. *Atiqot*, 20, 1991, pp. 27-32.

Borg, M. J.: *Conflict, Holiness and Politics in the Teachings of Jesus*. New York, 1984.

Boyce, M.: *A History of Zoroastrianism*. Vol. II. Leiden, Cologne, 1982.

Brech, J.: *The Silence of Jesus*. Toronto, n.d.

Brock S. P.: 'Some Syriac Accounts of the Jewish Sects'. In: Fischer, R. H. (Ed.), *A Tribute to Arthur Vööbus. Studies in Early Christian Literature and its Environment, Primarily in the Syrian East*. Chicago, 1977, pp. 265-76.

Broshi, M.: Qumran - die archaologische Erforschung. In: J. B. Bauer, J. Fink and H. D. Galter (Ed.): *Qumran. Ein Symposion*. Graz, 1993, pp. 63-72.

Brown, W. N.: *The Indian and Christian Miracles of Walking on the Water*. Chicago, London, 1928.

Bruns, J. E.: Ananda: 'The Fourth Evangelist's model for "the disciple whom Jesus loved"'? *Studies in Religion*, 1973-74, pp. 243-63.

-: *The Christian Buddhism of St John*. New York, 1971.

Buhler, G.: *Indische Palaographie. Grundriß der Indo-Arischen Philologie und Altertumskunde*. Strasbourg, 1896.

Bunsen E. de: *The Angel-Messiah of Buddhists, Essenes and Christians*. London, 1880.

Caldwell, R. : *A Comparative Grammar of the Dravidian or South-Indian Family of Langugges*. London, 1913.

Campbell, J. : *The Hero with a Thousand Faces*. New York, 1949.

Cantor, M.: *Vorlesungen uber Geschichte der Mathematik*. Vol I. Leipzig, 1880.

Carlston, C.: 'Proverbs, Maxims and the Historical Jesus, *Journal of Biblical Literature* 99, 1980, pp. 87-105.

Charlesworth, J. H. : 'The Origin and Subsequent History of the Authors of the Dead Sea Scrolls: Four Transitional Phases Among the Qumran Essenes'. *Revue de Qumran*, 10, 1980, pp. 213-23.

Charlesworth, M. P.: *Roman Trade with India: A Resurvey*. Studies in Roman Economic and Social History in Honor of Allan Chester Johnson. Princeton, 1951

Chattopadhyaya, N.: *Indische Essays*. Zurich, 1883

Conze, E.: *Der Buddhismus. Wesen und Entwicklung*. Stuttgart, [illegible]

Crossan, J. D.: *In Parables*. New York, 1973.

d'Eyperman, T.: *Les paradoxes du bouddhisme*. Paris, [illegible]

Dales, G.: 'Of Dice and Men'. *Journal of the American Oriental Society* 88, 1968, pp. 14-22.

Dani, A. H.: *The Historic City of Taxila*. Paris, 1986.

Daumas, F.: La Solitude des Therapeutes et les antecedents egyptiens du monachisme chretien'. In: *Philon d' Alexandrie*. Paris, 1967, pp. 347-59.

Davary, I. G. D. and Humbach, H.: 'Eine weitere aramaoiranische Inschrift der Periode des Asoka aus Afghanistan'. *Akademie der Wissenschaften und Literatur. Mainz. Abhandlungen der geistes- und sozialwissenschaftlichen Klasse*. 1974, pp. 3-16.

Dayal, H. *The Bodhisattva Ideal in Buddhist Sanskrit Literature*. London, 1931.

De Hevesy, G.: 'The Easter Island and the Indus Valley Scripts'. *Anthropos*, 1938.

Delougaz, P.: *Pottery from the Diyala Region*. University of Chicago Oriental Institute Publication, Vol. LXIII, Chicago, 1952.

Dexinger, F.: '45 Jahre Qumran - ein kritischer Forschungsbericht'. In : J. B. Bauer, J. Fink and H. D. Galter (Eds.), *Qumran. Ein Symposion*. Graz, 1993, pp. 29-62.

Driver, G. R.: *The Judean Scrolls*. Oxford, 1965.

Droysen, J. G.: *Geschichte des Hellenismus*, 1836. (Republished Basel 1952-4).

Dulaurier, E.: 'Etudes sur la relation des voyages faits par les Arabes et les Persans dans l'Inde et a la Chine'. *Journal Asiatique*, IVme serie, 1907, p. 132.

Dupont-Sommer, A.: *Die essenischen Schriften vom Toten Meer*. Tubingen, 1960.

- Essenisme et Bouddhisme'. *Academie des Inscriptions et Belles-Lettres*. Comptes rendus des seances de l'annee 1980, Nov-Dec., pp. 698-715

-: 'Une nouvelle inscription arameenne d'Asoka trouvee dans la vallee du Laghman (Afghanistan). *Comptes rendus des seances de l'Academie des Inscriptions et Belles Letters*. 1970, pp. 158-73.

Edmonds, A. J.: *Buddhist and Christian Gospels now first compared*. Philadelphia, 1902

Faber, G.: *Buddhistische und neutestamentliche Erzahlungen. Das Problem ihrer gegenseitigen Beeinflussung*. Leipzig, 1913.

Falk, M.: 'Origine dell' equazione ellenistica logos-anthropos'. *Studie materiali di storia delle religioni*, XIII, 1937, pp. 166-214.

Festinger, L., Schachter, S., Riecken, H. W.: *When Prophecy Fails*. Minneapolis, 1956

Filliozat, J.: *La doctrine brahmanique a Rome au IIIe siecle*. Paris, 1956.

- Les echanges de l'Inde et de l'empire romain aux premiers siecles de l'ere chretienne'. *Revue Historique*, 201, 1949, pp. 1-29.

Flavius Josephus. *Der judische Krieg*. Munich, 1997 (4th ed.) Trans. Hermann Endros.

Flinders Petrie, W. M.: *Dendereh*. London, 1898.

-: 'The Peoples of the Persian Empire'. *Man*, 71, 1908.

Flusser, D.: 'Healing Through the Laying on of Hands in a Dead Sea Scroll'. *Israel Exploration Journal*, 7, 1957, 107

Fontenrose, J.: *The Ritual Theory of Myth*. Berkeley, 1966.

Funk, R. W. and Hoover, R. W.: *Five Gospels. One Jesus. What did Jesus Really Say?* Sonoma, 1992.

Gadd, C. J.: 'Seals of Ancient Indian Style Found at Ur'. *Proceedings of the British Academy*. London, 1932, pp. 191-210.

Garbe, R.: Die *Samkhya-Philosophie*. Leipzig, 1894.

- *Indien und das Christentum. Eine Untersuchung der religionsgeschichtlichen Zusammenhange*. Tubingen, 1914.

Garcia-Martinez, F. and A. S. Van der Woude: 'A 'Groningen' Hypothesis of Qumran Origins and Early History'. *Revue de Qumran* 14, 1990, pp. 521-41.

Gerhardsson, B.: 'Illuminating the Kingdom. Narrative Meshalim in the Synoptic Gospels'. In: Wansbrough, H. (Ed.), *Jesus and the Oral Gospel Tradition*. Sheffield, 1991, pp. 266-309.

Goddard, D.: *Was Jesus Influenced by Buddhism?* Thetford, 1927.

Golb, N., Die Entdeckungen in der Wuste Judaas - neue Erklarungsversuche'. In: J. B. Bauer, J. Fink and H. D. Galter (eds.), *Qumran Ein Symposion*. Graz, 1993.

Golzio, K.-H.: Der *Tempel im alten Mesopotamien und seine Parallelen in Indien*. Leiden, 1983.

Grim, E.: *Die Ethik Jesu*. Leipzig, 1917.

Gruber, E. R.: *Tranceformation. Schamanismus und die Auflosung der Ordnung*. Basel, 1982.

-: *Traum, Trance und Tod*. Freiburg, 1917.

Hass, H. : '*Das Scherflein der Witwe' und Seine Entsprechung im Tripitaka*. Leipzig, 1922

Heine-Geldern, R. v.: 'Die Osterinselschrift' *Anthropos*, 1938

Hengel, M.: *The Charismatic Leader and His Followers*. New York, 1981.

-: *Ketzergeschichte des Urchristenthums*. Leipzig, 1857.

Hjerl-Hansen, B.: 'Did Christ Know the Qumran Sect?' *Revue de Qumran*, 1, 1959, pp. 495-508.

Humbach, H.: 'Die aramaische Inschrift von Taxila'. *Akademie der*

Wissenschaften und Literatur, Mainz. Abhandlungen der geistes- und sozialwissenschaftlichen Klasse, 1969, pp. 3-13.
Jackson, A. V. W.: *Zoroaster*. New York, 1898.
Jacolliot, L.: *La Bible dans l'Inde*. Paris, 1869.
Jaspers, K.: *Vom Ursprung und Ziel der Geschichte*. Munich, 1949.
Jouveau-Dubreil: *Dupleix ou l'Inde conquise*. Pondicherry, 1941.
Judge, E. A.: 'The Early Christians as a Scholastic Community.' *Journal of Religious History*, I, 1960/61 pp. 4-15, pp. 57-65.
Kee, H. C.: *Jesus in History: An Approach to the Study of the Gospels*. New York, 1970.
Keenan, J. P.: *The Meaning of Christ. A Mahayana Theology*. Maryknoll, 1989.
Kelber, W. H.: *Written Gospel*. Philadelphia, 1983.
Kennedy, J.: 'Buddhist Gnosticism, the System of Basilides' *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1902, pp. 377-415.
- 'The Early Commerce of Babylon with India, 700-300 B. C.' *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1898, pp. 241-88.
Kern, H. (Trans.): *The Saddharm-Pundarika; or the Lotus of the True Law*. New York, 1963.
Kersten, H. and Gruber, E. R.: *The Jesus Conspiracy*. Shaftesbury, 1994. (2nd ed.).
Kersten, H.: *Jesus Lived in India*. Shaftesbury, 1994.
Klatt, N.: *Literarkritische Beiträge zum Problem christlich-buddhistischer Parallelen*. Cologne, 1982.
Klimkeit, H.-J.: 'Der Buddha Henoch: Qumran und Turfan'. *Zeitschrift für Religions- und Geistesgeschichte*, 32, 1980, pp. 367-75.
Klimkeit, H.-J.: 'Gottes- und Selbsterfahrung in der gnostisch-buddhistischen Religionsbegegnung Zentralasiens'. *Zeitschrift für Religions- und Geistesgeschichte*, 35, 1983, pp. 236-47.
- 'Christian-Buddhist Encounter in Medieval Central Asia'. In: G. W. Houston (Ed.): *The Cross and the Lotus. Christianity and Buddhism in Dialogue*. Delhi, 1985, pp. 9-24.
Kloppenborg, J.: *The Formation of Q: Trajectories in Ancient Wisdom Collections*. Philadelphia, 1987.
Kloppenborg, J.: *Q Parallels. Synopsis, Critical Notes, and Concordance*. [illegible], 1988.
Koch, K.: *Das Buch Daniel*. Darmstadt, 1980.
- 'Buddhistisches in den apokryphen Evangelien'. In *Gurupujakaumudi. Festgabe zum 50jährigen Doktorjubiläum Albrecht Webers*. Leipzig, 1896.

Lassen, C.: *Indische Altertumskunde*. Bonn, Vol. I, 1847; Vol. II, 1849; Vol. III, 1858.
Lamberg-Karlovsky, C. C.: 'Trade Mechanisms in Indus-Mesopotamian Interrelations'. *Journal of the American Oriental Society*, 92, 1972, pp. 222-9.
-: 'Excavations at Tepe Yahya 1967-1969'. *American School of Prehistoric Research Bulletin* 27, 1970.
Lévi, S.: 'Le bouddhisme et les Grecs'. *Revue de l'Histoire des Religions*, XXIII, Paris 1891, pp. 36-49.
Lidzbarski, M.: *Das Johannesbuch der Mandäer*. Giessen, 1915.
Lillie, A.: *Buddhism in Christendom or Jesus, the Essene*. (1887), Reprint New Delhi, 1984.
Lubac, H. de: 'Textes alexandrins et bouddhiques'. *Recherches de Science religieuse*, 27, 1937, pp. 336-51.
Mack, B. L.: *The Myth of Innocence*. Philadelphia, 1987.
- *The Lost Gospel. The Book of Q and Christian Origins*. Shaftesbury, 1993.
Maier, J. & Schubert, K.: *Die Qumran-Essener. Texte der Schriftrollen und Lebensbild*. Munich, 1991.
Mansel, H. L.: *Gnostic Heresies*. London, 1875.
McCrindle, J. W.: 'Anonymi [Arriani ut fertur] periplus maris erythraei' *The Indian Antiquary*, 8, 1879, pp. 107-51.
McGregor Ross, H.: *The Gospel of Thomas*. Shaftesbury, 1991.
Meyer, B. F.: 'Some Consequences of Birger Gerhardsson's Account of the Origins of the Gospel Tradition'. In: Wansbrough, H. (Ed.): *Jesus and the Oral Gospel Tradition*. Sheffield, 1991, pp. 424-40.
Modi, J. J.: *Who were the Persain Magi, who Influenced the Jewish Sect of the Essene?* Festschift Moritz Winternitz, Leipzig1933, pp. 208-11.
Monier-Williams, M.: *Sanskrit-English Dictionary*. Oxford, 1889. (Repr. Delhi, 1976).
Montfaucon, B. de: *Libre de Philon de la vie contemplative...avec observations, ou l'on fait voir que les Therapeutes dont il parle etoient Chrestiens*. Paris, 1709.
Mookerji, R. K.: *Indian Shipping. A History of the Sea-Borne Trade and Maritime Activity of the Indians from the Earliest Times*. Bombay, 1957 (2nd Ed.).
Mukherjee, B. N.: *The Rise and Fall of the Kushana Empire*. Calcutta, 1988.
Muller, M.: 'On the Migration of Fables'. *The Contemporary Review* XIV, 1870, pp. 572-98.
Mus, P.: *Barabudur. Esquisse d'une histoire du bouddhisme fondée sur*

la critique archeologique des textes. Hanoi, 1935.

Mylius, K.: *Geschichte der altindischen Literatur.* Berne, Munich, 1988.

Nestle, W.: *Krisis des Christentums.* Stuttgart, 1947.

Neumann, K. E.: *Die letzten Tage Gotamo Buddhos. Aus dem grossen Verhor uber die Erloschung Mahaparinibbanasuttam.* Munich, 1922.

Nguyen, Van-Tot P.: *Le Bouddha et le Christ. Paralleles et resemblances dans la litterature canonique et apocryphe chretienne.* Rome, 1987.

Oppenheim, A. L.: 'The seafaring Merchants of Ur'. *Journal of the American Oriental Society,* 74, 1954, pp. 6-17.

Osborne, R. E.: 'The provenance of Matthew's gospel'. *Studies in Religion* 3, 1973/74, pp. 220-35.

Overbeck, F.: *Christentum und Kultur.* Basel, 1919.

Pagels, E.: *Versuchung durch Erkenntnis - Die gnostischen Evangelien.* Frankfurt, 1981.

Pattabiramin, M. P. Z.: *Les fouilles d' Arikamedu (Podouke).* Pondicherry, Paris, 1946.

Philonenko, M.: 'Un echo de la predication d' Ashoka dans l'epitre de Jacques'. *Ex Orbe Religionum.* Studia Geo Widengren Oblata I. Leiden, 1972, pp. 254-65.

Pigott, S.: Notes on Certain Metal Pins and a Macebead in the Harappan Culture'. *Ancient India,* 1, 1948, pp. 26-40.

Piper, R. A.: *Wisdom in the Q-Tradition: The Aphoristic Teaching of Jesus.* Cambridge, 1989.

Plange, Th. J.: *Christus - ein Inder?* Stuttgart, 1906 (4th Ed.).

Przyluski, M. J.: 'Les Trois hypostases dans l'Inde et a Alexandrie'. *Melanges Franz Cumont,* 1937, pp. 925-33.

Radhakrishnan, S.: *Die Gemeinschaft des Geistes.* Darmstadt, Genf, 1952.

Rahn, O.: *Kreuzzug gegen den Gral.* Freiburg, 1933.

Raychaudhuri, H.: *Political History of Ancient India.* Calcutta, 1953.

Reese, W.: *Die griechischen Nachrichten uber Indien bis zum Feldzuge Alexanders des Grossen.* Leipzig, 1914.

Rhys Davids, T. W.: *Buddhist Birth Stories.* Vol. 1, London, 1880.

'The Sambodhi in Ashoka's Eighth Edict'. *The Journal of the Royal Asiatic Society,* 1898, pp. 619-22.

Rienecker, F.: *Das Evangelium des Markus.* Wuppertal, 1971

Riesner, R.: *Jesus als Lehrer, eine Untersuchung zum Ursprung der Evangelien-Überlieferung.* Tubingen, 1988 (3rd Ed.)

Riesner, R.: 'Jesus as Preacher and Teacher'. In: Wansbrough, H. (Ed.), *Jesus and the Oral Gospel Tradition.* Sheffield, 1991, pp. 185-210.

Robertson, A.: *Die Ursprunge des Christentums.* Stuttgart, 1965.

Robinson, J. M. and Koester, H. (Ed.): *Trajectories Through Early Christianity.* Philadelphia, 1971.

Rohrborn, K. (Ed.): *Eine uigurische Totenmesse. Berliner Turfantexte II.* Berlin, 1971.

Roth, C.: *Geschichte der Juden.* Stuttgart, n.d.

-: *The Dead Sea Scrolls. A New Historical Approach.* Oxford, [illegible]

Ruckstuhl, E.: *Die Chronologie des Passion und des Letzten Mahles Jesu.* Einsiedeln, 1963.

Rudolph, K.: *Die Gnosis.* Gottingen, 1990 (3rd Ed.).

Salomon, R.: 'Epigraphic Remains of Indian Traders in Egypt'. *Journal of the American Oriental Society,* 111, 1991, pp. 731-6.

Scheil, V. E.: 'Un nouveau sceau hindou pseudo-sumerien'. *Revue d' Assyriologie et d' Archeologie Orientale,* 22, 1925, pp. 56.

Schiffman, L.: 'The New Halakhic Letter (4QMMT) and the Origins of the Dead Sea Sect'. *Biblical Archaeologist,* 53, 1990, pp. 64-73.

Schlumberger, D.; L. Robert, A. Dupont-Sommer, E. Benveniste, 'Une bilingue greco-arameenne d' Asoka'. *Journal Asiatique,* 1958, pp. 1-48.

Schmidt, I. J.: *Über die Verwandtschaft der Gnostisch-Theosophischen Lehren mit den Religionssystemen des Orients, vorzuglich dem Buddhismus.* Leipzig, 1828.

Schneider, C.: Kulturgeschichte des Hellenismus. Vol. I. Munich, 1967, pp. 808-901.

Schomerus, H. W.: *Ist die Bibel von Indien abhangig?* Munich, 1932.

Schroeder, L. v.: *Pythagoras und die Inder. Eine Untersuchung uber die Herkunft und Abstammung der Pythagoreischen Lehren.* Leipzig, 1884.

Schumann, H. W.: *Der historische Buddha. Leben und Lehre des Gotama.* Cologne, 1986.

-: *Mahayana-Buddhismus. Die zweite Drehung des Dharma-Rades.* Munich, 1990.

Schutze, A.: *Mithras: Mysterien und Urchristentum.* Stuttgart, 1972.

Schwarz, G.: *Jesus 'der Menschensohn'. Aramaistische Untersuchungen zu den synoptischen Menschensohnworten Jesu.* Stuttgart, 1986.

-: *Wenn die Worte nicht stimmen. Dreissig Evangelienworte wiederhergestellt.* Munich, 1990.

-: *Fehler in der Bibel?* Munich, 1990.

-: *Die Bergpredigt - eine Falschung?* Munich, 1991.

Schwarz, G. and Schwarz, J.: *Das Jesus-Evangelium.* Munich, 1993.

Sedlar, J. W.: *India and the Greek World.* Totowa, 1980.

Seeberg, E.: 'Ammonios Sakas'. *Zeitschrift fur Kirchengeschichte,* LX, 1941.

Seydel, R.: *Das Evangelium von Jesu in seinen Verhaltnissen zu Buddha Sage und Buddha-Lehre.* Leipzig, 1882.

-: *Die Buddha-Legende und das Leben Jesu nach den Evangelien. Erneute Prufung ihres gegenseitigen Verhaltnisses.* Leipizg, 1884.

Smith, R.: *The Religion of the Semites.* London, 1894.

Snelling, J.: *Buddhismus.* Munich, 1991.

Sternbach, L.: 'Indian Wisdom and its Spread Beyond India'. *Journal of the American Oriental Society,* 92, 1972, pp. 97-123.

Streeter, B. H.: *The Buddha and the Christ.* London 1932.

Talmon, S.: 'Die Bedeutung der Qumranfunde für die judische Religionsgeschichte'. In: J. B. Bauer, J. Fink und H. D. Galter (Ed.). *Qumran. Ein Symposion.* Graz, 1993, pp. 117-72.

Teicher, J. L.: 'Die Schriftrollen vom Toten Meer - Dokumente der judisch christlichen Sekte der Ebioniten. *Zeitschrift fur Religionswissenschaft und Geistesgeschichte,* 1951, pp. 153-209.

Thundy, Z. P.: *Buddha and Christ.* Leiden, 1993.

Vendryes, J.: *La religion des Celtes.* Paris, 1948.

Vermes, G.: 'The Etymology of "Essenes"'. *Revue de Qumran,* 2, 1960, pp. 427-44.

Volney, C. F. von: *Die Ruinen oder Betrachungen uber die Revolutionen der Reiche.* Braunschweig, 1890 (11th Ed.)

Walhouse, M. J.: 'The Westward Spread of Some Indian Metaphors and Myths'. *The Indian Antiquary,* 8, 1879, pp. 162-4.

Wetering, J. van de: *Der leere Spiegel,* Munich, 1987.

Wheeler, M.: *The Indus Civilization.* Cambridge, 1968.

Winston, D.: 'The Iranian Component in the Bible, Apocrypha, and Qumran: A Review of the Evidence'. *History of Religions,* 1966, pp. 183-216.

Zurcher, E.: *The Buddhist Conquest of China.* Leiden, 1959.

ඉන්ද්‍ර : (සංස්කෘත) මුල් ඉන්දියානු දෙවියකි / වෛදික දේව සමූහයේ [illegible]

උපනිෂද් : (සංස්කෘත) පැරණි ඉන්දිය චින්තනය තුළට කර්මය, පුනර්භවය, බ්‍රහ්මන් සහ ආත්මන් සමඟ සහචරතාවයට පත්වීම වැනි සංකල්ප ඉතා සූක්ෂම ලෙස ඇතුළත් කරමින් සම්භාව්‍ය ඉන්දිය දර්ශනවාදය ස්ථාපිත කිරීමට මත්තුවූ පසු වෛදික යුගයේදී රචනා කරන ලද ගුප්ත ආගමික ග්‍රන්ථ

කර්මය : (සංස්කෘත) (පාලි) කම්ම / පුද්ගලයකුගේ ඉරණම සහ ඉදිරි ජන්මයන් තීරණය කරනු ලබන [illegible] සියලු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විපාකදීමේ නියමය.

ක්ෂත්‍රිය : (සංස්කෘත) (පාලි) ඛත්තිය / බ්‍රාහ්මණ කුලයට පසුව එන දෙවන උසස් ආර්ය කුලය. රදළයින් සහ රණ ශූරයින් එයට අයත් වේ.

ක්‍රිෂ්ණ : (සංස්කෘත) [illegible] මුල් [illegible] හින්දු ආගමට අයත් ජනප්‍රිය දෙවියකි. භගවත්ගීතාවේ ප්‍රධාන චරිතය මොහුය.

කොරමැන්ඩල් වෙරළ : අද තමිල්නාඩු යනුවෙන් හැඳින්වෙන (මැඩ්‍රාස්) නැගෙනහිර ඉන්දියානු වෙරළේ දකුණු ප්‍රදේශය

ඛුද්දක නිකාය : ධම්මපදයද ඇතුළත් සූත්‍ර පිටකයේ කොටසකි.

ගන්ධාරි ධම්ම පදය : ධම්මපදය [illegible]

ජාතක කථා : බුදුන් වහන්සේගේ පූර්ව ජන්මයන් පිළිබඳව පවතින මුල් බෞද්ධ කතාපුවත්

ජිම්නොසොෆිස්ට් : (ග්‍රීක) ඉන්දියාවේ විසූ දාර්ශනිකයින්/බුද්ධිමතුන් හැඳින්වීම පිණිස භාවිතා කරනු ලැබූ ග්‍රීක - රෝමන් වචනයකි.

ජෛනාගම : ක්‍රි. පූ. 8 වන සියවසේ විසූ පාර්ශ්ව (Parshva) සහ බුදුන් වහන්සේට සමකාලීනව විසූ මහාවීර විසින් ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායක් ලෙස සංවිධානය කරනු ලැබූ විමුක්තිය පිළිබඳ මුල් ඉන්දිය ආගම. [illegible] විරෝධී ශ්‍රමණ සමාජයක් ලෙස ගොඩ නගන ලදී.

[illegible] : (හීබෲ) 'ඉගැන්වීම්' / බැබිලෝන් යුගයට පසුකාලයේදී යුදෙව් [illegible] නීති [illegible] සහ ආගමික සම්ප්‍රදායන් වල එකතුවකි.

ටෝරා (Torah) : (හීබෲ) 'ඉගැන්වීම' / [illegible] මෝසෙස්ගේ නීතිය

ඩයස්පෝරා : (ග්‍රීක) පලස්තීනයෙන් පිට [illegible] යුදෙව් ජාතික [illegible]

තණ්හා : (පාලි) (සංස්කෘත) තෘෂ්ණාව / [illegible]

ත්‍රිකාය : (සංස්කෘත) ත්‍රිවිධ කාය / මහායාන බුද්ධාගමේ [illegible] ධර්මකාය [illegible] සම්භෝගකාය [illegible] හැඳින්වේ

ත්‍රිපිටකය : (සංස්කෘත) (පාලි) තිපිටක 'තෙවදෑරුම් [illegible]' / [illegible] සූත්‍ර, විනය සහ අභිධර්ම [illegible] බුද්ධ [illegible]

ත්‍රිරත්නය : (සංස්කෘත) 'තෙරුවන්' / බුද්ධ, ධම්ම, සංඝ

ත්‍රිශික්ෂා : (සංස්කෘත) ශීල, සමාධි, ප්‍රඥා යනුවෙන් හැඳින්වෙන බෞද්ධ භික්ෂූන් විසින් අනුගමනය කළයුතු ත්‍රිත්ව විනය [illegible]

ථේර : (පාලි) (සංස්කෘත) ජ්‍යෙෂ්ඨ ස්ථවිර / [illegible] භික්ෂුව / ථේරවාද බුද්ධාගමේ පදවියකි

ථේරවාද : (පාලි) (සංස්කෘත) ස්ථවිරවාදය / ජ්‍යෙෂ්ඨයින්ගේ ඉගැන්වීම් / [illegible] ගිනිකොණ දිග ආසියාවේ පැතිර පවතින හීනයාන [illegible] ආරක්ෂාව පවතින මුල් ඉගැන්වීම්

දීපවංශය : දිවයිනේ ඉතිහාසය / ක්‍රි. ව. 400 දී පමණ රචනා කරන ලද ශ්‍රී ලංකා දිවයින පිළිබඳ වංශ කතාවකි. ක්‍රි. ව. 500 දී පමණ මහානාම නමැති භික්ෂුවක් විසින් රචනා කරන ලද මහාවංශය (මහා වංශකතාව) ලියාතිබෙන්නේ මෙම දීපවංශය පදනම් කරගෙනය

දීඝනිකාය : සූත්‍ර පිටකයේ කොටසකි

දෙමළ : ලෝකයේ පැරණිතම ලිඛිත භාෂාවක් වන [illegible] දකුණු ඉන්දියාවේ වාසය කළ ද්‍රවිඩ මිනිසුන් හැඳින්වීම සඳහා [illegible]

ද්‍රවිඩ : උසස් සංස්කෘතියක් පැවති ඉන්දියාවේ වාසය කළ ප්‍රාග්-ආර්ය ජන කොටසක්. ආර්යයන් පැමිණ [illegible] ඔවුන් දකුණු දිග ප්‍රදේශවලට පලවා හරිනු ලැබූහ. [illegible] කුල වලට අයත් පුද්ගලයින් ලෙස හැඳින්වූහ. දෙමළ, තෙලිඟු, [illegible] සහ මලයාලම් යනාදී භාෂා ද්‍රවිඩ භාෂා ලෙස සැලකේ

ධම්මපදය : (පාලි) (සංස්කෘත) ධර්මපද / සූත්‍ර පිටකයේ ඛුද්දක නිකායට අයත් කොටසකි. බුදුන් වහන්සේගේ ප්‍රකාශ ඇතුළත් ගාථා සංග්‍රහයකි. මුල් බුද්ධාගමට සහ ථෙරවාද බුද්ධාගමට අයත් වැදගත් ධර්ම ග්‍රන්ථයක් ලෙස සැලකේ

ධර්මය : (සංස්කෘත) (පාලි) ධම්ම / සත්වල පාලනය වන සදාකාලික විශ්ව නියමය / සදාචාරාත්මක නීති සහ ආගමික ඉගැන්වීම් වශයෙන් මිනිසුන් අතර ප්‍රකාශයට පත්කරන ධර්මතාවය / බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම හැඳින්වීම සඳහා ධර්මය යන වචනය යොදනු ලැබේ.

ධර්ම චක්‍රය : (සංස්කෘත) (පාලි) ධම්මචක්ක / ධර්මය සංකේතවත් කරන ගරාදි අටකින් යුක්ත රෝදය / බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් වල සංකේතය

ධර්මකාය : (සංස්කෘත) සියලුම බුදුවරු සහ සත්වල ඇතුළත් බුදුන් වහන්සේගේ විශ්ව ශරීරය / ත්‍රිකාය සහ ආදි-බුද්ධ යන වචන බලන්න.

ධ්‍යානි බුද්ධ : (සංස්කෘත) භාවනා කිරීමේදී අත්දැකිය හැකි 'සම්භෝගකාය' ට අයත් දෙව් ලොව වාසය කරන බුදුවරු පස් දෙනා

ධ්‍යානි බෝධිසත්ව : (සංස්කෘත) ධ්‍යානි බුදුන් වහන්සේගේ ආධ්‍යාත්මික පිළිබිඹුවක් ලෙස පහළවන බෝධිසත්වයන් වහන්සේ / උදාහරණ : අමිතාභ බුදුන්ගෙන් පිළිබිඹු වන අවලෝකිතේශ්වර බෝසතාණන් වහන්සේ [illegible]

නිදාන කථා (පාලි) : ක්‍රි. ව. පස්වන සිය වර්ෂයේදී බුද්ධඝෝෂ නමැති භික්ෂුවක් විසින් පාලි භාෂාවෙන් රචනා කරන ලද බුදුන්වහන්සේ පිළිබඳව පවතින පැරණිතම චරිතාපදාන ලෙස සැලකෙන කථා ප්‍රවෘත්ති

නිර්මාණ කාය : (සංස්කෘත) මෙලොවට පහළවූ බුදුවරයකුගේ ශරීරය [illegible] බුදුන් වහන්සේ, ත්‍රිකාය සහ මනුෂි බුද්ධ පිළිබඳව ද බලන්න.

නිර්වාණය : (සංස්කෘත) (පාලි) නිබ්බාන : [illegible] දුක්ඛ සහ [illegible] සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රහීන කිරීමෙන් ඇතිවන [illegible]

[illegible] : ක්‍රි. පූ. 6 වන සිය වර්ෂයේ විසූ ඉන්දියානු [illegible]

පාටලිපුත්‍රය : (සංස්කෘත) ක්‍රි. පූ. [illegible]

පංචශීලය : බුදු දහමේ ඇතුළත් මූලික සදාචාරාත්මක නියමයන් [illegible] ප්‍රාණඝාතය, සොරකම් කිරීම, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීම, බොරු කීම සහ රහමෙර පානය කිරීම යන [illegible] වලින් වැළකීම ඇතුළත් වේ

පාතිමොක්ඛ : (පාලි) (සංස්කෘත) ප්‍රාතිමෝක්ෂ විනය පිටකයේ කොටසකි. භික්ෂූන් වහන්සේලා විසින් සෑම දෙසතියකට වරක් [illegible] කරමින් කියවනු ලබන ආගමික ජීවිතය පිළිබඳ නීති රීති සමූහයකි

පාලි : ථෙරවාදී බුදු දහමේ ත්‍රිපිටකය සම්පූර්ණයෙන්ම ලියා ඇති පැරණි ඉන්දීය [illegible] භාෂාවකි (ප්‍රාකෘත)

පාලි ත්‍රිපිටකය : ථෙරවාදී බෞද්ධයින් විසින් [illegible] ලංකාවේ භාවිතාවන ත්‍රිපිටකයේ පාලි සංස්කරණය

පුරාණ : (සංස්කෘත) පුරාණෝක්ති, ජනප්‍රවාද සහ ඓතිහාසික කථා ප්‍රවෘත්ති සංග්‍රහයකි

ප්‍රඥාව (සංස්කෘත) (පාලි) පඤ්ඤා : 'බුද්ධිය, දැනීම, අවබෝධය' / බුදුන් වහන්සේගේ ධර්මය [illegible] බුද්ධිය සහ අවබෝධය [illegible] මහායානිකයින් සලකති

ප්‍රාකෘත : ථෙරවාද (පාලි ත්‍රිපිටකය) සහ [illegible] සඳහා භාවිතා කරනු ලැබූ සංස්කෘත භාෂාවෙන් [illegible] භාෂා

බෝධි : අවබෝධය / සත්‍යය අවබෝධ කර ගැනීම

බෝධිසත්ව : (සංස්කෘත) සත්‍යය අවබෝධ කරගත් තැනැත්තා / දුක් විඳින සත්වයා කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් නිවන් සැප ලැබීම ප්‍රමාද කරනු ලැබූ සත්‍යය අවබෝධ කරගත් ධාර්මික පුද්ගලයා / මහායාන බුද්ධාගමේ අපේක්ෂිත උසස්ම තත්වය බෝධිසත්වයකු බවට පත්වීමය. මෙය හීනයාන බුදු දහමේ එන 'අරහත්' තත්වයට වඩා වෙනස්ය.

බ්‍රහ්ම : (සංස්කෘත) හින්දු ආගමේ දෙවියෙකි. බ්‍රහ්ම -විෂ්ණු-ශිව යනුවෙන් දැක්වෙන ත්‍රිමූර්තියේ ඇතුළත් ලෝකය මැවූ තැනැත්තා

බ්‍රහ්මන් : (සංස්කෘත) හින්දු ආගමේ (වේදාන්ත) දැක්වෙන පරමාත්මය සමස්ත ආත්මය - සමස්ත පැවැත්මේ ආරම්භය

බ්‍රාහ්මණ : (සංස්කෘත) ක්‍රි. පූ. 1000 දී පමණ වේද ග්‍රන්ථවලට එකතු කරන ලද පරිශිෂ්ට කොටස් උපග්‍රන්ථ. පුද්ගලයා සහ අභිචාර විධි පිළිබඳ විවරණ මෙන්ම දේව ධර්මය පිළිබඳ කරුණු ඇතුළත් සූක්ත දේශනා

බ්‍රාහ්මණයින් : කුලභේදය මත පදනම් වූ ආර්ය සමාජයේ විසූ පූජකයින් සහ පණ්ඩිතයින් අයත් වූ උසස්ම කුලයට අයත් පුද්ගලයින්

බ්‍රාහ්මණ ආගම : සම්මත හින්දු ආගමේ වර්ධනයේ එක් අවස්ථාවකි. (වේද ග්‍රන්ථවල සඳහන් වන සිද්ධාන්ත පිළිබඳ අදහස් සහ බ්‍රාහ්මණ කුලයේ පූජකවරුන්ගේ අධිකාරිත්වය පිළිගත් ගුරුකුලය) ක්‍රි. පූ. 600 - ක්‍රි. ව. 400 කාලයේදී පමණ වෛදික දෙවිවරු හින්දු දර්ශන වාදයට අනුව වර්ග කරනු ලැබිය. එමෙන්ම හින්දු ආගමේ බ්‍රාහ්මණ මූලධර්ම වර්ධනය වීමද මෙකල සිදුවිය

භික්ඛු (පාලි) භික්ෂු (සංස්කෘත) (ස්ත්‍රී ලිංග - භික්ඛුණී/භික්ෂුණී) සංචාරක පැවිද්දන් : බෞද්ධ පැවිද්දන් හැඳින්වීම සඳහා යොදන නාමයි

මජ්ඣිම නිකාය : සූත්‍ර පිටකයේ කොටසකි

මලබාර වෙරළ : අද කේරල ප්‍රාන්තය නමින් හැඳින්වෙන ඉන්දියාවේ බටහිර වෙරළේ දකුණු කොටස

මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රය : (පාලි) සූත්‍ර පිටකයේ (දීඝ නිකාය) කොටසකි. බුදුන් වහන්සේගේ ජීවිතයේ අවසාන දින කීපය සහ උන්වහන්සේගේ පරිනිර්වාණය පිළිබඳ තොරතුරු, මෙහි ඇතුළත් වේ

මහාභාරතය : (සංස්කෘත) හින්දු ආගමට [illegible] ඉන්දියානු වීර කාව්‍යයකි. [illegible] 18 ක් ඇත් වේ

මහාවග්ගය : ආශ්‍රමික ජීවිතය පිළිබඳ නීති රීති සහ [illegible] විනය පිටකයේ පළමු කොටස

මහායානය : සියලු සත්වයින් දුකින් මුදවා ගැනීම සඳහා [illegible] බෞද්ධ ගුරුකුලය. මීට පටහැනිව පවතින 'හීනයාන' [illegible]

මහාවංශය : දීපවංශය බලන්න

මහාසාංඝික : (සංස්කෘත) මහා සංඝයා සහ [illegible] බෞද්ධ ගුරුකුලයකි. මහාසාංඝික නිකාය මහායානය [illegible]

මනුෂි බුද්ධ : (සංස්කෘත) [illegible] සිටින බුදුන් වහන්සේ

මිත්‍ර : (ග්‍රීක) ඉන්දු-ඉරාන දේවතාවුන්ගේ කෙනෙකි. [illegible] පැවති සමයෙහි රෝම අධිරාජ්‍යයේ ප්‍රචලිතව පැවති [illegible] ගැලවුම්කාරයා ලෙස සලකනු ලැබීය.

මුද්‍රා : (සංස්කෘත) සංකේතාත්මක [illegible] අත් සහ ඇඟිලි පිහිටුවීම

මෛත්‍රී බුදුන් : (සංස්කෘත) (පාලි) මෙතේ බුදුන් / මහා කාරුණික. අනාගතයේදී පහළවන බුදුන් වහන්සේ

යජුර් වේදය : (සංස්කෘත) වේද ග්‍රන්ථවල කොටසකි

යෝග : (සංස්කෘත) ප්‍රාග් ආර්ය යුගයේදී [illegible] විමුක්තිය ලබාගැනීම සඳහා [illegible] ශාරීරික ඉරියව් පිහිටුවීම, ඉන්ද්‍රිය පාලනය, සහ [illegible] ඇතුළත් වේ.

රාමායනය : (සංස්කෘත) මහාභාරතයට අමතරව [illegible] වීර කාව්‍යයකි

රිග් වේදය : (සංස්කෘත) රිග් වේදය දැනට ඉතිරිව ඇති පැරණිතම ඉන්දීය ආගමික ග්‍රන්ථය. [illegible] වල පළමුවන කොටස / දෙවියන් සඳහා ගායනා කරන ලද ස්තෝත්‍ර එහි ඇතුළත්ය

ලලිත විස්තරය : (සංස්කෘත) බුදුන් වහන්සේ යනු දෙව්ලොවින් පැමිණ, [illegible] විස්තර කරන. බුදුන් වහන්සේගේ ජීවිතය පිළිබඳ පුරා වෘත්තයකි

වරුණ : (සංස්කෘත) පුරාණ ඉන්දීය (වෛදික) දෙවියෙකි. පර්සියානු [illegible] සමානය

විනය පිටකය : 'භික්ෂු විනය පිළිබඳ කරුණු' / බෞද්ධ පැවැත්ම පිළිබඳ විනය නීති රීති ඇතුළත් ත්‍රිපිටකයේ පළමුවන කොටස

විෂ්ණු : (සංස්කෘත) හින්දු දෙවියෙකි. බ්‍රහ්ම, විෂ්ණු, ශිව යනුවෙන් හැඳින්වෙන ත්‍රිමූර්තියේ කොටසකි. [illegible] හින්දු ආගමට අනුව විෂ්ණු යනු රාම සහ ක්‍රිෂ්ණාගේ ස්වරූපයෙන් ලොව පහළවූ දෙවියකු ලෙස සලකා වැඳුම් පිදුම් කරනු ලැබේ

විහාරය : බෞද්ධ ආශ්‍රමය

වේදය : (සංස්කෘත) 'දැනීම' / පුරාණ ඉන්දියාවේ පැවති සමස්ත ශුද්ධ ලියවිලි සම්භාරය. එය රිග් වේදය (දෙවියන්ට ගයන ස්තෝත්‍ර) සාම වේදය (ගීතිකා) යජුර්වේදය (පිළිපූජා කිරීමේදී ගායනා කරන ගීත) අතර්වවේදය යනුවෙන් කොටස් හතරකින් යුක්තවේ

වේදාන්ත : (සංස්කෘත) උපනිෂද් ග්‍රන්ථ මුලදී හඳුන්වනු ලැබූ නාමය / මධ්‍යතන යුගයේදී ආධ්‍යාත්මික විද්‍යා රාශියක් හැඳින්වීම සඳහා මෙම පදය යොදාගනු ලැබිය. ක්‍රි. ව. 8 වන ශත වර්ෂයේදී අද්වෛත වාදය - ද්විත්වයක් නොමැතිය යන අදහස එයට ඇතුළත් වේ

සරතුස්ත්‍ර : සොරෝඇස්ටර් - ක්‍රි. පූ. 600 දී පමණ නැගෙනහිර ඉරානයේ විසූ පර්සියානු දිවැසිවරයෙකි. පර්සි ආගමේ නිර්මාතෘවරයා

සාක්‍යමුනි : (පාලි) ශාක්‍ය වංශයේ බිහිවූ ඥානියා / ඓතිහාසික වශයෙන් ලොව පහළ ශ්‍රී බුදුන්වහන්සේ හැඳින්වීමට යොදා ගන්නා ගුණවාචී විශේෂණ පදයකි

ශීලය : [illegible]

ශිව : (සංස්කෘත) හින්දු දෙවියෙකි. බ්‍රහ්ම, විෂ්ණු, ශිව යනුවෙන් හැඳින්වෙන ත්‍රිමූර්තියේ කොටසකි

ශ්‍රමණ : (සංස්කෘත) (පාලි) සමණ / [illegible]

සමාධි : (සංස්කෘත) භාවනාව, ධ්‍යානය, [illegible] ඒකාග්‍රතාවය

[illegible] : (සංස්කෘත) [illegible]

සම්භෝගකාය : (සංස්කෘත) [illegible] බුදුන් වහන්සේගේ / ශරීරය [illegible]

[illegible] : (සංස්කෘත) පැරණි ඉන්දීය [illegible]

[illegible] : විවිධ ආගමික [illegible] දර්ශනයකි

සංඝ : බෞද්ධ [illegible] සමාජය / ත්‍රිරත්නය

සංසාරය : (සංස්කෘත) [illegible] ලෝකය, නැවත නැවත ඉපදීම

සංස්කෘත : ලතින් සහ ග්‍රීක් භාෂාවලට සම්බන්ධ පැරණි [illegible] ඉහළ සමාජයේ භාවිතාවූ භාෂාව / [illegible] ජීවමානව භාවිත වේ.

[illegible] ගුහාරංචියේ පොත් : [illegible] ගුහාරංචියේ පොත්

සිබිල් : (ලතින්) සිබිල්ලා / [illegible]

දේ කීමට හැකිවූ ජාතියකි.

සුඛාවතිය : (සංස්කෘත) 'බුද්ධ දේශය' අමිතාභ බුදුන් වහන්සේ විසින් ගොඩ නගන ලද පාරාදීසය

සූත්‍ර පිටකය : (පාලි) (සංස්කෘත) සුත්‍ර පිටකය : බුදුන් වහන්සේගේ දේශනා එකතුවකි. බුදුන් වහන්සේගේ මූලික ඉගැන්වීම් පිළිබඳ වාර්තාගත ඇතුළත් ත්‍රිපිටකයේ දෙවන කොටස / 'නිකාය' යනුවෙන් හැඳින්වෙන ප්‍රධාන කොටස් 5 ක් එය ඇතුළත් වේ

සුල්ව සූත්‍ර : යාග හෝම පැවැත්වීම සඳහා ස්ථානයක් පිළියෙළ කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් පැරණි ඉන්දීය සංග්‍රහයකි

සූත්‍ර : (සංස්කෘත) (පාලි) සුත්ත : බුද්ධධර්මයට අනුව බුදුන් වහන්සේගේ දේශනා සූත්‍ර වශයෙන් හැඳින්වේ. හින්දු ආගමට අයත් ආගමික සහ දාර්ශනික ඉගැන්වීම් ඇතුළත් කොටස් සූත්‍ර වශයෙන් හැඳින්වේ.

සෙන් : (ජපන්) සංස්කෘත ධ්‍යාන (චීන 'චාන්'). 'භාවනාව' භාවනාව කේන්ද්‍ර කරගත් මහායාන ආගමික ක්‍රියාමාර්ගයකි.

ස්ථවිර, ස්ථවිරවාදය : (සංස්කෘත) ථෙර, ථෙරවාද යන වචන බලන්න

ස්තූප : (සංස්කෘත) (පාලි) ථූප : බුදුන්වහන්සේගේ හෝ වෙනත් මහාරහතන් වහන්සේ නමකගේ ධාතු නිධන් කර ගොඩනගා ඇති ගෝලාකාර ශිඛරයකි. පුරාණ ඉන්දියාවේ පැවති කඳු වන්දනා කිරීමේ අභිචාර ක්‍රම වලින් ප්‍රභවය වූ වන්දනා ක්‍රමයකි. පැරණි බෞද්ධ ස්තූප වලින් විශ්වය සංකේතවත් කර තිබේ.

හිතෝපදේශය : පංචතන්ත්‍රය නමැති කථා සංග්‍රහය අනුසාරයෙන් පසුකාලීනව රචනා කරන ලද පොතකි.

හීනයානය : 'කුඩා යානය'. / මහායාන අදහස් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූ මුල් බුදු දහම පිළිබඳ ගතානුගතික ගුරුකුලය දැනට පවතින එකම හීනයාන ගුරුකුලය ථෙරවාදී බුදු දහමයි.

ස්ථාන නාම සූචිය

අ
අකාඩ් 48
අචිරවතී 145
අමරාවතී 142
අමුරි 48, 54
අම්රිත්සාර් 85
අයින්ගෙක්කා 315
අරාබිය 62, 73, 101-103
අරිකමේඩු 105, 106
ආර්කෝසියාව 55
ආර්මේනියාව 73
ඇතන්ස් 74, 83, 106, 249
ඇනටෝලියාව 56, 59-61
ඇෆ්ගනිස්ථානය 55, 60, 67, 73, 85, 90, 95, 250, 251
ඇරෙසො 106
ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාව 35, 39, 99-101, 107, 116, 127, 203, 244, 259-262, 264, 266, 269, 272, 273, 275, 280, 293, 299, 348
ඇසේනියාව 73
ඈරකෝසියාව 87

ඉ
ඊජිප්තුව 48, 49, 61, 67, 73, 77, 101, 109, 157, 161, 210, 258, 262, 272, 278, 280, 335, 336, 342, 360
ඉතියෝපියාව 103
ඉන්දු චීනය 103
ඉන්දු ගඟ 46, 48, 64, 66, 82, 97, 274, 276
ඉන්දු නිම්නය 31, 48, 51, 55, 56, 69, 72, 77, 83, 84, 87, 276, 279
ඉන්දුනීසියාව 103

[illegible]

කපිලවස්තු 17
කිසිසි 274
කප්පදෝසියාව 260
කයිරෝ 157
කර්මානිය 101
කල්වන් 277
කාබුල් 254
කාර්තේජ් 98
කාර්සකස් 102
කාලිංග 93-95
කාශ්මීරය 274
කාසි 91, 274
කැම්බේ බොක්ක 55
කැලිකට්/කොෂිකොඩ් 101
කිෂ් 50
කුම්රාන් 157, 237, 245, 263, 284-287, 292, 299-304, 305-321, 323, 324, 326-328, 330, 331, 336
කල්ලි 54
කුසිනාරා 91
කෙන්ත් 73, 102, 338
කේරලය 107, 108
කොචින් 107
කොරින්ති 54
කොන්ස්තන්තිනෝපල් 134
කොප්ටෝස් 101
කොප්තන් 55
කොරමැන්ඩල් වෙරළ 97, 103, 105
කෝසල 23, 237, 274, 275
ක්‍රොකාලා 86
ක්‍රීටය 52
ක්සිලෙනොපොලිස් 86

ග
ගන්ධාර 31, 83, 92, 97, 99, 105 108, 135, 269, 273, 274, 276 278, 279, 350, 353, 354
[illegible] 14 [illegible] 18, [illegible], 91,
100, 141, 246, 274, 279
ගැරිසිම් 148
ගැලීලි 11, 175, 209, 210, 215, 236, 237, 281, 296, 301
ගුජරාට් 28, 55
ගුන්ඩස්ප්‍රජ් 57
ගෙඩ්‍රොසියාව 102
ගෝර්ඛා 72
ගෝර්ඩ් 237
ගෝල් 57, 335
ග්‍රීසිය 33, 46, 89, 105, 251, 254, 255, 342

ච
චන්ද්‍රනගර් 39
චර්චට් පර්ඩ් 309
චෙනාබ් 85
චීනය 45, 46, 68, 72, 102, 276, 358

ජ
ජුදා 70, 75, 209, 210, 236, 283, 293, 296, 299, 302
ජපානය 358
ජුලියොපොලිස් 101
ජුන්නාර් 85
ජෙරුසලම 11, 70, 107, 120, 123, 125, 148, 149, 167, 208, 211, 212, 215, 222, 309, 310, 330
ජෙරිකෝ 211, 304, 308
ජෝර්දානය 211, 216, 233, 236, 242, 243

ට
ටයර් 63
ටයිග්‍රිස් 46, 48, 54, 72, 297
ටයිබීරියාව 8
ටර්ෆාන් 351
[illegible] 106
ටැලිකොට් 254
[illegible] 335
ටිල්මුන් 65
ටෙල් අමර්නා (අක්නු නැත්) 50

ඩ
ඩැමස්කස් 11, 286, 300, 301, 306, 312, 316
ඩිමුරයික් 102
ඩෙකාපොලිස් 296, 305, 329
ඩෙන්ඩෙරා 259, 335

ත
තරිම් නිම්නය 276, 351
තක්ෂිලා 84, 85, 87-89, 92, 99, 108, 252, 254, 260, 261, 273,-280, 350
තාකොට් 276
තාර් කාන්තාරය 59
තාර්සිස් 62, 63, 65
තිනායි 102
තුර්කිය 61
තෙසලෝනිකා 53, 54
තිබෙට් 335

න
නම්මඩියෝස් 102
නයිල් 46, 48, 62, 77, 85, 99-101, 335
නහල් මිශ්මාර් 309
නහල් හිවර් 309
නාසරෙත් 3, 4, 325
නාලන්ද 28
නැග් හමඩි 159, 161-163
නිප්පූර් 335
නිනිවේ 67, 91
[illegible] 53
නෙල්කින්ඩා 102, 202
[illegible] 60
නේපාලය 27, 236
නෙස්ටෝරියානු 19, 229

ප
පන්ජාබ් 48, 49, 52, [illegible], 87, 89, 90, 104, 259
පර්සියාව 45, 61, 83, 88, 108, 111, 252, 255
පලස්තීනය 41, 47, [illegible], 62, 70, 73, 104, 113, 116, [illegible], 129, 158, 159, [illegible], 178, 189, 194, [illegible], 230, 247, 254, [illegible], 283, 284, 287, 291, 293, [illegible], [illegible], 311, 318, [illegible]
පාකිස්තානය 48, 49, 55
පාටලීපුත්‍ර 88, 90, 92, 275
පාර්තියාව 98
පැල්මයිරා 254, 255, 279, 357
පැරිස් [illegible]
පුල්-ඉ-දරුන්ටේ 263
පුෂ්කලාවතී 273, 274
පීරු 67
පෙට්‍රා 237
පෙශාවර් 31, 278
[illegible] 255
[illegible] 355
[illegible] 105

[illegible]
[illegible] 53, 54, [illegible]
[illegible] 51

[illegible] 165
[illegible] 274
බරණැස් 17, 20
බරුගාසා 102, 103
බර්ස් නිම්රුඩ් 55, 68
[illegible] 66
[illegible]
බාර්බරිකොන් 102, 280
බැක්ට්‍රියාව 55, 84, 102, 274, 302
[illegible] 109
බැබිලෝනියාව 51, 52, 55, 60, 68- 70, 72, 73, 82, 86, 107, 111, 274, 302
බිත්නියාව 6
බිහාර් 17
[illegible] 281, 330
බුද්ධගයාව 19, 20, 90, 96, 105, 256
[illegible] 276
බෙරනයිස් 100, 101
[illegible] 277
බොගැස්කෝයි 60
[illegible] 55
[illegible] 102

ම
[illegible] 65, 66
මගධ 17, 23, 29, 31, 89-91, 96, 138, 274, 275
මධ්‍යධරණී 12, 47, 55, 62, 65, 72, 74, 105, 106, 113, 253, 335
[illegible] 274, 276
[illegible] 101
[illegible] 97, 100, 105, 107
[illegible] 101
[illegible] 210, 217
[illegible]
මාර්සේ 58
මැඩ්‍රාස් 108, 109
මැසිඩෝනිස් 261, 264, 277, 280, 282, 293
මැසෝනාලන්තය 73
මැංගලෝර් 101
මිතානිය 60
මින්නගර් 102
මියුසියෝන් 99, 100
මුන්ඩිගැක් 54
මුරසිමා අත් 309
මුසිරිස් 101, 102, 107-109
මෙම්ෆිස් 258-260, 262
මෙමරෙන්වා 258
මෙලුහා 70
මෙසපොතේමියාව 49, 51, 52, 54, 56, 58, 65, 69, 71, 72, 83, 97, 108, 254, 255, 280
මොහෙන්දජාරෝ 51, 58

ය
යුෆ්‍රටීස් 52, 54, 56, 72, 88, 301

ර
රවී 85
රාජ්ගිර / රජගහ 23, 24, 27, 91, 274
රාජස්ථාන් 38, 56
රූපාර් 48
රුවන්වැලි සෑය 261
[illegible] 58
රෝමය 6, 34, 98, 105, 211, 215, [illegible], 342

ල
[illegible] 101
[illegible] නිර්මාණය 253, 254

[illegible] 336
ලිබියා 72
ලුම්බිනි 17, 122
ලියුක් කෝම් 101
ලෝදල් 55

ව
වෙසාලි (විශාලා) 30, 91, 276
විදේහ 89
විජපට්ටනම් 106

ශ
ශ්‍රී නගර් 31, 109, 274
ශ්‍රී ලංකාව 40, 89, 100, 103, 135, 276
ශ්‍රාවස්ති 23

ෂ
ෂාබස්ගාරි 255

ස
සට්කැජන්දෝර් 48
සමාරිය 148, 156, 283
සරස්වතී 59
සාරි ඉ-සොක්තා 54
සාරානාත් 91
සාන්-ඩි-ටුම්ප් 54
සාංචි 105, 142, 143
සිකාර් 148
සිම්ලා 48
සිරියාව 39, 41, 70, 83, 96, 104, 105, 108, 116, 247, 254, 261, 279, 284
සිගෙරස් 101
සිගිරිය 278, 331
[illegible] 48
[illegible] 102
සූසා 50
[illegible] 270
[illegible]
[illegible] 97, 99, 276

හ
හයිඩැස්පස් 85
[illegible] 60
[illegible] 274
හින්දුකුෂ් 34, 84
හිමාලය 276
හෝර්මුස් 83

පුද්ගල නාම සූචිය

අ
අක්බාර් 40
අගනාවම්බිස් - නිකොල්ස්කි 67
අජාසත් 23
අමුන් 335
අමිති 84
අශෝක 30, 97-98, 100, 134, 135, 247, 251-255, 256-259, 262, 266, 269-273, 275-279, 283, 291, 292, 304, 355
අශ්වඝෝෂ 25
අසිත 121, 122-124, 230
ආකිමෙනිඩිස් 69, 255, 274
ආමුනම් 117, 148, 265
ආනන්ද 24, 25, 30, 147, 349
[illegible] 104
[illegible] 11 [illegible]
[illegible] 18
[illegible] 74
ඇනැක්සිමැන්ඩර් 75
ඇන්ටියෝකස් 88, 96, 97, 100, 270, 294, 296
ඇන්ටිගෝනස් ගොනාටස් 97
ඇන්ටිගෝනස් 297
ඇනකෙනොගොස් 82
ඇම්මෝනියස් සක්කාස් 344
ඇමෙඩ්ර්, ආර්. සී. 115, 178, 220, 221
ඇරිස්ටෝටල් 35, 82, 144
[illegible] 73
ඇරිස්ටොබියුලස් 35, 36, 296
ඇලෙක්සැන්ඩර්-එපිරස්හි 97
ඇලෙක්සැන්ඩර්-කොරින්ත්හි 97
ඇලෙක්සැන්ඩර් පොලිහිස්ටර් 77, 105
ඇලෙක්සැන්ඩර්, මහා 66, 82, 84-89, 92, 98, 106, 259, 293
ඇල්බිරෝනස් 70, 77

ඉ
ඉබ්-සින් 66
ඉක්ෂ්වාකු 17
ඉන්ද්‍ර 59, 60
ඉරටෝස්තිනිස් 100
ඉරේනියස් 9, 11, 347

ඊ
ඊශනාත් 265, 295, 324

උ
උද්දකරාම පුත්‍ර 18, 234
උපගුප්ත 256
උත්තර 276
උපමද්දකයා 148

එ
එලිජා 43, 130, 349
එම්පිඩොක්ලීස් 74, 78, 330
එපමේනයිඩ් 329
එලියස් ගැලුස් 101

ඔ
ඔගස්ටස් 105, 106, 279
ඔගස්ටින් - රුඩොල්ෆ් 330
ඔනියස් 112, 300
ඔරිජන් 7, 203, 308, 343, 344, 346, 347, 355
ඔල්ඩන්බර්ග්, එච්. 25

ක
කැලනොස් 89, 106
කාලාම්, ඒන්. 144
කබීර් 40
කපිල 80
කනිෂ්ක 144
කාශ්‍යප 142, 144
කැන්ට්, එම් 80
කැරකැල්ලා 107
කැසියන් 335, 336
කැලිෆෝනියාව 170
කැස්පර් 354
කර්ටියස් රූෆස් 84
ක්ලෙමන්ට් 76, 203, 260, 343
ක්ලෙයාකස් 6
ක්ලොපන්බර්ග්, ජෝන් 168
කේස්මාන් 13
කොන්ෆියුසියස් 43
කොන්ස්ටන්ටයින් 341
කොන්ස්, ඊ. 163
කෝවිලය 90
කෝසම්බෝගේ 75

ග
ගාර්බි, ආර්. 42, 76, 123, 145
ගමාලියල් 11
ගුන්කෙල් 13
ගාර්සියා මාටිනස්, එෆ්. 312
ගුන්ඩෙෆෝර් 354
ගොතේ 3
ගොන්ඩොෆෝරස් 108, 354
ගෝර්ඩියන් 343
ග්‍රිම්, ඊ. 13

ච
චන්ද්‍රගුප්ත 88-91, 232
චැම්පොලියන් 252
චිංකි-හු-ඇන්-චි - 276

ජ
[illegible] 8
ජස්ටින් 334
ජැකොලියට්, එල්. 39-41, 42
ජැක්සන් [illegible] 45-46, 47
ජෙරමියා 43, 130, 349
ජෙරම් 7
ජිනා 27
ජීවක 276
[illegible] 40
ජෝසෆස් 312
ජොහුවා 56, 211-213, 214, 349
ජොහුවා [illegible] 211
ජෝන්-ඩ්‍රැක්ස්මිකස් 121
ජොහාන් [illegible] 348-9
ජොහාන් [illegible] 7, 130, 211, 225, 229, 233-238, 304, 312, 336, 339
ජුඩාස් 190, 296

ට
ටයිලර්, ජේ. එල්. 123
ට්‍රයිබොනියස් 6
ටැසිටස් 6
ටිල්මන් [illegible] 68, 70
ටිබුල් 40
ටෙමියන් 9, 347
ටොලමි 98-100, 294, 298
ටොලමි [illegible] 96, 97, 100, 259, 262, 270
ටොලමි [illegible] 39

ඩ
[illegible] 96, 275, 305
[illegible] 175
[illegible] 104
[illegible] 74, 78
[illegible] 96, 270
[illegible] 260

ද්‍රෙෆොන්-ශෙස්බිජ්, ඒ. 303-4
ඩේරියස් I 72, 86
ඩේරියස් හිස්ටැස්පස් 72, 82, 83
ඩේවිඩ් 62, 63, 65, 354
ඩේවිස්, රීස් 104
ඩොයිජන් සෙන්ජි 205
ඩෲසිසන්, ජේ. ජී. 98

ත
[illegible] 339, 347
තුන්ඩි, ඉසෙඩ්. පී. 115, 116, 15, 120, 121, 269
තේල්ස් 74, 75, 76
තෙමිසියාස් 55, 83, 269
තෝමස් 108, 109, 354

ද
දේවදත්ත 24, 190, 349
දුෂ්ඨ ගාමිණී / දුටු ගැමුණු 261

න
නතානියෙල් 139, 152
නාගසේන 104
නිකොදේමුස් 130, 132
නියර්කොස් 86
නිග්‍රොධ 93
නීරෝ 6
නෙබුචද්නෙසර් 67, 68, 70, 107, 306
නෙස්ලේ, විලියම් 12

ප
පයිතගරස් 42, 74, 76-78, 80, 81, 127, 155, 298, 330, 341
පතංජලි, [illegible] 33, 275
[illegible] 140
පාර්මෙනිඩීස් 76, 78
[illegible] 305, 306
[illegible], ටී. [illegible]
පැපියස්-හියරාපොලිස්හි 9
පැල්මොන් 335
පිලාත් 5, 7
පිලිප් 139
පිලිප්පොස් 87
ෆ්ලින්ඩර්ස් පෙට්‍රි 259
ෆිලොස්ට්‍රේටෝස් 82
පිලෝ 5, 36, 262-264, 265-272, 284, 288, 299, 294, 307, 344, 346
පීටර් / පේදුරු 327, 145, 330
පීතකොන් 87
පෙලොපිඩස් 347
ප්ලිනි 6, 86, 87, 103, 285, 299, 304, 305
ප්ලූටාර්ක් 107
ප්ලේටෝ 43, 74, 155, 330, 338, 339
ෆ්ලේවියස් ඇරියනොස් 84
ෆ්ලේවියස් ජොසිෆස් 6, 7, 8, 210, 287, 289, 290, 298, 299, 307, 317, 335
පෞරව 85, 87

බ
බන්දර්කාර් 256
බනර්ජි ශාස්ත්‍රි 37
[illegible] 310
[illegible] 335
[illegible], [illegible] 348, 350
[illegible] 335
[illegible] 113
බින්දුසාර 88, 90, 92, 96, 275
බිම්බිසාර 23, 28, 274
බුද්ධඝෝෂ 231
[illegible], ආර්. 13
[illegible], තෝමස් 217
බෙනඩික්ට්-නුර්සියාහි 335, 336
[illegible]
බෝදුර් 4
බුද්ධායන 67
[illegible], ජේ. ඊ. 61

ම
මකාරියෝස් 335
මතෙව් 154, 156, 158, 160, 165, 184, 193, 203, 213, 215, 222, 223, 231, 237, 347
මැක්සෙල්, එච්. එල්. 262
මරියතුමිය 118, 119, 152, 281
මහාදේව 261
මහා ධම්මරක්ඛිත ථේර 251, 261
මහා රක්ඛිත 251
මහා ප්‍රජාපතී 17
මහාවීර 27, 90
මහින්ද 276
මාක් 153, 154, 158, 160, 184, 223, 324, 325, 347
මාඝ 97
මානි 352, 353
මායා 17, 118
මාර්ෂල්, ජේ. 252, 275
මාර්සියොන් 241, 333, 334, 345
මැක්, බී. එල්. 175, 179, 168, 153
මිචෙල් [illegible] 299
මැකියාවෙලි 90
මෙගැස්තිනීස් 88-90, 273, 275
මෙනාවම් 330
මෙනැන්ඩ්‍රොස්/මිලිඳු 104, 105
මොග්ගලිපුත්තතිස්ස 251, 269
මෝසස් 30, 35, 36, 61, 124, 281, 294, 302, 349
මුලර්, එම්. 34
[illegible] 131
මිත්‍රෙඩේට්ස් 104

ය
යශෝධරා [illegible] 17, 18
[illegible] 99, 132
යාකෝබ 62, 68, 74
[illegible] 109

ර
රාධාකෘෂ්ණන් 30
රාහුල 18, 142
[illegible] 330
රොබට්ස්, ආර්. 60
[illegible] 299

ල
[illegible] 43
[illegible] 338
[illegible], පී. 64
ලිලී, ආතර් 115
[illegible] 276
ලූක් 154, 158, [illegible], 230, 231, 324, 325
ලෙවී, එස්. 273, [illegible]
[illegible], එච්. ඩී. 115, [illegible]

ව
[illegible], ඩී. සී. 42, 152, 245
[illegible], එච්. 36
වෙල්හවුසන් 3
[illegible], [illegible] 57
[illegible], ජේ. 58

ස
[illegible] 72
[illegible] 190, 191
[illegible] 83

ස්වයිසර්, ඒ. 4
සංඝමිත්තා 276
සැල්මනේෂර් 114
සිද්ධාර්ථ ගෞතම 14, 19, 114, 116, 124, 140, 146, 224, 226, 232, 246, 256, 279, 355, 342
සිදුහත් කුමරු 17, 18, 117, 120, 139, 226, 230, 234, 245, 354
සිමර්න් 302
සිමන් මාගස් 230
සිමියොන් 121, 123, 124, 152
සිරාක් 148, 317
සුවෝනියස් 6
සුමිත 93
සුසිම 92
සෙයිඩල් 41, 42
සෙලියුකස් නිකේටර් 114, 151, 154,
සෙමිරාමිස් 55
සොක්‍රටීස් 43, 76, 349
සොනෝමා 168
සෝහ 276
ස්කයිලැක්ස් 82, 86
ස්ට්‍රැබෝ 73, 101
ස්ට්‍රවුස්. ඩී. එෆ්. 4
ස්මිට්, අයි. ජේ. 38, 271
ස්මිත්, ආර්. 266
ස්තෙපන් 216
ස්ට්‍රීටර්, බර්නට් හිල්මන් 189
සිද්ධාර්ථන්, බී. ජී. 60

ශ
ශරතුස්ත්‍ර 43, 71, 285, 302, 312, 319, 320, 339, 348, 351, 353
ශුද්ධෝදන 17
ශාරිපුත්ත 145
ශිලානිසංස ජාතකය 145

ෂ
ෂුමාන්, එච්. ඩබ්ලිව්. 330, 359
ෂ්වාර්ස්, ජී. 129
ෂ්‍රෝඩර්, එල්. වොන් 42, 77, 79, 81
ෂොපන්හවර්, ඒ. 38, 39, 41, 133

හ
හබකුක් 144
හබන් 108
හර්ඩර්, ජේ. ජී. 37
හාස්, එච්. 149, 151
හිපෝලයිටස් 301, 343, 347,
හිරාම් 62-66
හෙරක්ලිටස් 75, 76, 355
හෙකටියස්-මිලිටස්හි 77, 82
හෙකටොයිස් 82, 83
හෙරඩෝටස් 77, 82, 83
හෙල්මුට් හම්බච් 253
හෙරෝද් 5, 7, 238, 281, 283, 297
හේඩ්‍රියන් 6
හෝමර් 36
හෝල්බච් 3

විෂයනාම සූචිය

අ
අග්ගිකන්ධූපම සූත්‍රය 251
අධි බුද්ධ 344
අභිධර්මය, අභිධර්ම පිටකය 25, 132, 277-279
අමිතාභ 355 - 358
අමිරි සංස්කෘතිය 48, 53, 59
අම්බට්ඨ සූත්‍රය 140
අරහත් / රහත් 20, 25, 105, 232, 268, 278, 279,
අර්ථ ශාස්ත්‍රය 90
අවලෝකිතේශ්වර 355 - 359
අහුර මැස්ඩා 302
අවතාර් 219
අවෙස්ත 60, 285
ආකිමෙනිඩ්ස් 82, 83, 292
ආත්මන් 22
ආත්මය 16, 208, 212, 290, 339
ආත්මය සංක්‍රමණය වීම 74, 127, 128, 343
ඇක්ට්ස් ඔෆ් ජොහන් 141
ඇක්ට්ස් ඔෆ් තෝමස් 108, 346
ඇකේඩියන්වරු 259
ඇටලිඩ්ස් 98
ඇන්කරයිටස් 201, 334
ඇන්ටිගොනිඩ්ස් 98
ඇමොනයිට්ස් 56
ඇසිරියන්වරු 67, 69, 72

ඉ
ඉන්දු ආර්ය 76
ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය 48-52, 54, 55, 57, 59, 65
ඉන්දු 48
ඉල්ලීස ජාතකය 141

උ
උපනිෂද් 74-76, 131, 193, 207, 208
උදාන වග්ගය 135, 137, 146, 179, 182, 187-192, 193-196, 198, 205, 218, 221, 244

එ
එදොම් 63
එබියොනයිට් ශුභාරංචිය 118, 241, 286
එලම් සංස්කෘතිය 53
එන්ක්‍රැටිස්ස් 347
එසීන් 243, 283, 285-289, 291, 292, 296-298, 302, 305, 306, 312, 313 316, 338

ක
කන්ද උඩ දේශනාව 13, 23, 136, 138, 168, 179, 189, 213, 258, 321, 327
කන්දහාර් ශිලා ලේඛනය 252
කර්මය 188
කථාකම් 59, 79
කරෝෂ්ඨි (අකුරු) 69, 87, 252
කාලකාරාම සූත්‍රය 251
කැස්පර් 354
කැසිස්ට්ස් 56
කෝන්ස් 200
ක්‍රිෂ්ණ 119, 281

ඛ
ඛුද්දක නිකාය 134

ග
ගම්බිරිස් 255

ගැලවුම්කාරයා 17, 71, 116, 123, 153, 166, 167, 192, 212, 216, 236-242, 263, 280, 292, 293, 297, 306, 316, 319, 320, 323, 325, 331, 334, 340, 342, 346, 351, 358, 361, 362
ගිල්ගමේෂ් වීරකාව්‍යය 49
ගිල්ගුල් 128
ගීතාවලිය 144

ච
චක්‍රවර්තී 17, 230, 232, 233
චැල්ඩියන්වරු 67-69, 72

ජ
ජාතක පොත / ජාතක 33, 141, 144
ජිම්නොසොෆිස්ට්ස් 298, 302, 347
ජීසස් ඉවැන්ජිලියම් 129, 130
ජූ කූර් ශිෂ්ටාචාරය 49
ජේසුයිට්වරු 358
ජේම්ස්ගේ ලිපි / Epistle of James 133, 134, 136
ජේසුස් ඉවැන්ජලිසම් 186
ජේසුස්-ගැලවුම්කාරයා-සූත්‍රය 351
ජෝබ් 144
ජෛනයින් 27, 28
ජෛන ආගම 28, 75, 91, 93

ට
ටිබෙට් 135, 259, 358
ටොලමි 102

ඩ
ඩයට්සරන් 9, 347, 348

ත
තණ්හා / තණ්හාව 16, 20, 226, 244, 342, 343
තුසිත දෙව්ලොව 117
තෙරපියුටා/තෙරපියුටේ 258, 262-266, 268-272, 278, 280, 282, 283, 284, 286, 287, 290, 299, 306, 318, 333, 336, 340
තෙවිජ්ජ සූත්‍රය 184
ත්‍රිකාය 344, 346
ත්‍රිපිටකය 25, 354
ත්‍රිවේදය 184
ත්‍රිරත්නය 354
ත්‍රී ශික්ෂා 337, 354

ථ
ථෙර 267
ථෙරවාද / වාදීන් 206, 258, 267, 269, 270, 276, 279

ද
දිව්‍යාවදානය 147
දීඝනිකාය 141, 184
දීපවංශය 251
දෙකපොලිස් 217
ද්‍රවිඩ 29, 67
දේවනාගරී 69
දෙමළ 11

ධ
ධම්මපදය 94, 95, 133-139, 179-181, 183-186, 189, 190, 197, 199, 201, 202, 204, 218-221, 231, 232, 244, 266,
ධම්මචක්කප්පවත්තන සූත්‍රය 20
ධර්මය 18, 21-26, 117, 197, 199-201, 204-206, 224, 226, 229, 232, 355, 357, 361
ධර්මකාය 345, 346
ධ්‍යානි බුද්ධ 344, 355
ධ්‍යානි බෝධිසත්ව 355

න
නව පයිතගරස්වාදය 342
නව ප්ලේටෝ වාදය 342, 347
නාලක සූත්‍රය 122
නෙබටියන්වරු 72, 255
නිධාන කථා 129, 230
නිර්මාණකාය 345, 346
නිර්වාණය 132, 199
නීති ශතකය 37
නෝසිස් / නෝස්ටික් 162, 341, 342

ප
පරිසිවරු 32, 144, 148, 167, 207, 242, 244, 245, 286, 287, 296, 311
පශුපති 58
පංචතන්ත්‍රය 33, 183
පංචෙන් ලාමා 358
පංච ශීලය 136, 327
පාති මොක්ඛ 26, 267, 291
පාප් වහන්සේ 226, 340
පාර්සිවාදය 284
පාර්තියන්වරු 261, 297, 316
පාලි ත්‍රිපිටකය 25
පිරමිඩ 49
පාවුළුතුමාගේ හසුන් 12, 345, 362
පුනර්භවය / පුනර්ජන්මය 58, 77, 127-129, 131, 132, 134, 156, 212, 342, 352
පුරාණ 40, 274
පෘතුගීසි 107, 109
ප්‍රාකෘති / Prakriti 75
පර්සියන්වරු 60
ෆිනීසියන්වරු 62-66

බ
බාර්ලාම් සහ ජෝසෆ් 351
බාවේරු ජාතකය 68
බැබිලෝනියන්වරු 32, 53, 71
බැබිලෝනියානු ශිෂ්ටාචාරය 48-50, 56
බෝධි 342
බෝධි සත්ව / බෝසතාණන් වහන්සේ 32, 234, 273-283, 291, 331, 346
බ්‍රහ්මන් 22
බ්‍රිහාඩ් අරනාපක උපනිශද් 208
බ්‍රහ්ම සහම්පති 225
බ්‍රහ්ම / බ්‍රහ්මන්වය 20, 22, 208
බ්‍රාහ්මණ 67 69, 78, 79, 91, 92, 136, 140, 192, 225, 347
බ්‍රාහ්මණ ආගම 40, 200, 207, 225
බ්‍රාහ්මණයින් 13, 14, 15, 26, 28, 30, 77, 89, 90, 97, 108, 147, 184, 185, 260
බ්‍රාහ්මී අක්ෂර 69, 252
බ්‍රිහාඩ් අරනාපක උපනිශද් 208

භ
භවිෂ්‍යත් පුරාණය 40
භාවනාව 16, 26, 31, 142, 194, 200, 206, 226, 256, 271, 277, 332, 336, 337
භෞතිකවාදීන් 16

ම
මකාබිවරු 261, 292, 296-300, 307, 313
මජ්ඣිම නිකාය 141, 195, 196, 225
මනුෂි බුද්ධ 344
මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රය 201, 224, 257, 349
මහාභාරතය 33, 56, 183, 187, 346
මහායාන 30, 30-32, 116, 114, 132, 154, 224, 276, 278, 279, 334, 346, 355
මහා වග්ගය 141, 142, 156, 190, 226

මහාවංශය 251, 261
මහා සාංඝික 30, 278, 344
මංගල සූත්‍රය 133
මාගි 284
මාරයා 20, 222, 224, 226-230, 232
මාර සංයුත්තය 226-228
මායාවී ශරීරය 334, 345, 346
මැන්ඩියන්වරු 240, 242
මිත්‍ර 339-341
මිනුසෙයියොන් 99, 100
මෙඩිස් / මීඩිස් 67
මෙහාලිම් 176
මෙසපොටේමියානු ශිෂ්ටාචාරය 50
මෛත්‍රී-බෝධිසත්ව 339, 349, 54
මෝනාරු 61-64, 66, 68, 73, 100
මොංගෝලියන්වරු 259
මෝබයිට්ස්වරු 56
මෛත්‍රිය 178, 243, 251, 280, 319, 326, 332, 361, 362
මෛත්‍රියානි - උපනිෂද් 75
මෛත්‍රියානි - සම්හිතා 79
මෞර්ය 88, 90, 91-93, 99, 232, 254, 274, 275

ය
යෝග 76, 140
යක්ෂයා 222-224, 227, 229, 230, 232, 233

ර
රජ්ජ සූත්‍රය 127
රට්ඨපාල සූත්‍රය 196
රගා 226
රාම 60
රාමායනය 33, 56, 60
රිග්වේදය 66

රොසෙටා ස්ටෝන් 252
රෝමන්වරු 60, 107, 210, 216, 304, 307, 316, 330, 361

ල
ලලිත විස්තරය 124, 125, 230, 245, 246, 271, 330, 354
ලැග්මන් ශිලාලේඛනය 253
ලෝගෝස් 355

ව
විනය පිටකය 25, 26
විෂ්ණු 27
වේද ග්‍රන්ථ 41, 59, 66, 81, 140, 142, 185, 208
වේදාන්ත 76
වෛරාග්‍ය ශතකය 37
වේදාංග ජ්‍යෝතිෂ 60

ශ
ශරතුස්ත්‍රවාදය 285
ශ්වන වාදීන් 175-177
ශිව 133, 357-62
ශික්ෂා සමුච්චය 291
ශීලය 332
ශුභාරංචිය 43, 113-114, 116-118, 121, 129, 132, 135-137, 149, 150, 153, 154, 156-158, 165, 166, 176, 178, 209, 212, 215, 217, 218, 219, 222, 223, 231-233, 235, 238, 239, 341, 348
ශුභාරංචිය, ජොහන්ට අනුව 9, 10, 116, 117, 119, 128-130, 139, 144, 145, 148, 152, 156, 158, 167, 208, 229, 239, 348, 350
ශුභාරංචිය, තෝමස් 131, 161-163, 168, 176, 195, 203, 205-208, 218, 219, 221, 225, 322, 346

ශුභාරංචිය, මතෙව්ට අනුව 9, 10, 116, 117, 119, 120, 126, 130, 131, 136-138, 141, 145, 151, 153, 167, 202, 204, 212, 220, 230, 235, 243, 278
ශුභාරංචිය, මාක්ට අනුව 9, 10, 116, 126, 141, 143-145, 149, 152, 153, 159, 160, 167, 176
ශුභාරංචිය, හෙබ්‍රෙව්/හීබ්‍රෑ 241, 242, 245
ශුභාරංචිය, ජේසුස් වහන්සේගේ 129, 186, 188
ශුභාරංචිය, ලූක්ට අනුව 9, 10, 116, 119-122, 123-126, 130, 136, 141, 149, 151-153, 203, 202

ස
සතිපට්ඨානය 186, 188
සතිපට්ඨාන සූත්‍රය 206, 207
සමාධි 199, 335
සම්ඛයා 75, 78, 80, 81
සම්බෝධිය 20, 256
සම්භෝගකාය 345-347
සර්නුසෝස් 57, 58
සලාට් 60
සංඝ 23
සංයුක්ත නිකාය 228
සංසාරය/සංසාර චක්‍රය 15, 22, 133, 193
සංස්කෘත 26, 33, 37, 40, 41, 184, 267
සත් කාර්ය වාදය 78
සර්වේශ්වරවාදීන් 16
සාර්වස්තිවාදය 279
සැඩුසිවරු 287, 311, 313
සැන්හෙඩ්‍රින් 130, 297
සිකේරියන්වරු 210, 330
සිදියන්වරු 106, 344
සිබිල් 36
සිංහලයෝ 105
සෙත් 200, 205
සෙමිටික් 12, 69
සෙරපියොන් 100
සෙලට් 210, 307, 309, 330
සෙවතාස්වතාර උපනිෂද් 75, 193
සෙලුසිඩ් 87, 98, 103, 254, 293, 296
සෙල්ට්ස් 60
සේබියන්වරු 67, 73, 102, 103
සේද මාර්ගය 276
සෝම 60
සොලමන් රජතුමා 61-66, 107, 113, 173, 204
සුඛ වග්ගය
සුඛාවතිය දේශය 356, 357
සුඛාවතී ව්‍යුහ සූත්‍රය 356, 358
සුත්ත නිපාතය 122
සුත්ත විභංගය 251
සුමේරියන්වරු 49, 55, 59, 66, 259
සුමේර් සංස්කෘතිය 50
සුල්ව සූත්‍රය 81
සූත්‍ර 24-26, 135, 140, 179, 226
සූත්‍ර පිටකය 25
ස්ථවිරයින්ගේ නිකාය 278
සාමවේදය 60

හ
හබකුක් - ටීකාව 312, 314
හරප්පා සංස්කෘතිය 48, 49, 53-56, 59, 65
හැසිඩිම් 286, 295, 297, 313
හිට්ටයිට් වරු 56
හීනයානය 30-32, 224, 279
හිත්තෝපදේශය 33

THE ORIGINAL JESUS

Elmar R. Gruber & Holger Kersten

ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදු දහම

පරිවර්තනය

ඒ. ජී. එන්. පෙරේරා

ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ප්‍රභවය පිළිබඳ විග්‍රහ කරනු ලබන මෙම පොත මගින් ක්‍රිස්තියානි ආගම සහ බුදු දහම අතර පවතින සමානකම් පිළිබඳ විචාරාත්මක ඇගයීමකි. විද්වතුන් සහ දේවධර්මවේදීන් අතර මතභේදයට තුඩු දිය හැකි කරුණු රාශියක් එයින් විස්තර කෙරේ. එම කරුණු ඵලදායී බුද්ධිමත් සංවාදයක් ඇතිවීම කෙරෙහි බෙහෙවින් බලපානු ඇත. "ජේසුස් වහන්සේ සහ බුදු දහම" නැමැති මෙම කෘතියෙන් ජේසුස් වහන්සේගේ ජීවිතය සහ ඉගැන්වීම් කෙරෙහි බුදු දහම පුළුල් ලෙස බලපා ඇති බව පෙන්නුම් කරන කරුණු රාශියක් ඉදිරිපත් කර තිබේ.

අතීතයේ දී ඊජිප්තුවේ පැවැති බෞද්ධ ථෙරවාදී ගුරු කුලයට අයත් තෙරපියුටා ශ්‍රමණ සමාජයේත්, පසු කාලයේ දී බෞද්ධ ආභාෂයක් පැවැති එසීන් සහ මැන්ඩියන් ශ්‍රමණ සමාජවල බලපෑම ජේසුස් වහන්සේගේ ආධ්‍යාත්මික ජීවිතය හැඩ ගැස්වීම කෙරෙහි අඛණ්ඩ බලපෑමක් කර තිබෙන බව මෙම ග්‍රන්ථයෙන් විස්තර කෙරේ.

ISBN 955-573-173-X

Rs 550.00

9 789555 731737

සරසවි

30 ස්ටැන්ලි තිලක

00066215-2

Rs. 550.00

06.09

SP